

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

راهنمای معلم در ارزشیابی توصیفی

ویژهٔ معلمان دورهٔ ابتدایی

بر اساس آخرین تغییرات کتاب‌های درسی

سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

محتوای این کتاب بر اساس آخرین تغییرات کتاب‌های درسی دوره ابتدایی در سال تحصیلی ۹۷-۹۶ مورد بازنگری قرار گرفته است.

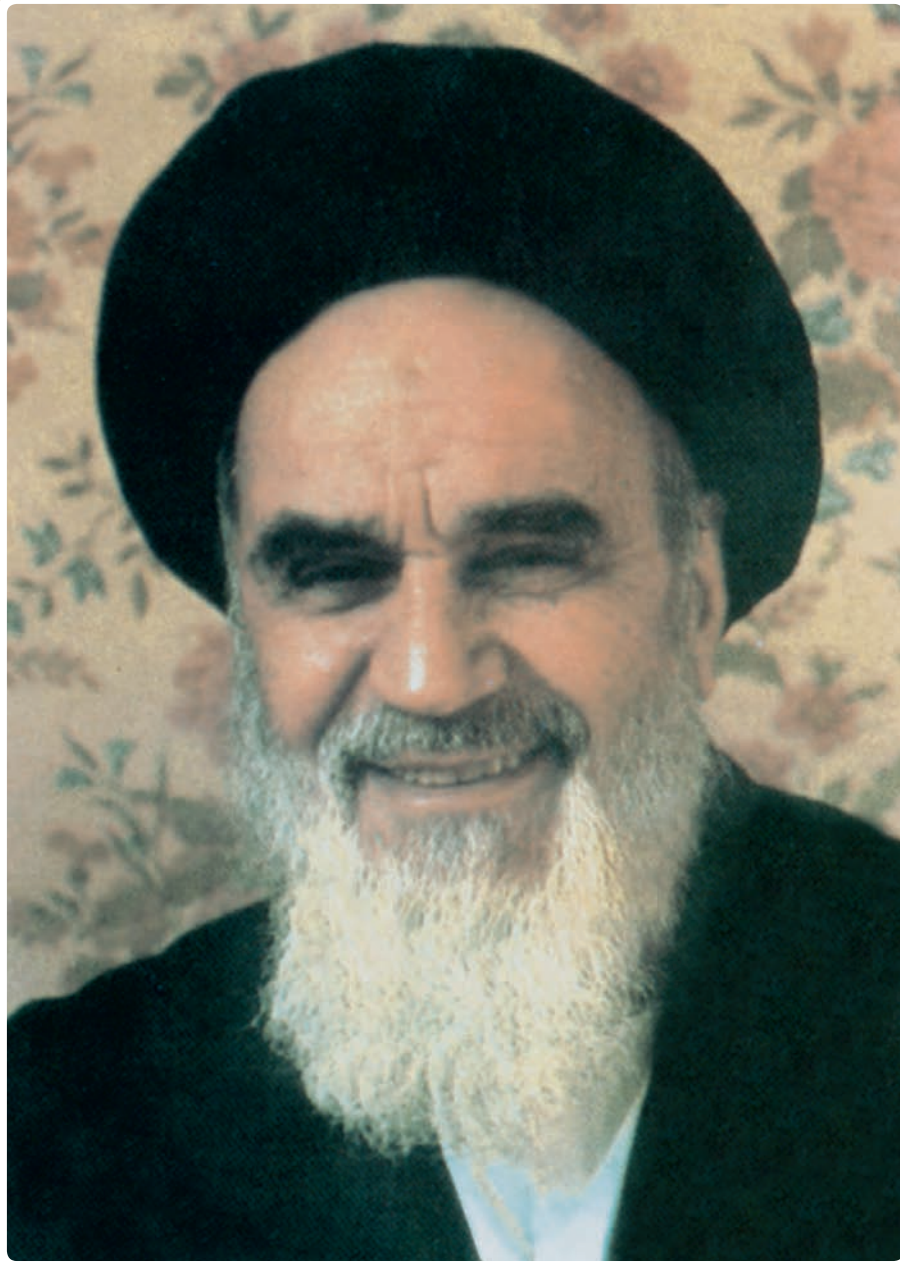
وزارت آموزش و پرورش
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

نام کتاب:	راهنمای معلم در ارزشیابی توصیفی - ۵۳/۵
پیداآورنده:	سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی
مدیریت برنامه‌ریزی درسی و تألیف:	دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری
شناسه افزوده برنامه‌ریزی و تألیف:	علیرضاکامینش، محمد حسنی، فاطمه رضائی، آمنه احمدی، طاهره رستگار، فیروزه فروزبخش، حسن طاهری، زهرا سادات یاسینی، طیبه حمزه بیگی، یداله رهبری نژاد، وحید عالمیان، مسعود وکیل، فریدون اکبری شلدرد، مینا نواب صفوی، آرزو خندان، افسانه سنه، محمود متوسل آرائی، محمود امانی طهرانی، ناهید فلاحیان، دوست محمد سمیعی، میترا دانشور، طیبه ارشاد، مینو آیت‌اللهی، سیدمحمد دلبری، احمد رضا دوراندیش، حسن حذرخانی و حسین قاسم پورمقدم (اعضای شورای برنامه ریزی و گروه تألیف) طیبه حمزه بیگی، زهرا سادات یاسینی، فیروزه فروزبخش، حسن طاهری، آمنه احمدی و طاهره رستگار (گردآوری و تألیف)
	اقدس حسینلو، معصومه صوفی‌لو، راضیه شریفی، فخری هاشمی، رقیه میرزاجانی، لیلی افلاح، فریده دادپیشه، مریم طلو، زهرا گیتی نژاد، مریم فریبرز، صدیقه جامی‌زاده، اشرف‌السادات قوامی، پروین ملکی افوسی، پروین شمس، مهین‌دخت براز، آذر اهدی، بتول دادجو، فاطمه زهرا گرامی مهربانی، سوسنبر سهرابی، لیلی شایانی، لغیا موقت، زهرا قربانی قشلاق، روزیتاشریفی، ویدا هستی‌بخش، نسرین مرحمتی‌خامنه، فریده هاشمی محمدی، سید سهیلا حسینی، فاطمه کریمی، مهری خورشیدی، مریم بخشی‌کناری، زهرا عارفی، عطاخان کریمی، فریبا سراهنگ، سیدمحمدحسن میرمحمد میگوئی، علی اسکندری، معصومه ابراهیمی، علی حاجی‌لو، حمداله صدیقی، معصومه فروش، لیدا بروجردی، سیما بهنام، بریچهر یزدانی، اکرم السادات فاطمی و لیلی باکدل (آموزگاران همکار)
	مرتضی شکوهی، سهیلا حاج اسحاق، عباس خسروی، زهرا حصاربانی، نادر جهان‌آرای و فرهاد جلیلی (نمایندگان معاونت آموزش ابتدایی) رضا نباتی، غلامعباس سرشورخراسانی، نسیم اصغری، صفدر محمدنیا، فاطمه صغری‌علیزاده، عزت‌السادات حسینی، بتول فرح‌نوش، سهیلا نیک نژاد، مجتبی مقصودی، سعید راصد، ناهید فلاحیان، عباس اردستانی، ناهید بربری، سیداصغر جوادی، فریال آمار، منصور ملک عباسی، مریم شباک، معصومه نجفی، ویدا ممتحنی، مزگان عقیقی، علی قنبری، سیدمحمد مصمود صموتی، خسرو داودی، مهدی اسمعیلی، نازی‌ملک محمودی، مریم عابدینی، مریم انصاری، فائزه فاضلی، معصومه نوروزی، مهدی ایزدی و رقیه قنبری (کارشناسان گروه‌های درسی) محمدکاظم بهنیا، مهناز کهنمویی (ویراستاران)
مدیریت آماده‌سازی هنری:	اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی
شناسه افزوده آماده‌سازی:	احمد رضا امینی (مدیر امور فنی و چاپ) - طاهره حسن‌زاده (طراح جلد) - خدیجه محمدی، زهره بهشتی شیرازی (صفحه‌آرا) - فاطمه باقری مهر، پری ایلخانی‌زاده، فاطمه صغری ذوالفقاری، فریبا سیر، حمید ثابت‌کلاجاهی، ناهید خیام‌باشی (امور آماده‌سازی)
نشانی سازمان:	تهران: خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی) تلفن: ۸۸۸۳۱۱۶۱-۹، دورنگار: ۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹ وبگاه: www.irtextbook.ir و www.chap.sch.ir
ناشر:	شرکت افست: تهران - کیلومتر ۴ جاده ابعلی، پلاک ۸، تلفن: ۷۷۳۳۹۰۹۳، دورنگار: ۷۷۳۳۹۰۹۷، صندوق پستی: ۱۱۱۵۵-۴۹۷۹
چاپخانه:	شرکت افست «سهامی عام» (WWW.Offset.ir)
سال انتشار و نوبت چاپ:	چاپ ششم ۱۳۹۹

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب متعلق به سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی وزارت آموزش و پرورش است و هرگونه استفاده از کتاب و اجزای آن به صورت چاپی و الکترونیکی و ارائه در پایگاه‌های مجازی، نمایش، اقتباس، تلخیص، تبدیل، ترجمه، عکس برداری، نقاشی، تهیه فیلم و تکثیر به هر شکل و نوع بدون کسب مجوز ممنوع است و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار می‌گیرند.

شابک ۹-۱۹۳۴-۵-۹۶۴-۹۷۸-۹۱۹۳۴-۹ ISBN 978-964-05-1934-9

اساس عالم بر تربيت انسان است. انسان عصاره همه موجودات و فشرده تمام عالم است و انبيا آمده اند براي اينکه اين عصاره بالقوه را بالفعل کنند و انسان يک موجودی الهی بشود که اين موجود الهی تمام صفات حق تعالی در اوست و جلوه گاه نور مقدس حق تعالی است.
امام خمینی (قدس سرّه)

فهرست مطالب

۱	دیباچه
۲	مقدمه

فصل اول: کلیات

۴	ارزشیابی توصیفی چیست؟
۴	ارزشیابی توصیفی در یک نگاه
۵	اصول حاکم بر ارزشیابی پیشرفت تحصیلی
۶	اهداف ارزشیابی توصیفی
۶	ویژگی‌های ارزشیابی توصیفی
۷	نتایج مورد انتظار ارزشیابی توصیفی
۷	آسیب‌هایی که تحقق اهداف ارزشیابی توصیفی را تهدید می‌کند

فصل دوم: تدریس و چگونگی ارزشیابی از پیشرفت تحصیلی

۱۰	مقدمه
۱۰	ارتباط متقابل ارزشیابی توصیفی با عناصر برنامه درسی
۱۱	جمع‌آوری و ثبت اطلاعات
۲۰	رهنمودهایی برای ثبت اطلاعات
۲۰	نحوه جمع‌بندی، تفسیر و ارزش‌گذاری اطلاعات
۲۰	بازخورد
۲۳	نحوه اعلام نتیجه ارزشیابی
۲۳	اقدامات جبرانی، تکمیلی و اصلاحی

فصل سوم: ارزشیابی توصیفی در عمل

مقدمه

۲۶

بخش اول

۲۷

- ۲۸ عناوین مواد درسی و موضوعات پایه اول ابتدایی جهت درج در کارنامه توصیفی ۴۰۰-۹۹
- ۳۰ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس آموزش قرآن
- ۳۲ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس آموزش تربیت بدنی
- ۳۶ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس فارسی
- ۳۹ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس ریاضی
- ۴۶ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس علوم تجربی
- ۵۰ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس آموزش هنر

۵۳

بخش دوم

- ۵۴ عناوین مواد درسی و موضوعات پایه دوم ابتدایی جهت درج در کارنامه توصیفی ۴۰۰-۹۹
- ۵۶ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس آموزش قرآن
- ۵۹ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس هدیه‌های آسمان
- ۶۷ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس تربیت بدنی
- ۷۲ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس فارسی
- ۷۵ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس ریاضی
- ۸۶ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس علوم تجربی
- ۸۹ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس هنر

۹۲

بخش سوم

- ۹۳ عناوین مواد درسی و موضوعات پایه سوم ابتدایی جهت درج در کارنامه توصیفی ۴۰۰-۹۹
- ۹۵ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس آموزش قرآن
- ۹۸ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس هدیه‌های آسمان
- ۱۰۷ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس تربیت بدنی

- ۱۱۱ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس فارسی
- ۱۱۴ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس ریاضی
- ۱۳۶ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس علوم تجربی
- ۱۴۰ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس هنر
- ۱۴۳ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس مطالعات اجتماعی

بخش چهارم

۱۵۰

- ۱۵۱ عناوین مواد درسی و موضوعات پایه چهارم ابتدایی جهت درج در کارنامه توصیفی ۹۹-۴۰۰
- ۱۵۳ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس آموزش قرآن
- ۱۵۵ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس هدیه‌های آسمان
- ۱۶۵ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس تربیت بدنی
- ۱۶۹ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس فارسی
- ۱۷۲ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس ریاضی
- ۱۸۲ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس علوم تجربی
- ۱۸۸ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس هنر
- ۱۹۱ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس مطالعات اجتماعی

بخش پنجم

۱۹۶

- ۱۹۷ عناوین مواد درسی و موضوعات پایه پنجم جهت درج در کارنامه توصیفی ۹۹-۴۰۰
- ۱۹۹ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس آموزش قرآن
- ۲۰۲ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس هدیه‌های آسمان
- ۲۱۱ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس تربیت بدنی
- ۲۱۵ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس ریاضی
- ۲۲۶ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس فارسی
- ۲۳۰ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس علوم تجربی
- ۲۳۵ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس هنر
- ۲۳۸ اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس مطالعات اجتماعی

بخش ششم

۲۴۵	
۲۴۶	عناوین مواد درسی و موضوعات پایه ششم جهت درج در کارنامه توصیفی ۹۹-۴۰۰
۲۴۹	اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس آموزش قرآن
۲۵۱	اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس هدیه‌های آسمان
۲۶۳	اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس تربیت بدنی
۲۶۶	اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس فارسی
۲۶۹	اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس ریاضی
۲۷۹	اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس علوم تجربی
۲۸۴	اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس هنر
۲۸۷	اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس مطالعات اجتماعی
۲۹۳	اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس تفکر و پژوهش
۲۹۷	اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس کار و فناوری
	اهداف و نشانه‌های تحقق شایستگی‌های عمومی برنامه‌های درسی
۳۰۱	پایه‌های اوّل، دوم، سوم، چهارم، پنجم و ششم ابتدایی
۳۰۳	کلید واژه‌ها
۳۰۵	منابع و مأخذ

باید آموزش و پرورشمان را تحول بدهیم؛ ما در آموزش و پرورش احتیاج به تحول داریم.

مقام معظم رهبری

از آنجا که آموزش و پرورش در تحقق اهداف و آرمان‌های جامعه، نقشی تعیین‌کننده و سرنوشت‌ساز بر عهده دارد، در نظام جمهوری اسلامی نیز زمینه‌سازی برای حرکت انسان‌ها به سوی خداگونگی تنها از طریق آموزش و پرورش هدیفمند، پویا، فعال و با نشاط امکان‌پذیر است. تحقق این مهم، مستلزم ترسیم راه روشن و طرحی است که همه بخش‌های آموزش و پرورش را در نگاهی جامع و منسجم مورد ملاحظه قرار داده و خط‌مشی‌های لازم را بر آن اساس تعیین نماید.

در این راستا برنامه درسی ملی، با هدف ارتقای کیفیت محتوای آموزش و پرورش، سندی است که نقشه کلان برنامه درسی و چارچوب نظام برنامه‌ریزی درسی کشور را با رویکرد تحول‌گرایانه و نوآورانه برای تحقق اهداف آموزش و پرورش نظام جمهوری اسلامی ایران ترسیم می‌نماید. عناصر اساسی مورد توجه در این سند عبارت‌اند از:

– تفکر و تعقل

– ایمان و باور مبتنی بر تفکر

– علم، معرفت و آگاهی

– عمل

– اخلاق (رفتارهای اخلاقی و ملکات نفسانی)

براساس الگوی فوق‌الذکر، مؤلفه‌های اساسی برنامه درسی دچار تغییر و تحولات عمده‌ای خواهد شد. در این میان، ارزشیابی نیز به‌عنوان یکی از مؤلفه‌های اصلی برنامه درسی، تغییر اساسی نموده، رویکرد آن از کتی به کتی – کیفی تغییر می‌یابد.

در راستای این تحول، «ارزشیابی توصیفی» نیز با هدف توجه به رسالت اصلی ارزشیابی، یعنی فراهم ساختن امکان بهبود فرایند یادگیری، می‌تواند زمینه‌ساز ایجاد محیطی فعال و پویا برای یادگیری دانش‌آموزان باشد. دفتر تألیف کتاب‌های درسی با تدوین نشانه‌های تحقق اهداف و سطوح عملکرد یادگیری دروس تلاش کرده سهم خود را در تحقق اهداف ارزشیابی توصیفی ایفا نماید. این مهم با تلاش قابل تقدیر جمعی از کارشناسان دفتر تألیف کتاب‌های درسی و نظارت تنی چند از اساتید و صاحب‌نظران و مشارکت عده‌ای از آموزگاران مجرب انجام شده است. این گروه پس از انجام مطالعات گسترده پیرامون ویژگی‌های ارزشیابی توصیفی، با برگزاری کارگاه‌ها و تشکیل کارگروه‌های متعدد، موفق شدند مجموعه حاضر را تولید نمایند. امید است آموزگاران محترم با استفاده مناسب از محتوای مجموعه حاضر و نیز غنی‌سازی آن، زمینه مناسبی برای تحقق اهداف آموزش و پرورش فراهم آورند.

من الله التوفیق

دفتر تألیف کتاب‌های درسی عمومی و متوسطه نظری

مقدمه

بر اساس مصوبه شورای عالی آموزش و پرورش ارزشیابی پیشرفت تحصیلی در دوره ابتدایی به شیوه توصیفی، پس از پنج سال اجرای آزمایشی، از سال تحصیلی ۸۹-۸۸، به صورت پلکانی آغاز شده است. نظر به ضرورت آشنایی کامل معلمان دوره ابتدایی با این نوع ارزشیابی و به منظور اجرای هرچه دقیق تر آن، دفتر تألیف کتاب های درسی، اقدام به تولید «راهنمای معلم در ارزشیابی توصیفی ویژه معلمان دوره ابتدایی» نموده است. امید است این کتاب به عنوان یکی از منابع آموزشی مفید در این زمینه، در کنار کتاب های راهنماهای معلم دروس این پایه ها، مورد استفاده معلمان محترم قرار گیرد.

به همین منظور، فصل اول و دوم این کتاب به آشنایی اجمالی با ارزشیابی توصیفی، ابزارها، روش ها، منابع جمع آوری اطلاعات، نحوه ثبت اطلاعات و قضاوت و ارزش گذاری آنها و فصل سوم به اهداف برنامه های درسی، نشانه های تحقق و سطوح عملکردی دروس پایه اول، دوم، سوم، چهارم، پنجم و ششم اختصاص داده شده است. لازم به ذکر است محتوای این فصل به اقتضای برنامه های درسی موجود و تغییر یافته دوره ابتدایی تهیه و تدوین شده است.

از آنجا که ارائه نظرات معلمان کمک مؤثری در غنی سازی محتوای این منبع خواهد بود، لذا خواهشمند است نظرات و پیشنهادهای خود را به صورت مکتوب به آدرس پستی تهران - صندوق پستی ۱۵۸۵۵/۳۶۳ - دفتر تألیف کتاب های درسی عمومی و متوسطه نظری و یا به پیام نگار (Email) talif@talif.sch.ir ارسال نمایید.

فصل اوّل

کلیات

ارزشیابی توصیفی چیست؟

ارزشیابی توصیفی^۱: شیوه‌ای از ارزشیابی تحصیلی – تربیتی است که اطلاعات لازم، معتبر و مستند برای شناخت دقیق و همه‌جانبه فراگیران در ابعاد مختلف یادگیری، با استفاده از ابزارها و روش‌های مناسب مانند کارپوشه، آزمون‌ها (با تأکید بر آزمون‌های عملکردی) و مشاهدات در طول فرایند یاددهی – یادگیری به دست می‌آید؛ تا براساس آن بازخوردهای توصیفی موردنیاز برای کمک به یادگیری و یاددهی بهتر در فضای روانی و عاطفی مطلوب برای دانش‌آموز، معلم و اولیا حاصل آید.

ارزشیابی توصیفی در یک نگاه

موارد	تأکیدات اساسی مطرح در ارزشیابی توصیفی	نکاتی که لازم است از سوی معلمان مورد توجه قرار گیرند
زمان ارزشیابی	استمرار جریان ارزشیابی در طول سال و لزوم برنامه‌ریزی معلم برای رفع کاستی‌های احتمالی در فرایند یادگیری دانش‌آموزان	– ارزشیابی در زمان‌های مشخص انجام نمی‌شود بلکه معلمان در فرایند یاددهی – یادگیری با بهره‌گیری از ابزارها و روش‌های متنوع از کم و کیف پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ارزشیابی به عمل می‌آورند.
جمع‌آوری اطلاعات دانش‌آموزان	تعدد و تنوع روش‌ها و ابزارهای جمع‌آوری اطلاعات درباره کمیّت و کیفیت آموخته‌های دانش‌آموزان	– معلمان برای بررسی کم و کیف تحقق اهداف یادگیری در دروس مختلف، صرفاً به برگزاری آزمون‌های کتبی و شفاهی، در زمان‌های مشخص بسنده نکرده، انواع روش‌ها و ابزارها، از جمله آزمون‌های عملکردی، کارپوشه و ... را به خدمت می‌گیرند.
بیت نتایج ارزشیابی و بازخورد	تغییر و تنوع در روش‌ها و ابزارهای ثبت نتایج ارزشیابی، نحوه قضاوت و اعلام نتایج پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان	– معلمان از ابزارهای متنوعی برای ثبت نتایج ارزشیابی استفاده می‌کنند. – علاوه بر معلم، دانش‌آموز و اولیای وی نیز جزء منابع ارائه اطلاعات و قضاوت در این موارد خواهند بود. – در فرایند آموزش، دانش‌آموز همواره بازخوردهای مناسب و به موقع دریافت می‌کند. – به جای اعلام نمرات در مقیاس ۱ تا ۲۰، وضعیت پیشرفت تحصیلی دانش‌آموز در قالب الفاظ و درجاتی چون: «نیازمند به آموزش و تلاش بیشتر»، «قابل قبول»، «خوب» و «خیلی خوب» گزارش می‌شود.
ارتقای تحصیلی	تغییر مرجع تصمیم‌گیری در خصوص ارتقای تحصیلی دانش‌آموز	– نظر معلمان در مورد ارتقای تحصیلی دانش‌آموزان اهمیت بیشتری یافته است و در موارد ضروری شورای مدرسه نیز قضاوت خواهد کرد. بنابراین ضروری است که معلمان از اهداف و انتظارات دروس و نشانه‌های تحقق آنها آگاهی داشته باشند تا براساس آن بتوانند برای ارتقای دانش‌آموزان به پایه‌های بالاتر برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام دهند.

۱- آئین‌نامه پیشرفت تحصیلی و تربیتی دوره ابتدایی (ارزشیابی توصیفی) مصوبه هفتمتصد و نود و سومین جلسه شورای عالی آموزش و پرورش مورخه ۸۸/۵/۲۰

اصول حاکم بر ارزشیابی پیشرفت تحصیلی^۱

- به منظور نظام بخشی به فعالیت های ارزشیابی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان و با توجه به رویکردها و نگرش های نوین در تعلیم و تربیت، اصول زیر تحت عنوان «اصول حاکم بر ارزشیابی پیشرفت تحصیلی» تعیین می شود :
- ۱- جدایی ناپذیری ارزشیابی از فرایند یاددهی - یادگیری : ارزشیابی دانش آموزان باید به عنوان بخش جدایی ناپذیر فرایند یاددهی - یادگیری و نه به عنوان نقطه پایانی آن تلقی شود.
  - ۲- استفاده از نتایج ارزشیابی در بهبود فرایند یاددهی - یادگیری و اصلاح برنامه ها و روش ها : هدف غایی ارزشیابی، اصلاح و بهبود فرایند یاددهی - یادگیری است و نتایج ارزشیابی ها باید در اصلاح برنامه ها و روش ها مورد استفاده قرار گیرد.
  - ۳- هماهنگی میان هدف ها، محتوا، روش های یاددهی - یادگیری و فرایند ارزشیابی : در ارزشیابی باید تناسب و هماهنگی بین هدف ها، محتوا و روش های یاددهی - یادگیری مربوط به هر درس مورد توجه قرار گیرد.
  - ۴- توجه به آمادگی دانش آموزان : در طراحی و اجرای انواع برنامه های ارزشیابی باید به آمادگی های جسمی، عقلی، عاطفی و روانی دانش آموزان توجه شود.
  - ۵- توجه به رشد همه جانبه دانش آموزان : در ارزشیابی باید به جنبه های مختلف رشد بدنی، عقلی، عاطفی، اجتماعی، اخلاقی و حرکتی دانش آموزان توجه شود.
  - ۶- توجه همه جانبه به دانش ها، نگرش ها و مهارت ها : در ارزشیابی، متناسب با محتوای آموزش و پرورش باید به حیطه دانش ها، نگرش ها و مهارت های دانش آموزان توجه شود.
  - ۷- توجه به ارزشیابی دانش آموز از یادگیری های خود (خودارزشیابی) : در ارزشیابی باید شرایطی فراهم شود که دانش آموز نیز بتواند از یادگیری ها و عملکردهای خود و دیگر دانش آموزان ارزشیابی کند.
  - ۸- ارزشیابی از فعالیت های گروهی : در نظام ارزشیابی، علاوه بر ارزشیابی فردی، باید از فعالیت های گروهی نیز ارزشیابی به عمل آید.
  - ۹- توجه به فرایندهای فکری منتهی به تولید پاسخ : در ارزشیابی باید علاوه بر پاسخ نهایی، به فرایندی که منجر به تولید پاسخ شده است، نیز توجه کرد.
  - ۱۰- تأکید بر نوآوری و خلاقیت : در ارزشیابی باید با تأکید بر روش حل مسئله، زمینه رشد و شکوفایی دانش آموزان را فراهم کرد.
  - ۱۱- تنوع روش ها و ابزارهای اندازه گیری و سنجش پیشرفت تحصیلی : با توجه به اهداف، ماهیت و نوع موارد ارزشیابی، از انواع مختلف روش ها و ابزارهای ارزشیابی (مانند پرسش های شفاهی، آزمون های عملی، انواع پرسش های عینی و انشایی، روش های مشاهده رفتار، پوشه های مجموعه کار، ارائه مقالات و طرح ها، گزارش مربوط به فعالیت های تحقیقاتی، ارزشیابی عملکردی، ارزشیابی مستمر، انواع دست ساخته ها، روش خودسنجی و...) استفاده می شود.
  - ۱۲- استفاده از انواع ارزشیابی : در فرایند یاددهی - یادگیری لازم است با توجه به هدف ها، محتوا و روش های تدریس از انواع ارزشیابی ها (از قبیل تشخیصی، تکوینی، مجموعی، هنجار مرجع، هدف مرجع، درونی، بیرونی، ملی و...) استفاده شود.
  - ۱۳- استقلال مدرسه و معلم در فرایند ارزشیابی : در فرایند ارزشیابی باید استقلال مدرسه و معلم در چارچوب سیاست های کلی آموزش و پرورش حفظ شود.

- ۱۴- اصل رعایت قواعد اخلاقی و انسانی در ارزشیابی:** به موجب این اصل، ارزشیابی باید به گونه‌ای ساماندهی و اجرا شود که موجب خدشه‌دار شدن حقوق، تعاملات انسانی، اعتماد به نفس و سلامت روانی دانش‌آموز یا معلم نگردد.
- ۱۵- توجه به تفاوت‌های فردی:** در انجام ارزشیابی پیشرفت تحصیلی می‌بایست به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان توجه شود.

اهداف ارزشیابی توصیفی

- ۱- اصلاح، بهبود و ارتقای فرایند یاددهی - یادگیری در کلاس، مدرسه، مراکز مکمل مدرسه و خارج از آن به‌ویژه از طریق افزایش تعامل مؤثر و سازنده بین معلم و دانش‌آموز
- ۲- شناسایی و پرورش استعدادها، توانایی‌ها و علایق دانش‌آموزان با تکیه بر استعدادهای برتر هر یک از آنان
- ۳- توجه و کمک به رشد متعادل و همه‌جانبه شخصیت دانش‌آموزان
- ۴- آگاه ساختن دانش‌آموز و اولیای وی از فرایند پیشرفت تحصیلی - تربیتی و جلب مشارکت آنان در بهبود عملکرد دانش‌آموز
- ۵- ایجاد زمینه مناسب به منظور تقویت انگیزه یادگیری و پرورش استعدادهای برتر دانش‌آموزان از جمله خلاقیت و نوآوری و ایجاد مهارت خودارزیابی در دانش‌آموزان
- ۶- تصمیم‌گیری در مورد ارتقای دانش‌آموزان به پایه بالاتر با حصول اطمینان از میزان تحقق اهداف آموزشی - تربیتی در چارچوب مقررات مربوط
- ۷- تولید اطلاعات برای ارزیابی، اصلاح و تقویت برنامه‌ها و روش‌های آموزشی - تربیتی

ویژگی‌های ارزشیابی توصیفی

- با توجه به اصول و اهدافی که در صفحات قبل آمده می‌توان گفت ویژگی‌هایی که ارزشیابی توصیفی را از انواع دیگر متمایز می‌کند عبارت‌اند از:
- توجه به ارزشیابی به مثابه ابزاری برای یادگیری
  - تأکید بر معیارها و ملاک‌های موفقیت در فرایند آموزش
  - توجه به روند پیشرفت تحصیلی دانش‌آموز، به‌جای توجه افراطی به آزمون‌های پایانی
  - امکان ارزشیابی از شایستگی‌های فرد در ابعاد مختلف به جای تأکید صرف بر اطلاعات و محفوظات او
  - توجه به اقدامات اصلاحی، جبرانی و تکمیلی در فرایند آموزش
  - افزایش بهداشت روانی محیط یاددهی و یادگیری
  - ایجاد زمینه بروز و رشد خلاقیت در دانش‌آموز
  - توجه به تغییر مقیاس سنجش از کمی به کیفی
  - توجه به انتظارات برنامه درسی به جای توجه صرف به انتظارات کتاب درسی
  - تأکید بر ارائه بازخوردهای پیوسته در فرایند آموزش
  - استفاده از ابزارهای متنوع جهت جمع‌آوری اطلاعات از وضعیت تحصیلی دانش‌آموز

- تغییر ساختار کارنامه و تبدیل آن به کارنامه توصیفی
- تغییر در مرجع تصمیم‌گیرنده در خصوص ارتقای دانش‌آموزان: در این شیوه ارزشیابی، معلم و شورای مدرسه، به جای امتحانات پایانی، مرجع تصمیم‌گیری در ارتقای پایه تعیین شده‌اند.

نتایج مورد انتظار ارزشیابی توصیفی

- بهبود، دوام و پایداری یادگیری
- افزایش علاقه به یادگیری
- ایجاد نگرش مطلوب نسبت به مدرسه
- افزایش بهداشت روانی دانش‌آموزان (اعتماد به نفس، افزایش روحیه انتقادپذیری و کاهش اضطراب و...)
- ارزش و اقتدار نمره و کسب نمرات بالاتر و معدل بهتر، در اغلب اوقات با اضطراب و فشار همراه است. کاهش اهمیت نمره، حذف اضطراب، فشار و رقابت، می‌تواند شرایط مساعدتری را برای یادگیری دانش‌آموز و آموزش معلم فراهم سازد.
- تعمیق یادگیری از طریق افزایش مشارکت دانش‌آموزان در فرایند یاددهی - یادگیری
- افزایش فرصت یادگیری از طریق مشارکت والدین در امر یاددهی و یادگیری
- رشد و توانایی مهارت خودارزیابی
- رشد مهارت خود اصلاحی و خود تنظیمی
- افزایش مشارکت دانش‌آموزان و والدین در فرایند ارزشیابی تحصیلی
- توجه به اهداف سطوح بالاتر حیطه شناختی
- توجه به اهداف در حیطه‌های غیرشناختی^۱

آسیب‌هایی که تحقق اهداف ارزشیابی توصیفی را تهدید می‌کند

در صورتی که ارزشیابی توصیفی به خوبی شناخته نشده و ظرایف آن در اجرا مورد ملاحظه قرار نگیرد، آسیب‌هایی جدی، نتایج کوتاه‌مدت و بلندمدت آن را تهدید می‌کند. این آسیب‌ها عمدتاً عبارت‌اند از:

محدود شدن روش‌ها و ابزارهای ارزشیابی از آموخته‌های دانش‌آموزان به برگزاری آزمون‌های مکرر: استفاده از روش‌ها و ابزارهای مختلف برای جمع‌آوری اطلاعات در مورد وضعیت یادگیری دانش‌آموزان، موجب افزایش اعتبار نتایج ارزشیابی می‌شود. توجه به اهداف و انتظارات دروس در سایر حوزه‌های یادگیری، علاوه بر حوزه دانستنی‌ها و نیز توجه به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان در ابزار نشانه‌های تحقق اهداف یادگیری در سطوح مختلف، از امکانات و قابلیت‌هایی است که استفاده از روش‌ها و ابزارهای متنوع ارزشیابی^۲ فراهم می‌کند. در غیر این صورت، تفاوت عمده اجرای ارزشیابی توصیفی با وضع فعلی، تبدیل نمره به رتبه خواهد بود که بدیهی است عواقب نامطلوبی در پی خواهد داشت!

۱- حیطه غیر شناختی: مربوط به حوزه روانی - حرکتی و حوزه عاطفی می‌شود. حوزه روانی - حرکتی به زمینه مهارت‌های حرکتی با حرکات بدنی مربوط است و حوزه عاطفی شامل هدف‌هایی است که تغییرات حاصل در علائق، نگرش‌ها و ارزش‌ها را نشان می‌دهد (سیف، ۱۳۸۷).

۲- این روش‌ها و ابزارها در فصل بعد معرفی خواهند شد.

توجه صرف بر به‌کارگیری انواع ابزارها و غفلت از فضای یادگیری: یکی از ویژگی‌های ارزشیابی توصیفی استفاده از ابزارهای گوناگون برای جمع‌آوری اطلاعات است. اما این نکته را هم نباید از نظر دور داشت که ارزشیابی توصیفی را باید در فضای کلاس درس یعنی تعامل معلم با دانش‌آموزان و دانش‌آموزان با یکدیگر و نحوه‌ی ارائه بازخورد جستجو کرد.

به‌کارگیری ابزارها بدون توجه به اهداف و محتوای درس: تعدد ابزارها در ارزشیابی توصیفی به معنی استفاده همزمان از همه آنها نمی‌باشد. این سخن بدان معناست که در فرایند یاددهی - یادگیری انتخاب نوع ابزار باید با توجه به اهداف درس صورت گیرد. به عبارت دیگر اگر اطلاعات جمع‌آوری شده از طریق ابزاری نتواند معلم و دانش‌آموز را در بهبود فرایند یاددهی - یادگیری یاری دهد، استفاده از آن فایده‌ای نخواهد داشت.

حذف نمره به معنای کاهش مراقبت و نظارت بر یادگیری: این برداشت که «با حذف نمره بساط ارزشیابی از کلاس برچیده می‌شود» یک درک نادرست از ارزشیابی توصیفی است زیرا که این نوع ارزشیابی مراقبت و نظارت بر یادگیری به جای آنکه در زمان‌های خاص (امتحان و...) صورت گیرد در لحظه لحظه فرایند یاددهی - یادگیری جریان دارد.

عدم ثبت دقیق و مستند اطلاعات و شواهد مربوط به وضعیت پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان: اجرای دقیق ارزشیابی توصیفی، پاسخ‌گویی نظام آموزشی را به دانش‌آموزان، اولیای ایشان و جامعه افزایش می‌دهد؛ به شرط آنکه اطلاعات مربوط به وضعیت یادگیری دانش‌آموزان به دقت و صحت ثبت شوند؛ در غیراین صورت، شائبه دخالت نظر آموزگار بر ارزشیابی قوت گرفته و این امر منشأ اختلاف‌ها و پیامدهای نامطلوب می‌شود.

قضاوت در مورد وضعیت پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان بر اساس معیارهای متفاوت و ناهمگون: از آنجا که بخشی از اطلاعات مربوط به عملکرد تحصیلی و وضعیت یادگیری دانش‌آموزان توسط اولیای ایشان به مدرسه ارائه می‌شود، لازم است دانش‌آموزان و اولیای ایشان نیز در جریان ملاک‌های ارزشیابی از کم و کیف یادگیری دروس مختلف قرار گیرند تا قضاوت در مورد وضعیت پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان بر اساس معیارهای یکسان انجام شده و تحت‌الشعاع برداشت‌های کلی تصمیم‌گیرندگان قرار نگیرد.

کم توجهی به اهداف اصلی دروس به دلیل کنار گذاشته شدن بارم‌بندی و نمونه سوالات امتحانی رایج و ...: یکی از اهداف اصلی ارزشیابی توصیفی، کمک به بهبود فرایند یادگیری دانش‌آموزان است. این امر هنگامی میسر است که آموزگاران اهداف اصلی و پیش‌نیاز هریک از دروس پایه‌ای را که تدریس می‌کنند، بشناسند تا در صورت مشاهده نقص در یادگیری با طراحی و اجرای فعالیت‌های اصلاحی و جبرانی مناسب، امکان تحقق هدف‌ها را فراهم نمایند.

بنابراین هرگونه ضعف در شناخت هدف‌های دروس و یا ضعف در تولید و انتخاب فعالیت‌های جبرانی، تهدیدی در سر راه توفیق ارزشیابی است.

برچسب زدن به دانش‌آموزان بر اساس اعلام نتایج ارزشیابی در درجات چهارگانه: یکی از ویژگی‌های اصلی ارزش‌یابی توصیفی، نگاه متفاوت آن به ارزشیابی است. بر این اساس، هدف از ارزشیابی، جمع‌آوری اطلاعاتی است که به آموزگار در تصحیح مسیرهای یادگیری و آموزش خاص هر دانش‌آموز کمک می‌کند و امکان توجه لازم و کافی به آموزش‌های جبرانی و تکمیلی برای دانش‌آموزان نیازمند تلاش بیشتر را فراهم می‌نماید. بنابراین، اعلام وضعیت دانش‌آموزان در هر یک از درجات چهارگانه (خیلی خوب، خوب، قابل قبول، نیاز به آموزش و تلاش بیشتر) نباید موجب طبقه‌بندی آنان در گروه‌های خاص و کنار گذاشته شدن آنها از جریان یادگیری کلاس درس شود.

فصل دوم

تدریس و چگونگی ارزشیابی از پیشرفت تحصیلی

مقدمه

در این فصل ضمن بیان ارتباط عناصر برنامه درسی با ارزشیابی توصیفی، مطالبی درباره طرق مختلف جمع‌آوری اطلاعات، ثبت اطلاعات و قضاوت در مورد وضعیت یادگیری دانش‌آموز و ارائه بازخورد و اعلام نتیجه ارزشیابی ارائه می‌شود.

ارتباط متقابل ارزشیابی توصیفی با عناصر برنامه درسی

صاحب‌نظران و متخصصان برنامه‌ریزی درسی، عمدتاً **عناصر اصلی** برنامه درسی را شامل هدف، محتوا، روش تدریس و ارزشیابی می‌دانند. یک برنامه درسی زمانی از کارایی لازم برخوردار است که بین عناصر آن هماهنگی و انسجام لازم وجود داشته باشد. در این صورت برنامه درسی بیشترین ظرفیت را برای اثرگذاری مطلوب بر عملکرد دانش‌آموزان خواهد داشت. در چنین شرایطی هرگونه تغییر اساسی در هر یک از عناصر برنامه، به نوعی بر عناصر دیگر نیز اثر خواهد گذاشت. با این نگاه تغییر در ارزشیابی (از رویکرد کمی به رویکرد توصیفی)، تغییر در سایر عناصر برنامه درسی (اهداف، محتوا و روش تدریس) را ضروری می‌نماید.

اهداف: در ارزشیابی توصیفی برای تصمیم‌گیری در خصوص میزان اثربخشی فعالیت‌های یادگیری باید نتایج عملکرد دانش‌آموزان را با اهداف آموزشی مربوطه مقایسه نمود؛ لذا ضروری است که اهداف در قالب نتایج یادگیری بیان شوند تا معلوم شود که دانش‌آموز پس از درگیر شدن در فعالیت‌های یادگیری قادر به انجام چه کاری خواهد بود و دامنه تلاش فکری و عملی او تا چه میزان است و هر یک از یادگیرندگان متناسب با تجربیات، علایق و توانایی‌های خود به چه سطحی از این اهداف دست یافته‌اند.

محتوا: با تغییر رویکرد ارزشیابی، انتخاب و سازماندهی محتوا نیز تغییر خواهد کرد. در این صورت، محتوای آموزشی به جای تأکید بر موضوع، بر مفاهیم و ایده‌های اساسی تأکید خواهد کرد. بنابراین انتظار می‌رود دانش‌آموزان به‌جای فراگیری موضوعات مستقل و مجزا از یکدیگر، مفاهیم و ایده‌های اصلی و روش‌های تفکر در حوزه‌های مختلف یادگیری را بیاموزند.

روش تدریس: در ارزشیابی توصیفی، فرایند ارزشیابی با فرایند تدریس ادغام شده و مرز جدی یا حذافصل میان این دو فرایند از بین رفته است؛ از این رو اگر تغییر در روش ارزشیابی توأم با تحول در روش تدریس نباشد، نمی‌توان انتظار داشت اهداف برنامه درسی تحقق یابد. به‌عبارت دیگر تغییر دیدگاه معلمان درباره ارزشیابی نیازمند تغییر دیدگاه آنها درباره یادگیری و نقش معلم و دانش‌آموز در آن است. به‌کارگیری رویکرد توصیفی در ارزشیابی از آموخته‌های دانش‌آموزان وقتی امکان‌پذیر است که در فرایند یاددهی-یادگیری موارد ذیل مورد توجه قرار گیرد:

- تفاوت‌های فردی (از راه به‌کارگیری سبک‌های گوناگون یادگیری)

- بهره‌گیری از منابع متنوع و کارآمد

- توجه به فرایندهای شناختی و فراشناختی

- فراهم نمودن فرصت نقد و ارزیابی عملکرد دانش‌آموزان توسط خود آنان و همسالانشان

- به‌حداقل رساندن استفاده از روش‌های انتقالی^۱ در تدریس

- انعطاف‌پذیری و تنوع بخشیدن به فرصت‌های یادگیری

- مبنا و محور قراردادن نتایج و پیامدهای یادگیری

در این صورت، امکان سازماندهی محتوا حول مفاهیم و ایده‌های اساسی وجود خواهد داشت. این کار فرصت بهره‌گیری از رویکرد توصیفی در ارزشیابی را فراهم کرده و بدین ترتیب وحدت و هماهنگی میان عناصر برنامه درسی افزایش می‌یابد.

۱- روش‌های سخنرانی، توضیحی، نمایشی. برای آشنایی بیشتر با روش‌های تدریس انتقالی، می‌توانید به کتاب «مبانی نظری و مهارت‌های آموزش علوم» از انتشارات سازمان

پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی مراجعه کنید.

باید به برنامه‌درسی به عنوان یک «کلّ یکپارچه» توجه نمود چرا که:
در فرایند برنامه‌ریزی درسی، عناصر اصلی برنامه‌درسی به صورت یک سیستم و در ارتباط متقابل باهم در نظر گرفته می‌شوند.

جمع‌آوری و ثبت اطلاعات

برای ارزشیابی از کمّ و کیف پیشرفت تحصیلی دانش‌آموز در فرایند یاددهی - یادگیری بایستی اطلاعات مورد نیاز، توسط معلم جمع‌آوری شود. به منظور افزایش اعتماد و اطمینان نسبت به دقت و صحت اطلاعات جمع‌آوری شده، از روش‌ها و ابزارهای مختلف استفاده می‌شود تا اطلاعات جامعی در ارتباط با کمّ و کیف دستیابی به اهداف و مشکلات موجود در این فرایند جمع‌آوری شود که از آن میان می‌توان به مشاهده، آزمون، کارپوشه، پروژه، خودسنجی و همسالان‌سنجی اشاره کرد. بدیهی است روش‌ها و ابزارهای ارزشیابی براساس اهداف آموزشی موردنظر انتخاب و به کار گرفته می‌شود.

الف) مشاهده

در جمع‌آوری اطلاعات از طریق مشاهده، ابزارهای زیر می‌توانند مورد استفاده قرار بگیرند:

۱- چک‌لیست

۲- مقیاس درجه‌بندی

۳- واقعه‌نگاری

۱- چک‌لیست: یکی از ابزارهای مورد استفاده در مشاهده، چک‌لیست است. چک‌لیست به فهرستی از ملاک‌ها یا معیارهای معین گفته می‌شود که برای جمع‌آوری اطلاعات در مورد فعالیتی که دانش‌آموزان با آن درگیر هستند تهیه و به کار گرفته می‌شود. برای این کار، فهرستی از رفتارهایی^۱ که قرار است مورد ارزشیابی قرارگیرند، تهیه می‌شود، رفتارها مورد مشاهده قرار می‌گیرند و دستیابی به هر یک از ملاک‌های موردنظر با زدن علامت «✓» در برابر رفتارهای موجود در فهرست، مشخص می‌شود. بدیهی است فهرست رفتارها باید برگرفته از انتظارات برنامه‌درسی در انجام فعالیت موردنظر باشد.

مثال

برای درس دوم « ماده تغییر می‌کند» کتاب علوم تجربی پایه پنجم می‌توان نمونه چک‌لیست زیر را تکمیل کرد:

۱- رفتار را می‌توان عمل قابل مشاهده و اندازه‌گیری تعریف کرد. ممکن است این رفتار، آشکار یا پنهان و غیرقابل مشاهده باشد. سیستم ارزشیابی فعلی، بیشتر رفتارهای آشکار را اندازه‌گیری می‌کند اما در سیستم‌های پیشرفته آموزشی رفتارهای پنهان نیز مورد توجه قرار می‌گیرند؛ لذا توجه به هر دو بعد رفتار ضرورت می‌یابد.

...	...	...	...	...	...	شادی	فهمیه	مینا	مشاهدات / دانش آموز
							✓	✓	- با مشاهده پیرامون خود فهرستی از تغییرات مواد را با ذکر نوع تغییرات آن تهیه می‌کند. - با انجام آزمایش، نوع تغییر مواد را بیان می‌کند. - در مورد دخالت انسان در تغییر طبیعت، مفید و مضر بودن تغییرات و سرعت تغییرات، اطلاعات مفیدی جمع‌آوری می‌کند. - یافته‌های خود را در قالب جدولی به کلاس گزارش می‌دهد.

۲- مقیاس درجه‌بندی: یکی دیگر از ابزارهای مورد استفاده در مشاهده، مقیاس درجه‌بندی است که با آن کیفیت مورد ارزشیابی قرار می‌گیرد. مقیاس درجه‌بندی وسیله‌ای فراهم می‌کند که به کمک آن می‌توان کیفیت کار دانش‌آموزان یک کلاس یا گروهی از افراد را در ابعاد معینی مورد قضاوت قرار داد.

برای تهیه مقیاس درجه‌بندی، فهرستی از رفتارها یا ویژگی‌هایی که قرار است مورد ارزشیابی قرار گیرند، تهیه می‌شود و یک مقیاس کیفی یا مدرج برای هر رفتار تعیین می‌شود.

انواع مقیاس درجه‌بندی

مقیاس درجه‌بندی عددی: ساده‌ترین نوع مقیاس درجه‌بندی، مقیاس درجه‌بندی عددی است. مقیاس درجه‌بندی عددی زمانی قابل استفاده است که ویژگی‌ها یا کیفیت‌های مورد ارزشیابی، قابل طبقه‌بندی در طبقات محدودی باشند و نیز در مورد طبقه‌ای که هدف هر عدد است، توافق وجود داشته باشد.

مثال

با قرار دادن عدد مناسب مقابل هر جمله، میزان تحقق رفتار مورد نظر را در بحث کلاسی تعیین کنید.

...	...	...	...	...	...	شادی	فهمیه	مینا	مشاهدات / دانش آموز
								۴	- با مشاهده پیرامون خود فهرستی از تغییرات مواد را با ذکر نوع تغییرات آن تهیه می‌کند. - با انجام آزمایش، نوع تغییر مواد را بیان می‌کند. - در مورد دخالت انسان در تغییر طبیعت، مفید و مضر بودن تغییرات و سرعت تغییرات، اطلاعات مفیدی جمع‌آوری می‌کند. - یافته‌های خود را در قالب جدولی به کلاس گزارش می‌دهد.
							۳		
								۲	

عالی = ۵ بالاتر از متوسط = ۴ متوسط = ۳ زیر متوسط = ۲ ضعیف = ۱

مقیاس درجه بندی نگراره ای: در مقیاس درجه بندی نگراره ای، به جای استفاده از اعداد، از خطوط افقی استفاده می شود. در این مقیاس، از ارزشیاب یا مشاهده گر خواسته می شود تا داوری خود را درباره کیفیت ویژگی مورد مشاهده در طول یک خط مستقیم با گذاشتن نوعی علامت مشخص کند. در طول خط، مجموعه ای از مقولات، مکان ها یا نقاط خاص را مشخص می کنند، اما مشاهده گر آزاد است بین این نقاط نیز علامت بگذارد.

مثال

با گذاشتن علامت (×) در روی خط افقی مربوط به هر سؤال، میزان تحقق رفتار مورد نظر در بحث کلاسی را تعیین کنید.
۱- دانش آموز تا چه اندازه در بحث کلاسی شرکت می کند؟

میزان مشارکت
دانش آموز در
بحث کلاسی

خیلی زیاد   زیاد   متوسط   کم   خیلی کم

مقیاس درجه بندی نگراره ای توصیفی: در این نوع، درجات روی مقیاس توصیف می شوند. توصیف هایی که برای این منظور به کار می روند، عبارت هایی هستند که به صورت رفتاری نشان می دهند دانش آموز در مراحل مختلف مقیاس چگونه عمل کرده است.

مثال

کیفیت کار دانش آموز را در انجام تکالیف درسی چگونه ارزیابی می کنید؟
با قرار دادن علامت (×) در روی خط مربوط به هر سؤال، ویژگی مورد نظر را ارزشیابی نمایید.

کیفیت کار
دانش آموز در انجام
تکالیف درسی

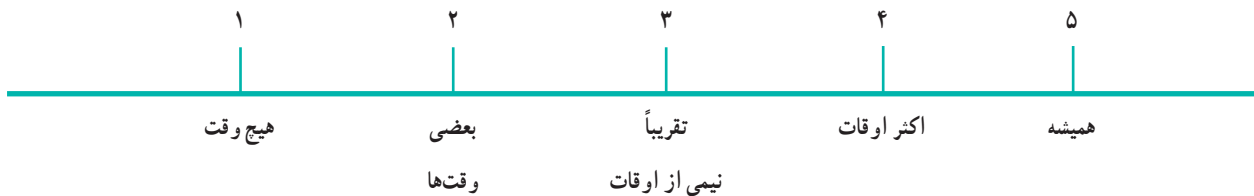
کار خیلی خوب   کار خوب است اما   کار قابل قبول است   کار ضعیف
است و به هیچ   گاه به گاه نیاز به   اما احتیاج به نظارت   است و نیاز به
نظارتی نیاز ندارد   نظارت دارد   فراوان دارد   آموزش دارد

مقیاس درجه بندی مشاهده ای رفتار: در این مقیاس، فهرستی از رفتارها یا ویژگی های مهم که باید از راه درجه بندی ارزشیابی شوند، تهیه می شود و از مشاهده گر یا معلم خواسته می شود تا رفتار یا رویداد مورد نظر را در مدتی معین و با درجه فراوانی آن تعیین کند.

مثال

میزان وقوع هر یک از رفتارهای زیر را که در ماه جاری از دانش‌آموز سر زده است، درجه‌بندی کنید (برای درجه‌بندی از مقیاس زیر استفاده کنید).

۱- برای اثبات اظهارات خود شواهد و دلایل کافی ذکر می‌کند.

عوامل مؤثر بر بهبود مقیاس درجه‌بندی

- ۱- سعی کنید ویژگی‌هایی را که از لحاظ آموزشی مهم هستند، انتخاب کنید.
  - ۲- ویژگی‌های مورد ارزشیابی را به گونه‌ای بیان کنید که مستقیماً قابل مشاهده باشند.
  - ۳- ویژگی‌های مورد ارزشیابی و درجات روی مقیاس را به روشنی تعریف کنید.
  - ۴- معمولاً شماره درجات مقیاس حداقل ۳ و حداکثر ۷ می‌باشد.
  - ۵- در صورت امکان از دانش‌آموزان نیز بخواهید تا رفتارهای مورد نظر را مشاهده و ارزشیابی کنند.
- ۳- واقع‌نگاری:** واقع‌نگاری، روش مشاهده مستقیم رفتار است. از این روش معمولاً برای اندازه‌گیری میزان تحقق هدف‌های آموزشی در حوزه‌های عاطفی و روانی - حرکتی استفاده می‌شود. واقع‌نگاری می‌تواند تصویر نسبتاً کاملی را از تغییراتی که در مدت زمان معین در رفتار دانش‌آموز خاصی صورت گرفته است، در اختیار معلم قرار دهد. برای اینکه روش واقع‌نگاری بهترین نتیجه را داشته باشد، باید شامل ویژگی‌های زیر باشد:

توصیفی واقعی از رویداد و زمان آن و وضعیت یا شرایط رویداد بیان شود.
تفسیر واقعه و اعمال پیشنهادی باید از توصیف رویداد مجزا باشد.
هر یک از موارد ثبت رویداد تنها باید شامل یک رفتار باشد.

آنچه ثبت می‌شود باید از لحاظ رشد و تحول دانش‌آموز یا بازده‌های یادگیری و هدف‌های آموزشی، رویداد مهمی باشد.

آن قسمت از ویژگی‌ها یا حوزه‌های رفتاری مورد مشاهده و واقع‌نگاری قرارگیرد که از طرق دیگر قابل ارزشیابی نباشند.

ب) آزمون

آزمون‌ها نیز انواعی دارند که در این بخش، اجمالاً معرفی می‌شوند.

آزمون‌های کتبی: آزمون‌های کتبی را می‌توان به دو دسته تقسیم کرد:

الف) آزمون‌های عینی یا بسته پاسخ

شامل آزمون‌های چندگزینه‌ای، جورکردنی و صحیح یا غلط می‌باشند. در این نوع آزمون‌ها هم سؤال و هم جواب، در اختیار

آزمون‌شوندگان قرار می‌گیرد تا گزینه صحیح را مشخص کنند.

ب) سؤالات تشریحی

این نوع آزمون‌ها را می‌توان به دو دسته گسترده پاسخ و محدود پاسخ تقسیم کرد. در این نوع آزمون، یک یا چند سؤال تشریحی

به دانش‌آموزان ارائه و از ایشان خواسته می‌شود پاسخ سؤالات را به صورت‌های توصیفی، تحلیلی – تبیینی و خلاصه‌نویسی ارائه نمایند (سیف، ۸۷).

آزمون‌های شفاهی: در این نوع آزمون، معلمان جهت جمع‌آوری اطلاعات مربوط به پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان، به تناسب اهداف و محتوای درس، سؤالاتی را به صورت شفاهی می‌پرسند و به دلیل رودررو بودن پرسش‌گر و پاسخ‌دهنده، مشکلات یادگیری دانش‌آموزان تا حدودی مشخص شده و معلم می‌تواند به موقع بازخوردهای لازم را به دانش‌آموزان ارائه دهد.

آزمون‌های عملکردی: آزمون‌های عملکردی به آن دسته از آزمون‌هایی گفته می‌شود که فرایند و نتایج یادگیری دانش‌آموزان را به طور مستقیم مورد سنجش قرار می‌دهد. آزمون‌های عملکردی با دانش و مهارت سر و کار دارند.

در این آزمون‌ها موقعیتی فراهم می‌شود که دانش‌آموز آنچه را که از مهارت و دانش کسب کرده است از خود بروز دهد و این نوع آزمون ابزار بسیار خوبی برای آگاهی از میزان شناخت و مهارت دانش‌آموز است. علاوه بر آن در این نوع آزمون هر نوع فعالیت یا کار خلاقانه دانش‌آموز که از طریق آن می‌تواند آنچه را آموخته است به نمایش بگذارد یا بیان کند، مورد توجه قرار می‌گیرد.

مثال

ارائه یک سخنرانی، تولید یک روزنامه دیواری برای کلاس یا مدرسه، یا گزارش تحقیق درباره تأثیر رنگ اجسام در میزان گرم شدن آنها در مقابل نور خورشید، اندازه‌گیری طول اجسام و اجرای نمایش در مورد موضوع درس.

انواع آزمون‌های عملکردی

- آزمون کتبی عملکردی
- آزمون شناسایی
- انجام عملکرد در موقعیت‌های شبیه‌سازی شده
- نمونه کار

آزمون کتبی عملکردی: در سنجش عملکرد، استفاده از آزمون‌های کتبی نیز مفید است. این آزمون عمدتاً بر کاربرد آموخته‌ها در موقعیت‌های عملی یا شبیه‌سازی شده تأکید دارد اما بین آزمون‌های کتبی با آزمون‌های کتبی عملکردی تفاوت وجود دارد. در آزمون‌های کتبی میزان دستیابی به اهداف حوزه شناختی مورد سنجش قرار می‌گیرد ولیکن در آزمون کتبی عملکردی عمدتاً بر کاربست دانش و مهارت در موقعیت‌های عملی یا شبیه‌سازی شده تأکید می‌شود. در این گونه آزمون‌ها، یا نتایج پایانی یادگیری ارزشیابی می‌شود یا مراحل میانی عملکردی که برای رسیدن به نتایج مطلوب پایانی ضروری است. آزمون کتبی عملکردی می‌تواند به‌عنوان وسیله ارزشیابی اطلاعات مقدماتی فرد درباره کاری که انجام خواهد داد، مورد استفاده قرار گیرد.

مثال

نوشتن داستان کوتاه یا طرح یک مسئله ریاضی و حل آن، تهیه گزارش از یک بازدید علمی.

آزمون شناسایی: از آزمون‌های شناسایی به عنوان وسیله‌ای برای سنجش غیرمستقیم عملکرد نیز می‌توان استفاده کرد. آزمون‌های شناسایی انواع و کاربردهای مختلف دارند. در بعضی مواقع می‌توان از یادگیرنده خواست تا یک ابزار یا دستگاه را

شناسایی یا چگونگی عملکرد آن را توصیف کند. در موقعیت‌های دیگر می‌توان یادگیرنده را با مشکلی مواجه ساخت و از او خواست تا ابزارها، وسایل و شیوه‌های عملی رفع مشکل را شناسایی کند.

مثال

تشخیص روش درست حل یک مسئله در درس ریاضی، شناسایی نمونه‌های جانوران مختلف در یک فرصت مشاهده، تشخیص صداهای طبیعت در درس هنر، شناسایی وسایل و مراحل انجام یک آزمایش در درس علوم.

انجام عملکرد در موقعیت‌های تشبیه‌سازی شده: در این نوع آزمون از یادگیرنده خواسته می‌شود تا در یک موقعیت تشبیه‌سازی شده همان اعمالی را انجام دهد که در موقعیت‌های واقعی با آنها روبرو می‌شود. از این روش برای ارزشیابی از توانایی‌ها و مهارت‌های یادگیرندگان در انجام کارهای مختلف (فرایند یادگیری) و نتایج یادگیری نیز می‌توان سود جست. برای مثال در درس تربیت بدنی، ضربه زدن به یک توپ، انجام حرکات مختلف شنا در بیرون آب و در درس علوم، کار در آزمایشگاه، نمونه‌هایی از عملکرد در موقعیت‌های تشبیه‌سازی شده هستند.

نمونه کار: در روش نمونه کار که نزدیک‌ترین روش ارزشیابی به عملکرد واقعی است، یادگیرنده در محیط طبیعی ارزشیابی می‌شود. برای مثال آزمون رانندگی، تهیه کلاژ با استفاده از وسایلی که در اختیار دارد، خواندن یک شعر، اجرای یک نمایش (ارزشیابی در خدمت آموزش، ص ۱۱۴-۱۱۲).

ملاحظات در خصوص تهیه آزمون‌های عملکردی: در تهیه آزمون‌های عملکردی علاوه بر مراحل و تدابیر مورد استفاده در ساختن سایر آزمون‌ها، پاره‌ای ملاحظات دیگر نیز ضروری‌اند که عبارت‌اند از:

- ۱- نتایج مورد انتظار و معیارهای موفقیت، با مشورت و مشارکت دانش‌آموزان تعیین شوند تا انگیزه یادگیری در آنها تقویت شده و اطلاعاتی را که از عملکرد آنها جمع‌آوری می‌شود، بهتر بپذیرند.
- ۲- موقعیت آزمون واقع‌بینانه انتخاب شود. همفکری و مشورت آموزگاران هم‌پایه در این مورد می‌تواند در انتخاب نحوه مناسب بررسی عملکرد دانش‌آموزان و اعتبار و دقت بیشتر معیارهای موفقیت کمک کند.
- ۳- در حین اجرای آزمون از راهنمایی‌ها و دستورالعمل‌هایی استفاده شود که موقعیت آزمون را به روشنی مشخص می‌کنند.

ج) پروژه

یکی از روش‌هایی که فرصت ارزشیابی توصیفی از فرایند و محصول یادگیری دانش‌آموزان را به خوبی فراهم می‌کند، پروژه است. اگر فعالیت‌هایی تحت عنوان پروژه که فرصت‌های یادگیری متنوعی برای فراگیران ایجاد می‌کند، به درستی هدایت شوند، از مؤثرترین شیوه‌ها در سهمیم کردن دانش‌آموزان در فرایند آموزش و پایدار کردن آموخته‌های ایشان در حیطه‌های مختلف دانش، مهارت و نگرش می‌باشند زیرا برای آنکه آموخته‌ای در ذهن یادگیرنده ثبت شود، باید آن را در موقعیت‌های مناسب به کار گیرد.

فعالیت‌های پروژه‌ای برای دانش‌آموزان فرصت «آموختن برای به کار بستن» فراهم می‌کنند. معمولاً پروژه‌های دانش‌آموزی که هدف‌های برنامه درسی را در بر دارد تا حدودی پیچیده‌تر از تکالیف معمولی است و دانش‌آموز می‌تواند آنها را به صورت انفرادی یا گروهی انجام دهد. عنوان فعالیت‌ها می‌تواند توسط معلم یا دانش‌آموز و یا با همفکری هر دو انتخاب شود. محل انجام فعالیت ممکن است کلاس و یا خارج از کلاس و یا ترکیبی از این دو باشد.

وارد کردن پروژه‌ها در برنامه‌های آموزشی به معلم فرصت می‌دهد تا به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان احترام گذاشته و به آنان

فرصت دهد که به حوزه مورد علاقه خود بپردازند و استعدادهايشان را کشف نموده و بروز دهند. هنگامی که دانش‌آموزان به صورت انفرادی یا گروهی پروژه‌ای را انجام می‌دهند، انتظار دارند معلم به آنان فرصت دهد تا حاصل کار خود را ارائه دهند. زمانی که دانش‌آموز می‌داند باید پروژه خود را در کلاس و در حضور جمع ارائه کند و در مورد آن توضیح و به پرسش‌های دانش‌آموزان پاسخ دهد، موظف می‌شود از جزئیات کار حتی اگر بخشی از آن با همکاری خانواده یا دیگر افراد انجام شده است، مطلع شود.

پروژه دانش‌آموزان چگونه هدایت و ارزشیابی شود: هنگامی که دانش‌آموزان به‌طور انفرادی یا گروهی پروژه‌ای را

انتخاب می‌کنند، لازم است موارد زیر در نظر گرفته شوند:

- ۱- دانش‌آموزان از هدف‌ها و حدود انتظارات پروژه آگاه شوند.
- ۲- والدین دانش‌آموزان در جریان پروژه و هدف‌ها و انتظارات آن قرار گیرند.
- ۳- دانش‌آموزان به‌طور انفرادی یا گروهی، برنامه کار خود را مشخص و زمانی را با تأیید آموزگار برای ارائه گزارش کار خود اعلام کنند.
- ۴- در زمان مقرر، به دانش‌آموز یا گروه دانش‌آموزان فرصت داده شود تا گزارش کامل کار خود را به کلاس ارائه دهند.
- ۵- دانش‌آموزان بر اساس فهرست انتظارات و با نظر خودشان ارزشیابی شوند.

نمونه‌ای از معیارهای ارزیابی و بارم‌بندی پروژه دانش‌آموزان^۱

ارزش معیار	۱	۲	۳	۴
بیان هدف‌های فعالیت	هدف ندارد	هدف مبهم است	هدف روشن ولی رسیدن به آن مشکل است	هدف روشن و قابل دستیابی است
طراحی و جهت‌دهی مراحل کار	جهت ندارد	جهت مشخص شده ولی واضح نیست	جهت مشخص شده است	جهت مشخص و مراحل کاملاً هماهنگ است
شیوه انجام کار	انجام نداده است	تلاش نسبی کرده است	کار را در حد انتظار انجام داده است	حاصل کار بیش از حد انتظار است
اصالت کار	کپی کرده یا دیگری انجام داده است	کار ساده‌ای بوده است	کار ساده‌ای بوده ولی ایده‌های خوبی داده است	کار اصیل و ایده خود دانش‌آموز است
شیوه کارگروهی (در صورت گروهی بودن فعالیت)	کار گروهی خوب نبود	بعضی مواقع کار گروهی خوب بود	اغلب مواقع، کار گروهی خوب بود	در تمام موارد، کار گروهی خوبی انجام شد
ارائه گزارش کار	نیاز به تمرین دارد	متوسط بود	خوب بود	عالی بود

مزایای استفاده از پروژه

- خصلت جست‌وجوگری و کنجکاوی فراگیران برانگیخته می‌شود.
- مهارت حل مسئله در دانش‌آموزان پرورش می‌یابد.
- فرصت‌های همکاری مثبت بین افراد در کلاس افزایش می‌یابد.
- مهارت نقادی و نقدپذیری دانش‌آموزان افزایش می‌یابد.
- دانش‌آموزان با استفاده از استعدادهای خاص خود، یک محصول کیفی تولید می‌کنند.
- اعتماد به نفس دانش‌آموزان افزایش می‌یابد.
- به دانش‌آموزان فرصت می‌دهد تا به پرسش‌های خود نظم دهند و برای یافتن پاسخ، برنامه‌ریزی کنند.
- به معلم این امکان را می‌دهد تا از فرصت‌های متفاوتی برای ارزشیابی فراگیران بهره‌جوید.
- به فراگیران این فرصت را می‌دهد تا با انتخاب آزاد، زمینه‌فعالیت و استعداد خویش را کشف کنند.

د) خودارزیابی (خودسنجی)

خودارزیابی عبارت است از ارزشیابی فرد از عملکرد و فعالیت‌های یادگیری خویش به منظور افزایش مراقبت از یادگیری. هدف اساسی از این روش ایجاد احساس مسئولیت بیشتر نسبت به یادگیری است. اگر از دانش‌آموزان خواسته شود تا خود دربارهٔ پاسخ‌ها و کارهای خویش فکر کنند، کمک مؤثری به یادگیری آنان خواهد بود. از این طریق، آنها قادر خواهند بود تا آنچه را که فراگرفته‌اند، ارزشیابی کنند و همچنین به آنان فرصت داده می‌شود تا خطای استنباط‌های خود را شخصاً اصلاح کنند.

برای ایجاد زمینه مناسب جهت اجرای خودارزیابی، لازم است دانش‌آموزان در تعیین ملاک‌های ارزشیابی و اینکه به چه چیزی باید وزن داده شود، چه چیزی بیانگر کار خوب، درست و موفقیت‌آمیز است، مشارکت داشته باشند. این مشارکت موجب می‌شود تا بخشی از مسئولیت ارزشیابی بر عهده دانش‌آموزان باشد. ارزشیابی کارهای خود، ممکن است برای برخی از دانش‌آموزان و به‌ویژه دانش‌آموزان خردسال مشکل باشد؛ اما این امر دلیلی برای اجتناب از خودارزیابی نیست بلکه دادن سرنخ‌هایی برای انجام این کار، ضروری است.

اگر خودارزیابی به منظور تأثیر مثبت بر یادگیری انجام شود، طراحی، اجرا و نظارت بر آن باید با شیوه‌های ظریف و خردمندانه انجام گیرد.

در انجام خودارزیابی لازم است به نکات زیر توجه شود :

- آشنایی دانش‌آموز با اهداف آموزشی
- کمک به دانش‌آموزان در تعیین معیارها
- کمک به دانش‌آموزان در تصمیم‌گیری برای اصلاح کار و تعیین گام بعدی
- تعیین آنچه که یاد گرفته‌اند.
- تعیین آنچه که می‌خواهند یاد بگیرند.

ه) ارزیابی دیگران (همسالان سنجی)

ارزیابی دیگران عبارت است از ارزشیابی دانش‌آموز از فعالیت‌های یادگیری همسالانش. این نوع ارزشیابی رشد خودآگاهی دانش‌آموز را به حوزه‌های دیگر می‌کشاند، زیرا هنگام داوری دربارهٔ عملکرد دانش‌آموز دیگر، توانایی بررسی و تحلیل عملکرد در دانش‌آموز تقویت می‌شود.

برای آنکه سنجش همسالان به‌طور مؤثر مورد استفاده قرار گیرد، نظارت و مدیریت معلم در جای خود ضروری است. دانش‌آموزان برای سنجش مناسب، معمولاً به معیارها و زمینه‌سازی‌های دقیق نیاز دارند. در غیر این صورت منجر به قضاوت‌های نادرست و تصورات اشتباه از همدیگر خواهد شد. به‌عنوان مثال، فضای یادگیری از اهمیت بسزایی برخوردار است؛ اگر کودکان در شرایط رقابتی با یکدیگر کار کنند، ممکن است در ارزیابی آنچه از رقیبان خود می‌بینند، سخت‌گیر باشند.

و) کارپوشه

کارپوشه مجموعه‌ای هدفدار و منظم از کار و فعالیت دانش‌آموزان است که تلاش، کوشش، پیشرفت، رشد دستاوردها و موفقیت‌های آنها را نشان می‌دهد. مجموعه‌ای که دانش‌آموزان با مطالعه و بررسی آن به یادگیرندگانی پویا و فعال تبدیل می‌شوند. چنین افرادی در برابر یادگیری و پیشرفت خود مسئول‌اند. این ابزار در واقع وسیله‌ای برای نظم بخشیدن و هدفمند کردن اطلاعات جمع‌آوری شده است.

به عبارت دیگر کارپوشه مجموعه‌ای از کارهای هدفدار یادگیرنده است که به او امکان می‌دهد تا توانایی‌های خود را از جهات مختلف به نمایش بگذارد؛ کارهایی که در زمان‌های معین، توسط یادگیرنده به خانه برده شده و یا در مدرسه نگهداری می‌شود و در اختیار معلم سال بعد قرار می‌گیرد. در واقع کارپوشه، فرصت شناخت و اصلاح اشتباهات را به یادگیرندگان می‌دهد.

چه چیزهایی را می‌توان در پوشه نگهداری کرد؟

خلاصه‌ای از فعالیت‌های داخل یا خارج مدرسه مثل گزارش دیدارها، گفت‌وگوها و کارهای هنری و ...

گزارش کارهای فردی یا گروهی به همراه توضیح جزئیات کار توسط معلم

اظهارنظرهای فردی دانش‌آموز در مورد فعالیت‌ها

تکالیف درسی و تکالیف منزل

آزمون (کتبی یا پروژه و ...)

اظهارنظرها، مشاهدات و رفتارهای قابل توجه ثبت شده توسط معلمان و اولیا

لازم است تا کارهای ناتمام و کارهای تکمیل شده با ذکر تاریخ در پوشه نگهداری شود و معلم و دانش‌آموز در انتخاب مواردی

که در پوشه گذاشته می‌شود، با یکدیگر مشورت کنند.

ارزشیابی پیشرفت تحصیلی براساس محتوای کارپوشه: ارزشیابی از آنچه که در کارپوشه قرار داده شده است با

توجه به انتظارات آموزشی مرتبط با هر درس صورت می‌گیرد. لذا آموزگار باید فهرستی از انتظارات آموزشی دروس موردنظر را در اختیار داشته باشد تا براساس نشانه‌های تحقق هر یک از آنها محتوای کارپوشه را از طریق تبادل نظر با دانش‌آموز مورد بررسی قرار دهد. در این صورت آموزگار می‌تواند با توجه به اطلاعات مربوط به پیشرفت تحصیلی دانش‌آموز، بازخوردهای مناسب با سطح عملکرد وی به صورت کتبی و شفاهی به او و والدینش ارائه دهد.

به‌عنوان مثال: اگر انتظار آموزشی «کسب مهارت در نوشتن نشانه‌های زبان فارسی» باشد؛ با توجه به نشانه تحقق آن

[تشخیص نشانه‌های زبان فارسی] و سطح عملکرد هر دانش‌آموز، محتوای مربوط به این موضوع در کارپوشه از این منظر مورد بررسی قرار می‌گیرد و ضمن بحث و گفت‌وگو با خود دانش‌آموز درباره کیفیت یادگیری وی بازخوردهای لازم داده می‌شود. لازم به ذکر است علاوه بر محتوای کارپوشه، ظاهر آن هم با توجه به معیارهای پاکیزگی و زیبایی، خلاقیت، تنوع و ... مورد ارزشیابی قرار گرفته و بازخوردهای لازم داده می‌شود.

راهنمادهایی برای ثبت اطلاعات

در طول سال تحصیلی، سنجش‌های رسمی و غیررسمی زیادی توسط معلم انجام می‌گیرد. تصمیم‌گیری درباره آنچه باید ثبت و یا بایگانی شود، بسیار مهم است. اگر هیچ سابقه‌ای از دانش‌آموز ثبت نشده باشد، در این صورت به سختی می‌توان درباره میزان پیشرفت او قضاوت کرد. از سوی دیگر، اگر وقت زیادی صرف ثبت کردن سوابق بشود، بخش زیادی از انرژی و وقت لازم برای تدریس و مدیریت یادگیری دانش‌آموزان به‌هدر خواهد رفت. ناگزیر باید درباره اینکه چه چیزی ارزش ثبت و بایگانی کردن را دارد، خردمندانه عمل کرد.

مثلاً ثبت یک واقعه به محض رخداد آن نه امکان دارد و نه لازم است، چرا که ممکن است تنها یک بار واقع شده باشد و دیگر تداوم نیابد و می‌توان وقوع آن را هنگامی ثبت کرد که چند بار تکرار شده و تا حد زیادی به تحقق آن در سطح و میزانی خاص اطمینان حاصل شده است.

تصمیم‌گیری در مورد محل، زمان و نحوه ثبت اطلاعات با توجه به فرصتی که معلم در اختیار دارد، بر عهده خود اوست. معلم در جریان آموزش ضمن مشاهده عملکرد و محصول فعالیت دانش‌آموزان، درحین و یا پایان کار، نکات لازم را ثبت می‌نماید. بدیهی است اطلاعات جمع‌آوری شده باید در راستای اهداف آموزشی درس مربوطه باشد تا قابل جمع‌بندی و تفسیر و ارزش‌گذاری باشد.

برخی از روش‌های ثبت و نگهداری اطلاعات مربوط به جریان یادگیری دانش‌آموزان عبارت‌اند از:

- یادداشت‌برداری و توصیف مفصل فرایند یادگیری دانش‌آموز
- تکمیل چک لیست
- جمع‌آوری و نگهداری مستندات از کارهای دانش‌آموزان (فردی و گروهی)
- تهیه فیلم، عکس و ... از فرایند یادگیری
- یادداشت‌های همراه با تفسیر در حاشیه نتیجه فعالیت دانش‌آموزان و آزمون‌های انجام شده از آنها

نحوه جمع‌بندی، تفسیر و ارزش‌گذاری اطلاعات

پس از جمع‌آوری و ثبت اطلاعات مربوط به وضعیت یادگیری دانش‌آموزان با استفاده از روش‌ها و ابزارهای مختلف، معلم به تفسیر آنها می‌پردازد و با جمع‌بندی داده‌ها، تصویری از پیشرفت یادگیری دانش‌آموزان به‌دست می‌آورد. این کار بر اساس اهداف و انتظارات هر ماده درسی انجام می‌شود که در فصل سوم، اهداف و انتظارات عمده هر برنامه درسی، همراه با نشانه‌های تحقق و سطوح مختلف عملکرد آنها آمده است.

بازخورد

اکثر دانش‌آموزان کنجکاوند تا از کم و کیف تسلط خود بر دانش یا مهارت‌ها و نگرش‌های مورد نظر برنامه درسی به‌طور کارآمد آگاه شوند؛ از این‌رو، در پی دریافت بازخورد از کسانی هستند که پیشنهادها مناسبی درباره آنچه که انجام داده‌اند، ارائه دهند.

تعریف بازخورد

به اطلاعاتی که فاصله بین سطح واقعی دانش‌آموز و سطح مورد انتظار را مشخص کند و یا نشان‌دهنده فعالیت‌هایی باشد که لازم است یادگیرنده انجام دهد تا به استاندارد موردنظر دست پیدا کند، بازخورد گفته می‌شود. دانش‌آموز از طریق بازخورد متوجه خواهد شد که چه کاری باید انجام دهد، چرا باید آن را انجام دهد و چگونه باید انجام دهد. بنابراین، بازخورد نه‌تنها به دانش‌آموز اطلاعات

مفیدی در مورد سطح مهارت، دانش و نگرشی که کسب کرده می‌دهد، بلکه او را راهنمایی می‌کند که چگونه مهارت و دانش خود را ارتقا دهد.

منبع بازخورد تنها معلم نیست و منابع متعدد، جریان بازخورد را با هدف بهبود فرایند یاددهی - یادگیری در کلاس به وجود می‌آورند. منبع بازخورد ممکن است معلم به دانش‌آموز، دانش‌آموز به خودش، دانش‌آموز به معلم و هم کلاسی‌ها به دانش‌آموز باشد.

بازخورد معلم به دانش‌آموز: بازخورد هسته مرکزی فرایند یاددهی - یادگیری است و باید به گونه‌ای انجام گیرد که ترغیب‌کننده باشد و موجب شود دانش‌آموز با علاقه‌مندی به کاهش خطاها و اشتباهاتش در جریان یادگیری پردازد و تکالیفش را با دقت بیشتری انجام دهد. لذا برخی از مواردی که در ارائه بازخورد توسط معلم لازم است مدنظر قرار گیرد، به شرح زیر است: (رستگار، ۸۳)

● هنگامی که دانش‌آموز فعالیتی را انجام می‌دهد، معلم نظر خود را بر هدف‌های اساسی یادگیری معطوف کند نه بر کارهای جانبی او، مثلاً اگر از دانش‌آموز خواسته شود نتیجه مشاهدات خود را در جدول ثبت کند باید معلم در ارائه بازخورد به نکاتی مانند (استفاده از چند حس، توجه به جزئیات و...) توجه کند و یادآوری رعایت نکاتی مانند مرتب و تمیز و خوش خط نوشتن و... به زمانی دیگر موکول شود.

- در بازخورد به دانش‌آموز بر کار و جزئیات آن تمرکز شود، نه بر ویژگی‌های وی.
- از هر آنچه که باعث شود دانش‌آموز خود را با دیگران مقایسه کند، اجتناب شود.
- پیشنهادهایی به دانش‌آموز داده شود که او را در برداشتن گام بعدی هدایت کند.
- برای اینکه تشویق یک فرد باعث دلسردی دیگران نشود، در صورت نیاز به انجام این کار، به صورت غیررسمی و در گروه‌های کاری یا به صورت رو در رو با فرد انجام شود.
- به جای آنکه به دانش‌آموزان جایزه داده شود، فرهنگ ترغیب برای موفقیت بیشتر در کلاس حاکم شود، به عبارت دیگر کنجکاوی و امید تقویت شود.

سایر منابع بازخورد: یکی دیگر از منابع بازخورد، بازخورد دانش‌آموز به خودش است چرا که توانا ساختن دانش‌آموز برای تصمیم‌گیری‌های مسئولانه در زندگی روزمره، یکی از اهداف عمده آموزش است و مشارکت دادن دانش‌آموز در ارزشیابی، موجب افزایش احساس مسئولیت وی در امر یادگیری می‌شود.

آشنایی با اهداف آموزشی، دستیابی بر نقاط قوت و ضعف و تعیین معیار برای ارزشیابی همگی مواردی هستند که دانش‌آموز را در پیدا کردن راه حل برای غلبه بر مشکلات آموزشی کمک می‌کنند. علاوه بر آن، ترغیب دانش‌آموزان به ارائه استدلال در مورد خودارزیابی منجر به توسعه مهارت‌های تفکر در ایشان می‌شود.

بازخورد، گاهی نیز از ناحیه دانش‌آموز به معلم صورت می‌گیرد که معلم از آن برای بهبود فعالیت‌های آموزشی خود استفاده می‌کند. همچنین بازخورد می‌تواند از طرف هم کلاسی‌ها به دانش‌آموز ارائه شود. لازم به ذکر است که ایجاد مهارت لازم برای ارائه این گونه بازخوردها در دانش‌آموز ضروری است.

انواع بازخورد

بازخورد شامل تمام اشکال گفت‌وگوها و تعاملاتی است که در فرایند یاددهی - یادگیری بین معلم و دانش‌آموز به منظور هدایت یادگیری انجام می‌شود.

صاحب‌نظران تقسیم‌بندی‌های مختلفی را برای بازخورد ارائه داده‌اند که به چند مورد اشاره می‌شود:

الف) رسمی یا غیررسمی

بازخورد رسمی: مانند چک‌لیست‌ها یا رهنمودها و توصیه‌هایی که به صورت مکتوب در مورد فعالیت‌های دانش‌آموز ثبت

می‌شوند.

بازخورد غیررسمی: مانند صحبت‌های شفاهی معلم در حین کار و فعالیت‌های یادگیری و مشورت دانش‌آموز با معلم.

ب) کتبی یا توصیفی

در بازخورد کتبی، وضعیت یادگیری دانش‌آموز از طریق نمره یا رتبه اعلام می‌شود، ولی این‌گونه بازخورد قادر نیست گزارش مشروح و روشنی درباره وضعیت دانش‌آموز به ذی‌نفع ارائه دهد؛ یعنی نمی‌تواند مشخص کند که دانش‌آموز واقعاً چه دانشی را فرا گرفته یا موفق به کسب چه مهارتی شده است، چه فعالیت‌ها و تکلیف‌هایی را باید انجام دهد و گام بعدی او چیست. ولی بازخوردهای توصیفی، به دانش‌آموز این امکان را می‌دهد که وضعیت کنونی خود را به‌خوبی بشناسد و فعالیت‌های مناسب را انجام دهد تا پیشرفت بهتری داشته باشد و معلم نیز از این طریق می‌تواند دیدگاه‌های اصلاحی خود را اعلام و نتایج و تأثیرات آن را پیگیری کند.

لازم به ذکر است که استفاده صحیح و بجا از بازخوردهای توصیفی به‌ویژه نوع کتبی آن، ارتباط بین دانش‌آموز و معلم را بهبود می‌بخشد. استفاده از بازخوردهای توصیفی مثبت، در عین اینکه سازنده است، شخصیت و احترام دانش‌آموز را محفوظ می‌دارد. البته باید به این نکته مهم نیز توجه داشت که بازخوردهای مثبت افراطی هم نقش مخربی در شخصیت دانش‌آموز دارد.

ج) جمعی یا فردی

در بازخورد جمعی، به گروهی از دانش‌آموزان درباره کار گروهی بازخورد داده می‌شود و در بازخورد فردی، دانش‌آموز خاصی مخاطب قرار گرفته و به او بازخورد داده می‌شود.

د) تکوینی یا پایانی

در بازخورد تکوینی، در جریان آموزش به دانش‌آموز یا گروهی از دانش‌آموزان، اولیا و افراد ذی‌نفع دیگر بازخورد داده می‌شود. بازخورد در جریان آموزش حاصل تعامل دائم معلم با دانش‌آموزان است و اطلاعات جمع‌آوری شده بر انتظارات آموزشی متمرکزند. در بازخورد پایانی، پس از مدت معینی (معمولاً دو یا سه بار در طول سال تحصیلی) به دانش‌آموز، اولیا و افراد ذی‌نفع دیگر بازخورد داده می‌شود.

نکات قابل توجه در ارائه بازخورد به دانش‌آموزان

- پیوسته باشد؛ یعنی دانش‌آموز در حین فرایند یادگیری، بازخورد دریافت کند.
- سودمند باشد؛ یعنی حاوی اطلاعاتی باشد که دانش‌آموز را از نوع فعالیتی که باید انجام دهد تا به انتظارات آموزشی دست یابد، آگاه کند.
- منابع بازخورد متنوع باشد (دانش‌آموز، همسالان، والدین، معلم و...) تا آثار و فعالیت دانش‌آموز از منظرهای مختلف و متفاوت بررسی شود.

● توصیفی و مثبت باشد؛ به عبارت دیگر برای دانش‌آموز، ساده و قابل فهم باشد و او را به یادگیری ترغیب کند (حسنی، طرح

ارزشیابی توصیفی، ۸۴).

نحوه اعلام نتیجه ارزشیابی

الف) نحوه ارائه گزارش پیشرفت تحصیلی

در ارزشیابی توصیفی، گزارش نسبتاً مشروحی از چگونگی پیشرفت تحصیلی دانش‌آموز ارائه می‌شود. در این گزارش، اهداف آموزشی - تربیتی از ابعاد مختلف مورد عنایت قرار گرفته است تا معلم به رشد همه‌جانبه دانش‌آموزان توجه کند. همچنین برای هر ماده درسی، انتظاراتی منطبق با اهداف برنامه درسی آن تنظیم شده است. آموزگار می‌بایست در طول سال، شواهد کافی برای داوری در خصوص چگونگی تحقق انتظارات جمع‌آوری نماید و در نهایت، داوری خود را به همراه توصیه‌ای برای اقدامات بعدی در گزارش منعکس کند. بدیهی است در زمان اعلام نتایج، فقط در مورد اهدافی که در فرایند یاددهی - یادگیری مورد توجه بوده‌اند، گزارش ارائه می‌شود. داوری معلم در مورد تحقق انتظارات در یک طیف چهار درجه‌ای اعلام می‌شود که گزینه‌های آن عبارت‌اند از:

- خیلی خوب

- خوب

- قابل قبول

- نیازمند به آموزش و تلاش بیشتر

ب) تشکیل جلسات گفت‌وگو پیرامون گزارش پیشرفت تحصیلی

این جلسات بر اساس نیاز و بنا بر تشخیص معلم و یا درخواست اولیای دانش‌آموز، در طول سال، به‌ویژه پس از ارائه گزارش مکتوب از پیشرفت یادگیری دانش‌آموزان، تشکیل می‌شود. در این جلسات، معلم نتایج پیشرفت تحصیلی و اقداماتی را که لازم است در آینده انجام شود، با حضور دانش‌آموزان و اولیای آنان بررسی می‌کند. در این جلسات در مورد شاخص پیشرفت تحصیلی و مسائل احتمالی یادگیری صحبت می‌شود؛ این امر سبب می‌شود عوامل و موانع پیشرفت، شناسایی شده و دانش‌آموز با خودآگاهی بیشتری نسبت به ادامه مسیر یادگیری اقدام نماید و والدین نیز با کسب اطلاعات دقیق از وضعیت تحصیلی - تربیتی فرزند خود در ایجاد محیط یادگیری مناسب با برنامه‌ریزی‌های مدرسه همسو شوند.

اعلام نتایج ارزشیابی به دانش‌آموزان و اولیای ایشان، چه در قالب گزارش پیشرفت تحصیلی و چه در جلسات گفت‌وگو باید:

- صادقانه و صمیمانه باشد.
- به زبانی ساده و روشن باشد.
- بر توانایی‌ها و توفیقات دانش‌آموزان متمرکز باشد.
- پیشرفت دانش‌آموز را در دستیابی به اهداف نشان دهد.
- همراه با توصیه‌های لازم برای دانش‌آموز و والدین باشد.

اقدامات جبرانی، تکمیلی و اصلاحی

ارزشیابی توصیفی با هدف «بهبود کیفیت فرایند یاددهی - یادگیری» انجام می‌شود، نه با هدف پیدا کردن نقاط ضعف دانش‌آموزان و گزارش آن؛ بر این اساس، نتیجه هر مرحله از ارزشیابی به آموزگار، دانش‌آموز و اولیای وی این توجه را می‌دهد که چه بخش و یا سطحی از اهداف آموزشی تحقق یافته است و احتمالاً نقایص یادگیری کدام‌اند و چه اقدامات اصلاحی یا تکمیلی برای رفع آنها لازم است.

نظر به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان در سرعت و کیفیت یادگیری، هیچ یک از سطوح عملکرد پایان راه یادگیری نیستند و حتی دانش‌آموزی که در یکی از اهداف آموزشی به سطح «خوب» رسیده است، می‌تواند با انجام فعالیت‌های مناسب، به سطح بالاتر (خیلی خوب) دست یابد.

همچنین یادآور می‌شود در طراحی و اجرای فعالیت‌های تکمیلی، جبرانی و یا اصلاحی یاددهی - یادگیری، باید به اهدافی که تحقق آنها اساس و شرط لازم برای تحقق اهداف دیگر است، توجه خاص کرد. در غیر این صورت، جبران نقایص یادگیری، دشوار خواهد بود و ممکن است نقایص جدی در یادگیری ایجاد شود. به‌عنوان مثال، در درس ریاضی «درک مفهوم جمع و تفریق» از هدف‌های اساسی برنامه است که تحقق آن، یکی از شروط لازم برای تحقق سایر اهداف برنامه درسی از جمله آموزش مفاهیمی مانند ضرب و تقسیم است؛ زیرا دانش‌آموزان از طریق درک این مفهوم، قادر به انجام عملیات جمع، تفریق، ضرب و تقسیم و حل مسائل مربوطه خواهند بود.

بنابراین لازم است برای دانش‌آموزانی که این مهارت را به‌خوبی کسب ننموده‌اند، با همکاری اولیا اقداماتی را پیش‌بینی و اجرا کرد تا یادگیری ایشان تا سطوح بالای عملکرد این مهارت پیشرفت کند.

فصل سوم

ارزشیابی توصیفی در عمل

مقدمه

مطالب این فصل در شش بخش تنظیم و تدوین شده است. بخش اول به مواد درسی پایه اول، بخش دوم به مواد درسی پایه دوم، بخش سوم به مواد درسی پایه سوم، بخش چهارم به مواد درسی پایه چهارم، بخش پنجم به مواد درسی پایه پنجم و بخش ششم به مواد درسی پایه ششم اختصاص دارد.

در هر بخش، ابتدا عناوین مربوط به اعلام وضعیت یادگیری، پیشرفت و موفقیت دانش‌آموزان در هر یک از مواد درسی پایه تحصیلی مورد نظر در کارنامه توصیفی فهرست شده است. سپس برای هر یک از مواد درسی، جدولی ارائه شده که در آن علاوه بر عناوین کارنامه، موضوعات، اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد مورد انتظار در آن درس نیز مشخص شده است. جدول مهارت‌ها و نگرش‌های مشترک برنامه‌های درسی این شش پایه نیز از دیگر مندرجات این فصل است که در پایان بخش ششم ارائه شده است. این جداول، همراه با راهنمای معلم هر درس می‌توانند به معلمان در طراحی تدریس و اجرای آن متناسب با ارزشیابی توصیفی کمک کنند. همچنین ثبت اطلاعات مربوط به عملکرد دانش‌آموزان براساس جداول مذکور در طول هر نیمسال، امکان جمع‌بندی و قضاوت دقیق‌تر در خصوص وضعیت یادگیری دانش‌آموزان در پایان هر نیمسال را فراهم می‌کند.

بخش اول

عناوین مواد درسی و موضوعات پایه اول ابتدایی جهت درج در کارنامه توصیفی ۴۰۰-۹۹

قرآن

- خواندن (جمع خوانی، روخوانی)
- آموزه‌های قرآنی (آداب خواندن قرآن، پیام قرآنی، داستان‌های قرآنی)

تربیت بدنی

- آمادگی جسمانی
- حرکات پایه

فارسی

- مهارت‌های خواندن (گوش دادن، سخن گفتن، تصویرخوانی، خواندن)
- مهارت‌های نوشتن (درست‌نویسی، زیبانویسی، جمله‌سازی)

ریاضی

- عدد (شمارش، مفهوم عدد و نماد آن، اعداد تا سه رقمی، مقایسه اعداد)
- عملیات روی اعداد (جمع، تفریق)
- هندسه (موقعیت مکانی، اشکال هندسی، تقارن)
- اندازه‌گیری (طول، زمان، جرم)
- آمار و نمودار (سرشماری و جدول داده‌ها، نمودار ستونی)
- حل مسئله [راهبردهای حل مسئله (رسم شکل، الگویابی، حدس و آزمایش، زیرمسئله، الگوسازی و تشخیص اطلاعات نامطلوب)، مربع شگفت‌انگیز، حل مسئله]

علوم تجربی

- مهارت‌های فرایندی و روش علمی (زنگ علوم، سلام به من نگاه کن، چه می‌خواهم بسازم، از گذشته تا آینده)
- دنیای زنده، بدن انسان و سلامت (سالم باش، شاداب باش، دنیای جانوران، دنیای گیاهان)
- حرکت و انرژی (دنیای سرد و گرم، از خانه تا مدرسه، آهن ربای من)
- زمین و پیرامون آن (زمین خانه پر آب ما، زمین خانه سنگی ما، زمین خانه خاکی ما، در اطراف ما هوا وجود دارد)

هنر

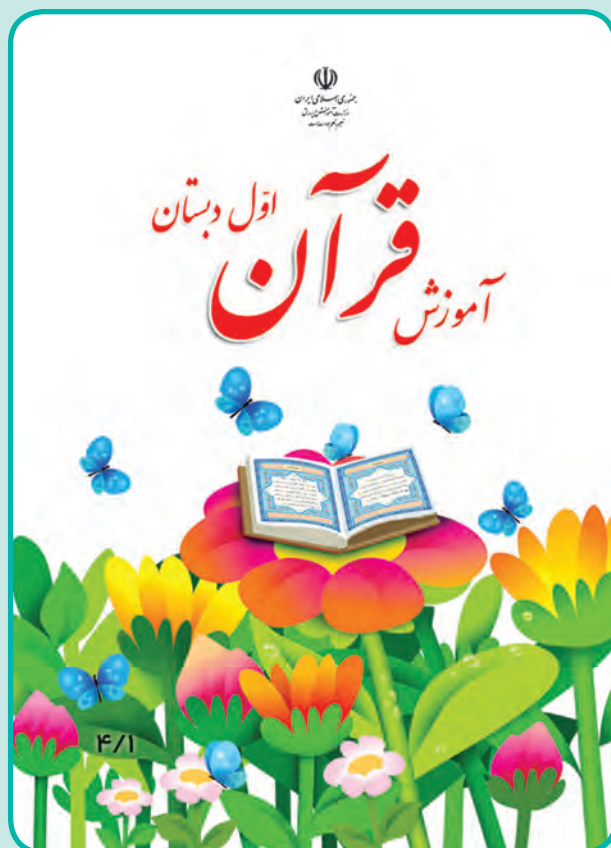
- بیان ایده در قالب‌های مختلف هنری (زیبایی‌شناسی، ارتباط با طبیعت، آشنایی با میراث فرهنگی، تولید هنری، نقد هنری)
- استفاده مناسب از ابزار

◀ شایستگی‌های عمومی

- شایستگی‌های فردی (رعایت بهداشت و ایمنی، رعایت آموخته‌های اخلاقی)
- شایستگی‌های فرهنگی – اجتماعی (مسئولیت‌پذیری، مشارکت در کار گروهی، احترام به ارزش‌های ملی و مذهبی)
- شایستگی‌های یادگیری (توجه به مطالعه و کتابخوانی، تلاش برای یادگیری بیشتر در مکان‌ها و زمان‌های مختلف)

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس آموزش قرآن

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	اهداف کلی	عناوین کارنامه
همه‌گهی کامل را در جمع‌خوانی سوره‌ها رعایت می‌کند و در طول سال دو سوره دلخواه را از حفظ می‌خواند.	خیلی خوب	- شرکت در جمع‌خوانی سوره‌های کتاب درسی و حفظ سوره	مشارکت در یادگیری قرآن کریم	جمع خوانی ^۱
در جمع‌خوانی شرکت می‌کند و در طول سال دو سوره دلخواه را از حفظ می‌خواند.	خوب			
با توصیه‌های معلم در جمع‌خوانی شرکت می‌کند و با راهنمایی معلم با هم کلاس‌ها، در طول سال یک سوره دلخواه را از حفظ می‌خواند.	قابل قبول	- شرکت در جمع‌خوانی و حفظ سوره	مشارکت در یادگیری قرآن کریم	جمع خوانی ^۱
به‌ندرت در جمع‌خوانی شرکت می‌کند و با کمک معلم با هم کلاس‌ها و با متن کتاب می‌تواند تا پایان سال سوره‌ای را از حفظ بخواند.	نیازمند آموزش			
کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را صحیح و بخش‌بخش می‌خواند.	خیلی خوب	- خواندن صحیح و بخش‌بخش کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی	کسب مهارت روخوانی کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی	روخوانی ^۲
بیشتر کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را صحیح و بخش‌بخش می‌خواند.	خوب			
برخی کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را صحیح و بخش‌بخش می‌خواند.	قابل قبول	- خواندن صحیح و بخش‌بخش کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی	کسب مهارت روخوانی کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی	روخوانی ^۲
کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را با راهنمایی معلم به صورت صحیح و بخش‌بخش می‌خواند.	نیازمند آموزش			
آداب اولیه خواندن قرآن را رعایت می‌کند.	خیلی خوب	- رعایت آداب خواندن قرآن کریم	رعایت آداب خواندن قرآن	آداب خواندن قرآن
بیشتر آداب اولیه خواندن قرآن را رعایت می‌کند.	خوب			
برخی از آداب اولیه خواندن قرآن را رعایت می‌کند.	قابل قبول	- رعایت آداب خواندن قرآن کریم	رعایت آداب خواندن قرآن	آداب خواندن قرآن
در رعایت آداب اولیه خواندن قرآن پیوسته به یادآوری معلم نیازمند است.	نیازمند آموزش			
با توضیحات کافی مفاهیم و مصادیق پیام‌های قرآنی را با زبان کودکانه بازگو می‌کند.	خیلی خوب	- بیان مفهوم کلی پیام و برخی از مصادیق ساده آن در زندگی	درک پیام‌های قرآنی	پیام قرآنی
مفاهیم و مصادیق بیشتر پیام‌های قرآنی را با زبان کودکانه بازگو می‌کند.	خوب			
با راهنمایی معلم، مفهوم و مصادیق پیام‌های قرآنی را با زبان کودکانه بازگو می‌کند.	قابل قبول	- بیان مفهوم کلی پیام و برخی از مصادیق ساده آن در زندگی	درک پیام‌های قرآنی	پیام قرآنی
در بیان مفهوم و مصادیق پیام‌های قرآنی پیوسته به کمک معلم نیازمند است.	نیازمند آموزش			
داستان‌های کتاب را به کمک تصاویر و با ذکر جزئیات به زبان خود بازگو می‌کند.	خیلی خوب	- بیان داستان‌های کتاب درسی به زبان ساده	آشنایی با داستان‌های قرآنی	داستان‌های قرآنی
داستان‌های کتاب را به کمک تصاویر و به صورت کلی به زبان خود بازگو می‌کند.	خوب			
داستان‌های کتاب را با راهنمایی معلم با هم کلاس‌ها و با به کمک تصاویر به زبان خود بازگو می‌کند.	قابل قبول	- بیان داستان‌های کتاب درسی به زبان ساده	آشنایی با داستان‌های قرآنی	داستان‌های قرآنی
در بیان داستان‌های کتاب به کمک تصاویر، پیوسته به راهنمایی معلم نیازمند است.	نیازمند آموزش			

۱- منظور، جمع‌خوانی سوره‌های کتاب درسی است.

۲- منظور از روخوانی، بخش‌خوانی کلمات و عبارات درس چهارم به بعد است.

۳- آداب اولیه‌ای که انتظار می‌رود دانش‌آموزان پایه اول ابتدایی رعایت کنند عبارت است از: پاکی و پاکیزگی، سکوت هنگام شنیدن قرآن و احترام به قرآن.

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس آموزش تربیت بدنی

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	حرکت شنای سوئی روی دیوار (فاصله از دیوار یک دست، کف دست‌ها روی دیوار با خم کردن آرنج‌ها، با بدن کاملاً صاف سینه را به دیوار نزدیک کرده) را بدون آنکه پاشنه پا از زمین بلند شود ده مرتبه انجام می‌دهد.	۸، ۹، ۱۳، ۲۳	توسعه و بهبود قدرت و استقامت عضلانی	آمادگی جسمانی
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب	به پشت روی زمین بخوابد، دست‌ها را در کنار بدن قرار دهد و پاها را کاملاً صاف با پنجه‌های کشیده، ده بار به‌طور متناوب به‌صورت قیچی از روی هم عبور دهد.			
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول				
در انجام اندکی از موارد موفق است.	نیازمند آموزش				
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	با دست‌های باز بر روی خط مستقیم با حفظ تعادل حدود سه متر راه برود.	۳، ۱۱	توسعه و بهبود تعادل	
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب	با دست‌های کاملاً باز به طرفین روی یک پا در حالی که پای دیگر با زانوی صاف به‌طرف جلو آورده شده است به مدت ۱۰ ثانیه با حفظ تعادل می‌ایستد.			
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول	بر روی خطوط منحنی با حفظ تعادل راه برود.			
در انجام اندکی از موارد موفق است.	نیازمند آموزش				
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	۵ دور اطراف زمین و الیال مدرسه به صورت آرام و آهسته بدون حتی اگر احتیاج به ایستادن و کاهش سرعت داشته باشد بدون در نظر گرفتن زمان).	۴، ۲۴	توسعه و بهبود استقامت قلبی - عروقی	
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب	به مدت یک دقیقه به‌صورت درجا با دست‌ها به کمر یک پا را به جلو برتاب کند سپس با پای دیگر این عمل را تکرار کند.			
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	در حالت ایستاده با پاهای جفت، بدون خم کردن زانو‌ها خم شده و بیج پاها را بگیرد و ۸ ثانیه این حالت را حفظ کند.	۶، ۱۲، ۱۶، ۲۲	توسعه و بهبود انعطاف‌پذیری	
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول	با قلاب کردن پنجه‌های دو دست و بلند شدن روی سینه و پنجه‌های پا به مدت ۸ ثانیه دست‌ها را بالای سر به صورت کشیده نگه دارد.			
در انجام اندکی از موارد موفق است.	نیازمند آموزش				

۹۹ - ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطح عملکرد درس «تربیت بدنی» پایه اول دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	دروس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.	<ul style="list-style-type: none"> در هنگام راه رفتن و دویدن با دستور معلم در جهت‌های چپ، راست، جلو، عقب تغییر مسیر می‌دهد. با دستور معلم توپ یا شیئی سبک و کوچکی را در جهت‌های راست، چپ، بالای سر، پایین (بین پاها) به هم کلاسی خود در روپرو با پشت سرش می‌دهد. 	۷	کسب مهارت در شناخت مفاهیم از طریق حرکت (جهت‌یابی)	حرکات پایه
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.	<ul style="list-style-type: none"> در راه رفتن، ایستادن و نشستن، سر، تنه و باسن در یک راستا قرار بگیرد. در راه رفتن، ایستادن و نشستن به جلو نگاه می‌کند. هنگام راه رفتن هم‌زمان با برداشتن پهنه یک پا، پاشنه پای دیگر روی زمین قرار می‌گیرد. هنگام راه رفتن دست راست و پای مخالف را در جهت جلو و عقب کنار بدن حرکت کند. 	۱، ۵، ۱۹	کسب مهارت در راه رفتن، ایستادن و نشستن	
قابل قبول	در انجام برخی از موارد موفق است.	<ul style="list-style-type: none"> هنگام راه رفتن تنه به سمت جلو متمایل نشده و دست‌ها حرکت باندولی دارد. در دویدن‌های آرام و طولانی پاشنه یا روی زمین قرار می‌گیرد و در دویدن‌های سریع با پنجه یا می‌دود. در دویدن‌های سریع، گام‌ها بلندتر و حرکات بازوان سریع‌تر می‌باشند. در هنگام دویدن با علامت معلم (صدای سوت) سرعت خود را کم و زیاد می‌کند. 	۲، ۵، ۱۹	کسب مهارت در دویدن	
نیازمند آموزش	در انجام اندکی از موارد موفق است.				
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.				
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.				
قابل قبول	در انجام برخی از موارد موفق است.				
نیازمند آموزش	در انجام اندکی از موارد موفق است.				

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق		درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	– قبل از پرتاب، توپ کوچک و سبکی را به شکل درست با دست بزرگتر و عقب‌تر از سطح لاله گوش می‌گیرد.	۱۴	کسب مهارت در پرتاب یک دست، از بالا	حرکات پایه	
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب	– در هنگام پرتاب پای مخالف را جلوتر می‌گذارد (برای افراد راست دست پای چپ و بالعکس) و وزن خود را از پای عقب به پای جلو منتقل می‌کند.				
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول	– توپ کوچک و سبکی را با دست بزرگتر و از بالا به سمت هدفی مشخص در فاصله ۳ متر روی زمین پرتاب می‌کند.				
در انجام اندکی از موارد موفق است.	نیازمند آموزش	– توپ کوچک و سبکی را با دست غیر بزرگتر و از پایین به سمت هدفی مشخص در فاصله ۳ متر پرتاب می‌کند.				
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	– قبل از پرتاب، توپ کوچک و سبکی را با دست بزرگتر به شکل آویزان در کنار پاها می‌گیرد.	۱۷	کسب مهارت در پرتاب یک دست، از پایین	حرکات پایه	
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب	– برای شروع پرتاب بدن را کمی بچرخاند. (فرد راست دست به سمت راست می‌چرخد و بالعکس)				
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول	– در هنگام پرتاب پای مخالف را جلوتر می‌گذارد (برای افراد راست دست پای چپ و بالعکس)				
در انجام اندکی از موارد موفق است.	نیازمند آموزش	– توپ کوچک و سبکی را با دست بزرگتر و از پایین به سمت هدفی مشخص در فاصله ۳ متر روی زمین پرتاب می‌کند.				
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	– دست‌ها را روی شانه قرار داده در حالی که پاها ثابت می‌مانند، شانه‌ها را به همراه بالا تنه به سمت چپ و راست می‌چرخاند.	۱۵	کسب مهارت در چرخیدن و پیچیدن و بلند کردن	حرکات پایه	
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب	– در حالت ایستاده با حفظ تعادل یک دور کامل بچرخد.				
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول	– برای بلند کردن اشیا از روی زمین، تنه و زانو‌ها را خم می‌کند.				
در انجام اندکی از موارد موفق است.	نیازمند آموزش					

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس فارسی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «فارسی» پایه اول دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	با دقت به سخنان گوش می‌دهد، پیام آنها را درک می‌کند و واکنش مناسب نشان می‌دهد.	دریافت پیام و واکنش به آن	کسب مهارت گوش دادن	گوش دادن
خوب	با دقت به سخنان گوش می‌دهد، پیام آنها را درک می‌کند و با اندکی مکث و درنگ واکنش مناسب نشان می‌دهد.			
قابل قبول	با یادآوری و تذکر به سخنان گوش می‌دهد، بخشی از پیام را درک می‌کند و به آن واکنش مناسب نشان می‌دهد.	کسب مهارت سخن گفتن	کسب مهارت تصویر خوانی	تصویر خوانی
نیازمند آموزش	در گوش دادن، درک پیام و واکنش به آن، به کمک نیاز دارد.			
خیلی خوب	با دیگران ارتباط برقرار می‌کند و پیام خود را در قالب چند جمله مرتبط به هم بیان می‌کند.	برقراری ارتباط و انتقال پیام	کسب مهارت سخن گفتن	مهارت‌های خواندن
خوب	با دیگران ارتباط برقرار می‌کند و پیام خود را در قالب جملات ساده و کوتاه بیان می‌کند.			
قابل قبول	به ندرت با دیگران صحبت کرده و پیام خود را کوتاه بیان می‌کند.	کسب مهارت تصویر خوانی	کسب مهارت تصویر خوانی	تصویر خوانی
نیازمند آموزش	در برقراری ارتباط و انتقال پیام به کمک نیاز دارد.			
خیلی خوب	پیام تصویر را بازگو و در برقراری مفاهیم کلی و جزئی تصاویر از تخیل استفاده می‌کند و به سوالات مربوط پاسخ می‌دهد.	بیان پیام تصویر - پاسخ به سوالات مربوط	کسب مهارت تصویر خوانی	تصویر خوانی
خوب	پیام تصویر را بازگو و ارتباط بین مفاهیم کلی و جزئی تصاویر را توصیف می‌کند و به بیشتر سوالات مربوط پاسخ می‌دهد.			
قابل قبول	پیام تصویر را بازگو و به روابط بین اجزای تصویر اشاره می‌کند و به برخی از سوالات مربوط پاسخ می‌دهد.	کسب مهارت تصویر خوانی	کسب مهارت تصویر خوانی	تصویر خوانی
نیازمند آموزش	در بیان پیام تصویر و روابط بین اجزا به کمک نیاز دارد.			

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «افراسی» پایه اول دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۳۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	اهداف کلی	عناوین کارنامه
متن را با رعایت نشانه‌های نوشتاری، درست می‌خواند و پیام آن را بیان می‌کند.	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> - تشخیص نشانه‌ها و واژه‌ها - خواندن صحیح متن و واژه‌ها - پاسخ به سؤالات مربوط به درک مطلب 	کسب مهارت روخوانی و درک خوانداری	خواندن
متن را درست می‌خواند و پیام آن را بیان می‌کند.	خوب			
متن را درست می‌خواند و قسمتی از پیام آن را بیان می‌کند.	قابل قبول	<ul style="list-style-type: none"> - هماهنگی چشم و دست - دست ورزی - پاکیزه نویسی - زیبا نویسی - خوانا نویسی 	به‌کارگیری هنجارهای خط	زیبانویسی
در خواندن متن و بیان پیام آن به کمک نیاز دارد.	نیازمند آموزش			
قلم را صحیح به دست می‌گیرد. در نوشتن، تناسب، جهت‌ها، پاکیزگی و زیبانویسی را رعایت می‌کند.	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> - نوشتن صحیح نشانه‌ها و واژه‌ها - انجام فعالیت‌های املائی 	کسب مهارت در نوشتن نشانه‌ها	درست‌نویسی
قلم را صحیح به دست می‌گیرد و تناسب و جهت‌ها را رعایت می‌کند.	خوب			
قلم را صحیح به دست می‌گیرد و جهت‌ها را به‌طور مناسب رعایت می‌کند.	قابل قبول	<ul style="list-style-type: none"> - ساختن جمله - انجام فعالیت‌های نگارشی 	کسب مهارت جمله‌سازی	جمله‌سازی
در به دست گرفتن قلم و رعایت صحیح جهت‌ها به کمک معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش			
علاوه بر واژه‌های کتاب، بیشتر واژه‌های جدید را درست می‌نویسد. فعالیت‌های املائی را به درستی انجام می‌دهد.	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> - تشخیص نشانه‌ها و نوشتن صحیح واژه‌ها و انجام فعالیت‌های املائی به کمک معلم نیاز دارد. 	کسب مهارت جمله‌گسترده و طولانی می‌نویسد. در بیشتر موارد، فعالیت‌های نگارشی را به درستی انجام می‌دهد.	خوب
بیشتر واژه‌های کتاب در برخی از واژه‌های جدید را درست می‌نویسد و بیشتر فعالیت‌های املائی را به درستی انجام می‌دهد.	خوب			
بیشتر واژه‌های کتاب را درست می‌نویسد. به تدریس واژه‌های جدید را درست می‌نویسد. برخی از فعالیت‌های املائی را به درستی انجام می‌دهد.	قابل قبول	<ul style="list-style-type: none"> - درک ساختن جمله‌های کوتاه و انجام فعالیت‌های نگارشی به کمک معلم نیاز دارد. 	کسب مهارت جمله‌سازی	نیازمند آموزش
در تشخیص نشانه‌ها و نوشتن صحیح واژه‌ها و انجام فعالیت‌های املائی به کمک معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش			
درازه یک موضوع چند جمله صحیح و خلاق می‌نویسد. فعالیت‌های نگارشی را به درستی انجام می‌دهد.	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> - با کلمات خواننده شده جمله گسترده و طولانی می‌نویسد. در بیشتر موارد، فعالیت‌های نگارشی را به درستی انجام می‌دهد. 	کسب مهارت جمله‌سازی	خوب
با کلمات خواننده شده جمله گسترده و طولانی می‌نویسد. در بیشتر موارد، فعالیت‌های نگارشی را به درستی انجام می‌دهد.	خوب			
با کلمات خواننده شده جمله کوتاه می‌نویسد. در برخی موارد فعالیت‌های نگارشی را به درستی انجام می‌دهد.	قابل قبول	<ul style="list-style-type: none"> - درک ساختن جمله‌های کوتاه و انجام فعالیت‌های نگارشی به کمک معلم نیاز دارد. 	کسب مهارت جمله‌سازی	نیازمند آموزش
در ساختن جمله‌های کوتاه و انجام فعالیت‌های نگارشی به کمک معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش			

مهارت‌های نوشتن

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس ریاضی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ریاضی» پایهٔ اول دورهٔ ابتدایی - سال تحصیلی ۹۹-۴۰۰

عناوین کارنامه	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق	مفهوم عدد و نماد آن	
سطوح عملکرد	شمارش چندتا چندتا (با اشیا و یا اشکال و به صورت ذهنی)	شمارش چندتا چندتا (با اشیا و یا اشکال و به صورت ذهنی)	مفهوم درک ترکیبی عددهای ۲ تا ۱۰	
		شمارش ۵ تا ۱۰ و ۱۰ تا ۱۰ را به صورت ذهنی انجام می‌دهد.		
	شمارش چندتا چندتا (با استفاده از اشکال و اشیا انجام می‌دهد و الگوهای عددی مربوطه را کامل می‌کند)	شمارش چندتا چندتا (با استفاده از اشکال و اشیا انجام می‌دهد و الگوهای عددی مربوطه را کامل می‌کند)	شمارش چندتا چندتا (با استفاده از اشکال و اشیا انجام می‌دهد و الگوهای عددی مربوطه را کامل می‌کند)	مفهوم درک ترکیبی عددهای ۲ تا ۱۰
		شمارش چندتا چندتا (با استفاده از اشکال و اشیا انجام می‌دهد و الگوهای عددی مربوطه را با استفاده از شکل کامل می‌کند).		
	در شمارش چندتا چندتا و کامل کردن الگوهای عددی به راهنمایی معلم نیاز دارد.	در شمارش چندتا چندتا و کامل کردن الگوهای عددی به راهنمایی معلم نیاز دارد.	در شمارش چندتا چندتا و کامل کردن الگوهای عددی به راهنمایی معلم نیاز دارد.	مفهوم عدد و نماد آن
		تعداد اشیا / اشکال تا ۵ را بدون شمارش سریع می‌گوید و اعداد ۱ تا ۱۰ را به صورت‌های مختلف نشان می‌دهد.	تعداد اشیا / اشکال تا ۵ را بدون شمارش می‌گوید و در بیشتر موارد اعداد ۱ تا ۱۰ را به صورت‌های مختلف نشان می‌دهد.	
	تعداد اشیا / اشکال تا ۵ را با شمارش می‌گوید و تفریق در جمع و تفریق به کار می‌برد.	تعداد اشیا / اشکال تا ۵ را با شمارش می‌گوید و تفریق در جمع و تفریق به کار می‌برد.	تعداد اشیا / اشکال تا ۵ را با شمارش می‌گوید و تفریق به کار می‌برد.	مفهوم عدد و نماد آن
		تعداد اشیا / اشکال تا ۵ را با شمارش می‌گوید و تفریق به درستی به کار می‌برد.	تعداد اشیا / اشکال تا ۵ را با شمارش می‌گوید و تفریق به درستی به کار می‌برد.	
	برای شمارش تعداد اشیا / اشکال تا ۵ و نمایش اعداد تا ۱۰ و به کار بردن عدد صفر در جمع و تفریق به راهنمایی معلم نیاز دارد.	برای شمارش تعداد اشیا / اشکال تا ۵ و نمایش اعداد تا ۱۰ و به کار بردن عدد صفر در جمع و تفریق به راهنمایی معلم نیاز دارد.	برای شمارش تعداد اشیا / اشکال تا ۵ و نمایش اعداد تا ۱۰ و به کار بردن عدد صفر در جمع و تفریق به راهنمایی معلم نیاز دارد.	مفهوم عدد و نماد آن
		ترتیب وقایع را درک می‌کند و از عددها برای بیان ترتیب استفاده می‌کند و از واژه‌های اولین، دومین و ... استفاده می‌کند.	ترتیب وقایع را درک می‌کند و از عددها برای بیان ترتیب استفاده می‌کند و از واژه‌های اولین، دومین و ... استفاده می‌کند.	
بیان ترتیب و یا تعیین موقعیت مکانی اشیا با اشکال استفاده می‌کند.	بیان ترتیب و یا تعیین موقعیت مکانی اشیا با اشکال استفاده می‌کند.	بیان ترتیب و یا تعیین موقعیت مکانی اشیا با اشکال استفاده می‌کند.	مفهوم عدد و نماد آن	
	در بیشتر موارد، ترتیب وقایع را درک می‌کند و از عددها برای بیان ترتیب استفاده می‌کند و از واژه‌های اولین، دومین و ... برای بیان ترتیب و یا تعیین موقعیت مکانی اشیا با اشکال استفاده می‌کند.	در بیشتر موارد، ترتیب وقایع را درک می‌کند و از عددها برای بیان ترتیب استفاده می‌کند و از واژه‌های اولین، دومین و ... برای بیان ترتیب و یا تعیین موقعیت مکانی اشیا با اشکال استفاده می‌کند.		در برخی موارد، ترتیب وقایع را درک می‌کند و از عددها برای بیان ترتیب استفاده می‌کند و از واژه‌های اولین، دومین و ... برای بیان ترتیب و یا تعیین موقعیت مکانی اشیا با اشکال استفاده می‌کند.
در تشخیص ترتیب وقایع و نمایش آنها با اعداد و استفاده از واژه‌های اولین، دومین و ... برای بیان ترتیب و یا تعیین موقعیت مکانی اشیا با اشکال به راهنمایی معلم نیاز دارد.	در تشخیص ترتیب وقایع و نمایش آنها با اعداد و استفاده از واژه‌های اولین، دومین و ... برای بیان ترتیب و یا تعیین موقعیت مکانی اشیا با اشکال به راهنمایی معلم نیاز دارد.	در تشخیص ترتیب وقایع و نمایش آنها با اعداد و استفاده از واژه‌های اولین، دومین و ... برای بیان ترتیب و یا تعیین موقعیت مکانی اشیا با اشکال به راهنمایی معلم نیاز دارد.	مفهوم عدد و نماد آن	
	تعدادهای ۲ تا ۱۰ را به صورت ترکیب‌های ۲ تا ۳ تایی به صورت‌های مختلف نمایش می‌دهد.	تعدادهای ۲ تا ۱۰ را به صورت ترکیب‌های ۲ تا ۳ تایی به صورت‌های مختلف نمایش می‌دهد.		تعدادهای ۲ تا ۱۰ را به صورت ترکیب‌های ۲ تا ۳ تایی به صورت‌های مختلف نمایش می‌دهد.
نیازمند آموزش	نیازمند آموزش	نیازمند آموزش	نیازمند آموزش	
	در پیداکردن ترکیب ۲ تایی و نمایش آن به راهنمایی معلم نیاز دارد.	در پیداکردن ترکیب ۲ تایی و نمایش آن به راهنمایی معلم نیاز دارد.		در پیداکردن ترکیب ۲ تایی و نمایش آن به راهنمایی معلم نیاز دارد.

سطوح عملکرد

پس از دسته‌بندی اشیا و اشکال، جدول ارزش مکانی را کامل می‌کند و عدد دو رقمی را خارج از جدول می‌خواند و می‌نویسد.	خیلی خوب
پس از دسته‌بندی اشیا و اشکال، جدول ارزش مکانی را کامل می‌کند و با استفاده از جدول ارزش مکانی، عدد دو رقمی را می‌خواند و می‌نویسد.	خوب
با استفاده از اشیا و اشکال دسته‌بندی شده، جدول ارزش مکانی را کامل می‌کند و با استفاده از جدول ارزش مکانی، عدد دو رقمی را می‌خواند و می‌نویسد.	قابل قبول
در تکمیل جدول ارزش مکانی و خواندن و نوشتن اعداد جدول به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
عددهای کمتر از ۱۰۰ را به صورت متوالی با شروع از هر عددی می‌نویسد و الگوی عددهای متوالی و قبل و بعد هر عدد را کامل می‌کند.	خیلی خوب
در بیشتر موارد عددهای کمتر از ۱۰۰ را به صورت متوالی با شروع از هر عددی می‌نویسد و الگوی عددهای متوالی و قبل و بعد هر عدد را کامل می‌کند.	خوب
در برخی موارد عددهای کمتر از ۱۰۰ را به صورت متوالی با شروع از هر عددی می‌نویسد و الگوی عددهای متوالی و قبل و بعد هر عدد را کامل می‌کند.	قابل قبول
در نوشتن متوالی عددهای کمتر از ۱۰۰ و کامل کردن الگوی عددهای متوالی و قبل و بعد هر عدد به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
تمام عددهای ۰ تا ۱۰۰ را به حروف و یا به رقم می‌خواند و می‌نویسد و اعداد ۰ تا ۱۰۰ را از رقم به حروف و برعکس تبدیل می‌کند.	خیلی خوب
در بیشتر موارد تمام عددهای ۰ تا ۱۰۰ را به حروف و یا به رقم می‌خواند و می‌نویسد و اعداد ۰ تا ۱۰۰ را از رقم به حروف و برعکس تبدیل می‌کند.	خوب
برخی موارد تمام عددهای ۰ تا ۱۰۰ را به حروف و یا به رقم می‌خواند و می‌نویسد و اعداد ۰ تا ۱۰۰ را از رقم به حروف و برعکس تبدیل می‌کند.	قابل قبول
در خواندن و نوشتن عددهای ۰ تا ۱۰۰ به حروف و یا به رقم و تبدیل آنها به یکدیگر به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
با شعرودن یا روش‌های دیگر، دسته‌های مساوی و نامساوی را مشخص می‌کند و نماد مساوی، کمتر یا بیشتر را به کار می‌برد.	خیلی خوب
با شعرودن، دسته‌های مساوی و نامساوی را مشخص می‌کند و نماد مساوی، کمتر یا بیشتر را در بیشتر موارد به درستی به کار می‌برد.	خوب
با شعرودن، دسته‌های مساوی و نامساوی را مشخص می‌کند و نماد مساوی، کمتر یا بیشتر را در برخی موارد به درستی به کار می‌برد.	قابل قبول
در تشخیص دسته‌های مساوی، کمتر و بیشتر و به کار بردن نماد آنها، به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

عناوین کارنامه	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
اعداد تا سه رقمی	- استفاده از جدول یکی ده‌تایی	- تکمیل جدول ارزش مکانی - خارج کردن عدد از جدول ارزش مکانی و نوشتن عدد
	- شمارش پشت سرهم عددهای ۱۰ تا ۱۰۰ از نوشتن قبل و بعد یک عدد	- کامل کردن الگوی عددهای طبیعی متوالی - نوشتن قبل و بعد یک عدد
مقایسه اعداد	- نوشتن عددها به حروف	- نوشتن عددهای صفر تا ۱۰۰ به حروف - تبدیل عددی که به حروف نوشته شده به عدد یا رقم
	- تشخیص و نمایش دسته‌های مساوی و نامساوی؛ به کار بردن نماد مناسب	- تشخیص دسته با تعداد مساوی، کمتر یا بیشتر - به کار بردن نماد مناسب برای نمایش دسته‌های مساوی و نامساوی

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ریاضی» پایه اول دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطوح عملکرد		عناوین کارنامه	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
خیلی خوب	با توجه به دسته‌های مختلف اشکال یا انبساط، محورهای مختلفی معاد، عبارتهای مناسب جمع و تفریق می‌نویسد.	عملیات روی اعداد	جمع و تفریق درک مفهوم	نوشته عبارات مناسب جمع و تفریق برای دسته‌ها و محورهای داده شده
خوب	با توجه به دسته‌های مختلف اشکال یا انبساط، عبارتهای مناسب جمع و تفریق می‌نویسد.			
قابل قبول	در بیشتر موارد با توجه به دسته‌های مختلف اشکال یا انبساط، عبارتهای مناسب جمع و تفریق می‌نویسد.	جمع و تفریق	جمع و تفریق درک مفهوم	محورهای داده شده
نیازمند آموزش	در نوشتن عبارتهای جمع و تفریق با توجه به دسته‌های مختلف اشکال یا انبساط، به راهمندی معلم نیاز دارد.			
خیلی خوب	حاصل جمع و تفریق‌های تا ۲۰ را به روش‌های مختلف (عینی و ذهنی) به دست آورده و می‌نویسد.	جمع و تفریق	جمع و تفریق درک مفهوم	پیدا کردن حاصل جمع و تفریق‌های اساسی (با حاصل کمتر از ۱۰) به صورت ذهنی و تا ۲۰ به صورت عینی (با استفاده از انبساط، چوب خط، رسم شکل و محور)
خوب	حاصل جمع و تفریق‌های تا ۲۰ را به روش عینی و در برخی موارد ذهنی به دست آورده و جمع و تفریق‌های اساسی را به صورت عینی و ذهنی انجام می‌دهد و می‌نویسد.			
قابل قبول	حاصل جمع و تفریق‌های تا ۲۰ را به روش عینی و در برخی موارد ذهنی به دست آورده و جمع و تفریق‌های اساسی را به صورت عینی و ذهنی انجام می‌دهد و می‌نویسد.	جمع و تفریق	جمع و تفریق درک مفهوم	پیدا کردن حاصل جمع و تفریق‌های اساسی (با حاصل کمتر از ۱۰) به صورت ذهنی و تا ۲۰ به صورت عینی (با استفاده از انبساط، چوب خط، رسم شکل و محور)
نیازمند آموزش	در پیدا کردن و نوشتن حاصل جمع و تفریق‌های اساسی به راهمندی معلم نیاز دارد.			
خیلی خوب	جهت‌ها و موقعیت‌های مکانی یک شیء یا شکل را تعیین می‌کند و برای تعیین موقعیت مکانی یک شیء یا شکل از واژه‌های متعدد مرتبط استفاده می‌کند.	موقعیت مکانی	درک و تشخیص جهت‌ها و موقعیت مکانی اشکال و انبساط	تعیین جهت‌ها و موقعیت‌های مکانی - تعیین موقعیت یک شکل یا شیء
خوب	جهت‌ها و موقعیت‌های مکانی یک شیء یا شکل را تعیین می‌کند و برای تعیین موقعیت مکانی یک شیء یا شکل از واژه‌های محدود مرتبط استفاده می‌کند.			
قابل قبول	جهت‌ها و موقعیت‌های مکانی یک شیء یا شکل را تعیین می‌کند و برای تعیین موقعیت مکانی یک شیء یا شکل از واژه‌های مرتبط استفاده می‌کند.	موقعیت مکانی	درک و تشخیص جهت‌ها و موقعیت مکانی اشکال و انبساط	تعیین جهت‌ها و موقعیت‌های مکانی - تعیین موقعیت یک شکل یا شیء
نیازمند آموزش	برای تعیین جهت‌ها و موقعیت‌های مکانی یک شیء یا شکل به راهمندی معلم نیاز دارد.			
خیلی خوب	شکل‌های هندسی و اجزای آن را تشخیص می‌دهد و نام آنها را بیان کرده و می‌نویسد و شکل آنها را رسم می‌کند.	اشکال هندسی	شناخت اشکال هندسی	تشخیص اشکال هندسی - بیان نام اشکال‌های هندسی و اجزای آن (ضلع‌ها و گوشه‌ها)
خوب	بیشتر شکل‌های هندسی و اجزای آن را تشخیص می‌دهد و نام آنها را بیان می‌کند.			
قابل قبول	در بیشتر شکل‌های هندسی و برخی اجزای آن را تشخیص می‌دهد و نام آنها را بیان می‌کند.	اشکال هندسی	شناخت اشکال هندسی	تشخیص اشکال هندسی - بیان نام اشکال‌های هندسی و اجزای آن (ضلع‌ها و گوشه‌ها)
نیازمند آموزش	در تشخیص و نام بردن اشکال هندسی و اجزای آن، به راهمندی معلم نیاز دارد.			

سطوح عملکرد		علاوین کارنامه	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
خیلی خوب	شکل‌های متقارن را تشخیص می‌دهد و آن را توصیف می‌کند و خط تقارن را رسم می‌کند و نیمه دوم شکل متقارن را کامل یا رنگ می‌کند و با آن کردن شکل و با یکی کردن، شکل متقارن می‌سازد.	درک مفهوم تقارن (دو نیمه مثل هم شکل‌ها)	تشخیص شکل‌های متقارن و توصیف دو نیمه شکل متقارن	تشخیص شکل‌های متقارن و توصیف دو نیمه شکل متقارن
خوب	در بیشتر موارد شکل‌های متقارن را تشخیص می‌دهد و آن را توصیف می‌کند و خط تقارن را رسم می‌کند و نیمه دوم شکل متقارن را کامل یا رنگ می‌کند و با آن کردن شکل و با یکی کردن، شکل متقارن می‌سازد.		تشخیص و رسم خط تقارن	تشخیص و رسم خط تقارن
قابل قبول	در برخی موارد شکل‌های متقارن را تشخیص می‌دهد و آن را توصیف می‌کند و خط تقارن را رسم می‌کند و نیمه دوم شکل متقارن را کامل یا رنگ می‌کند و با آن کردن شکل و با یکی کردن، شکل متقارن می‌سازد.		کامل کردن و رنگ کردن نیمه دیگر شکل متقارن	کامل کردن و رنگ کردن نیمه دیگر شکل متقارن
نیازمند آموزش	در تشخیص شکل‌های متقارن و کامل کردن یا رنگ کردن نیمه دیگر شکل متقارن به راهنمایی معلم نیاز دارد.		نشانی/ساختن شکل متقارن با آن کردن شکل و یکی	نشانی/ساختن شکل متقارن با آن کردن شکل و یکی
خیلی خوب	طول اشیا مختلف را با اشیا کوچکتر اندازه می‌گیرد و اندازه را با عبارت درست بیان می‌کند. اشیا متفاوت را با به کار بردن واژه‌های مناسب مقایسه و بیان می‌کند.	اندازه‌گیری طول‌ها با واحدهای غیراستاندارد و مقایسه آنها	بیان اندازه اشیا با استفاده از اشیا کوچکتر از شیء مورد نظر	بیان اندازه اشیا با استفاده از اشیا کوچکتر از شیء مورد نظر
خوب	در بیشتر موارد طول اشیا مختلف را با اشیا کوچکتر اندازه می‌گیرد و اندازه را با عبارت درست بیان می‌کند. اشیا مختلف با طول‌های متفاوت را با به کار بردن واژه‌های مناسب مقایسه و بیان می‌کند.		بیان نتیجه مقایسه اندازه اشیا با استفاده از واژه‌های مناسب	بیان نتیجه مقایسه اندازه اشیا با استفاده از واژه‌های مناسب
قابل قبول	در برخی موارد طول اشیا مختلف را با اشیا کوچکتر اندازه می‌گیرد و اندازه را با عبارت درست بیان می‌کند. اشیا مختلف با طول‌های متفاوت را با به کار بردن واژه‌های مناسب مقایسه و بیان می‌کند.			
نیازمند آموزش	در اندازه‌گیری و مقایسه اشیا مختلف با اشیا کوچکتر به راهنمایی معلم نیاز دارد.			
خیلی خوب	ترتیب زمانی وقایع را به درستی مشخص و با استفاده از واژه‌های مختلف بیان می‌کند و کارهای مختلف را از نظر زمان تقریبی مورد نیاز مقایسه می‌کند.	درک مفهوم زمان و ترتیب زمانی و مقایسه ترتیبی زمان	تشخیص ترتیب زمانی انجام کارها	تشخیص ترتیب زمانی انجام کارها
خوب	در بیشتر موارد ترتیب زمانی وقایع را به درستی مشخص و با استفاده از واژه‌های مختلف بیان می‌کند و کارهای مختلف را از نظر زمان تقریبی مورد نیاز مقایسه می‌کند.		مقایسه مدت زمان انجام کارها	مقایسه مدت زمان انجام کارها
قابل قبول	در برخی موارد ترتیب زمانی وقایع را به درستی مشخص و با استفاده از واژه‌های مختلف بیان می‌کند و کارهای مختلف را از نظر زمان تقریبی مورد نیاز مقایسه می‌کند.			
نیازمند آموزش	در تشخیص ترتیب زمانی انجام کارها و مقایسه مدت زمان آنها به راهنمایی معلم نیاز دارد.			
خیلی خوب	توجع نهاد عدددهای ساعت را تشخیص می‌دهد. ساعت‌های کامل را می‌خواند و می‌نویسد و زمان‌های بین، گذشته و مانده را از روی عقربه‌های ساعت بیان می‌کند و می‌نویسد.	خواندن و نوشتن زمان از روی ساعت	تشخیص نواحی متنوع ساعت	تشخیص نواحی متنوع ساعت
خوب	در بیشتر موارد توجع نهاد عدددهای ساعت را تشخیص می‌دهد. ساعت‌های کامل را می‌خواند و می‌نویسد و زمان‌های بین، گذشته و مانده را از روی عقربه‌های ساعت بیان می‌کند و می‌نویسد.		خواندن و نوشتن زمان از روی ساعت	خواندن و نوشتن ساعت کامل و دقیق
قابل قبول	در برخی موارد توجع نهاد عدددهای ساعت را تشخیص می‌دهد. ساعت‌های کامل را می‌خواند و می‌نویسد و زمان‌های بین، گذشته و مانده را از روی عقربه‌های ساعت بیان می‌کند و می‌نویسد.			خواندن و نوشتن زمان‌های بین، گذشته و مانده از روی ساعت
نیازمند آموزش	در تشخیص نهاد عدددهای ساعت و زمانی که نشان می‌دهد، به راهنمایی معلم نیاز دارد.			

اندازه‌گیری

زمان

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطح عملکرد درس «ریاضی» پایه اول دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطوح عملکرد

عنوان کارنامه	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
اندازه‌گیری	چرم	<ul style="list-style-type: none"> - تشخیص چرم سبک‌تر یا سنگین‌تر - به کار بردن واژه‌های مناسب برای مقایسه چرم‌ها به صورت‌تقریبی
	سرشماری و جدول داده‌ها	<ul style="list-style-type: none"> - رسم چوب‌خط برای سرشماری - تکمیل جدول داده‌ها و توضیح آن
آمار و نمودار	نمودار ستونی	<ul style="list-style-type: none"> - رسم نمودار ستونی پس از شمارش با رنگ خانه‌ها - مقایسه بلندی ستون‌ها
	جدول داده‌ها	<ul style="list-style-type: none"> - رسم نمودار ستونی پس از شمارش با رنگ کردن خانه‌ها، نمودار ستونی رسم می‌کند و طول ستون‌ها را مقایسه و نتیجه را با استفاده از واژه‌های مناسب بیان می‌کند.
	نمودار ستونی	<ul style="list-style-type: none"> - طول ستون‌ها را مقایسه و نتیجه را با استفاده از واژه‌های مناسب بیان می‌کند.
راهبردهای حل مسئله	راهبردهای حل مسئله	<ul style="list-style-type: none"> - پیدا کردن پاسخ مسئله به کمک رسم شکل ساده، چوب‌خط، محور
	حل مسئله	<ul style="list-style-type: none"> - حل مسئله با استفاده از راهبرد رسم شکل
نیازمند آموزش	خوب	<ul style="list-style-type: none"> در بیشتر موارد رابطه بین شکل‌ها یا عددها را تشخیص می‌دهد. اگر را به درستی ادامه می‌دهد.
	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> رابطه بین شکل‌ها یا عددها را تشخیص می‌دهد. اگر را به درستی ادامه می‌دهد و درباره آن توضیح مختصری می‌دهد.
نیازمند آموزش	قابل قبول	<ul style="list-style-type: none"> رابطه بین شکل‌ها یا عددها را تشخیص می‌دهد. اگر را به درستی ادامه می‌دهد.
	خوب	<ul style="list-style-type: none"> در بیشتر موارد رابطه بین شکل‌ها یا عددها را تشخیص می‌دهد. اگر را به درستی ادامه می‌دهد و درباره آن توضیح مختصری می‌دهد.
نیازمند آموزش	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> رابطه بین شکل‌ها یا عددها را تشخیص می‌دهد. اگر را به درستی ادامه می‌دهد و درباره آن توضیح مختصری می‌دهد.
	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> در بیشتر موارد رابطه بین شکل‌ها یا عددها را تشخیص می‌دهد. اگر را به درستی ادامه می‌دهد و درباره آن توضیح مختصری می‌دهد.

سطح عملکرد

جواب مسئله را حدس می‌زند، حدس خود را آزمایش و مسئله را حل می‌کند و درباره آن توضیح می‌دهد.	خیلی خوب
در بیشتر موارد جواب مسئله را حدس می‌زند، حدس خود را آزمایش و مسئله را حل می‌کند.	خوب
در برخی موارد جواب مسئله را حدس می‌زند و حدس خود را آزمایش و مسئله را حل می‌کند.	قابل قبول
در حدس و آزمایش جواب مسئله و حل آن نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.	نیازمند آموزش
با خواندن مسئله، مراحل و زیر مسئله‌ها را تشخیص می‌دهد و مسئله را حل می‌کند و عملیات را می‌نویسد.	خیلی خوب
در بیشتر موارد با خواندن مسئله، مراحل و زیر مسئله‌ها را تشخیص می‌دهد و مسئله را حل می‌کند و عملیات را می‌نویسد.	خوب
در برخی موارد با خواندن مسئله، مراحل و زیر مسئله‌ها را تشخیص می‌دهد و مسئله را حل می‌کند و عملیات را می‌نویسد.	قابل قبول
در خواندن مسئله، تشخیص مراحل و زیر مسئله‌ها و حل آنها به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
تمام حالت‌های یک مسئله به غیر از حالت تکراری را به صورت نظام‌دار می‌نویسد و درباره آن توضیح می‌دهد. آنچه به راهنمایی معلم نیاز دارد.	خیلی خوب
مسائل پیرامونی به کار می‌گیرد.	خوب
در بیشتر موارد تمام حالت‌های یک مسئله به غیر از حالت‌های تکراری را غالباً به صورت نظام‌دار می‌نویسد و در اغلب موارد درباره آن توضیح می‌دهد.	قابل قبول
در برخی موارد تمام حالت‌های یک مسئله به غیر از حالت‌های تکراری را به صورت نظام‌دار می‌نویسد.	نیازمند آموزش
در پیدا کردن و نوشتن حالت‌های یک مسئله نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.	خیلی خوب
اطلاعات و خواسته‌های مسئله را درک می‌کند و اطلاعات اضافی/ ناگافی را تعیین می‌کند.	خوب
در بیشتر موارد اطلاعات و خواسته‌های مسئله را درک می‌کند و اطلاعات اضافی/ ناگافی را تعیین می‌کند.	قابل قبول
در تعیین داده‌ها و خواسته‌های مسئله و داده‌های اضافی/ ناگافی به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
انواع مربع‌های شگفتا انگیز کتاب را به درستی و با مهارت کامل می‌کند.	خیلی خوب
بیشتر مربع‌های شگفتا انگیز کتاب را به درستی و با مهارت کامل می‌کند.	خوب
برخی مربع‌های شگفتا انگیز کتاب را به درستی کامل می‌کند.	قابل قبول
برای تکمیل در بیشتر مربع‌های شگفتا انگیز به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
مسئله را می‌خواند و درک می‌کند و آن را با استفاده از راهبردهای حل مسئله حل می‌کند و جلوگیری از به درستی انجام می‌دهد.	خیلی خوب
مسئله را می‌خواند و بیشتر موارد درک می‌کند و آن را با استفاده از راهبردهای حل مسئله حل می‌کند و جلوگیری از به درستی انجام می‌دهد.	خوب
مسئله را می‌خواند و در برخی موارد آن را درک می‌کند و با استفاده از راهبردهای حل مسئله حل می‌کند و جلوگیری از به درستی انجام می‌دهد.	قابل قبول
در خواندن و درک مسئله و حل و جلوگیری از آن به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

عناوین کارنامه	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
راهبردهای حل مسئله	- حل مسئله به کمک راهبرد حدس و آزمایش	- توانایی بیان حدس نزدیک به درست - آزمایش حدس خود
	- حل مسئله به کمک راهبرد زیر مسئله	- تشخیص راه حل مسئله چند مرحله‌ای - حل مسئله به کمک راهبرد زیر مسئله
حل مسئله	- حل مسئله به کمک راهبرد الگوسازی (نظام‌دار)	- نوشتن تمام حالت‌ها (اشکال، اعداد) به غیر از حالت تکراری به صورت نظام‌دار
	- تشخیص اطلاعات نامطلوب	- تشخیص داده‌های اضافی/ عدم کفایت اطلاعات
مربع شگفتا انگیز	- کامل کردن مربع‌های شگفتا انگیز (سوروکو)	- کامل کردن مربع‌های شگفتا انگیز با رنگ و شکل - کامل کردن مربع‌های شگفتا انگیز ۴×۴ یا ۶×۶ یا ۹×۹
	- حل مسئله	- خواندن و درک مسئله - پیدا کردن پاسخ مسئله به کمک رسم شکل، اشیا، عدد و خوب خط - نوشتن پاسخ و جلوگیری

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس علوم تجربی

در رویکرد جدید آموزش علوم، هر دانش‌آموز پیوسته در موقعیتی قرار می‌گیرد که دربارهٔ یک زمینه یادگیری (موضوعات درس‌های علوم: «مهارت‌های فرآیندی و روش علمی»، «دنیای زنده، بدن انسان و سلامت»، «مواد و تغییرات آن»، «حرکت و انرژی»، «زمین و پیرامون آن») با استفاده از روش علمی و مهارت‌های یادگیری تلاش نماید تا به مفاهیم مربوط به آن زمینه دست یابد و ضمن به‌کارگیری آموخته‌های خود در زندگی، آن را به‌گونه‌ای مناسب به دیگران نیز ارائه نماید.

بر این اساس در فرایند ارزشیابی معلم براساس شواهد و اطلاعاتی که از فعالیت‌های کلاس و خارج از کلاس دانش‌آموز جمع‌آوری نموده است قضاوت می‌کند که:

• آیا دانش‌آموز با موضوع و زمینه یادگیری به‌خوبی درگیر شده است و نسبت به یادگیری در آن زمینه علاقه‌مندی و تلاش نشان می‌دهد؟

• آیا از بین شیوه‌های یادگیری (پرسشگری، مشاهده، مطالعه، جمع‌آوری اطلاعات، یادگیری از دیگران، تجربه و آزمایش، تحقیق و پژوهش و...) شیوه‌های مناسبی را برای یادگیری برگزیده است؟

• آیا به‌صورت مناسب آموخته‌های خود را به زندگی مرتبط نموده و آنها را به‌کار می‌برد؟

• آیا از شیوه‌های مناسب و متنوع (گزارش‌های شفاهی، کتبی، جدول، نمودار، تصویر و...) در ارائه آموخته‌های خود به

دیگران بهره می‌جوید؟

• آیا به فرایند یادگیری خود احاطه دارد (فراشناخت)، یعنی هدف فعالیت‌ها را درک می‌کند، نسبت به میزان دستیابی خود به

هدف‌ها آگاهی دارد و موانع و مشکلات یادگیری خود را کشف، شناسایی و تحلیل می‌نماید؟

بدیهی است دستیابی به شایستگی‌ها و توانمندی‌های فوق، خود را در اهداف/ پیامدهای یادگیری هر درس در سه سطح (خیلی

خوب، خوب و قابل قبول) متجلی می‌سازد.

اما باید توجه داشت که با توجه به شرایط کلاس و دانش‌آموزان ممکن است ارزشیابی از تمامی دانش‌آموزان در تمامی دروس

به‌آسانی میسر نشود. در چنین مواردی کافی است که در ستون ارزشیابی برای هر دانش‌آموز موردهای اختصاصی مربوط به خود درج گردد.

همچنین باید به والدین گرامی آگاهی کافی داده شود که ارتقای عملکرد فرزندشان از یک سطح به سطح بالاتر، الزاماً با فعالیت

مجدد روی دروس گذشته انجام نمی‌شود، بلکه کافی است که در درس‌های بعدی کمک نمایند تا او به سطح بالاتری از توانمندی

(براساس اهداف/ پیامدها) دست یابد.

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «علوم تجربی» پایه اول دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

دروس	عناوین کارنامه	سطح ۱ (قابل قبول)	سطح ۲ (خوب)	سطح ۳ (خیلی خوب)	
۱	رنگ علوم	در برخورد با پدیده‌های آشنا در محیط اطراف پرسش‌هایی مرتبط مطرح می‌کند اما به دنبال پاسخ پرسش‌ها نیست.	در برخورد با پدیده‌های آشنا و ناآشنای محیط اطراف خود پرسش‌هایی مرتبط طرح کرده و در پاسخ به آنها جواب‌هایی [احتمالی و در قالب: شاید/ فکر می‌کنم می‌دهد. ...] ارائه می‌دهد.	در برخورد با پدیده‌های آشنا و ناآشنای محیط اطراف خود پرسش‌هایی را طرح کرده و به دنبال یافتن پاسخ فعالیت‌هایی مرتبطی پیشنهاد می‌دهد.	در برخورد با پدیده‌های آشنا و ناآشنای محیط اطراف خود پرسش‌هایی را طرح کرده و به دنبال یافتن پاسخ فعالیت‌هایی مرتبطی پیشنهاد می‌دهد.
۲	سلام به من نگاه کن!	با به کارگیری حواس، انسیا، گیاهان، جانوران، محیط اطراف خود را با دقت مشاهده کرده و ویژگی‌های ظاهری (شکل، اندازه، جنس، رنگ، صدا، بو، مزه و ...) آنها را بیان می‌کند.	با به کارگیری مجموعه حواس، انسیا، گیاهان، جانوران، محیط اطراف خود را مشاهده کرده و ویژگی‌های آنها را با ذکر جزئیات بیان می‌کند.	با به کارگیری حواس و استفاده از ابزارهایی مانند ذره‌بین و میکروسکوپ سایر دانش آموزان، انسیا، گیاهان، جانوران، محیط اطراف خود را مشاهده نموده و علاوه بر ذکر جزئیات، به برخی از ویژگی‌های بهمان آنها هم اشاره می‌کند.	با به کارگیری حواس و استفاده از ابزارهایی مانند ذره‌بین و میکروسکوپ سایر دانش آموزان، انسیا، گیاهان، جانوران، محیط اطراف خود را مشاهده نموده و علاوه بر ذکر جزئیات، به برخی از ویژگی‌های بهمان آنها هم اشاره می‌کند.
۸	چه می‌خواهم بسازم	در یک نمونه از کارهای شخصی خود چگونگی تأثیر ابزار را در آسان‌تر شدن کار به نمایش می‌گذارد.	با بررسی وسایلی که به‌طور روزمره با آن سروکار دارد تغییراتی را در یک نمونه از وسایل، برای ساده‌تر شدن کارها پیشنهاد می‌دهد.	با ساخت یک وسیله چگونگی تأثیر ابزار را در ساده نمودن کارها یا صرفه‌جویی در زمان به نمایش می‌گذارد.	با ساخت یک وسیله چگونگی تأثیر ابزار را در ساده نمودن کارها یا صرفه‌جویی در زمان به نمایش می‌گذارد.
۱۴	از گذشته تا آینده	اطلاعاتی را در مورد یک فناوری ساده که به‌طور روزمره با آن سروکار دارد جمع‌آوری و گزارش می‌کند.	اطلاعاتی را در مورد تغییرات یک نمونه فناوری مرتبط با روشی، در یک بازه زمانی جمع‌آوری و گزارش می‌کند.	تأثیر تغییرات یک نمونه فناوری مرتبط با روشی را جمع‌آوری می‌کند و تغییرات آن را در یک بازه زمانی گزارش می‌دهد.	تأثیر تغییرات یک نمونه فناوری مرتبط با روشی را جمع‌آوری می‌کند و تغییرات آن را در یک بازه زمانی گزارش می‌دهد.
۳	سلام باش، شاداب باش	موارد محدودی از عوامل مؤثر بر سلامتی را فهرست، و برخی موارد سلام و ناسلام را در آن شناسایی کرده و جدول‌هایی شامل برخی محورها را تنظیم، اجرا و گزارش می‌کند.	فهرست متنوعی از عوامل مؤثر بر سلامتی را تهیه، بسیاری از موارد سلام و ناسلام را در آن مشخص و جدول‌هایی را تنظیم، اجرا و گزارش می‌کند.	فهرست جامعی از عوامل مؤثر بر سلامتی را تهیه، و در دو دسته سلام و ناسلام طبقه‌بندی نموده، جدول‌هایی را بر اساس آن تنظیم، اجرا و گزارش می‌کند.	فهرست جامعی از عوامل مؤثر بر سلامتی را تهیه، و در دو دسته سلام و ناسلام طبقه‌بندی نموده، جدول‌هایی را بر اساس آن تنظیم، اجرا و گزارش می‌کند.
۴	دنیای جانوران	ویژگی‌های زندگی، غذا خوردن و برخی از تفاوت‌های ظاهری یک جانور محیط اطراف خود را بیان می‌کند.	در فهرستی سه ویژگی اصلی دو یا چند جانور را مقایسه می‌کند و به این ترتیب ویژگی‌های جانوران را نشان می‌دهد.	جانوران را با توجه به تفاوت‌ها و شباهت‌های آنها طبقه‌بندی کرده و در این طبقه‌بندی به‌کارگونی هم توجه می‌کند.	جانوران را با توجه به تفاوت‌ها و شباهت‌های آنها طبقه‌بندی کرده و در این طبقه‌بندی به‌کارگونی هم توجه می‌کند.
۵	دنیای گیاهان	اندام‌های گیاهان دانه‌دار و تغییرات آنها در یک دوره زمانی را نام می‌برد و با جمع‌آوری اطلاعات و گفت‌وگو با یکدیگر راه‌هایی برای استفاده از گیاهان و مصرف بهینه آنها ارائه می‌کند.	ویژگی‌های بارز اندام‌های گیاهان دانه‌دار و تغییرات آنها در یک دوره زمانی را مقایسه و با جمع‌آوری اطلاعات و گفت‌وگو با یکدیگر فهرستی از راه‌های استخراج استفاده از گیاهان و مصرف بهینه آنها را ارائه می‌کند.	ویژگی‌های اندام‌های گیاهان دانه‌دار و تغییرات آنها در یک دوره زمانی را در یک جدول مقایسه‌ای طبقه‌بندی و با جمع‌آوری اطلاعات و گفت‌وگو با یکدیگر، فهرست طبقه‌بندی شده‌ای از موارد استفاده از گیاهان و مصرف بهینه آنها را ارائه می‌کند.	ویژگی‌های اندام‌های گیاهان دانه‌دار و تغییرات آنها در یک دوره زمانی را در یک جدول مقایسه‌ای طبقه‌بندی و با جمع‌آوری اطلاعات و گفت‌وگو با یکدیگر، فهرست طبقه‌بندی شده‌ای از موارد استفاده از گیاهان و مصرف بهینه آنها را ارائه می‌کند.

دنیای زنده، بدن انسان و سلامت

مهارت‌های فرایندی و روش علمی

دروس	عناوین کارنامه	سطح ۱ (قابل قبول)	سطح ۲ (خوب)	سطح ۳ (خیلی خوب)
۶	زمین خانه برآب ما	مواردی از استفاده از آب و مکان‌هایی که آب در آنجا یافت می‌شود را نام می‌برد و راهی برای صرفه‌جویی در مصرف آب و جلوگیری از آلودگی آن پیشنهاد می‌دهد.	با همکاری یکدیگر فهرست متنوعی از موارد استفاده از آب و مکان‌هایی که در آنجا آب یافت می‌شود را تهیه کرده و به برخی از مسره‌هایی که آب از محل انتقال تا محل مصرف طی می‌نماید، اشاره می‌کند.	با همکاری یکدیگر فهرست متنوعی از موارد استفاده از آب و منابعی که آب از آنجا تأمین می‌گردد را تهیه کرده و مسیر انتقال آب در محل سکونت خود را از محل انتقال تا محل مصرف رسم می‌نماید.
		محل‌هایی که در آنجا سنگ یافت می‌شود را شناسایی کرده و موارد استفاده از آنها و نیز بعضی از روش‌های تغییرات سنگ‌ها را شرح می‌دهد.	با بررسی و مطالعه محیط اطراف خود، مکان‌هایی که در آن سنگ‌ها به فراوانی یافت می‌شوند و موارد استفاده از سنگ‌ها را شناسایی و با مشارکت سایر دانش‌آموزان (هم‌گروهی‌ها) سنگ‌های جمع‌آوری شده را طبقه‌بندی کرده و اغلب روش‌های تغییرات سنگ‌ها را شرح می‌دهد.	با مشاهده سنگ‌ها آنها را بر اساس موارد استفاده، جنس (سختی و نرمی)، رنگ، تغییرات، طبقه‌بندی می‌کند و موارد استفاده برخی از آنها را در محیط زندگی گزارش کرده و روش‌های تغییرات سنگ‌ها را شرح می‌دهد.
		با بررسی محیط اطراف خود بعضی از مکان‌هایی که در آنجا خاک یافت می‌شود و نیز برخی از موارد استفاده از خاک را نام می‌برد.	با بررسی و مطالعه محیط اطراف خود، مکان‌هایی که خاک به فراوانی یافت می‌شود و موارد استفاده از خاک را با مشارکت یکدیگر فهرست می‌کند. خاک‌های مختلف را با هم مقایسه و تفاوت‌های آشکار آنها را مشخص می‌کند.	با بررسی و مطالعه محیط اطراف خود، مکان‌هایی که خاک به فراوانی یافت می‌شود و موارد استفاده از خاک را با مشارکت یکدیگر فهرست می‌کند. خاک‌های مختلف را با هم مقایسه و تفاوت‌های آشکار و بهانه آنها را به‌خصوص از نظر استفاده مشخص می‌کند.
۷	زمین خانه سنگی ما	با مثال یا آزمایش نشان می‌دهد که در محیط اطراف ما هوا وجود دارد. در مورد استفاده از هوا و جلوگیری از آلوده کردن آن پیشنهادهای محدودی ارائه می‌کند.	با مثال‌های متعدد، نشان می‌دهد که در محیط اطراف هوا وجود دارد و استفاده‌های مختلف از هوا را برای موجودات زنده نام‌برده و نیز به بعضی موارد جلوگیری از آلودگی هوا اشاره می‌کند.	استفاده متعدد از هوا و جلوگیری از آلودگی آن را بیان می‌کند و نقش هوا را در انجام کارها به روش‌های خلاق نشان می‌دهد.
		در موقعیت‌های متفاوت عوامل و منابع گرم‌کننده‌ای را که با آن آشناست فهرست کرده و در قالب یک یا چند فعالیت تأثیر این عوامل را بر کاهش یا افزایش گرمای محیط (دمای محیط) نشان می‌دهد.	با همکاری یکدیگر و با راهنمایی دیگران مجموعه منابع و عوامل گرم‌کننده را در محیط‌های نامتنا فهرست کرده و در قالب یک یا چند فعالیت، تأثیر این عوامل را بر مقدار گرمای محیط نشان می‌دهد.	با همکاری یکدیگر مجموعه‌ای از عوامل و منابع گرم‌کننده را به گونه‌ای که این عوامل در کنار هم استفاده بهینه از همه‌گرمای را امکان‌پذیر سازد، شناسایی و طراحی می‌کند.
۱۱	دنیای سرد و گرم	از وسایلی که در محیط اطرافشان حرکت می‌کند، فهرستی تهیه کرده و با انجام آزمایش، تأثیر حرکت را در آسان شدن کارها به نمایش می‌گذارد.	چگونگی استفاده از چرخ را در حرکت وسایل مختلف گزارش می‌کند.	با مطالعه وسایل مختلف، چگونگی استفاده از چرخ در آنها را برای آسان‌تر شدن کارها در یک جدول مقایسه‌ای به نمایش می‌گذارد.
		با آزمایش‌هایی، خواص آهن‌ریا را به نمایش می‌گذارد.	موارد استفاده از آهن‌ریا را در زندگی روزمره گزارش می‌کند.	با توجه به خواص آهن‌ریا، بازی طراحی و اجرا می‌کند.
۱۲	از خانه تا مدرسه	از وسایلی که در محیط اطرافشان حرکت می‌کند، فهرستی تهیه کرده و با انجام آزمایش، تأثیر حرکت را در آسان شدن کارها به نمایش می‌گذارد.	چگونگی استفاده از چرخ را در حرکت وسایل مختلف گزارش می‌کند.	با مطالعه وسایل مختلف، چگونگی استفاده از چرخ در آنها را برای آسان‌تر شدن کارها در یک جدول مقایسه‌ای به نمایش می‌گذارد.
		با آزمایش‌هایی، خواص آهن‌ریا را به نمایش می‌گذارد.	موارد استفاده از آهن‌ریا را در زندگی روزمره گزارش می‌کند.	با توجه به خواص آهن‌ریا، بازی طراحی و اجرا می‌کند.
۱۳	آهن‌ریای من	از وسایلی که در محیط اطرافشان حرکت می‌کند، فهرستی تهیه کرده و با انجام آزمایش، تأثیر حرکت را در آسان شدن کارها به نمایش می‌گذارد.	چگونگی استفاده از چرخ را در حرکت وسایل مختلف گزارش می‌کند.	با مطالعه وسایل مختلف، چگونگی استفاده از چرخ در آنها را برای آسان‌تر شدن کارها در یک جدول مقایسه‌ای به نمایش می‌گذارد.
		با آزمایش‌هایی، خواص آهن‌ریا را به نمایش می‌گذارد.	موارد استفاده از آهن‌ریا را در زندگی روزمره گزارش می‌کند.	با توجه به خواص آهن‌ریا، بازی طراحی و اجرا می‌کند.

حرکت و انرژی

زمین و پیرامون آن

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس آموزش هنر

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	در تولیدات هنری خود پاکیزگی (تمیز نگ داشتن خود، ابزار و وسایل و محیط اطراف)، نظم (به موقع انجام دادن فعالیت‌ها)، تناسب (تشخیص و رعایت جهات اصلی، نسبت‌ها، اندازه‌ها، کجی، بزرگی) عناصر را رعایت می‌کند.	رعایت پاکیزگی، نظم و تناسب عناصر در فرایند و محصول تولید هنری	رعایت جنبه‌های زیبایی‌شناسی در تولید اثر هنری خود	زیبایی‌شناسی
خوب	در تولیدات هنری خود بعضی از موارد پاکیزگی، نظم و تناسب عناصر را رعایت می‌کند.			
قابل قبول	در تولیدات خود پاکیزگی، نظم و تناسب عناصر را با راهشایی دیگران رعایت می‌کند.			
نیازمند آموزش	در تولیدات هنری خود پاکیزگی، نظم و تناسب عناصر را با کمک مستقیم دیگران رعایت می‌کند.			
خیلی خوب	در همهٔ تولیدات هنری خود، ضمن توجه به حفظ و نگهداری طبیعت، از آن ایده می‌گیرد.	ایده گرفتن از طبیعت در تولید هنری	آشنایی با طبیعت	ارتباط با طبیعت
خوب	در بیشتر تولیدات هنری خود، ضمن توجه به حفظ و نگهداری طبیعت، از آن ایده می‌گیرد.	توجه به حفظ و نگهداری طبیعت		
قابل قبول	در برخی از تولیدات هنری خود ضمن توجه به حفظ و نگهداری طبیعت، از آن ایده می‌گیرد.			
نیازمند آموزش	در توجه به حفظ و نگهداری طبیعت و ایده گرفتن از آن در تولیدات هنری خود، به راهشایی نیاز دارد.			
خیلی خوب	در همهٔ تولیدات هنری خود، ضمن توجه به حفظ و نگهداری میراث فرهنگی، از آن ایده می‌گیرد.	ایده گرفتن از میراث فرهنگی ایران در تولید هنری	آشنایی با میراث فرهنگی ایران	آشنایی با میراث فرهنگی
خوب	در بیشتر تولیدات هنری خود، ضمن توجه به حفظ و نگهداری میراث فرهنگی، از آن ایده می‌گیرد.	توجه به حفظ و نگهداری میراث فرهنگی		
قابل قبول	در برخی از تولیدات هنری خود، ضمن توجه به حفظ و نگهداری میراث فرهنگی، از آن ایده می‌گیرد.			
نیازمند آموزش	در توجه به حفظ و نگهداری میراث فرهنگی و ایده گرفتن از آن در تولیدات هنری خود، به راهشایی نیاز دارد.			
بیان ایده در قالب‌های مختلف هنری				

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطح عملکرد درس «هنر» پایه اول دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطح عملکرد

خیلی خوب	برای بیان پیام خود، ایده مناسب انتخاب می‌کند. آن را پرورش می‌دهد و اجرا می‌کند.
خوب	برای بیان پیام خود، ایده مناسب انتخاب می‌کند. آن را پرورش می‌دهد و در اجرا به کمک نیاز دارد.
قابل قبول	برای بیان پیام خود، ایده مناسب انتخاب می‌کند اما برای پرورش و اجرای آن به کمک نیاز دارد.
نیازمند آموزش	برای بیان پیام خود، در انتخاب ایده، پرورش و اجرای آن به کمک نیاز دارد.
خیلی خوب	در مورد فرایند تولید هنری خود توضیح می‌دهد و برای بهبود تولید هنری خود و هم‌کلاسی‌هایش با استفاده از ملاحظات زیبایی‌شناسی، پیشنهادها می‌دهد.
خوب	در مورد فرایند تولید هنری خود توضیح می‌دهد و برای بهبود تولید هنری خود و هم‌کلاسی‌هایش با استفاده از ملاحظات زیبایی‌شناسی چند پیشنهاد می‌دهد.
قابل قبول	در مورد فرایند تولید هنری خود توضیح می‌دهد و برای بهبود تولید هنری خود و هم‌کلاسی‌هایش پیشنهاد می‌دهد.
نیازمند آموزش	برای توضیح فرایند تولید هنری خود به کمک معلم نیازمند است.
خیلی خوب	همیشه از مواد و ابزارهای مختلف، به‌طور صحیح استفاده می‌کند و نکات مربوط به ایمنی، بهداشت و نگهداری آنها را رعایت می‌کند.
خوب	بیشتر اوقات از مواد و ابزارهای مختلف، به‌طور صحیح استفاده می‌کند و نکات مربوط به ایمنی، بهداشت و نگهداری آنها را رعایت می‌کند.
قابل قبول	گاهی مواقع از مواد و ابزارهای مختلف، به‌طور صحیح استفاده می‌کند و نکات مربوط به ایمنی، بهداشت و نگهداری آنها را رعایت می‌کند.
نیازمند آموزش	به‌ندرت از مواد و ابزارهای مختلف، به‌طور صحیح استفاده می‌کند و نکات مربوط به ایمنی، بهداشت و نگهداری آنها را رعایت می‌کند.

عناوین کارنامه	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
تولید هنری	توانایی بیان پیام در تولید هنری	- انتخاب، پرورش و اجرای ایده
	تولید هنری	- توصیف فرایند تولید هنری (انتخاب ایده، پرورش ایده و اجرای ایده هنری) خود و هم‌کلاسی‌هایش - اظهار نظر برای بهبود کیفی تولید هنری خود و هم‌کلاسی‌هایش بر اساس معیارهای زیبایی‌شناسی
بیان ایده در قالب‌های مختلف هنری	نقد هنری	- توجه به نکات بهداشتی و ایمنی در استفاده از ابزار و مواد - توجه به نکات لازم برای نگهداری ابزار و مواد (استفاده بجا و به‌اندازه از ابزار و مواد)
	استفاده مناسب از ابزار	نگهداری و کاربرد درست ابزار و مواد رعایت بهداشت و ایمنی آنها

بخش دوم

عناوین مواد درسی و موضوعات پایه دوم ابتدایی جهت درج در کارنامه توصیفی ۴۰۰-۹۹

قرآن

- خواندن (روخوانی، قرائت)
- آموزه‌های قرآنی (آداب خواندن قرآن، پیام قرآنی و داستان‌های قرآنی)

هدیه‌های آسمان

دانش آموزان اقلیت‌های دینی :	دانش آموزان اهل سنت :	
- خداشناسی	- خداشناسی	- خداشناسی
- پیامبری	- پیامبری	- پیامبری
- آداب و اخلاق دینی	- قرآن کریم	- امامت
- مراسم دینی - ملی	- آداب و اخلاق اسلامی	- قرآن کریم
- خودشناسی	- احکام اسلامی	- آداب و اخلاق اسلامی
- تعلیم ویژه اقلیت‌های دینی	- مراسم اسلامی	- احکام اسلامی
	- خودشناسی	- مراسم اسلامی
	- شخصیت‌های دینی	- خودشناسی

تربیت بدنی

- آمادگی جسمانی
- حرکات پایه

فارسی

- مهارت‌های خواندن (گوش دادن، سخن گفتن و خواندن)
- مهارت‌های نوشتن (درست‌نویسی و املا، جمله‌سازی)

ریاضی

- عدد (شمارش، اعداد تا چهار رقمی، پول و واحدهای آن، مقایسه اعداد، اعداد تقریبی، کسر)
- عملیات روی اعداد (جمع و تفریق اعداد دورقمی و سه‌رقمی به روش فرایندی و تکنیکی)
- هندسه (اشکال هندسی، تقارن)

- اندازه‌گیری (طول و زمان)
- آمار و احتمال (آمار و سرشماری، رسم نمودار، احتمال)
- حل مسئله [به کار بردن راهبردهای حل مسئله (رسم شکل، الگوسازی، تبدیل مسئله به زیر مسئله، الگویابی، حل مسئله ساده‌تر، روش نمادین، حدس و آزمایش، حذف حالت‌های نامطلوب)، حل مسئله]

علوم تجربی

- مهارت‌های فرآیندی و روش علمی (زنگ علوم «گردش در باغ»، بسازیم و لذت ببریم، از گذشته تا آینده)
- مواد و تغییرات آن (برای جشن آماده شویم، بعد از جشن)
- دنیای زنده، بدن انسان و سلامت (هوای سالم، آب سالم، سرگذشت دانه، درون آشیانه‌ها، من رشد می‌کنم)
- حرکت و انرژی (پیام رمز را پیدا کن - ۱، پیام رمز را پیدا کن - ۲، اگر تمام شود)
- زمین و پیرامون آن (زندگی ما و گردش زمین - ۱، زندگی ما و گردش زمین - ۲)

هنر

- بیان ایده در قالب‌های مختلف هنری (زیبایی‌شناسی، ارتباط با طبیعت، آشنایی با میراث فرهنگی، تولید هنری و نقد هنری)
- استفاده مناسب از ابزار

شایستگی‌های عمومی

- شایستگی‌های فردی (رعایت بهداشت و ایمنی، رعایت آموخته‌های اخلاقی)
- شایستگی‌های فرهنگی - اجتماعی (مسئولیت‌پذیری، مشارکت در کار گروهی، احترام به ارزش‌های ملی و مذهبی)
- شایستگی‌های یادگیری (توجه به مطالعه و کتابخوانی، تلاش برای یادگیری بیشتر در مکان‌ها و زمان‌های مختلف)

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس آموزش قرآن

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «قرآن» پایه دوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	شماره درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را صحیح ^۱ و شمرده می‌خوانند.	خواندن صحیح و شمرده کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی روان و معمولی و حفظ سوره	کلیه دروس	مهارت روخوانی کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی	روخوانی
خوب	بیشتر کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را صحیح و شمرده می‌خوانند.				
قابل قبول	برخی از کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را صحیح و شمرده می‌خوانند.	۴ - ۱۷	مهارت روان خوانی سوره‌های کتاب درسی	قرآنی	خواندن
نیازمند آموزش	با کمک معلم کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را صحیح و شمرده می‌خوانند.				
خیلی خوب	سوره‌های کتاب درسی را روان و آهنگین می‌خوانند. حداقل دو سوره دلخواه را از حفظ بخوانند.	۴ - ۱۷	مهارت روان خوانی سوره‌های کتاب درسی	قرآنی	خواندن
خوب	سوره‌های کتاب درسی را روان و تقریباً آهنگین می‌خوانند. حداقل یک سوره دلخواه را از حفظ می‌خوانند.				
قابل قبول	سوره‌های کتاب درسی را روان و معمولی می‌خوانند. حداقل یک سوره دلخواه را از حفظ می‌خوانند.	۴ - ۱۷	مهارت روان خوانی سوره‌های کتاب درسی	قرآنی	خواندن
نیازمند آموزش	در خواندن سوره‌ها از روی کتاب، به صورت روان و معمولی، به راهنمایی معلم نیاز دارد.				

۱- صحیح خوانی یعنی خواندن کلمات، عبارات و آیات قرآن کریم با رعایت عملی قواعد خواندن قرآن. تذکر: تعریف و بیان قواعد روخوانی در ارزشیابی مورد نظر نیست، بلکه کاربرد و رعایت عملی آنها کافی است.

ادامه جدول اهداف، نتایج‌های تحقق و سطح عملکرد درس «قرآن» پایه دوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطح عملکرد		نتایج‌های تحقق	شماره درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	آداب اولیه خواندن قرآن را رعایت می‌کند.	- رعایت آداب خواندن قرآن کریم	کلیه دروس	عمل به آداب خواندن قرآن کریم	آداب خواندن قرآن
خوب	بیشتر آداب اولیه خواندن قرآن را رعایت می‌کند.				
قابل قبول	برخی از آداب اولیه خواندن قرآن را رعایت می‌کند.				
نیازمند آموزش	در رعایت آداب اولیه خواندن قرآن پیوسته به یادآوری معلم نیاز دارد.				
خیلی خوب	متن و ترجمه پیام قرآنی را از روی کتاب درسی می‌خواند و با توضیحات کافی مفاهیم و مصداق آن را با زبان کودکان بازگو می‌کند.	- خواندن متن پیام و ترجمه آن از روی کتاب درسی و بیان مصداق پیام	۴-۱۷	درک پیام‌های قرآنی	پیام قرآنی
خوب	متن و ترجمه پیام قرآنی را از روی کتاب درسی می‌خواند و می‌تواند برخی از مفاهیم و مصداق آن را با زبان کودکان بازگو کند.				
قابل قبول	متن و ترجمه پیام قرآنی را از روی کتاب درسی می‌خواند و می‌تواند با راهنمایی معلم، مفهوم و مصداق آن را با زبان کودکان بازگو کند.				
نیازمند آموزش	متن و ترجمه پیام‌های قرآنی را از روی کتاب درسی می‌خواند و در بیان مفهوم و مصداق آن پیوسته به کمک معلم نیازمند است.				
خیلی خوب	داستان‌های کتاب را با ذکر جزئیات به زبان خودش بازگو می‌کند.	- بیان داستان‌های کتاب درسی به زبان ساده	۸، ۱۰، ۱۳، ۱۵، ۱۶، ۱۷	آشنایی با داستان‌های قرآنی	داستان‌های قرآنی
خوب	داستان‌های کتاب را به صورت کلی به زبان خودش بازگو می‌کند.				
قابل قبول	داستان‌های کتاب را با کمک تصاویر به صورت کلی به زبان خودش بازگو می‌کند.				
نیازمند آموزش	در بیان داستان‌های کتاب به کمک تصاویر پیوسته به راهنمایی معلم نیازمند است.				

۱- آداب اولیه‌ای که انتظار می‌رود دانش‌آموزان پایه دوم ابتدایی رعایت کنند، عبارت است از: پاکیزگی، سکوت هنگام شنیدن قرآن، احترام به قرآن و گفتن بسم الله الرحمن الرحیم در شروع خواندن قرآن.

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس هدیه‌های آسمان

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطح عملکرد درس «هدیه‌های آسمان» پایه دوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	شماره دروس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	به نمونه‌های متنوعی از نعمت‌های خدا علاوه بر آنچه در کتاب آمده، اشاره و در قالب منقح کوتاه از نعمت‌های خداوند سپاسگزاری و خواسته‌های خود را از او طلب می‌نماید.	تلفی همه داشته‌ها به عنوان هدیه‌ها و نعمت‌های خداوند - سپاسگزاری از نعمت‌های خداوند - طلب خواسته‌های خود از خدا	۴ و ۳، ۲، ۱	آشنایی با مهربانی خدا از طریق آگاهی از نعمت‌های بی شمار او سپاسگزاری از نعمت‌های خداوند آشنایی با دعا به عنوان راه گفت‌وگو با خدا	خداشناسی
خوب	به چند نمونه از نعمت‌های خدا علاوه بر آنچه در کتاب آمده، اشاره و در قالب جمله از نعمت‌های خداوند سپاسگزاری و خواسته‌های خود را از او طلب می‌کند.	- بیان اسامی پیامبران بزرگ الهی و ادای احترام نسبت به ایشان - بیان نمونه‌هایی از رفتار پیامبر اسلام (ص) نسبت به کودکان	۱۵ و ۸، ۷، ۶	آشنایی با نام پیامبران بزرگ الهی آگاهی از مهربانی پیامبر اسلام (ص) نسبت به کودکان	پیامبری
خیلی خوب	پیامبران بزرگ الهی را به ترتیب با احترام نام می‌برد و نمونه‌های متنوعی از مهربانی پیامبر اسلام (ص) نسبت به کودکان را بیان می‌کند.				
خوب	پیامبران بزرگ الهی را به ترتیب با احترام نام می‌برد و چند نمونه از مهربانی پیامبر اسلام (ص) نسبت به کودکان را بیان می‌کند.				
قابل قبول	پیامبران بزرگ الهی را با احترام نام می‌برد و نمونه‌هایی از مهربانی پیامبر اسلام (ص) نسبت به کودکان را که در کتاب آمده، بیان می‌کند.				
نیازمند آموزش	با کمک آموزگار به نمونه‌هایی از نعمت‌های خدا که در کتاب آمده، اشاره و در قالب جمله‌ای ساده از نعمت‌های خداوند سپاسگزاری و خواسته‌های خود را از او طلب می‌کند.				
نیازمند آموزش	با کمک آموزگار پیامبران بزرگ الهی را با احترام نام می‌برد و نمونه‌هایی از مهربانی پیامبر اسلام (ص) نسبت به کودکان را که در کتاب آمده، بیان می‌کند.				

۱- موارد خاص کتاب ضمیمه هدیه‌های آسمان دوم دبستان (روزه اهل سنت) در ادامه این جدول آمده است.

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	نمارة درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	اهل بیت پیامبر (ص) را به ترتیب و نیز امام دوازدهم را با احترام نام می‌برد و ضمن معرفی امامان اول و دوم و سوم، به نمونه‌های متنوعی از ویژگی‌های رفتاری ایشان اشاره و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.	– بیان نام اهل بیت پیامبر (ص) و امام دوازدهم با احترام – بیان ویژگی‌های رفتاری امامان اول و دوم و سوم	۹، ۱۰، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۹	آشنایی با ائمه اطهار (ع) به عنوان بهترین انسان‌ها آشنایی با اسامی اهل بیت پیامبر (ص)، امامان اول، دوم و سوم و نام امام دوازدهم رعایت احترام نسبت به ائمه اطهار و تلاش برای الگوگیری از ایشان	امامت
خوب	اهل بیت پیامبر (ص) را به ترتیب و نیز امام دوازدهم را با احترام نام می‌برد و ضمن معرفی امامان اول و دوم و سوم، به نمونه‌های از ویژگی‌های رفتاری ایشان اشاره و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.				
نیازمند آموزش	با کمک معلم، اهل بیت پیامبر (ص) و نیز امام دوازدهم را با احترام نام می‌برد و ضمن معرفی امامان اول و دوم و سوم، به نمونه‌های از ویژگی‌های رفتاری ایشان که در کتاب آمده است، اشاره و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.				
خیلی خوب	آداب اسلامی سلام کردن، پاکیزگی، نحوه خوردن و آشامیدن را بیان و همواره برای رعایت آنها تلاش می‌کند. اهمیت و نتایج رعایت آداب اسلامی سلام کردن، پاکیزگی، نحوه خوردن و آشامیدن را بیان و در بیشتر موارد برای رعایت آنها تلاش می‌کند. اهمیت و نتایج راست‌گویی را بیان و در اغلب موارد برای رعایت آن تلاش می‌کند.				
خوب	آداب اسلامی سلام کردن، پاکیزگی، نحوه خوردن و آشامیدن را بیان و در برخی اوقات برای رعایت آنها تلاش می‌کند. اهمیت و نتایج راست‌گویی را بیان و در برخی موارد برای رعایت آن تلاش می‌کند.				
قابل قبول	آداب اسلامی سلام کردن، پاکیزگی، نحوه خوردن و آشامیدن را بیان و در برخی اوقات برای رعایت آنها تلاش می‌کند. اهمیت و نتایج راست‌گویی را بیان و در برخی موارد برای رعایت آن تلاش می‌کند.				
نیازمند آموزش	با کمک آموزگار آداب اسلامی سلام کردن، پاکیزگی، نحوه خوردن و آشامیدن را بیان و در برخی اوقات برای رعایت آنها تلاش می‌کند. اهمیت و نتایج راست‌گویی را بیان و در برخی موارد برای رعایت آن تلاش می‌کند.				

۹۹-۴۰۰ - ادامه جدول نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «هدیه‌های آسمان» پایه دوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطوح عملکرد		عناوین کارنامه	اهداف کلی	شماره درس	نشانه‌های تحقق
خیلی خوب	مفهوم درست پیام‌های قرآنی را بیان و برای آشنایی بیشتر با پیام‌های مرتبط با موضوعات درس تلاش می‌کند.	قرآن کریم	درک مفهوم پیام‌های قرآنی	۱۶ و ۱۵، ۹، ۴	- بیان مفهوم پیام‌های قرآنی
خوب	مفهوم درست اغلب پیام‌های قرآنی را بیان و به پیام‌های مرتبط با موضوعات درس توجه می‌کند.				
قابل قبول	مفهوم درست برخی از پیام‌های قرآنی را بیان می‌کند.				
نیازمند آموزش	با کمک آموزگار، مفهوم درست پیام درس را بیان می‌کند.				
خیلی خوب	موارد مختلفی که وضو برای آنها لازم است و اجزا و مراحل وضو را به ترتیب نام می‌برد و به شیوه صحیح وضو می‌گیرد و نماز دو رکعتی را به‌طور صحیح ادا می‌کند و اجزای آن را به ترتیب نام می‌برد. اوقات اذان و تعداد رکعت‌های نمازهای پایان آنها را بیان می‌کند.				
خوب	ضرورت وضو برای ادا نماز و قرائت قرآن را بیان می‌کند و اجزا و مراحل وضو را به ترتیب نام می‌برد و به شیوه صحیح وضو می‌گیرد و نماز دو رکعتی را به‌طور صحیح ادا می‌کند و اجزای آن را به ترتیب نام می‌برد. اوقات اذان و تعداد رکعت‌های نمازهای روزانه را بیان می‌کند.				
قابل قبول	ضرورت وضو برای ادا نماز و قرائت قرآن را بیان می‌کند و اجزا و مراحل وضو را به ترتیب نام می‌برد و به شیوه صحیح وضو می‌گیرد و نماز دو رکعتی را به‌طور صحیح ادا می‌کند و اجزای آن را به ترتیب نام می‌برد. اوقات اذان و نمازهای روزانه را بیان می‌کند.				
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار، به شیوه صحیح وضو می‌گیرد و نماز دو رکعتی را ادا می‌کند و اجزای آن را نام می‌برد و اوقات اذان و نمازهای روزانه را بیان می‌کند.				

- انجام وضو به شیوه صحیح
- ادا صحیح یک نماز دو رکعتی
- بیان اوقات اذان و نمازهای واجب روزانه

۵، ۱۱ و ۱۷

آشنایی اجمالی با طرز وضو گرفتن
آشنایی با اجزا و اذکار یک نماز دو رکعتی
آشنایی با اذان به عنوان اعلام کننده اوقات نماز و مقدمه آن

احکام اسلامی^۱

۱- برای دانش‌آموزان اهل سنت در بعضی احکام به‌جای درس ۱۱، درس ۱۰ کتاب ضمیمه اهل سنت آورده شود.

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «هدیه‌های آسمان» پایه دوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۹۴-۹۵

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	شماره دروس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
در برگزاری مراسم میلاد نبی اکرم (ص) و نیمه شعبان، اقامه نماز و مراسم خاص ولادت و شهادت ائمه (ع) واقع در طول سال تحصیلی فعالانه مشارکت می‌کند.	خیلی خوب	- مشارکت در برگزاری مراسم میلاد نبی اکرم (ص) و نیمه شعبان - ارزش قائل شدن برای خود به عنوان مخلوق محبوب و مورد توجه خداوند - احساس مسئولیت نسبت به رعایت پاکیزگی	۸، ۱۱ و ۱۹	آشنایی با مراسم میلاد نبی اکرم (ص)، نیمه شعبان و اقامه نماز و مشارکت در برگزاری آنها	مراسم اسلامی
در برگزاری مراسم میلاد نبی اکرم (ص) و نیمه شعبان، اقامه نماز و مراسم خاص ولادت و شهادت ائمه (ع) واقع در طول سال تحصیلی مشارکت می‌کند.	خوب				
در برگزاری مراسم میلاد نبی اکرم (ص) و نیمه شعبان، اقامه نماز و مراسم خاص ولادت و شهادت ائمه (ع) واقع در طول سال تحصیلی شرکت می‌کند.	قابل قبول	- ارزش قائل شدن برای خود به عنوان مخلوق محبوب و مورد توجه خداوند - احساس مسئولیت نسبت به رعایت پاکیزگی	۱، ۴، ۵ و ۱۶	آشنایی با خود به عنوان مخلوق محبوب و مورد توجه خداوند آگاهی از نیاز به پاکیزگی خود	خودشناسی
واقعه در طول سال تحصیلی شرکت می‌کند.	نیازمند آموزش				
با همراهی آموزگار در برگزاری مراسم میلاد نبی اکرم (ص) و نیمه شعبان، اقامه نماز و مراسم خاص ولادت و شهادت ائمه (ع) واقع در طول سال تحصیلی شرکت می‌کند.	نیازمند آموزش	- ارزش قائل شدن برای خود به عنوان مخلوق محبوب و مورد توجه خداوند - احساس مسئولیت نسبت به رعایت پاکیزگی	۱، ۴، ۵ و ۱۶	آشنایی با خود به عنوان مخلوق محبوب و مورد توجه خداوند آگاهی از نیاز به پاکیزگی خود	خودشناسی
اغلب موارد احساس مسئولیت و برای رعایت آن تلاش می‌کند.	خوب				
اغلب موارد احساس مسئولیت و برای رعایت آن تلاش می‌کند.	خوب	- ارزش قائل شدن برای خود به عنوان مخلوق محبوب و مورد توجه خداوند - احساس مسئولیت نسبت به رعایت پاکیزگی	۱، ۴، ۵ و ۱۶	آشنایی با خود به عنوان مخلوق محبوب و مورد توجه خداوند آگاهی از نیاز به پاکیزگی خود	خودشناسی
در برخی موارد تلاش می‌کند.	قابل قبول				
با راهنمایی آموزگار خودش را به عنوان مخلوق محبوب خدا می‌شناسد و برای حفظ این محبوبیت و رعایت پاکیزگی تلاش می‌کند.	نیازمند آموزش	- ارزش قائل شدن برای خود به عنوان مخلوق محبوب و مورد توجه خداوند - احساس مسئولیت نسبت به رعایت پاکیزگی	۱، ۴، ۵ و ۱۶	آشنایی با خود به عنوان مخلوق محبوب و مورد توجه خداوند آگاهی از نیاز به پاکیزگی خود	خودشناسی
تلاش می‌کند.	نیازمند آموزش				

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد در «هدیه‌های آسمان» پایه دوم - ضمیمه ویژه اهل سنت - سال تحصیلی ۱۴۰۰-۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	شماره دروس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	در مورد معنای اهل بیت و اصحاب پیامبر (ص) توضیح می‌دهد و برخی از ایشان را با احترام نام می‌برد. خلفای راشدین را به ترتیب و با احترام نام می‌برد و ضمن معرفی آنها، به نمونه‌های متوعی از ویژگی‌های رفتاری ایشان اشاره و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.	توضیح در مورد معنای اهل بیت و اصحاب پیامبر (ص) - بیان نام اهل بیت و اصحاب پیامبر (ص) و خلفای راشدین با احترام - بیان نمونه‌هایی از ویژگی‌های رفتاری خلفای راشدین - تلاش برای الگوگیری از رفتار و زندگی اهل بیت و اصحاب پیامبر (ص) و خلفای راشدین	۹ و ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ و ۱۴	آشنایی با اهل بیت و اصحاب پیامبر (ص) و خلفای راشدین و ابراز علاقه و احترام نسبت به ایشان و تلاش برای الگوگیری از رفتار و زندگی آنها	شخصیت‌های دینی
خوب	معنای اهل بیت و اصحاب پیامبر (ص) را بیان می‌کند و برخی از ایشان را با احترام نام می‌برد. خلفای راشدین را به ترتیب و با احترام نام می‌برد و ضمن معرفی آنها، به چند نمونه از ویژگی‌های رفتاری ایشان اشاره و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.				
قابل قبول	معنای اهل بیت و اصحاب پیامبر (ص) و نام چند نفر از ایشان را با احترام بیان می‌کند. خلفای راشدین را به ترتیب و با احترام نام می‌برد و ضمن معرفی آنها، به نمونه‌هایی از ویژگی‌های رفتاری ایشان (در حد کتاب درسی) اشاره و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.				
نیازمند آموزش	با کمک آموزگار، اهل بیت و اصحاب پیامبر (ص) و خلفای راشدین را نام می‌برد و به نمونه‌هایی از ویژگی‌های رفتاری ایشان اشاره و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.				
خیلی خوب	در برگزاری مراسم میلاد نبی اکرم (ص)، عید فطر و نیز اقامه نماز و مراسم مناسبت‌های اسلامی واقع در طول سال تحصیلی فعالانه مشارکت می‌کند.	مشارکت در برگزاری مراسم میلاد نبی اکرم (ص) و عید فطر و مراسم مناسبت‌های اسلامی واقع در طول سال تحصیلی			
خوب	در برگزاری مراسم میلاد نبی اکرم (ص)، عید فطر و نیز اقامه نماز و مراسم مناسبت‌های اسلامی واقع در طول سال تحصیلی مشارکت می‌کند.		۸ و ۱۷ و ۱۹	آشنایی با مراسم میلاد نبی اکرم (ص)، عید فطر و اقامه نماز و مشارکت در برگزاری آنها و مراسم مناسبت‌های اسلامی واقع در طول سال تحصیلی	مراسم اسلامی
قابل قبول	در طول سال تحصیلی شرکت می‌کند.				
نیازمند آموزش	با همراهی آموزگار در برگزاری مراسم میلاد نبی اکرم (ص)، عید فطر و نیز اقامه نماز و مراسم مناسبت‌های اسلامی واقع در طول سال تحصیلی شرکت می‌کند.				

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد سایر عناوین این درس، برای دانش‌آموزان اهل سنت، همانند دانش‌آموزان دیگر است.

۹۰-۴۰۰ - ویژه اقلیت‌های دینی^۱ - پایه دوم - «هدیه‌های آسمان» - پایه دوم - ویژه اقلیت‌های دینی^۱ - سال تحصیلی ۹۰-۹۱

سطوح عملکرد

به نمونه‌های متنوعی از نعمت‌های خدا علاوه بر آنچه در کتاب آمده، اشاره و در قالب مبتنی کوتاه از نعمت‌های خداوند سپاسگزاری و خواسته‌های خود را از او طلب می‌کند.	خیلی خوب
به چند نمونه از نعمت‌های خدا علاوه بر آنچه در کتاب آمده، اشاره و در قالب چند جمله از نعمت‌های خداوند سپاسگزاری و خواسته‌های خود را از او طلب می‌کند.	خوب
به نمونه‌های از نعمت‌های خدا که در کتاب آمده، اشاره و در قالب جمله‌ای ساده از نعمت‌های خداوند سپاسگزاری و خواسته‌های خود را از او طلب می‌کند.	قابل قبول
با کمک آموزگار به نمونه‌هایی از نعمت‌های خدا که در کتاب آمده، اشاره و در قالب جمله‌ای ساده از نعمت‌های خداوند سپاسگزاری و خواسته‌های خود را از او طلب می‌کند.	نیازمند آموزش
نمونه‌های متنوعی از داستان‌های زندگی پیامبران و کارهایی را که مردم را به انجام آنها دعوت کرده‌اند، بیان و نسبت به ایشان ادای احترام و برای عمل به راهنمایی‌ها و الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.	خیلی خوب
چند نمونه از داستان‌های زندگی پیامبران و کارهایی را که مردم را به انجام آنها دعوت کرده‌اند، بیان و نسبت به ایشان ادای احترام و برای عمل به راهنمایی‌ها و الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.	خوب
نمونه‌ای از داستان زندگی پیامبران و کارهایی را که مردم را به انجام آنها دعوت کرده‌اند (در حد کتاب درسی)، بیان و نسبت به ایشان ادای احترام و برای عمل به راهنمایی‌ها و الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.	قابل قبول
با کمک آموزگار، نمونه‌ای از داستان زندگی پیامبران و کارهایی را که مردم را به انجام آنها دعوت کرده‌اند، بیان و نسبت به ایشان ادای احترام و برای عمل به راهنمایی‌ها و الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.	نیازمند آموزش

نشانه‌های تحقق

<ul style="list-style-type: none"> - تلقی همه داشته‌ها به‌عنوان هدیه‌ها و نعمت‌های خداوند - سپاسگزاری از نعمت‌های خداوند - طلب خواسته‌های خود از خدا 	شماره درس	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با مهربانی خدا از طریق آگاهی از نعمت‌های بی‌شمار او - سپاسگزاری از نعمت‌های خداوند - آشنایی با دعا به‌عنوان راه گفت‌وگو با خدا 	عناوین کارنامه
<ul style="list-style-type: none"> - بیان برخی از کارهایی که پیامبران مردم را به انجام آنها دعوت کرده‌اند - بیان داستان‌هایی از زندگی پیامبران - ادای احترام به پیامبران و تلاش برای عمل به راهنمایی‌ها و الگوگیری از ایشان 	۶ و ۵	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با داستان‌هایی از زندگی پیامبران و برخی از راهنمایی‌های ایشان برای مردم - ابراز علاقه و احترام به پیامبران و تلاش برای الگوگیری از ایشان 	پیامبری

۱- این جدول مربوط به محتوای کتاب هدیه‌های آسمان ویژه اقلیت‌های دینی است. جدول مربوط به تعالیم ویژه اقلیت‌های دینی، توسط آموزگاران محترم، شباهت‌های بخش‌ها تهیه خواهد شد.
 ۲- منظور از ارائه «نمونه‌های متنوع» بیان مثال‌هایی از ابعاد مختلف موضوع است، منظور از «چند نمونه» یا «نمونه‌های» بیان مثال‌هایی در خصوص یکی از ابعاد موضوع است.

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «هدیه‌های آسمان» پایه دوم — ویژه اقلیت‌های دینی — سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

عنوان کارنامه	اهداف کلی	شماره درس	نشانه‌های تحقق
آداب و اخلاق دینی	- آشنایی با آداب سلام کردن، پاکیزگی، نحوه خوردن و آشامیدن - آشنایی با آثار و نتایج راستگویی و پرهیز از دروغ	۶ و ۷ و ۸ و ۱۰	- بیان برخی از آداب سلام کردن، پاکیزگی، نحوه خوردن و آشامیدن و تلاش برای رعایت آنها - بیان اهمیت و نتایج راستگویی و تلاش برای رعایت آن
مراسم دینی - ملی	آشنایی با مناسبت‌های دینی - ملی و مشارکت در برگزاری مراسم آنها	۹	مشارکت در برگزاری مراسم مناسبت‌های دینی - ملی
خود شناسی	- آشنایی با خود به عنوان مخلوق محبوب و مورد توجه خداوند - آگاهی از نیاز به پاکیزگی خود	۱ و ۴ و ۷	- ارزش قائل شدن برای خود به عنوان مخلوق محبوب و مورد توجه خداوند - احساس مسئولیت نسبت به رعایت پاکیزگی

سطوح عملکرد	توضیحات
خیلی خوب	آداب سلام کردن، پاکیزگی، نحوه خوردن و آشامیدن را بیان و همواره برای رعایت آنها تلاش می‌کند. اهمیت و نتایج راستگویی را بیان و همواره برای رعایت آن تلاش می‌کند.
خوب	آداب سلام کردن، پاکیزگی، نحوه خوردن و آشامیدن را بیان و در بیشتر موارد، برای رعایت آنها تلاش می‌کند. اهمیت و نتایج راستگویی را بیان و در اغلب موارد، برای رعایت آن تلاش می‌کند.
قابل قبول	آداب سلام کردن، پاکیزگی، نحوه خوردن و آشامیدن را بیان و در برخی اوقات برای رعایت آنها تلاش می‌کند. اهمیت و نتایج راستگویی را بیان و در برخی موارد برای رعایت آن تلاش می‌کند.
نیازمند آموزش	با کمک آموزگار، آداب سلام کردن، پاکیزگی، نحوه خوردن و آشامیدن را بیان و برای رعایت آنها تلاش می‌کند. اهمیت و نتایج راستگویی را بیان و برای رعایت آن تلاش می‌کند.
خیلی خوب	در برگزاری مراسم مناسبت‌های دینی - ملی واقع در طول سال تحصیلی فعالانه مشارکت می‌کند.
خوب	در برگزاری مراسم مناسبت‌های دینی - ملی واقع در طول سال تحصیلی مشارکت می‌کند.
قابل قبول	در برگزاری مراسم مناسبت‌های دینی - ملی واقع در طول سال تحصیلی شرکت می‌کند.
نیازمند آموزش	باهره‌ای آموزگار در برگزاری مراسم مناسبت‌های دینی - ملی واقع در طول سال تحصیلی شرکت می‌کند.
خیلی خوب	خودش را به عنوان مخلوق محبوب خدا می‌شناسد و برای افزایش این محبوبیت تلاش می‌کند و نسبت به پاکیزگی خود احساس مسئولیت و برای رعایت آن تلاش می‌کند.
خوب	خودش را به عنوان مخلوق محبوب خدا می‌شناسد و برای افزایش این محبوبیت تلاش می‌کند و نسبت به پاکیزگی خود در اغلب موارد احساس مسئولیت و برای رعایت آن تلاش می‌کند.
قابل قبول	خودش را به عنوان مخلوق محبوب خدا می‌شناسد و برای حفظ این محبوبیت تلاش می‌کند و برای رعایت پاکیزگی خود در برخی موارد تلاش می‌کند.
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار خودش را به عنوان مخلوق محبوب خدا می‌شناسد و برای حفظ این محبوبیت و رعایت پاکیزگی خود تلاش می‌کند.

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس تربیت بدنی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «تربیت بدنی» پایه دوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۹۴-۹۵

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق		دروس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	در اطراف محوطه به شکل مارپیچ می‌دود.	۱	۳۰، ۱۰، ۲۳	توسعه و بهبود توانایی	آمادگی جسمانی
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب	با علامت معلم، عرض زمین و الیبال (۱متر) را در دو مرحله رفت و برگشت طی کرده و پس از لمس کردن خطوط طولی، در برگشت آخر به سرعت از روی خط شروع می‌گذرد.	۱	۳۰، ۱۰، ۲۳	توسعه و بهبود توانایی	
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول	به شکل مارپیچ از بین چهار مانع با صندلی که به فاصله ۳ متر از هم در یک خط قرار دارند، عبور کرده و مانع آخری را دور زده و برگشته و از خط شروع می‌گذرد (آزمون دویدن مارپیچ).	۱	۳۰، ۱۰، ۲۳	توسعه و بهبود توانایی	
در انجام اندکی از موارد موفق است.	نیازمند آموزش	به مدت ۱ دقیقه به حالت درجا بدون طاب حرکت طاب زدن را انجام می‌دهد.	۱	۳۰، ۱۰، ۲۳	توسعه و بهبود استقامت قلبی - تنفسی	
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	۱۰ دور، دور زمین و الیبال نرم بدون حتی اگر در حین اجرا نیاز به ایستادن و کاهش سرعت داشته باشد (توجه به تفاوت‌های فردی الزامی است).	۱	۳۰، ۱۰، ۲۳	توسعه و بهبود استقامت قلبی - تنفسی	
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب	حرکت شنا روی زمین را در حالی که زانوها و کف دست‌ها با زمین تماس دارند تا ۱۰ مرتبه انجام می‌دهد (آزمون شنای سوئدی).	۱	۳۰، ۱۰، ۲۳	توسعه و بهبود قدرت و استقامت عضلانی	
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول	در حالت به پشت دراز کشیده، پاها را به صورت جفت حدود ۱۰ سانتی‌متر از زمین بلند کرده و با انقباض عضلات شکم ۳۰ بار به این حالت را حفظ می‌کند (با پاهای کاملاً صاف بدون خم کردن زانو).	۱	۳۰، ۱۰، ۲۳	توسعه و بهبود قدرت و استقامت عضلانی	
در انجام اندکی از موارد موفق است.	نیازمند آموزش		۱	۳۰، ۱۰، ۲۳	توسعه و بهبود قدرت و استقامت عضلانی	

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد در «تربیت بدنی» پایه دوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	دروس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب				
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب	<ul style="list-style-type: none"> - در حالی که دست‌ها به کمر می‌باشد کف یک پا را بالای زانوی پای دیگر (پای تکیه‌گاه) از پهلو قرار داده روی سینه پای تکیه‌گاه بلند شود و با حفظ تعادل، باشنه پا را از روی زمین بلند می‌کند (اجرای آزمون لگ لگ). - روی نیمکت یا لبه جدولی با ارتفاع ۱۵ سانتی‌متر از زمین و عرض حدود ۱۰ سانتی‌متر به آهستگی راه می‌رود. - با دست‌های باز به طرفین، از روی نیمکت یا لبه جدولی به ارتفاع ۱۵ سانتی‌متر از زمین و عرض حدود ۱۰ سانتی‌متر با حفظ تعادل بر روی باشنه پا راه رفته و سپس بر روی پنجه یا مسیر را برمی‌گردد. 	۸	توسعه و بهبود تعادل	آمادگی جسمانی
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب				
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب				
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول				
در انجام اندکی از موارد موفق است.	نیازمند آموزش				
	نیازمند آموزش				

۹۹-۴۰۰ ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد در «ترتیب بدنی» پایه دوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۹۹-۴۰۰

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	دروس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب				
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب	در هنگام پرش، زانو‌ها و مچ پا را خم می‌کند و می‌تواند روی پنجه پا فرود آید. در هنگام پرش از حرکت بازماندگی می‌گیرد. پس از فرود تعادل دارد.	۲، ۲۲، ۲۶	کسب مهارت در پریدن	
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول	توانایی انجام حرکت ترکیبی جهش کوتاه و گام برداشتن از پهلو را دارد. وزن خود را روی پنجه پای راهم منتقل می‌کند. دست‌ها را یک بار بر روی ران‌ها و یک بار در بالای سر به هم می‌زند. توانایی دویدن به پهلو در دو جهت راست و چپ را دارد.	۱، ۱۷	کسب مهارت در به پهلو دویدن	
در انجام اندکی از موارد موفق است.	نیازمند آموزش				
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب				
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب				
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول				
در انجام اندکی از موارد موفق است.	نیازمند آموزش				

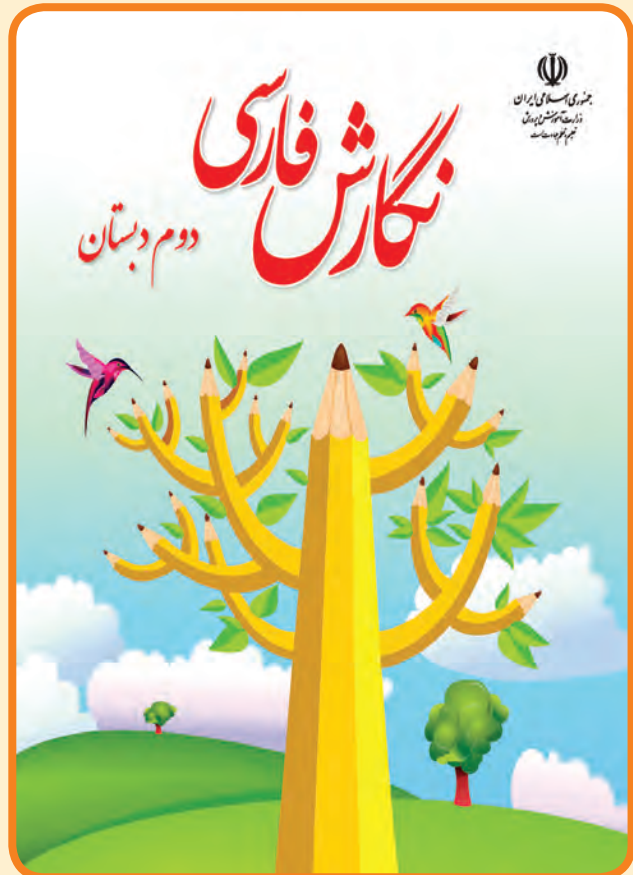
ملاحظات:

- ۱- کلیه آموزگاران موظفند برای تدریس از کتاب راهنمای معلم استفاده کنند.
- ۲- نشانه‌های تحقق بر اساس کتاب راهنمای معلم تدوین شده است.
- ۳- در هنگام اجرا لازم است به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان توجه گردد.
- ۴- آموزگاران محترم می‌توانند متناسب با اهداف دروس، از نمونه بازی‌های مندرج در کتاب ضمیمه ترتیب بدنی ویژه معلمان پایه دوم دبستان استفاده کنند.

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	دروس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> - با استفاده درست دست‌ها (انگشتان شست به طرف بالا و در مسیر توپ) و پاها (پا، رو به مسیر و با کمی فاصله، جلو و عقب قرار می‌گیرد) توپ‌های بالای از سطح کمر را می‌گیرد. - با استفاده درست دست‌ها (دست‌ها به طرف پایین) پاها (پاها باز، رو به مسیر و با کمی فاصله، جلو و عقب قرار می‌گیرد) توپ‌های پایین‌تر از سطح کمر را می‌گیرد. - در هنگام دریافت به استقبال توپ می‌رود (با نزدیک شدن توپ، یک پا را در مسیر آن به جلو می‌آورد و توپ را به طرف بدن می‌کشد). - در حین راه رفتن و دویدن، توپ‌های ارسالی را دریافت می‌کند. 	۱۳، ۱۶، ۲۱، ۲۲	کسب مهارت در دریافت کردن	حرکات پایه
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> - توپ سبکی را دو دستی و یک دستی از بالای سر پرتاب می‌کند. - توپ سبکی را دو دستی و یک دستی از پایین به سمت هدفی در روی زمین پرتاب می‌کند. - توپ سبکی را دو دستی و یک دستی به هوا پرتاب می‌کند. - در حین راه رفتن و دویدن توپ سبکی را دو دستی و یک دستی برای خود پرتاب می‌کند. 	۱۲، ۱۵، ۲۲	کسب مهارت در پرتاب دو دست	
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب	<ul style="list-style-type: none"> - روی پای راست و پای چپ ۵ بار در جالی می‌کند. - با پای راست و پای چپ ۵ گام را به صورت لی‌لی طی می‌کند. - در حین دویدن با علامت معلم (صدای سوت) مسیری را با بالی‌لی طی کرده و دوباره می‌دود. 	۲۶	کسب مهارت در لی‌لی کردن	
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب				
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب				
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول				
در انجام اندکی از موارد موفق است.	نیازمند آموزش				
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب				
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب				
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول				
در انجام اندکی از موارد موفق است.	نیازمند آموزش				

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس فارسی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «فارسی» پایه دوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۳۰۰-۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	اهداف کلی	عبارت کارنامه
خیلی خوب	با دقت به سخنان گوش می‌دهد، پیام را به سرعت درک می‌کند و واکنش مناسب نشان می‌دهد.	دریافت پیام و واکنش به آن	کسب مهارت گوش دادن	گوش دادن
خوب	با دقت به سخنان گوش می‌دهد، پیام آنها را درک می‌کند و با مکت و درنگ واکنش مناسب نشان می‌دهد.			
قابل قبول	با یادآوری و تذکر به سخنان گوش می‌دهد، بخشی از پیام را درک می‌کند و به آن واکنش نشان می‌دهد.	برقراری ارتباط و انتقال پیام	کسب مهارت سخن گفتن	سخن گفتن
نیازمند آموزش	در گوش دادن و درک پیام و واکنش نسبت به آن، به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.			
خیلی خوب	همیشه در برقراری ارتباط با دیگران موفق است و پیام خود را با استقلال بیان می‌کند.			
خوب	بیشتر اوقات در برقراری ارتباط با دیگران موفق است و پیام خود را با استقلال بیان می‌کند.	نیازمند آموزش	کسب مهارت روخوانی و درک خوانداری	خواندن
قابل قبول	گاهی اوقات در برقراری ارتباط با دیگران موفق است و پیام خود را در قالب چند جمله ساده و کوتاه بازگو می‌کند.			
نیازمند آموزش	در برقراری ارتباط با دیگران به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد و به صورت جملات ناقص بازگو می‌کند.			
خیلی خوب	متن را درست و روان می‌خواند و پیام آن را بیان می‌کند.	خواندن متن (نثر، شعر) به صورت درست، روان		
خوب	در بیشتر موارد متن را درست و روان می‌خواند و پیام آن را بیان می‌کند.			
قابل قبول	در برخی موارد متن را درست و روان می‌خواند و پیام آن را بیان می‌کند.			
نیازمند آموزش	در خواندن متن و بیان پیام آن، به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.			

۱- استقلال: بیان پیام خود با دلیل

۲- متن: در درس فارسی متن، تصویری و نوشتاری است.

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «فارسی» پایه دوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۹۹-۴۰۰

سطوح عملکرد		نتیجه‌های تحقق	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خوب	املائی صحیح واژه‌های کتاب را تشخیص می‌دهد و آنها را خوانا، درست و زیبا می‌نویسد و فعالیت‌های املائی را به درستی انجام می‌دهد.	تشخیص و کاربرد املائی صحیح واژه‌ها رعایت خوانانویسی و زیبانویسی انجام فعالیت‌های املائی	کسب مهارت درست نویسی و زیبانویسی واژه‌ها	درست‌نویسی و املا
خوب	املائی صحیح واژه‌های کتاب را تشخیص می‌دهد و بیشتر آنها را خوانا و درست می‌نویسد. در بیشتر موارد فعالیت‌های املائی را به درستی انجام می‌دهد.			
قابل قبول	املائی صحیح بیشتر واژه‌های کتاب را تشخیص می‌دهد و برخی از واژه‌ها را خوانا و درست می‌نویسد. در برخی موارد فعالیت‌های املائی را به درستی انجام می‌دهد.	تشخیص و نوشتن املائی درست واژه‌ها، و انجام فعالیت‌های املائی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	کسب مهارت درست نویسی و زیبانویسی واژه‌ها	مهارت‌های نوشتن
نیازمند آموزش	در تشخیص و نوشتن املائی درست واژه‌ها، و انجام فعالیت‌های املائی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.			
خیلی خوب	با رعایت اصول درست‌نویسی و نشانه‌های نگارشی، درباره یک موضوع، متنی کوتاه و خلاق می‌نویسد و فعالیت‌های نگارشی را به درستی انجام می‌دهد.	ساختن جمله نوشتن متن کوتاه انجام فعالیت‌های نگارشی	کسب مهارت در جمله‌سازی	جمله‌سازی
خوب	با رعایت اصول درست‌نویسی و نشانه‌های نگارشی، درباره یک موضوع، متنی کوتاه می‌نویسد. در بیشتر موارد فعالیت‌های نگارشی را به درستی انجام می‌دهد.			
قابل قبول	با رعایت برخی از اصول درست‌نویسی و نشانه‌های نگارشی درباره یک موضوع، چند جمله کوتاه می‌نویسد. در برخی موارد فعالیت‌های نگارشی را به درستی انجام می‌دهد.	ساختن جمله نوشتن متن کوتاه انجام فعالیت‌های نگارشی	کسب مهارت در جمله‌سازی	جمله‌سازی
نیازمند آموزش	در ساختن جمله و انجام فعالیت‌های نگارشی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.			

۱- زیبانویسی شامل رعایت خط خوش، پاکیزه نویسی و خوانانویسی است.

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس ریاضی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ریاضی» پایه دوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطوح عملکرد	نشانه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	شمارش چندتا چندتا را با به کارگیری ابزارهای مختلف انجام می‌دهد. شمارش دوتایی، پنج تایی و دندانی را به صورت ذهنی انجام می‌دهد و اعداد بزرگ‌تر و کوچک‌تر از یک عدد و مابین دو عدد را در مسائل پیوسته خود را در مسائل پیوسته به کار می‌گیرد.	۲، ۴، ۵، ۷، ۱۱، ۵۶، ۵۹، ۶۴	بیان اعداد دورقمی و سه‌رقمی به صورت‌های مختلف (ترتیبی - چندتا چندتا)	شمارش
خوب	شمارش چندتا چندتا را با به کارگیری ابزارهای مختلف انجام می‌دهد و اعداد بزرگ‌تر و کوچک‌تر از یک عدد و مابین دو عدد را بیان می‌کند. در بیشتر موارد درباره آن توضیح می‌دهد و آموخته‌های خود را در مسائل پیوسته به کار می‌گیرد.	۷۰		
قابل قبول	شمارش چندتا چندتا را با به کارگیری برخی ابزارها انجام می‌دهد و اعداد بزرگ‌تر و کوچک‌تر از یک عدد و مابین دو عدد را بیان می‌کند.			
نیازمند آموزش	برای شمارش چندتا چندتا یا به کارگیری ابزارها و بیان اعداد بزرگ‌تر و کوچک‌تر از یک عدد و مابین آن نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.			
خیلی خوب	رقم‌ها را در ساخت اعداد دورقمی و سه‌رقمی به کار می‌گیرد و آنها را به صورت‌های مختلفی (به حروف و عدد) نمایش می‌دهد. ارزش رقم را در جدول ارزش مکانی تشخیص و درباره آن توضیح می‌دهد.	۵، ۶، ۲۶، ۶۲، ۶۳، ۷۱	درک مفهوم رقم‌های یک عدد و شناخت ارزش مکانی و ساخت اعداد دورقمی و سه‌رقمی	اعداد تا چهار رقمی
خوب	رقم‌ها را در ساخت اعداد دورقمی و سه‌رقمی به کار می‌گیرد و آنها را به صورت‌های مختلف (به حروف و عدد) نمایش می‌دهد. در بیشتر موارد ارزش رقم را در جدول ارزش مکانی تشخیص و درباره آن توضیح می‌دهد.			
قابل قبول	رقم‌ها را در ساخت اعداد دورقمی و سه‌رقمی به کار می‌گیرد و در اغلب موارد به صورت‌های مختلف نمایش می‌دهد. در برخی موارد ارزش رقم را در جدول ارزش مکانی تشخیص می‌دهد.			
نیازمند آموزش	برای به کارگیری رقم در ساخت عدد و نمایش آن به صورت‌های مختلف و تشخیص ارزش رقم، نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.			
خیلی خوب	ارزش سکه‌های تا ۱۰۰۰ ریال را بیان و سکه‌های با ارزش‌های مختلف را به هم‌دیگر تبدیل می‌کند و درباره آن توضیح می‌دهد.	۵۷، ۵۸، ۵۹، ۶۰، ۶۱، ۶۶، ۶۹، ۷۰، ۹۴، ۱۰۰	آشنایی با ارزش سکه‌های تا ۱۰۰۰ ریال به عنوان ابزاری برای شناخت اعداد سه رقمی	پول و واحدهای آن
خوب	ارزش سکه‌های تا ۱۰۰۰ ریال را در بیشتر موارد سکه‌های با ارزش‌های مختلف را به هم‌دیگر تبدیل می‌کند و درباره آن توضیح می‌دهد.			
قابل قبول	ارزش سکه‌های تا ۱۰۰۰ ریال را بیان و در برخی موارد سکه‌های با ارزش‌های مختلف را به هم‌دیگر تبدیل می‌کند.			
نیازمند آموزش	ارزش سکه‌های تا ۱۰۰۰ ریال را بیان و برای تبدیل سکه‌های با ارزش‌های مختلف به یکدیگر نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.			
خیلی خوب	با مقایسه اعداد و عبارتهای ریاضی و تناظر یک به یک، به مقایسه اعداد می‌پردازد و برای بیان آن از نماد مناسب استفاده می‌کند و درباره آن توضیح (شفاهی) می‌دهد.		کسب مهارت مقایسه اعداد دورقمی و سه رقمی	مقایسه اعداد
خوب	با مقایسه اعداد و عبارتهای ریاضی و تناظر یک به یک، به مقایسه اعداد می‌پردازد و برای بیان آن از نماد مناسب استفاده می‌کند و در بیشتر موارد درباره آن توضیح (شفاهی) می‌دهد.			
قابل قبول	در اغلب موارد با مقایسه و تناظر یک به یک، به مقایسه اعداد می‌پردازد و برای بیان آن از نماد مناسب استفاده می‌کند.	۴، ۸، ۹۲، ۹۴		
نیازمند آموزش	برای مقایسه اعداد و استفاده از نماد مناسب، نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.			

عدد

۱- منظور از ابزار، اشیا، اشکال، محور اعداد، چینه، چوب خط و ... می‌باشد.
 ۲- منظور از اعداد ترکیبی، عبارتهای ریاضی هستند. رجوع شود به صفحه ۹۴، تمرین ۲.
 ۳- منظور از اعداد غیر ترکیبی، همان اعداد هستند. رجوع شود به صفحه ۹۳، تمرین ۱.

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ریاضی» پایه دوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	تقریب زدن اعداد دو رقمی و سه رقمی را با روش‌های مختلف اگر کردن و قطع کردن) انجام می‌دهد و درباره آن توضیح می‌دهد و آموخته‌های خود را در مسائل بیرامونی به کار می‌گیرد.	نشانه‌های تحقیق - تقریب زدن اعداد از نوع گرد کردن - تقریب زدن اعداد از نوع قطع کردن	۲۰، ۲۲، ۲۷، ۳۰، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۶۵	کسب مهارت تقریب زدن اعداد سه‌رقمی و دورقمی	اعداد تقریبی
خوب	در بیشتر موارد تقریب زدن اعداد دو رقمی و سه رقمی را با روش‌های مختلف (گرد کردن و قطع کردن) انجام می‌دهد و درباره آن توضیح می‌دهد و در برخی موارد آموخته‌های خود را در مسائل بیرامونی به کار می‌گیرد.				
قابل قبول	در برخی موارد تقریب زدن اعداد دو رقمی و سه رقمی را با روش‌های مختلف (گرد کردن و قطع کردن) انجام می‌دهد.				
نیازمند آموزش	در انواع تقریب زدن اعداد دو رقمی و سه رقمی نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.				عدد
خیلی خوب	در شکل‌های داده شده، کسر را در قالب جمله و بالعکس بیان می‌کند و درباره آن توضیح می‌دهد.	نمایش هندسی کسر - بیان کلامی مفهوم کسر		آشنایی با مفهوم کسر	
خوب	در بیشتر شکل‌های داده شده، کسر را در قالب جمله و بالعکس بیان می‌کند و در بیشتر موارد در شکل‌های داده شده، کسر را در قالب جمله و بالعکس نیز به کمک و راهنمایی معلم دارد.		۱۱۰، ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳		کسر
قابل قبول	در برخی موارد در شکل‌های داده شده، کسر را در قالب جمله و بالعکس بیان می‌کند.				
نیازمند آموزش	برای بیان کسر در شکل‌های داده شده در قالب جمله و بالعکس نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.				

سطوح عملکرد		نیازمند آموزش	خیلی خوب	خوب	قابل قبول	نیازمند آموزش
جمع اعداد را از سمت چپ با استفاده از شکل، گسترده‌نویسی و جدول ارزش مکانی، انجام داده و روی محور نشان می‌دهد. اعداد را به صورت تقریبی جمع می‌زند و مسئله‌ها را حل می‌کند و درباره چگونگی انجام آن توضیح می‌دهد.	خیلی خوب					
در بیشتر موارد جمع اعداد را از سمت چپ با استفاده از شکل، گسترده‌نویسی و جدول ارزش مکانی انجام داده و روی محور نشان می‌دهد. اعداد را به صورت تقریبی جمع می‌زند و مسئله‌ها را حل می‌کند.	خوب					
در برخی موارد، جمع اعداد را از سمت چپ با استفاده از شکل، گسترده‌نویسی و جدول ارزش مکانی انجام داده و روی محور نشان می‌دهد. اعداد را به صورت تقریبی جمع می‌زند و مسئله‌ها را حل می‌کند.	قابل قبول					
برای انجام جمع از سمت چپ و انجام عمل جمع به صورت تقریبی و حل مسائل آن نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.	نیازمند آموزش					
تفریق اعداد را از سمت چپ با استفاده از شکل، گسترده‌نویسی و جدول ارزش مکانی انجام می‌دهد. مسئله‌ها را حل می‌کند، و درباره چگونگی انجام آن توضیح می‌دهد.	خیلی خوب					
در بیشتر موارد، تفریق اعداد را از سمت چپ با استفاده از شکل، گسترده‌نویسی و جدول ارزش مکانی انجام می‌دهد و مسئله‌ها را حل می‌کند.	خوب					
در برخی موارد، تفریق اعداد را از سمت چپ با استفاده از شکل، گسترده‌نویسی و جدول ارزش مکانی انجام می‌دهد و مسئله‌ها را حل می‌کند.	قابل قبول					
برای انجام عملیات تفریق از سمت چپ و انجام مسائل آن، نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.	نیازمند آموزش					
نشانه‌های تحقق	انجام عمل جمع به صورت تقریبی انجام عمل جمع با کمک شکل، جدول و محور استفاده از گسترده‌نویسی در انجام عمل جمع	نشانه‌های تحقق	انجام عمل جمع به صورت تقریبی انجام عمل تفریق با کمک شکل، جدول ارزش مکانی و محور استفاده از گسترده‌نویسی در انجام عمل تفریق	اهداف کلی	درک مفهوم جمع از سمت چپ (فرایندی)	درک مفهوم تفریق از سمت چپ (فرایندی)
صفحه	۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۶۷، ۶۸، ۶۹	صفحه	۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۱، ۳۲، ۳۳، ۶۷، ۶۸، ۶۹	عناوین کارنامه	جمع و تفریق فرایندی (از سمت چپ)	جمع و تفریق فرایندی (از سمت چپ)
				عناوین کارنامه	عملیات روی اعداد	عملیات روی اعداد

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
عمل جمع از سمت راست را در موقعیت‌های مختلف با کمک جدول ارزش مکانی و شکل انجام می‌دهد، مسئله‌ها را حل می‌کند و دربارهٔ چگونگی انجام آن توضیح می‌دهد.	خیلی خوب	- انجام عمل جمع (با انتقال و بی انتقال به کمک شکل، جدول ارزش مکانی)	۱۰۰، ۱۰۱، ۱۰۲، ۱۰۵، ۱۰۶، ۱۰۷	درک مفهوم جمع از سمت راست (تکنیکی)	جمع و تفریق تکنیکی (از سمت راست)
در بیشتر موارد، عمل جمع از سمت راست را در موقعیت‌های مختلف با کمک جدول ارزش مکانی و شکل انجام می‌دهد و مسئله‌ها را حل می‌کند.	خوب	- انجام عمل تفریق (با انتقال و بدون انتقال به کمک شکل، جدول ارزش مکانی)	۱۰۳، ۱۰۴، ۱۰۵، ۱۰۶	درک مفهوم تفریق از سمت راست (تکنیکی)	
در برخی موارد، عمل جمع از سمت راست را در موقعیت‌های مختلف با کمک جدول ارزش مکانی و شکل انجام می‌دهد و مسئله‌ها را حل می‌کند.	قابل قبول	نیازمند آموزش			عملیات روی اعداد

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ریاضی» پایه دوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطوح عملکرد	
اشکال هندسی و اجزای آنها را در تصاویر و محیط پیرامونی مشخص و رسم می‌کند و با یکدیگر مقایسه کرده و توضیح می‌دهد.	خیلی خوب
در بیشتر موارد اشکال هندسی و اجزای آنها را در تصاویر و محیط پیرامونی مشخص و رسم می‌کند و با یکدیگر مقایسه می‌کند.	خوب
در برخی موارد اشکال هندسی و اجزای آنها را در تصاویر و محیط پیرامونی مشخص و رسم می‌کند و با یکدیگر مقایسه می‌کند.	قابل قبول
در تشخیص و رسم و مقایسه اشکال هندسی، نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.	نیازمند آموزش
تقارن دو نیمه‌ای و چهار قسمتی را تکمیل می‌کند، خط تقارن را در اشکال مختلف رسم می‌کند. اشکال متقارن را در محیط پیرامون پیدا می‌کند و در مورد علل متقارن بودن آنها توضیح می‌دهد.	خیلی خوب
در بیشتر موارد تقارن دو نیمه‌ای و چهار قسمتی را تکمیل می‌کند، خط تقارن را در اشکال مختلف رسم می‌کند و اشکال متقارن را در محیط پیرامون پیدا می‌کند.	خوب
در برخی موارد تقارن دو نیمه‌ای و چهار قسمتی را تکمیل می‌کند، خط تقارن را در اشکال مختلف رسم می‌کند و اشکال متقارن را در محیط پیرامون پیدا می‌کند.	قابل قبول
برای تکمیل نیمه‌های متقارن و رسم خط تقارن و پیدا کردن اشکال متقارن نیاز، به کمک و راهنمایی معلم دارد.	نیازمند آموزش

عنوان کارنامه	اهداف کلی	صفحه	نشانه‌های تحقق
اشکال هندسی	آشنایی با اشکال هندسی و مقایسه آنها (گوشه، ضلع)	۳۸، ۳۹، ۴۰، ۴۳، ۸۲، ۸۹	<ul style="list-style-type: none"> - تشخیص و رسم اشکال هندسی - شناخت اجزا (ضلع و گوشه‌های اشکال هندسی) - مقایسه اشکال هندسی
تقارن	درک تقارن	۹، ۴۶، ۴۷، ۴۸، ۴۹، ۵۰، ۵۱، ۵۲، ۶۶	<ul style="list-style-type: none"> - تشخیص و توصیف شکل‌های متقارن - تشخیص و رسم خط تقارن - کامل کردن و رنگ کردن نیمه دیگر شکل متقارن

هندسه

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
داده‌های مربوط به موضوعات مختلف را جمع‌آوری کرده و با استفاده از چوب خط آنها را نمایش می‌دهد، جدول داده‌ها را تکمیل می‌کند و درباره آن توضیح می‌دهد.	خیلی خوب	نیازمند آموزش	۱۳۰، ۱۲۹، ۱۲۸، ۳	کسب مهارت جمع‌آوری و مقایسه داده‌ها و نمایش با چوب خط	آمار و سرشماری
در بیشتر موارد، داده‌های مربوط به موضوعات مختلف را جمع‌آوری کرده و با استفاده از چوب خط، آنها را نمایش می‌دهد، جدول داده‌ها را تکمیل می‌کند و درباره آن توضیح می‌دهد.	خوب	قابل قبول	۱۳۱، ۱۳۲، ۱۳۳، ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸، ۱۳۹، ۱۴۰، ۱۴۱، ۱۴۲، ۱۴۳	آشنایی با انواع نمودار و رسم نمودار	رسم نمودار
در برخی موارد، داده‌های مربوط به موضوعات مختلف را جمع‌آوری کرده و با استفاده از چوب خط، آنها را نمایش می‌دهد و جدول داده‌ها را تکمیل می‌کند.	قابل قبول	نیازمند آموزش	۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰، ۱۲۱، ۱۲۲، ۱۲۳، ۱۲۵	بیان رابطه احتمال و کسر - درک مفهوم احتمال تجربی	احتمال
داده‌های آماری در تصویر و محیط پیرامونی را با نمودارهای مختلف (ستونی، تصویری) نمایش می‌دهد و مقایسه و نتیجه‌گیری می‌کند.	خیلی خوب	نیازمند آموزش			آمار و احتمال
در بیشتر موارد، داده‌های آماری در تصویر و محیط پیرامونی را با نمودارهای مختلف (ستونی، تصویری) نمایش می‌دهد و نمودارها را با هم مقایسه و نتیجه‌گیری می‌کند.	خوب	قابل قبول			
در برخی موارد، داده‌های آماری با نمودارهای مختلف (ستونی، تصویری) نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.	نیازمند آموزش				
احتمال وقوع یک پیشامد را پس از انجام آزمایش و تکمیل جدول داده‌ها به صورت کسر بیان می‌کند.	خیلی خوب				
در بیشتر موارد، احتمال وقوع یک پیشامد را پس از انجام آزمایش و تکمیل جدول داده‌ها به صورت کسر بیان می‌کند.	خوب				
در برخی موارد، احتمال وقوع یک پیشامد را پس از انجام آزمایش و تکمیل جدول داده‌ها به صورت کسر بیان می‌کند.	قابل قبول				
در تشخیص احتمال وقوع یک پیشامد به صورت کسر، پس از انجام آزمایش و تکمیل داده‌ها، به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش				

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ریاضی» پایه دوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عبارت کارنامه
خیلی خوب	مستطی را می‌خواند و درک می‌کند و با کمک رسم شکل، چوب خط و محور، مسئله را حل و مسائل مشابه طرح می‌کند.	پیدا کردن پاسخ مسئله به کمک رسم شکل، چوب خط و محور	۸-۹	حل مسئله با راهبرد رسم شکل	رسم شکل
خوب	مسئله را می‌خواند و درک می‌کند و در بیشتر موارد با کمک رسم شکل، چوب خط و محور، مسئله را حل و اغلب اوقات مسائل مشابه طرح می‌کند.	نوشتن تمام حالت‌ها (اشکال، اعداد) به غیر از حالت تکراری به صورت نظام‌دار	۲۶-۲۷	حل مسئله با راهبرد الگوسازی	الگوسازی
قابل قبول	مسئله را می‌خواند و درک می‌کند و گاهی مواقع با کمک رسم شکل، چوب خط و محور، مسئله را حل می‌کند.				
نیازمند آموزش	برای درک مسئله و حل آن با کمک رسم شکل، چوب خط و محور، نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.				
خیلی خوب	تمام حالت‌های یک مسئله به غیر از حالت تکراری را به صورت نظام‌دار می‌نویسد و درباره آن توضیح می‌دهد. آموخته‌های خود را در مسائل پیرامونی به کار می‌گیرد.				
خوب	در بیشتر موارد، تمام حالت‌های یک مسئله به غیر از حالت‌های تکراری را به صورت نظام‌دار می‌نویسد. موارد درباره آن توضیح می‌دهد.				
قابل قبول	در برخی موارد، تمام حالت‌های یک مسئله به غیر از حالت‌های تکراری را به صورت نظام‌دار می‌نویسد.				
نیازمند آموزش	در پیدا کردن و نوشتن حالت‌های یک مسئله نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.				
راهنمادهای حل مسئله					

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
رابطه بین شکل‌ها و عددها را تشخیص می‌دهد. الگو را به درستی ادامه می‌دهد و تبدیل الگوی هندسی به عددی را انجام می‌دهد و درباره کاری که انجام داده، توضیح می‌دهد.	خیلی خوب	کشف الگو تبدیل الگوی هندسی به عددی و بالعکس تولید یک الگو	۴۵-۴۴ و ۶۲	حل مسئله با راهبرد الگویابی	الگویابی
در بیشتر موارد رابطه بین شکل‌ها و عددها را تشخیص می‌دهد. الگو را به درستی ادامه می‌دهد و تبدیل الگوی هندسی به عددی را انجام می‌دهد.	خوب				
رابطه بین شکل‌ها و عددها را تشخیص می‌دهد. الگو را به درستی ادامه می‌دهد و در برخی موارد تبدیل الگوی هندسی به عددی را انجام می‌دهد.	قابل قبول				
در تشخیص الگو و ادامه دادن آن نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.	نیازمند آموزش				
با در نظر گرفتن حالت‌های مطلوب، حالت‌های نامطلوب مسئله را حذف می‌کند و درباره آن توضیح می‌دهد.	خیلی خوب	در نظر گرفتن حالت‌های مطلوب حذف حالت‌های نامطلوب مسئله	۶۳-۶۲	حل مسئله با راهبرد حذف حالت‌های نامطلوب	حذف حالت‌های نامطلوب
در بیشتر موارد با در نظر گرفتن حالت‌های مطلوب، حالت‌های نامطلوب مسئله را حذف می‌کند.	خوب				
در برخی موارد با در نظر گرفتن حالت‌های مطلوب و حذف حالت‌های نامطلوب مسئله نیاز دارد.	نیازمند آموزش				
جواب مسئله را حدس می‌زنند، حدس خود را آزمایش و مسئله را حل می‌کنند.	خیلی خوب	توانایی بیان حدس نزدیک به درست آزمایش حدس خود	۸۱-۸۰	حل مسئله با راهبرد حدس و آزمایش	حدس و آزمایش
در بیشتر موارد جواب مسئله را حدس می‌زنند، حدس خود را آزمایش و مسئله را حل می‌کنند.	خوب				
در برخی موارد جواب مسئله را حدس می‌زنند و حدس خود را آزمایش و مسئله را حل می‌کنند.	قابل قبول				
در حدس و آزمایش جواب مسئله و حل آن، نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.	نیازمند آموزش				
راهربدهای حل مسئله					

سطح عملکرد

با خواندن مسئله، زیرمسئله‌ها را تشخیص می‌دهد، آنها را می‌نویسد و حل می‌کند و درباره راه حل خود توضیح می‌دهد.	خیلی خوب
در بیشتر موارد با خواندن مسئله، زیرمسئله‌ها را تشخیص می‌دهد، آنها را می‌نویسد و حل می‌کند.	خوب
در برخی موارد، با خواندن مسئله، زیرمسئله‌ها را تشخیص می‌دهد. آنها را می‌نویسد و حل می‌کند.	قابل قبول
در خواندن مسئله و تشخیص زیرمسئله‌ها و حل آنها نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.	نیازمند آموزش
با خواندن مسئله و تبدیل اعداد مسئله به اعداد کوچک‌تر یا تقریبی، مسئله را حل می‌کند.	خیلی خوب
در بیشتر موارد با خواندن مسئله و تبدیل اعداد مسئله به اعداد کوچک‌تر یا تقریبی، مسئله را حل می‌کند.	خوب
در برخی موارد با خواندن مسئله و تبدیل اعداد مسئله به اعداد کوچک‌تر یا تقریبی، مسئله را حل می‌کند.	قابل قبول
در خواندن مسئله و تبدیل اعداد مسئله به اعداد کوچک‌تر یا تقریبی نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.	نیازمند آموزش
با خواندن مسئله، داده‌ها را به شکل نمادین تبدیل کرده و برای آن عبارت ریاضی می‌نویسد و مسئله را حل می‌کند و درباره راه حل خود توضیح می‌دهد.	خیلی خوب
در بیشتر موارد با خواندن مسئله، داده‌ها را به شکل نمادین تبدیل کرده و برای آن عبارت ریاضی می‌نویسد و مسئله را حل می‌کند.	خوب
در برخی موارد با خواندن مسئله، داده‌ها را به شکل نمادین تبدیل کرده و برای آن عبارت ریاضی می‌نویسد.	قابل قبول
در تبدیل کردن داده‌ها به عبارت ریاضی نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.	نیازمند آموزش
با خواندن مسئله، راهبردهای مناسب حل مسئله را تشخیص داده و یکی از راهبردها را برای حل، انتخاب و مسئله را حل می‌کند و درباره راه حل خود توضیح می‌دهد و مسئله‌ای با یک راهبرد انتخابی طرح می‌کند.	خیلی خوب
در بیشتر موارد با خواندن مسئله، راهبردهای مناسب حل مسئله را تشخیص داده و یکی از راهبردها را برای حل، انتخاب و مسئله را حل می‌کند.	خوب
در برخی موارد با خواندن مسئله، یکی از راهبردهای مناسب حل مسئله را تشخیص داده و مسئله را حل می‌کند.	قابل قبول
در پیدا کردن راهبردهای حل مسئله و حل آن، نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.	نیازمند آموزش

نشانه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
<ul style="list-style-type: none"> - تشخیص زیرمسئله‌ها - حل زیرمسئله‌ها - نوشتن عملیات برای هر زیرمسئله و جلونویسی آنها 	۹۸-۹۹	حل مسئله با راهبرد تبدیل مسئله به زیرمسئله	تبدیل مسئله به زیر مسئله
<ul style="list-style-type: none"> - تبدیل اعداد مسئله به اعداد کوچک‌تر یا تقریبی 	۱۱۶-۱۱۷	حل مسئله با راهبرد تبدیل مسئله به مسئله ساده‌تر	حل مسئله ساده‌تر
<ul style="list-style-type: none"> - درک بهتر مسئله با تبدیل کردن آن به یک عبارت ریاضی - تبدیل مسئله به شکل نمادین 	۱۳۴-۱۳۵	حل مسئله با راهبرد نمادین‌سازی و نوشتن عبارت ریاضی	روش نمادین
<ul style="list-style-type: none"> - تشخیص راهبردهای مناسب - حل مسئله با راهبرد انتخابی - انجام عملیات (عملیات ریاضی و جلونویسی) 	همه صفحات راهبردهای حل مسئله	حل مسئله با راهبرد انتخابی	حل مسئله
راهبردهای حل مسئله			

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس علوم تجربی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «علوم تجربی» پایه دوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

دروس	عناوین کارنامه	مهارت‌های فرآیندی و روش علمی
۱	زیگ علوم (گوش در باغ)	مهارت‌های فرآیندی و روش علمی
۸	بسازیم و آلت ببریم	
۱۴	از گذشته تا آینده (تاریخ)	
۳	زندگی ما و گردش زمین ۱	
۴	زندگی ما و گردش زمین ۲	زمین و پیرامون آن
۵	پیام رمز را پیدا کن ۱	حرکت و انرژی
۶	پیام رمز را پیدا کن ۲	
۷	اگر تمام شود	

سطح ۱ (قابل قبول)	سطح ۲ (نوب)	سطح ۳ (خیلی خوب)
<p>هنگام بازدید، گردش علمی و برخورد با پدیده‌های مختلف، از مشاهدات خود یادداشت‌برداری می‌کند.</p> <p>برای ساختن یک وسیله، پس از مشاهده آن، مواد لازم را تهیه و آن را می‌سازد و با در اختیار داشتن مجموعه‌ای از مواد، وسیله مورد نظر خود را می‌سازد.</p> <p>اطلاعاتی در مورد چگونگی تهیه نان در زندگی روزمره خود جمع‌آوری، ثبت و گزارش می‌کند.</p> <p>تغییرات دمای هوای شبانه روز را که دارای روند تغییرات منظمی است، ثبت می‌کند.</p> <p>به وسیله آزمایش طراحی شده، اثر تغییرات دما بر زندگی یکی از موجودات (انسان، جانور، گیاه) یا چهره زمین را نشان می‌دهد.</p> <p>بر اساس ویژگی‌های صدا (بلندی، کوتاهی، گفنی، نازکی)، یک بازی برای انتقال و دریافت پیام انجام می‌دهد.</p> <p>بر اساس ویژگی‌های نور (یکسان نبودن، عبور نور از اجسام مختلف و ...) و با استفاده از یک وسیله، یک بازی برای انتقال و دریافت پیام انجام می‌دهد.</p>	<p>هنگام بازدید و گردش علمی و برخورد با پدیده‌های مختلف، از مشاهدات خود یادداشت‌برداری می‌نماید و آنها را به‌صورت جمله‌های درست بیان می‌کند.</p> <p>هنگام ساخت یک وسیله می‌تواند بخش‌هایی را کم و زیاد کرده و یا تغییر دهد به گونه‌ای که پس از تغییر، به هدف خود برسد.</p> <p>اطلاعاتی در مورد تغییرات فشاری یک نمونه نان در یک بازه زمانی جمع‌آوری، ثبت و گزارش می‌کند.</p> <p>روند تغییرات دمای هوا را بر اساس زمان‌بندی ثبت کرده و آن را به حرکت زمین به دور خود ربط می‌دهد.</p> <p>به وسیله آزمایش‌های طراحی شده، استفاده از تغییرات دمای هوا و تأثیرات آن بر زندگی موجودات یا چهره زمین را نشان می‌دهد.</p> <p>بر اساس ویژگی‌های صدا و با استفاده از وسایل متنوع تولید صدا، یک بازی برای پیام رسانی طراحی می‌کند.</p> <p>بر اساس ویژگی‌های نور و با استفاده از وسایل متنوع تولید نور، یک بازی برای پیام رسانی طراحی می‌کند.</p>	<p>هنگام بازدید و گردش علمی و برخورد با پدیده‌های مختلف، از مشاهدات خود یادداشت‌برداری می‌نماید و آنها را به‌صورت جمله‌های درست بیان کرده و گزارش می‌دهد.</p> <p>مدل‌های جدیدی از آنچه که ساخته است را طراحی می‌کند.</p> <p>اطلاعاتی در مورد عوامل تأثیرگذار بر فشاری یک نمونه نان در یک بازه زمانی جمع‌آوری، ثبت و گزارش می‌کند.</p> <p>چگونگی تغییرات دما و ارتباط آن با حرکت زمین به دور خود را با جزئیات و اطلاعات جمع‌آوری‌شده بیشتری نشان می‌دهد.</p> <p>به وسیله آزمایش‌های طراحی شده، راه‌های مختلف استفاده از تغییرات دمای هوا و چگونگی ایجاد تغییرات در چهره زمین و کاربردهای آن در زندگی را نشان می‌دهد.</p> <p>بر اساس ویژگی‌ها و وسایل متنوع تولید صدا، با مشارکت سایر دانش‌آموزان یک بازی خلاقانه برای پیام‌رسانی طراحی می‌کند.</p> <p>بر اساس ویژگی‌های متنوع نور و وسایل متنوع صدا و نور، با مشارکت سایر دانش‌آموزان یک بازی خلاقانه برای پیام‌رسانی طراحی می‌کند.</p> <p>فهرست جامعی از کاربرد سوخت‌ها تهیه کرده و راه‌های عملی و خلاق برای صرفه‌جویی در مصرف سوخت‌ها ارائه می‌کند، به طوری که در این راه حل‌ها به نتایج آشکار و پنهان کاهش مصرف سوخت‌ها در زندگی روزمره اشاره شده باشد.</p> <p>فهرست متنوعی از کاربرد سوخت‌ها تهیه کرده و راه‌های متعددی برای صرفه‌جویی در مصرف سوخت‌ها ارائه می‌کند، به طوری که در این راه حل‌ها به نتایج آشکار صرفه‌جویی اشاره شده باشد.</p>

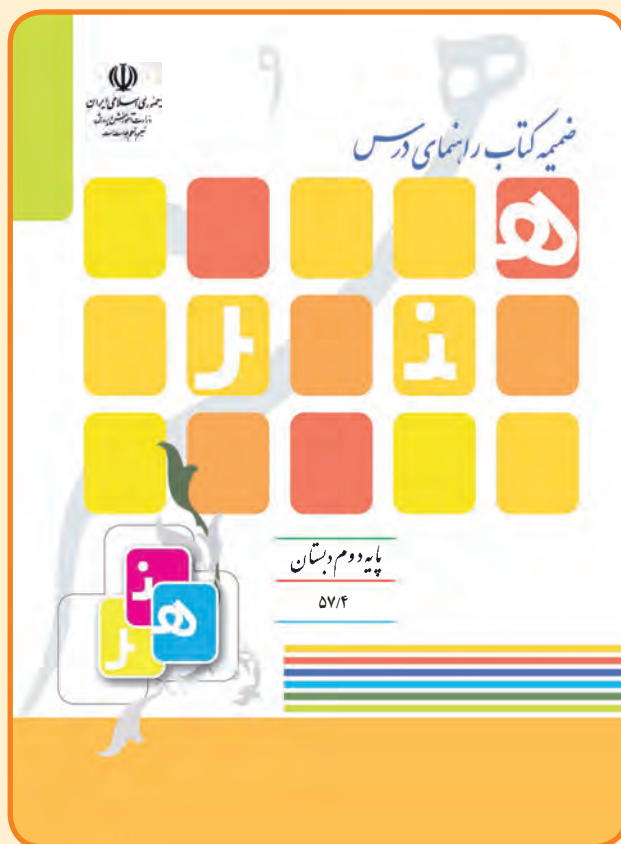
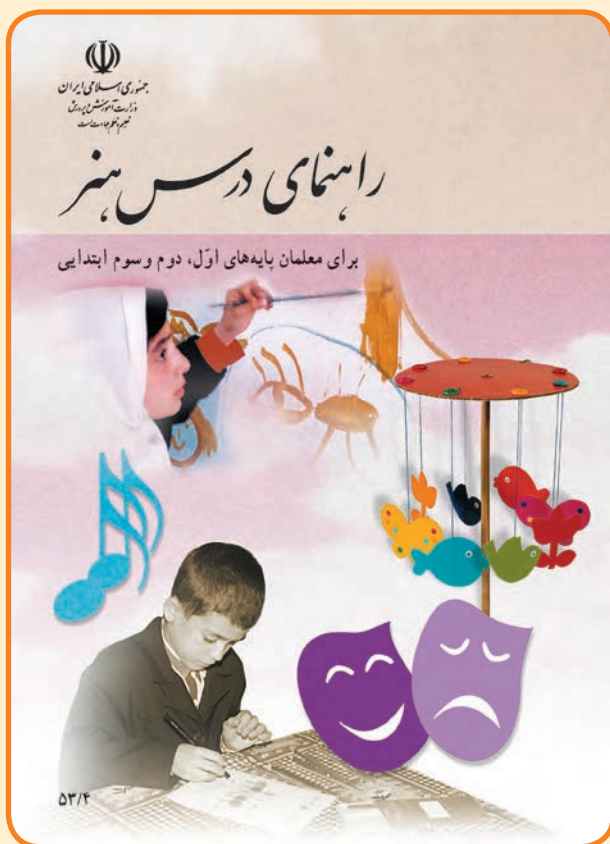
ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «علوم تجربی» پایه دوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

درس	عناوین کارنامه	سطح ۱ (قابل قبول)	سطح ۲ (خوب)	سطح ۳ (خیلی خوب)					
دروس	عناوین کارنامه	سطح ۱ (قابل قبول)	سطح ۲ (خوب)	سطح ۳ (خیلی خوب)					
					۲	هوای سالم، آب سالم	نیازهای جانوران و تأثیرات محیط زیست را روی زندگی موجودات زنده بیان می‌کند و فهرستی از عوامل مؤثر بر آلودگی بیان می‌کند و راهکارهای جهت رفع آلودگی و حفظ محیط زیست را ارائه می‌دهد.	نیازهای جانوران و تأثیرات محیط زیست را روی زندگی موجودات زنده توضیح می‌دهد و فهرستی از عوامل مؤثر بر آلودگی محیط زیست تهیه می‌کند و به کلاس گزارش می‌دهد. راهکارهای متنوعی جهت رفع آلودگی و حفظ محیط زیست فهرست و ارائه می‌کند.	
					۹	سرگزشت دانه	با مشاهده اجزای یک دانه، گوناگونی دانه‌ها و میوه را بیان و از طریق جمع‌آوری اطلاعات، استفاده از آنها و چگونگی پراکنده شدن آنها را بیان و روش دانه و قلمه را توصیف می‌کند.	دانه‌ها و میوه‌ها را از نظر ویژگی‌هایی که دارند و چگونگی پراکنده شدنشان مقایسه می‌کند و مراحل چرخه زندگی یک گیاه (دانه‌دار) را روی شکل نشان می‌دهد.	
					۱۰	درون آفتاباها	روش‌های جانوران برای مراقبت از فرزندانشان و تغییرات حاصل از رشد آنها در طول زندگی‌شان را بیان می‌کند.	روش‌های جانوران برای مراقبت از فرزندانشان و تغییرات حاصل از رشد جانوران مختلف را با هم مقایسه می‌کند.	
					۱۱	من رشد می‌کنم	برخی از تغییرات بدن، توانایی‌های حاصل از رشد و نیازهای مربوط به آن از تولد تا هشت سالگی خود را بیان می‌کند.	برخی از ویژگی‌های بدن، توانایی‌ها و نیازهای خود و هم‌کلاسی‌هایش را از تولد تا هشت سالگی مقایسه و گزارش می‌کند.	
					۱۲	جشن برای آماده شوم	مواد پر کاربرد زندگی روزمره خود را (بر پایه ملاک داشتن شکل معین یا گرفتن شکل ظرف به خود) به دو دسته جامد و مایع طبقه‌بندی می‌کند. اثر گرم و سرد کردن بر تغییر شکل یک ماده را آزمایش کرده و گزارش می‌دهد.	با همکاری یکدیگر فهرستی از آنچه در محیط زندگی خود می‌بینند تهیه و آن را بر پایه ویژگی‌های جامد و مایع طبقه‌بندی کرده و گزارش می‌دهند.	
					۱۳	بعد از جشن	تأثیر آب بر مواد (پیشهادی درس) و تأثیر یک نوع شوینده بر چربی را آزمایش کرده و گزارش می‌دهد. بنا بر پیشنهاد دیگران، اقدام به همکاری درباره جمع‌آوری و جداسازی مواد می‌کند.	تأثیر آب بر مواد و اثر چند نوع شوینده بر چربی‌ها را آزمایش کرده و گزارش می‌دهد. درباره جمع‌آوری و جداسازی مواد، داوطلبانه اقدام کرده و آن را گزارش می‌کند.	
						مواد و تغییرات آن			آزمایش‌های جدیدی درباره اثر آب بر مواد و اثر شوینده‌ها بر چربی‌ها طراحی کرده و آنها را برای سایر دانش‌آموزان در کلاس اجرا می‌کند. با تهیه اطلاعاتی‌های تصویری و نوشتاری... دیگران را به تولید کمتر زباله، جمع‌آوری و تفکیک مواد بازیافت تشویق می‌کند.
						دنیای زنده، بدن انسان و سلامت			در مقایسه روش‌های جانوران در مراقبت از فرزندانشان و تغییرات آنها هنگام رشد، به نقش محیط و جانداران دیگر در برطرف کردن نیازهای جانوران توجه می‌کند.
									تغییرات حاصل از رشد بدن و توانایی‌های جدید خود در آینده را به درستی پیش‌بینی و راه‌هایی برای رسیدن به رشد مطلوب را گزارش می‌کند.
				مواد را بر اساس شکل ظاهریشان طبقه‌بندی کرده و به طور مرتب به فهرست و طبقه‌بندی خود، موادی دیگر اضافه می‌کند و در طبقه‌بندی خود به موادی که جامد و مایع هستند نیز توجه نشان می‌دهد.					
				اثر گرم و سرد کردن بر تغییر شکل پیش از دو ماده را آزمایش کرده و گزارش می‌دهد.					

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس هنر

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «هنر» پایه دوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	اهداف کلی	عناوین کارنامه
در تولیدات هنری خود، تعادل (رعایت صحیح قرآرفتن شیء در مکان خودش) و توازن توزیع متناسب عناصر در زمینه کار) عناصر را رعایت می‌کند.	خیلی خوب	نشانه‌های تحقق	اهداف کلی	عناوین کارنامه
در تولیدات هنری خود، بعضی از موارد تعادل و توازن عناصر را رعایت می‌کند.	خوب	رعایت تعادل و توازن عناصر در فرایند و محصول تولید هنری	رعایت جنبه‌های زیبایی‌شناسی در تولید اثر هنری	زیبایی‌شناسی
در تولیدات هنری خود، تعادل و توازن عناصر را با راهنمایی دیگران رعایت می‌کند.	قابل قبول	ایده گرفتن از طبیعت در فرایند و محصول تولید هنری	آشنایی با میراث فرهنگی ایران	آشنایی با میراث فرهنگی
در تولیدات هنری خود، توازن عناصر را با کمک مستقیم دیگران رعایت می‌کند.	نیازمند آموزش	حساسیت به حفظ و نگهداری طبیعت	آشنایی با طبیعت	ارتباط با طبیعت
نسبت به حفظ و نگهداری طبیعت همواره حساس است و در همه تولیدات هنری خود، از آن ایده می‌گیرد.	خیلی خوب	آشنایی با طبیعت	آشنایی با طبیعت	ارتباط با طبیعت
نسبت به حفظ و نگهداری طبیعت بیشتر مواقع حساس است و در بیشتر تولیدات هنری خود، از آن ایده می‌گیرد.	خوب	حساسیت به حفظ و نگهداری طبیعت	آشنایی با طبیعت	ارتباط با طبیعت
نسبت به حفظ و نگهداری طبیعت گاهی حساس است و در بعضی از تولیدات هنری خود، از آن ایده می‌گیرد.	قابل قبول	حساسیت به حفظ و نگهداری طبیعت	آشنایی با طبیعت	ارتباط با طبیعت
نسبت به حفظ و نگهداری طبیعت به ندرت حساس است و برای ایده گرفتن در تولیدات هنری خود به کمک نیاز دارد.	نیازمند آموزش	حساسیت به حفظ و نگهداری طبیعت	آشنایی با طبیعت	ارتباط با طبیعت
نسبت به حفظ و نگهداری میراث فرهنگی، همواره حساس است و در همه تولیدات هنری خود، از آن ایده می‌گیرد.	خیلی خوب	حساسیت به حفظ و نگهداری میراث فرهنگی	آشنایی با میراث فرهنگی ایران	آشنایی با میراث فرهنگی
نسبت به حفظ و نگهداری میراث فرهنگی، بیشتر مواقع حساس است و در بیشتر تولیدات هنری خود، از آن ایده می‌گیرد.	خوب	حساسیت به حفظ و نگهداری میراث فرهنگی	آشنایی با میراث فرهنگی ایران	آشنایی با میراث فرهنگی
نسبت به حفظ و نگهداری میراث فرهنگی، برخی از مواقع حساس است و در بعضی از تولیدات هنری خود، از آن ایده می‌گیرد.	قابل قبول	حساسیت به حفظ و نگهداری میراث فرهنگی	آشنایی با میراث فرهنگی ایران	آشنایی با میراث فرهنگی
نسبت به حفظ و نگهداری میراث فرهنگی به ندرت حساس است و برای ایده گرفتن در تولیدات هنری خود، به کمک نیاز دارد.	نیازمند آموزش	حساسیت به حفظ و نگهداری میراث فرهنگی	آشنایی با میراث فرهنگی ایران	آشنایی با میراث فرهنگی
بیان ایده در قالب‌های مختلف هنری				

سطوح عملکرد		اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	برای بیان پیام خود، ایده مناسب انتخاب می‌کند، آن را پرورش می‌دهد و با دقت اجرا می‌کند.	انتخاب، پرورش و اجرای دقیق ایده	تولید هنری
خوب	برای بیان پیام خود، ایده مناسب انتخاب می‌کند، آن را پرورش می‌دهد و اجرا می‌کند.		
قابل قبول	برای بیان پیام خود، ایده مناسب انتخاب می‌کند، آن را پرورش می‌دهد اما برای اجرای آن به راهنمایی نیاز دارد.	توانایی بیان پیام در تولید هنری	تولید هنری بیان ایده در قالب‌های مختلف هنری
نیازمند آموزش	برای بیان پیام خود، ایده مناسب انتخاب می‌کند، آن را پرورش می‌دهد اما برای اجرای آن به کمک مستقیم نیاز دارد.		
خیلی خوب	در مورد فرایند تولید هنری خود استدلال می‌کند. برای بهبود تولید هنری خود و هم‌کلاسی‌هایش با استفاده از ملاک‌های زیبایی‌شناسی پیشنهادها می‌دهد.	توانایی بررسی و توصیف تولید هنری خود و دیگران	نقد هنری
خوب	در مورد فرایند تولید هنری خود استدلال می‌کند. برای بهبود تولید هنری خود و هم‌کلاسی‌هایش با استفاده از ملاک‌های زیبایی‌شناسی چند پیشنهاد می‌دهد.		
قابل قبول	در مورد فرایند تولید هنری خود، توضیح می‌دهد. برای بهبود تولید هنری خود و هم‌کلاسی‌هایش پیشنهاد می‌دهد.		
نیازمند آموزش	برای توضیح فرایند تولید هنری خود و پیشنهاد برای بهبود تولید هنری خود و هم‌کلاسی‌هایش به کمک معلم نیاز دارد.		
خیلی خوب	مواد و ابزارهای مختلف را به‌طور صحیح و با دقت استفاده می‌کند و نکات مربوط به ایمنی، بهداشت و نگهداری آنها را رعایت می‌کند.	نگهداری و کاربرد درست ابزار و مواد رعایت بهداشت و ایمنی	استفاده مناسب از ابزار
خوب	مواد و ابزارهای مختلف را در بعضی موارد به‌طور صحیح و با دقت استفاده می‌کند و نکات مربوط به ایمنی، بهداشت و نگهداری آنها را رعایت می‌کند.		
قابل قبول	مواد و ابزارهای مختلف را در بعضی موارد به‌طور صحیح استفاده می‌کند و نکات مربوط به ایمنی، بهداشت و نگهداری آنها را رعایت می‌کند.		
نیازمند آموزش	مواد و ابزارهای مختلف را با کمک مستقیم دیگران به‌طور صحیح استفاده می‌کند و نکات مربوط به ایمنی، بهداشت و نگهداری آنها را به ندرت رعایت می‌کند.		

نشانه‌های تحقق

اهداف کلی

عناوین کارنامه

بخش سوم

قرآن

- خواندن (روخوانی، قرائت)
- آموزه‌های قرآنی (آداب خواندن قرآن، پیام قرآنی و داستان‌های قرآنی)

هدیه‌های آسمان

دانش آموزان اقلیت‌های دینی :

- خداشناسی
- پیامبری
- جهان آخرت
- آداب و اخلاق دینی
- مراسم دینی - ملی
- خودشناسی
- تعالیم ویژه اقلیت‌های دینی

دانش آموزان اهل سنت :

- خداشناسی
- پیامبری
- جهان آخرت
- قرآن کریم
- آداب و اخلاق اسلامی
- احکام اسلامی
- مراسم اسلامی
- شخصیت‌های دینی
- خودشناسی

- خداشناسی
- پیامبری
- امامت
- جهان آخرت
- قرآن کریم
- آداب و اخلاق اسلامی
- احکام اسلامی
- مراسم اسلامی
- شخصیت‌های دینی
- خودشناسی

تربیت بدنی

- آمادگی جسمانی
- حرکات پایه
- مهارت‌های مقدماتی ورزشی
- شرکت در بازی‌ها و فعالیت‌های ورزشی

فارسی

- مهارت‌های خواندن (گوش دادن، سخن گفتن، خواندن)
- مهارت‌های نوشتن (درست نویسی و املا، نگارش و انشا)

ریاضی

- عدد (شمارش، اعداد تا پنج رقمی، پول و واحدهای آنها، عددهای تقریبی، کسر، مقایسه کسر)

- عملیات روی اعداد (جمع، تفریق، ضرب و تقسیم)
- هندسه (مکعب و مکعب مستطیل، استوانه، مخروط، دایره، زاویه، خط، نیم خط، پاره خط، خطوط موازی، چندضلعی‌ها، تقارن)
- اندازه‌گیری (طول و محیط، مساحت، جرم، زمان)
- آمار و احتمال [جدول داده‌ها، رسم نمودار (ستونی، دایره‌ای، تصویری) و انتخاب آن و احتمال]
- راهبردهای حل مسئله (رسم شکل، الگوسازی، تبدیل مسئله به زیرمسئله، الگویابی، حل مسئله ساده‌تر، روش نمادین، حدس و آزمایش، حذف حالت‌های نامطلوب)

◀ علوم تجربی

- مهارت‌های فرایندی و روش علمی (زنگ علوم، جست‌وجو کنیم و بسازیم، از گذشته تا آینده)
- مواد و تغییرات آن (مواد اطراف ما، اندازه‌گیری مواد)
- دنیای زنده، بدن انسان و سلامت (خوراکی‌ها، بکارید و ببینید، هر کدام جای خود (۱)، هر کدام جای خود (۲))
- حرکت و انرژی (نور و مشاهده‌ی اجسام، نیرو همه جا (۱)، نیرو همه جا (۲))
- زمین و پیرامون آن (آب ماده‌ی با ارزش، زندگی ما و آب)

◀ هنر

- بیان ایده در قالب‌های مختلف هنری (زیبایی‌شناسی، ارتباط با طبیعت، آشنایی با میراث فرهنگی، تولید هنری و نقد هنری)
- استفاده مناسب از ابزار

◀ مطالعات اجتماعی

- نظام اجتماعی
- فرهنگ و هویت
- زمان، تداوم و تغییر
- فضا و مکان
- منابع و فعالیت‌های اقتصادی

◀ شایستگی‌های عمومی

- شایستگی‌های فردی (رعایت بهداشت و ایمنی، رعایت آموخته‌های اخلاقی)
- شایستگی‌های فرهنگی - اجتماعی (مسئولیت‌پذیری، مشارکت در کار گروهی، احترام به ارزش‌های ملی و مذهبی)
- شایستگی‌های یادگیری (توجه به مطالعه و کتابخوانی، تلاش برای یادگیری بیشتر در مکان‌ها و زمان‌های مختلف)

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس آموزش قرآن

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «قرآن» پایه سوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۳۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را صحیح ^۱ و شمرده می‌خواند.	خیلی خوب	صحیح و شمرده خوانی کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی - خواندن عبارات و اذکار نماز به صورت روان و معمولی - حفظ اذکار واجب نماز	فصل های اول، دوم و سوم	مهارت روخوانی کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی	روخوانی
بیشتر کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را صحیح و شمرده می‌خواند.	خوب				
برخی از کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را صحیح و به صورت بخش بخش می‌خواند.	قابل قبول	- خواندن عبارات و اذکار نماز با رعایت عملی قواعد خواندن قرآن - رعایت عملی آنها کافی است.	فصل اول	مهارت روان خوانی عبارات و اذکار نماز	قرائت
عبارت و اذکار نماز را از روی کتاب درسی به صورت روان و معمولی و بیشتر آنها را از حفظ می‌خواند.	خیلی خوب				
عبارت و اذکار نماز را از روی کتاب درسی به صورت روان و معمولی و برخی از آنها را از حفظ می‌خواند.	قابل قبول				
در خواندن عبارات و اذکار نماز از روی کتاب درسی به صورت روان و معمولی به کمک معلم نیازمند است.	نیازمند آموزش				خواندن

۱- صحیح خوانی: یعنی خواندن کلمات، عبارات و آیات قرآن کریم با رعایت عملی قواعد خواندن قرآن تذکر: تعریف و بیان قواعد روخوانی در ارزشیابی مورد نظر نیست، بلکه کاربرد و رعایت عملی آنها کافی است.
 ۲- خواندن آهنگین: یعنی خواندن شبیه قرائت الکو (لوح فشرده، نوار صوتی)

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	دروس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	آداب خواندن قرآن کریم را رعایت می‌کند.	- رعایت آداب خواندن قرآن کریم	فصل‌های اول، دوم و سوم	عمل به آداب خواندن قرآن کریم	آداب خواندن قرآن
خوب	پیشتر آداب خواندن قرآن کریم را رعایت می‌کند.				
قابل قبول	برخی از آداب خواندن قرآن کریم را رعایت می‌کند.	- خواندن متن پیام قرآنی و ترجمه آن از روی کتاب درسی و بیان مصادیق کلی مفاهیم و مصادیق آن را با زبان کودکانه بازگو می‌کند.	فصل سوم	درک مفاهیم پیام‌های قرآنی ^۲	پیام قرآنی
نیازمند آموزش	در رعایت آداب خواندن قرآن کریم به یادآوری معلم نیازمند است.				
خیلی خوب	متن و ترجمه پیام قرآنی را از روی کتاب درسی می‌خواند و با بیان توضیحات کافی مفاهیم و مصادیق آن را با زبان کودکانه بازگو می‌کند.				
خوب	متن و ترجمه پیام قرآنی را از روی کتاب درسی می‌خواند و برخی از مفاهیم و مصادیق آن را با زبان کودکانه بازگو می‌کند.	- بیان داستان‌های کتاب درسی	فصل سوم (دروس ۳، ۶، ۹، ۱۳ و ۱۵)	آشنایی با داستان‌های قرآنی	داستان‌های قرآنی
قابل قبول	متن و ترجمه پیام‌های قرآنی را از روی کتاب درسی می‌خواند و به کمک معلم برخی از مفاهیم و مصادیق آن را به زبان کودکانه بازگو می‌کند.				
نیازمند آموزش	داستان‌های کتاب درسی را با ذکر جزئیات به زبان خودش بازگو می‌کند.				
خیلی خوب	داستان‌های کتاب درسی را به صورت کلی به زبان خودش بازگو می‌کند.				
خوب	داستان‌های کتاب درسی را با کمک تصاویر و به زبان خودش بازگو می‌کند.				
قابل قبول	داستان‌های کتاب درسی را با کمک تصویر به راهنمایی معلم بیان می‌کند.				
نیازمند آموزش	در بیان داستان‌های کتاب درسی به کمک تصویر به راهنمایی معلم نیازمند است.				

آموزه‌های قرآنی

۱- آداب: آدابی که انتظار می‌رود دانش آموزان پایه سوم ابتدایی رعایت کنند عبارت‌اند از: با وضو بودن، سکوت هنگام گوش دادن به قرآن، احرام به قرآن و گفتن اعوذ بالله من الشیطان الرجیم و بسم الله الرحمن الرحیم در شروع خواندن قرآن.
 ۲- مناسب است دانش آموزان را به حفظ پیام‌های قرآنی تشویق کنیم.

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس هدیه‌های آسمان

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «هدیه‌های آسمان» پایه سوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	به نمونه‌های متنوعی ^۱ از نعمت‌های خداوند، به‌عنوان برطرف‌کننده نیازهای انسان و سایر موجودات اشاره می‌کند. در قالب متنی کوتاه، از خداوند به خاطر بخشش نعمت‌هایش سپاسگزاری می‌نماید.	- تلقی بخشش خداوند به‌عنوان رفع کننده نیازهای همه موجودات - سپاسگزاری از نعمت‌های خداوند	۲ و ۱	درک بخشندگی خداوند و سپاسگزاری از نعمت‌های او	خداشناسی
خوب	به چند نمونه از نعمت‌های خداوند، به‌عنوان برطرف‌کننده نیازهای انسان و سایر موجودات اشاره می‌کند. در قالب جمله، از خداوند به خاطر بخشش نعمت‌هایش سپاسگزاری می‌نماید.				
قابل قبول	به نمونه‌هایی از نعمت‌های خداوند، به‌عنوان برطرف‌کننده نیازهای انسان و سایر موجودات (در حد کتاب) و در قالب جمله‌ای، از خداوند به خاطر بخشش نعمت‌هایش سپاسگزاری می‌نماید.				
نیازمند آموزش	در بیان نمونه‌هایی از نعمت‌های خداوند، به‌عنوان برطرف‌کننده نیازهای انسان و سایر موجودات (در حد کتاب) و سپاسگزاری از خداوند در قالب جمله‌ای ساده به کمک آموزگار نیاز دارد.				
خیلی خوب	ضمن ابراز علاقه و احترام نسبت به پیامبر اکرم (ص)، به نمونه‌های متنوعی از ویژگی‌های ایشان در دوران کودکی اشاره می‌کند و آنها را با ذکر مثال توضیح می‌دهد. ضمن ابراز علاقه و احترام نسبت به حضرت ابراهیم (ع)، نمونه‌ای از ویژگی‌های رفتاری ایشان را در قالب داستانی از زندگی ایشان توضیح می‌دهد.	- بیان نمونه‌هایی از ویژگی‌های پیامبر اکرم (ص) در دوران کودکی و رفتار ایشان با دیگران - بیان ویژگی‌های رفتاری حضرت ابراهیم (ع) در قالب داستانی از زندگی ایشان، به‌عنوان یکی از پیامبران بزرگ الهی - ابراز علاقه و احترام نسبت به پیامبر اکرم (ص) و حضرت ابراهیم (ع)	۴ و ۳	آشنایی با برخی از ویژگی‌های دوران کودکی پیامبر اکرم (ص) و رفتار آن حضرت با دیگران و حضرت ابراهیم (ع) به‌عنوان یکی از پیامبران بزرگ الهی و ابراز علاقه و احترام نسبت به ایشان	پیامبری
خوب	ضمن ابراز علاقه و احترام نسبت به پیامبر اکرم (ص)، به برخی از ویژگی‌های ایشان در دوران کودکی اشاره می‌کند و شواهد آنها را در متن درس بیان می‌کند. ضمن ابراز علاقه و احترام نسبت به حضرت ابراهیم (ع)، داستانی از رفتاری ایشان را در قالب داستانی از زندگی ایشان بیان می‌کند.				
قابل قبول	ضمن ابراز علاقه و احترام نسبت به پیامبر اکرم (ص)، به برخی از ویژگی‌های ایشان در دوران کودکی (در حد کتاب) اشاره می‌کند و شواهد آنها را در متن درس بیان می‌کند. ضمن ابراز علاقه و احترام نسبت به حضرت ابراهیم (ع)، داستانی از زندگی ایشان را بیان می‌کند.				
نیازمند آموزش	در بیان ویژگی‌های پیامبر اکرم (ص) در دوران کودکی و داستانی از زندگی حضرت ابراهیم (ع) به راهم‌نمی‌تواند نیاز دارد.				

۱- موارد خاص کتاب ضمیمه هدیه‌های آسمان سوم دبستان (ویژه اهل سنت) در ادامه این جدول آمده است.
 ۲- منظور از ارائه «نمونه‌های متنوع»، بیان مثال‌هایی از ابعاد مختلف موضوع است؛ منظور از «چند نمونه»، بیان مثال‌هایی در خصوص یکی از ابعاد موضوع است.

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «هدیه‌های آسمان» پایه سوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
جنبلی خوب	اسامی و نمونه‌هایی از ویژگی‌های رفتاری امامان چهارم، پنجم، ششم و حضرت زهرا (س) را بیان می‌کند و نسبت به آنها ابراز علاقه و ادای احترام می‌نماید.	بیان اسامی و ویژگی‌های رفتاری امامان چهارم، پنجم، ششم و حضرت زهرا (س)	۱۴، ۱۵، ۱۶ و ۱۷	آشنایی با امامان چهارم و پنجم و ششم (ع) و حضرت زهرا (س) و ابراز علاقه و احترام نسبت به ایشان	امامت
خوب	اسامی و داستان‌هایی از رفتار امامان چهارم، پنجم، ششم و حضرت زهرا (س) را بیان می‌کند و نسبت به آنها ابراز علاقه و ادای احترام می‌نماید.	تشنخیص ویژگی‌ها و مصادیق پوشش اسلامی، احترام به پدر و مادر و نظم و ترتیب را در نمونه‌های متنوع تشخیص می‌دهد و برای رعایت آنها پیشنهاد ارائه می‌کند. همواره نسبت به رعایت آداب اسلامی حساسیت نشان می‌دهد.	۷، ۹، ۱۳ و ۱۸	آشنایی با اهمیت و ضرورت احترام به پدر و مادر، رعایت پوشش مناسب و نظم و ترتیب و تمایل و تلاش برای رعایت آنها	آداب و اخلاق اسلامی
قابل قبول	با کمک معلم اسامی و نمونه‌های از ویژگی‌های رفتاری ذکر شده در کتاب را از امامان چهارم، پنجم، ششم و حضرت زهرا (س) بیان می‌کند و نسبت به آنها ابراز علاقه و ادای احترام می‌نماید.	ارائه پیشنهاد برای رعایت پوشش اسلامی، احترام به پدر و مادر و نظم و ترتیب در موقعیت‌های مختلف			
نیازمند آموزش	اسامی و داستان‌هایی از رفتار امامان چهارم، پنجم، ششم و حضرت زهرا (س) را بیان می‌کند و نسبت به آنها ابراز علاقه و ادای احترام می‌نماید.	احترام به پدر و مادر و نظم و ترتیب			

سطوح عملکرد

به نمونه‌های متنوعی از اعمال نیک و بد و نتایج آنها در زندگی روزمره اشاره می‌کند. نتایج اعمال خوب و بد را در زندگی روزمره و جهان آخرت در نمونه‌های متنوع مقایسه و بیان می‌کند. نسبت به انجام کار نیک حساسیت نشان می‌دهد.	خیلی خوب	تشخیص مصادیق اعمال نیک و بد تشخیص تفاوت نتایج کارهای نیک و بد در زندگی روزمره و جهان آخرت ابراز علاقه به انجام کارهای نیک	درس	۲۰ و ۱۹	آشنایی با نتیجه اعمال نیک و بد در زندگی روزمره و جهان آخرت و علاقه‌مندی به انجام کارهای نیک	اهداف کلی	عناوین کارنامه	جهان آخرت
به چند نمونه از اعمال نیک و بد و نتایج آنها در زندگی روزمره اشاره می‌کند. نتایج اعمال خوب و بد را در زندگی روزمره و جهان آخرت در چند نمونه مقایسه و بیان می‌کند. در بیشتر موارد، نسبت به انجام کار نیک حساسیت نشان می‌دهد.	خوب							
به چند نمونه از اعمال نیک و بد و نتایج آنها در زندگی روزمره اشاره می‌کند (در حد کتاب). نتایج اعمال خوب و بد را در زندگی روزمره و جهان آخرت در چند نمونه (در حد کتاب) مقایسه و بیان می‌کند. در برخی موارد، نسبت به انجام کار نیک حساسیت نشان می‌دهد.	قابل قبول							
با راهمایی معلم، به مصادیقی از کارهای نیک و بد در زندگی روزمره (در حد کتاب) و نمونه‌ای از نتایج کارهای نیک و بد در زندگی روزمره و جهان آخرت اشاره می‌کند.	نیازمند آموزش							
در قالب متنی کوتاه قرآن کریم را معرفی کرده و ضمن خواندن و توضیح مفهوم پیام‌های قرآنی، برای آشنایی بیشتر با قرآن کریم تلاش می‌کند.	خیلی خوب	معرفی قرآن کریم بیان مفهوم پیام‌های قرآنی اشتیاق برای آشنایی بیشتر با پیام‌های قرآنی						
در قالب چند جمله، قرآن کریم را معرفی کرده و ضمن خواندن و بیان مفهوم پیام‌های قرآنی، برای آشنایی بیشتر با قرآن کریم تمایل نشان می‌دهد.	خوب							
در قالب جمله‌ای، قرآن کریم را معرفی کرده و ضمن خواندن و بیان مختصر مفهوم پیام‌های قرآنی، برای آشنایی بیشتر با قرآن کریم تمایل نشان می‌دهد.	قابل قبول							
با راهنمایی معلم، قرآن کریم را معرفی کرده و ضمن خواندن و بیان مفهوم پیام‌های قرآنی، برای آشنایی بیشتر با قرآن کریم تمایل نشان می‌دهد.	نیازمند آموزش							
آداب و مراسم روززه، عید فطر، جشن تکلیف و بزرگداشت ایام ولادت و شهادت معصومین(ع) و روز عاشورا را در منطقه محل زندگی خود بیان می‌کند. در برگزاری مراسم اسلامی او طمأنینه مشارکت می‌کند.	خیلی خوب	بیان آداب و مراسم روززه، عید فطر، جشن تکلیف و بزرگداشت ایام ولادت و شهادت معصومین(ع) و روز عاشورا شرکت در اجرای آداب و مراسم روززه، عید فطر، جشن تکلیف و بزرگداشت ایام ولادت و شهادت معصومین(ع)						
آداب و مراسم روززه، عید فطر، جشن تکلیف و بزرگداشت ایام ولادت و شهادت معصومین(ع) و روز عاشورا را بیان می‌کند. در برگزاری مراسم اسلامی شرکت می‌کند.	خوب							
نمونه‌هایی از آداب و مراسم روززه، عید فطر، جشن تکلیف و بزرگداشت ایام ولادت و شهادت معصومین(ع) و روز عاشورا را در حد کتاب بیان می‌کند. در برگزاری مراسم اسلامی شرکت می‌کند.	قابل قبول							
با تذکر معلم نمونه‌هایی از آداب و مراسم روززه، عید فطر، جشن تکلیف و بزرگداشت ایام ولادت و شهادت معصومین(ع) و روز عاشورا را بیان می‌کند.	نیازمند آموزش							
بیان آداب و مراسم روززه، عید فطر، جشن تکلیف و بزرگداشت ایام ولادت و شهادت معصومین(ع) و روز عاشورا شرکت در اجرای آداب و مراسم روززه، عید فطر، جشن تکلیف و بزرگداشت ایام ولادت و شهادت معصومین(ع)	خیلی خوب	تشخیص مصادیق اعمال نیک و بد تشخیص تفاوت نتایج کارهای نیک و بد در زندگی روزمره و جهان آخرت ابراز علاقه به انجام کارهای نیک	درس	۲۰ و ۱۹	آشنایی با نتیجه اعمال نیک و بد در زندگی روزمره و جهان آخرت و علاقه‌مندی به انجام کارهای نیک	اهداف کلی	عناوین کارنامه	جهان آخرت
معرفی قرآن کریم بیان مفهوم پیام‌های قرآنی اشتیاق برای آشنایی بیشتر با پیام‌های قرآنی	خوب							
۱۲ و کلیه دروس	قابل قبول							
آشنایی با برخی از پیام‌های قرآنی و تمایل به افزایش شناخت خود در این زمینه	نیازمند آموزش							
قرآن کریم	خیلی خوب	بیان آداب و مراسم روززه، عید فطر، جشن تکلیف و بزرگداشت ایام ولادت و شهادت معصومین(ع) و روز عاشورا شرکت در اجرای آداب و مراسم روززه، عید فطر، جشن تکلیف و بزرگداشت ایام ولادت و شهادت معصومین(ع)						
۸، ۵، ۱۰ و ۱۱	خوب							
آشنایی با آداب و مراسم روززه، عید فطر، جشن تکلیف دختران و بزرگداشت ایام ولادت و شهادت معصومین(ع) و روز عاشورا و ابراز علاقه به شرکت در مراسم بزرگداشت مناسبت‌های اسلامی	قابل قبول							
مراسم اسلامی	نیازمند آموزش							

سطوح عملکرد

مفهوم تکلیف، تقلید و حجاب و احکام تکلیف و تقلید، طهارت، وضو، حجاب، نماز و روزه را بیان می‌کند. نمازهای پنج‌گانه را با شرایطش به‌طور صحیح به‌جا می‌آورد.	خیلی خوب
احکام تکلیف و تقلید، طهارت، وضو، حجاب، نماز و روزه را بیان می‌کند. نمازهای پنج‌گانه را با شرایطش به‌طور صحیح به‌جا می‌آورد.	خوب
احکام تکلیف و تقلید، طهارت، وضو، حجاب، نماز و روزه را بیان می‌کند و نمازهای پنج‌گانه را به‌طور صحیح به‌جا می‌آورد.	قابل قبول
با راهنمایی معلم، احکام تکلیف و تقلید، طهارت، وضو، حجاب، نماز و روزه را بیان می‌کند و نمازهای پنج‌گانه را به‌طور صحیح به‌جا می‌آورد.	نیازمند آموزش
ضمن ابراز علاقه و ادای احترام نسبت به حضرت زینب(س)، نمونه‌هایی از ویژگی‌های ایشان را با ذکر شواهدی از زندگی‌شان بیان می‌کند.	خیلی خوب
ضمن ابراز علاقه و ادای احترام نسبت به حضرت زینب(س)، نمونه‌هایی از ویژگی‌های ایشان را با ذکر شواهدی از زندگی‌شان در متن درس بیان می‌کند.	خوب
ضمن ابراز علاقه و ادای احترام نسبت به حضرت زینب(س) و شواهد آن در متن درس، به راهنمایی معلم نیاز دارد.	قابل قبول
در بیان ویژگی‌های حضرت زینب(س) و شواهد آن در متن درس، به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
به نمونه‌های متنوعی از نعمت‌های خداوند، به‌عنوان برطرف‌کننده نیازهای انسان و سایر موجودات اشاره و از او سپاسگزاری می‌کند. مواردی را که مایل است از ویژگی‌های پیامبر اکرم(ص) در دوران کودکی سرمشق بگیرد، با ذکر مثال توضیح می‌دهد و برای تطبیق کودکی خود با دوران کودکی ایشان تلاش می‌کند.	خیلی خوب
به چند نمونه از نعمت‌های خداوند، به‌عنوان برطرف‌کننده نیازهای انسان و سایر موجودات اشاره و از او سپاسگزاری می‌کند. مواردی را که مایل است از ویژگی‌های پیامبر اکرم(ص) در دوران کودکی سرمشق بگیرد، بیان می‌کند و برای تطبیق کودکی خود با دوران کودکی ایشان تلاش می‌کند.	خوب
به چند نمونه از نعمت‌های خداوند، به‌عنوان برطرف‌کننده نیازهای انسان و سایر موجودات (در حد کتاب) اشاره و از او سپاسگزاری می‌کند. مواردی را که مایل است از ویژگی‌های پیامبر اکرم(ص) در دوران کودکی سرمشق بگیرد، بیان می‌کند و برای تطبیق کودکی خود با دوران کودکی ایشان تلاش می‌کند.	قابل قبول
با کمک معلم به نمونه‌هایی از نعمت‌های خداوند، به‌عنوان برطرف‌کننده نیازهای انسان و سایر موجودات (در حد کتاب) اشاره و از او سپاسگزاری می‌کند.	نیازمند آموزش

نشانه‌های تحقق

درس

اهداف کلی

عناوین کارنامه

بیان احکام ساده تکلیف و تقلید، طهارت، وضو، حجاب، نماز و روزه (در حد کتاب درسی) - ادای صحیح یک نماز سه و چهار رکعتی	۸، ۹، ۱۰، ۱۱ و ۱۳	آشنایی با احکام ضروری تکلیف، تقلید، طهارت، وضو، نماز، روزه و حجاب (به‌ویژه برای دختران)	احکام اسلامی
بیان ویژگی‌های حضرت زینب(س) به‌عنوان یکی از زنان مؤمن - ابراز علاقه و تلاش برای الگوگرفتن از زندگی، اخلاق و رفتار ایشان	۶	آشنایی با حضرت زینب (س) به‌عنوان یکی از زنان مؤمن	شخصیت‌های دینی
بیان نمونه‌هایی از نیاز انسان به نعمت‌های الهی و سپاسگزاری از خداوند - تلاش برای الگو گرفتن از ویژگی‌های پیامبر (ص) در دوران کودکی و تطبیق آن با دوران کودکی خود	۱ و ۲ و ۳	آگاهی از نیاز انسان به نعمت‌های بی‌شمار خداوند و الگوگرفتن از زندگی و رفتار پیامبران بزرگ الهی	خودشناسی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «هدیه‌های آسمان» پایه سوم - ضمیمه ویژه اهل سنت^۱ - سال تحصیلی ۹۰-۹۱

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	شماره درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خوب	نمونه‌های متنوعی از ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری یا داستان‌هایی از زندگی امام علی، امام حسین، حضرت زهرا، امام شافعی، امام مالک و امام ابوحنیفه را بیان و نسبت به آنها ابراز علاقه و ادای احترام و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.	بیان ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری یا داستان‌هایی از زندگی امام علی، امام حسین، حضرت زهرا، امام شافعی، امام مالک و امام ابوحنیفه - ابراز علاقه و احترام نسبت به امام علی، امام حسین، حضرت زهرا، امام شافعی، امام مالک و امام ابوحنیفه - تلاش برای الگوگیری از زندگی و رفتار امام علی، امام حسین، حضرت زهرا، امام شافعی، امام مالک و امام ابوحنیفه	۵ و ۱۴ و ۱۵ و ۱۶ و ۱۷	آشنایی با امام علی، امام حسین، حضرت زهرا، امام شافعی، امام مالک و امام ابوحنیفه و ابراز علاقه و احترام نسبت به ایشان و تلاش برای الگوگیری از رفتار و زندگی آنها	شخصیت‌های دینی ^۲
خوب	چند نمونه از ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری یا داستان‌هایی از زندگی امام علی، امام حسین، حضرت زهرا، امام شافعی، امام مالک و امام ابوحنیفه را بیان و نسبت به آنها ابراز علاقه و ادای احترام و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.				
قابل قبول	چند نمونه از ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری یا داستان‌هایی از زندگی امام علی، امام حسین، حضرت زهرا، امام شافعی، امام مالک و امام ابوحنیفه را (در حد کتاب درسی) بیان و نسبت به آنها ابراز علاقه و ادای احترام و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.				
نیازمند آموزش	با کمک آموزگار، نمونه‌ای از ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری یا داستان‌هایی از زندگی امام علی، امام حسین، حضرت زهرا، امام شافعی، امام مالک و امام ابوحنیفه را بیان می‌کند.				
خوب	آداب و مراسم روزه، عید قربان و جشن تکلیف را بیان و در برگزاری جشن تکلیف و عید قربان و مناسبت‌های اسلامی واقع در طول سال تحصیلی فعالیت مشارکت می‌کند.				
خوب	آداب و مراسم روزه، عید قربان و جشن تکلیف را بیان و در برگزاری جشن تکلیف و عید قربان و مناسبت‌های اسلامی واقع در طول سال تحصیلی مشارکت می‌کند.				
خوب	آداب و مراسم روزه، عید قربان و جشن تکلیف را (در حد کتاب درسی) بیان و در برگزاری جشن تکلیف و عید قربان و مناسبت‌های اسلامی واقع در طول سال تحصیلی شرکت می‌کند.				
نیازمند آموزش	با یادآوری آموزگار، آداب و مراسم روزه، عید قربان و جشن تکلیف را بیان و در برگزاری جشن تکلیف و عید قربان و مناسبت‌های اسلامی واقع در طول سال تحصیلی شرکت می‌کند.				

۱- جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد سایر عناوین این درس، برای دانش‌آموزان اهل سنت، همانند دانش‌آموزان دیگر است.
۲- علاوه بر مواردی که تحت همین عنوان در جدول کتاب هدیه‌های آسمان پایه سوم آمده است.

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «هدیه‌های آسمان» پایه سوم- ویژه اقلیت‌های دینی^۱ - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	نمبارة درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	به نمونه‌های متنوعی از نعمت‌های خداوند، به‌عنوان برطرف‌کننده نیازهای انسان و سایر موجودات اشاره می‌کند. در قالب متنی کوتاه از خداوند به خاطر بخشش نعمت‌هایش سپاسگزاری می‌نماید.	- تلقی بخشش خداوند به‌عنوان رفع‌کننده نیازهای همه موجودات - سپاسگزاری از نعمت‌های خداوند	۲ و ۱	درک بخشندگی خداوند و سپاسگزاری از نعمت‌های او	خداشناسی
خوب	به چند نمونه از نعمت‌های خداوند، به‌عنوان برطرف‌کننده نیازهای انسان و سایر موجودات اشاره می‌کند. در قالب چند جمله از خداوند به خاطر بخشش نعمت‌هایش سپاسگزاری می‌نماید.				
قابل قبول	به نمونه‌هایی از نعمت‌های خداوند، به‌عنوان برطرف‌کننده نیازهای انسان و سایر موجودات (در حد کتاب درسی) اشاره می‌کند. در قالب جمله‌ای از خداوند به خاطر بخشش نعمت‌هایش سپاسگزاری می‌نماید.				
نیازمند آموزش	در بیان نمونه‌هایی از نعمت‌های خداوند، به‌عنوان برطرف‌کننده نیازهای انسان و سایر موجودات (در حد کتاب درسی) و سپاسگزاری از خداوند در قالب جمله‌ای ساده به کمک آموزگار نیاز دارد.				
خیلی خوب	ضمن ابراز علاقه و احترام نسبت به حضرت ابراهیم، نمونه‌هایی از ویژگی‌های رفتاری ایشان را توضیح می‌دهد و برای الگو گرفتن از ایشان تلاش می‌کند.				
خوب	ضمن ابراز علاقه و احترام نسبت به حضرت ابراهیم، نمونه‌هایی از ویژگی‌های رفتاری ایشان را بیان و برای الگو گرفتن از ایشان تلاش می‌کند.				
قابل قبول	ضمن ابراز علاقه و احترام نسبت به حضرت ابراهیم، داستانی از زندگی ایشان را بیان و برای الگو گرفتن از ایشان تلاش می‌کند.				
نیازمند آموزش	ضمن ابراز علاقه و احترام نسبت به حضرت ابراهیم، با راهنمایی آموزگار، داستانی از زندگی ایشان را بیان و برای الگو گرفتن از ایشان تلاش می‌کند.				

۱- بیان ویژگی‌های رفتاری حضرت ابراهیم در قالب داستانی از زندگی ایشان
۲- ابراز علاقه و احترام نسبت به حضرت ابراهیم و تلاش برای الگو گرفتن از ایشان

۳

آشنایی با برخی از ویژگی‌های حضرت ابراهیم به‌عنوان یکی از پیامبران الهی، ابراز علاقه و احترام نسبت به ایشان و تلاش برای الگو گرفتن از ایشان

پیامبری

۱- این جدول مربوط به محتوای کتاب هدیه‌های آسمان ویژه اقلیت‌های دینی است. جدول مربوط به «عالمی ویژه اقلیت‌های دینی» توسط آموزگار آن محترم، مشابه سایر پیشه‌ها تهیه خواهد شد.
۲- منظور از ارائه «نمونه‌های متنوع» بیان مثال‌هایی از ابعاد مختلف موضوع است، منظور از «چند نمونه» یا «نمونه‌های» بیان مثال‌هایی در خصوص یکی از ابعاد موضوع است.

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطح عملکرد درس «هدیه‌های آسمان» پایه سوم- ویژه اقلیت‌های دینی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

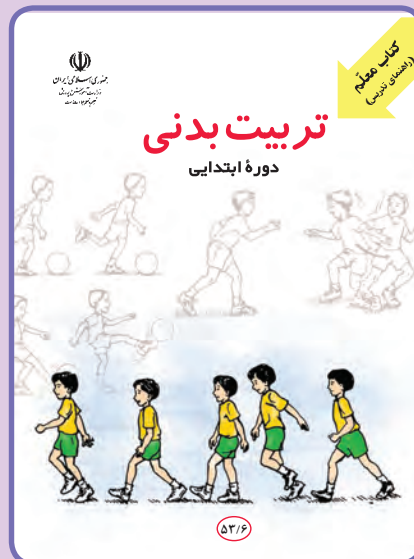
سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	شماره درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
وژگی‌ها و مصادیق پوشش مناسب، نظم و ترتیب، محافظت از طبیعت و احترام به پدر و مادر و معلم را در نمونه‌های متنوع تشخیص می‌دهد و برای رعایت آنها پیشنهاد ارائه می‌کند و همواره نسبت به رعایت آنها حساسیت نشان می‌دهد.	خوب	تشخیص ویژگی‌ها و مصادیق پوشش مناسب، نظم و ترتیب، محافظت از طبیعت و احترام به پدر و مادر و معلم را در محافظت از طبیعت و احترام به پدر و مادر و معلم و ارائه پیشنهادهایی برای رعایت آنها	۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰	آشنایی با اهمیت و ضرورت احترام به پدر و مادر و معلم، رعایت پوشش مناسب، محافظت از طبیعت و نظم و ترتیب و تمایل و تلاش برای رعایت آنها	آداب و اخلاق دینی
وژگی‌ها و مصادیق پوشش مناسب، نظم و ترتیب، محافظت از طبیعت و احترام به پدر و مادر و معلم را در چند نمونه تشخیص می‌دهد و برای رعایت آنها پیشنهاد ارائه می‌کند و در بیشتر موارد رعایت آنها حساسیت نشان می‌دهد.	خوب	تشخیص ویژگی‌ها و مصادیق پوشش مناسب، نظم و ترتیب، محافظت از طبیعت و احترام به پدر و مادر و معلم را تشخیص می‌دهد و برای رعایت آنها پیشنهاد ارائه می‌کند.			
نمونه‌های متنوعی از اعمال نیک و بد و نتایج آنها را در زندگی روزمره و جهان آخرت بیان می‌کند و نسبت به انجام کار نیک حساسیت نشان می‌دهد.	آموزش	تشخیص مصادیق اعمال نیک و بد و نتایج آنها را در زندگی روزمره و جهان آخرت بیان می‌کند و نسبت به انجام کار نیک حساسیت نشان می‌دهد.			
چند نمونه از اعمال نیک و بد و نتایج آنها را در زندگی روزمره و جهان آخرت بیان می‌کند و در بیشتر موارد نسبت به انجام کار نیک حساسیت نشان می‌دهد.	خوب	تشخیص مصادیق اعمال نیک و بد و نتایج آنها را در زندگی روزمره و جهان آخرت بیان می‌کند و در برخی موارد نسبت به انجام کار نیک حساسیت نشان می‌دهد.			
چند نمونه از اعمال نیک و بد و نتایج آنها را در زندگی روزمره و جهان آخرت (در حد کتاب درسی) بیان می‌کند و در برخی موارد نسبت به انجام کار نیک حساسیت نشان می‌دهد.	قابل قبول	تشخیص مصادیق اعمال نیک و بد و نتایج آنها را در زندگی روزمره و جهان آخرت بیان می‌کند و در برخی موارد نسبت به انجام کار نیک حساسیت نشان می‌دهد.			
با راهنمایی معلم چند نمونه از اعمال نیک و بد و نتایج آنها را در زندگی روزمره و جهان آخرت بیان می‌کند و نسبت به انجام کار نیک حساسیت نشان می‌دهد.	نیازمند آموزش	تشخیص مصادیق اعمال نیک و بد و نتایج آنها را در زندگی روزمره و جهان آخرت بیان می‌کند و نسبت به انجام کار نیک حساسیت نشان می‌دهد.			

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد در «هدیه‌های آسمان» پایه سوم - ویژه اقلیت‌های دینی^۱ - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	نمونه‌های تحقق	نمونه‌های تحقق	نمونه‌های تحقق
خیلی خوب	در برگزاری مراسم روز مادر و روز پدر و سایر مناسبت‌های دینی-ملی واقع در طول سال تحصیلی فعالیت‌ها مشارکت می‌کند.	مشارکت در برگزاری مراسم روز مادر و روز پدر و سایر مناسبت‌های دینی - ملی	۷	آشنایی با روز مادر و روز پدر و سایر مناسبت‌های دینی-ملی و مشارکت در برگزاری مراسم آنها	مراسم دینی - ملی
خوب	در برگزاری مراسم روز مادر و روز پدر و سایر مناسبت‌های دینی-ملی واقع در طول سال تحصیلی شرکت می‌کند.	مشارکت در برگزاری مراسم روز مادر و روز پدر و سایر مناسبت‌های دینی - ملی	۱ و ۲ و ۳	آگاهی از نیاز انسان به نعمت‌های بی‌شمار خداوند و الگوگرفتن از زندگی و رفتار پیامبران	خودشناسی
قابل قبول	با همراهی آموزگار در برگزاری مراسم روز مادر و روز پدر و سایر مناسبت‌های دینی-ملی واقع در طول سال تحصیلی شرکت می‌کند.	مشارکت در برگزاری مراسم روز مادر و روز پدر و سایر مناسبت‌های دینی - ملی			
نیازمند آموزش	نمونه‌های متنوعی از نعمت‌های خداوند، به‌عنوان برطرف‌کننده نیازهای انسان و سایر موجودات را بیان و از او سپاسگزاری می‌کند. مواردی از ویژگی‌های حضرت ابراهیم را با ذکر مثال بیان و برای الگو گرفتن از آنها تلاش می‌کند.	بیان نمونه‌هایی از نیاز انسان به نعمت‌های الهی و سپاسگزاری از خداوند - تلاش برای الگو گرفتن از ویژگی‌های پیامبران			

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس تربیت بدنی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ارتیت بدنی» پایه سوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰-۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق		درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.	با دوهای رفت و برگشت، جای دو شمی سبک (کسیه شن) را با دو شمی سبک دیگر که در فاصله ۵ متری آن قرار دارد، عوض می‌کند.	۲۵، ۱۷، ۹	توسعه، بهبود، چابکی و هماهنگی عصب و عضله	آمادگی جسمانی	
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.	در حین دویدن با فرمان‌های متفاوت معلم (با علائم صوت و جهت دست معلم؛ دویدن، توقف، نشستن، تغییر جهت) تغییر ناگهانی در مسیر حرکت می‌دهد.	۲۲، ۵	توسعه و بهبود انعطاف پذیری		
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.	به حالت دوزانو نشسته و دستان خود را کاملاً کشیده در بالای سر، به مدت ۸ ثانیه نگه می‌دارد.	۲۵، ۲۴، ۲۱، ۴	توسعه و بهبود استقامت قلبی - تنفسی		
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.	در حالت نشسته با پاهای کاملاً صاف و پنجه‌های کشیده به طرف جلو با کشش تنه و دست‌ها بدون خم شدن زانو به کمک خم کردن تنه، انگشتان دست خود را به پنجه یا نزدیک کرده و این حرکت را ۳ بار تکرار می‌کند.	۲۳، ۱۰، ۸، ۷	توسعه و بهبود قدرت و استقامت عضلانی		
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.	در حالت ایستاده با پاهای به اندازه عرض شانه باز، دست‌های صاف و کشیده در جلوی بدن با ۱۰ شماره همراه با مکت به کمک خم کردن زانو‌ها (حداکثر ۹۰ درجه) می‌نشینید و بلافاصله با ۱۰ شماره به حالت ایستاده بر می‌گردید (حرکت آسانسور).				
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.	در حالت درازکش به پشت، زانو‌ها را خم می‌کند به طوری که کف پاها روی زمین باشند، با قرار دادن دست‌ها بر روی سینه، کف و تنه و راز روی زمین جدا می‌کند و به مدت ۱۰ ثانیه مکت می‌کند (در طول حرکت حتماً کمر با زمین در تماس است).				
خیلی خوب	در انجام موارد اندکی موفق است.	۱۰ دور، دور زمین و الیبال نرم بپرد و در حین دویدن مجاز است سرعت خود را کم یا زیاد کند (نوجه به فشارت‌های فردی الزامی است).				
خوب	در انجام موارد موفق است.	از پله یا نیمگی یا ارتفاع ۲۰ سانتیمتر به مدت یک دقیقه بالا و پایین می‌رود (اول پای راست، بعد پای چپ روی پله قرار می‌گیرد. بعد از قرار گرفتن هر دو پا روی پله، اول پای راست بعد پای چپ روی زمین قرار می‌گیرد).				
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.					
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.					
خیلی خوب	در انجام برخی از موارد موفق است.					
قابل قبول	در انجام موارد اندکی موفق است.					
نیازمند آموزش	در انجام موارد اندکی موفق است.					

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	دروس	اهداف کلی	عناوین کارنامه	
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.					<ul style="list-style-type: none"> - زانوی پای را که بدن روی آن قرار دارد، هنگام پرش کمی خم می‌کند. - هنگام فرود پا به روی زمین، ابتدا پنجه و سپس پاشنه پا با زمین تماس پیدا می‌کند. - از حرکت دست‌ها برای ایجاد تعادل و پرش بیشتر استفاده می‌کند. - مسافت ۳ متری را با پای تریز به طرف جلو و سپس با همان پا به سمت عقب لی لی می‌کند. - هنگام لی لی کردن می‌تواند با علامت معلم به سمتی که نشان می‌دهد، تغییر جهت دهد.
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.	<ul style="list-style-type: none"> - قبل از ضربه، پاها را برای ایجاد تعادل در حالی که زانو ها کمی خم می‌باشد به اندازه کافی باز می‌کند. - با عقب بردن پای موافق دست ضربه، نسبت به هدف، به پهلو می‌ایستد. - راکت یا چوب را با دست تریز گرفته و به سمت عقب تاب می‌دهد. - به توپ سبکی که در ارتفاع کم برای او پرتاب می‌شود، با راکت یا چوب ضربه می‌زند. - هنگام ضربه زدن، وزن بدن را به پای جلو منتقل می‌کند. - بعد از ضربه، دست به دنبال توپ کشیده می‌شود. 	۲۰، ۱۵، ۱۲	مهارت اجرای صحیح ضربه با راکت یا چوب		
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.	<ul style="list-style-type: none"> - برای ضربه زدن با پا یک قدم به جلو بر می‌دارد. - هنگام ضربه، چشم و پا در مسیر هدف با یکدیگر هماهنگ هستند. - به توپ سبک در حال سکون یا با ضربه می‌زند. - پس از ضربه به توپ، پا به حرکت خود در مسیر ضربه ادامه می‌دهد. - به توپ غلطان روی زمین بدون درنگ ضربه می‌زند. 	۲۰، ۱۵، ۱۲	مهارت اجرای صحیح ضربه با پا		
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.	<ul style="list-style-type: none"> - از میله بار فیگس آویزان شده و بدن خود را تاب می‌دهد. - شیء سنگینی را با دست در حالی که زانو ها خم می‌باشد به سمت جلو هل می‌دهد. - مسیر ۵ متری را از بین ۳ مانع با فاصله ۱ متری بدون مکث و با سرعت و بدون برخورد با مانع می‌دود. 	۲۵، ۱۸، ۱۳	کسب مهارت و اجرای صحیح جا خالی دادن و تاب خوردن		
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.					
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.					
قابل قبول	در انجام برخی از موارد موفق است.					
نیازمند آموزش	در انجام موارد اندکی موفق است.					
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.					
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.					
قابل قبول	در انجام برخی از موارد موفق است.					
نیازمند آموزش	در انجام موارد اندکی موفق است.					

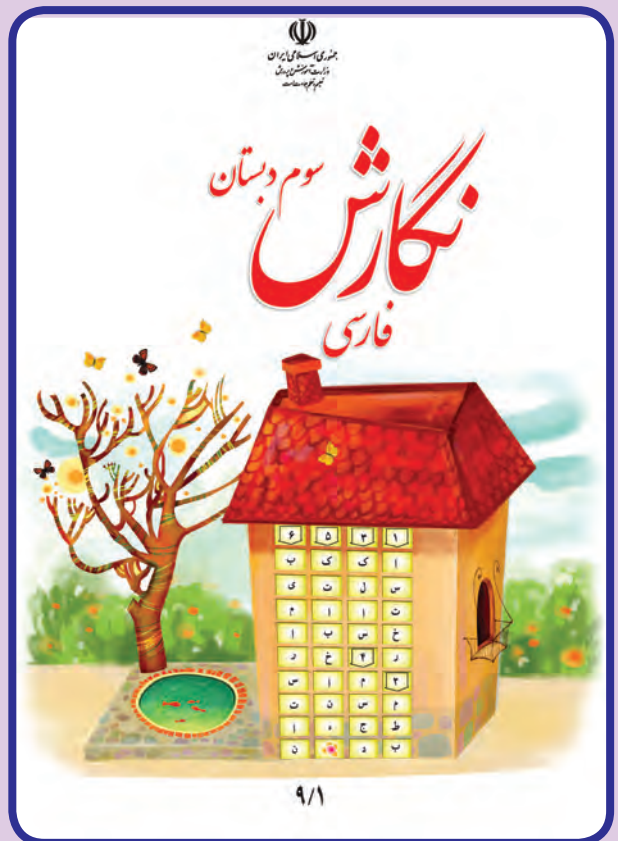
عناوین کارنامه	اهداف کلی	درس	نشانه‌های تحقق	سطح عملکرد
مهارت‌های مقدماتی ورزشی	آشنایی با آب	فصل سوم کتاب ضمیمه تربیت بدنی	<ul style="list-style-type: none"> - به راحتی و ایمنی وارد آب می‌شود. - بدون وسایل کمک آموزشی در قسمت کم عمق راه رفته و انواع بازی‌ها را اجرا می‌نماید. - از حالت سینه و پشت به استفاده برمی‌گردد. - به حالت شناور روی آب قرار می‌گیرد. - با فشار یک دو پا به دیواره به روی سینه و پشت سر می‌خورد. 	<ul style="list-style-type: none"> در انجام همه موارد موفق است. در انجام بیشتر موارد موفق است. در انجام برخی از موارد موفق است. در انجام موارد اندکی موفق است.
	شناهی کرال سینه	فصل سوم کتاب ضمیمه تربیت بدنی	<ul style="list-style-type: none"> - مسافت ۳ متر را با پای کرال سینه بدون استراحت طی می‌کند. - به صورت عمودی در قسمت عمیق استخر قرار می‌گیرد (پای دو چرخه). - مسافت ۳ متر را با دست کرال سینه بدون تنفس طی می‌کند. - مسافت ۳ متر را با تنفس و دست کرال سینه متناوب طی می‌کند. - عرض استخر را در قسمت کم عمق شنا می‌کند. 	<ul style="list-style-type: none"> در انجام همه موارد موفق است. در انجام بیشتر موارد موفق است. در انجام برخی از موارد موفق است. در انجام موارد اندکی موفق است.
شرکت در بازی‌ها و فعالیت‌های ورزشی	علاقه‌مندی و مشارکت در بازی‌ها و فعالیت‌های ورزشی	تمام دروس / فصل دوم کتاب ضمیمه تربیت بدنی	<ul style="list-style-type: none"> - در بازی، روحیه جمعی و مشارکت دارد. - در بازی، مسئولیت‌پذیر است. - در بازی، نوبت را رعایت می‌کند. - در بازی، به معلم و هم‌بازی‌ها احترام می‌گذارد. - با اشتیاق و علاقه‌مندی در بازی و فعالیت‌های ورزشی شرکت می‌کند. 	<ul style="list-style-type: none"> در انجام همه موارد موفق است. در انجام بیشتر موارد موفق است. در انجام برخی از موارد موفق است. در انجام موارد اندکی موفق است.
	نیازمند آموزش	خیلی خوب	نیازمند آموزش	در انجام موارد اندکی موفق است.
		خیلی خوب	نیازمند آموزش	در انجام موارد اندکی موفق است.
		خوب	نیازمند آموزش	در انجام موارد اندکی موفق است.

ملاحظات :

- ۱- کلیه آموزگاران موظفند برای تدریس و ارزشیابی دانش‌آموزان از کتاب راهنمای معلم استفاده کنند.
- ۲- نشانه‌های تحقق بر اساس کتاب راهنمای معلم تدوین شده است.
- ۳- در هنگام اجرا لازم است به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان توجه نمود.
- ۴- در صورت آموزش شنا در ساعت تربیت بدنی، نیاز به ارزشیابی آمادگی جسمانی نیست.

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس فارسی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «افاسی» پایه سوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۹۰-۹۱

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	اهداف کلی	عناوین کارنامه
رئوس مطالب شنیده شده را ذکر می‌کند. ترتیب وقوع رویدادهای مطالب شنیداری و پیام اصلی آن را بیان می‌کند و در بازگویی و خلاصه کردن مطالب شنیداری تسلط دارد.	خیلی خوب	– ذکر رئوس مطالب شنیده شده – بیان ترتیب رویدادهای مطالب شنیداری – بیان پیام اصلی مطالب شنیداری و توانایی بازگویی و خلاصه کردن آن	کسب مهارت گوش دادن و درک شنیداری	گوش دادن
رئوس مطالب شنیده شده را ذکر می‌کند. در اکثر موارد ترتیب وقوع رویدادهای مطالب شنیداری و پیام اصلی آن را بیان می‌کند و مطالب شنیداری را بازگو و خلاصه می‌کند.	خوب			
در اغلب موارد رئوس مطالب شنیده شده را ذکر می‌کند. ترتیب وقوع رویدادهای مطالب شنیداری و پیام اصلی آن را تا حدودی بیان کرده و در برخی موارد مطالب شنیداری را بازگو می‌کند.	قابل قبول			
در بیان رئوس مطالب شنیداری، ترتیب وقوع رویدادها، بیان پیام اصلی و بازگویی و خلاصه کردن مطالب شنیداری نیازمند آموزش بیشتر است.	نیازمند آموزش			
با رعایت زبان فارسی معیار در گفت‌وگو با دیگران مشارکت فعال دارد. موضوع سخن را انتخاب و آن را محدود می‌کند و پیام خود را به صورت منسجم بیان می‌کند. در مقابل جمع با تسلط کافی سخن می‌گوید. سخن دیگران را نقد می‌کند.	خیلی خوب	– به کارگیری زبان فارسی معیار در گفت‌وگو – شرکت فعال در بحث و گفت‌وگوها – انتخاب موضوع سخن و محدود کردن آن – نظم و انسجام در رساندن پیام – سخن گفتن در مقابل جمع – نقد سخن دیگران	کسب مهارت سخن گفتن	سخن گفتن
در برخی موارد با رعایت زبان فارسی معیار در گفت‌وگو با دیگران مشارکت دارد. موضوع سخن را انتخاب و به ندرت می‌تواند آن را محدود کند. پیام خود را به صورت چند جمله بیان می‌کند. در مقابل جمع سخن می‌گوید.	قابل قبول			
در رعایت زبان فارسی معیار در گفت‌وگو، انتخاب و محدود کردن موضوع سخن، بیان پیام به صورت منسجم و سخن گفتن در مقابل جمع، نیازمند آموزش بیشتر است.	نیازمند آموزش			
متن را (اعم از شعر یا نثر) درست و روان با لحن و آهنگ مناسب می‌خواند. اطلاعات صریح متن را بیان کرده و به سؤالات‌های استنباطی و تلفیق اطلاعات متن پاسخ می‌دهد.	خیلی خوب			
متن را (اعم از شعر یا نثر) درست و روان می‌خواند. در اکثر موارد لحن و آهنگ مناسب متن را رعایت می‌کند. اطلاعات صریح متن را بیان کرده و در بیشتر موارد به سؤالات‌های استنباطی و تلفیق اطلاعات متن پاسخ می‌دهد.	خوب			
در بیشتر موارد متن را (اعم از شعر یا نثر) درست و روان می‌خواند و اطلاعات صریح متن را بیان می‌کند و به برخی از سؤالات‌های استنباطی و تلفیق اطلاعات متن پاسخ می‌دهد.	قابل قبول			
در صحیح‌خوانی و رعایت لحن و آهنگ مناسب متن و بیان اطلاعات صریح متن و پاسخ به سؤالات‌های استنباطی متن نیازمند آموزش بیشتر است.	نیازمند آموزش	– خواندن متن (نثر و شعر) به صورت درست و روان با رعایت لحن و آهنگ مناسب – بیان اطلاعات صریح متن خوانداری – پاسخ صحیح به سؤالات استنباطی خوانداری – پاسخ صحیح به سؤالات تلفیق اطلاعات	کسب مهارت روخوانی و درک خوانداری	خواندن
مهارت‌های خواندن				

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	اهداف کلی	عناوین کارنامه
املاي صحیح واژه‌های کتاب را تشخیص می‌دهد، آنها را خوانا، درست و زیبا می‌نویسد و فعالیت‌های املاي به‌درستی انجام می‌دهد.	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> - تشخیص و کاربرد املاي صحیح واژه‌ها - رعایت خوانانویسی و زیبانویسی - انجام فعالیت‌های املاي 	کسب مهارت درست‌نویسی و زیبانویسی	درست‌نویسی و املا
املاي صحیح واژه‌های کتاب را تشخیص می‌دهد و بیشتر آنها را خوانا، درست و زیبا می‌نویسد و بیشتر فعالیت‌های املاي را به‌درستی انجام می‌دهد.	خوب			
املاي صحیح بیشتر واژه‌های کتاب را تشخیص می‌دهد و برخی از آنها را خوانا و درست می‌نویسد و برخی از فعالیت‌های املاي را به‌درستی انجام می‌دهد.	قابل قبول	<ul style="list-style-type: none"> - جمله‌سازی - نوشتن بند با رعایت معیارهای بندنویسی و نکات نگارشی - انجام فعالیت‌های نگارشی 	کسب مهارت نگارش و بندنویسی	نگارش و انشا
در تشخیص و نوشتن املاي صحیح واژه‌های کتاب و انجام فعالیت‌های املاي به کمک و راهنمایی معلم نیازمند است.	نیازمند آموزش			
جمله‌های متنوع و متعدد تولید می‌کند. فعالیت‌های نگارشی را انجام می‌دهد. اغلب موارد در بندنویسی موضوع را انتخاب و محدود کرده و جمله موضوع را می‌نویسد و بند منسجمی را با رعایت نشانه‌های نگارشی می‌نویسد.	خیلی خوب			
جمله‌های متعدد می‌نویسد. اگر فعالیت‌های نگارشی را انجام می‌دهد، در برخی موارد موضوع بند را انتخاب و در اغلب موارد می‌تواند آن را محدود و جمله موضوع را بنویسد و بند منسجمی را با رعایت نشانه‌های نگارشی می‌نویسد.	خوب	جملات کوتاه و ساده می‌نویسد. برخی از فعالیت‌های نگارشی را انجام می‌دهد. با کمک معلم موضوع بند را انتخاب و آن را محدود و جمله موضوع و بند منسجمی را با رعایت نشانه‌های نگارشی می‌نویسد.	قابل قبول	
جملات کوتاه و ساده می‌نویسد ولی در انجام فعالیت‌های نگارشی، انتخاب موضوع بند، محدود کردن موضوع، نوشتن جمله‌موضوع و نوشتن بند منسجم، به کمک و راهنمایی معلم نیازمند است.	نیازمند آموزش			
مهارت‌های نوشتن				

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس ریاضی

عناوین کارنامه	اهداف کلی	صفحه	نشانه‌های تحقق
شمارش	کسب مهارت در شمارش اعداد تا پنج رقمی به صورت‌های مختلف (ترتیبی، چندتا چندتا) با استفاده از روش‌های مختلف	۸، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۶ و ۴۱	- شمارش چندتا چندتا و ترتیبی اعداد رو به جلو، رو به عقب، مابین دو عدد با استفاده از روش‌های مختلف (الگویابی، دسته‌بندی، ماشین حساب، محور تقارن، به صورت ذهنی) - توضیح دربارهٔ چگونگی شمارش با استفاده از روش‌های مختلف - حل مسائل مربوط
	اعداد تا پنج رقمی	۳۴-۲۸ و ۳۸-۳۶	- خواندن و بازنمایی اعداد چهاررقمی با ابزار و روش‌های مختلف (الگویابی، دسته‌های یکی، ده‌تایی، صدتایی، هزارتایی، مکعب هزار، بول، ماشین حساب، جدول ارزش مکانی، گسترده‌نویسی، عدد و حروف) - توضیح دربارهٔ خواندن و بازنمایی اعداد چهاررقمی با استفاده از روش‌های مختلف - حل مسائل مربوط
نیازمند آموزش	قابل قبول	خیلی خوب	نیازمند آموزش
نیازمند آموزش	قابل قبول	خیلی خوب	نیازمند آموزش

سطوح عملکرد

شمارش چندتا چندتا و ترتیبی اعداد تا پنج رقمی (کمتر از پنج رقمی) را به صورت رو به جلو، رو به عقب یا مابین دو عدد با استفاده از روش‌های مختلف انجام داده، و بیشتر مواقع دربارهٔ چگونگی انجام آن توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.

در بیشتر موارد شمارش چندتا چندتا و ترتیبی اعداد تا پنج رقمی را به صورت رو به جلو، رو به عقب یا مابین دو عدد با استفاده از بعضی روش‌ها انجام داده و دربارهٔ چگونگی انجام آن توضیح مختصر می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.

در برخی موارد شمارش چندتا چندتا و ترتیبی اعداد تا پنج رقمی را به صورت رو به جلو، رو به عقب یا مابین دو عدد با استفاده از یک یا دو روش در حد کتاب درسی انجام می‌دهد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.

برای شمارش چندتا چندتا و ترتیبی اعداد تا پنج رقمی، به صورت رو به جلو، رو به عقب یا مابین دو عدد (با استفاده از حداقل دو روش) و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.

اعداد چهاررقمی را با ابزار و روش‌های مختلف (الگویابی، دسته‌های یکی، ده‌تایی، صدتایی، هزارتایی، مکعب هزار، بول، ماشین حساب، جدول ارزش مکانی، گسترده‌نویسی، عدد و حروف) بازنمایی کرده، می‌خواند و آنها را به یکدیگر تبدیل می‌کند. ارقام را با کمترین یا بیشترین ارزش مکانی مشخص می‌کند. بیشتر مواقع توضیحات خود را دربارهٔ چگونگی انجام کار بیان می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.

در بیشتر مواقع اعداد چهاررقمی را با ابزار و روش‌های مختلف بازنمایی کرده، می‌خواند و آنها را به یکدیگر تبدیل می‌کند. ارقام را با کمترین یا بیشترین ارزش مکانی مشخص کرده و توضیحات خود را دربارهٔ چگونگی انجام کار به صورت مختصر بیان می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.

در برخی مواقع اعداد چهاررقمی را با ابزار و روش‌های مختلف بازنمایی کرده، می‌خواند و آنها را با حداقل دو روش مختلف بازنمایی کرده و درک خود را از بزرگی هزار با حداقل دو مثال مختلف بیان می‌کند. ارقام را با کمترین یا بیشترین ارزش مکانی مشخص می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.

در ساختن و خواندن اعداد چهاررقمی با ارقام داده شده و بازنمایی آن (حداقل به دو صورت) و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ریاضی» پایه سوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۹۹-۱۰۰۰

سطوح عملکرد		نشاندهای تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
ارزش پولی برخی از اشیاء را به تومان و ریال بیان می‌کند. پول‌هایی با ارزش‌های مختلف را به یکدیگر تبدیل می‌کند (درحد کتاب درسی). بیشتر مواقع درباره جگرگنجی انجام آنها توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> - تبدیل تومان به ریال - تبدیل پول‌هایی با ارزش‌های مختلف به یکدیگر - حل مسائل مربوط 	۳۵-۳۶	کسب مهارت در تبدیل تومان به ریال آشنایی با ارزش پول به عنوان ابزاری برای شناخت اعداد	پول
ارزش پولی برخی از اشیاء را به تومان و ریال بیان می‌کند. بیشتر مواقع پول‌هایی با ارزش‌های مختلف را به یکدیگر تبدیل می‌کند (درحد کتاب درسی). بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	خوب				عدد
ارزش پولی حداقل یک‌تسه را به تومان و ریال بیان می‌کند. برخی مواقع پول‌هایی با ارزش‌های مختلف را به یکدیگر تبدیل می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول				
ارزش پولی حداقل یک‌ششم را به تومان و ریال بیان می‌کند. برای تبدیل پول‌هایی با ارزش‌های مختلف به یکدیگر (درحد کتاب درسی) و حل مسائل کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش				

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق		صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
اعداد کمتر از پنج رقمی را به صورت تقریبی روی محور اعداد نمایش می‌دهد. اعداد چهار رقمی را به صورت تقریبی بیان می‌کند و بیشتر مواقع درباره چگونگی انجام کار توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب	نمایش اعداد کمتر از پنج رقمی روی محور اعداد به صورت تقریبی	تقریب اعداد چهاررقمی	۳۸-۳۷	کسب مهارت در نمایش اعداد بر روی محور به صورت تقریبی	عددهای تقریبی
بیشتر مواقع، اعداد کمتر از پنج رقمی را به صورت تقریبی روی محور اعداد نمایش می‌دهد و اعداد چهار رقمی را به صورت تقریبی بیان می‌کند و درباره چگونگی انجام کار توضیح مختصر می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	خوب	نوشتن کسر تقریبی با توجه به شکل	توضیح درباره نحوه تقریب زدن		کسب مهارت در نمایش کسر و به کارگیری آن	
برخی مواقع اعداد کمتر از پنج رقمی را به صورت تقریبی روی محور اعداد نمایش می‌دهد و اعداد چهار رقمی را به صورت تقریبی بیان می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول	نوشتن کسر مناسب با توجه به شکل و برعکس در وضعیت‌های مختلف (شکل‌های مجزا، شکل‌های پیوسته، محور، ساعت)	حل مسائل مربوط			
با توجه به وضعیت‌های مختلف (شکل‌های مجزا، شکل‌های پیوسته، محور، ساعت) کسر تقریبی را بیان می‌کند. در بیشتر مواقع قادر به بازنمایی کسر کوچک‌تر یا بزرگ‌تر و مساوی واحد با استفاده از ابزار مختلف (شکل، محور، ساعت، متر) است. در صورت لزوم از کسر در بیان طول و زمان استفاده می‌کند. درباره چگونگی انجام آنها توضیح مختصر می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب	استفاده از کسر در بیان اندازه‌گیری	حل مسائل مربوط	۴۶، ۴۴ و ۵۲	درک مفهوم کسر	
بیشتر مواقع، با توجه به وضعیت‌های مختلف (شکل‌های مجزا، شکل‌های پیوسته، محور، ساعت) کسر تقریبی را بیان می‌کند و قادر به بازنمایی کسر کوچک‌تر یا بزرگ‌تر و مساوی واحد با استفاده از حداقل دو ابزار مختلف (شکل، محور، ساعت، متر) است و در صورت لزوم از کسر در بیان طول و زمان استفاده می‌کند. درباره چگونگی انجام آنها توضیح مختصر می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	خوب	استفاده از کسر در خواندن ساعت	حل مسائل مربوط			کسر
برخی مواقع، با توجه به وضعیت‌های مختلف (شکل‌های مجزا، شکل‌های پیوسته، محور) کسر تقریبی یا دقیق را بیان می‌کند و قادر به بازنمایی کسر کوچک‌تر یا بزرگ‌تر و مساوی واحد با استفاده از حداقل یک ابزار (شکل، محور، ساعت، متر) است. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول					
در بیان کسر تقریبی یا دقیق با توجه به شکل و محور و با بازنمایی آن (حداقل به یک صورت) و حل مسائل ساده کتاب درسی، به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش					عدد

سطوح عملکرد

با توجه به شکل یا محور، کسرها را نمایش داده و با یکدیگر مقایسه می‌کند. کسرها با صورت یا مخرج مساوی را با یکدیگر مقایسه کرده و با استفاده از نمادهای ریاضی ($>$ ، $=$ ، $<$) ترتیب آن را بیان می‌کند. در بیشتر موارد درباره چگونگی انجام آن توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب
بیشتر مواقع با توجه به شکل یا محور، کسرها را نمایش داده و با یکدیگر مقایسه می‌کند و کسرها با صورت یا مخرج مساوی را مقایسه کرده و از نمادهای ریاضی ($>$ ، $=$ ، $<$) برای بیان ترتیب آنها استفاده می‌کند و درباره چگونگی انجام آن توضیح مختصر می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی از مسائل جدید را حل می‌کند.	خوب
برخی موارد به کمک شکل یا محور، کسرها را نمایش داده و با یکدیگر مقایسه می‌کند. در برخی موارد کسرهایی با صورت یا مخرج مساوی را مقایسه کرده و از نمادهای ریاضی ($>$ ، $=$ ، $<$) برای بیان ترتیب آنها استفاده می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول
به ندرت کسرها را با توجه به شکل نمایش داده و مقایسه می‌کند. در مقایسه کسرها با صورت یا مخرج مساوی و بیان ترتیب آنها با استفاده از نمادهای ریاضی و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
جمع دو عدد چهار رقمی را با استفاده از شکل و بدون استفاده از شکل به صورت‌های تقریبی و ذهنی، فرایندی، با استفاده از جدول اعداد، با استفاده از جدول اعداد، بیشتر مواقع درباره چگونگی انجام آنها توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب
جمع دو عدد چهار رقمی را با استفاده از شکل یا جدول ارزش مکانی انجام می‌دهد. سکه انجام می‌دهد. در بیشتر مواقع جمع دو عدد چهار رقمی را به صورت‌های تقریبی و ذهنی، فرایندی، با استفاده از جدول اعداد انجام می‌دهد. بیشتر اوقات درباره چگونگی انجام کار توضیح مختصر می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	خوب
جمع دو عدد چهار رقمی را با استفاده از شکل یا جدول ارزش مکانی انجام می‌دهد. برخی مواقع جمع دو عدد چهار رقمی را به صورت‌های تقریبی و ذهنی، فرایندی، با استفاده از جدول اعداد و سکه انجام می‌دهد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول
جمع دو عدد چهار رقمی بدون انتقال را با استفاده از شکل و جدول ارزش مکانی انجام می‌دهد ولی در جمع دو عدد چهار رقمی بدون استفاده از شکل به صورت‌های تقریبی و ذهنی، فرایندی، با استفاده از جدول اعداد، با استفاده از جدول ارزش مکانی، با استفاده از سکه و در حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

نشانه‌های تحقق	مقایسه کسرها در حالت‌های مختلف (با استفاده از شکل یا محور، با صورت‌های مساوی، با مخرج‌های مساوی) و استفاده از نماد مناسب
صفحه	۵۷-۵۲
اهداف کلی	کسب مهارت در مقایسه کسرها
عناوین کارنامه	مقایسه کسر
	عدد
	جمع
	عملیات روی اعداد
	۱۰۸-۱۰۲
	کسب مهارت در جمع اعداد چهار رقمی کسب مهارت در استفاده از جمع در زندگی روزمره
	جمع دو عدد چهار رقمی با استفاده از شکل، بدون استفاده از شکل به صورت‌های مختلف (تقریبی و ذهنی، فرایندی، با استفاده از جدول اعداد، با استفاده از جدول ارزش مکانی، با استفاده از سکه)
	حل مسائل مربوط

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد در «ریاضی» پایه سوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطوح عملکرد	
خیلی خوب	تفریق دو عدد چهار رقمی را با استفاده از شکل و بدون استفاده از شکل به صورت‌های تقریبی و ذهنی، فرایندی، با استفاده از جدول اعداد، با استفاده از جدول ارزش مکانی، با استفاده از سکه انجام داده و بیشتر مواقع دربارهٔ جگه‌نگی انجام آنها توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.
خوب	تفریق دو عدد چهار رقمی را با استفاده از شکل یا با استفاده از جدول ارزش مکانی و سکه انجام می‌دهد. در بیشتر مواقع تفریق دو عدد چهار رقمی را به صورت‌های تقریبی و ذهنی، فرایندی، با استفاده از جدول اعداد انجام می‌دهد. بیشتر اوقات دربارهٔ جگه‌نگی انجام کار توضیح مختصر می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.
قابل قبول	تفریق دو عدد چهار رقمی را با استفاده از شکل یا جدول ارزش مکانی انجام می‌دهد. برخی مواقع تفریق دو عدد چهار رقمی را به صورت‌های تقریبی و ذهنی، فرایندی، با استفاده از جدول اعداد و سکه انجام می‌دهد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
نیازمند آموزش	تفریق دو عدد چهار رقمی بدون انتقال را با استفاده از شکل و جدول ارزش مکانی انجام می‌دهد. برای تفریق دو عدد چهار رقمی به صورت‌های تقریبی و ذهنی، فرایندی، با استفاده از جدول اعداد و سکه و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک راهشانی معلم نیاز دارد.
نشانه‌های تحقق	<ul style="list-style-type: none"> - تفریق دو عدد چهار رقمی با استفاده از شکل، بدون استفاده از شکل به صورت‌های تقریبی و ذهنی، فرایندی، با استفاده از جدول اعداد، با استفاده از جدول ارزش مکانی، با استفاده از سکه - حل مسائل مربوط
صفحه	۱۰۵-۱۰۲ ۱۱۱-۱۰۹
اهداف کلی	کسب مهارت در تفریق اعداد چهار رقمی کسب مهارت در استفاده از تفریق در زندگی روزمره
عناوین کارنامه	تفریق عملیات روی اعداد

سطوح عملکرد	
خیلی خوب	با توجه به موقعیت‌های مختلف عبارت ضرب می‌نویسد و حاصل را به درستی به دست می‌آورد. ضرب اعداد یک رقمی در یک رقمی و یک رقمی در مضارب دو رقمی ده را به صورت ذهنی و یک رقمی در چند رقمی را با استفاده از ماشین حساب و بدون استفاده از ماشین حساب (با استفاده از گسترده‌نویسی) انجام می‌دهد. خواص ضرب را به کار برده و اولویت‌های محاسباتی را رعایت می‌کند. ضرب اعداد چند رقمی در چند رقمی (حداکثر سه رقمی) را به صورت تقریبی انجام می‌دهد. بیشتر مواقع درباره چگونگی انجام آنها توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.
خوب	در بیشتر موارد با توجه به موقعیت‌های مختلف عبارت ضرب می‌نویسد و حاصل را به دست می‌آورد. ضرب اعداد یک رقمی در یک رقمی و یک رقمی در مضارب دو رقمی ده را به صورت ذهنی و یک رقمی در چند رقمی را با استفاده از ماشین حساب و بدون استفاده از آن (با استفاده از گسترده‌نویسی) انجام می‌دهد. در بیشتر موارد خواص ضرب را به کار برده و اولویت‌های محاسباتی را رعایت می‌کند. ضرب اعداد چند رقمی در چند رقمی (حداکثر سه رقمی) را به صورت تقریبی انجام می‌دهد و درباره چگونگی انجام کار توضیح مختصر می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.
قابل قبول	با توجه به شکل، دسته‌بندی و جمع، عبارت ضرب می‌نویسد و حاصل را به درستی به دست می‌آورد. ضرب اعداد یک رقمی در یک رقمی را به صورت ذهنی انجام می‌دهد. ضرب اعداد یک رقمی در چند رقمی را به کمک ماشین حساب انجام می‌دهد. برخی موارد ضرب عدد یک رقمی در چند رقمی را (بدون استفاده از ماشین حساب) به درستی انجام می‌دهد و از خواص جابه‌جایی و شرکت‌پذیری استفاده می‌کند و در برخی موارد خواص ضرب را به کار برده و اولویت‌های محاسباتی را رعایت می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
نیازمند آموزش	ضرب اعداد یک رقمی در یک رقمی را به صورت ذهنی انجام می‌دهد. در نوشتن عبارت ضرب در موقعیت‌های مختلف و به دست آوردن حاصل آن و ضرب و رعایت اولویت‌های محاسباتی و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.

نشانه‌های تحقق	<ul style="list-style-type: none"> نوشتن عبارت ضرب برای موقعیت‌های مختلف با توجه به شکل، به کمک دسته‌بندی، به کمک تقارن، با استفاده از محور، به کمک الگویابی، به کمک جمع و به دست آوردن حاصل آن انجام ضرب یک رقمی در یک رقمی و یا یک رقمی در مضارب دو رقمی ده (۱۰، ۲۰، ۳۰، ۴۰، ۵۰) به صورت ذهنی و یا یک رقمی در چند رقمی (با استفاده از ماشین حساب و بدون استفاده از ماشین حساب) انجام ضرب چند رقمی در چند رقمی به صورت تقریبی به کارگیری خواص ضرب: جابه‌جایی، شرکت‌پذیری و توزیع‌پذیری ضرب روی جمع به کارگیری اولویت‌های محاسباتی حل مسائل مربوط
صفحه	۶۳-۷۸ ۱۳۶-۱۴۴
اهداف کلی	<ul style="list-style-type: none"> درک مفهوم ضرب و رابطه جمع و ضرب کسب مهارت در ضرب اعداد یک رقمی در یک رقمی و یک رقمی در چند رقمی درک خاصیت‌های ضرب درک اولویت‌های محاسباتی کسب مهارت در انجام ضرب چند رقمی در چند رقمی به صورت تقریبی
عناوین کارنامه	ضرب عملیات روی اعداد

سطوح عملکرد	
خیلی خوب	با توجه به موقعیت‌های مختلف عبارت تقسیم را می‌نویسد و پاسخ را به درستی به دست می‌آورد. تقسیم اعداد یک رقمی بر یک رقمی و دو رقمی بر یک رقمی (بدون باقیمانده، با باقیمانده) را با استفاده از ماشین حساب و بدون استفاده از آن انجام می‌دهد و خارج قسمت و باقیمانده را به دست می‌آورد. بیشتر مواقع دربارهٔ چگونگی انجام آنها توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.
خوب	تقسیم اعداد یک رقمی بر یک رقمی را انجام می‌دهد (با ماشین حساب و بدون ماشین حساب) و خارج قسمت و باقیمانده را تعیین می‌کند. در بیشتر مواقع با توجه به موقعیت‌های مختلف عبارت تقسیم را به درستی نوشته و پاسخ را به دست می‌آورد. تقسیم اعداد دو رقمی بر یک رقمی را با استفاده از ماشین حساب و بیشتر مواقع بدون استفاده از ماشین حساب انجام می‌دهد و خارج قسمت و باقیمانده را تعیین می‌کند. بیشتر مواقع دربارهٔ چگونگی انجام کار توضیح مختصر می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.
قابل قبول	در برخی از موقعیت‌ها عبارت تقسیم را به درستی می‌نویسد و پاسخ را به دست می‌آورد. تقسیم اعداد یک رقمی بر یک رقمی را (با ماشین حساب و بدون ماشین حساب) به درستی انجام می‌دهد و خارج قسمت و باقیمانده را تعیین می‌کند. در برخی مواقع تقسیم اعداد دو رقمی بر یک رقمی (بدون باقیمانده، با باقیمانده) را به درستی انجام می‌دهد و مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
نیازمند آموزش	تقسیم اعداد یک رقمی بر یک رقمی را به درستی انجام می‌دهد و خارج قسمت و باقیمانده را تعیین می‌کند. در نوشتن عبارت تقسیم برای موقعیت‌های مختلف و تقسیم اعداد دو رقمی بر یک رقمی و استفاده از ماشین حساب و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.

نشانه‌های تحقق	<ul style="list-style-type: none"> - نوشتن عبارت تقسیم برای موقعیت‌های مختلف با توجه به شکل، دسته‌بندی، محور، ضرب و به دست آوردن جواب - انجام عمل تقسیم اعداد یک رقمی بر یک رقمی و دو رقمی بر یک رقمی با باقیمانده و بدون باقیمانده (با استفاده از ماشین حساب، بدون استفاده از ماشین حساب) - حل مسائل مربوط
صفحه	۷۳-۷۵ ۱۴۵-۱۴۸
اهداف کلی	درک مفهوم تقسیم و رابطه آن با ضرب کسب مهارت در تقسیم اعداد یک رقمی بر یک رقمی و دو رقمی بر یک رقمی
عناوین کارنامه	تقسیم
	عملیات روی اعداد

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطح عملکرد درس «ریاضی» پایه سوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطوح عملکرد	
خیلی خوب	پیشتر اشکال و اجسام مکعب و مکعب مستطیل شکل را در محیط پیرامون نشان می‌دهد. از بین گسترده‌های مختلف، گسترده مکعب را شناسایی کرده و در صورت لزوم آن را ساخته و وجوه آن را مشخص می‌کند. با راهنمایی و کمک معلم با استفاده از یک سبزی‌بندی یا یک مکعب درست می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.
خوب	پیشتر مواقع اشکال و اجسام مکعب و مکعب مستطیل شکل را در محیط پیرامون نشان می‌دهد و از بین گسترده‌های مختلف، گسترده مکعب را شناسایی کرده و در صورت لزوم آن را ساخته و وجوه آن را مشخص می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.
قابل قبول	برخی اشکال و اجسام مکعب و مکعب مستطیل شکل را در محیط پیرامون نشان می‌دهد. بعضی مواقع از بین گسترده‌های مختلف، گسترده مکعب را شناسایی کرده و با راهنمایی معلم آن را ساخته و وجوه آن را مشخص می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
نیازمند آموزش	در تشخیص اشکال و اجسام مکعب و مکعب مستطیل شکل در محیط پیرامون و شناسایی گسترده مکعب و ساختن آن و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.

عنوان کارنامه	اهداف کلی	صفحه	نشانه‌های تحقق
مکعب و مکعب مستطیل	درک مفهوم مکعب و مکعب مستطیل کسب مهارت در ساختن مکعب	۱۳-۱۵ ۱۷-۲۰	<ul style="list-style-type: none"> - شناسایی مکعب و مکعب مستطیل در محیط پیرامون - شناسایی گسترده مکعب و تعیین شکل وجوه آن - ساختن مکعب با داشتن گسترده (بازشده) آن - حل مسائل مربوط
عناوین کارنامه			هندسه

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	بیشتر اشکال و اجسام استوانه‌ای شکل را در محیط پیرامون و در صفحه شناسایی می‌کند. استوانه را می‌سازد و برخی از موارد استفاده استوانه را بیان می‌کند.	- شناسایی استوانه در محیط پیرامون - ساخت استوانه	۱۲۱-۱۱۹ ۱۲۴ و ۱۲۶	درک مفهوم استوانه کسب مهارت در ساختن استوانه	استوانه
خوب	بیشتر اشکال و اجسام استوانه‌ای شکل را در محیط پیرامون و در صفحه شناسایی می‌کند. استوانه را می‌سازد.	- شناسایی مخروط در محیط پیرامون - ساخت مخروط	۱۲۲ و ۱۲۳ ۱۲۵ و ۱۲۶	درک مفهوم مخروط کسب مهارت در ساختن مخروط	مخروط
قابل قبول	برخی از اشکال و اجسام استوانه‌ای شکل را در محیط پیرامون و در صفحه شناسایی می‌کند. با کمک و راهنمایی معلم استوانه را می‌سازد.				
نیازمند آموزش	برای شناسایی اشکال و اجسام استوانه‌ای شکل در محیط پیرامون و در صفحه ساختن استوانه به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.				
خیلی خوب	بیشتر اشکال و اجسام مخروطی شکل را در محیط پیرامون و در صفحه شناسایی می‌کند. مخروط را می‌سازد و در صورت لزوم آن را برش داده و شکل سطح مقطع (برش خورده) را مشخص می‌کند و برخی از موارد استفاده مخروط را بیان می‌کند.				
خوب	بیشتر اشکال و اجسام مخروطی شکل را در محیط پیرامون و در صفحه شناسایی می‌کند. مخروط را می‌سازد و آن را برش داده و با راهنمایی معلم شکل سطح مقطع برش خورده را مشخص می‌کند.				
قابل قبول	برخی از اشکال و اجسام مخروطی شکل را در محیط پیرامون و در صفحه شناسایی می‌کند. با کمک و راهنمایی معلم مخروط را می‌سازد، آن را برش می‌دهد و شکل سطح مقطع (برش خورده) را مشخص می‌کند.				
نیازمند آموزش	برای شناسایی اشکال و اجسام مخروطی شکل در محیط پیرامون و در صفحه ساختن مخروط به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.				
هندسه					

سطح عملکرد

<p>دایره و اجزای آن را شناسایی کرده و رابطه بین قطر و شعاع را بیان می‌کند. با استفاده از ابزار مختلف، دایره را رسم می‌کند و محیط آن را به طرق مختلف (به کمک نخ، به کمک خط، به صورت تقریبی محاسبه می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.</p>	<p>خیلی خوب</p>	<p>نشانه‌های تحقق</p>	<p>صفحه</p>	<p>اهداف کلی</p>	<p>عناوین کارنامه</p>
<p>دایره و اجزای آن را شناسایی کرده و رابطه بین شعاع و قطر را بیان می‌کند. به کمک برخی از ابزار (شعاع ممین) دایره رسم می‌کند. حداقل با یک روش محیط دایره را به صورت تقریبی محاسبه می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.</p>	<p>خوب</p>	<p>شناسایی دایره و اجزای آن (مرکز، شعاع و قطر) و بیان رابطه بین شعاع و قطر رسم دایره با ابزار مختلف (اشیای گرد، نخ، پرگار) محاسبه شعاع، قطر و محیط دایره (به صورت تقریبی) حل مسائل مربوط</p>	<p>۴۹-۵۳ ۸۲-۸۳</p>	<p>درک مفهوم دایره و اجزای آن کسب مهارت در رسم دایره کسب مهارت در محاسبه محیط دایره (به صورت تقریبی)</p>	<p>دایره</p>
<p>دایره را به کمک اشیای گرد رسم می‌کند و در کشیدن دایره با نخ و پرگار و محاسبه دور دایره و رسم شعاع و قطر و اندازه‌گیری آنها و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.</p>	<p>نیازمند آموزش</p>	<p>شناسایی زاویه در محیط پیرامون و در صفحه نشان می‌دهد. تعداد زاویه‌های چند ضلعی را مشخص می‌کند. موارد استفاده گونیا را بیان کرده و از گونیا برای تعیین زاویه‌های راست استفاده می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.</p>	<p>خیلی خوب</p>	<p>درک مفهوم زاویه و زاویه راست آشنایی با گونیا و موارد استفاده آن</p>	<p>زاویه</p>
<p>اکثر مواقع زاویه و زاویه راست را در محیط پیرامون و در صفحه نشان می‌دهد. تعداد زاویه‌های چند ضلعی را مشخص می‌کند. موارد استفاده گونیا را بیان کرده و از گونیا برای تعیین زاویه‌های راست استفاده می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.</p>	<p>خوب</p>	<p>شناسایی زاویه در محیط پیرامون و صفحه شناسایی زاویه راست در محیط پیرامون و صفحه تعیین تعداد زاویه‌ها در چند ضلعی‌ها شناسایی گونیا و بیان موارد استفاده آن حل مسائل مربوط</p>	<p>۵۴-۵۷</p>	<p>درک مفهوم زاویه و زاویه راست آشنایی با گونیا و موارد استفاده آن</p>	<p>زاویه</p>
<p>در برخی مواقع زاویه و زاویه راست را در محیط پیرامون و در صفحه نشان می‌دهد. تعداد زاویه‌های چند ضلعی را مشخص می‌کند. با راهنمایی معلم از گونیا برای تعیین زاویه‌های راست یا رسم آنها استفاده می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.</p>	<p>قابل قبول</p>	<p>نیازمند آموزش</p>	<p>صفحه</p>	<p>اهداف کلی</p>	<p>عناوین کارنامه</p>
<p>زاویه را در صفحه نشان می‌دهد. برای زاویه راست، تعداد زوایای چند ضلعی و استفاده صحیح از گونیا و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.</p>	<p>نیازمند آموزش</p>	<p>شناسایی زاویه در محیط پیرامون و در صفحه نشان می‌دهد. تعداد زاویه‌های چند ضلعی را مشخص می‌کند. با راهنمایی معلم از گونیا برای تعیین زاویه‌های راست یا رسم آنها استفاده می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.</p>	<p>صفحه</p>	<p>اهداف کلی</p>	<p>عناوین کارنامه</p>

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	خط شکسته، خط خمیده، نیم خط، پاره خط و خطوط موازی را به صورت مجزا در صفحه) و در اشکال ترکیبی شناسایی کرده و آنها را اسم گذاری می‌کند. ویژگی خط، پاره خط و نیم خط را بیان کرده و آنها را رسم می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	<ul style="list-style-type: none"> - تعیین خط، خط شکسته، خط خمیده، نیم خط، پاره خط، خط موازی - ترسیم خط، نیم خط، پاره خط و بیان ویژگی‌های آن - حل مسائل مربوط 	۸۴، ۷۳-۸۲ و ۸۷	درک مفهوم خط و انواع آن درک مفهوم خطوط موازی کسب مهارت در ترسیم خط، نیم خط، پاره خط	خط، نیم خط، پاره خط، خطوط موازی
خوب	خط شکسته، خط خمیده، نیم خط، پاره خط و خطوط موازی را به صورت مجزا در صفحه) و در بسیاری مواقع در اشکال ترکیبی شناسایی کرده و آنها را اسم گذاری می‌کند. ویژگی خط، پاره خط و نیم خط را بیان کرده و آنها را رسم می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	<ul style="list-style-type: none"> - مشخص کردن و نام گذاری انواع چندضلعی و اجزای آن (در حد کتاب درسی) و محاسبه قطر آنها - بیان ویژگی‌های مثلث متساوی الساقین، متساوی الاضلاع، مربع و مستطیل - حل مسائل مربوط 	۷۳، ۷۵، ۸۴، ۸۷-۸۵، ۹۹ ۱۰۳-۱۰۱، ۱۰۵ و ۱۰۸-۱۰۷	درک مفهوم چندضلعی و برخی از اجزای آن کسب مهارت در محاسبه طول اجزای چند ضلعی	چندضلعی‌ها
قابل قبول	برای شناسایی خط، نیم خط، پاره خط و خطوط موازی و اسم گذاری آنها و بیان ویژگی آنها و حل مسائل ساده کتاب درسی، به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.				
نیازمند آموزش	انواع چند ضلعی (در حد کتاب درسی) را به صورت مجزا و در شکل‌های ترکیبی شناسایی کرده و نام گذاری می‌کند. اضلاع، زاویه‌ها و قطرها را محاسبه می‌کند. مثلث متساوی الساقین، متساوی الاضلاع، مربع و مستطیل را در صفحه تشخیص داده و ویژگی‌های آنها را بیان می‌کند. مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.				
خیلی خوب	بیشتر مواقع انواع چند ضلعی (در حد کتاب درسی) را شناسایی کرده، نام گذاری می‌کند. اضلاع، زاویه‌ها و قطرها را محاسبه می‌کند. مثلث متساوی الساقین، متساوی الاضلاع، مربع و مستطیل را در صفحه تشخیص می‌دهد و ویژگی‌های آنها را بیان می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.				
قابل قبول	برخی از انواع چند ضلعی (در حد کتاب درسی) را شناسایی کرده، نام گذاری می‌کند. اضلاع، زاویه‌ها و قطرها را محاسبه می‌کند. مثلث متساوی الساقین، متساوی الاضلاع، مربع و مستطیل را در صفحه تشخیص می‌دهد و ویژگی‌های آنها را بیان می‌کند. مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.				
نیازمند آموزش	برای شناسایی و نام گذاری انواع چند ضلعی (در حد کتاب درسی)، اضلاع، زاویه‌ها و قطرها و محاسبه تعداد قطرها و شناسایی مثلث متساوی الساقین، متساوی الاضلاع و مربع و مستطیل و بیان ویژگی‌های آنها و حل مسائل ساده کتاب درسی، به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.				

هندسه

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ریاضی» پایه سوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطوح عملکرد	
خیلی خوب	اشکال متقارن با بیش از یک محور تقارن را شناسایی کرده و محورهای تقارن آن را رسم می‌کند. با توجه به محورهای تقارن، شکل را رنگ‌آمیزی می‌کند. قادر به ساخت یک شکل متقارن با بیش از یک محور تقارن است. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.
خوب	بیشتر مواقع اشکال متقارن با بیش از یک محور تقارن را شناسایی کرده و برخی از محورهای تقارن آن را رسم می‌کند. بیشتر مواقع با توجه به محورهای تقارن، شکل را تکمیل یا رنگ‌آمیزی می‌کند. قادر به ساخت یک شکل متقارن با حداقل یک محور تقارن است. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.
قابل قبول	برخی مواقع اشکال متقارن با بیش از یک محور تقارن را شناسایی کرده و حداقل یک محور تقارن آن را رسم می‌کند. برخی مواقع با توجه به محورهای تقارن، شکل را تکمیل یا رنگ‌آمیزی می‌کند. با راهنمایی معلم یک شکل متقارن با حداقل یک محور تقارن می‌سازد و مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
نیازمند آموزش	اشکال متقارن با یک محور تقارن را شناسایی و رنگ‌آمیزی می‌کند. در شناسایی یا تکمیل اشکال متقارن با بیش از یک محور تقارن و رسم محورهای تقارن و ساخت شکل متقارن و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.

نشانه‌های تحقق	<ul style="list-style-type: none"> - شناسایی و رسم محورهای تقارن در اشکال متقارن - تکمیل یا رنگ‌آمیزی اشکال متقارن با توجه به محورهای تقارن - ساخت اشکال متقارن - حل مسائل مربوط
صفحه	۱۹-۲۱
اهداف کلی	کسب مهارت در تشخیص اشکال متقارن (با بیش از یک محور تقارن) و رسم محورهای تقارن کسب مهارت در تکمیل یک شکل با توجه به محور تقارن کسب مهارت در ساخت یک شکل متقارن
عناوین کارنامه	تقارن
عناوین کارنامه	هندسه

سطح عملکرد	
فاصله بین دو نقطه، دو مکان و یا اندازه خطوط شکسته (باز و بسته) و خمیده را در محیط اطراف خود اندازه‌گیری کرده و اندازه‌ها را با واحدهای اندازه‌گیری استاندارد (کیلو متر، متر و اجزای آن) بیان کرده و مقایسه و تبدیل می‌کند. در صورت لزوم آن را به صورت واحد کامل و کسری از آن و یا به صورت ترکیبی (متر و سانتی متر، میلی متر و میکرو متر و...) بیان می‌کند. محیط اشکال هندسی را به دست آورده و برای محاسبه محیط مستطیل، مربع و مثلث متساوی الاضلاع از فرمول استفاده می‌کند. درباره بیشتر موارد ذکر شده توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب
فاصله بین دو نقطه، دو مکان و یا اندازه خطوط شکسته (باز و بسته) و خمیده را در محیط اطراف خود اندازه‌گیری کرده و اندازه‌ها را با واحدهای اندازه‌گیری استاندارد (کیلو متر، متر و اجزای آن) بیان کرده و مقایسه و در اکثر موارد واحدها را به یکدیگر تبدیل می‌کند. بیشتر مواقع آن را به صورت واحد کامل و کسری از آن و یا به صورت ترکیبی (متر و سانتی متر، میلی متر و میکرو متر و...) بیان می‌کند. محیط اشکال هندسی را به دست آورده و برای محاسبه محیط مستطیل، مربع و مثلث متساوی الاضلاع از فرمول استفاده می‌کند و در بیشتر موارد درباره موارد ذکر شده توضیح مختصر می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	خوب
فاصله بین دو نقطه، دو مکان و یا اندازه خطوط شکسته (باز و بسته) را در محیط اطراف خود اندازه‌گیری می‌کند و اندازه‌ها را با واحدهای اندازه‌گیری استاندارد (متر و اجزای آن) بیان کرده و مقایسه و در برخی موارد واحدها را به یکدیگر تبدیل می‌کند. محیط اشکال هندسی را بدون استفاده از فرمول به دست آورده ولی بعضی مواقع برای محاسبه محیط مستطیل، مربع و مثلث متساوی الاضلاع از فرمول استفاده می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول
فاصله بین دو نقطه، دو مکان و یا اندازه خطوط شکسته (باز و بسته) را در محیط اطراف خود اندازه‌گیری می‌کند. ولی در به کارگیری واحد اندازه‌گیری استاندارد مناسب و مقایسه و تبدیل واحدها و محاسبه محیط اشکال هندسی با استفاده از فرمول و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
اندازه‌گیری فاصله دو مکان، طول اشیا و خط منحنی با استفاده از واحدهای اندازه‌گیری استاندارد (کیلو متر، متر و اجزای آن) و مقایسه اندازه‌ها با یکدیگر تبدیل واحدهای اندازه‌گیری استاندارد (کیلو متر به متر، متر به سانتی متر، سانتی متر به میلی متر) به یکدیگر بیان فاصله دو مکان، اندازه طول اشیا و محیط به صورت واحد کامل و کسری از آن یا به صورت ترکیبی (کیلو متر و متر، متر و سانتی متر، سانتی متر و میلی متر) اندازه‌گیری محیط اشکال هندسی با استفاده از فرمول یا بدون استفاده از آن حل مسائل مربوط	نشانه‌های تحقق
۳۱، ۳۴، ۳۵، ۳۶، ۴۵، ۴۶، ۴۸، ۴۹، ۵۱، ۵۸، ۵۹، ۱۰۱، ۱۰۳، ۱۰۵، ۱۰۷، ۱۰۸	صفحه
درک مفهوم اندازه‌گیری و واحدهای استاندارد آن (متر و کیلو متر) کسب مهارت در اندازه‌گیری فاصله دو مکان، طول اشیا و محیط با واحدهای مختلف، مقایسه آنها، تبدیل واحدها به یکدیگر و بیان آنها به صورت‌های مختلف درک مفهوم محیط	اهداف کلی
طول و محیط	عناوین کارنامه
اندازه‌گیری	

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ریاضی» پایه سوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطوح عملکرد		نیازمند آموزش
خیلی خوب	مساحت اشکال مختلف را به صورت تقریبی با دقت و با استفاده از واحد اندازه‌گیری سطح (غیراستاندارد) - استانداردا) محاسبه کرده و آنها را با یکدیگر مقایسه می‌کند. از فرمول، برای محاسبه مساحت مستطیل و مربع استفاده می‌کند و در بیشتر موارد درباره موارد ذکر شده توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	نیازمند آموزش
خوب	در بسیاری از موارد مساحت اشکال مختلف را به صورت تقریبی با دقت و با استفاده از واحد اندازه‌گیری سطح (غیراستاندارد) - استانداردا) محاسبه کرده و آنها را با یکدیگر مقایسه می‌کند. از فرمول، برای محاسبه مساحت مستطیل و مربع استفاده می‌کند. در بیشتر موارد درباره موارد ذکر شده توضیح مختصر می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	خوب
قابل قبول	در برخی موارد مساحت اشکال مختلف را به صورت تقریبی با دقت و با استفاده از صفحه شطرنجی، محاسبه و مقایسه می‌کند. از فرمول، برای محاسبه مساحت مستطیل و مربع استفاده می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول
نیازمند آموزش	در محاسبه مساحت اشکال هندسی و مقایسه آنها، استفاده از واحد استاندارد اندازه‌گیری مساحت، استفاده از فرمول برای محاسبه مساحت مستطیل و مربع و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

نشانه‌های تحقق	<ul style="list-style-type: none"> - محاسبه مساحت اشکال به صورت تقریبی - اندازه‌گیری مساحت اشکال هندسی با مقیاس استاندارد و غیراستاندارد و مقایسه آنها - به‌کارگیری فرمول مساحت مستطیل و مربع - محاسبه مساحت اشکال ترکیبی مربع و مستطیل - حل مسائل مربوط
صفحه	۹۵-۸۸
اهداف کلی	درک مفهوم مساحت کسب مهارت در اندازه‌گیری سطح اشکال و مقایسه آنها
عناوین کارنامه	مساحت
	اندازه‌گیری

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	جرم اشیا را با استفاده از واحدهای اندازه‌گیری استاندارد، به صورت تقریبی بیان و با استفاده از ترازوی دستی یا ترازوی استاندارد، اندازه‌گیری کرده، آنها را با یکدیگر مقایسه می‌کند. در بیشتر موارد درباره آن توضیح می‌دهد. واحدهای اندازه‌گیری جرم را به یکدیگر تبدیل می‌کند. ترازوی دستی می‌سازد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	تقریب زدن جرم اشیا و اندازه‌گیری جرم آنها با ابزارهای مناسب - بیان جرم اشیا با استفاده از واحدهای اندازه‌گیری جرم و تبدیل آنها به یکدیگر - ساخت یک ترازوی دستی و مقایسه جرم اشیا با یکدیگر - حل مسائل مربوط	۳۷-۳۹ ۵۱ و ۵۸	درک مفهوم جرم آشنایی با واحدهای اندازه‌گیری جرم و کسب مهارت در تبدیل آنها به یکدیگر، اندازه‌گیری جرم اشیا و مقایسه آنها با یکدیگر	جرم
خوب	بیشتر مواقع جرم اشیا را با استفاده از واحدهای اندازه‌گیری استاندارد به صورت تقریبی بیان و با استفاده از ترازوی دستی یا ترازوی استاندارد، اندازه‌گیری کرده، آنها را با یکدیگر مقایسه می‌کند و در بیشتر موارد درباره آن توضیح مختصر می‌دهد. در بیشتر مواقع واحدهای اندازه‌گیری جرم را به یکدیگر تبدیل می‌کند. ترازوی دستی می‌سازد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	بیان زمان به صورت قبل از ظهر و بعد از ظهر یا مانده و طی شده - خواندن ساعت معمولی (به صورت طی شده و مانده) و دیجیتالی و مقایسه آنها - خواندن ساعت با استفاده از کسر - حل مسائل مربوط	۱۶-۱۸ و ۵۰	درک مفهوم زمان کسب مهارت در بیان ساعت به صورت قبل و بعد از ظهر و طی شده	زمان
قابل قبول	واحد اندازه‌گیری جرم را بیان می‌کند. در تعیین جرم اشیا به کمک ترازو و مقایسه آنها و تبدیل واحدهای اندازه‌گیری جرم به یکدیگر و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.				
نیازمند آموزش	بیشتر مواقع جرم اشیا را با استفاده از واحدهای اندازه‌گیری استاندارد، اندازه‌گیری کرده و آنها را با یکدیگر مقایسه می‌کند. بعضی مواقع واحدهای اندازه‌گیری جرم را به یکدیگر تبدیل می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.				
خیلی خوب	برنامه روزانه خود را با استفاده از ساعت‌های قبل از ظهر و بعد از ظهر به صورت‌های مختلف (طی شده، مانده و یا کسری از ساعت) بیان می‌کند. در صورت لزوم، ساعت معمولی و ساعت دیجیتالی را خوانده و آنها را با یکدیگر مقایسه می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.				
خوب	بیشتر مواقع برنامه روزانه خود را با استفاده از ساعت‌های قبل از ظهر و بعد از ظهر به صورت‌های مختلف (طی شده، مانده و یا کسری از ساعت) بیان می‌کند. در صورت لزوم، ساعت معمولی و ساعت دیجیتالی را خوانده و آنها را با یکدیگر مقایسه می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.				
قابل قبول	برخی مواقع برنامه روزانه خود را با استفاده از ساعت‌های قبل از ظهر و بعد از ظهر به صورت‌های مختلف (طی شده، مانده و یا کسری از ساعت) بیان می‌کند. برخی مواقع ساعت معمولی و ساعت دیجیتالی را خوانده و آنها را با یکدیگر مقایسه می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.				
نیازمند آموزش	برای بیان برنامه روزانه خود با استفاده از ساعت‌های قبل از ظهر و بعد از ظهر و خواندن ساعت به صورت طی شده و مانده یا کسری و خواندن ساعت معمولی و دیجیتالی و مقایسه آنها با یکدیگر و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.				

اندازه‌گیری

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد در «ریاضی» پایه سوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰-۹۹

سطوح عملکرد		تنبیه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	داده‌ها را به صورت مناسب در جدول ثبت کرده و درباره آنها توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	ثبت داده‌ها در جدول و توصیف داده‌ها - حل مسائل مربوط	۱۱۸-۱۲۰	کسب مهارت در ثبت داده‌ها و توصیف آنها	جدول داده‌ها
خوب	بیشتر مواقع داده‌ها را به صورت مناسب در جدول ثبت کرده و درباره آنها توضیح مختصر می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	نمایش داده‌ها بر روی نمودارها (دایره‌ای، ستونی و تصویری) نمایش داده، آنها را توصیف می‌کند، درباره چگونگی رسم آنها توضیح می‌دهد. نمودارها را به یکدیگر تبدیل کرده و نمودار مناسب را انتخاب می‌کند. برخی از کاربردهای نمودار را در زندگی روزمره بیان می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	۱۲۹-۱۲۴ و ۱۳۱	کسب مهارت در ترسیم نمودار (دایره‌ای، ستونی و تصویری) و توصیف آنها کسب مهارت در تبدیل نمودارها به یکدیگر و انتخاب نمودار مناسب	رسم نمودار
قابل قبول	برخی مواقع داده‌ها را به صورت مناسب در جدول ثبت کرده و درباره آن توضیح مختصر می‌دهد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	بیشتر مواقع داده‌ها را بر روی نمودار تعیین شده (دایره‌ای، ستونی و تصویری) نمایش داده و آنها را توصیف می‌کند. در بعضی موارد نمودارهای دایره‌ای، ستونی و تصویری را به یکدیگر تبدیل کرده و نمودار مناسب را انتخاب می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.			
نیازمند آموزش	برای ثبت داده‌ها در جدول و توضیح آنها و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	برخی مواقع داده‌ها را بر روی نمودار تعیین شده (دایره‌ای، ستونی و تصویری) نمایش داده و آنها را توصیف می‌کند. در بعضی موارد نمودارهای دایره‌ای، ستونی و تصویری را به یکدیگر تبدیل کرده و نمودار مناسب را انتخاب می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.			

آمار و احتمال

سطوح عملکرد		تنبیه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	کلیهٔ حالت‌های ممکن یک پیشامد را پیش‌بینی می‌کند. قادر به تخمین شانس اتفاق افتادن یک پیشامد در حالت‌های مختلف، با توجه به تجربیات قبلی و با اطلاعات خود است. احتمال وقوع یک پیشامد را با انجام آزمایش و تکمیل جدول داده‌ها به صورت کسر بیان می‌کند و دربارهٔ آن توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	پیش‌بینی حالت‌های ممکن یک پیشامد (درحد کتاب درسی) - تخمین شانس اتفاق افتادن یک پیشامد در حالت‌های مختلف (حتماً اتفاق می‌افتد، احتمال دارد اتفاق بیفتد، به طور حتم اتفاق می‌افتد). (درحد کتاب درسی) - تخمین احتمال وقوع یک پیشامد به صورت کسر (نسبت تعداد حالات مطلوب به کلیهٔ حالات ممکن) (درحد کتاب درسی) - حل مسائل مربوط	۱۲۳-۱۲۱	درک مفهوم احتمال کسب مهارت در پیش‌بینی حالات ممکن یک پیشامد کسب مهارت در تخمین احتمال وقوع یک پیشامد و بیان آن با استفاده از کسر	احتمال
خوب	اگر حالت‌های ممکن یک پیشامد را پیش‌بینی می‌کند. اگر موارد قادر به تخمین شانس اتفاق افتادن یک پیشامد با توجه به تجربیات قبلی و با اطلاعات خود است. بیشتر مواقع احتمال وقوع یک پیشامد را با انجام آزمایش و تکمیل جدول داده‌ها به صورت کسر بیان می‌کند و دربارهٔ آن توضیح می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.				احتمال
قابل قبول	برخی از حالت‌های ممکن یک پیشامد را پیش‌بینی می‌کند. بعضی مواقع شانس اتفاق افتادن یک پیشامد را با توجه به تجربیات قبلی و با اطلاعات خود تخمین می‌زند. برخی مواقع احتمال وقوع یک پیشامد را با انجام آزمایش و تکمیل جدول داده‌ها به صورت کسر بیان می‌کند. مسائل سادهٔ کتاب درسی را حل می‌کند.				احتمال
نیازمند آموزش	برای پیش‌بینی حالت‌های ممکن یک پیشامد، تخمین شانس اتفاق افتادن آن، بیان احتمال وقوع یک پیشامد به صورت کسر و حل مسائل سادهٔ کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.				احتمال

آمار و احتمال

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	با توجه به داده‌های مسئله، شکل مناسب رسم کرده و به حل مسئله می‌پردازد. در صورت لزوم از راهبرد رسم شکل در حل مسئله استفاده می‌کند.	رسم شکل مناسب با توجه به داده‌های مسئله	۴۴-۴۵ ۷۳ و ۵۵	کسب مهارت در به‌کارگیری راهبرد رسم شکل در حل مسئله	رسم شکل
خوب	در بیشتر مواقع با توجه به داده‌های مسئله قادر به رسم شکل مناسب و حل مسئله است. در بیشتر مواقع به‌درستی از راهبرد رسم شکل در حل مسئله استفاده می‌کند.	استفاده از راهبرد رسم شکل در حل مسئله		کسب مهارت در به‌کارگیری راهبرد الگوسازی در حل مسئله	الگوسازی
خیلی خوب	تمام حالت‌های ممکن را تشخیص داده و به صورت منظم می‌نویسد و در بیشتر موارد درباره‌ی نظم به کار رفته توضیح می‌دهد. در صورت لزوم از راهبرد الگوسازی در حل مسئله استفاده می‌کند.	نوشتن تمام حالات ممکن به طور منظم و بیان نظم به کار رفته	۲۶-۲۷	کسب مهارت در به‌کارگیری راهبرد الگوسازی در حل مسئله	الگوسازی
خوب	بیشتر حالت‌های ممکن را تشخیص داده و به صورت منظم می‌نویسد و در بیشتر موارد درباره‌ی نظم به کار رفته توضیح مختصر می‌دهد. در بیشتر مواقع به‌درستی از راهبرد الگوسازی در حل مسئله استفاده می‌کند.	استفاده از راهبرد الگوسازی در حل مسئله			
قابل قبول	برخی از حالت‌های ممکن را تشخیص داده و به صورت منظم می‌نویسد. برخی مواقع به‌درستی از راهبرد مورد نظر در حل مسئله استفاده می‌کند.				
نیازمند آموزش	برای رسم شکل مناسب با توجه به داده‌های مسئله و استفاده از راهبرد رسم شکل در حل مسئله به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.				
نیازمند آموزش	تمام حالت‌های ممکن را تشخیص داده و به صورت منظم می‌نویسد و در بیشتر موارد درباره‌ی نظم به کار رفته توضیح می‌دهد. در صورت لزوم از راهبرد الگوسازی در حل مسئله استفاده می‌کند.				

راهبردهای حل مسئله

سطوح عملکرد	
خیلی خوب	مسئله را به مسئله‌های کوچک‌تر تبدیل کرده و مرحله به مرحله حل می‌کند. از این راهبرد در حل مسائل استفاده می‌کند.
خوب	در بیشتر مواقع مسئله را به مسئله‌های کوچک‌تر تبدیل کرده و مرحله به مرحله حل می‌کند. بیشتر اوقات به درستی از این راهبرد در حل مسائل استفاده می‌کند.
قابل قبول	در برخی مواقع مسئله را به مسئله‌های کوچک‌تر تبدیل کرده و مرحله به مرحله حل می‌کند. برخی اوقات به درستی از این راهبرد در حل مسائل استفاده می‌کند.
نیازمند آموزش	در تشخیص زیرمسئله‌های یک مسئله و حل مرحله به مرحله آن و استفاده از راهبرد تبدیل مسئله به زیر مسئله نیاز به کمک و راهنمایی معلم دارد.
خیلی خوب	روابط بین عددها یا شکل‌ها را اکتشف می‌کند و در صورت لزوم آن را ادامه می‌دهد. الگوی عددی را به الگوی هندسی و بالعکس تبدیل می‌کند. بیشتر مواقع درباره آن توضیح می‌دهد. در صورت لزوم برای حل مسائل از راهبرد الگویابی استفاده می‌کند.
خوب	در بیشتر موارد روابط بین عددها یا شکل‌ها را کشف می‌کند و آن را ادامه می‌دهد. در بیشتر مواقع الگوی عددی را به الگوی هندسی و بالعکس تبدیل کرده درباره آن توضیح مختصر می‌دهد. بیشتر مواقع به درستی از این راهبرد در حل مسائل استفاده می‌کند.
قابل قبول	در برخی موارد روابط بین عددها یا شکل‌ها را کشف می‌کند و آن را ادامه می‌دهد. در بعضی مواقع الگوی عددی را به الگوی هندسی و بالعکس تبدیل می‌کند. برخی مواقع به درستی از این راهبرد برای حل مسائل استفاده می‌کند.
نیازمند آموزش	در کشف روابط بین عددها و شکل‌ها و ادامه آنها و تبدیل الگوهای عددی به هندسی و بالعکس و استفاده از راهبرد الگویابی در حل مسئله نیاز به راهنمایی و کمک معلم دارد.

تشریح‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
<ul style="list-style-type: none"> تبدیل مسئله به مسئله‌های کوچک‌تر و حل مرحله به مرحله مسئله استفاده از راهبرد تبدیل مسئله به زیرمسئله در حل مسئله 	۸۱-۸۰	کسب مهارت در به کارگیری راهبرد تبدیل مسئله به مسئله‌های کوچک‌تر در حل مسئله	تبدیل مسئله به زیر مسئله
<ul style="list-style-type: none"> توانایی کشف الگو بیان و توصیف قاعده الگو به صورت کلامی و نوشتاری تبدیل الگوی عددی به هندسی و برعکس به کارگیری راهبرد الگویابی در حل مسئله 	۸، ۹، ۱۲، ۲۰، ۲۲ و ۲۳	کسب مهارت در استفاده از راهبرد الگویابی در حل مسئله	الگویابی
راهبردهای حل مسئله			

سطوح عملکرد	
با استفاده از عددهای تقریبی یا کوچک‌تر، راه حل مسئله را تشخیص داده و با داده‌های اصلی مسئله راه حل می‌کند. در صورت لزوم از این راهبرد در حل مسئله استفاده می‌کند.	خوب
اکثر مواقع با استفاده از عددهای تقریبی یا کوچک‌تر قادر به تشخیص راه حل مسئله و حل مسئله با داده‌های اصلی است. در بیشتر مواقع به درستی از این راهبرد در حل مسئله استفاده می‌کند.	خوب
در برخی موارد با استفاده از عددهای تقریبی یا کوچک‌تر قادر به تشخیص راه حل مسئله و حل مسئله با داده‌های اصلی است. برخی مواقع به درستی از این راهبرد در حل مسئله استفاده می‌کند.	قابل قبول
در تبدیل عددهای مسئله به عددهای تقریبی یا کوچک‌تر و حل آن با استفاده از داده‌های اصلی و استفاده از این راهبرد در حل مسئله به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
مسئله را با توجه به اطلاعات و داده‌های مسئله به یک تساوی یا عبارت یا یک شکل نمادین تبدیل کرده و پاسخ را به دست می‌آورد. در صورت لزوم از راهبرد نمادین برای حل مسئله استفاده می‌کند.	خیلی خوب
در بیشتر مواقع مسئله را با توجه به اطلاعات و داده‌ها، تبدیل به تساوی یا عبارت یا یک شکل نمادین کرده و به حل آن می‌پردازد. بیشتر اوقات به درستی از روش نمادین در حل مسئله استفاده می‌کند.	خوب
برخی اوقات مسئله را با توجه به اطلاعات و داده‌ها تبدیل به تساوی یا عبارت یا یک شکل نمادین کرده و به حل آن می‌پردازد. برخی مواقع به درستی از راهبرد نمادین برای حل مسائل استفاده می‌کند.	قابل قبول
در تبدیل داده‌ها و اطلاعات مسئله به تساوی یا عبارت یا شکل نمادین و به دست آوردن پاسخ و استفاده از راهبرد نمادین به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

نشانه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عبارتین کارنامه
<ul style="list-style-type: none"> - ساده کردن مسئله با استفاده از اعداد تقریبی یا اعداد کوچک‌تر به جای اعداد اصلی - استفاده از راهبرد حل مسئله ساده‌تر در حل مسئله 	۹۸-۹۹	کسب مهارت در استفاده از راهبرد حل مسئله ساده‌تر در حل مسئله	حل مسئله ساده‌تر
<ul style="list-style-type: none"> - تبدیل مسئله به یک تساوی یا عبارت یا یک شکل نمادین - مجهول‌یابی و درک مفهوم مجهول - نمادین‌سازی با رسم شکل - استفاده از راهبرد نمادین در حل مسئله 	۶۲-۶۳	کسب مهارت در به‌کارگیری روش نمادین در حل مسئله	روش نمادین
راهبردهای حل مسئله			

سطوح عملکرد	
خیلی خوب	بر اساس موضوع مسئله، حدس‌های نزدیک به جواب مسئله می‌زند. پاسخ خود را آزمون کرده و به صورت منطقی حدس زدن را ادامه می‌دهد تا به پاسخ مسئله برسد. در بیشتر موارد کار را بیان می‌کند. در صورت لزوم از این راهبرد در حل مسائل استفاده می‌کند.
خوب	بیشتر مواقع بر اساس موضوع مسئله، حدس‌های نزدیک به جواب مسئله می‌زند. پاسخ خود را آزمون کرده و به صورت منطقی حدس زدن را ادامه می‌دهد تا به پاسخ مسئله برسد. بیشتر مواقع مراحل کار را به صورت مختصر بیان می‌کند. بیشتر مواقع به طور مناسب از این راهبرد در حل مسائل استفاده می‌کند.
قابل قبول	در برخی مواقع بر اساس موضوع مسئله، حدس‌های نزدیک به جواب مسئله می‌زند. پاسخ خود را آزمون کرده و با ادامه دادن حدس زدن، به پاسخ مسئله می‌رسد. برخی مواقع به طور مناسب از این راهبرد در حل مسائل استفاده می‌کند.
نیازمند آموزش	در وزن حدس‌های نزدیک به جواب مسئله، آزمایش آن، بیان مراحل کار و استفاده از راهبرد حدس به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.
خیلی خوب	با استفاده از داده‌های مسئله، کلیه حالات ممکن را تعیین کرده و با حذف حالات نامطلوب، پاسخ را به دست می‌آورد. در صورت لزوم از این راهبرد در حل مسائل استفاده می‌کند.
خوب	داده‌های مسئله و بیشتر حالات ممکن مسئله را تعیین می‌کند. با تعیین و حذف حالات نامطلوب، پاسخ را به دست می‌آورد. بیشتر مواقع به طور مناسب از این راهبرد در حل مسائل استفاده می‌کند.
قابل قبول	داده‌های مسئله و برخی از حالات ممکن و حالات نامطلوب مسئله را مشخص می‌کند و با توجه به آن، مسئله را حل می‌کند. برخی مواقع به طور مناسب از این راهبرد در حل مسائل استفاده می‌کند.
نیازمند آموزش	در تعیین داده‌ها و حالات ممکن مسئله، به دست آوردن پاسخ صحیح، انتخاب راهبرد مناسب و حل مسائل ساده کتاب به راهنمایی و کمک معلم نیازمند است.
نشانه‌های تحقق	<ul style="list-style-type: none"> - بیان حدس نزدیک به پاسخ مسئله بر اساس موضوع مسئله - استفاده از راهبرد حدس و آزمایش در حل مسئله
صفحه	۱۱۶-۱۱۷
اهداف کلی	کسب مهارت در به‌کارگیری راهبرد حدس و آزمایش در حل مسئله
عناوین کارنامه	حدس و آزمایش
راهبردهای حل مسئله	
نشانه‌های تحقق	<ul style="list-style-type: none"> - نوشتن تمام حالت‌های ممکن و حذف حالت‌های نامطلوب - استفاده مناسب از راهبرد حذف حالت‌های نامطلوب در حل مسائل
صفحه	۱۳۴ و ۱۳۵
اهداف کلی	کسب مهارت در به‌کارگیری راهبرد حذف حالت‌های نامطلوب در حل مسئله
عناوین کارنامه	حذف حالت‌های نامطلوب

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس علوم تجربی

عناوین کارنامه	درس	سطح ۱(قابل قبول)	سطح ۲(خوب)	سطح ۳(خیلی خوب)	
مهارت‌های فرایندی و روش علمی	۱	زنگ علوم	با توجه به مسئله/ موضوع مورد مطالعه، چند منبع مختلف را شناسایی کرده و آن‌ها را متناسب با هر یک از منابع مورد نظر از آن‌ها استفاده می‌کند. اما گزارشی که بیانگر پاسخ‌های مستندی به پرسش‌های مورد نظر است را تنظیم می‌کند، به طوری که در گزارش تنظیم شده هماهنگی بین ابزار و منابع وجود دارد.	با توجه به مسئله/موضوع مورد مطالعه، منابع متعددی را شناسایی و ابزار متناسب با هر یک از منابع را تهیه کرده و اطلاعات جمع‌آوری شده را به صورت مستقیم و در راستای پرسش‌های اولیه گزارش می‌کند، به طوری که ساختار مورد انتظار در تنظیم گزارش رعایت شده باشد.	وسپله‌ای می‌سازد و به کمک آن کار انواع آینه‌ها را مقایسه می‌کند.
	۲	جست‌وجو کنیم و بسازیم	با کمک معلم وسپله‌ای می‌سازد که می‌تواند با آن کار سه نوع آینه را مشاهده کند.	وسپله‌ای می‌سازد و با آن کار سه نوع آینه را نشان می‌دهد.	اطلاعاتی را در مورد عوامل تأثیرگذار بر فناوری یک نمونه از روش‌های نگهداری مواد غذایی در مورد عوامل تأثیرگذار بر فناوری یک نمونه از روش‌های نگهداری مواد غذایی در یک بازه زمانی گزارش می‌کند.
	۳	از گذشته تا آینده	اطلاعاتی در مورد یک فناوری ساده/چگونگی روش‌های نگهداری مواد غذایی در زندگی روزمره خود جمع‌آوری، ثبت و گزارش می‌کند.	اطلاعاتی را در مورد تغییرات یک نمونه از روش‌های نگهداری مواد غذایی در یک بازه زمانی گزارش می‌کند.	فهرستی از مواد غذایی که در مکان زندگی خود مورد استفاده قرار می‌دهد را تهیه می‌کند. قرار می‌دهد و آنها را با معیارهای خود ساخته دسته‌بندی می‌کند.
	۴	خوراکی‌ها	گل‌ها، میوه‌ها و دانه‌های گیاهان آشنا را طبقه‌بندی می‌کند.	با دین دانه گیاه مشخص کند دانه گیاه، یک قسمتی یا دو قسمتی است.	با دین برگ، ریشه و گل گیاه تشخیص می‌دهد که دانه آن یک قسمتی یا دو قسمتی است.
	۵	بکارید و ببینید	با مشاهده و جمع‌آوری اطلاعات، جانوران را براساس معیارهای علمی طبقه‌بندی کرده و دو گروه ماهی‌ها و دوزیستان را مشخص می‌کند.	مراحل زندگی یک ماهی و یک قورباغه را رسم و ساختار بدن و زندگی آنها را با هم مقایسه می‌کند.	دریافته زندگی یک دوزیست از منابع معتبر اطلاعات جمع‌آوری و خلاصه منسجمی از آن ارائه می‌کند.
	۶	هرکدام جای خود (۱)	با مشاهده و جمع‌آوری اطلاعات، جانوران را براساس معیارهای علمی در گروه‌های مختلف مهرده‌داران طبقه‌بندی می‌کند.	ساختار بدن و زندگی مهرده‌داران را توصیف و با هم مقایسه می‌کند.	دریافته زندگی و ساختار بدن مهرده‌داران از منابع معتبر اطلاعات جمع‌آوری و خلاصه‌ای از آن ارائه می‌کند.
	۷	هرکدام جای خود (۲)	۱- منظور از منابع، منابع اطلاعاتی و ابزار چگونگی دستیابی به آن اطلاعات است.		

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «علوم تجربی» پایه سوم دوره ابتدایی - سوال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

عناوین کارنامه	درس	سطح ۱ (قابل قبول)	سطح ۲ (خوب)	سطح ۳ (خیلی خوب)
مواد و تغییرات آن	مواد اطراف ما	در مواد پر کاربرد زندگی روزمره خود بر پایه ملاک «پخش شدن در همه فضای ظرف» مواد گازی را تشخیص داده و کاربردهای آنها را در زندگی شناسایی می‌کند.	در مواد پر کاربرد زندگی روزمره خود بر پایه ملاک، مواد گازی را تشخیص داده و کاربردهای آنها را در زندگی شناسایی و مواد را در سه دسته جامد، مایع و گاز طبقه‌بندی می‌کند.	در مواد پر کاربرد زندگی روزمره خود بر پایه ملاک، مواد گازی را تشخیص داده و کاربردهای آنها را در زندگی شناسایی و مواد را در سه دسته جامد، مایع و گاز طبقه‌بندی می‌کند. اثر گرم کردن و سرد کردن را بر نمونه‌هایی از مواد جامد و مایع ناشناخته بررسی می‌کند.
	اندازه‌گیری مواد	جرم و حجم نمونه‌هایی از اجسام جامد و مایع محیط اطراف خود را با مقیاس خود ساخته تخمین می‌زند و اندازه‌گیری می‌کند.	جرم و حجم نمونه‌هایی از اجسام جامد و مایع محیط اطراف خود را با مقیاس خود ساخته و مقیاس استاندارد تخمین می‌زند و اندازه‌گیری و گزارش می‌کند.	جرم و حجم نمونه‌هایی از اجسام جامد و مایع محیط اطراف خود را با مقیاس خود ساخته و مقیاس استاندارد اندازه‌گیری جرم و حجم را گزارش می‌کند.
زمین و پیرامون آن	آب ماده با ارزش	برای پاسخ به پرسش‌ها، منابع را شناسایی کرده و از ابزار جمع‌آوری اطلاعات استفاده و گزارش می‌کند، اما در گزارش تنظیم شده، هماهنگی لازم بین مسئله موضوع و منابع و ابزار وجود ندارد.	برای پاسخ به پرسش‌ها و موضوع مورد مطالعه، چند منبع را شناسایی کرده و ابزار مناسب با منابع مورد نظر را تهیه و گزارش می‌کند که بیانگر پاسخ‌های مستندی به پرسش‌های مورد نظر است، تنظیم می‌کند به طوری که در گزارش تنظیم شده، هماهنگی بین ابزار و منابع وجود داشته باشد.	برای پاسخ به پرسش مورد مطالعه، منابع متعددی را شناسایی کرده و ابزار متناسب با هر یک از منابع را تهیه و گزارش می‌کند. به طوری که گزارش تنظیم شده به خوبی بر روی پرسش‌های مورد مطالعه متمرکز و اطلاعات جمع‌آوری شده به صورت منسجم و در راستای پرسش‌ها، گزارش شده است و انتظارات مورد نظر در گزارش‌نویسی رعایت بنده باشد.
	زندگی ما و آب	با استفاده از منابع و ابزار، درباره پرسش‌ها و مفاهیم، اطلاعات جمع‌آوری کرده و گزارش می‌دهد اما در گزارش تنظیم شده، هماهنگی لازم بین مسئله، موضوع و منابع و ابزار وجود ندارد.	برای پاسخ به پرسش‌ها و موضوع مورد مطالعه، چند منبع را شناسایی کرده و ابزار متناسب با منابع تهیه کرده و گزارشی را که بیانگر پاسخ‌های مستند به پرسش‌های مورد نظر است، تنظیم می‌کند و در گزارش تنظیم شده، هماهنگی بین ابزار و منابع وجود دارد.	برای پاسخ به پرسش‌ها و موضوع درس، منابع متعددی را شناسایی کرده و ابزار متناسب با هر یک از منابع را تهیه می‌کند. گزارشی تنظیم شده به خوبی بر روی پرسش‌های مورد مطالعه متمرکز است و اطلاعات جمع‌آوری شده به صورت منسجم و در راستای پرسش‌ها، گزارش شده است و انتظارات مورد نظر در گزارش‌نویسی رعایت شده است.

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «علوم تجربی» پایه سوم دوره ابتدایی - سوال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

عناوین کارنامه	درس	سطح ۱ (قابل قبول)	سطح ۲ (خوب)	سطح ۳ (خیلی خوب)
حرکت و انرژی	۷	نور و مشاهده اجسام	با استفاده از یک آینه، به مشاهده اجسام (روبه‌رو، اطراف و پشت سر) می‌پردازد. برتو بازتاب نور را بر روی محل مشخص می‌تاباند.	برای نشان دادن بازتابش نور به وسیله آینه با کمک دو ستانش، بازی طراحی و اجرا می‌کند.
	۹	نیرو همه جا (۱)	فهرستی از انجام کارها و بازی‌های روزمره و آشنا تهیه و نیروی به کار رفته در این کارها را به دو دسته هل دادن (زانش) و کشیدن (کشش) طبقه‌بندی کرده و یک با دو اثر نیرو را مشخص می‌کند.	فعالیت‌ها و بازی‌های طراحی و نیروی به کار رفته در این فعالیت‌ها را به دو دسته هل دادن و کشیدن طبقه‌بندی کرده و همه اثرهای نیرو را مشخص می‌کند.
	۱۰	نیرو همه جا (۲)	تأثیر نیروی کشش زمین را در یک یا دو مورد از کارهای روزمره و عادی توضیح داده و برای کاربرد مهم در زندگی روزمره یک مثال عادی و رایج می‌زند.	برای تأثیر نیروی کشش زمین یک یا دو مثال خلاقانه و تخیلی در موقعیت‌های گوناگون ارائه کرده و یک اهم می‌سازد.

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس هنر

عناوین کارنامه	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
زیبایی شناسی	رعایت جنبه‌های زیبایی شناسی در تولید اثر هنری خود	<ul style="list-style-type: none"> - رعایت تقارن عناصر مورد نیاز در فرایند و محصول تولید هنری
ارتباط با طبیعت	آشنایی با طبیعت	<ul style="list-style-type: none"> - ایده گرفتن از طبیعت در تولید هنری - حساسیت به طبیعت به عنوان جزئی از خلقت خداوند
آشنایی با میراث فرهنگی	آشنایی با میراث فرهنگی ایران	<ul style="list-style-type: none"> - ایده گرفتن از میراث فرهنگی ایران در تولید هنری - شناخت و حفظ و نگهداری میراث فرهنگی
بیان ایده در قالب های مختلف هنری		
تولید هنری	توانایی بیان پیام در تولید هنری	<ul style="list-style-type: none"> - انتخاب، پرورش و اجرای ایده

سطح عملکرد	در تولیدات هنری خود تقارن (شما به دو طرف یک شکل) را رعایت می‌کند.
خیلی خوب	در تولیدات هنری خود تقارن را رعایت می‌کند.
خوب	در تولیدات هنری خود تقارن را با راهنمایی دیگران رعایت می‌کند.
قابل قبول	در تولیدات هنری خود تقارن را با کمک مستقیم دیگران رعایت می‌کند.
نیازمند آموزش	طبیعت را به عنوان بخشی از خلقت خداوند می‌شناسد و در تولیدات هنری خود، از آن ایده می‌گیرد.
خیلی خوب	طبیعت را به عنوان بخشی از خلقت خداوند می‌شناسد و در بیشتر تولیدات هنری خود، از آن ایده می‌گیرد.
خوب	طبیعت را به عنوان بخشی از خلقت خداوند می‌شناسد و در بعضی از تولیدات هنری خود، از آن ایده می‌گیرد.
قابل قبول	طبیعت را به عنوان بخشی از خلقت خداوند می‌شناسد و به ندرت در تولیدات هنری خود، از آن ایده می‌گیرد.
نیازمند آموزش	میراث فرهنگی و هنری کشور خود را می‌شناسد، نسبت به حفظ و نگهداری آن می‌کوشد و در همه تولیدات هنری خود، از آن ایده می‌گیرد.
خیلی خوب	بیشتر میراث فرهنگی و هنری کشور خود را می‌شناسد، نسبت به حفظ و نگهداری آن می‌کوشد و در بیشتر تولیدات هنری خود، از آن ایده می‌گیرد.
خوب	برخی از میراث فرهنگی و هنری کشور خود را می‌شناسد، نسبت به حفظ و نگهداری آن می‌کوشد و گاهی در تولیدات هنری خود، از آن ایده می‌گیرد.
قابل قبول	به ندرت میراث فرهنگی و هنری کشور خود را می‌شناسد، نسبت به حفظ و نگهداری آن حساس است و در تولیدات هنری خود از آن ایده می‌گیرد.
نیازمند آموزش	برای بیان پیام خود، ایده مناسب انتخاب می‌کند، آن را پرورش می‌دهد و با جزئیات بیشتر اجرا می‌کند.
خیلی خوب	برای بیان پیام خود، ایده مناسب انتخاب می‌کند، آن را پرورش می‌دهد و با جزئیات اجرا می‌کند.
خوب	برای بیان پیام خود، ایده مناسب انتخاب می‌کند، آن را پرورش می‌دهد و اجرا می‌کند.
قابل قبول	برای بیان پیام خود، ایده مناسب انتخاب می‌کند، آن را پرورش می‌دهد اما برای اجرای آن به کمک معلم نیاز دارد.
نیازمند آموزش	برای بیان پیام خود، ایده مناسب انتخاب می‌کند، آن را پرورش می‌دهد اما برای اجرای آن به کمک معلم نیاز دارد.

۱- به منظور آگاهی بیشتر به جد اول اهداف، نشانه‌های تحقق پایه اول و دوم درس هنر همین کتاب رجوع کنید.

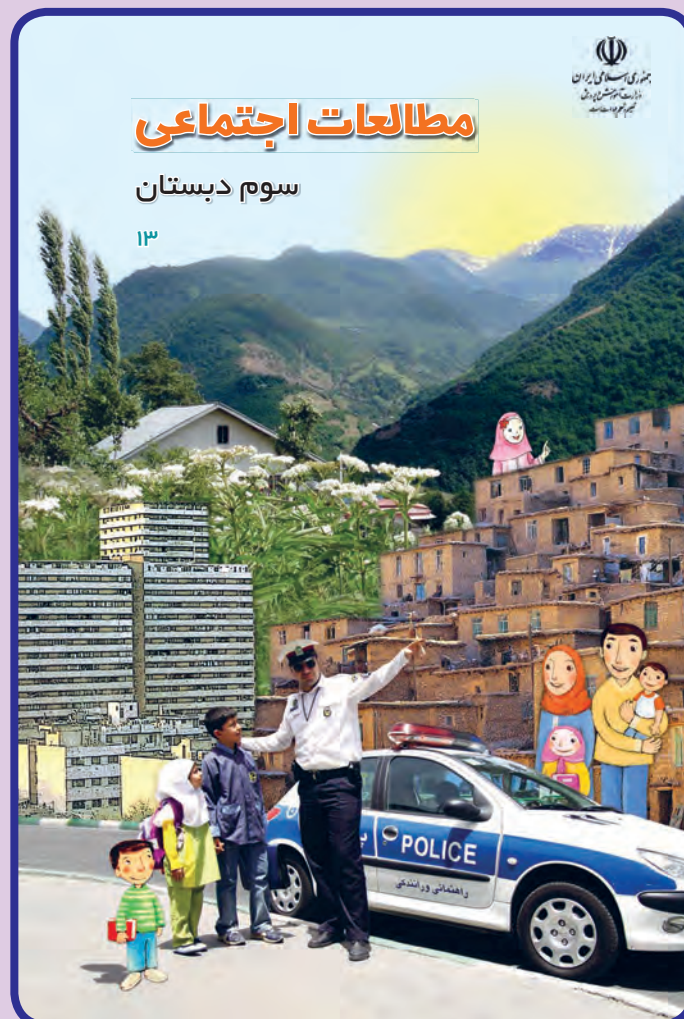
ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «هنر» پایه سوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد	
خیلی خوب	در مورد فرایند تولید هنری خود و دیگران استدلال می‌کند و برای بهبود تولید هنری خود و هم‌کلاسی‌هایش با استفاده از ملاک‌های زیبایی‌شناسی، پیشنهاد‌های متنوعی می‌دهد.
خوب	در مورد فرایند تولید هنری خود و دیگران استدلال می‌کند برای بهبود تولید هنری خود و هم‌کلاسی‌هایش با استفاده از ملاک‌های زیبایی‌شناسی، چند پیشنهاد می‌دهد.
قابل قبول	در مورد فرایند تولید هنری خود استدلال می‌کند برای بهبود تولید هنری خود و هم‌کلاسی‌هایش می‌دهد.
نیازمند آموزش	در مورد فرایند تولید هنری خود توضیح می‌دهد. در ارائه پیشنهاد برای بهبود تولید هنری خود و هم‌کلاسی‌هایش به کمک معلم نیاز دارد.
خیلی خوب	مواد و ابزارهای مختلف را، به‌طور صحیح و با دقت استفاده می‌کند و نکات مربوط به ایمنی، بهداشت و رعایت می‌کند.
خوب	مواد و ابزارهای مختلف را، در بعضی موارد به‌طور صحیح و با دقت استفاده می‌کند و نکات مربوط به ایمنی، بهداشت و نگهداری آنها را رعایت می‌کند.
قابل قبول	مواد و ابزارهای مختلف را، با راهنمای دیگران به‌طور صحیح استفاده می‌کند و نکات مربوط به ایمنی، بهداشت و نگهداری آنها را رعایت می‌کند.
نیازمند آموزش	مواد و ابزارهای مختلف را، با کمک مستقیم دیگران به‌طور صحیح استفاده می‌کند و نکات مربوط به ایمنی، بهداشت و نگهداری آنها را به ندرت رعایت می‌کند.

عنوان کارنامه	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
بیان ایده در قالب‌های مختلف هنری	توانایی بررسی و توصیف تولید هنری خود و دیگران	<ul style="list-style-type: none"> - استدلال در مورد فرایند تولید هنری (انتخاب ایده، پرورش ایده و اجرای ایده هنری) خود و هم‌کلاسی‌هایش - اظهار نظر دقیق‌تر برای بهبود کیفی تولید هنری خود و هم‌کلاسی‌هایش بر اساس معیارهای زیبایی‌شناسی
استفاده مناسب از ابزار	رعایت بهداشت و ایمنی نگهداری و کاربرد درست ابزار و مواد	<ul style="list-style-type: none"> - رعایت نکات بهداشتی و ایمنی در استفاده از ابزار و مواد - رعایت نکات لازم برای نگهداری ابزار و مواد (استفاده بجا، به‌اندازه و دقیق از ابزار و مواد)

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس مطالعات اجتماعی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطح عملکرد درس «مطالعات اجتماعی» پایه سوم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	دروس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	<p>ضرورت وجود مقررات در خانه و مدرسه را بیان کرده و چند نمونه مقررات جدید پیشنهاد می‌دهد. مقررات عبور و مرور در کوچه و خیابان را توضیح داده، علائم عبور و مرور و نکات ایمنی را تشخیص و به‌صورت عملی نمایش می‌دهد. ضرورت همکاری در خانه و مدرسه را توضیح داده و جدول مربوط به آن را تکمیل می‌کند.</p>	<p>بیان ضرورت وجود مقررات در خانه و مدرسه و پیشنهاد مقررات جدید</p> <p>بیان مقررات عبور و مرور در کوچه و خیابان، تشخیص علائم عبور و مرور و نمایش مقررات عبور و مرور به‌صورت عملی (به‌ویژه علائم و مقرراتی که نقش مهمی در ایمنی کودکان دارند)</p> <p>بیان ضرورت همکاری در خانه و مدرسه و نشان دادن نقش خود و افراد خانواده در قالب جدول و ثبت موارد همکاری خود در خانه</p>	۲۳ و ۱۹، ۹، ۸	آشنایی با ضرورت نظم و مقررات در مکان‌های مختلف	نظام اجتماعی
خوب	<p>ضرورت وجود مقررات در خانه و مدرسه را بیان کرده و یک نمونه مقررات جدید پیشنهاد می‌دهد. اغلب مقررات عبور و مرور در کوچه و خیابان را توضیح داده، علائم عبور و مرور و نکات ایمنی را تشخیص و به‌صورت عملی نمایش می‌دهد. ضرورت همکاری در خانه و مدرسه را مختصراً توضیح داده و جدول مربوط به آن را تکمیل می‌کند.</p>				
قابل قبول	<p>اغلب دلایل ضرورت وجود مقررات در خانه و مدرسه را بیان می‌کند. برخی از مقررات عبور و مرور در کوچه و خیابان را توضیح داده، علائم عبور و مرور و نکات ایمنی را تشخیص و به‌صورت عملی نمایش می‌دهد. ضرورت همکاری در خانه و مدرسه را مختصراً توضیح داده و جدول مربوط به آن را تکمیل می‌کند.</p>				
نیان‌مند آموزش	<p>در بیان مقررات خانه و مدرسه و مقررات عبور و مرور در کوچه و خیابان و تشخیص علائم عبور و مرور و ضرورت همکاری در خانه و مدرسه و تکمیل جدول مربوط به آن به راهنمایی و کمک معلم نیاز دارد.</p>				

سطح عملکرد

کارا در آه پست را بیان می کند و مراحل مختلف ارسال نامه را انجام می دهد. نحوه ارتباط با آتش نشانی و پلیس را بیان کرده و مواردی را که می توان از آنها کمک گرفت، توضیح می دهد. کارکردهای خانه و مدرسه را بیان می کند.	خیلی خوب
کار اداره پست را بیان می کند و مراحل مختلف ارسال نامه را انجام می دهد. نحوه ارتباط با آتش نشانی و پلیس را بیان کرده و بیشتر مواردی را که می توان از آنها کمک گرفت، توضیح می دهد. کارکردهای خانه و مدرسه را بیان می کند.	خوب
کار اداره پست را بیان می کند و بیشتر مراحل مختلف ارسال نامه را انجام می دهد. نحوه ارتباط با آتش نشانی و پلیس را بیان کرده و برخی از مواردی را که می توان از آنها کمک گرفت، توضیح می دهد. بیشتر کارکردهای خانه و مدرسه را بیان می کند.	قابل قبول
در انجام مراحل مختلف ارسال نامه، نحوه ارتباط با آتش نشانی، پلیس و بیان مواردی که می توان از آنها کمک گرفت و کارکرد خانه و مدرسه به راهنمایی و کمک معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
کاربردهای شناسنامه و تفاوتها و شباهتهای خود با هم کلاسی هایش را بیان کرده، فرم مربوط به مشخصات شناسنامه و ویژگی های فردی خود را تکمیل می کند. خود و دوستانش را در حضور جمع معرفی می کند.	خیلی خوب
اغلب کاربردهای شناسنامه و تفاوتها و شباهتهای خود با هم کلاسی هایش را بیان کرده، فرم مربوط به مشخصات شناسنامه و ویژگی های فردی خود را تکمیل می کند. خود و دوستانش را در حضور جمع معرفی می کند.	خوب
برخی از کاربردهای شناسنامه و تفاوتها و شباهتهای خود با هم کلاسی هایش را بیان کرده، بیشتر بخش های فرم مربوط به مشخصات شناسنامه و ویژگی های فردی خود را تکمیل می کند. خود و دوستانش را در حضور جمع معرفی می کند.	قابل قبول
در بیان کاربردهای شناسنامه و تفاوتها و شباهتهای خود با هم کلاسی ها، تکمیل فرم مربوط به مشخصات شناسنامه و ویژگی های فردی خود، معرفی دوستانش به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

نشانه های تحقق

درس

اهداف کلی

عناوین کارنامه

<ul style="list-style-type: none"> - بیان کارکرد اداره پست و انجام مراحل مختلف ارسال نامه (از نوشتن نشانی روی پاکت تا پست کردن آن) - بیان نحوه برقراری ارتباط با آتش نشانی و پلیس و بیان مواردی که می توان از آنها کمک گرفت. - بیان کارکرد خانه (محبت، مراقبت از یکدیگر، یادگیری و...) و کارکرد مدرسه (یادگیری، دوستی و...) 	۵، ۴، ۱۴، ۱۷، ۱۸ و ۲۲	آشنایی با برخی از نهادهای اجتماعی و نحوه برقراری ارتباط با آنها	نظام اجتماعی
<ul style="list-style-type: none"> - بیان کاربردهای شناسنامه - تکمیل فرم مربوط به مشخصات شناسنامه ای و ویژگی های فردی - بیان تفاوتها و شباهتهای خود و هم کلاسی هایش - معرفی خود و دوستانش در حضور جمع با استفاده از جملات و لحن مناسب 	۳، ۱	شناخت توانایی ها و ویژگی های فردی خود	فرهنگ و هویت

۹۹ - ۴۰ - سال تحصیلی - پایه سوم دوره ابتدایی - مطالعات اجتماعی - سطح عملکرد

سطوح عملکرد

آموزه‌های اخلاقی و دینی را در مورد همکاری با اعضای خانواده، اولیای مدرسه و هم کلاسی‌ها بیان و رعایت می‌کند.	خوب
اغلب آموزه‌های اخلاقی و دینی را در مورد همکاری با اعضای خانواده، اولیای مدرسه و هم کلاسی‌ها بیان کرده و رعایت می‌کند.	خوب
برخی از آموزه‌های اخلاقی و دینی را در مورد همکاری با اعضای خانواده، اولیای مدرسه و هم کلاسی‌ها بیان کرده و رعایت می‌کند.	قابل قبول
در بیان رعایت آموزه‌های اخلاقی و دینی در مورد همکاری با اعضای خانواده، اولیای مدرسه و هم کلاسی‌ها به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
در مورد تغییرات خود، خانواده و ساختمان خانه‌ها پرس‌وجو و اطلاعات متنوعی جمع‌آوری می‌کند. رویدادها را روزی خط زمان مرتب و شجره‌نامه خود را ترسیم و تکمیل می‌کند. آینده خود را مجسم کرده، آن را به صورت نقاشی یا نوشتاری و... بیان می‌کند.	خیلی خوب
در مورد تغییرات خود، خانواده و ساختمان خانه‌ها پرس‌وجو و اطلاعات متنوعی جمع‌آوری می‌کند. رویدادها را روی خط زمان مرتب و شجره‌نامه خود را ترسیم و تکمیل می‌کند. آینده خود را مجسم کرده، آن را به صورت نقاشی یا نوشتاری و... بیان می‌کند.	خوب
در مورد تغییرات خود، خانواده و ساختمان خانه‌ها پرس‌وجو و اطلاعات مختصری جمع‌آوری می‌کند. با راهنمایی معلم، رویدادها را روی خط زمان مرتب و شجره‌نامه خود را ترسیم و تکمیل می‌کند. آینده خود را مجسم کرده، آن را به صورت نقاشی یا نوشتاری و... بیان می‌کند.	قابل قبول
در جمع‌آوری اطلاعات از طریق پرس‌وجو در مورد تغییرات خود، خانواده و ساختمان خانه‌ها، مرتب نمودن رویدادها روی خط زمان، ترسیم و تکمیل شجره‌نامه خود به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

نشانه‌های تحقق

بیان آموزه‌های اخلاقی و دینی در زمینه همکاری با اعضای خانواده، هم کلاسی‌ها و اولیای مدرسه و قدردانی از آنها رعایت عملی این آموزه‌ها	۸۰۷	شناخت آموزه‌های دینی و اخلاقی در مورد اعضای خانواده و مدرسه و به کارگیری آنها	فرهنگ و هویت
پرس‌وجو و گردآوری مدارک و شواهدی دال بر تغییرات خود، خانواده و... تکمیل و ترسیم شجره‌نامه خود گردآوری اطلاعاتی درباره تفاوت خانه‌های قدیمی و جدید از طریق پرس‌وجو مرتب کردن رویدادها روی خط زمان (گذشته، حال و آینده) بیان تجسمی از آینده خود، خانه ایده‌آل، مدرسه ایده‌آل و... به صورت‌های مختلف مثل نقاشی، متن نوشتاری و...	۱۶، ۲، ۱ و ۶	جمع‌آوری مدارک و شواهد مربوط به تغییرات خود، خانواده یا محیط پیرامون	زمان، تداوم و تغییر

عناوین کارنامه	اهداف کلی	درس	نشانه‌های تحقق
فضا و مکان	شناخت رابطه متقابل انسان و محیط در برآوردن نیازها	۱۹، ۱۶، ۱۵ ۲۱ و ۲۰	<ul style="list-style-type: none"> - شناسایی جهت‌های اصلی جغرافیایی در محیط و روی نقشه - شناسایی موقعیت مکان‌ها و کارکرد آنها در فضای واقعی و روی نقشه و به‌کارگیری راهنمای نقشه در فهم آن (نقشه‌خوانی) - بیان رابطه آب و هوا با شکل و نوع خانه‌ها و مقایسه آنها
	نیازمند آموزش	نیازمند آموزش	آب و هوا و خانه‌ها به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.
	قابل قبول	قابل قبول	در بیشتر موارد، جهت‌های اصلی جغرافیایی و موقعیت مکانی پدیده‌ها و کارکرد آنها را روی نقشه نشان می‌دهد و با راهنمایی معلم، در محیط واقعی پیدا می‌کند. در بیشتر موارد، از راهنمای نقشه به‌درستی استفاده می‌کند و رابطه میان آب و هوا با شکل و نوع خانه‌ها را بیان و مقایسه می‌کند.
	خوب	خوب	جهت‌های اصلی جغرافیایی و موقعیت مکانی پدیده‌ها و کارکرد آنها را روی نقشه نشان می‌دهد و در برخی موارد، در محیط واقعی پیدا می‌کند. از راهنمای نقشه به‌درستی استفاده می‌کند. رابطه میان آب و هوا با شکل و نوع خانه‌ها را بیان و مقایسه می‌کند.
	خیلی خوب	خیلی خوب	اصول ایمنی را در خانه و مدرسه بررسی می‌کند و در مورد آنها پیشنهادها را می‌دهد. نکات ایمنی در خانه و مدرسه را با ذکر دلیل توضیح می‌دهد و آنها را رعایت می‌کند.
	خیلی خوب	خیلی خوب	در بیشتر موارد، اصول ایمنی را در خانه و مدرسه بررسی می‌کند و در مورد آنها چند پیشنهاد ارائه می‌دهد. نکات ایمنی در خانه و مدرسه را با ذکر دلیل بیان می‌کند و در برخی موارد، آنها را رعایت می‌کند.
قابل قبول	قابل قبول	در برخی موارد، اصول ایمنی را در خانه و مدرسه بررسی می‌کند و در مورد آنها پیشنهاد ارائه می‌دهد. بیشتر نکات ایمنی در خانه و مدرسه را با ذکر دلیل بیان می‌کند و در برخی موارد، آنها را رعایت می‌کند.	
نیازمند آموزش	نیازمند آموزش	در بررسی اصول ایمنی در خانه و مدرسه و بیان نکات ایمنی مربوط به خانه و مدرسه به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	

سطوح عملکرد

۹۹ - ۴۰۰ راهنمای معلم در ارزشیابی توصیفی - سال تحصیلی ۹۹ - ۴۰۰

سطح عملکرد

در مورد لزوم کار و مفاهیم مربوط به درآمد، پس انداز، خرج کردن متناسب با نیاز و درآمد توضیح می‌دهد. نمونه‌های متنوعی از راهای صحیح مصرف را در خانه و مدرسه بیان کرده و آنها را به کار می‌گیرد و چند نمونه نیز پیشنهاد می‌دهد.	خیلی خوب
لزوم کار و مفاهیم مربوط به درآمد، پس انداز، خرج کردن متناسب با نیاز و درآمد را بیان می‌کند. چند نمونه از راهای صحیح مصرف را در خانه و مدرسه بیان کرده و آنها را به کار می‌گیرد و یک نمونه نیز پیشنهاد می‌دهد.	خوب
لزوم کار و مفاهیم مربوط به درآمد، پس انداز، خرج کردن متناسب با نیاز و درآمد را مختصراً بیان می‌کند. چند نمونه از راهای صحیح مصرف را در خانه و مدرسه (در حد کتاب) بیان کرده و آنها را به کار می‌گیرد.	قابل قبول
در بیان مفاهیم مربوط به درآمد، پس انداز، خرج کردن، راهای صحیح مصرف در خانه و مدرسه و به کارگیری آنها به کمک و راهنمای معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
مشاغل خواسته شده را تشخیص می‌دهد و نیازهایی را که هریک برآورده می‌کنند، بیان می‌کند. مشاغل تولیدی را از خدماتی تفکیک می‌کند و درباره یک شغل از طریق مصاحبه، اطلاعات متنوعی جمع‌آوری می‌کند.	خیلی خوب
اغلب مشاغل خواسته شده را تشخیص می‌دهد و نیازهایی را که هریک برآورده می‌کنند، بیان می‌کند. مشاغل تولیدی را از خدماتی تفکیک می‌کند و درباره یک شغل از طریق مصاحبه، اطلاعات جمع‌آوری می‌کند.	خوب
برخی از مشاغل خواسته شده را تشخیص می‌دهد و نیازهایی را که هریک برآورده می‌کنند، بیان می‌کند. بیشتر مشاغل تولیدی را از خدماتی تفکیک می‌کند و درباره یک شغل از طریق مصاحبه، اطلاعات مختصری جمع‌آوری می‌کند.	قابل قبول
در شناسایی مشاغل و تشخیص مشاغل تولیدی از خدماتی و انجام مصاحبه به کمک و راهنمای معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

شناسه‌های تحقق

درس

اهداف کلی

عناوین کارنامه

- بیان مفاهیم مربوط به لزوم کار، درآمد، پس انداز و خرج کردن متناسب با بودجه به منظور تأمین نیازها
- بیان راهای صحیح مصرف (پرهیز از اسراف، حفاظت از اموال و...) در خانه و مدرسه و به کارگیری این روش‌ها در زندگی

۱۲، ۱۱، ۱۰

آشنایی با لزوم کار و درآمد، پس انداز کردن و الگوهای صحیح مصرف و رعایت آن

منابع و فعالیت‌های اقتصادی

- شناسایی انواع مشاغل و نیازهایی که هریک برآورده می‌کنند
- تفکیک مشاغل تولیدی از خدماتی
- گردآوری اطلاعات درباره یک شغل از طریق انجام یک مصاحبه

۱۰

شناخت انواع مشاغل

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	نمونه‌های متنوعی از منابع طبیعی را با ذکر کالاهایی که از آنها به دست می‌آید، مشخص می‌کند. مفاهیم مربوط به زیاله و بازافت و چگونگی جدا کردن آنها را از یکدیگر توضیح داده و برای انجام این امر در خانه و مدرسه همکاری می‌کند.	<ul style="list-style-type: none"> - شناسایی منابع طبیعی و کالاهایی که از آنها به دست می‌آید. - بیان مفاهیم مربوط به زیاله و بازافت - بیان چگونگی جدا کردن زیاله برای بازافت - همکاری در تفکیک زباله‌ها در خانه و مدرسه 	۹، ۱۱ و ۱۳	آشنایی با منابع طبیعی و اهمیت آنها و روش‌های حفاظت از آنها	منابع و فعالیت‌های اقتصادی
خوب	چند نمونه از منابع طبیعی را با ذکر کالاهایی که از آنها به دست می‌آید، مشخص می‌کند. مفاهیم مربوط به زیاله و بازافت و چگونگی جدا کردن آنها را از یکدیگر توضیح داده و در بیشتر موارد، برای انجام این امر در خانه و مدرسه همکاری می‌کند.				
قابل قبول	چند نمونه از منابع طبیعی را با ذکر کالاهایی که از آنها به دست می‌آید، مشخص می‌کند (در حد کتاب). مفاهیم مربوط به زیاله و بازافت و چگونگی جدا کردن آنها را از یکدیگر بیان می‌کند در برخی موارد، برای انجام این امر در خانه و مدرسه همکاری می‌کند.				
نیازمند آموزش	در نام بردن منابع طبیعی و برشمردن کالاهایی که از آنها به دست می‌آید و بیان مفاهیم زیاله و بازافت و چگونگی جدا کردن آنها از یکدیگر به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.				

بخش چهارم

قرآن

- خواندن (روخوانی، قرائت)
- آموزه‌های قرآنی (ترجمه کلمات و عبارات قرآنی، پیام قرآنی و داستان‌های قرآنی)

هدیه‌های آسمان

دانش آموزان اقلیت‌های دینی :

- خداشناسی
- پیامبری
- جهان آخرت
- آداب و اخلاق دینی
- مراسم دینی - ملی
- خودشناسی
- تعالیم ویژه اقلیت‌های دینی

دانش آموزان اهل سنت :

- خداشناسی
- پیامبری
- جهان آخرت
- قرآن کریم
- آداب و اخلاق اسلامی
- احکام اسلامی
- مراسم اسلامی
- شخصیت‌های دینی
- خودشناسی

- خداشناسی
- پیامبری
- امامت
- جهان آخرت
- قرآن کریم
- آداب و اخلاق اسلامی
- احکام اسلامی
- مراسم اسلامی
- شخصیت‌های دینی
- خودشناسی

تربیت بدنی

- آمادگی جسمانی
- مهارت‌های مقدماتی رشته‌های ورزشی
- بهداشت و تغذیه ورزشی
- ایمنی در ورزش
- شرکت در بازی‌ها و فعالیت‌های ورزشی

فارسی

- مهارت‌های خواندن (گوش دادن، سخن گفتن و خواندن)
- مهارت‌های نوشتن (درست نویسی و املا، نگارش و انشا)

ریاضی

- عدد (الگوها، عددهای تاده رقمی، کسر و عدد مخلوط، مقایسه کسرها / عددهای مخلوط، عددهای اعشاری تا یک رقم اعشار)
- عملیات روی اعداد (جمع و تفریق، ضرب و تقسیم عددهای طبیعی، بخش پذیری، محاسبه‌های تقریبی، جمع و تفریق کسر، ضرب عدد در کسر، جمع و تفریق عددهای اعشاری)
- هندسه (زاویه، عمود و موازی، چهارضلعی‌ها، اجزا و خاصیت چهارضلعی‌ها)
- اندازه‌گیری (زاویه، زمان، طول / محیط، مساحت)
- آمار و احتمال (نمودار خط شکسته، احتمال وقوع یک پیشامد)
- حل مسئله [به کارگیری راهبردهای حل مسئله (رسم شکل، الگوسازی، تبدیل مسئله به زیرمسئله، الگویابی، حل مسئله ساده‌تر، روش نمادین، حدس و آزمایش، حذف حالت‌های نامطلوب)، ترکیب راهبردها، حل مسئله]

علوم تجربی

- مهارت‌های فرایندی و روش علمی (زنگ علوم)
- مواد و تغییرات آن (مخلوط‌ها در زندگی)
- دنیای زنده، بدن انسان و سلامت (بدن ما (۱)، بدن ما (۲)، بی‌مهره‌ها، گوناگونی گیاهان، زیستگاه)
- حرکت و انرژی (انرژی نیاز هر روز ما، انرژی الکتریکی، گرما و ماده، آهنربا در زندگی)
- زمین و پیرامون آن (سنگ‌ها، آسمان در شب)

هنر

- آفرینش هنری (پرورش ایده، بیان ایده)
- درک هنری (زیبایی‌شناسی، تاریخ و میراث فرهنگی ایران، نقد هنری)

مطالعات اجتماعی

- نظام اجتماعی
- فرهنگ و هویت
- زمان، تداوم و تغییر
- فضا و مکان
- منابع و فعالیت‌های اقتصادی

شایستگی‌های عمومی

- شایستگی‌های فردی (رعایت بهداشت و ایمنی، رعایت آموخته‌های اخلاقی)
- شایستگی‌های فرهنگی - اجتماعی (مسئولیت‌پذیری، مشارکت در کار گروهی، احترام به ارزش‌های ملی و مذهبی)
- شایستگی‌های یادگیری (توجه به مطالعه و کتابخوانی، تلاش برای یادگیری بیشتر در مکان‌ها و زمان‌های مختلف)

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس آموزش قرآن

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «قرآن» پایه چهارم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	دروس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	آیات و عبارات قرآنی کتاب درسی و بیشتر آیات مصحف آموزشی را صحیح و شمرده می‌خواند.	خواندن صحیح و شمرده آیات کتاب درسی و مصحف آموزشی	آیات کتاب درسی	مهارت روخوانی آیات	روخوانی
خوب	بیشتر آیات و عبارات قرآنی کتاب درسی و برخی از آیات مصحف آموزشی را صحیح و شمرده می‌خواند.	خواندن صحیح و شمرده آیات کتاب درسی و مصحف آموزشی	آیات کتاب درسی	مهارت روخوانی آیات	روخوانی
قابل قبول	بیشتر آیات و عبارات قرآنی کتاب درسی را صحیح و شمرده می‌خواند.	خواندن صحیح و شمرده آیات کتاب درسی و مصحف آموزشی	آیات کتاب درسی	مهارت روخوانی آیات	روخوانی
نیازمند آموزش	در خواندن آیات و عبارات قرآنی کتاب درسی به صورت صحیح و شمرده به راهنمایی معلم نیاز دارد.	خواندن صحیح و شمرده آیات کتاب درسی و مصحف آموزشی	آیات کتاب درسی	مهارت روخوانی آیات	روخوانی
خیلی خوب	آیات جلسه اول کتاب درسی را روان و آهنگین می‌خواند.	خواندن آیات جلسه اول کتاب درسی	آیات جلسه اول تمام دروس	مهارت روان‌خوانی آیات جلسه اول	قرائت
خوب	آیات جلسه اول کتاب درسی را روان و تقریباً آهنگین می‌خواند.	خواندن آیات جلسه اول کتاب درسی	آیات جلسه اول تمام دروس	مهارت روان‌خوانی آیات جلسه اول	قرائت
قابل قبول	آیات جلسه اول کتاب درسی را روان و معمولی می‌خواند.	خواندن آیات جلسه اول کتاب درسی	آیات جلسه اول تمام دروس	مهارت روان‌خوانی آیات جلسه اول	قرائت
نیازمند آموزش	در خواندن آیات جلسه اول کتاب درسی به صورت روان و معمولی به کمک معلم نیازمند است.	خواندن آیات جلسه اول کتاب درسی	آیات جلسه اول تمام دروس	مهارت روان‌خوانی آیات جلسه اول	قرائت
خیلی خوب	ترجمه کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را بیان می‌کند.	بیان معنای کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی	جلسه دوم تمام دروس	آشنایی با کلمات و عبارات ساده و پرکاربرد قرآنی	ترجمه کلمات و عبارات قرآنی
خوب	ترجمه بیشتر کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را بیان می‌کند.	بیان معنای کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی	جلسه دوم تمام دروس	آشنایی با کلمات و عبارات ساده و پرکاربرد قرآنی	ترجمه کلمات و عبارات قرآنی
قابل قبول	ترجمه برخی از کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را بیان می‌کند.	بیان معنای کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی	جلسه دوم تمام دروس	آشنایی با کلمات و عبارات ساده و پرکاربرد قرآنی	ترجمه کلمات و عبارات قرآنی
نیازمند آموزش	ترجمه تعداد کمی از کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را با راهنمایی معلم بیان می‌کند.	بیان معنای کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی	جلسه دوم تمام دروس	آشنایی با کلمات و عبارات ساده و پرکاربرد قرآنی	ترجمه کلمات و عبارات قرآنی
خیلی خوب	در بیشتر موارد متن و ترجمه پیام قرآنی را از حفظ می‌خواند و با ذکر مثال‌های متنوع مفاهیم و مصداق آن را با زبان خود بازگو می‌کند.	خواندن متن پیام قرآنی و ترجمه آن از کتاب درسی و بیان مصداق پیام	جلسه اول دروس ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۳، ۱۵	درک مفاهیم پیام‌های قرآنی	پیام قرآنی
خوب	در برخی موارد متن و ترجمه پیام قرآنی را از حفظ می‌خواند و با ذکر مثال مفاهیم و مصداق آن را با زبان خود بازگو می‌کند.	خواندن متن پیام قرآنی و ترجمه آن از کتاب درسی و بیان مصداق پیام	جلسه اول دروس ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۳، ۱۵	درک مفاهیم پیام‌های قرآنی	پیام قرآنی
قابل قبول	متن و ترجمه پیام قرآنی را از روی کتاب درسی می‌خواند و با راهنمایی معلم برخی از مفاهیم و مصداق آن را به زبان خود بازگو می‌کند.	خواندن متن پیام قرآنی و ترجمه آن از کتاب درسی و بیان مصداق پیام	جلسه اول دروس ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۳، ۱۵	درک مفاهیم پیام‌های قرآنی	پیام قرآنی
نیازمند آموزش	متن و ترجمه پیام‌های قرآنی را از روی کتاب درسی می‌خواند و با راهنمایی معلم برخی از مفاهیم و مصداق آن را به زبان خود بازگو می‌کند.	خواندن متن پیام قرآنی و ترجمه آن از کتاب درسی و بیان مصداق پیام	جلسه اول دروس ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۳، ۱۵	درک مفاهیم پیام‌های قرآنی	پیام قرآنی
خیلی خوب	داستان‌های کتاب درسی را با ذکر جزئیات به زبان خودش بازگو می‌کند.	بیان داستان‌های کتاب درسی	جلسه اول دروس ۴، ۸، ۱۲	آشنایی با داستان‌های قرآنی	داستان‌های قرآنی
خوب	داستان‌های کتاب درسی را به صورت کلی به زبان خودش بازگو می‌کند.	بیان داستان‌های کتاب درسی	جلسه اول دروس ۴، ۸، ۱۲	آشنایی با داستان‌های قرآنی	داستان‌های قرآنی
قابل قبول	داستان‌های کتاب درسی را با کمک تصاویر و به صورت کلی به زبان خودش بازگو می‌کند.	بیان داستان‌های کتاب درسی	جلسه اول دروس ۴، ۸، ۱۲	آشنایی با داستان‌های قرآنی	داستان‌های قرآنی
نیازمند آموزش	در بیان داستان‌های کتاب درسی به راهنمایی معلم نیازمند است.	بیان داستان‌های کتاب درسی	جلسه اول دروس ۴، ۸، ۱۲	آشنایی با داستان‌های قرآنی	داستان‌های قرآنی

آموزه‌های قرآنی

خواندن

۱- روان خوانی یعنی خواندن کلمات، عبارات و آیات قرآن کریم با رعایت صلی قواعد خواندن قرآن و به صورت معمولی و روان تذکر: تعریف و بیان قواعد روخوانی در ارزشیابی مورد نظر نیست، بلکه کاربرد و رعایت عملی آنها کافی است.

۲- خواندن آهنگین یعنی خواندن شبیه قرائت الکو فشرده و نوار صوتی

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس هدیه‌های آسمان

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «هدیه‌های آسمان» پایه چهارم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱

عناوین کارنامه	اهداف کلی	درس	نشانه‌های تحقق
خداشناسی	درک دانایی و توانایی خداوند و آشنایی با برخی دعا‌های مناسب	۱	- بیان نمونه‌هایی از آگاهی خداوند از نیازهای انسان و سایر موجودات و امکانات و توانایی‌هایی که برای رفع آنها به ایشان داده است. - بیان نیازهای خود به خداوند در قالب دعایی مناسب
		خوب	به نمونه‌هایی از نعمت‌های الهی برای رفع نیازهای مختلف انسان و سایر موجودات، به عنوان دلیلی بر دانایی و توانایی خداوند اشاره می‌کند و نیازهای خود را در قالب چند عبارت دعایی با خداوند در میان می‌گذارد.
نیازمند آموزش	آشنایی با حضرت موسی (ع) به عنوان یکی از پیامبران بزرگ الهی و پیامبر اکرم (ص) در مورد وظایف دوستان و همسایه‌ها نسبت به یکدیگر	خیلی خوب	به نمونه‌هایی از نعمت‌های الهی برای رفع نیازهای مختلف انسان و سایر موجودات (در حد کتاب درسی)، به عنوان دلیلی بر دانایی و توانایی خداوند اشاره می‌کند و نیازهای خود را در قالب چند جمله دعایی با خداوند در میان می‌گذارد.
		قابل قبول	با کمک آموزگار به نمونه‌هایی از نعمت‌های الهی برای رفع نیازهای مختلف انسان و سایر موجودات، اشاره می‌کند و و نیازهای خود را در قالب دعا با خداوند در میان می‌گذارد.
نیازمند آموزش	آشنایی با حضرت موسی (ع) به عنوان یکی از پیامبران بزرگ الهی و پیامبر اکرم (ص) در مورد وظایف دوستان و همسایه‌ها نسبت به یکدیگر	خیلی خوب	نمونه‌هایی از گفتار پیامبر (ص) در مورد وظایف دوستان و همسایه‌ها نسبت به یکدیگر را بیان می‌کند. با استناد به داستان‌هایی از زندگی حضرت موسی (ع)، در مورد نمونه‌ای از ویژگی‌های رفتاری ایشان توضیح می‌دهد.
		خوب	نمونه‌هایی از گفتار پیامبر (ص) در مورد وظایف دوستان و همسایه‌ها نسبت به یکدیگر را بیان می‌کند. نمونه‌ای از ویژگی‌های رفتاری حضرت موسی (ع) را در قالب داستانی از زندگی ایشان بیان می‌کند.
نیازمند آموزش	آشنایی با حضرت موسی (ع) به عنوان یکی از پیامبران بزرگ الهی و پیامبر اکرم (ص) در مورد وظایف دوستان و همسایه‌ها نسبت به یکدیگر	قابل قبول	نمونه‌ای از گفتار پیامبر (ص) در مورد وظایف دوستان و همسایه‌ها نسبت به یکدیگر را بیان می‌کند (در حد کتاب) داستانی از زندگی حضرت موسی (ع) را بیان می‌کند.
		نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار نمونه‌ای از گفتار پیامبر (ص) در مورد وظایف دوستان و همسایه‌ها نسبت به یکدیگر و داستانی از زندگی حضرت موسی (ع) را بیان می‌کند.

۱- موارد خاص کتاب ضمیمه هدیه‌های آسمان چهارم دبستان (روزه اهل سنت) در ادامه این جدول آمده است.

۲- منظور از ارائه «نمونه‌های متنوع» بیان مثال‌هایی از ابعاد مختلف موضوع است. منظور از «چند نمونه» یا «نمونه‌هایی» بیان مثال‌هایی در خصوص یکی از ابعاد موضوع است.

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق		دروس		اهداف کلی		عناوین کارنامه	
خوب	اسامی امامان هفتم و هشتم و نهم و نمونه‌هایی از ویژگی‌های رفتاری آنان را بیان و نسبت به ایشان ابراز علاقه و ادای احترام می‌کند. نمونه‌های متنوعی از ویژگی‌های جهان پس از ظهور امام زمان (ع) را بیان نموده و به ایشان و ظهوریشان، علاقه نشان می‌دهد.	خوب	اسامی امامان هفتم و هشتم و نهم و داستان‌هایی از زندگی آنان را بیان کرده و نسبت به ایشان ابراز علاقه و ادای احترام می‌کند. چند نمونه از ویژگی‌های جهان پس از ظهور امام زمان (ع) را بیان و به ایشان و ظهوریشان علاقه نشان می‌دهد.	۱۲، ۹، ۸، ۶	آشنایی با امامان هفتم و هشتم و نهم و برخی از ویژگی‌های جهان پس از ظهور امام زمان (ع)	امامت			
نیازمند آموزش	با کمک آموزگار اسامی و داستان‌هایی از رفتار امامان هفتم و هشتم و نهم را بیان و نسبت به ایشان ابراز علاقه و ادای احترام می‌کند. چند نمونه از ویژگی‌های جهان پس از ظهور امام زمان (ع) را بیان و به ایشان و ظهوریشان علاقه نشان می‌دهد.	خوب	به نمونه‌هایی از وظایف یک مسلمان در برابر خویشان، دوستان و همسایه‌ها اشاره و نمونه‌های متنوعی از مصادیق و نتایج آنها را بیان می‌کند. به نمونه‌های متنوعی از ویژگی‌های دوست خوب و راه‌های حفظ دوستی اشاره می‌کند.	۱۳، ۱۱، ۵	آشنایی با ویژگی‌های دوست خوب و برخی از وظایف یک مسلمان در برابر خویشان، دوستان و همسایه‌ها	آداب و اخلاق اسلامی			
خیلی خوب	به نمونه‌های متنوعی از وظایف یک مسلمان در برابر خویشان، دوستان و همسایه‌ها اشاره و چند نمونه از مصادیق و نتایج آنها را بیان می‌کند. به چند نمونه از ویژگی‌های دوست خوب و راه‌های حفظ دوستی اشاره می‌کند.	خیلی خوب	با کمک آموزگار به نمونه‌هایی از وظایف یک مسلمان در برابر خویشان، دوستان و همسایه‌ها اشاره و چند نمونه از مصادیق و نتایج آنها را بیان می‌کند.	۱۷، ۱۶، ۱۵	آشنایی با اهمیت و مصادیق احترام به معلم، امانتداری و کمک به دیگران و آثار و نتایج آنها	آداب و اخلاق اسلامی			
قابل قبول	به نمونه‌های متنوعی از احترام به معلم، امانتداری و کمک به دیگران اشاره و آثار و نتایج آنها را بیان می‌کند.	قابل قبول	به نمونه‌های متنوعی از احترام به معلم، امانتداری و کمک به دیگران اشاره و آثار و نتایج آنها را بیان می‌کند.						
نیازمند آموزش	نیازمند آموزش	نیازمند آموزش	نیازمند آموزش						

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطح عملکرد درس «هدیه‌های آسمان» پایه چهارم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
در مورد ثبت کارهای خوب و بد با ذکر مثال توضیح می‌دهد. ضمن ذکر نمونه‌های متنوعی از کارهای خوب و بد، نتایج آنها را در جهان آخرت بیان می‌کند.	خیلی خوب	- بیان مفهوم ثبت و ضبط اعمال ما و آگاهی خداوند از آنها - بیان نمونه‌هایی از اعمال نیک و بد و نتایج آنها در جهان آخرت	۱۹،۱۸	درک مفهوم ثبت و ضبط تمام اعمال و تناسب اعمال خوب و بد با نتایج آن در جهان آخرت و تمایل به انجام کارهای نیک	جهان آخرت
در مورد ثبت کارهای خوب و بد با ذکر مثال توضیح می‌دهد. ضمن ذکر چند نمونه از کارهای خوب و بد، نتایج آنها را در جهان آخرت بیان می‌کند.	خوب				
در مورد ثبت کارهای خوب و بد با ذکر مثالی از کتاب توضیح می‌دهد. ضمن ذکر چند نمونه از کارهای خوب و بد (در حد کتاب)، نتایج آنها را در جهان آخرت بیان می‌کند.	قابل قبول	- بیان مفهوم پیام قرآنی و ارتباط آنها را با درس‌های مربوط به بیان می‌کند. به مفهوم پیام‌های قرآنی و ارتباط آنها با درس‌های اشاره می‌کند. با کمک آموزگار مفهوم پیام‌های قرآنی و ارتباط آنها را با درس‌های مربوط به بیان می‌کند.	همهٔ دروس	درک مفهوم برخی از پیام‌های قرآنی	قرآن کریم
مفهوم پیام‌های قرآنی و ارتباط آنها را با درس‌های مربوط توضیح می‌دهد.	خیلی خوب				
مفهوم پیام‌های قرآنی و ارتباط آنها را با درس‌های مربوط بیان می‌کند.	خوب				
به مفهوم پیام‌های قرآنی و ارتباط آنها با درس‌های اشاره می‌کند.	قابل قبول	- بیان احکام تیمم، نماز آیات و نماز جماعت و آثار آن - ادای نماز آیات و جماعت و انجام تیمم به شیوه صحیح	۷،۴،۳	آشنایی با تیمم، نماز آیات و نماز جماعت و احکام آنها	احکام اسلامی
با کمک آموزگار مفهوم پیام‌های قرآنی و ارتباط آنها را با درس‌های مربوط بیان می‌کند.	نیازمند آموزش				
احکام تیمم، نماز آیات و نماز جماعت را بیان می‌کند و آنها را به صورت صحیح انجام می‌دهد.	خیلی خوب				
اغلب احکام تیمم، نماز آیات و نماز جماعت را بیان می‌کند و آنها را به صورت صحیح انجام می‌دهد.	خوب				
برخی از احکام تیمم، نماز آیات و نماز جماعت را بیان می‌کند و آنها را به صورت صحیح انجام می‌دهد.	قابل قبول				
با راهنمایی آموزگار احکام تیمم، نماز آیات و نماز جماعت را بیان می‌کند و آنها را انجام می‌دهد.	نیازمند آموزش				

سطوح عملکرد

<p>نمونه‌های متنوعی از اهمیت و نقش مسجد در زندگی مسلمانان و فعالیت‌هایی که در آن انجام می‌شود و نیز آداب حضور در مسجد را بیان می‌کند. عید مبعث را به طور کامل معرفی و در برگزاری جشن عید مبعث و مراسم خاص ولادت و شهادت ائمه (ع) فعالانه مشارکت می‌کند.</p>	<p>خیلی خوب</p>	<p>نشانه‌های تحقق</p>	<p>دروس</p>	<p>اهداف کلی</p>	<p>عناوین کارنامه</p>
<p>نمونه‌هایی از اهمیت و نقش مسجد در زندگی مسلمانان و فعالیت‌هایی که در آن انجام می‌شود و نیز آداب حضور در مسجد را بیان می‌کند. عید مبعث را به طور مختصر معرفی و در برگزاری جشن عید مبعث و مراسم خاص ولادت و شهادت ائمه (ع) مشارکت می‌کند.</p>	<p>خوب</p>	<p>بیان اهمیت و نقش مسجد در زندگی مسلمانان و فعالیت‌هایی که در آن انجام می‌شود و برخی آداب حضور در مسجد</p>	<p>۱۰ و ۳</p>	<p>آشنایی با عید مبعث، اهمیت و نقش مسجد و آداب حضور در آن و مشارکت در برگزاری مراسم خاص ولادت و شهادت ائمه (ع) واقع در طول سال تحصیلی</p>	<p>مراسم اسلامی</p>
<p>با راهنمایی آموزگار نمونه‌هایی از اهمیت و نقش مسجد در زندگی مسلمانان و فعالیت‌هایی که در آن انجام می‌شود و نیز آداب حضور در مسجد را بیان کرده و عید مبعث را معرفی و در برگزاری جشن عید مبعث و مراسم خاص ولادت و شهادت ائمه (ع) شرکت می‌کند.</p>	<p>قابل قبول</p>	<p>معرفی حضرت خدیجه (س) و به عنوان همسر پیامبر (ص)، اولین زن مؤمن و مادر شایسته حضرت فاطمه (س) معرفی و درباره همراهی ایشان با پیامبر (ص) نمونه‌هایی را ذکر می‌کند. آسیه را به عنوان یکی از زنان مؤمن معرفی می‌کند.</p>	<p>۱۴ و ۲</p>	<p>آشنایی با حضرت خدیجه (س) و آسیه به عنوان زنان مؤمن</p>	<p>شخصیت‌های دینی</p>
<p>حضرت خدیجه (س) را به عنوان همسر پیامبر (ص)، اولین زن مؤمن و مادر شایسته حضرت فاطمه (س) معرفی و درباره همراهی ایشان با پیامبر (ص) نمونه‌هایی را ذکر می‌کند. آسیه را به عنوان یکی از زنان مؤمن معرفی می‌کند.</p>	<p>خیلی خوب</p>	<p>معرفی حضرت خدیجه (س) و آسیه به عنوان زنان مؤمن و بیان برخی دلایل آن</p>	<p>۱۹، ۱۸، ۱۱</p>	<p>درک نیاز خود به ارتباط با دیگران و شناخت آثار و نتایج اعمال خود در زندگی</p>	<p>خودشناسی</p>
<p>حضرت خدیجه (س) را به عنوان همسر پیامبر (ص)، مادر شایسته حضرت فاطمه (س) و همراه پیامبر (ص) معرفی می‌کند. آسیه را به عنوان یکی از زنان مؤمن معرفی می‌کند.</p>	<p>قابل قبول</p>	<p>بیان اهمیت ارتباط با دیگران و مصادیق و نتایج آن در زندگی خود، با ذکر چند نمونه مقایسه می‌کند.</p>	<p>۱۹، ۱۸، ۱۱</p>	<p>درک نیاز خود به ارتباط با دیگران و شناخت آثار و نتایج اعمال خود در زندگی</p>	<p>خودشناسی</p>
<p>حضرت خدیجه (س) را به عنوان همسر پیامبر (ص)، مادر شایسته حضرت فاطمه (س) و همراه پیامبر (ص) معرفی می‌کند. آسیه را به عنوان یکی از زنان مؤمن معرفی می‌کند.</p>	<p>خیلی خوب</p>	<p>نتایج و آثار هر کدام در زندگی خود، با ذکر نمونه‌های متنوع مقایسه می‌کند.</p>	<p>۱۹، ۱۸، ۱۱</p>	<p>درک نیاز خود به ارتباط با دیگران و شناخت آثار و نتایج اعمال خود در زندگی</p>	<p>خودشناسی</p>
<p>حضرت خدیجه (س) را به عنوان همسر پیامبر (ص)، مادر شایسته حضرت فاطمه (س) و همراه پیامبر (ص) معرفی می‌کند. آسیه را به عنوان یکی از زنان مؤمن معرفی می‌کند.</p>	<p>خوب</p>	<p>نتایج و آثار هر کدام در زندگی خود، با ذکر چند نمونه مقایسه می‌کند.</p>	<p>۱۹، ۱۸، ۱۱</p>	<p>درک نیاز خود به ارتباط با دیگران و شناخت آثار و نتایج اعمال خود در زندگی</p>	<p>خودشناسی</p>
<p>حضرت خدیجه (س) را به عنوان همسر پیامبر (ص)، مادر شایسته حضرت فاطمه (س) و همراه پیامبر (ص) معرفی می‌کند. آسیه را به عنوان یکی از زنان مؤمن معرفی می‌کند.</p>	<p>قابل قبول</p>	<p>نتایج و آثار هر کدام در زندگی خود، با ذکر چند نمونه مقایسه می‌کند.</p>	<p>۱۹، ۱۸، ۱۱</p>	<p>درک نیاز خود به ارتباط با دیگران و شناخت آثار و نتایج اعمال خود در زندگی</p>	<p>خودشناسی</p>
<p>حضرت خدیجه (س) را به عنوان همسر پیامبر (ص)، مادر شایسته حضرت فاطمه (س) و همراه پیامبر (ص) معرفی می‌کند. آسیه را به عنوان یکی از زنان مؤمن معرفی می‌کند.</p>	<p>خیلی خوب</p>	<p>نتایج و آثار هر کدام در زندگی خود، با ذکر چند نمونه مقایسه می‌کند.</p>	<p>۱۹، ۱۸، ۱۱</p>	<p>درک نیاز خود به ارتباط با دیگران و شناخت آثار و نتایج اعمال خود در زندگی</p>	<p>خودشناسی</p>
<p>حضرت خدیجه (س) را به عنوان همسر پیامبر (ص)، مادر شایسته حضرت فاطمه (س) و همراه پیامبر (ص) معرفی می‌کند. آسیه را به عنوان یکی از زنان مؤمن معرفی می‌کند.</p>	<p>خوب</p>	<p>نتایج و آثار هر کدام در زندگی خود، با ذکر چند نمونه مقایسه می‌کند.</p>	<p>۱۹، ۱۸، ۱۱</p>	<p>درک نیاز خود به ارتباط با دیگران و شناخت آثار و نتایج اعمال خود در زندگی</p>	<p>خودشناسی</p>
<p>حضرت خدیجه (س) را به عنوان همسر پیامبر (ص)، مادر شایسته حضرت فاطمه (س) و همراه پیامبر (ص) معرفی می‌کند. آسیه را به عنوان یکی از زنان مؤمن معرفی می‌کند.</p>	<p>قابل قبول</p>	<p>نتایج و آثار هر کدام در زندگی خود، با ذکر چند نمونه مقایسه می‌کند.</p>	<p>۱۹، ۱۸، ۱۱</p>	<p>درک نیاز خود به ارتباط با دیگران و شناخت آثار و نتایج اعمال خود در زندگی</p>	<p>خودشناسی</p>
<p>حضرت خدیجه (س) را به عنوان همسر پیامبر (ص)، مادر شایسته حضرت فاطمه (س) و همراه پیامبر (ص) معرفی می‌کند. آسیه را به عنوان یکی از زنان مؤمن معرفی می‌کند.</p>	<p>نیازمند آموزش</p>	<p>نتایج و آثار هر کدام در زندگی خود، با ذکر چند نمونه مقایسه می‌کند.</p>	<p>۱۹، ۱۸، ۱۱</p>	<p>درک نیاز خود به ارتباط با دیگران و شناخت آثار و نتایج اعمال خود در زندگی</p>	<p>خودشناسی</p>

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکردی درس «هدیه‌های آسمان» پایه چهارم ابتدایی ضمیمه ویژه اهل سنت - ۱ سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	شماره درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
نمونه‌های متنوعی از سیره پیامبر (ص) و مصادیق آن را در زندگی روزمره خود بیان و برای الگوگیری از آنها تلاش می‌کند.	خیلی خوب	بیان نمونه‌هایی از سیره پیامبر (ص) و مصادیق آن در زندگی روزمره خود و تلاش برای الگوگیری از سیره پیامبر (ص)	۸	آشنایی با نمونه‌هایی از سیره پیامبر (ص) و تلاش برای الگوگیری از رفتار و زندگی ایشان	پیامبری ^۲
چند نمونه از سیره پیامبر (ص) و مصادیق آن را در زندگی روزمره خود بیان و برای الگوگیری از آنها تلاش می‌کند.	خوب				
دو نمونه از سیره پیامبر (ص) و مصادیق آن را در زندگی روزمره خود بیان و برای الگوگیری از آنها تلاش می‌کند.	قابل قبول				
با راهنمایی آموزگار نمونه‌هایی از سیره پیامبر (ص) و مصادیق آن را در زندگی روزمره خود بیان و برای الگوگیری از آنها تلاش می‌کند.	نیازمند آموزش				
نمونه‌هایی از ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری با داستان‌هایی از زندگی جعفرین ابی‌طالب، معاذ و عمرین عبدالعزیز را بیان و نسبت به آنها ابراز علاقه و ادای احترام و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.	خیلی خوب	– بیان ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری با داستان‌هایی از زندگی جعفرین ابی‌طالب، معاذ و عمرین عبدالعزیز – ابراز علاقه و احترام نسبت به جعفرین ابی‌طالب، معاذ و عمرین عبدالعزیز – تلاش برای الگوگیری از زندگی و رفتار جعفرین ابی‌طالب، معاذ و عمرین عبدالعزیز	۶ و ۹ و ۱۲	آشنایی با جعفرین ابی‌طالب، معاذ و عمرین عبدالعزیز و ابراز علاقه و احترام نسبت به ایشان و تلاش برای الگوگیری از رفتار و زندگی آنها	شخصیت‌های دینی ^۳
دو ویژگی شخصیتی و رفتاری با داستان‌هایی از زندگی جعفرین ابی‌طالب، معاذ و عمرین عبدالعزیز را بیان و نسبت به آنها ابراز علاقه و ادای احترام و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.	خوب				
یک ویژگی شخصیتی و رفتاری با داستان‌هایی از زندگی جعفرین ابی‌طالب، معاذ و عمرین عبدالعزیز را بیان و نسبت به آنها ابراز علاقه و ادای احترام و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.	قابل قبول				
با کمک آموزگار، نمونه‌ای از ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری با داستان‌هایی از زندگی جعفرین ابی‌طالب، معاذ و عمرین عبدالعزیز را بیان و نسبت به آنها ابراز علاقه و ادای احترام و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.	نیازمند آموزش				

۱- جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکردی سایر عناوین این درس برای دانش‌آموزان اهل سنت، همانند دانش‌آموزان دیگر است.
 ۲- علاوه بر مواردی که تحت همین عنوان در جدول کتاب هدیه‌های آسمان پایه چهارم آمده است.
 ۳- علاوه بر مواردی که تحت همین عنوان در جدول کتاب هدیه‌های آسمان پایه چهارم آمده است.

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکردی درس «هدیه‌های آسمان» پایه چهارم ابتدایی ضمیمه ویژه اهل سنت - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد	
خیلی خوب	نمونه‌های متوسی از اهمیت و نقش مسجد در زندگی مسلمانان و فعالیت‌هایی که در آن انجام می‌شود و نیز آداب حضور در مسجد را بیان می‌کند. عید مبعث را به طور کامل معرفی و در برگزاری جشن عید مبعث و مراسم مناسبت‌های اسلامی واقع در طول سال تحصیلی فعالانه مشارکت می‌کند.
خوب	نمونه‌هایی از اهمیت و نقش مسجد در زندگی مسلمانان و فعالیت‌هایی که در آن انجام می‌شود و نیز آداب حضور در مسجد را بیان می‌کند. عید مبعث را به طور مختصر معرفی و در برگزاری جشن عید مبعث و مراسم مناسبت‌های اسلامی واقع در طول سال تحصیلی مشارکت می‌کند.
قابل قبول	نمونه‌هایی از اهمیت و نقش مسجد در زندگی مسلمانان و فعالیت‌هایی که در آن انجام می‌شود و نیز آداب حضور در مسجد (طبق کتاب درسی) را بیان می‌کند. عید مبعث را به طور مختصر معرفی و در جشن عید مبعث و مراسم مناسبت‌های اسلامی واقع در طول سال تحصیلی شرکت می‌کند.
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار، نمونه‌هایی از اهمیت و نقش مسجد در زندگی مسلمانان و فعالیت‌هایی که در آن انجام می‌شود و نیز آداب حضور در مسجد را بیان می‌کند. عید مبعث را معرفی و در جشن عید مبعث و مراسم مناسبت‌های اسلامی واقع در طول سال تحصیلی شرکت می‌کند.

عناوین کارنامه	اهداف کلی	شماره درس	نشانه‌های تحقق
مراسم اسلامی	آشنایی با عید مبعث، اهمیت و نقش مسجد و آداب حضور در آن و مشارکت در برگزاری جشن عید مبعث و مراسم مناسبت‌های اسلامی واقع در طول سال تحصیلی	۳ و ۱۰	<p>– بیان اهمیت و نقش مسجد در زندگی مسلمانان، فعالیت‌هایی که در آن انجام می‌شود و برخی آداب حضور در مسجد</p> <p>– معرفی عید مبعث و مشارکت در برگزاری جشن آن و دیگر مراسم مناسبت‌های اسلامی</p>

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطح عملکرد درس «هدیه‌های آسمان» پایه چهارم- ویژه اقلیت‌های دینی^{۱-۲} - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	شماره درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	به نمونه‌های متنوع ^۲ از نعمت‌های الهی برای رفع نیازهای مختلف انسان و سایر موجودات، به عنوان دلیلی بر دانایی و توانایی خداوند اشاره می‌کند و نیازهای خود را در قالب متن دعایی با خداوند در میان می‌گذارد.	بیان نمونه‌هایی از آگاهی خداوند از نیازهای انسان و سایر موجودات و امکانات و توانایی‌هایی که برای رفع آنها به ایشان داده است. - بیان نیازهای خود به خداوند در قالب دعایی مناسب	۱	درک دانایی و توانایی خداوند و گفتگو با او در قالب دعا	خداشناسی
خوب	به نمونه‌هایی از نعمت‌های الهی برای رفع نیازهای مختلف انسان و سایر موجودات، به عنوان دلیلی بر دانایی و توانایی خداوند اشاره می‌کند و نیازهای خود را در قالب چند عبارت دعایی با خداوند در میان می‌گذارد.	- بیان آثار و نتایج انتظار منجی در زندگی و ابراز علاقه به زندگی در زمان ظهور منجی	۴	آشنایی با برخی از آثار و نتایج انتظار منجی در زندگی	پیامبری
قابل قبول	به نمونه‌هایی از نعمت‌های الهی برای رفع نیازهای مختلف انسان و سایر موجودات (در حد کتاب درسی)، به عنوان دلیلی بر دانایی و توانایی خداوند اشاره می‌کند و نیازهای خود را در قالب چند جمله دعایی با خداوند در میان می‌گذارد.				
نیازمند آموزش	با کمک آموزگار به نمونه‌هایی از نعمت‌های الهی برای رفع نیازهای مختلف انسان و سایر موجودات، اشاره می‌کند و نیازهای خود را در قالب دعا با خداوند در میان می‌گذارد.				
خیلی خوب	نمونه‌های متنوعی از آثار و نتایج انتظار منجی در زندگی را بیان می‌کند و به زندگی در زمان ظهور منجی علاقه نشان می‌دهد.				
خوب	چند نمونه از آثار و نتایج انتظار منجی در زندگی را بیان می‌کند و به زندگی در زمان ظهور منجی علاقه نشان می‌دهد.				
قابل قبول	نمونه‌ای از آثار و نتایج انتظار منجی در زندگی در زمان ظهور منجی نشان می‌دهد.				
نیازمند آموزش	با کمک آموزگار نمونه‌ای از آثار و نتایج انتظار منجی در زندگی را بیان می‌کند و به زندگی در زمان ظهور منجی علاقه نشان می‌دهد.				

۱- این جدول مربوط به محتوای کتاب هدیه‌های آسمان ویژه اقلیت‌های دینی است. جداول مربوط به «تعالیم ویژه اقلیت‌های دینی» توسط آموزگاران محترم، مناسبه سایر بخش‌ها تهیه خواهد نمود.

۲- منظور از ارائه نمونه‌های متنوع «بیان مثال‌هایی از ابعاد مختلف موضوع است و منظور از «چند نمونه»، بیان مثال‌هایی در خصوص یکی از ابعاد موضوع است.

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطح عملکرد درس «هدیه‌های آسمان» پایه چهارم - ویژه اقلیت‌های دینی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	شماره درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	به نمونه‌هایی از وظایف خود در برابر خویشان، دوستان و همسایه‌ها اشاره و نمونه‌های متنوعی از مصادیق و نتایج آنها و ویژگی‌های دوست خوب و راه‌های حفظ دوستی را بیان می‌کند.	نشانه‌های تحقق	۲ و ۳ و ۵	آشنایی با ویژگی‌های دوست خوب و برخی از وظایف خود در برابر خویشان، دوستان و همسایه‌ها	آداب و اخلاق دینی
خوب	به نمونه‌هایی از وظایف خود در برابر خویشان، دوستان و همسایه‌ها اشاره و مصادیق و نتایج آنها و ویژگی‌های دوست خوب و راه‌های حفظ دوستی را بیان می‌کند.	خوب	۲ و ۳ و ۵	آشنایی با ویژگی‌های دوست خوب و برخی از وظایف خود در برابر خویشان، دوستان و همسایه‌ها	
قابل قبول	به نمونه‌هایی از وظایف خود در برابر خویشان، دوستان و همسایه‌ها اشاره و مصادیق و نتایج آنها و ویژگی‌های دوست خوب و راه‌های حفظ دوستی (در حد کتاب درسی) را بیان می‌کند.	قابل قبول	۲ و ۳ و ۵	آشنایی با ویژگی‌های دوست خوب و برخی از وظایف خود در برابر خویشان، دوستان و همسایه‌ها	
نیازمند آموزش	با کمک آموزگار نمونه‌هایی از وظایف خود را در برابر خویشان، دوستان و همسایه‌ها و مصادیق و نتایج آنها و ویژگی‌های دوست خوب و راه‌های حفظ دوستی را بیان می‌کند.	نیازمند آموزش	۲ و ۳ و ۵	آشنایی با ویژگی‌های دوست خوب و برخی از وظایف خود در برابر خویشان، دوستان و همسایه‌ها	
خیلی خوب	نمونه‌های متنوعی از مصادیق احترام به معلم، امانتداری و کمک به دیگران و آثار و نتایج آنها را بیان می‌کند.	خیلی خوب	۶ و ۷ و ۸	آشنایی با اهمیت و مصادیق احترام به معلم، امانتداری و کمک به دیگران	
خوب	چند نمونه از مصادیق احترام به معلم، امانتداری و کمک به دیگران و آثار و نتایج آنها را بیان می‌کند.	خوب	۶ و ۷ و ۸	آشنایی با اهمیت و مصادیق احترام به معلم، امانتداری و کمک به دیگران	
قابل قبول	چند نمونه از مصادیق احترام به معلم، امانتداری و کمک به دیگران (در حد کتاب درسی) و آثار و نتایج آنها را بیان می‌کند.	قابل قبول	۶ و ۷ و ۸	آشنایی با اهمیت و مصادیق احترام به معلم، امانتداری و کمک به دیگران	
نیازمند آموزش	با راهنمایی معلم چند نمونه از مصادیق احترام به معلم، امانتداری و کمک به دیگران و آثار و نتایج آنها را بیان می‌کند.	نیازمند آموزش	۶ و ۷ و ۸	آشنایی با اهمیت و مصادیق احترام به معلم، امانتداری و کمک به دیگران	

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	شماره درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
در مورد ثبت کارهای خوب و بد با ذکر مثال توضیح می‌دهد. ضمن ذکر نمونه‌های متنوعی از کارهای خوب و بد، نتایج آنها را در جهان آخرت بیان می‌کند.	خیلی خوب	بیان مفهوم ثبت و ضبط اعمال ما و آگاهی خداوند از آنها	۱۰ و ۹	درک مفهوم ثبت و ضبط تمام اعمال و تناسب اعمال خوب و بد با نتایج آن در جهان آخرت و تمایل به انجام کارهای نیک	جهان آخرت
در مورد ثبت کارهای خوب و بد با ذکر مثال توضیح می‌دهد. ضمن ذکر چند نمونه از کارهای خوب و بد (در حد جهان آخرت بیان می‌کند.	خوب	بیان نمونه‌هایی از اعمال نیک و بد و نتایج آنها در جهان آخرت	۱۰ و ۹	درک نیاز خود به ارتباط با دیگران و شناخت آثار و نتایج اعمال خود در زندگی	جهان آخرت
در مورد ثبت کارهای خوب و بد با ذکر مثال توضیح می‌دهد. ضمن ذکر چند نمونه از کارهای خوب و بد (در حد جهان آخرت بیان می‌کند.	خوب	بیان مفهوم ثبت و ضبط اعمال ما و آگاهی خداوند از آنها	۱۰ و ۹	درک نیاز خود به ارتباط با دیگران و شناخت آثار و نتایج اعمال خود در زندگی	جهان آخرت
در مورد ثبت کارهای خوب و بد با ذکر مثال توضیح می‌دهد. ضمن ذکر چند نمونه از کارهای خوب و بد (در حد جهان آخرت بیان می‌کند.	خیلی خوب	بیان مفهوم ثبت و ضبط اعمال ما و آگاهی خداوند از آنها	۱۰ و ۹	درک نیاز خود به ارتباط با دیگران و شناخت آثار و نتایج اعمال خود در زندگی	جهان آخرت
در برگزاری مراسم روز معلم و سایر مناسبت‌های دینی- ملی واقع در طول سال تحصیلی فعالیت مشارکت می‌کند.	خیلی خوب	مشارکت در برگزاری مراسم روز معلم و سایر مناسبت‌های دینی- ملی	۸	آشنایی با بزرگداشت مقام معلم و سایر مناسبت‌های دینی- ملی و مشارکت در برگزاری مراسم آنها	مراسم دینی- ملی
در برگزاری مراسم روز معلم و سایر مناسبت‌های دینی- ملی واقع در طول سال تحصیلی مشارکت می‌کند.	خوب	مشارکت در برگزاری مراسم روز معلم و سایر مناسبت‌های دینی- ملی	۸	آشنایی با بزرگداشت مقام معلم و سایر مناسبت‌های دینی- ملی و مشارکت در برگزاری مراسم آنها	مراسم دینی- ملی
در مراسم روز معلم و سایر مناسبت‌های دینی- ملی واقع در طول سال تحصیلی شرکت می‌کند.	قابل قبول	مشارکت در برگزاری مراسم روز معلم و سایر مناسبت‌های دینی- ملی	۸	آشنایی با بزرگداشت مقام معلم و سایر مناسبت‌های دینی- ملی و مشارکت در برگزاری مراسم آنها	مراسم دینی- ملی
در مراسم روز معلم و سایر مناسبت‌های دینی- ملی واقع در طول سال تحصیلی شرکت می‌کند.	نیازمند آموزش	مشارکت در برگزاری مراسم روز معلم و سایر مناسبت‌های دینی- ملی	۸	آشنایی با بزرگداشت مقام معلم و سایر مناسبت‌های دینی- ملی و مشارکت در برگزاری مراسم آنها	مراسم دینی- ملی
ضرورت ارتباط با دیگران و مصداق و نتایج آن را در زندگی خود، با ذکر نمونه‌های متنوع بیان می‌کند. اعمال نیک و بد را از نظر نتایج و آثار هر کدام در زندگی خود، با ذکر نمونه‌های متنوع مقایسه می‌کند.	خیلی خوب	بیان اهمیت ارتباط با دیگران و مصداق و نتایج آن در زندگی خود	۳ و ۹ و ۱۰	درک نیاز خود به ارتباط با دیگران و شناخت آثار و نتایج اعمال خود در زندگی	خودشناسی
ضرورت ارتباط با دیگران و مصداق و نتایج آن را در زندگی خود، با ذکر چند نمونه بیان می‌کند. اعمال نیک و بد را از نظر نتایج و آثار هر کدام در زندگی خود، با ذکر چند نمونه مقایسه می‌کند.	خوب	بیان اهمیت ارتباط با دیگران و مصداق و نتایج آن در زندگی خود	۳ و ۹ و ۱۰	درک نیاز خود به ارتباط با دیگران و شناخت آثار و نتایج اعمال خود در زندگی	خودشناسی
ضرورت ارتباط با دیگران و مصداق و نتایج آن را در زندگی خود، با ذکر چند نمونه بیان می‌کند. اعمال نیک و بد را از نظر نتایج و آثار هر کدام در زندگی خود، با ذکر چند نمونه مقایسه می‌کند.	قابل قبول	بیان اهمیت ارتباط با دیگران و مصداق و نتایج آن در زندگی خود	۳ و ۹ و ۱۰	درک نیاز خود به ارتباط با دیگران و شناخت آثار و نتایج اعمال خود در زندگی	خودشناسی
ضرورت ارتباط با دیگران و مصداق و نتایج آن را در زندگی خود، با ذکر چند نمونه بیان می‌کند. اعمال نیک و بد را از نظر نتایج و آثار هر کدام در زندگی خود، با ذکر چند نمونه مقایسه می‌کند.	نیازمند آموزش	بیان اهمیت ارتباط با دیگران و مصداق و نتایج آن در زندگی خود	۳ و ۹ و ۱۰	درک نیاز خود به ارتباط با دیگران و شناخت آثار و نتایج اعمال خود در زندگی	خودشناسی

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس تربیت بدنی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «تربیت بدنی» پایه چهارم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۹۴-۹۵

سطوح عملکرد	نشانه‌های تحقق	دروس	اهداف کلی	عناوین
خیلی خوب	در ۱ دقیقه به حالت درجا و با استفاده دلخواه از انواع روش‌های طناب‌زنی حرکت طناب‌زنی را انجام می‌دهد. حتی اگر در حین اجرا با انواع طناب‌زنی و با سرعت طناب‌زنی را تغییر دهد.	۲۳، ۹، ۱ بازی‌های آموزشی کتاب ضمیمه	بهبود توسعه و استقامت قلبی - تنفسی	
خوب	در ۱ دقیقه به حالت درجا و با استفاده کاملاً گشوده حرکت نزدیک کردن پنجه دست و پای مخالف به یکدیگر را انجام دهد.	۱۹، ۹، ۲ بازی‌های آموزشی کتاب ضمیمه	توسعه و بهبود انعطاف‌پذیری	
قابل قبول	در ۱ دقیقه به حالت ایستاده و با دست‌های باز در طرفین توپ مینی بسکتبال با همدیگر را از روی سر، به طرف دست دیگر ۸ بار پرتاب کند و بگیرد.	۲۰، ۹، ۷، ۶ بازی‌های آموزشی کتاب ضمیمه	توسعه و بهبود قدرت و استقامت عضلانی	
نیازمند آموزش	در ۱ دقیقه به حالت ایستاده و با دست‌های باز در طرفین توپ مینی بسکتبال با همدیگر را از روی سر، به طرف دست دیگر ۸ بار پرتاب کند و بگیرد.	۲۰، ۹، ۷، ۶ بازی‌های آموزشی کتاب ضمیمه	توسعه و بهبود قدرت و استقامت عضلانی	
خیلی خوب	در ۱ دقیقه به حالت ایستاده و با دست‌های باز در طرفین توپ مینی بسکتبال با همدیگر را از روی سر، به طرف دست دیگر ۸ بار پرتاب کند و بگیرد.	۲۰، ۹، ۷، ۶ بازی‌های آموزشی کتاب ضمیمه	توسعه و بهبود قدرت و استقامت عضلانی	
خوب	در ۱ دقیقه به حالت ایستاده و با دست‌های باز در طرفین توپ مینی بسکتبال با همدیگر را از روی سر، به طرف دست دیگر ۸ بار پرتاب کند و بگیرد.	۲۰، ۹، ۷، ۶ بازی‌های آموزشی کتاب ضمیمه	توسعه و بهبود قدرت و استقامت عضلانی	
قابل قبول	در ۱ دقیقه به حالت ایستاده و با دست‌های باز در طرفین توپ مینی بسکتبال با همدیگر را از روی سر، به طرف دست دیگر ۸ بار پرتاب کند و بگیرد.	۲۰، ۹، ۷، ۶ بازی‌های آموزشی کتاب ضمیمه	توسعه و بهبود قدرت و استقامت عضلانی	
نیازمند آموزش	در ۱ دقیقه به حالت ایستاده و با دست‌های باز در طرفین توپ مینی بسکتبال با همدیگر را از روی سر، به طرف دست دیگر ۸ بار پرتاب کند و بگیرد.	۲۰، ۹، ۷، ۶ بازی‌های آموزشی کتاب ضمیمه	توسعه و بهبود قدرت و استقامت عضلانی	
خیلی خوب	در ۱ دقیقه به حالت ایستاده و با دست‌های باز در طرفین توپ مینی بسکتبال با همدیگر را از روی سر، به طرف دست دیگر ۸ بار پرتاب کند و بگیرد.	۲۰، ۹، ۷، ۶ بازی‌های آموزشی کتاب ضمیمه	توسعه و بهبود قدرت و استقامت عضلانی	
خوب	در ۱ دقیقه به حالت ایستاده و با دست‌های باز در طرفین توپ مینی بسکتبال با همدیگر را از روی سر، به طرف دست دیگر ۸ بار پرتاب کند و بگیرد.	۲۰، ۹، ۷، ۶ بازی‌های آموزشی کتاب ضمیمه	توسعه و بهبود قدرت و استقامت عضلانی	
قابل قبول	در ۱ دقیقه به حالت ایستاده و با دست‌های باز در طرفین توپ مینی بسکتبال با همدیگر را از روی سر، به طرف دست دیگر ۸ بار پرتاب کند و بگیرد.	۲۰، ۹، ۷، ۶ بازی‌های آموزشی کتاب ضمیمه	توسعه و بهبود قدرت و استقامت عضلانی	
نیازمند آموزش	در ۱ دقیقه به حالت ایستاده و با دست‌های باز در طرفین توپ مینی بسکتبال با همدیگر را از روی سر، به طرف دست دیگر ۸ بار پرتاب کند و بگیرد.	۲۰، ۹، ۷، ۶ بازی‌های آموزشی کتاب ضمیمه	توسعه و بهبود قدرت و استقامت عضلانی	

آمادگی جسمانی

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطح عملکرد در پایه چهارم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰ - ۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.	- به سمت تویی که از سمت جلو برای او فرستاده می‌شود حرکت کند ران را متوقف کند. - به سمت توپ در حال حرکت بدون با داخل و خارج پا به توپ ضربه بزند و توپ را به فاصله حداقل سه متر ارسال کند.	۲۴، ۱۸، ۴ بازی‌های آموزشی کتاب ضمیمه	کسب مهارت‌های مقدمانی ورزش فوتبال	
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.	- در یک مسیر ۱۰ متری توپ را از بین ۳ مانع که به فاصله ۲ متر از همدیگر در مسیر قرار گرفته‌اند دریبل کند. - با به کار بردن مهارت‌های ارسال، دریافت و دریبل در بازی‌های مشابه فوتبالی به‌طور فعال مشارکت کند.			
نیازمند آموزش	در انجام موارد اندکی موفق است.	- توپ‌هایی را که در ارتفاع مناسب (بالای سر) به سمت او ارسال می‌شود با پاس پنجه به سمت فرستنده توپ برگرداند. - توپ‌هایی را که در ارتفاع مناسب (پایین‌تر از سینه) به سمت او ارسال می‌شود با پاس ساعده به سمت فرستنده توپ برگرداند. - حداقل از روی خط یک سوم زمین والیبالی توپ را با ضربه سرویس ساده از روی تور عبور داده به زمین مقابل ارسال کند. - با به کار بردن مهارت‌های پاس ساعد، پنجه و ضربه سرویس در بازی‌های مشابه والیبالی به‌طور فعال مشارکت کند.	۱۲، ۱۱، ۱۰ بازی‌های آموزشی کتاب ضمیمه	کسب مهارت‌های مقدمانی ورزش والیبالی	
قابل قبول	در انجام برخی از موارد موفق است.				
نیازمند آموزش	در انجام موارد اندکی موفق است.				
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.				
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.				
قابل قبول	در انجام برخی از موارد موفق است.				
نیازمند آموزش	در انجام موارد اندکی موفق است.				
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.				
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.				
قابل قبول	در انجام برخی از موارد موفق است.				
نیازمند آموزش	در انجام موارد اندکی موفق است.				

مهارت‌های مقدمانی رشته‌های ورزشی

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطح عملکرد در «تربیت بدنی» پایه چهارم در دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد	خیلی خوب	خوب	قابل قبول	نیازمند آموزش
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	خوب	قابل قبول	نیازمند آموزش
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خیلی خوب	خوب	قابل قبول	نیازمند آموزش
در انجام برخی از موارد موفق است.	خیلی خوب	خوب	قابل قبول	نیازمند آموزش
در انجام موارد اندکی موفق است.	خیلی خوب	خوب	قابل قبول	نیازمند آموزش
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	خوب	قابل قبول	نیازمند آموزش
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خیلی خوب	خوب	قابل قبول	نیازمند آموزش
در انجام برخی از موارد موفق است.	خیلی خوب	خوب	قابل قبول	نیازمند آموزش
در انجام موارد اندکی موفق است.	خیلی خوب	خوب	قابل قبول	نیازمند آموزش

نشانه‌های تحقق	دروس	اهداف کلی	عناوین
<ul style="list-style-type: none"> از کفش و لباس ورزشی مناسب استفاده می‌کند. با آگاهی از اهمیت و نقش آب در بدن هنگام انجام فعالیت بدنی، به مقدار کافی آب می‌نوشد. با شناخت مواد غذایی که هنگام انجام فعالیت جسمانی انرژی بیشتری در بدن تولید می‌کنند، از مواد غذایی مناسب استفاده می‌کند. 	۹	آگاهی از برخی اصول بهداشت و تغذیه در ورزش و رعایت آنها	بهداشت و تغذیه ورزشی
<ul style="list-style-type: none"> تجربیات گرم کردن بدن را انجام می‌دهد. برای حفاظت از خود و دیگران از هل دادن و آسیب رساندن به همبازی خود پرهیز می‌کند و به موانع موجود در محیط بازی توجه می‌کند. در جاب‌جایی و حمل وسایل و تجهیزات (بالاخص اشیای سنگین) به‌طور صحیح عمل می‌کند. 	۱۷	آگاهی از اصول ایمنی در ورزش و رعایت آنها	ایمنی در ورزش
<ul style="list-style-type: none"> روحیه جمعی و مشارکت دارد. مسئولیت‌پذیر است. تواضع و نوبت را رعایت می‌کند. به معلم و همبازی احترام می‌گذارد. با اشتیاق و علاقه‌مندی در بازی و فعالیت‌های ورزشی شرکت می‌کند. 	تمام دروس و بازی‌های آموزشی کتاب	علاقه‌مندی و مشارکت در بازی‌ها و فعالیت‌های ورزشی	شرکت در بازی‌ها و فعالیت‌های ورزشی

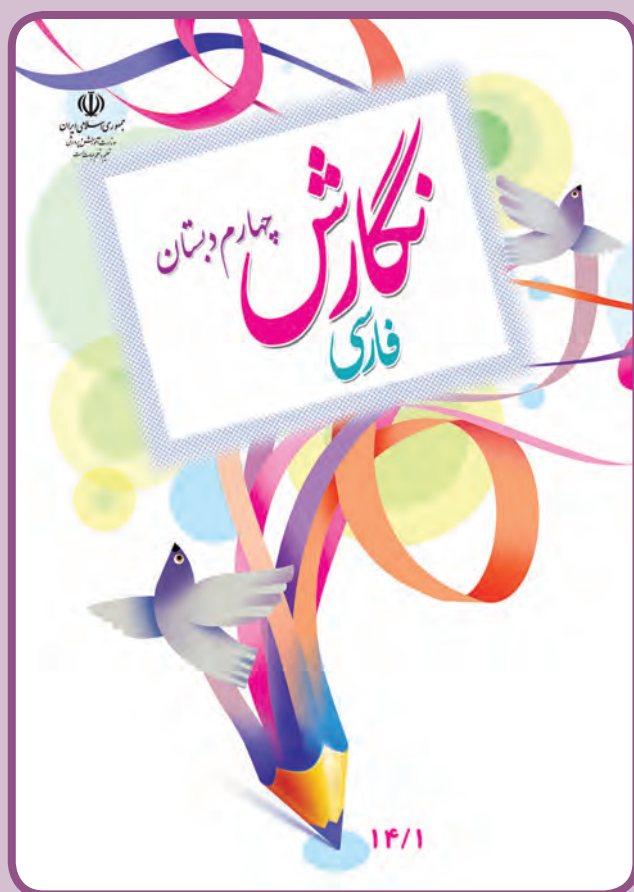
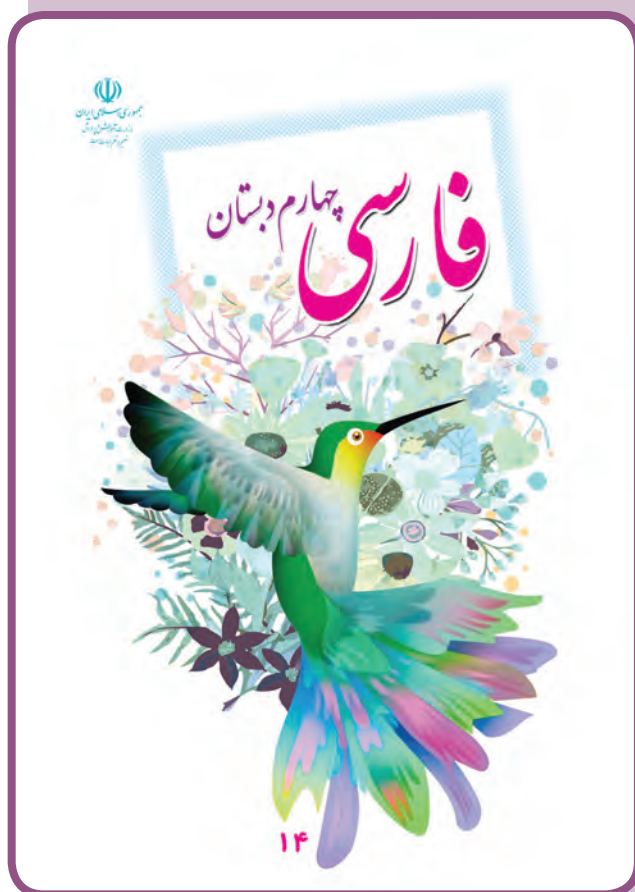
ملاحظات:

- ۱- استفاده از راهنمای معلم کتاب معلم و ضمیمه کتاب تربیت بدنی دوره ابتدایی برای تدریس این درس ضروری است.
- ۲- نشانه‌های تحقق بر اساس کتاب راهنمای معلم تدوین شده است.
- ۳- در هنگام اجرا لازم است به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان توجه گردد.

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس فارسی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «فارسی» پایه چهارم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

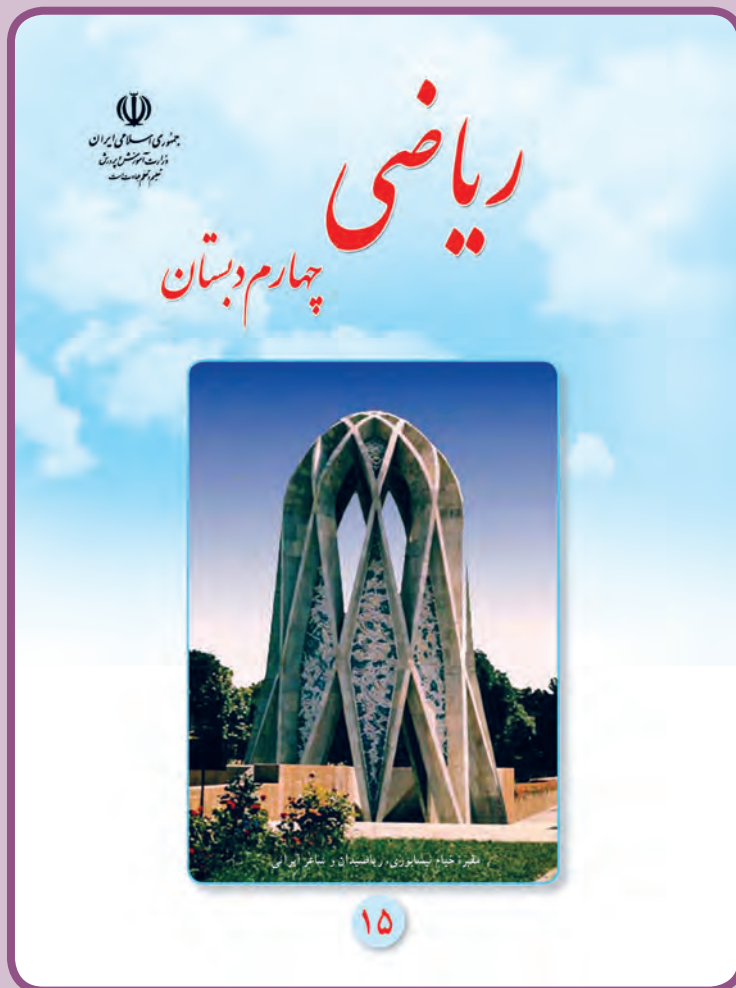
سطوح عملکرد		عناوین کارنامه	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
خیلی خوب	ترتیب وقوع رویدادهای متن شنیداری را بیان کرده، به پرسش‌های آشکار و استنباطی متن شنیداری پاسخ کامل می‌دهد. در باره متن شنیداری بحث و گفتگو کرده، آن را عیناً بازگو می‌کند. اطلاعات متن شنیداری را تلفیق و تفسیر می‌کند.	کسب مهارت گوش دادن و درک شنیداری	بیان ترتیب رویدادهای متن شنیداری - پاسخ به پرسش‌های مربوط به درک اطلاعات آشکار و استنباطی متن شنیداری - تلفیق و تفسیر اطلاعات متن شنیداری - بحث و گفت‌وگو در مورد مطالب متن شنیداری و بازگویی آن	گوش دادن
خوب	ترتیب وقوع رویدادهای متن شنیداری را بیان می‌کند و به پرسش‌های آشکار متن شنیداری پاسخ می‌دهد. در برخی موارد درباره متن شنیداری بحث و گفتگو می‌کند و آن را بازگو می‌کند و به پرسش‌های استنباطی پاسخ می‌دهد اما در تلفیق و تفسیر اطلاعات شنیداری، به راه‌فصلی و کمک معلم، نیاز دارد.	کسب مهارت سخن گفتن	کسب مهارت سخن گفتن	سخن گفتن
قابل قبول	در بیشتر موارد ترتیب وقوع رویدادهای متن شنیداری را بیان می‌کند و به پرسش‌های آشکار متن شنیداری پاسخ می‌دهد. در برخی موارد ترتیب رویدادهای متن شنیداری را بیان کرده، آن را عیناً بازگو می‌کند و به پرسش‌های استنباطی پاسخ می‌دهد اما در تلفیق و تفسیر اطلاعات شنیداری، به راهنمایی معلم نیاز دارد.	کسب مهارت سخن گفتن	کسب مهارت سخن گفتن	سخن گفتن
نیازمند آموزش	در بیان ترتیب وقوع رویدادهای متن شنیداری بحث و گفتگو در باره متن شنیداری و بازگو کردن آن به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	کسب مهارت سخن گفتن	کسب مهارت سخن گفتن	سخن گفتن
خیلی خوب	با رعایت زبان فارسی معیار در گفتگو با دیگران مشارکت دارد. در بیشتر موارد پیام خود را به صورت مستقیم بیان می‌کند. در مقابل جمع سخن می‌گوید و در اغلب موارد سخن آنان را درک و نقد می‌کند و متناسب با موقعیت و مخاطب، گویانه‌های مختلف زبان را به کار می‌گیرد. با رعایت ساختار قصه‌گویی، قصه را آغاز و با اتمام به سر رویدادها، قصه را به پایان می‌برد.	کسب مهارت سخن گفتن	کسب مهارت سخن گفتن	سخن گفتن
خوب	در اکثر موارد با رعایت زبان فارسی معیار در گفت‌وگو با دیگران مشارکت دارد. در برخی موارد، پیام خود را به صورت مستقیم بیان می‌کند. در اکثر موارد در مقابل جمع سخن می‌گوید و در برخی موارد، سخن آنان را درک و نقد می‌کند و متناسب با موقعیت و مخاطب، گویانه‌های مختلف زبان را به کار می‌گیرد. در رعایت ساختار قصه‌گویی، به راهنمایی و کمک معلم نیاز دارد.	کسب مهارت سخن گفتن	کسب مهارت سخن گفتن	سخن گفتن
قابل قبول	در برخی موارد با رعایت زبان فارسی معیار در گفت‌وگو با دیگران مشارکت دارد، ولیکن در رساندن پیام به صورت مستقیم، سخن گفتن در مقابل جمع و قصه‌گویی به راهنمایی و کمک معلم نیاز دارد.	کسب مهارت سخن گفتن	کسب مهارت سخن گفتن	سخن گفتن
نیازمند آموزش	در برخی موارد با رعایت زبان فارسی معیار در گفت‌وگو با دیگران مشارکت دارد، ولیکن در رساندن پیام به صورت مستقیم، سخن گفتن در مقابل جمع و قصه‌گویی به راهنمایی و کمک معلم نیاز دارد.	کسب مهارت سخن گفتن	کسب مهارت سخن گفتن	سخن گفتن
خیلی خوب	متن (شعر یا تثر) را در دست و روان و با لحن و آهنگ و سرعت مناسب می‌خواند. ترتیب رویدادهای متن آشکار متن را بیان می‌کند؛ به سوالات استنباطی، پاسخ داده، اطلاعات متن را تلفیق و تفسیر می‌کند.	کسب مهارت روخوانی و درک خوانداری	کسب مهارت روخوانی و درک خوانداری	خواندن
خوب	متن (شعر یا تثر) را در دست و روان می‌خواند و در اکثر موارد لحن، آهنگ و سرعت مناسب را رعایت می‌کند. ترتیب رویدادهای متن خوانداری و اطلاعات آشکار متن را بیان کرده، در بیشتر موارد به سوالات استنباطی و تلفیق و تفسیر اطلاعات متن پاسخ می‌دهد.	کسب مهارت روخوانی و درک خوانداری	کسب مهارت روخوانی و درک خوانداری	خواندن
قابل قبول	در اکثر موارد، متن (شعر یا تثر) را در دست و روان می‌خواند. در برخی موارد، ترتیب رویدادهای متن خوانداری را بیان کرده، به اطلاعات آشکار متن اشاره می‌کند و به سوالات استنباطی پاسخ می‌دهد.	کسب مهارت روخوانی و درک خوانداری	کسب مهارت روخوانی و درک خوانداری	خواندن
نیازمند آموزش	در خواندن متن (شعر یا تثر) به صورت درست و روان و بیان ترتیب رویدادهای متن، توانایی لازم را ندارد و در پاسخ به سوالات آشکار و استنباطی به کمک و راهنمایی معلم نیازمند است.	کسب مهارت روخوانی و درک خوانداری	کسب مهارت روخوانی و درک خوانداری	خواندن

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «فارسی» پایه چهارم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	املاي صحيح واژه‌های کتاب را تشخیص می‌دهد و آنها را خوانا، درست و زیبا می‌نویسد و فعالیت‌های املاي را به درستی انجام می‌دهد.	<ul style="list-style-type: none"> - تشخیص و کاربرد املاي درست واژه‌ها - رعایت خواناوسی و زیبا نویسی - انجام فعالیت‌های املاي 	<ul style="list-style-type: none"> - کسب مهارت درست نویسی و زیبانویسی 	درست‌نویسی و املا
خوب	املاي صحيح واژه‌های کتاب را تشخیص می‌دهد و در اکثر موارد آنها را خوانا، درست و زیبا می‌نویسد. املاي را به درستی انجام می‌دهد.	<ul style="list-style-type: none"> - نوشتن بند منسجم در قالب‌های مختلف (قصه، خاطره، تبدیل شعر به تر، تبدیل حکایت به زبان ساده، مقایسه تصاویر، و...) بر اساس معیارهای ارائه شده و نشانه‌های نگارشی - انجام فعالیت‌های نگارشی 	<ul style="list-style-type: none"> - کسب مهارت نگارش و انشا نویسی 	نگارش و انشا
نیازمند آموزش	در تشخیص و نوشتن املاي درست واژه‌های کتاب و انجام فعالیت‌های املاي، به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.			مهارت‌های نوشتن
خیلی خوب	در هنگام نوشتن متن در قالب‌های مختلف، معیارهای ارائه شده و نشانه‌های نگارشی را رعایت می‌کند و به نگارشی پاسخ صحیح می‌دهد.			
خوب	در بیشتر موارد هنگام نوشتن متن در قالب‌های مختلف، معیارهای ارائه شده و نشانه‌های نگارشی را رعایت می‌کند و به پرسش‌های نگارشی پاسخ صحیح می‌دهد.			
قابل قبول	در برخی موارد هنگام نوشتن متن در قالب‌های مختلف، معیارهای ارائه شده و نشانه‌های نگارشی را رعایت می‌کند و به پرسش‌های نگارشی پاسخ صحیح می‌دهد.			
نیازمند آموزش	در نوشتن متن در قالب‌های مختلف با توجه به معیارهای ارائه شده و رعایت نشانه‌های نگارشی، به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد. به ندرت به پرسش‌های نگارشی پاسخ صحیح می‌دهد.			

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس ریاضی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ریاضی» پایه چهارم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

عنوان کارنامه	اهداف کلی	صفحه	نشانه‌های تحقق
اعداد و ارقام	<ul style="list-style-type: none"> - درک الگوهای عددی و هندسی - کسب مهارت در تبدیل الگوهای عددی و هندسی به یکدیگر 	۸ - ۱۱	<ul style="list-style-type: none"> - بیان و توصیف قاعده الگوهای عددی و هندسی - ادامه الگوی عددی و هندسی و تبدیل آنها به یکدیگر
	<ul style="list-style-type: none"> - درک اعداد تا ده رقمی (کمتر از ده رقم) - کسب مهارت در خواندن و بازتابی اعداد تا ده رقمی - کسب مهارت در اعداد تا ده رقمی - کسب مهارت در بیان مصادیق و به کارگیری اعداد تا ده رقمی در زندگی روزمره 	۶، ۵، ۴، ۱۶، ۷، ۱۸، ۱۷، ۱۹	<ul style="list-style-type: none"> - خواندن و بازتابی اعداد تا ده رقمی با ابزار و روش‌های مختلف (الگویابی، الگوسازی، دسته‌های یکی، ده‌تایی، صدتایی، هزارتایی، و ...) - مکعب هزار، پول، ماشین حساب، جدول ارزش مکانی، گسترده‌نویسی، حروف و رقم - توضیح درباره چگونگی انجام کار - حل مسائل مربوط
عملیات	<ul style="list-style-type: none"> - درک اعداد تا ده رقمی - کسب مهارت در خواندن و بازتابی اعداد تا ده رقمی - کسب مهارت در بیان مصادیق و به کارگیری اعداد تا ده رقمی در زندگی روزمره 	۱۲ - ۱۵	<ul style="list-style-type: none"> - درک اعداد تا ده رقمی با ابزار و روش‌های مختلف بازتابی کرده، می‌خوانند و آنها را به یکدیگر تبدیل می‌کند. - ارقام را با کمترین یا بیشترین ارزش مکانی مشخص کرده و درباره چگونگی انجام کار به صورت مختصر توضیح می‌دهد. - بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.
	<ul style="list-style-type: none"> - درک اعداد تا ده رقمی با ابزار و روش‌های مختلف بازتابی کرده، می‌خوانند. - عدد میلیون را با حداقل دو روش مختلف نمایش داده و درک خود را از میلیون با حداقل دو مثال مختلف بیان می‌کند. - با هدایت معلم ارقام با کمترین یا بیشترین ارزش مکانی را مشخص می‌کند. - مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند. 	۱۶ - ۱۸	<ul style="list-style-type: none"> - درک اعداد تا ده رقمی با ابزار و روش‌های مختلف بازتابی کرده، می‌خوانند و آنها را به یکدیگر تبدیل می‌کند. - ارقام را با کمترین یا بیشترین ارزش مکانی مشخص کرده و درباره چگونگی انجام کار به صورت مختصر توضیح می‌دهد. - بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.
مشکلهای کاربردی	<ul style="list-style-type: none"> - درک اعداد تا ده رقمی با ابزار و روش‌های مختلف بازتابی کرده، می‌خوانند و آنها را به یکدیگر تبدیل می‌کند. - ارقام را با کمترین یا بیشترین ارزش مکانی مشخص کرده و درباره چگونگی انجام کار به صورت مختصر توضیح می‌دهد. - بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند. 	۱۹ - ۲۱	<ul style="list-style-type: none"> - درک اعداد تا ده رقمی با ابزار و روش‌های مختلف بازتابی کرده، می‌خوانند و آنها را به یکدیگر تبدیل می‌کند. - ارقام را با کمترین یا بیشترین ارزش مکانی مشخص کرده و درباره چگونگی انجام کار به صورت مختصر توضیح می‌دهد. - بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.
	<ul style="list-style-type: none"> - درک اعداد تا ده رقمی با حداقل دو روش مختلف (جدول ارزش مکانی و گسترده‌نویسی) و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد. 	۲۲ - ۲۳	<ul style="list-style-type: none"> - درک اعداد تا ده رقمی با حداقل دو روش مختلف (جدول ارزش مکانی و گسترده‌نویسی) و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.

سطوح عملکرد

روابط بین عددها یا شکل‌ها را کشف کرده و در صورت لزوم آن را ادامه می‌دهد. الگوی عددی را به الگوی هندسی و بالعکس تبدیل می‌کند. در بیشتر مواقع تبدیل الگوی عددی به هندسی و بالعکس را توضیح می‌دهد.

در بیشتر موارد روابط بین عددها یا شکل‌ها را کشف کرده و در صورت لزوم آن را ادامه می‌دهد. الگوی عددی را به الگوی هندسی و بالعکس تبدیل می‌کند. درباره آنها توضیح مختصر می‌دهد.

در برخی موارد، روابط بین عددها یا شکل‌ها را کشف کرده و در صورت لزوم آن را ادامه می‌دهد. الگوی عددی را به الگوی هندسی و بالعکس تبدیل می‌کند. در حد مسائل ساده کتاب درسی.

در کشف روابط بین عددها و شکل‌ها و ادامه آنها، نیاز به راهنمایی و کمک معلم دارد.

اعداد تا ده رقمی را با ابزار و روش‌های مختلف بازتابی کرده، می‌خوانند و در صورت لزوم آنها را به یکدیگر تبدیل می‌کند. ارقام را با کمترین یا بیشترین ارزش مکانی مشخص می‌کند، بیشتر مواقع درباره چگونگی انجام کار توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل کرده و مصادیقی از اعداد مذکور و نحوه کاربرد آن در زندگی روزمره را بیان می‌کند.

در بیشتر مواقع اعداد تا ده رقمی را با ابزار و روش‌های مختلف بازتابی کرده، می‌خوانند و آنها را به یکدیگر تبدیل می‌کند. ارقام را با کمترین یا بیشترین ارزش مکانی مشخص کرده و درباره چگونگی انجام کار به صورت مختصر توضیح می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.

در برخی مواقع اعداد تا ده رقمی را با ابزار و روش‌های مختلف بازتابی کرده، می‌خوانند. عدد میلیون را با حداقل دو روش مختلف نمایش داده و درک خود را از میلیون با حداقل دو مثال مختلف بیان می‌کند. با هدایت معلم ارقام با کمترین یا بیشترین ارزش مکانی را مشخص می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.

در خواندن و بازتابی اعداد تا ده رقمی با حداقل دو روش مختلف (جدول ارزش مکانی و گسترده‌نویسی) و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.

سطوح عملکرد

عنوان کارنامه	اهداف کلی	صفحه	نشانه‌های تحقق
عددهای اعشاری تا یک رقم اعشار	<ul style="list-style-type: none"> - درک مفهوم کسر اعشار و عدد اعشاری - کسب مهارت در خواندن و نوشتن اعداد اعشاری - کسب مهارت در تبدیل کسر اعشار به عدد اعشاری و بالعکس 	۱۰۴-۱۰۷	<ul style="list-style-type: none"> - خواندن و نمایش عدد اعشاری در حالاتهای مختلف (با استفاده از شکل/ محور/ جدول ارزش مکانی، رقم یا حروف) - تبدیل کسر اعشار (کسر با مخرج ده) به عدد اعشاری و بالعکس و نمایش آن به صورت‌های مختلف
جمع و تفریق دو عدد را به صورت‌های مختلف (ذهنی، فرایندی) انجام داده، دربارهٔ چگونگی انجام آنها توضیح می‌دهد.	<ul style="list-style-type: none"> - کسب مهارت در جمع و تفریق اعداد طبیعی (با حاصل کسب مهارت در استفاده از جمع و تفریق در زندگی روزمره) 	۱۱ و ۱۹	<ul style="list-style-type: none"> - جمع و تفریق دو عدد به صورت‌های مختلف (ذهنی، فرایندی) - حل مسائل مربوط
جمع و تفریق دو عدد را به صورت‌های مختلف (ذهنی، فرایندی) انجام داده، دربارهٔ چگونگی انجام آنها توضیح می‌دهد.	<ul style="list-style-type: none"> - کسب مهارت در انجام ضرب اعداد کمتر از چهار رقمی در یکدیگر - درک مفهوم تقسیم و رابطه‌های تقسیم - کسب مهارت در تقسیم اعداد (حداکثر چهار رقمی) بر عددهای یک رقمی و دورقمی 	۱۵-۱۲ ۵۵-۴۸	<ul style="list-style-type: none"> - انجام ضرب اعداد کمتر از چهار رقمی در یکدیگر با استفاده از روش‌های مختلف (رسم شکل، گسترده‌نویسی، خلاصه‌نویسی) - تعیین اجزای تقسیم - انجام تقسیم اعداد (حداکثر چهار رقمی) بر اعداد دورقمی و یک رقمی و نوشتن رابطه‌های تقسیم از راه‌های مختلف (رسم شکل، نمودار، با استفاده از عبارت تقسیم را تعیین می‌کند.
در برخی موارد ضرب اعداد کمتر از چهار رقمی در یکدیگر را با روش‌های خلاصه‌نویسی انجام می‌دهد و حاصل تقریبی آنها را به دست می‌آورد. در ضرب اعدادی که یکی از ارقام آنها صفر است، به راه‌های عملی نیاز دارد. تقسیم اعداد دو رقمی بر دو رقمی و یک رقمی را با استفاده از عبارت تقسیم می‌نویسد. مقسوم، مقسوم علیه، خارج قسمت و باقیمانده را تعیین می‌کند. رابطه‌های تقسیم را بیان می‌کند. دربارهٔ نحوهٔ انجام کار توضیح مختصر می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	<ul style="list-style-type: none"> - کسب مهارت در انجام ضرب اعداد کمتر از چهار رقمی در یکدیگر با روش‌های خلاصه‌نویسی انجام می‌دهد و حاصل تقریبی آنها را به دست می‌آورد. - در ضرب اعدادی که یکی از ارقام آنها صفر است، به راه‌های عملی نیاز دارد. - تقسیم اعداد دو رقمی بر دو رقمی و یک رقمی را با استفاده از عبارت تقسیم می‌نویسد. - مقسوم، مقسوم علیه، خارج قسمت و باقیمانده را تعیین می‌کند. - رابطه‌های تقسیم را می‌نویسد. - مسائل سادهٔ کتاب درسی را حل می‌کند. 	۱۱ و ۱۹	<ul style="list-style-type: none"> - ضرب اعداد کمتر از چهار رقمی در یکدیگر را با روش‌های مختلف (رسم شکل و خلاصه‌نویسی انجام می‌دهد. در صورت لزوم حاصل تقریبی آنها را به دست می‌آورد. - بیشتر مواقع تقسیم اعداد چند رقمی (حداکثر چهار رقمی) بر دو رقمی و یک رقمی را از راه‌های مختلف (رسم شکل، نمودار، با استفاده از عبارت تقسیم) انجام داده، مقسوم، مقسوم علیه، خارج قسمت و باقیمانده را تعیین می‌کند. - رابطه‌های تقسیم را بیان می‌کند و دربارهٔ نحوهٔ انجام کار توضیح می‌دهد. - مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.
در برخی موارد ضرب اعداد کمتر از چهار رقمی در یکدیگر را با روش‌های خلاصه‌نویسی انجام می‌دهد و حاصل تقریبی آنها را به دست می‌آورد. در ضرب اعدادی که یکی از ارقام آنها صفر است، به راه‌های عملی نیاز دارد. تقسیم اعداد دو رقمی بر دو رقمی و یک رقمی را با استفاده از عبارت تقسیم می‌نویسد. مقسوم، مقسوم علیه، خارج قسمت و باقیمانده را تعیین می‌کند. رابطه‌های تقسیم را می‌نویسد. مسائل سادهٔ کتاب درسی را حل می‌کند.	<ul style="list-style-type: none"> - کسب مهارت در انجام ضرب اعداد کمتر از چهار رقمی در یکدیگر با روش‌های خلاصه‌نویسی انجام می‌دهد و حاصل تقریبی آنها را به دست می‌آورد. - در ضرب اعدادی که یکی از ارقام آنها صفر است، به راه‌های عملی نیاز دارد. - تقسیم اعداد دو رقمی بر دو رقمی و یک رقمی را با استفاده از عبارت تقسیم می‌نویسد. - مقسوم، مقسوم علیه، خارج قسمت و باقیمانده را تعیین می‌کند. - رابطه‌های تقسیم را می‌نویسد. - مسائل سادهٔ کتاب درسی را حل می‌کند. 	۱۱ و ۱۹	<ul style="list-style-type: none"> - ضرب اعداد کمتر از چهار رقمی در یکدیگر را با روش‌های مختلف (رسم شکل و خلاصه‌نویسی انجام می‌دهد. در صورت لزوم حاصل تقریبی آنها را به دست می‌آورد. - بیشتر مواقع تقسیم اعداد چند رقمی (حداکثر چهار رقمی) بر دو رقمی و یک رقمی را از راه‌های مختلف (رسم شکل، نمودار، با استفاده از عبارت تقسیم) انجام داده، مقسوم، مقسوم علیه، خارج قسمت و باقیمانده را تعیین می‌کند. - رابطه‌های تقسیم را بیان می‌کند و دربارهٔ نحوهٔ انجام کار توضیح می‌دهد. - مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.
در ضرب اعداد کمتر از چهار رقمی در یکدیگر، حداقل با یک روش (خلاصه‌نویسی) و انجام تقسیم اعداد دو رقمی بر دورقمی و یک رقمی به کمک و راه‌های عملی نیاز دارد.	<ul style="list-style-type: none"> - کسب مهارت در انجام ضرب اعداد کمتر از چهار رقمی در یکدیگر، حداقل با یک روش (خلاصه‌نویسی) و انجام تقسیم اعداد دو رقمی بر دورقمی و یک رقمی به کمک و راه‌های عملی نیاز دارد. 	۱۱ و ۱۹	<ul style="list-style-type: none"> - ضرب اعداد کمتر از چهار رقمی در یکدیگر را با روش‌های مختلف (رسم شکل و خلاصه‌نویسی انجام می‌دهد. در صورت لزوم حاصل تقریبی آنها را به دست می‌آورد. - بیشتر مواقع تقسیم اعداد چند رقمی (حداکثر چهار رقمی) بر دو رقمی و یک رقمی را از راه‌های مختلف (رسم شکل، نمودار، با استفاده از عبارت تقسیم) انجام داده، مقسوم، مقسوم علیه، خارج قسمت و باقیمانده را تعیین می‌کند. - رابطه‌های تقسیم را بیان می‌کند و دربارهٔ نحوهٔ انجام کار توضیح می‌دهد. - مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.

عملیات روی اعداد
ضرب و تقسیم عددهای طبیعی

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ریاضی» پایه چهارم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۳۰۰ - ۹۹

سطح عملکرد	نشانه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
بخش پذیر بودن اعداد (حداکثر چهار رقمی) بر اعداد دو رقمی و یک رقمی را از راه‌های مختلف (رسم شکل، نمودار، با استفاده از عمل تقسیم) مشخص می‌کند و دلایل خود را بیان می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	۶۰-۶۳	درک مفهوم بخش پذیری	بخش پذیر بودن اعداد	بخش پذیر بودن اعداد
بخش پذیر بودن اعداد (حداکثر چهار رقمی) بر اعداد دو رقمی و یک رقمی را حداقل از یک راه مشخص می‌کند و دلایل خود را بیان می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.				
بخش پذیر بودن اعداد (حداکثر دورقمی) بر اعداد دو رقمی و یک رقمی را حداقل از یک راه مشخص می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.				
برای تعیین بخش پذیری اعداد (حداکثر دورقمی) بر اعداد دو رقمی و یک رقمی و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.				
با توجه به رقم مورد نظر برای تقریب، مقدار تقریبی عدد و محدود آن را مشخص می‌کند و در صورت لزوم آن را روی محور نمایش می‌دهد. حاصل اعمال ریاضی بر روی اعداد را به صورت تقریبی محاسبه می‌کند و با این محاسبات را به صورت تقریبی انجام می‌دهد و در صورت لزوم مقدار خطای انجام شده را مشخص می‌کند. نحوه انجام کار را توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.				
در بیشتر مواقع با توجه به رقم مورد نظر برای تقریب، مقدار تقریبی عدد و محدود آن را مشخص می‌کند و در صورت لزوم آن را روی محور نمایش می‌دهد. در بیشتر مواقع حاصل اعمال ریاضی بر روی اعداد را به صورت تقریبی محاسبه می‌کند و با این محاسبات را به صورت تقریبی انجام می‌دهد و مقدار خطای انجام شده را مشخص می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.				
در برخی مواقع با تقریب رقم دهگان، مقدار تقریبی عدد را مشخص می‌کند. در تعیین محدوده آن به راهنمای معلم نیاز دارد. در برخی مواقع حاصل اعمال ریاضی بر روی اعداد را به صورت تقریبی محاسبه می‌کند و با این محاسبات را به صورت تقریبی انجام می‌دهد.				
در تعیین مقدار تقریبی عدد با تقریب رقم دهگان و بیشتر تعیین محدوده عدد و انجام محاسبات تقریبی، به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.				
جمع تفریق دو کسر با مخرج‌های مساوی (با حاصل کمتر از یک) و مخرج‌هایی که بر هم بخش پذیر هستند، با بازنمایی‌های مختلف را انجام می‌دهد. جزء مجهول را با توجه به رابطه جمع/تفریق دو کسر (با مخرج‌های مساوی) به دست می‌آورد و درباره چگونگی کار توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.				
جمع/تفریق دو کسر با مخرج‌های مساوی (با حاصل کمتر از یک) با بازنمایی‌های مختلف را انجام می‌دهد. در بیشتر موارد جمع/تفریق دو کسر با مخرج‌هایی که بر هم بخش پذیر هستند، با بازنمایی‌های مختلف را انجام می‌دهد و با توجه به رابطه جمع/تفریق دو کسر (با مخرج‌های مساوی)، جزء مجهول را به دست می‌آورد. برخی مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.				
در بیشتر موارد جمع/تفریق دو کسر با مخرج‌های مساوی (با حاصل کمتر از یک) با بازنمایی‌های مختلف را انجام می‌دهد. در برخی موارد جمع/تفریق دو کسر با مخرج‌هایی که بر هم بخش پذیر هستند، با بازنمایی‌های مختلف را انجام داده و با توجه به رابطه جمع/تفریق دو کسر (با مخرج‌های مساوی)، جزء مجهول را به دست می‌آورد. برخی مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.				
در انجام جمع/تفریق دو کسر و پیدا کردن جزء مجهول دو کسر به راهنمایی و کمک معلم نیاز دارد.				
به دست آوردن اعداد تقریبی با تقریب معین	۵۶-۵۹	درک مفهوم محاسبه‌های تقریبی	تقریبی با تقریب معین	محاسبه‌های تقریبی
نمایش اعداد به صورت تقریبی روی محور				
اعمال ریاضی بر روی اعداد به صورت تقریبی				
انجام محاسبات تقریبی				
حل مسائل مربوط				
به دست آوردن پاسخ جمع/تفریق دو کسر (با مخرج‌های مساوی/مخرج‌هایی که بر هم بخش پذیر هستند) یا بازنمایی‌های مختلف (شکل، محور و رابطه ریاضی)	۳۲-۳۴	درک مفهوم جمع/تفریق دو کسر	جمع/تفریق دو کسر	جمع و تفریق کسر
بسیار مهم آموزش				

عملیات روی اعداد

سطوح عملکرد

عناوین کارنامه	اهداف کلی	صفحه	نشانه‌های تحقق
عملیات روی اعداد	ضرب عدد در کسر	۲۸-۴۱	<ul style="list-style-type: none"> - بازتابی ضرب عدد در کسر با توجه به واحد به صورتهای مختلف - توضیح درباره ضرب عدد در کسر با توجه به واحد به صورتهای مختلف - دربرای توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.
	جمع و تفریق اعداد اعشاری (با یک رقم اعشار) را در هر حالت با انتقال و بدون انتقال	۱۰۸-۱۱۵	<ul style="list-style-type: none"> - جمع و تفریق اعداد اعشاری (با یک رقم اعشار) در حالت با انتقال انجام می‌دهد و درباره چگونگی انجام کار توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.
ضرب عدد در کسر	کسب مهارت در کسر		<ul style="list-style-type: none"> - در بیشتر موارد ضرب عدد در کسر را با توجه به شکل یا محور و ضرب عدد در کسر را می‌نویسد و پاسخ را به دست می‌آورد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
	کسب مهارت در بازتابی ضرب عدد در کسر		<ul style="list-style-type: none"> - در برخی موارد با توجه به شکل یا محور، ضرب عدد در کسر را می‌نویسد و پاسخ را به دست می‌آورد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
ضرب عدد در کسر	کسب مهارت در جمع و تفریق اعداد اعشاری (با یک رقم اعشار)		<ul style="list-style-type: none"> - در بیشتر موارد جمع و تفریق اعداد اعشاری (با یک رقم اعشار) را در هر حالت با انتقال و بدون انتقال انجام می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.
	کسب مهارت در جمع و تفریق اعداد اعشاری (با یک رقم اعشار)		<ul style="list-style-type: none"> - در بیشتر موارد جمع و تفریق اعداد اعشاری (با یک رقم اعشار) را در هر حالت با انتقال و بدون انتقال انجام می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.
جمع و تفریق اعداد اعشاری	کسب مهارت در کسر		<ul style="list-style-type: none"> - در بیشتر موارد ضرب عدد در کسر را با توجه به شکل یا محور و ضرب عدد در کسر را می‌نویسد و پاسخ را به دست می‌آورد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
	کسب مهارت در جمع و تفریق اعداد اعشاری (با یک رقم اعشار)		<ul style="list-style-type: none"> - در بیشتر موارد ضرب عدد در کسر را با توجه به شکل یا محور و ضرب عدد در کسر را می‌نویسد و پاسخ را به دست می‌آورد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
جمع و تفریق اعداد اعشاری	کسب مهارت در جمع و تفریق اعداد اعشاری (با یک رقم اعشار)		<ul style="list-style-type: none"> - در بیشتر موارد ضرب عدد در کسر را با توجه به شکل یا محور و ضرب عدد در کسر را می‌نویسد و پاسخ را به دست می‌آورد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
	کسب مهارت در جمع و تفریق اعداد اعشاری (با یک رقم اعشار)		<ul style="list-style-type: none"> - در بیشتر موارد ضرب عدد در کسر را با توجه به شکل یا محور و ضرب عدد در کسر را می‌نویسد و پاسخ را به دست می‌آورد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
ضرب عدد در کسر	کسب مهارت در کسر		<ul style="list-style-type: none"> - در بیشتر موارد ضرب عدد در کسر را با توجه به شکل یا محور و ضرب عدد در کسر را می‌نویسد و پاسخ را به دست می‌آورد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
	کسب مهارت در جمع و تفریق اعداد اعشاری (با یک رقم اعشار)		<ul style="list-style-type: none"> - در بیشتر موارد ضرب عدد در کسر را با توجه به شکل یا محور و ضرب عدد در کسر را می‌نویسد و پاسخ را به دست می‌آورد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
ضرب عدد در کسر	کسب مهارت در کسر		<ul style="list-style-type: none"> - در بیشتر موارد ضرب عدد در کسر را با توجه به شکل یا محور و ضرب عدد در کسر را می‌نویسد و پاسخ را به دست می‌آورد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
	کسب مهارت در جمع و تفریق اعداد اعشاری (با یک رقم اعشار)		<ul style="list-style-type: none"> - در بیشتر موارد ضرب عدد در کسر را با توجه به شکل یا محور و ضرب عدد در کسر را می‌نویسد و پاسخ را به دست می‌آورد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
ضرب عدد در کسر	کسب مهارت در کسر		<ul style="list-style-type: none"> - در بیشتر موارد ضرب عدد در کسر را با توجه به شکل یا محور و ضرب عدد در کسر را می‌نویسد و پاسخ را به دست می‌آورد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
	کسب مهارت در جمع و تفریق اعداد اعشاری (با یک رقم اعشار)		<ul style="list-style-type: none"> - در بیشتر موارد ضرب عدد در کسر را با توجه به شکل یا محور و ضرب عدد در کسر را می‌نویسد و پاسخ را به دست می‌آورد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.

۹۹-۴۰۰ راهنمای معلم در ارزشیابی توصیفی - پایه چهارم دوره ابتدایی - سوال تحصیلی

سطوح عملکرد

عناوین کارنامه	اهداف کلی	صفحه	نشانه‌های تحقق
عمود و موازی	<ul style="list-style-type: none"> - درک مفهوم دو خط عمود بر هم - درک مفهوم دو خط موازی - کسب مهارت در رسم دو خط عمود بر هم - درک رابطه دو خط عمود بر یک خط و دو خط موازی - درک برخی از خواص خطوط موازی 	۱۲۵-۱۲۶	<ul style="list-style-type: none"> - رسم دو یا چند خط عمود بر یک خط در حالات مختلف (از یک یا چند نقطه روی خط، از یک یا چند نقطه خارج از خط) به کمک گونیا - تعیین خطوط موازی با یکدیگر - تعیین خطوط عمود بر یکدیگر - تشخیص موازی بودن دو خط که بر یک خط عمودند. - تعیین زوایای مساوی حاصل از دو خط موازی با یک یا چند خط مورب - حل مسائل مربوط
	چهار ضلعی‌ها، اجزا و خاصیت آنها	۱۲۹-۱۲۶	<ul style="list-style-type: none"> - تعیین انواع چهار ضلعی، بیان اجزا و خواص آنها (در حد کتاب درسی) - بیان خواص مشترک و متمایز چهار ضلعی‌ها (در حد کتاب درسی) - حل مسائل مربوط
نیازمند آموزش	<ul style="list-style-type: none"> - درک انواع چهار ضلعی (موازی الاضلاع، دوزنقه و لوزی) و رابطه بین آنها - درک برخی از خواص موازی الاضلاع، دوزنقه و لوزی - کسب مهارت در مقایسه چهار ضلعی‌ها 	۱۲۹-۱۲۶	<ul style="list-style-type: none"> - درک انواع چهار ضلعی، اجزا و برخی از خواص آنها را در حد کتاب درسی تشخیص می‌کند. - با یکدیگر مقایسه کرده و برخی خواص مشترک و متمایز آنها را بیان می‌کند. - با استفاده از صفحه شطرنجی، انواع چهار ضلعی را رسم می‌کند. - بیشتر مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.
	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> - درک انواع چهار ضلعی، اجزا و برخی از خواص آنها را در حد کتاب درسی تشخیص می‌کند. - با یکدیگر مقایسه کرده و برخی خواص مشترک و متمایز آنها را بیان می‌کند. - با استفاده از صفحه شطرنجی، انواع چهار ضلعی را رسم می‌کند. - بیشتر مسائل کتاب درسی را حل می‌کند. 	<ul style="list-style-type: none"> - درک انواع چهار ضلعی، اجزا و خواص آنها را در حد کتاب درسی تشخیص می‌کند. - با یکدیگر مقایسه کرده و برخی خواص مشترک و متمایز آنها را بیان می‌کند. - با استفاده از صفحه شطرنجی، انواع چهار ضلعی را رسم می‌کند. - بیشتر مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.
قابل قبول	<ul style="list-style-type: none"> - درک انواع چهار ضلعی، اجزا و برخی از خواص آنها را در حد کتاب درسی تشخیص می‌کند. - با یکدیگر مقایسه کرده و برخی خواص مشترک و متمایز آنها را بیان می‌کند. - با استفاده از صفحه شطرنجی، انواع چهار ضلعی را رسم می‌کند. - بیشتر مسائل کتاب درسی را حل می‌کند. 	<ul style="list-style-type: none"> - درک انواع چهار ضلعی، اجزا و برخی از خواص آنها را در حد کتاب درسی تشخیص می‌کند. - با یکدیگر مقایسه کرده و برخی خواص مشترک و متمایز آنها را بیان می‌کند. - با استفاده از صفحه شطرنجی، انواع چهار ضلعی را رسم می‌کند. - بیشتر مسائل کتاب درسی را حل می‌کند. 	
نیازمند آموزش	<ul style="list-style-type: none"> - درک انواع چهار ضلعی، اجزا و برخی از خواص آنها را در حد کتاب درسی تشخیص می‌کند. - با یکدیگر مقایسه کرده و برخی خواص مشترک و متمایز آنها را بیان می‌کند. - با استفاده از صفحه شطرنجی، انواع چهار ضلعی را رسم می‌کند. - بیشتر مسائل کتاب درسی را حل می‌کند. 	<ul style="list-style-type: none"> - درک انواع چهار ضلعی، اجزا و برخی از خواص آنها را در حد کتاب درسی تشخیص می‌کند. - با یکدیگر مقایسه کرده و برخی خواص مشترک و متمایز آنها را بیان می‌کند. - با استفاده از صفحه شطرنجی، انواع چهار ضلعی را رسم می‌کند. - بیشتر مسائل کتاب درسی را حل می‌کند. 	

سطوح عملکرد		نشان‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
واحد اندازه‌گیری زاویه و نحوه به دست آوردن آن را بیان می‌کند. با استفاده از تقاله، زاویه را در هر حالت (تند، راست، باز، بزرگ‌تر از ۱۸۰ درجه) در اشکال مختلف اندازه‌گیری و با درجه بیان می‌کند. نحوه کار را توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> - بیان چگونگی به دست آوردن یک درجه - اندازه‌گیری زاویه با استفاده از تقاله - حل مسائل مربوط 	۸۲-۸۵	<ul style="list-style-type: none"> - درک مفهوم واحد اندازه‌گیری زاویه - کسب مهارت در استفاده از تقاله برای اندازه‌گیری زاویه 	زاویه
با استفاده از تقاله، زاویه‌های تند، راست و باز را اندازه‌گیری و با درجه بیان می‌کند و مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول				
برای اندازه‌گیری زاویه‌های تند، راست و باز و حل مسائل بسیار ساده کتاب درسی به راهنمایی و کمک معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش				
به صورت ذهنی یا به کمک خط زمان، زمان قبل و بعد از یک زمان مشخص را تعیین می‌کند. زمان انجام یک کار مشخص را به صورت تقریبی با واحد ثانیه بیان می‌کند. دقیقه را به ثانیه/ساعت را به دقیقه یا برعکس تبدیل می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> - به دست آوردن زمان قبل/بعد از یک زمان معین به صورت ذهنی یا به کمک نمودار زمان - بیان زمان انجام یک کار به صورت تقریبی با استفاده از واحد ثانیه - تبدیل دقیقه به ثانیه/ساعت به دقیقه یا برعکس - حل مسائل مربوط 	۸۶-۹۰	<ul style="list-style-type: none"> - کسب مهارت در به دست آوردن زمان قبل و بعد از یک زمان معین - درک مفهوم ثانیه 	زمان
به کمک خط زمان، زمان قبل و بعد از یک زمان مشخص را تعیین می‌کند. بیشتر مواقع زمان انجام یک کار مشخص را به صورت تقریبی با واحد ثانیه بیان می‌کند و دقیقه را به ثانیه/ساعت را به دقیقه یا برعکس تبدیل می‌کند. مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	خوب				
برخی مواقع به کمک خط زمان، زمان قبل و بعد از یک زمان مشخص را تعیین می‌کند و زمان انجام یک کار مشخص را به صورت تقریبی با واحد ثانیه بیان می‌کند و دقیقه را به ثانیه/ساعت را به دقیقه یا برعکس تبدیل می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول				
برای بیان زمان قبل و بعد از یک زمان مشخص و تبدیل ثانیه به دقیقه یا برعکس به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش				
طول اشیا/محیط اشکال هندسی را با استفاده از واحدهای غیر استاندارد/استاندارد، اندازه‌گیری کرده و آن را به صورت واحد کامل/کسری از واحد یا هردو، به صورت صحیح/اعشاری/ترکیبی بیان می‌کند. درباره نحوه انجام کار توضیح می‌دهد. برای محاسبه محیط اشکال هندسی از فرمول استفاده می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> - اندازه‌گیری طول اشیا با محیط اشکال هندسی با واحد مشخص شده و بیان آن به صورت واحد کامل/کسری از واحد یا هردو - اندازه‌گیری طول اشیا با محیط استفاده از واحدهای استاندارد و بیان آن به صورت صحیح/اعشاری/ترکیبی (متر و سانتیمتر، متر و میلیمتر، سانتیمتر، میلیمتر) - اندازه‌گیری محیط اشکال هندسی با استفاده از فرمول/بدون استفاده از فرمول و بیان آن به صورت‌های مختلف - حل مسائل مربوط 	۹۰-۹۳ ۹۴-۱۲۷	<ul style="list-style-type: none"> - کسب مهارت در اندازه‌گیری طول اشیا به کمک واحد/ایزار مشخص شده - کسب مهارت در محاسبه محیط اشکال هندسی با استفاده از واحدهای استاندارد/غیر استاندارد 	طول / محیط
در بیشتر موارد طول اشیا محیط اشکال هندسی را با استفاده از واحدهای غیر استاندارد/استاندارد، اندازه‌گیری کرده و آن را به صورت واحد کامل/کسری از واحد یا هردو، به صورت صحیح/اعشاری/ترکیبی بیان می‌کند. درباره نحوه انجام کار توضیح می‌دهد. برای محاسبه محیط اشکال هندسی از فرمول استفاده می‌کند. مسائل کتاب درسی و برخی از مسائل جدید را حل می‌کند.	خوب				
برخی مواقع طول اشیا محیط اشکال هندسی را به صورت واحد کامل/کسری از واحد یا هردو، به صورت صحیح/اعشاری/ترکیبی بیان می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند. برای محاسبه محیط برخی از اشکال هندسی از فرمول استفاده می‌کند.	قابل قبول				
برای محاسبه طول اشیا محیط اشکال هندسی (با استفاده از فرمول/بدون استفاده از فرمول) و بیان آن به صورت صحیح/اعشاری یا ترکیبی به راهنمایی و کمک معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش				

اندازه‌گیری

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ریاضی» پایه چهارم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق		صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	به کمک مساحت مستطیل، مساحت متوازی الاضلاع و به کمک مساحت متوازی الاضلاع، مساحت مثلث را به دست می‌آورد و درباره روش کار توضیح می‌دهد. با استفاده از فرمول مساحت ترکیبی یا ساده را در هر حالت به دست آورده و با واحد مناسب بیان می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	– دست آوردن مساحت متوازی الاضلاع و مثلث به روش‌های گوناگون (به کمک شکل، با استفاده از فرمول) و بیان آن با استفاده از مترمربع/ سانتیمترمربع – به دست آوردن فرمول مساحت متوازی الاضلاع با استفاده از مساحت مستطیل و مساحت مثلث با استفاده از مساحت متوازی الاضلاع – حل مسائل مربوط	۱۳۷-۱۳۰	– کسب مهارت در محاسبه مساحت متوازی الاضلاع و مثلث و درک رابطه مساحت متوازی الاضلاع با مساحت مثلث و مستطیل – درک واحد مساحت	مساحت	اندازه‌گیری
قابل قبول	با استفاده از فرمول، مساحت متوازی الاضلاع و مثلث را در حالت‌هایی که ارتفاع داخل مثلث قرار دارد، به دست آورده و با واحد مناسب بیان می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	– رسم نموده خط شکسته با توجه به داده‌ها و تفسیر داده‌ها – بیان کاربرد نمودار خط شکسته – حل مسائل مربوط	۱۴۷-۱۴۴	– درک مفهوم نمودار خط شکسته و کاربرد آن – کسب مهارت در رسم نمودار خط شکسته	نمودار خط شکسته	آمار و احتمال
نیازمند آموزش	برای محاسبه مساحت متوازی الاضلاع و مثلث در شکل‌های ساده و بیان واحد مناسب به کمک راهنمای معلم نیاز دارد.	– رسم نمودار خط شکسته با توجه به داده‌ها – بیان کاربرد نمودار خط شکسته – حل مسائل مربوط	۱۴۷-۱۴۴	– درک مفهوم نمودار خط شکسته و کاربرد آن – کسب مهارت در رسم نمودار خط شکسته	نمودار خط شکسته	آمار و احتمال
نیازمند آموزش	برای رسم نمودار خط شکسته و مقایسه داده‌ها به کمک راهنمای معلم نیاز دارد.	– رسم نمودار خط شکسته با توجه به داده‌ها – بیان کاربرد نمودار خط شکسته – حل مسائل مربوط	۱۴۷-۱۴۴	– درک مفهوم نمودار خط شکسته و کاربرد آن – کسب مهارت در رسم نمودار خط شکسته	نمودار خط شکسته	آمار و احتمال
خیلی خوب	در برخی موارد، با توجه به داده‌ها، نمودار خط شکسته را رسم می‌کند. مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.	– رسم نمودار خط شکسته با توجه به داده‌ها – بیان کاربرد نمودار خط شکسته – حل مسائل مربوط	۱۴۷-۱۴۴	– درک مفهوم نمودار خط شکسته و کاربرد آن – کسب مهارت در رسم نمودار خط شکسته	نمودار خط شکسته	آمار و احتمال
خوب	در بیشتر موارد، با توجه به داده‌ها، نمودار خط شکسته را رسم می‌کند. مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.	– رسم نمودار خط شکسته با توجه به داده‌ها – بیان کاربرد نمودار خط شکسته – حل مسائل مربوط	۱۴۷-۱۴۴	– درک مفهوم نمودار خط شکسته و کاربرد آن – کسب مهارت در رسم نمودار خط شکسته	نمودار خط شکسته	آمار و احتمال
خیلی خوب	در بیشتر موارد احتمال وقوع یک پیشامد را پیش‌بینی کرده و با جمله مناسب بیان می‌کند. مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.	– رسم نمودار خط شکسته با توجه به داده‌ها – بیان کاربرد نمودار خط شکسته – حل مسائل مربوط	۱۴۷-۱۴۴	– درک مفهوم نمودار خط شکسته و کاربرد آن – کسب مهارت در رسم نمودار خط شکسته	نمودار خط شکسته	آمار و احتمال
قابل قبول	در برخی موارد احتمال وقوع یک پیشامد را پیش‌بینی کرده و با جمله مناسب بیان می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	– رسم نمودار خط شکسته با توجه به داده‌ها – بیان کاربرد نمودار خط شکسته – حل مسائل مربوط	۱۴۷-۱۴۴	– درک مفهوم نمودار خط شکسته و کاربرد آن – کسب مهارت در رسم نمودار خط شکسته	نمودار خط شکسته	آمار و احتمال
نیازمند آموزش	برای پیش‌بینی احتمال وقوع یک پیشامد و بیان آن به صورت مناسب، به کمک راهنمای معلم نیاز دارد.	– رسم نمودار خط شکسته با توجه به داده‌ها – بیان کاربرد نمودار خط شکسته – حل مسائل مربوط	۱۴۷-۱۴۴	– درک مفهوم نمودار خط شکسته و کاربرد آن – کسب مهارت در رسم نمودار خط شکسته	نمودار خط شکسته	آمار و احتمال

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
<p>راهبرد مناسب برای حل مسئله را به درستی تشخیص داده و مسئله را با استفاده از آن حل می‌کند و در مورد فرایند حل مسئله توضیح می‌دهد.</p>	خیلی خوب	<p>– به‌کارگیری راهبرد خواسته شده در حل مسئله</p> <p>– تشخیص و به‌کارگیری راهبرد مناسب در حل مسائل داده شده</p> <p>– بیان فرایند به‌کارگیری راهبردها در حل مسئله</p>	کل کتاب	<p>– حل مسئله با استفاده از راهبردهای مختلف (رسم شکل، الگوسازی، تبدیل مسئله به زیرمسئله، الگویابی، حل مسئله ساده‌تر، روش نمادین، حدس و آزمایش، حذف حالت‌های نامطلوب)</p>	به کار بردن راهبردهای حل مسئله و حل مسئله
<p>در بیشتر موارد، راهبرد مناسب برای حل مسئله را به درستی تشخیص داده و مسئله را با استفاده از آن حل می‌کند و در مورد فرایند حل مسئله توضیح مختصر می‌دهد.</p>	خوب				کل کتاب
<p>در برخی موارد، راهبرد مناسب برای حل مسئله را به درستی تشخیص داده و مسئله را با استفاده از آن حل می‌کند و در مورد فرایند حل مسئله با راهنمایی معلم، راهبردهای خواسته شده را در حل مسئله به‌کار می‌گیرد. راهبرد مناسب برای حل مسئله را تشخیص داده و مسئله را با استفاده از آن حل می‌کند.</p>	نیازمند آموزش	<p>– بیان راهبردهای مناسب در حل مسئله</p> <p>– به‌کارگیری ترکیب راهبردهای مناسب در حل مسئله</p>	کل کتاب	<p>– حل مسئله از طریق ترکیب راهبردهای مناسب حل مسئله</p>	خیلی خوب
<p>با ترکیب راهبردهای مناسب مسئله را حل می‌کند و درباره کار خود توضیح می‌دهد.</p>	خوب				ترکیب راهبردها
<p>در بیشتر موارد، با ترکیب راهبردهای مناسب مسئله را حل می‌کند و درباره کار خود توضیح مختصر می‌دهد.</p>	خوب				ترکیب راهبردها
<p>در برخی موارد، با ترکیب راهبردهای مناسب، مسئله را حل می‌کند.</p>	قابل قبول				
<p>با راهنمایی معلم، راهبردهای مناسب را ترکیب و مسئله را حل می‌کند.</p>	نیازمند آموزش				
حل مسئله					

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس علوم تجربی

جدول اهداف، نتایج‌های تحقق و سطح عملکرد درس «علوم تجربی» پایه چهارم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

عناوین کارنامه	درس	سطح ۱ (قابل قبول)	سطح ۲ (خوب)	سطح ۳ (خیلی خوب)
مهارت‌های فرآیندی و روش علمی	۱ زنگ علوم	با استفاده از سیم، حباب ساخته و رابطه بین شکل ساخته شده با شکل حباب را پیش‌بینی می‌کند. رابطه بین رنگ اجسام با میزان گرم‌شدن آنها را از طریق آزمایش بیان می‌کند.	با استفاده از دو سیم، حباب ساخته و رابطه بین شکل‌های ساخته شده با شکل حباب‌ها را پیش‌بینی و آزمایش می‌کند. رابطه بین رنگ اجسام و میزان گرم‌شدن آنها را از طریق آزمایش توضیح داده و براساس نتیجه آزمایش، درباره رنگ لباس‌های مناسب فصول مختلف، پیشنهادی ارائه می‌دهد.	با استفاده از سیم‌هایی به شکل‌های مختلف، حباب ساخته و رابطه بین شکل‌های ساخته شده با شکل حباب‌ها را پیش‌بینی، آزمایش و نتیجه‌گیری می‌کند. رابطه بین رنگ اجسام و میزان گرم‌شدن آنها را از طریق آزمایش، کشف و براساس نتیجه آزمایش، درباره رنگ لباس‌های مناسب فصول مختلف، پیشنهادهای ارائه می‌دهد.
	۲ مخلوط‌ها در زندگی	از طریق انجام فعالیت‌های کتاب، تعریفی از مخلوط ارائه و مثال می‌زند و فهرست مختصری از مخلوط‌ها تهیه می‌کند. از طریق فعالیت، مفهوم مخلوط یکمخت را بیان کرده و با به‌کارگیری یک روش، اجزای مخلوط‌ها را از هم جداسازی می‌کند و برای استفاده درست از مخلوط‌ها و محلول‌ها در زندگی، پیشنهادی ارائه می‌دهد.	از طریق انجام چند فعالیت، تعریفی از مخلوط ارائه و چند مثال می‌زند و فهرستی از مخلوط‌ها تهیه می‌کند. از طریق فعالیت، مفهوم مخلوط یکمخت را بیان می‌کند و عوامل مؤثر بر زمان تشکیل مخلوط یکمخت (اندازه، گرما و ...) را پیش‌بینی و به‌وسیله آزمایش از هم جدا می‌کند و برای استفاده درست از مخلوط‌ها و محلول‌ها در زندگی پیشنهاد ارائه می‌دهد.	از طریق انجام فعالیت‌های متنوع، تعریف کاملی از مخلوط ارائه می‌دهد و مثال‌های متنوعی می‌زند و فهرست کاملی از انواع مخلوط‌ها در زندگی تهیه می‌کند. از طریق فعالیت، مفهوم مخلوط یکمخت را بیان می‌کند و عوامل مؤثر بر زمان تشکیل مخلوط یکمخت (اندازه، گرما و ...) را پیش‌بینی کرده و از طریق آزمایش آنها را شناسایی می‌کند. با به‌کارگیری روش‌های متنوع، اجزای مخلوط‌های مختلف را از هم جدا می‌کند و برای استفاده درست از مخلوط‌ها و محلول‌ها در زندگی پیشنهادهای متنوعی ارائه می‌دهد.

جدول اهداف، نتایج‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «علوم تجربی» پایه چهارم دوره ابتدایی - ۴۰۰ - ۴۹

عناوین کارنامه	درس	سطح ۱ (قابل قبول)	سطح ۲ (خوب)	سطح ۳ (خیلی خوب)
عناوین کارنامه	انرژی نیاز هر روز ما	با انجام فعالیت‌های کتاب، اهمیت نیاز به انرژی در زندگی را بیان می‌کند و فهرست مختصری از منابع و انواع انرژی و مثال‌هایی آن‌ها از تبدیل آنها به یکدیگر بیان کرده و در مورد راه‌های صرفه‌جویی انرژی پیشنهادی ارائه می‌دهد.	با انجام فعالیت‌ها، اهمیت نیاز به انرژی در زندگی را توضیح داده و فهرست نسبتاً کاملی از منابع و انواع انرژی و مثال‌هایی چند از تبدیل آنها به یکدیگر بیان کرده و در مورد راه‌های صرفه‌جویی انرژی چند پیشنهاد ارائه می‌دهد.	با انجام فعالیت‌های متنوع، اهمیت نیاز به انرژی در زندگی را توضیح داده و فهرست کاملی از منابع و انواع انرژی و مثال‌های مختلف از تبدیل آنها به یکدیگر بیان کرده و پیش‌بینی می‌کند که یک جسم متحرک چقدر به بار بیشتری را جابه‌جا می‌کند. در مورد راه‌های صرفه‌جویی انرژی پیشنهادها را متنوعی می‌دهد.
	حرکت و انرژی	فهرست مختصری از وسایلی که با انرژی الکتریکی کار می‌کنند را به همراه نوع تبدیل انرژی آنها تهیه کرده و یک نوع مدار الکتریکی درست می‌کند. در مورد نحوه بستن مدار و نحوه تبدیل انرژی در مدار ساخته شده، گزارش تهیه کرده و ارائه می‌دهد. در خصوص رسانا و نارسانا بودن تهیه کرده و ارائه می‌دهد. در خصوص رسانا و نارسانا بودن برخی از اجسام (حداقل ۳ مورد) پیش‌بینی می‌کند. برخی از راه‌های صرفه‌جویی انرژی الکتریکی را می‌شناسد و پیشنهادی ارائه می‌دهد.	فهرست نسبتاً کاملی از وسایلی که با انرژی الکتریکی کار می‌کنند را به همراه نوع تبدیل انرژی آنها تهیه کرده و مدار الکتریکی درست می‌کند. در مورد نحوه بستن مدار و نحوه تبدیل انرژی در مدار ساخته‌شده، گزارشی تهیه کرده و ارائه می‌دهد. در خصوص رسانا و نارسانا بودن اجسام مختلف پیش‌بینی و آزمایش می‌کند. راه‌های صرفه‌جویی انرژی الکتریکی را می‌شناسد و پیشنهادها را ارائه می‌دهد.	فهرست کاملی از وسایلی که با انرژی الکتریکی کار می‌کنند را به همراه نوع تبدیل انرژی آنها تهیه کرده و چند نوع مدار الکتریکی درست می‌کند. در مورد نحوه بستن مدار و نحوه تبدیل انرژی در مدار ساخته شده، گزارش کاملی تهیه کرده و ارائه می‌دهد. در خصوص رسانا و نارسانا بودن اجسام متنوع پیش‌بینی، آزمایش و نتیجه‌گیری می‌کند. راه‌های صرفه‌جویی انرژی الکتریکی را می‌شناسد و پیشنهادها را ارائه می‌دهد و به کار می‌گیرد.
عناوین کارنامه	انرژی الکتریکی	۴	۴	۴

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «علوم تجربی» پایه چهارم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

عناوین کارنامه	درس	سطح ۱(قابل قبول)	سطح ۲ (خوب)	سطح ۳ (خیلی خوب)
حرکت و انرژی	۵	با انجام فعالیت‌های کتاب، ویژگی‌های آهن‌ربا را توضیح داده و با استفاده از وسایل ساده آهن‌ربا می‌سازد و مثالی از کاربرد آنها در زندگی را بیان می‌کند.	با انجام چند فعالیت، ویژگی‌های آهن‌ربا را کشف کرده و با استفاده از چند وسیله، دو نوع آهن‌ربا می‌سازد و مثالی از کاربرد آنها در زندگی را بیان می‌کند.	با انجام فعالیت‌های متنوع، ویژگی‌های آهن‌ربا را کشف کرده و با استفاده از چند وسیله، انواع آهن‌رباها را درست می‌کند. مثال‌هایی از کاربرد آنها در زندگی را بیان می‌کند.
گرما و ماده	۵	با انجام فعالیت‌های کتاب، ویژگی‌های آهن‌ربا را توضیح داده و با استفاده از وسایل ساده آهن‌ربا می‌سازد و مثالی از کاربرد آنها در زندگی را بیان می‌کند.	با انجام چند فعالیت، ویژگی‌های آهن‌ربا را کشف کرده و با استفاده از چند وسیله، دو نوع آهن‌ربا می‌سازد و مثالی از کاربرد آنها در زندگی را بیان می‌کند.	با انجام فعالیت‌های متنوع، ویژگی‌های آهن‌ربا را کشف کرده و با استفاده از چند وسیله، انواع آهن‌رباها را درست می‌کند. مثال‌هایی از کاربرد آنها در زندگی را بیان می‌کند.
سنگ‌ها	۶	سنگ‌های گوناگون جمع‌آوری و آنها را بر اساس یکی از ویژگی‌هایشان طبقه‌بندی می‌کند و از طریق فعالیت، نحوه تغییر شکل سنگ‌ها را بیان کرده و در مورد کاربردهای سنگ در زندگی و موادی که از سنگ تهیه می‌شود، اطلاعات جمع‌آوری می‌کند و گزارش مختصری می‌دهد. در مورد راه‌های حفاظت از سنگ‌ها، پیشنهادی ارائه می‌دهد.	سنگ‌های گوناگون جمع‌آوری و آنها را بر اساس برخی از ویژگی‌هایشان طبقه‌بندی می‌کند و یافته‌های خود را در قالب جدول ارائه می‌دهد. از طریق فعالیت، نحوه تغییر شکل سنگ‌ها و انواع سنگ‌ها (رسوبی، دگرگون، آذرین) را توضیح مختصر داده و در مورد کاربردهای سنگ در زندگی و موادی که از سنگ تهیه می‌شود، اطلاعات جمع‌آوری می‌کند و گزارش می‌دهد. در مورد راه‌های حفاظت از سنگ‌ها، پیشنهادی ارائه می‌دهد.	سنگ‌های گوناگون جمع‌آوری و آنها را بر اساس اغلب ویژگی‌هایشان طبقه‌بندی می‌کند و یافته‌های خود را در قالب جدول مقایسه‌ای ارائه می‌دهد. از طریق فعالیت، نحوه تغییر شکل سنگ‌ها و انواع سنگ‌ها (رسوبی، دگرگون، آذرین) را توضیح داده و در مورد کاربردهای سنگ در زندگی و موادی که از سنگ تهیه می‌شود، اطلاعات جمع‌آوری می‌کند و به کلاس گزارش کاملی ارائه می‌دهد. در مورد راه‌های حفاظت از سنگ‌ها، پیشنهادهای متنوعی ارائه می‌دهد.

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطح عملکرد درس «علوم تجربی» پایه چهارم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

عناوین کارنامه	درس	سطح ۱ (قابل قبول)	سطح ۲ (خوب)	سطح ۳ (خیلی خوب)
زمین و پیرامون آن	۸ آسمان در شب	با انجام فعالیت‌های کتاب، مفهوم سیاره، ستاره، فاصله آنها با زمین و موقعیت سیاره‌ها را نسبت به خورشید در منظومه شمسی بیان می‌کند. با مشاهده ماه در شب‌های متوالی و تکمیل جدول مربوط، تغییرات ماه در آسمان را به‌طور مختصر بیان می‌کند. در مورد حفاظت از سیاره زمین، پیشنهاد‌های ارائه می‌دهد.	با انجام فعالیت‌ها، مفهوم سیاره، ستاره و فاصله آنها را با زمین به‌طور مختصر توضیح داده و موقعیت سیاره‌ها را نسبت به خورشید در منظومه شمسی روی مدل نشان می‌دهد. با مشاهده ماه در شب‌های متوالی و تکمیل جدول مربوط، تغییرات ماه در آسمان را توضیح می‌دهد. در مورد حفاظت از سیاره زمین، پیشنهاد‌های ارائه می‌دهد.	با انجام فعالیت‌ها، مفهوم سیاره، ستاره و فاصله آنها را با زمین توضیح داده و موقعیت سیاره‌ها را نسبت به خورشید در منظومه شمسی روی مدل نشان می‌دهد. با مشاهده ماه در شب‌های متوالی و تکمیل جدول مربوط، تغییرات ماه در آسمان را نتیجه‌گیری می‌کند. در مورد حفاظت از سیاره زمین، پیشنهاد‌های متنوعی ارائه می‌دهد.
دنیای زنده، بدن انسان و سلامت	۹ بدن ما (۱)	با انجام فعالیت‌های کتاب، مفهوم سلول، انواع آن و نیازهای سلول‌ها را بیان می‌کند. برخی از مراحل گوارش غذا و مواد دفعی در بدن را با کمک تصویر بیان می‌کند. در مورد حفظ سلامت بدن پیشنهادی ارائه می‌دهد.	با انجام فعالیت‌ها، درباره عملکرد دستگاه‌های تنفسی (بینی، دهان، نای، سینه) اطلاعات مختصری جمع‌آوری می‌کند و به کلاس گزارش می‌دهد، درباره کارکرد قلب و رگ‌ها از شکل توضیح داده و رابطه بین ضربان قلب و نبض را بیان می‌کند. رابطه بین تغییرات ضربان قلب و دم و بازدم را هنگام انجام فعالیت‌های مختلف بیان می‌کند. در مورد انتقال مواد لازم سلول‌های بدن و دفع مواد زائد از آنها با استفاده از شکل توضیح داده و در مورد راهکارهای حفظ سلامت بدن، پیشنهاد‌های ارائه می‌دهد.	با انجام فعالیت‌ها، درباره عملکرد دستگاه‌های تنفسی (بینی، دهان، نای، سینه) اطلاعات جمع‌آوری می‌کند و به کلاس گزارش می‌دهد. درباره کارکرد قلب و رگ‌ها توضیح داده و رابطه بین ضربان قلب و نبض را بیان می‌کند. رابطه بین تغییرات ضربان قلب و دم و بازدم را هنگام انجام فعالیت‌های مختلف بیان می‌کند. در مورد انتقال مواد لازم سلول‌های بدن و دفع مواد زائد از آنها با استفاده از شکل توضیح می‌دهد. در خصوص راهکارهای حفظ سلامت بدن، پیشنهاد‌های متنوعی ارائه می‌دهد.
	۱۰ بدن ما (۲)	با انجام فعالیت‌های کتاب، درباره عملکرد دستگاه‌های تنفسی (بینی، دهان، نای، سینه) توضیح می‌دهد. در خصوص کارکرد قلب و رگ‌ها با استفاده از شکل، شرح مختصری بیان می‌کند. رابطه بین ضربان قلب و نبض، ضربان قلب و دم و بازدم را هنگام انجام فعالیت‌های مختلف بیان کرده و در مورد انتقال مواد لازم سلول‌های بدن و دفع مواد زائد از آنها با استفاده از شکل توضیح مختصری می‌دهد. در مورد راهکارهای حفظ سلامت بدن، پیشنهادی ارائه می‌دهد.		

عناوین کارنامه	درس	سطح ۱ (قابل قبول)	سطح ۲ (خوب)	سطح ۳ (خیلی خوب)
عناوین کارنامه	بی مهره ها	با انجام فعالیت های کتاب، برخی از ویژگی های ظاهری بی مهرگان را در قالب جدول فهرست نموده و با بررسی شباهت ها و تفاوت های بی مهرگان با مهره داران، به ویژگی آنها اشاره و درباره نقش مثبت و منفی کرم ها و حشرات در زندگی انسان اطلاعات جمع آوری می کند و گزارش مختصری می دهد. در مورد راهکارهای حفاظت از این نوع جانوران پیشنهادی ارائه می دهد.	با انجام جدول فهرست نموده و با بررسی شباهت های بی مهرگان با مهره داران، به ویژگی آنها اشاره و درباره نقش مثبت و منفی کرم ها و حشرات در زندگی انسان اطلاعات جمع آوری می کند و گزارش می دهد. در مورد راهکارهای حفاظت از این نوع جانوران پیشنهادی ارائه می دهد.	با انجام فعالیت ها، ویژگی های بی مهرگان را در قالب جدول مقایسه ای فهرست نموده و با بررسی شباهت ها و تفاوت های بی مهرگان با مهره داران، به ویژگی آنها اشاره و درباره نقش مثبت و منفی کرم ها و حشرات در زندگی انسان اطلاعات جمع آوری می کند و گزارش کاملی می دهد. در مورد راهکارهای حفاظت از جانوران، پیشنهادهای متنوعی ارائه می دهد.
	گوناگونی گیاهان	درباره ویژگی های تک لپه ای ها و دو لپه ای ها خلاصه فهرستی در قالب جدول تهیه کرده و قسمت های مختلف گل را نام می برد. برخی از مراحل تبدیل دانه به گیاه به توضیح داده و در مورد ویژگی های گیاهان دانه دار و بدون دانه فهرستی تهیه و در مورد حفاظت از گیاهان، راهکاری ارائه می کند.	درباره ویژگی های تک لپه ای ها و دو لپه ای ها خلاصه فهرستی در قالب جدول مقایسه ای تهیه کرده و قسمت های مختلف گل را بیان می کند. اغلب مراحل تبدیل دانه به گیاه به توضیح داده و در مورد ویژگی های گیاهان دانه دار و بدون دانه جدول مقایسه ای تهیه و در مورد حفاظت از گیاهان، راهکارهای ارائه می کند.	درباره ویژگی های تک لپه ای ها و دو لپه ای ها جدول مقایسه ای تهیه کرده و قسمت های مختلف گل را بیان می کند. مراحل تبدیل دانه به گیاه به توضیح داده و در مورد ویژگی های گیاهان دانه دار و بدون دانه جدول مقایسه ای تهیه کرده و یک طبقه بندی کلی علمی را بیان می کند. در مورد حفاظت از گیاهان، راهکارهای متنوعی ارائه می دهد.
	زیستگاه	براساس مشاهده محیط پیرامون، فهرست مختصری از موجودات زنده و غیرزنده و غذای جانوران تهیه و آنها را در قالب جدول، ارائه می کند. رابطه موجودات زنده در زنجیره غذایی و شبکه غذایی را به طور مختصر بیان کرده و مثالی از زیستگاه ها و راهکاری برای حفاظت از زیستگاه ها ارائه می دهد.	براساس مشاهده محیط پیرامون، فهرستی شامل چند نمونه از موجودات زنده و غیرزنده و غذای جانوران تهیه و آنها را در قالب جدول، مقایسه می کند. رابطه موجودات زنده در زنجیره غذایی و شبکه غذایی را به طور مختصر توضیح داده و مثال هایی از زیستگاه ها بیان کرده و راهکارهایی برای حفاظت از زیستگاه ها ارائه می دهد.	بر اساس مشاهده محیط پیرامون، فهرستی شامل نمونه های متنوعی از موجودات زنده و غیرزنده و غذای جانوران تهیه و آنها را در قالب جدول، مقایسه می کند. رابطه موجودات زنده در زنجیره غذایی و شبکه غذایی را توضیح داده و مثال هایی از انواع زیستگاه ها بیان کرده و راهکارهای متنوعی برای حفاظت از زیستگاه ها ارائه می دهد.

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس هنر

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش، پرورش
تعمیر و توسعه مدارس

۹ راهنمای درس

ه	ز	س	ش	ط
ط	ز	س	ش	ط
ط	ز	س	ش	ط

برای معلمان
(چهارم ترم و ششم دبستان)

ه ز س ش ط

۶۸

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش، پرورش
تعمیر و توسعه مدارس

ضمیمه کتاب
راهنمای درس، هنر
پایه چهارم دبستان

۶۸۳

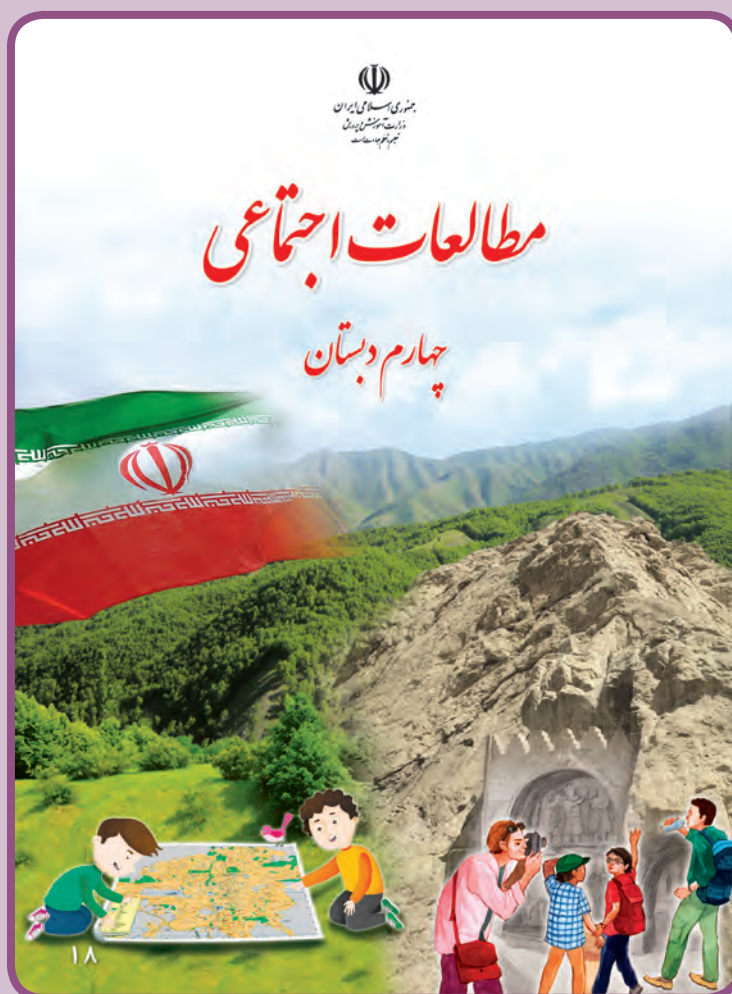
سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	اهداف کلی	عناوین کارنامه
در آفرینش‌های هنری، مشاهدات خود از طبیعت و میراث فرهنگی را در ترکیب تازه و متنوع به کار می‌گیرد.	خیلی خوب	– مشاهده طبیعت و میراث فرهنگی - هنری ایران – به کارگیری قوه تخیل و خلاقیت خود در آفرینش هنری	به کارگیری قوه تخیل و خلاقیت در آفرینش هنری	پرورش ایده
در آفرینش‌های هنری، مشاهدات خود از طبیعت و میراث فرهنگی را در ترکیب تازه به کار می‌گیرد.	خوب			
در بیشتر آفرینش‌های هنری، مساهمات خود از طبیعت و میراث فرهنگی را در ترکیب تازه به کار می‌گیرد.	قابل قبول			بیان ایده
برای به کار گرفتن مشاهدات خود از طبیعت و میراث فرهنگی در آفرینش‌های هنری به راهمندی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش			
در آفرینش‌های هنری خود و در زیباسازی محیط پیرامون، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را به شکل مناسبی به کار می‌گیرد.	خیلی خوب	– به کارگیری عناصر بصری (نقطه، خط، سطح، حجم، رنگ و...) به اقتضای آفرینش اثر هنری	به کارگیری قواعد زیبایی‌شناسی	آفرینش هنری
در برخی از آفرینش‌های هنری خود و در زیباسازی محیط پیرامون، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را به شکل مناسبی به کار می‌گیرد.	قابل قبول	– به کارگیری قواعد زیبایی‌شناسی (نظم، تناسب، تقارن، تنوع شکل‌ها و...) – به کارگیری قواعد زیبایی‌شناسی در محیط اطراف خود		
در به کارگیری عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی در آفرینش‌های هنری خود و در زیباسازی محیط پیرامون به کمک معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش			
احساسات و معنای مورد نظر خود را با استفاده از مواد و ابزار مناسب در قالب یک اثر هنری بیان می‌کند. در استفاده و وسایل و در محیط پیرامون خود نکات ایمنی، بهداشتی، نظم و پاکیزگی را کاملاً رعایت می‌کند.	خیلی خوب	– بیان احساسات و انتقال معنا در قالب آثار هنری مختلف – انتخاب وسایل و مواد مناسب برای آفرینش هنری و به کارگیری صحیح آنها – نگهداری از ابزار و وسایل و رعایت نظم و پاکیزگی	بیان افکار و احساسات در قالب آثار مختلف هنری	نیازمند آموزش
در بیشتر موارد، احساسات و معنای مورد نظر خود را با استفاده از مواد و ابزار مناسب در قالب یک اثر هنری بیان می‌کند. در استفاده و نگهداری از ابزار و وسایل و در محیط پیرامون خود نکات ایمنی، بهداشتی، نظم و پاکیزگی را کاملاً رعایت می‌کند.	خوب			
در برخی موارد، احساسات و معنای مورد نظر خود را با استفاده از مواد و ابزار مناسب در قالب یک اثر هنری بیان می‌کند. در استفاده و نگهداری از ابزار و وسایل و در محیط پیرامون خود نکات ایمنی، بهداشتی، نظم و پاکیزگی را کاملاً رعایت می‌کند.	قابل قبول			
برای بیان احساسات و معنای مورد نظر خود، با استفاده از مواد و ابزار مناسب به راهمندی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش			

سطح عملکرد

عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی در طبیعت را تشخیص می‌دهد و برای حفظ و نگهداری آن به عنوان بخشی از خلقت تلاش می‌کند.	خیلی خوب
در بیشتر موارد، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی در طبیعت را تشخیص می‌دهد و برای حفظ و نگهداری آن به عنوان بخشی از خلقت تلاش می‌کند.	خوب
در برخی موارد، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی در طبیعت را تشخیص می‌دهد و برای حفظ و نگهداری آن به عنوان بخشی از خلقت تلاش می‌کند.	قابل قبول
عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی در طبیعت را با راهنمایی معلم تشخیص می‌دهد.	نیازمند تلاش
عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را در آثار هنری و در محیط پیرامون تشخیص می‌دهد.	خیلی خوب
در بیشتر موارد، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را در آثار هنری و در محیط پیرامون تشخیص می‌دهد.	خوب
در برخی موارد، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را در آثار هنری و در محیط پیرامون تشخیص می‌دهد.	قابل قبول
عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را در آثار هنری و در محیط پیرامون با راهنمایی معلم تشخیص می‌دهد.	نیازمند تلاش
اهمیت توجه به تاریخ و میراث فرهنگی - هنری ایران را با ذکر نمونه‌های متنوع بیان می‌کند. قواعد زیبایی‌شناسی را در میراث فرهنگی ایران تشخیص می‌دهد و در حفظ و نگهداری میراث فرهنگی تلاش می‌کند.	خیلی خوب
اهمیت توجه به تاریخ و میراث فرهنگی - هنری ایران را با ذکر چند نمونه بیان می‌کند. در بیشتر موارد، قواعد زیبایی‌شناسی را در میراث فرهنگی ایران تشخیص می‌دهد. در حفظ و نگهداری میراث فرهنگی تلاش می‌کند.	خوب
اهمیت توجه به تاریخ و میراث فرهنگی - هنری ایران را بیان می‌کند و قواعد زیبایی‌شناسی را در میراث فرهنگی ایران تشخیص می‌دهد.	قابل قبول
با راهنمایی معلم اهمیت توجه به تاریخ و میراث فرهنگی - هنری ایران را بیان می‌کند و قواعد زیبایی‌شناسی را در میراث فرهنگی ایران تشخیص می‌دهد.	نیازمند تلاش
تأثیر احساسی - عاطفی یک اثر هنری را بر خود توصیف می‌کند. چگونگی به‌کارگیری قواعد زیبایی‌شناسی در یک اثر هنری را توصیف می‌کند. اثر هنری خود و دیگران را بر اساس قواعد زیبایی‌شناسی بررسی و نتیجه را گزارش می‌کند.	خیلی خوب
تأثیر احساسی - عاطفی یک اثر هنری را بر خود بیان می‌کند. چگونگی به‌کارگیری قواعد زیبایی‌شناسی در یک اثر هنری را بیان می‌کند. در بیشتر موارد، تأثیر احساسی - عاطفی قواعد زیبایی‌شناسی بررسی و نتیجه را گزارش می‌کند.	خوب
در بیشتر موارد، تأثیر احساسی - عاطفی یک اثر هنری را بر خود و چگونگی به‌کارگیری قواعد زیبایی‌شناسی در یک اثر هنری را بیان می‌کند. در برخی موارد، اثر هنری خود و دیگران را بر اساس قواعد زیبایی‌شناسی بررسی و نتیجه را گزارش می‌کند.	قابل قبول
برای بیان تأثیر احساسی - عاطفی یک اثر هنری بر خود و بررسی اثر هنری خود و دیگران بر اساس قواعد زیبایی‌شناسی به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

نشانه‌های تحقق	اهداف کلی	عناوین کارنامه
<ul style="list-style-type: none"> - شناسایی عناصر بصری در طبیعت - شناسایی قواعد زیبایی‌شناسی در طبیعت - شناسایی طبیعت به عنوان بخشی از خلقت پروردگار و تلاش برای نگهداری از آن 	<ul style="list-style-type: none"> درک زیبایی‌های طبیعت و توجه به خالق آن 	زیبایی‌شناسی
<ul style="list-style-type: none"> - شناسایی عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی در آثار هنری و محیط پیرامون 	<ul style="list-style-type: none"> درک زیبایی‌ها در آثار هنری 	تاریخ و میراث فرهنگی ایران
<ul style="list-style-type: none"> - بیان اهمیت توجه به تاریخ و میراث فرهنگی - هنری ایران - شناسایی قواعد زیبایی‌شناسی آثار هنری ایران - ارائه پیشنهادهایی برای حفظ و نگهداری میراث فرهنگی ایران 	<ul style="list-style-type: none"> درک اهمیت توجه به تاریخ و میراث فرهنگی ایران و حفظ آن 	تاریخ و میراث فرهنگی ایران
<ul style="list-style-type: none"> - توصیف احساسی - عاطفی یک اثر هنری - توصیف قواعد زیبایی‌شناسی درون یک اثر هنری - بررسی اثر هنری خود و دیگران بر اساس قواعد زیبایی‌شناسی 	<ul style="list-style-type: none"> توصیف و اظهار نظر درباره آثار هنری خود و دیگران 	نقد هنری
درک هنری		

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس مطالعات اجتماعی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد در «اطلاعات اجتماعی» پایه چهارم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰ - ۹۹

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
در مورد نحوه همکاری در محله و رعایت حقوق همسایگان، نکاتی را بر می‌شمارد و برای بهتر شدن محله، چند پیشنهاد جدید ارائه می‌دهد.	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> پیان نمونه‌هایی در مورد زمینه‌های همکاری در محله و رعایت نکات لازم در مورد همسایگان ارائه پیشنهاد در مورد بهتر شدن محله 	۱	آشنایی با حقوق همسایگان و اهالی محل و لزوم رعایت آن و نحوه مشارکت در امور محله	
در مورد نحوه همکاری در محله و رعایت حقوق همسایگان، به برخی از نکات اشاره می‌کند.	قابل قبول				
در بیان نحوه همکاری در محله و رعایت حقوق همسایگان و ارائه پیشنهاد، به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش				
نمادهای ملی کشور ایران را نام می‌برد و در مورد هر یک توضیح می‌دهد. فعالیت‌های مرتبط با نمادهای ملی را کامل انجام می‌دهد.	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> ذکر نمادهای ملی کشور ایران (پرچم، سرود، قانون اساسی) و توضیح در مورد هر یک انجام یک فعالیت در ارتباط با نمادهای ملی (خواندن صحیح سرود ملی، درست کردن پرچم و ...) 	۲۰	شناخت نمادهای ملی کشور ایران و احترام به آنها	
با نمادهای ملی را انجام می‌دهد.	خوب				
نمادهای ملی کشور ایران را نام می‌برد و در مورد برخی از آنها توضیح داده و فعالیت‌های مرتبط با نمادهای ملی را انجام می‌دهد.	قابل قبول				
در بیان نمادهای ملی کشور ایران و انجام فعالیت‌های مرتبط با آن به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش				
روزها و مناسبت‌های مختلف را در تقویم پیدا می‌کند و تقویم یک ماهه را کامل درست کرده و در مورد خصوصیات امام خمینی نمونه‌های متنوعی را بیان می‌کند.	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> پیدا کردن مناسبت‌های مختلف در تقویم (روزهای تعطیل مهم ملی - دینی و ...) درست کردن تقویم یک ماهه 	۲۱ و ۲۲	توانایی استفاده از تقویم در زندگی روزمره	فرهنگ و هویت
اغلب روزها و مناسبت‌های مختلف را در تقویم پیدا می‌کند و تقویم یک ماهه درست کرده و در مورد خصوصیات امام خمینی چند نمونه را بیان می‌کند.	خوب	<ul style="list-style-type: none"> توضیح در مورد ویژگی‌های شخصیت امام خمینی 		آشنایی با ویژگی‌های شخصیت امام خمینی	
برخی روزها و مناسبت‌های مختلف را در تقویم پیدا می‌کند و تقویم یک ماهه را با کمک و راهنمایی معلم درست کرده و در مورد خصوصیات امام خمینی نمونه‌های ارائه شده در کتاب را بیان می‌کند.	قابل قبول				
در پیدا کردن روزها و مناسبت‌ها، درست کردن تقویم و بیان خصوصیات امام خمینی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش				
ویژگی‌های زندگی شهری، روستایی و عشایری را بیان کرده و آنها را با هم مقایسه کند.	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> بیان ویژگی‌های زندگی شهری، روستایی و عشایری 	۵	شناسایی تنوع فرهنگی در ایران با توجه به انواع زندگی شهری، روستایی، عشایری و مقایسه آنها	
اغلب ویژگی‌های زندگی شهری، روستایی و عشایری را بیان می‌کند و آنها را با هم مقایسه می‌کند.	خوب				
برخی از ویژگی‌های زندگی شهری، روستایی و عشایری را بیان می‌کند.	قابل قبول				
در بیان ویژگی‌های زندگی شهری، روستایی و عشایری و مقایسه آنها، به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش				

سطوح عملکرد	نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> بیان نحوه زندگی انسان‌ها در طول زمان از گذشته بسیار دور تا پیدایش روستا، شهرها و تمدن‌ها (شهرها) گذشته بسیار دور تا پیدایش تمدن‌ها و شهرها) بیان تغییرات به وجود آمده در زندگی انسان‌ها بر اثر عواملی چون کشف آتش، کشاورزی و ...) 	۸ و ۹	<ul style="list-style-type: none"> شناخت نحوه زندگی انسان‌های گذشته دور، از غارنشینی تا پیدایش تمدن‌های باستانی و آثار به جا مانده از آنها 	
خوب	نحوه زندگی انسان‌ها در طول زمان از گذشته بسیار دور تا پیدایش روستا، شهرها و تمدن‌ها و آثار به جا مانده از آنها را به طور مختصر توضیح می‌دهد و اغلب تأثیر تغییرات به وجود آمده در زندگی انسان‌ها (کشف آتش، کشاورزی و ...) را بیان می‌کند.			
قابل قبول	نحوه زندگی انسان‌ها در طول زمان از گذشته بسیار دور تا پیدایش روستا، شهرها و تمدن‌ها و آثار به جا مانده، از آنها را اشاره می‌کند و برخی از تأثیر تغییرات به وجود آمده در زندگی انسان‌ها (کشف آتش، کشاورزی و ...) را بیان می‌کند.			
نیازمند آموزش	در بیان نحوه زندگی انسان‌ها در طول زمان و تأثیر تغییرات به وجود آمده در زندگی انسان (کشف آتش، کشاورزی و ...) به کمک واژه‌های معلم نیاز دارد.			
خیلی خوب	نحوه بررسی گذشته توسط مورخان و باستان‌شناسان را توضیح می‌دهد و اهمیت سوز و نحوه بازدید از اینجا را بیان می‌کند.	۱۰	<ul style="list-style-type: none"> آشنایی با نحوه مطالعه زندگی گذشته و وظایف مورخان و باستان‌شناسان آشنایی با موزه‌ها، اهمیت آنها و نحوه بازدید از آن 	
خوب	نحوه بررسی گذشته توسط مورخان و باستان‌شناسان را به طور مختصر توضیح می‌دهد. اهمیت سوز و بیان کرده و اغلب نکاتی را که هنگام بازدید باید رعایت شود، بیان می‌کند.			
قابل قبول	بعضی از موارد بررسی گذشته توسط مورخان و باستان‌شناسان را بر می‌شمرد، به اهمیت موزه‌ها و برخی از نکات در هنگام بازدید اشاره می‌کند.			
نیازمند آموزش	در بیان نحوه بررسی گذشته توسط مورخان و باستان‌شناسان، اهمیت موزه‌ها و نحوه بازدید از آنها، به کمک معلم نیاز دارد.			
خیلی خوب	چگونگی به قدرت رسیدن سلسله‌های ایران باستان (مادها، هخامنشیان و ...) و ویژگی‌ها، اقدامات عمده آنها و علل انقراضشان را به طور کامل بیان کرده و با استفاده از نقشه به مقایسه قلمرو ساسانیان و ایران کنونی به طور کامل می‌پردازد.	۱۱، ۱۲ و ۱۳	<ul style="list-style-type: none"> آشنایی با چگونگی شکل‌گیری و انقراض سلسله‌های ایران باستان 	
خوب	چگونگی به قدرت رسیدن سلسله‌های ایران باستان (مادها، هخامنشیان و ...) و ویژگی‌ها، اقدامات عمده انقراضشان را بیان کرده و با استفاده از نقشه به مقایسه قلمرو ساسانیان و ایران کنونی می‌پردازد.			
قابل قبول	چگونگی به قدرت رسیدن سلسله‌های ایران باستان (مادها، هخامنشیان و ...) و ویژگی‌ها، اقدامات عمده آنها و علل انقراضشان را به طور مختصر بیان کرده و با استفاده از نقشه به مقایسه قلمرو ساسانیان و ایران کنونی به صورت محدود می‌پردازد.			
نیازمند آموزش	در بیان چگونگی به قدرت رسیدن سلسله‌های ایران باستان (مادها، هخامنشیان و ...) و ویژگی‌ها، اقدامات عمده آنها و علل انقراضشان و مقایسه قلمرو ساسانیان و ایران کنونی به راهنمایی و کمک معلم نیاز دارد.			

زمان، تداوم و تغییر

سطوح عملکرد

جهت‌های اصلی و فرعی را در محیط و روی نقشه نشان می‌دهد. موقعیت‌های مکانی پدیده‌ها را به صورت‌های مختلف [از بالا و روبه‌رو] روی نقشه، شکل (تصویر، عکس) نشان می‌دهد. با استفاده از راهنمای نقشه، نقشه‌خوانی کرده و با کمک معلم خود نقشه کلاس را به طور کامل ترسیم کرده وظایف کار جغرافی‌دانان و وسایل مورد استفاده آنان را توضیح داده و مکان‌های مختلف را بر روی نقشه و کره جغرافیایی نشان می‌دهد.	خیلی خوب
در اغلب موارد جهت‌های اصلی و فرعی را در محیط و روی نقشه نشان داده و موقعیت‌های مکانی پدیده‌ها را به صورت‌های مختلف [از بالا و روبه‌رو] روی نقشه، شکل (تصویر، عکس) نشان می‌دهد. با استفاده از راهنمای نقشه، نقشه‌خوانی کرده و با کمک معلم نقشه کلاس را ترسیم کرده وظایف کار جغرافی‌دانان و وسایل مورد استفاده آنان را به طور مختصر توضیح داده و مکان‌های مختلف را بر روی نقشه و کره جغرافیایی نشان می‌دهد.	خوب
در برخی موارد جهت‌های اصلی و فرعی را در محیط و روی نقشه نشان داده و موقعیت‌های مکانی پدیده‌ها را به صورت‌های مختلف [از بالا و روبه‌رو] روی نقشه، شکل (تصویر، عکس) نشان می‌دهد. با استفاده از راهنمای نقشه، نقشه‌خوانی کرده و با کمک معلم نقشه کلاس را ترسیم کرده به وظایف کار جغرافی‌دانان و وسایل مورد استفاده آنان اشاره کرده و برخی موارد مکان‌های مختلف را بر روی نقشه و کره جغرافیایی نشان می‌دهد.	قابل قبول
در نشان دادن جهت‌های اصلی و فرعی در محیط و روی نقشه، موقعیت‌های مکانی پدیده‌ها، استفاده از راهنمای نقشه، نقشه‌خوانی، ترسیم نقشه کلاس، بیان وظایف کار جغرافی‌دانان، وسایل مورد استفاده آنان و نشان دادن مکان‌های مختلف بر روی نقشه و کره جغرافیایی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
تأهوراتی‌ها را (قله‌های مهم، رشته‌کوه‌ها، جلگه، دشت، آبرفت) نام برده و دربار آنها توضیح داده و روی نقشه نشان می‌دهد و تأثیر آنها را بر زندگی مردم بیان می‌کند و انواع آب و هوای ایران را مقایسه کرده و روی نقشه نشان می‌دهد و تأثیر آنها را بر زندگی مردم یا ذکر مثال توضیح می‌دهد و در اغلب موارد جدول دما و بارش مناطق مختلف را می‌خواند و آنها را مقایسه می‌کند.	خیلی خوب
تأهوراتی‌ها را (قله‌های مهم، رشته‌کوه‌ها، جلگه، دشت، آبرفت) نام برده و دربار آنها به طور مختصر توضیح داده و آنها را روی نقشه نشان می‌دهد. برخی از تأثیرات آنها را بر زندگی مردم بیان می‌کند. انواع آب و هوای ایران را روی نقشه نشان می‌دهد و برخی از تأثیرات آب و هوا را بر زندگی مردم توضیح می‌دهد و در برخی موارد جدول دما و بارش مناطق مختلف را می‌خواند.	قابل قبول
برخی از تأهوراتی‌ها را نام برده ولی در خصوص توضیح در مورد آنها نشان دادن آنها روی نقشه، برسمردن تأثیرات ناموری‌ها بر روی زندگی مردم، انواع آب و هوا، تأثیرات آنها بر زندگی مردم، خواندن جدول دما و بارش و مقایسه آنها به کمک معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
از مکان‌های مختلف محل زندگی خود و تغییرات آن، گزارش با جزئیات زیاد می‌دهد.	خیلی خوب
از مکان‌های مختلف محل زندگی خود و تغییرات آن، گزارش می‌دهد.	خوب
از مکان‌های مختلف محل زندگی خود و تغییرات آن، گزارش می‌دهد بدون ذکر جزئیات ارائه می‌دهد.	قابل قبول
در تهیه گزارش از مکان‌های مختلف زندگی خود و نحوه تغییرات به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

نشانه‌های تحقق

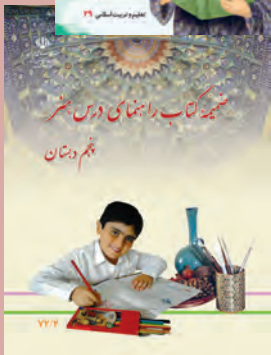
عناوین کارنامه	اهداف کلی	درس	نشانه‌های تحقق
شناخت مکان‌های محل زندگی	– تشخیص جهت‌های جغرافیایی و موقعیت مکانی پدیده‌ها – آشنایی با نحوه کار جغرافی‌دانان در محیط‌های مختلف و وسایل مطالعه در جغرافیا	۴ و ۷	– تشخیص جهت اصلی و فرعی، موقعیت‌های مکانی پدیده‌ها [از بالا و روبه‌رو] روی نقشه، شکل (تصویر، عکس) [عکس] – استفاده از راهنمای نقشه و نقشه‌خوانی – ترسیم نقشه کلاس با راهنمای معلم – بیان نحوه کار جغرافی‌دانان و وسایل مورد استفاده آنان – استفاده از نقشه و کره جغرافیایی برای نشان دادن مکان‌های مختلف
شناخت مکان‌های محل زندگی	– شناخت تأهوراتی‌ها و تأثیر آن بر زندگی مردم – نیاز آن به آب و هوا – نیاز آن به زندگی مردم	۱۵ و ۱۷	– بیان ویژگی‌های تأهوراتی‌ها، قله، جلگه، دشت، آبرفت و تأثیر آن بر زندگی مردم – نشان دادن موقعیت تأهوراتی‌ها روی نقشه ایران – برسمردن عناصر آب و هوا – بیان علت تفاوت آب و هوا در مناطق مختلف ایران و تأثیر آن بر زندگی مردم – نشان دادن موقعیت اقلیمی روی نقشه و مقایسه جدول دما و بارش مناطق مختلف ایران بر اساس جدول داده شده
– شناخت مکان‌های محل زندگی	– تهیه گزارش از مکان‌های مختلف محل زندگی خود و تغییرات آن	۲	– تهیه گزارش از مکان‌های مختلف محل زندگی خود و تغییرات آن

فضا و مکان

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
فعلیت‌ها و امکانات محله را شناسایی و نحوه استفاده و نگهداری از آنها را بیان می‌کند. برای خرید کالای مورد نیازش، جدول بودجه را ترسیم می‌کند و برای انتخاب آن، جدولی را طراحی کرده و با دادن امتیاز به آن، کالای مورد نظرش را انتخاب می‌کند.	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> - ذکر امکانات عمومی محله و نحوه استفاده و نگهداری از آنها - ذکر فعالیت‌های محله و بیان نوع خدمات آنها - توضیح دروازه جدول بودجه (درآمد، هزینه، پس انداز) و ترسیم آن در یک موقعیت جدید 	۳	<ul style="list-style-type: none"> - شناسایی امکانات عمومی و فعالیت‌های محله برای رفع نیازهای مردم محله - کسب مهارت در برنامه‌ریزی و خرید 	
اغلب مراکز خدماتی و امکانات محله را شناسایی و نحوه استفاده و نگهداری از آنها را بیان می‌کند. برای خرید کالای مورد نیازش، جدول بودجه را ترسیم می‌کند و با طراحی جدول امتیازها و انتخاب نظرش را انتخاب می‌کند.	خوب				
برخی از مراکز خدماتی و امکانات محله را شناسایی و نحوه استفاده و نگهداری از آنها را بیان می‌کند. برای خرید کالای مورد نیازش جدول بودجه را ترسیم می‌کند و برای طراحی جدول امتیازها و انتخاب کالای مورد نظرش به راهنمایی معلم نیاز دارد.	قابل قبول				
در شناسایی مراکز خدماتی و امکانات محله و نحوه استفاده و نگهداری از آنها و ترسیم جدول بودجه و امتیازات به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش				
رابطه بین نواحی آب و هوایی ایران را با پوشش گیاهی و زندگی جانوری یا مثال‌های متنوع بیان می‌کند. عواملی که باعث آسیب رساندن به محیط زیست می‌شود را برمی‌شمارد و دلایل حفاظت از آن را توضیح می‌دهد. پیام‌های تابلوهای مراقبت از محیط زیست را بیان کرده و نشانه‌های جدیدی برای حفاظت از محیط زیست طراحی می‌کند.	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> - بیان رابطه بین نواحی آب و هوایی با پوشش گیاهی و زندگی جانوری یا مثال‌های متنوع - ذکر عوامل آسیب‌رسان به محیط زیست - بیان ضرورت مراقبت از محیط زیست با ذکر دلیل - تشخیص پیام‌های تابلوهای مراقبت از محیط زیست - طراحی نشانه‌های جدیدی برای حفاظت از محیط زیست 	۱۸ و ۱۹	<ul style="list-style-type: none"> - آشنایی با رابطه بین نواحی آب و هوایی یا پوشش گیاهی و جانوری در مناطق مختلف - شناسایی عوامل آسیب‌رسان به محیط زیست و ضرورت حفاظت از آن 	
رابطه بین نواحی آب و هوایی ایران را با پوشش گیاهی و زندگی جانوری با ذکر چند نمونه بیان می‌کند. برخی از عواملی که باعث آسیب رساندن به محیط زیست می‌شود را برمی‌شمارد و دلایل حفاظت از آن را بیان می‌کند. پیام‌های تابلوهای مراقبت از محیط زیست را بیان کرده و با راهنمایی معلم، نشانه‌های جدیدی برای حفاظت از محیط زیست طراحی می‌کند.	قابل قبول				
در تشخیص رابطه بین نواحی آب و هوایی ایران با پوشش گیاهی و زندگی جانوری و عوامل آسیب‌رسان به محیط زیست و دلایل حفاظت از آن و درک پیام‌های تابلوهای مراقبت از محیط زیست و طراحی جدید تابلوها به راهنمایی و کمک معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش				

منابع و فعالیت‌های اقتصادی

بخش پنجم

عناوین مواد درسی و موضوعات پایه پنجم جهت درج در کارنامه توصیفی ۴۰۰-۹۹

قرآن

- خواندن (روخوانی، قرائت)
- آموزه‌های قرآنی (ترجمه کلمات و عبارات قرآنی، پیام‌های قرآنی و داستان‌های قرآنی)

هدیه‌های آسمان

دانش آموزان اقلیت‌های دینی :	دانش آموزان اهل سنت :	
- خداشناسی	- خداشناسی	- خداشناسی
- جهان آخرت	- پیامبری	- پیامبری
- آداب و اخلاق دینی	- جهان آخرت	- امامت
- مراسم دینی - ملی	- قرآن کریم	- جهان آخرت
- شخصیت‌های دینی - ملی	- آداب و اخلاق اسلامی	- قرآن کریم
- خودشناسی	- احکام اسلامی	- آداب و اخلاق اسلامی
- تعالیم ویژه اقلیت‌های دینی	- مراسم اسلامی	- احکام اسلامی
	- شخصیت‌های دینی	- مراسم اسلامی
	- خودشناسی	- شخصیت‌های دینی
		- خودشناسی

تربیت بدنی

- آمادگی جسمانی
- مهارت‌های مقدماتی رشته‌های ورزشی
- بهداشت و تغذیه ورزشی
- ایمنی در ورزش
- شرکت در بازی‌ها و فعالیت‌های ورزشی

فارسی

- مهارت‌های خواندن (گوش دادن، سخن گفتن و خواندن)
- مهارت‌های نوشتن (درست نویسی و املا، نگارش و انشا)

ریاضی

- عدد [الگوها، عدد تا سیزده رقمی، کسرهای بزرگ‌تر از واحد (عدد مخلوط)، کسر اعشاری، عدد اعشاری، مقایسه اعداد (مقایسه عددهای مخلوط و عددهای اعشاری)]
- عملیات روی اعداد [جمع و تفریق (عددهای مرکب، عددهای مخلوط، عددهای اعشاری)، ضرب (کسرها، عددهای مخلوط،

عددهای اعشاری)، تقسیم (کسر)، نسبت و تناسب، درصد]

- هندسه [تقارن (محوری، مرکزی)، نیمساز، خواص چندضلعی‌ها (قطر، مجموع زاویه‌ها)]
- اندازه‌گیری (محیط دایره، مساحت (لوزی، ذوزنقه)، حجم (مکعب، مکعب مستطیل) و گنجایش)
- آمار و احتمال (جمع‌آوری داده‌ها، رسم نمودار (ستونی، دایره‌ای، تصویری، خط شکسته) میانگین، احتمال)

علوم تجربی

- مهارت‌های فرایندی و روش علمی (زنگ علوم)
- مواد و تغییرات آن (ماده تغییر می‌کند)
- دنیای زنده، بدن انسان و سلامت (حرکت بدن، چه خبر (۱)، چه خبر (۲)، بکارید و بخورید، از ریشه تا برگ)
- حرکت و انرژی (رنگین کمان، کارها آسان می‌شود (۱)، کارها آسان می‌شود (۲))
- زمین و پیرامون آن (برگی از تاریخ زمین، خاک با ارزش)

هنر

- آفرینش هنری (پرورش ایده، بیان ایده)
- درک هنری (زیبایی‌شناسی، تاریخ و میراث فرهنگی ایران، نقد هنری)

مطالعات اجتماعی

- نظام اجتماعی
- فرهنگ و هویت
- زمان، تداوم و تغییر
- فضا و مکان
- منابع و فعالیت‌های اقتصادی

شایستگی‌های عمومی

- شایستگی‌های فردی (رعایت بهداشت و ایمنی، رعایت آموخته‌های اخلاقی)
- شایستگی‌های فرهنگی - اجتماعی (مسئولیت‌پذیری، مشارکت در کار گروهی، احترام به ارزش‌های ملی و مذهبی)
- شایستگی‌های یادگیری (توجه به مطالعه و کتابخوانی، تلاش برای یادگیری بیشتر در مکان‌ها و زمان‌های مختلف)

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس آموزش قرآن

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «آموزش قرآن» پایه پنجم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۳۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
آیات و عبارات قرآنی کتاب درسی ^۱ و بیشتر آیات مصحف آموزشی را به صورت صحیح و شمرده می‌خواند.	خیلی خوب	نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
بیشتر آیات و عبارات قرآنی کتاب درسی و برخی از آیات مصحف آموزشی را به صورت صحیح و شمرده می‌خواند.	خوب	– خواندن صحیح و شمرده آیات کتاب درسی و قرآن کامل	آیات کتاب درسی و قرآن کامل	مهارت روخوانی آیات	روخوانی
بیشتر آیات و عبارات قرآنی کتاب درسی را به صورت صحیح و شمرده می‌خواند.	قابل قبول	– خواندن آیات جلسه اول به صورت روان و معمولی	آیات جلسه اول تمام دروس	مهارت روان‌خوانی ^۲ آیات جلسه اول	قرائت
در خواندن آیات و عبارات قرآنی کتاب درسی به راه‌نمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش				
آیات جلسه اول هر درس را روان و آهنگین ^۳ می‌خواند.	خیلی خوب				
آیات جلسه اول هر درس را روان و تقریباً آهنگین می‌خواند.	خوب				
آیات جلسه اول هر درس را روان و معمولی می‌خواند.	قابل قبول				
آیات جلسه اول هر درس را با راه‌نمایی معلم به صورت روان و معمولی می‌خواند.	نیازمند آموزش				
خواندن					

- ۱- آیات و عبارات قرآنی کتاب درسی یعنی آیات جلسه چهارم
  - ۲- روان خوانی یعنی خواندن کلمات، عبارات و آیات قرآن کریم با رعایت عملی قواعد خواندن قرآن و به صورت معمولی و روان
  - ۳- خواندن آهنگین یعنی خواندن شبیه قرائت الکو (الوح) فشرده و توار صوتی)
- تذکره: تعریف و بیان قواعد روخوانی در ارزشیابی مورد نظر نیست، بلکه کاربرد و رعایت عملی آنها کافی است.

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «آموزش قرآن» پایه پنجم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد		تشنه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	ترجمه کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را بیان می‌کند.	- بیان معنای کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی	جلسه دوم تمام دروس	آشنایی با کلمات و عبارات ساده و کاربرد قرآنی	ترجمه کلمات و عبارات قرآنی
خوب	ترجمه بیشتر کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را بیان می‌کند.				
قابل قبول	ترجمه برخی از کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را بیان می‌کند.				
نیازمند آموزش	ترجمه تعداد کمی از کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را با راهنمایی معلم بیان می‌کند.	- خواندن متن پیام قرآنی و ترجمه آن از کتاب درسی و بیان مصادیق پیام	جلسه اول دروس ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۹، ۱۰، ۱۱	درک مفاهیم پیام‌های قرآنی	پیام قرآنی
خیلی خوب	در بیشتر موارد متن و ترجمه پیام قرآنی را از حفظ می‌خواند و با ذکر مثال‌های متنوع مفاهیم و مصادیق آن را با زبان خود بازگو می‌کند.				
خوب	در برخی موارد متن و ترجمه پیام قرآنی را از حفظ می‌خواند و با ذکر چند مثال مفاهیم و مصادیق آن را به زبان خود بازگو می‌کند.				
قابل قبول	متن و ترجمه پیام قرآنی را از روی کتاب درسی می‌خواند و با ذکر مثال مفهوم و مصادیق آن را به زبان خود بازگو می‌کند.				
نیازمند آموزش	متن و ترجمه پیام‌های قرآنی را از روی کتاب درسی می‌خواند و با راهنمایی معلم برخی از مفاهیم و مصادیق آن را به زبان خود بازگو می‌کند.	- بیان داستان‌های کتاب درسی	جلسه اول دروس ۴، ۸، ۱۲	آشنایی با داستان‌های قرآنی	داستان‌های قرآنی
خیلی خوب	داستان‌های کتاب درسی را با ذکر جزئیات به زبان خود بازگو می‌کند.				
خوب	داستان‌های کتاب درسی را به صورت کلی به زبان خود بازگو می‌کند.				
قابل قبول	داستان‌های کتاب درسی را با کمک تصاویر و به صورت کلی به زبان خود بازگو می‌کند.				
نیازمند آموزش	در بیان داستان‌های کتاب درسی به کمک معلم نیازمند است.				

آموزه‌های قرآنی

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس هدیه‌های آسمان

عنوان کارنامه	اهداف کلی	درس	نشانه‌های تحقق
خداشناسی	آشنایی با نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت به عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند	۲	<ul style="list-style-type: none"> بیان نمونه‌هایی از نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت به عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند بیان ارتباط عبارات قرآنی و غیرقرآنی داده شده با مفهوم یگانگی خداوند
		نیازمند آموزش	<ul style="list-style-type: none"> با کمک آموزگار به نمونه‌هایی از نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت به عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند اشاره و مفهوم یگانگی خداوند را در یکی از عبارات داده شده بیان می‌کند.
خوب	آشنایی با نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت به عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند	خوب	<ul style="list-style-type: none"> به نمونه‌هایی از نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت به عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند اشاره می‌کند. مفهوم یگانگی خداوند را در عبارات قرآنی و غیر قرآنی داده شده بیان می‌کند.
		قابل قبول	<ul style="list-style-type: none"> به نمونه‌هایی از نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت به عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند اشاره می‌کند. مفهوم یگانگی خداوند را در عبارات قرآنی و غیر قرآنی داده شده بیان می‌کند.
		خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> به نمونه‌های متنوعی از نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت به عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند اشاره می‌کند. مفهوم یگانگی خداوند را در عبارات قرآنی و غیر قرآنی داده شده توضیح می‌دهد.
سطوح عملکرد	آشنایی با نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت به عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> به نمونه‌های متنوعی از نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت به عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند اشاره می‌کند. مفهوم یگانگی خداوند را در عبارات قرآنی و غیر قرآنی داده شده توضیح می‌دهد.
		قابل قبول	<ul style="list-style-type: none"> به نمونه‌هایی از نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت به عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند اشاره می‌کند. مفهوم یگانگی خداوند را در عبارات قرآنی و غیر قرآنی داده شده بیان می‌کند.
		خوب	<ul style="list-style-type: none"> به نمونه‌هایی از نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت به عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند اشاره می‌کند. مفهوم یگانگی خداوند را در عبارات قرآنی و غیر قرآنی داده شده بیان می‌کند.
		خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> به نمونه‌های متنوعی از نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت به عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند اشاره می‌کند. مفهوم یگانگی خداوند را در عبارات قرآنی و غیر قرآنی داده شده بیان می‌کند و رفتارهای مناسب در موقعیت‌های مختلف را بر اساس رفتار پیامبر تشخیص می‌دهد.
نیازمند آموزش	آشنایی با نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت به عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند	خوب	<ul style="list-style-type: none"> با اشاره به داستان‌ها یا جملاتی از حضرت عیسی (ع)، ویژگی‌های رفتاری ایشان و نیز بشارت به بعثت پیامبر اسلام (ص) توضیح می‌دهد. نمونه‌های متنوعی از رفتارها و ویژگی‌های پیامبر (ص) را بیان می‌کند و رفتارهای مناسب در موقعیت‌های مختلف را بر اساس رفتار پیامبر تشخیص می‌دهد.
		قابل قبول	<ul style="list-style-type: none"> با اشاره به داستان‌ها یا جملاتی از حضرت عیسی (ع)، ویژگی‌های رفتاری ایشان و نیز بشارت به بعثت پیامبر اسلام (ص) را بیان می‌کند. نمونه‌هایی از رفتارها و ویژگی‌های پیامبر (ص) را بیان می‌کند و رفتارهای مناسب در موقعیت‌های مطرح شده بر اساس رفتار پیامبر تشخیص می‌دهد.
		نیازمند آموزش	<ul style="list-style-type: none"> با راهنمایی آموزگار داستانی از زندگی حضرت عیسی (ع) و نمونه‌ای از رفتارها و ویژگی‌های پیامبر (ص) را بیان می‌کند.

۱- موارد خاص کتاب ضمیمه هدیه‌های آسمان پنجم دبستان (روزه‌های اهل سنت) در ادامه در این جدول آمده است.
 ۲- منظور از ارائه «نمونه‌های متنوع» بیان مثال‌هایی از ابعاد مختلف موضوع است، منظور از «چند نمونه» یا «نمونه‌هایی» بیان مثال‌هایی در خصوص یکی از ابعاد موضوع است.

سطوح عملکرد

اساسی امامان دهم و دوازدهم و نمونه‌هایی از ویژگی‌های رفتاری آنان را بیان و نسبت به ایشان ابراز علاقه و ادای احترام می‌کند. ضمن معرفی امام زمان (ع) به عنوان امام زنده، در قالب سبکی کوتاه، نمونه‌هایی از رفتارهایی که ایشان را خشنود می‌کند.	خیلی خوب
اساسی امامان دهم و دوازدهم و داستان‌هایی از رفتارهای آنان را بیان و نسبت به ایشان ابراز علاقه و ادای احترام می‌کند. ضمن معرفی امام زمان (ع) به عنوان امام زنده، در قالب چند جمله، نمونه‌هایی از رفتارهایی که ایشان را خشنود می‌کند.	خوب
اساسی امامان دهم و دوازدهم و داستان‌هایی از رفتارهایی از رفتار آنان (در حد کتاب درسی) را بیان و نسبت به ایشان ابراز علاقه و ادای احترام می‌کند. ضمن معرفی امام زمان (ع) به عنوان امام زنده، در قالب چند جمله ساده، نمونه‌هایی از رفتارهایی که ایشان را خشنود می‌کند، بیان می‌کند.	قابل قبول
با کمک آموزگار اساسی و داستان‌هایی از رفتار امامان دهم، دوازدهم و دوازدهم را بیان و نسبت به ایشان ابراز علاقه و ادای احترام می‌کند و ضمن معرفی امام زمان (ع) به عنوان امام زنده، نمونه‌هایی از رفتارهایی که ایشان را خشنود می‌کند، بیان می‌کند.	نیازمند آموزش
نتایج و فواید رعایت آداب اسلامی معاشرت و پرهیز از اسراف را با بیان نمونه‌های متنوعی از مصادیق آنها توضیح می‌دهد.	خیلی خوب
نتایج و فواید رعایت آداب اسلامی معاشرت و پرهیز از اسراف را با بیان چند نمونه از مصادیق آنها توضیح می‌دهد.	خوب
نتایج و فواید رعایت آداب اسلامی معاشرت و پرهیز از اسراف را با بیان چند نمونه از مصادیق آنها توضیح می‌دهد.	قابل قبول
با راهنمایی آموزگار نتایج و فواید رعایت آداب اسلامی معاشرت و پرهیز از اسراف را با بیان چند نمونه از مصادیق آنها بیان می‌کند.	نیازمند آموزش
مفهوم «روز حساب» و «روز جدایی» را با ذکر نمونه‌های متنوعی از کارهای خوب و بد بیان می‌کند و با بررسی نمونه‌هایی از کارهای خود، خوب و بد آنها را مشخص می‌کند.	خیلی خوب
مفهوم «روز حساب» و «روز جدایی» را با ذکر نمونه‌هایی از کارهای خوب و بد بیان می‌کند و با بررسی نمونه‌هایی از کارهای خود، خوب و بد آنها را مشخص می‌کند.	خوب
مفهوم «روز حساب» و «روز جدایی» را با ذکر نمونه‌هایی از کارهای خوب و بد بیان می‌کند و با بررسی نمونه‌هایی از کارهای خود، خوب و بد آنها را مشخص می‌کند.	قابل قبول
با کمک آموزگار مفهوم «روز حساب» و «روز جدایی» را با ذکر نمونه‌هایی از کارهای خوب و بد (در حد کتاب درسی) بیان می‌کند و با بررسی نمونه‌هایی از کارهای خود، خوب و بد آنها را مشخص می‌کند.	نیازمند آموزش

نشانه‌های تحقق

درس

اهداف کلی

عناوین کارنامه

<ul style="list-style-type: none"> بیان ویژگی‌های رفتاری امامان دهم، دوازدهم و دوازدهم و ادای احترام نسبت به ایشان معرفی امام زمان (ع) به عنوان امام زنده بیان نمونه‌هایی از اعمال نیک در قالب عهدی با امام زمان (ع) 	۹، ۱۰، ۱۱، ۱۲	آشنایی با امامان دهم، دوازدهم و دوازدهم و آگاهی از زنده بودن امام زمان (ع) و توجه به رفتارهایی که موجب خوشحالی ایشان می‌شود.	امامت
<ul style="list-style-type: none"> بیان برخی مصادیق رعایت آداب اسلامی معاشرت و پرهیز از اسراف و آثار و نتایج آنها 	۸، ۱۳	آشنایی با مفهوم اسراف و برخی آداب اسلامی معاشرت (پرهیز از بدگویی، تهمت، غیبت، القاب زشت) و اهمیت و مصادیق آنها	آداب و اخلاق اسلامی
<ul style="list-style-type: none"> بیان مفهوم «روز حساب» و «روز جدایی» با ذکر نمونه‌هایی از کارهای خوب و بد بررسی برخی از کارهای خود و تعیین خوب و بد آنها 	۱۶، ۱۷	آشنایی با مفهوم قیامت به عنوان «روز حساب» و «روز جدایی» و تمایل به انجام کارهای نیک	جهان آخرت

سطوح عملکرد

عناوین کارنامه	اهداف کلی	دروس	نشانه‌های تحقق
قرآن کریم	آشنایی با قرآن به عنوان کتاب دینی مسلمانان و مضامین و موضوعات آن	۱ و همه دروس	<ul style="list-style-type: none"> بیان نمونه‌هایی از موضوعات قرآنی با ذکر مضامین آیات قرآن بیان مفهوم پیام قرآنی درس‌ها و ارتباط آنها با مفهوم پیام‌های قرآنی و ارتباط آنها را با درس‌های مربوط بیان می‌کند.
احکام اسلامی	آشنایی با اهمیت و مصادیق رعایت «مال حلال و مال حرام»	۶	<ul style="list-style-type: none"> بیان برخی مصادیق رعایت «مال حلال و مال حرام» و وظایف مادر برابر اموال عمومی و آثار و نتایج آنها را بیان می‌کند.
		۷	<ul style="list-style-type: none"> بیان احکام غسل و نماز جمعه به شیوه صحیح (به صورت نمایشی)
		نیازمند آموزش	<ul style="list-style-type: none"> نیازمند آموزش
		خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> نیازمند آموزش
مراسم اسلامی	آشنایی با برخی آداب و مراسم عید غدیر، بزرگداشت انقلاب اسلامی و مشارکت در برگزاری جشن‌های پیروزی انقلاب اسلامی و مراسم خاص ولادت و شهادت ائمه (ع) واقع در طول سال تحصیلی	۷ و ۹، ۱۵	<ul style="list-style-type: none"> بیان اهمیت و برخی آداب و مراسم عید غدیر، روز جمعه و بزرگداشت انقلاب اسلامی - مشارکت در برگزاری جشن‌های پیروزی انقلاب اسلامی و مراسم خاص ولادت و شهادت ائمه (ع)
		نیازمند آموزش	<ul style="list-style-type: none"> نیازمند آموزش
		قابل قبول	<ul style="list-style-type: none"> نیازمند آموزش
		خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> نیازمند آموزش

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «هدیه‌های آسمان» پایه پنجم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۳۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
حضرت مریم (س) را به عنوان مادر حضرت عیسی (ع) و زنی خداپرست معرفی می‌کند و در مورد آن توضیح می‌دهد.	خیلی خوب	- معرفی حضرت مریم (س) به عنوان یکی از زنان مؤمن	۳	آشنایی با حضرت مریم (س) به عنوان یکی از زنان مؤمن	شخصیت‌های دینی
حضرت مریم (س) را به عنوان مادر حضرت عیسی (ع) و زنی خداپرست معرفی می‌کند.	خوب				
حضرت مریم (س) را به عنوان یکی از زنان مؤمن (در حد کتاب درسی) معرفی می‌کند.	قابل قبول				
با راهنمایی آموزگار حضرت مریم (س) را به عنوان یکی از زنان مؤمن معرفی می‌کند.	نیازمند آموزش				
نمونه‌های متنوعی از رفتارها و ویژگی‌های امام خمینی (ره) را بیان می‌کند و ضمن ادای احترام نسبت به ایشان، به الگو گرفتن از اخلاق و رفتار ایشان ابراز علاقه می‌کند.	خیلی خوب	- بیان نمونه‌هایی از رفتارها و ویژگی‌های امام خمینی (ره) و ادای احترام نسبت به ایشان و ابراز علاقه به الگو گرفتن از اخلاق و رفتار ایشان	۱۴	آشنایی با امام خمینی (ره) به عنوان یکی از پیروان واقعی ائمه اطهار (ع)	
چند نمونه از رفتارها و ویژگی‌های امام خمینی (ره) را بیان می‌کند و ضمن ادای احترام نسبت به ایشان، به الگو گرفتن از اخلاق و رفتار ایشان ابراز علاقه می‌کند.	خوب				
با راهنمایی آموزگار چند نمونه از رفتارها و ویژگی‌های امام خمینی (ره) را بیان می‌کند.	نیازمند آموزش				
ضرورت درس گرفتن از پیشوایان دین و مصداق و نتایج آن را در زندگی خود، با ذکر نمونه‌های متنوع مقایسه می‌کند.	خیلی خوب	- بیان اهمیت نیاز به درس گرفتن از پیشوایان دین و مصداق و نتایج آن در زندگی خود - مقایسه اعمال نیک و بد را از نظر نتایج و آثار هر کدام در زندگی خود، با ذکر نمونه‌های متنوع مقایسه می‌کند.	۱۶، ۱۷ و ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱	درک نیاز خود به درس گرفتن از پیشوایان دین و شناخت آثار و نتایج اعمال خود در زندگی	خود شناسی
ضرورت درس گرفتن از پیشوایان دین و مصداق و نتایج آن را در زندگی خود، با ذکر چند نمونه بیان می‌کند.	خوب				
نظر نتایج و آثار هر کدام در زندگی خود، با ذکر چند نمونه مقایسه می‌کند.	قابل قبول				
با راهنمایی آموزگار ضرورت درس گرفتن از پیشوایان دین و مصداق و نتایج آن را در زندگی خود، با ذکر چند نمونه بیان می‌کند و اعمال نیک و بد را از نظر نتایج و آثار هر کدام در زندگی خود، با ذکر چند نمونه مقایسه می‌کند.	نیازمند آموزش				

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «هدیه‌های آسمان» پایه پنجم- ویژه اقلیت‌های دینی^۱ سال تحصیلی ۴۰-۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	شماره درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
به نمونه‌های متنوع ^۲ از نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت به عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند اشاره می‌کند.	خیلی خوب	- بیان نمونه‌هایی از نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت به عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند	۱	آشنایی با نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت به عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند	خداشناسی
به نمونه‌هایی از نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت به عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند اشاره می‌کند.	خوب				
به نمونه‌هایی از نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت (در حد کتاب درسی)، به عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند اشاره می‌کند.	قابل قبول	- بیان برخی مصادیق رعایت آداب معاشرت، برنامه‌ریزی در زندگی و پرهیز از اسراف و کم‌فروشی و وظایف ما در برابر اموال دیگران و اموال عمومی و آثار و نتایج آنها	۲ و ۳ و ۴ و ۵	آشنایی با مفهوم اسراف، کم‌فروشی، حفظ اموال دیگران و اموال عمومی، برنامه‌ریزی در زندگی و برخی آداب معاشرت (پرهیز از بدگویی، تهمت و القاب زشت) و اهمیت و مصادیق آنها	آداب و اخلاق دینی
با کمک آموزگار به نمونه‌هایی از نظم و هماهنگی پدیده‌های خلقت به عنوان دلیلی بر یگانگی خداوند اشاره می‌کند.	نیازمند آموزش				
نتایج و فواید رعایت آداب معاشرت، برنامه‌ریزی در زندگی، وظایف ما در برابر اموال دیگران و اموال عمومی و پرهیز از اسراف و کم‌فروشی را با بیان چند نمونه از مصادیق آنها توضیح می‌دهد.	خیلی خوب				
نتایج و فواید رعایت آداب معاشرت، برنامه‌ریزی در زندگی، وظایف ما در برابر اموال دیگران و اموال عمومی و پرهیز از اسراف و کم‌فروشی را با بیان چند نمونه از مصادیق آنها (در حد کتاب درسی) توضیح می‌دهد.	قابل قبول				
با راهنمایی آموزگار نتایج و فواید رعایت آداب معاشرت، برنامه‌ریزی در زندگی، وظایف ما در برابر اموال دیگران و اموال عمومی و پرهیز از اسراف و کم‌فروشی را با بیان چند نمونه از مصادیق آنها بیان می‌کند.	نیازمند آموزش				

۱- این جدول مربوط به محتوای کتاب هدیه‌های آسمان ویژه اقلیت‌های دینی است. جدول مربوط به «تعالیم ویژه اقلیت‌های دینی»، توسط آموزگاران محترم، مشابه سایر بخش‌ها تهیه خواهد شد.
 ۲- منظور از ارائه «نمونه‌های متنوع» بیان مثال‌هایی از ابعاد مختلف موضوع است، منظور از «چند نمونه» یا «نمونه‌های» بیان مثال‌هایی در خصوص یکی از ابعاد موضوع است.

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	شماره دروس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	مفهوم «روز حساب» و «روز جدایی» را با ذکر نمونه‌های متنوعی از کارهای خوب و بد بیان می‌کند و با بررسی نمونه‌هایی از کارهای خود، خوب و بد آنها را مشخص می‌کند.	بیان مفهوم «روز حساب» و «روز جدایی» با ذکر نمونه‌هایی از کارهای خوب و بد - بررسی برخی از کارهای خود و تعیین خوب و بد آنها	۸ و ۹ و ۱۰	آشنایی با مفهوم قیامت به عنوان «روز حساب» و «روز جدایی» و تمایل به انجام کارهای نیک	جهان آخرت
خوب	مفهوم «روز حساب» و «روز جدایی» را با ذکر نمونه‌هایی از کارهای خوب و بد بیان می‌کند و با بررسی نمونه‌هایی از کارهای خود، خوب و بد آنها را مشخص می‌کند.	بیان اهمیت بزرگداشت انقلاب اسلامی و برخی از آداب و مراسم آن را بیان می‌کند. در جشن‌های پیروزی انقلاب اسلامی و مناسبت‌های دینی - ملی واقع در طول سال تحصیلی، فعالانه مشارکت می‌کند.	۷	آشنایی با مراسم بزرگداشت انقلاب اسلامی و سایر مناسبت‌های دینی - ملی و مشارکت در برگزاری آنها	مراسم دینی - ملی
قابل قبول	مفهوم «روز حساب» و «روز جدایی» را با ذکر نمونه‌هایی از کارهای خوب و بد بیان می‌کند و با بررسی نمونه‌هایی از کارهای خود، خوب و بد آنها را مشخص می‌کند.	بیان اهمیت بزرگداشت انقلاب اسلامی و برخی از آداب و مراسم آن را در حد کتاب درسی بیان می‌کند. در برگزاری جشن‌های پیروزی انقلاب اسلامی و مناسبت‌های دینی - ملی واقع در طول سال تحصیلی شرکت می‌کند.			
نیازمند آموزش	با کمک آموزگار مفهوم «روز حساب» و «روز جدایی» را با ذکر نمونه‌هایی از کارهای خوب و بد (در حد کتاب درسی) بیان می‌کند و با بررسی نمونه‌هایی از کارهای خود، خوب و بد آنها را مشخص می‌کند.	نیازمند آموزش			

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «اهدایه‌های آسمان» پایه پنجم - ویژه اقلیت‌های دینی سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد	
خیلی خوب	نمونه‌های متنوعی از رفتارها و ویژگی‌های امام خمینی (ره) را بیان می‌کند و ضمن ادای احترام نسبت به ایشان، به الگو گرفتن از اخلاق و رفتار ایشان ابراز علاقه می‌کند.
خوب	چند نمونه از رفتارها و ویژگی‌های امام خمینی (ره) را بیان می‌کند و ضمن ادای احترام نسبت به ایشان، به الگو گرفتن از اخلاق و رفتار ایشان ابراز علاقه می‌کند.
قابل قبول	چند نمونه از رفتارها و ویژگی‌های امام خمینی (ره) (در حد کتاب درسی) را بیان می‌کند و ضمن ادای احترام نسبت به ایشان، به الگو گرفتن از اخلاق و رفتار ایشان ابراز علاقه می‌کند.
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار چند نمونه از رفتارها و ویژگی‌های امام خمینی (ره) را بیان می‌کند و ضمن ادای احترام نسبت به ایشان، به الگو گرفتن از اخلاق و رفتار ایشان ابراز علاقه می‌کند.
خیلی خوب	اعمال نیک و بد را از نظر نتایج و آثار هر کدام در زندگی خود، با ذکر نمونه‌های متنوع مقایسه می‌کند.
خوب	اعمال نیک و بد را از نظر نتایج و آثار هر کدام در زندگی خود، با ذکر چند نمونه مقایسه می‌کند.
قابل قبول	اعمال نیک و بد را از نظر نتایج و آثار هر کدام در زندگی خود، با ذکر چند نمونه (در حد کتاب درسی) مقایسه می‌کند.
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار اعمال نیک و بد را از نظر نتایج و آثار هر کدام در زندگی خود، با ذکر چند نمونه مقایسه می‌کند.

عنوان کارنامه	اهداف کلی	شماره دروس	نشانه‌های تحقق
شخصیت‌های دینی - ملی	آشنایی با امام خمینی (ره) به عنوان یکی از پیروان واقعی پیشوایان دینی	۶	بیان نمونه‌هایی از رفتارها و ویژگی‌های امام خمینی (ره) و ادای احترام نسبت به ایشان و ابراز علاقه به الگو گرفتن از اخلاق و رفتار ایشان
خودشناسی	درک نیاز خود به شناخت آثار و نتایج اعمال خود در زندگی	۲ و ۸ و ۹ و ۱۰	مقایسه اعمال نیک و بد از نظر آثار و نتایج آنها در زندگی

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس تربیت بدنی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «تربیت بدنی» پایه پنجم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	دروس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	– بتواند مسافت ۵۴۰ متر یا ۱۰ دور، دور زمین و لیبال را با استفاده از استارت ایستاده در کوتاه‌ترین زمان بدون. (وجه به تفاوت‌های فردی الزامی است)	۱ و ۲۶	توسعه، بهبود و استقامت قلبی - تنفسی	آمادگی جسمانی
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب	– بتواند از پله یا نیمکتی با ارتفاع ۲۵ سانتی‌متر به مدت ۱ دقیقه بالا و پایین برود اول پای راست بعد پای چپ روی پله قرار می‌گیرد بعد از قرار گرفتن هر دو پا روی پله، اول پای راست بعد پای چپ روی زمین قرار می‌گیرد.			
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول	– بتواند در حالی که بر روی شکم روی زمین خوابیده است، به آرامی دست‌ها را در بالای سر به حالت کشیده بالا آورده و ۱۰ ثانیه مکت کند.	۲	توسعه و بهبود انعطاف‌پذیری	
در انجام موارد همه موارد موفق است.	خیلی خوب	– بتواند در حالی که در حالت نشسته بر روی زانو و با دستان کشیده در بالای سر توپ بسکتبال را به صورت اوت دستی فوتبال از روی سر، حداقل ۸ متر پرتاب کند.			
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب	– بتواند با فاصله ۲ متری از دیوار ایستاده و با دستان کشیده در بالای سر توپ مینی بسکتبال را به صورت اوت دستی فوتبال ۱۰ بار به بالای خطی که در ارتفاع ۲ متری از زمین روی دیوار کشیده شده، به طور متناوب پرتاب کند.	۱۲ و ۲۴	توسعه، بهبود قدرت و استقامت عضلات بالاتنه	
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	– بتواند در حالی که پشت به مسیر ایستاده با شنیدن صدای سوت معلم سریع برگردد و با سرعت مسیر ۱۰ متری را بدون.			
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب	– بتواند در حالی که در خط شروع در حال چرخیدن به دور خود است، با شنیدن صدای سوت به سرعت در مسیر تعیین شده بدون.	۳ و ۱۱	توسعه و بهبود سرعت عکس‌العمل	
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول	– بتواند در هنگام اجرای مراحل استارت نشسته، به موقع عکس‌العمل صحیح نشان دهد.			
در انجام موارد اندکی موفق است.	نیازمند آموزش				

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق		دروس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.	تواند در وضعیت ساکن با هم‌بازی خود، دریافت و ارسال (پاس سینه دو دستی) با توپ بسکتبال را به درستی اجرا کند.	۹، ۴، ۱۳ و ۲۳	کسب مهارت‌های مقدماتی ورزش بسکتبال	مهارت‌های مقدماتی رشته‌های ورزشی	
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.	تواند در وضعیت ساکن به هم‌بازی خود که در مقابل او در حال دویدن است توپ بسکتبال را ارسال کند.	بازی‌های ۱۳-۱۵	کتاب ضمیمه تربیت بدنی		
قابل قبول	در انجام برخی از موارد موفق است.	تواند توپ بسکتبال را از مقابل تخته به سمت حلقه پرتاب کند (شوت).	کتاب ضمیمه تربیت بدنی	کسب مهارت‌های مقدماتی ورزش هندبال		
نیازمند آموزش	در انجام موارد اندکی موفق است.	تواند در وضعیت ساکن با هم‌بازی خود، دریافت و ارسال (پاس) با توپ هندبال را به درستی اجرا کند.	۱۰، ۷، ۱۵ و ۱۴	کتاب ضمیمه تربیت بدنی		
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.	تواند در حال دویدن خود توپ هندبال را پاس داده و دریافت کند.	بازی‌های ۱۶-۱۸	کتاب ضمیمه تربیت بدنی		
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.	تواند توپ هندبال را که به سمت او ارسال می‌شود دریافت و به سمت دروازه پرتاب کند (شوت).	۱۶، ۱۵، ۱۸ و ۲۵	کسب مهارت‌های مقدماتی ورزش بسکتبال		
قابل قبول	در انجام برخی از موارد موفق است.	تواند با راکت به توپ بدمتنون ۱۰ ضربه هوایی متوالی بزند تا توپ بدمتنون حداقل ۲ متر ارتفاع بگذرد.	بازی‌های ۱-۹	کتاب ضمیمه تربیت بدنی		
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.	تواند توپ بدمتنون را که به سمت او ارسال می‌شود بگیرد و رها کند و با ضربه راکت، توپ بدمتنون را از روی تور به سمت زمین مقابل ارسال کند (سروس فورهند، بکهند).	بازی‌های ۱۶، ۱۵، ۱۸ و ۲۵	کسب مهارت‌های مقدماتی ورزش بسکتبال		
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.	تواند با ضربات متوالی پشت یا روی راکت (بک هند و فورهند) به صورت رفت و برگشت توپ بدمتنون را حداقل ۱۰ بار با هم‌بازی خود رد و بدل کند. (بازی دو نفره)	بازی‌های ۱۰-۱۲	کتاب ضمیمه تربیت بدنی		
نیازمند آموزش	در انجام موارد اندکی موفق است.	تواند در حالت دویدن، وارد طناب بلند در حال چرخش شود و از روی آن بپرد.	بازی‌های ۱۰-۱۲	کتاب ضمیمه تربیت بدنی		
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.	تواند با طناب کوتاه، وارد طناب بلند در حال چرخش شود و هم‌زمان از روی هر دو طناب کوتاه و بلند بپرد.	بازی‌های ۱۰-۱۲	کتاب ضمیمه تربیت بدنی		
خوب	در انجام همه موارد موفق است.	تواند در بازی و ورزش از کشش و لباس ورزشی استفاده کند.	۱۷	آگاهی از برخی اصول بهداشت و تغذیه در ورزش و رعایت آنها	بهداشت و تغذیه ورزشی	
خیلی خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.	تواند غذای مناسب استفاده کند.				
خوب	در انجام برخی از موارد موفق است.	تواند ورزش مناسب استفاده کند.				
قابل قبول	در انجام برخی از موارد موفق است.	تواند عوارض تشنگی، ایستادن و راه رفتن یادگرفته را بیان کرده و در انجام امور روزمره الگوهای مناسب بدنی را به کار گیرد.				
نیازمند آموزش	در انجام موارد اندکی موفق است.	تواند در طول بازی و ورزش از آب به‌طور مناسب استفاده کند.				

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطح عملکرد در « تربیت بدنی » پایه پنجم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

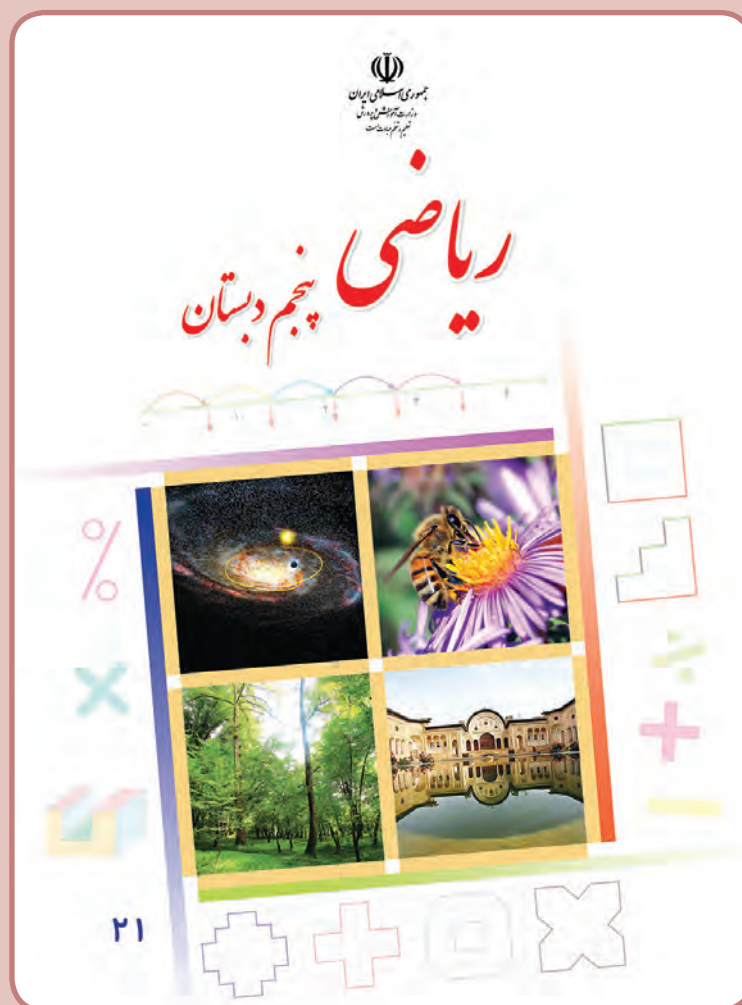
سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	دروس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	<ul style="list-style-type: none"> - تمرینات گرم کردن بدن را قبل از بازی و ورزش، انجام دهد. - برای حفاظت از خود و دیگران از گُل دادن و آسیب رساندن به هم‌بازی خود پرهیز کرده و به مواقع موجود در محیط بازی توجه کند. - ضمن شناسایی محیط‌های پرخطر، برای ورزش و بازی محیط‌های امن را انتخاب کند. - وسایل و ابزار محافظ و خطرآفرین در بازی و ورزش را شناسایی و در بازی و ورزش، از پوشش‌های محافظ و مناسبی که مانع آسیب دیدگی می‌شود، استفاده کند. 	۲۱	آگاهی از اصول ایمنی در ورزش و رعایت آنها	ایمنی در ورزش
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب	<ul style="list-style-type: none"> - در بازی، روحیه جمعی و کار گروهی داشته باشد. - در بازی، مسئولیت‌پذیر باشد. - در بازی، حقوق دیگران را رعایت کند. - در بازی، به معلم و همبازی خود احترام گذارد. - با علاقه‌مندی و اشتیاق در بازی و فعالیت‌های ورزشی شرکت کند. 	تمام دروس	علاقه‌مندی و مشارکت در بازی‌ها و فعالیت‌های ورزشی	شرکت در بازی‌ها و فعالیت‌های ورزشی
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب				
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب				
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول				
در انجام موارد اندکی موفق است.	نیازمند آموزش				
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب				
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب				
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول				
در انجام موارد اندکی موفق است.	نیازمند آموزش				

ملاحظات :

- ۱- استفاده از راهنمای معلم برای تدریس و ارزشیابی این درس ضروری است.
- ۲- نشانه‌های تحقق بر اساس کتاب راهنمای معلم تدوین شده است.
- ۳- در هنگام اجرا لازم است به تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان توجه گردد.

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس ریاضی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطح عملکرد درس «ریاضی» پایه پنجم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	روابط بین عددها (مرکب، غیرمرکب) و شکل‌ها را کشف کرده و شکل‌ها را ادامه می‌دهد. الگوی عددی (غیرمرکب) را به الگوی هندسی و بالعکس تبدیل می‌کند. در بیشتر مواقع تبدیل الگوی عددی به هندسی و بالعکس را توضیح می‌دهد.	بیان و توصیف قاعده الگوهای عددی و هندسی - ادامه الگوی عددی (مرکب، غیرمرکب) و هندسی - تبدیل الگوهای عددی به هندسی و بالعکس	۱۰، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷	- درک الگوهای عددی (مرکب، غیرمرکب) و هندسی - کسب مهارت در تبدیل الگوهای عددی و هندسی به یکدیگر	الگوها
خوب	در بیشتر موارد روابط بین عددها (مرکب، غیرمرکب) و شکل‌ها را کشف کرده و الگو را ادامه می‌دهد. الگوی عددی را به الگوی هندسی و بالعکس تبدیل می‌کند. درباره آنها توضیح مختصر می‌دهد.	- خواندن و بازنمایی عددهای تا سیزده رقمی با ابزار و روش‌های مختلف (الگویابی، الگوسازی، دسته‌های یکی، ده‌تایی، صدتایی، هزارتایی، و... مکعب میلیون، پول، ماشین حساب، جدول ارزش مکانی، گسترده‌نویسی، حروف و رقم) و توضیح در باره چگونگی انجام کار - حل مسائل مربوطه	۲، ۳، ۴، ۶، ۷، ۹	- درک عددهای تا سیزده رقمی (کمتر از سیزده رقم) - کسب مهارت در خواندن و بازنمایی عددهای تا سیزده رقمی - کسب مهارت در بیان مصادیق و به کارگیری عددهای تا سیزده رقمی در زندگی روزمره	عدد تا سیزده رقم (میلیارد و ارزش مکانی)
قابل قبول	در برخی موارد روابط بین عددها (مرکب، غیرمرکب) و شکل‌ها را کشف کرده و الگو را ادامه می‌دهد. الگوی عددی را به الگوی هندسی و بالعکس تبدیل می‌کند (در حد مسائل ساده کتاب درسی).				عدد
نیازمند آموزش	در کشف روابط بین عددها (مرکب، غیرمرکب) و شکل‌ها و ادامه آنها به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.				
خیلی خوب	در بیشتر مواقع عددهای تا سیزده رقمی را با ابزار و روش‌های مختلف بازنمایی کرده، می‌خواند و آنها را به یکدیگر تبدیل می‌کند. ارقام را با کمترین و بیشترین مکانی مشخص می‌کند، بیشتر مواقع درباره چگونگی انجام کار توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل کرده و مصادیقی از عددهای مذکور و نحوه کاربرد آنها در زندگی روزمره را بیان می‌کند.				
خوب	در بیشتر مواقع عددهای تا سیزده رقمی را با ابزار و روش‌های مختلف بازنمایی کرده، می‌خواند و آنها را به یکدیگر تبدیل می‌کند. ارقام را با کمترین یا بیشترین مکانی مشخص کرده و درباره چگونگی انجام کار به صورت مختصر توضیح می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.				
قابل قبول	عدد میلیارد را با حداقل دو روش مختلف نمایش داده و درک خود را از میلیارد با حداقل دو مثال مختلف بیان می‌کند. عددهای تا سیزده رقمی را با برخی از ابزار و روش‌های مختلف بازنمایی کرده، می‌خواند. با راهنمایی معلم ارقام با کمترین یا بیشترین مکانی را مشخص می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.				
نیازمند آموزش	در خواندن و بازنمایی عددهای تا سیزده رقمی با حداقل دو روش مختلف (جدول ارزش مکانی و گسترده‌نویسی) و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.				

ادامه جدول اهداف، نتایج‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ریاضی» پایه پنجم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۳۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد	
خیلی خوب	عدد مخلوط را در هر حالت (با شکل، بدون شکل) به صورت صحیح خوانده و نمایش می‌دهد و کسر بزرگ‌تر از واحد را از راه گسترده و از راه تقسیم به عدد مخلوط و یا بالعکس تبدیل کرده و در حل مسائل، آن را به کار می‌برد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.
خوب	عدد مخلوط را در حد کتاب درسی (با شکل، بدون شکل) به صورت صحیح خوانده و نمایش می‌دهد و در بیشتر موارد کسر بزرگ‌تر از واحد را از راه گسترده و از راه تقسیم به عدد مخلوط و یا بالعکس تبدیل کرده و در حل مسائل، آن را به کار می‌برد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.
قابل قبول	در بیشتر مواقع عدد مخلوط را در حد کتاب درسی (با شکل، بدون شکل) به صورت صحیح خوانده و نمایش می‌دهد و در برخی موارد کسر بزرگ‌تر از واحد را از راه گسترده و از راه تقسیم به عدد مخلوط و یا بالعکس تبدیل کرده و مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
نیازمند آموزش	در خواندن و نمایش عدد مخلوط و تبدیل آن به کسر و بالعکس و نیز به‌کارگیری آن در حل مسائل به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.
خیلی خوب	عدد اعشاری را در حالت‌های مختلف خوانده و نمایش (به رقم یا حروف) می‌دهد. در کلیه موارد کسر اعشار را به عدد اعشار و یا بالعکس تبدیل کرده و به صورت گسترده نمایش داده و به کار می‌برد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.
خوب	در بیشتر موارد عدد‌های اعشاری را در حالت‌های مختلف (در حد کتاب درسی) خوانده و نمایش (به رقم یا حروف) می‌دهد. کسر اعشار را به عدد اعشار و یا بالعکس تبدیل کرده و به صورت گسترده نمایش داده و به کار می‌برد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.
قابل قبول	در برخی موارد عدد‌های اعشاری را در حالت‌های مختلف (در حد کتاب درسی) خوانده و نمایش (به رقم یا حروف) می‌دهد. در برخی موارد کسر اعشار را به عدد اعشار و یا بالعکس تبدیل کرده و با راهنمایی معلم آن را به صورت گسترده نمایش می‌دهد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
نیازمند آموزش	در خواندن و نمایش عدد‌های اعشاری و کسر اعشاری در حالت‌های مختلف، تبدیل آنها به یکدیگر و در نمایش عدد‌های اعشاری با رقم یا حروف به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.
نتایج‌های تحقق	<ul style="list-style-type: none"> - خواندن و نمایش عدد‌های مخلوط به صورت‌های مختلف - تبدیل کسر بزرگ‌تر از واحد به عدد مخلوط و بالعکس (از راه گسترده و از راه تقسیم) - حل مسائل مربوطه
صفحه	۲۵، ۲۴، ۲۳، ۲۲
اهداف کلی	<ul style="list-style-type: none"> - درک عدد مخلوط - کسب مهارت در نمایش و به‌کارگیری عدد‌های مخلوط
عناوین کارنامه	کسرهای بزرگ‌تر از واحد (عدد مخلوط)
عدد	

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ریاضی» پایه پنجم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد	
<p>عددهای مخلوط را در حالت‌های مختلف با یکدیگر یا با عدد صحیح مقایسه کرده و از نمادهای $(=, <, >)$ به درستی استفاده می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.</p>	خیلی خوب
<p>در بیشتر مواقع عددهای مخلوط را در حالت‌های مختلف با یکدیگر یا با عدد صحیح مقایسه کرده و از نمادهای $(=, <, >)$ به درستی استفاده می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.</p>	خوب
<p>عددهای مخلوط را در حالت‌های ساده (مساوی بودن، مخرج‌ها، مساوی بودن کسرها و...) با یکدیگر یا با عدد صحیح مقایسه کرده و در بیشتر موارد از نمادهای $(=, <, >)$ به درستی استفاده می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.</p>	قابل قبول
<p>در مقایسه عددهای مخلوط با هم و با عددهای صحیح، در حالت‌های مختلف و استفاده از نمادهای $(=, <, >)$ به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.</p>	نیازمند آموزش
<p>مقایسه عددهای اعشاری با یکدیگر و مقایسه عددهای اعشاری با عددهای صحیح را انجام می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.</p>	خیلی خوب
<p>در بیشتر موارد مقایسه عددهای اعشاری با یکدیگر و مقایسه عددهای اعشاری با عددهای صحیح را انجام می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.</p>	خوب
<p>در برخی موارد مقایسه عددهای اعشاری با یکدیگر و مقایسه عددهای اعشاری با عددهای صحیح را انجام می‌دهد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.</p>	قابل قبول
<p>در مقایسه عددهای اعشاری با یکدیگر و مقایسه عددهای اعشاری با عددهای صحیح به کمک و راهنمایی معلم نیازمند آموزش نیاز دارد.</p>	نیازمند آموزش
<p>نشانه‌های تحقق</p>	<p>– مقایسه عددهای مخلوط با یکدیگر در حالت‌های مختلف (با مخرج‌های مساوی، با صورت‌های مساوی) و استفاده از نمادها $(=, <, >)$</p> <p>– مقایسه عددهای مخلوط با عدد صحیح</p> <p>– حل مسائل مربوطه</p>
<p>صفحه</p>	۲۶
<p>اهداف کلی</p>	<p>– کسب مهارت در مقایسه عددهای مخلوط با یکدیگر/ عددهای مخلوط با عدد صحیح</p>
<p>عناوین کارنامه</p>	مقایسه عددهای مخلوط
<p>عنوان</p>	عدد

– مقایسه عددهای اعشاری با یکدیگر

– مقایسه عددهای اعشاری با عددهای صحیح

– حل مسائل مربوطه

۹۲، ۹۱

– کسب مهارت در مقایسه عددهای اعشاری با یکدیگر و عددهای اعشاری با عددهای صحیح

مقایسه عددهای اعشاری

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	مهارت‌کارنامه	عناوین کارنامه
خوب	جمع و تفریق عددهای مرکب را در حالت‌های مختلف انجام می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	جمع و تفریق عددهای مرکب در حالت‌های مختلف (بدون تبدیل واحد) با تبدیل واحد، با تبدیل واحد، با تبدیل واحد - حل مسائل مربوطه	۱۳، ۱۲، ۱۱، ۱۰	کسب مهارت در جمع و تفریق عددهای مرکب	جمع و تفریق عددهای مرکب	عملیات روی اعداد
خوب	جمع و تفریق عددهای مرکب بدون تبدیل واحد را انجام می‌دهد. در بیشتر موارد جمع و تفریق عددهای مرکب را بدون تبدیل واحد با راه‌نمایی معلم انجام داده و مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	جمع و تفریق عددهای مرکب (بدون تبدیل واحد) - حل مسائل مربوطه	۳۱، ۳۰، ۲۹، ۲۸، ۲۷	کسب مهارت در جمع و تفریق کسرها و عددهای مخلوط با یکدیگر و عددهای مخلوط با عددهای صحیح	جمع و تفریق عددهای مخلوط	
خوب	در بیشتر موارد جمع و تفریق عددهای مرکب بدون تبدیل واحد را انجام می‌دهد. جمع و تفریق عددهای مرکب با تبدیل واحد را با راه‌نمایی معلم انجام داده و مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	جمع و تفریق عددهای مرکب با یکدیگر و عددهای مخلوط با یکدیگر (با مخرج‌های مساوی یا غیرمساوی) و با عددهای مخلوط با عددهای صحیح - حل مسائل مربوطه	۹۶، ۹۵، ۹۴، ۹۳	کسب مهارت در جمع و تفریق عددهای اعشاری	جمع و تفریق عددهای اعشاری	
خوب	جمع و تفریق عددهای اعشاری (بدون انتقال) را در هر حالت انجام می‌دهد. در بیشتر موارد جمع و تفریق عددهای اعشاری (با انتقال) را در حالت‌های مختلف انجام می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	جمع و تفریق عددهای اعشاری (بدون انتقال) - حل مسائل مربوطه				
خوب	جمع و تفریق عددهای اعشاری (بدون انتقال) را در هر حالت انجام می‌دهد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.					
خوب	جمع و تفریق عددهای اعشاری (بدون انتقال) را در هر حالت انجام می‌دهد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.					
نیازمند آموزش	در جمع و تفریق عددهای اعشاری به کمک و راه‌نمایی معلم نیاز دارد.					

سطوح عملکرد	
خوب	ضرب کسرها و ضرب عددهای مخلوط در یکدیگر و با عدد صحیح را در حالت‌های مختلف انجام می‌دهد و شکل مناسب آن را رسم کرده‌اند. حد کتاب درسی، پاسخ را ساده و تبدیل می‌کند و درباره آن توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.
خوب	ضرب کسرها را در بیشتر حالت‌ها انجام می‌دهد. در بیشتر مواقع ضرب عددهای مخلوط در یکدیگر یا در عدد صحیح را انجام می‌دهد، شکل مناسب آن را رسم کرده‌اند. مسائل کتاب درسی، پاسخ را ساده و تبدیل می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.
قابل قبول	ضرب کسرها و عددهای مخلوط در یکدیگر یا در عدد صحیح را در برخی از حالت‌ها انجام داده، پاسخ را ساده می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
نیازمند آموزش	در ضرب کسرها و ضرب عددهای مخلوط در یکدیگر یا در عدد صحیح به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.
خیلی خوب	ضرب عدد صحیح در عدد اعشاری و بالعکس را در حالت‌های مختلف و ضرب عددهای اعشاری در عددهای اعشاری را انجام داده و درباره آنها توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.
خوب	در بیشتر موارد ضرب عدد صحیح در عدد اعشاری و بالعکس و ضرب عدد اعشاری در عدد اعشاری را انجام داده و درباره آنها توضیح می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی از مسائل جدید را حل می‌کند.
قابل قبول	ضرب عدد صحیح (تا دو رقم) در عدد اعشاری یا یک رقم اعشاری و بالعکس را انجام می‌دهد. در برخی مواقع ضرب عدد اعشاری در عدد اعشاری را انجام می‌دهد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
نیازمند آموزش	در ضرب عدد صحیح در عدد اعشاری و بالعکس و عدد اعشاری در عدد اعشاری به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.
نشانه‌های تحقق	<ul style="list-style-type: none"> - انجام ضرب کسرها در یکدیگر یا در عدد صحیح، در حالت‌های مختلف (کسر در کسر و کسر در عدد صحیح، عدد صحیح در کسر) (با شکل، بدون شکل) - انجام ضرب عددهای مخلوط در یکدیگر یا در کسریا در عدد صحیح، در حالت‌های مختلف (عدد مخلوط در عدد مخلوط، کسر در عدد مخلوط، عدد صحیح در عدد مخلوط) و بالعکس - حل مسائل مربوطه
صفحه	۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵، ۴۰، ۴۱، ۴۲، ۴۳
اهداف کلی	<ul style="list-style-type: none"> - درک مفهوم ضرب کسرها و ضرب عددهای مخلوط در یکدیگر - کسب مهارت در ضرب کسرها و ضرب عددهای مخلوط در یکدیگر
عناوین کارنامه	ضرب کسرها/ ضرب عددهای مخلوط
عملیات روی اعداد	

سطوح عملکرد

تقسیم عدد صحیح بر عدد صحیح با کسر و بالعکس را (با شکل، بدون شکل) انجام داده، پاسخ را ساده و تبدیل به کسر یا عدد مخلوط کرده و آن را توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب
تقسیم عدد صحیح بر عدد صحیح یا کسر و بالعکس را (با شکل، بدون شکل) انجام داده، پاسخ را ساده و به کسر یا عدد مخلوط تبدیل می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	خوب
برخی مواقع تقسیم عدد صحیح بر عدد صحیح یا کسر، کسر بر عدد صحیح را انجام می‌دهد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول
در تقسیم عدد صحیح بر عدد صحیح یا کسر بر عدد صحیح و بالعکس، به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
نسبت بین دو یا چند کمیت مرتبط با یکدیگر یا یک کمیت به کل (مجموع کمیت‌ها) را مشخص می‌کند. ارتباط بین دو یا چند نسبت را به صورت کلامی یا دو کسر مساوی یا جدول تناسب نمایش داده، کاربرد آن را مشخص می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب
نسبت بین دو یا چند کمیت مرتبط با یکدیگر یا یک کمیت به کل را مشخص می‌کند. در بیشتر مواقع ارتباط بین دو یا چند نسبت را به صورت کلامی یا دو کسر مساوی و یا جدول تناسب نمایش داده، کاربرد آن را در زندگی روزمره مشخص می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	خوب
در برخی مواقع نسبت بین دو یا چند کمیت مرتبط با یکدیگر یا یک کمیت به کل را مشخص می‌کند. در برخی موارد ارتباط بین دو یا چند نسبت را به صورت کلامی یا دو کسر مساوی و یا جدول تناسب نمایش می‌دهد. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول
در تشخیص و تعیین نسبت بین دو یا چند کمیت مرتبط و بیان ارتباط بین دو یا چند نسبت به صورت کلامی یا دو کسر مساوی و یا جدول تناسب، به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
با توجه به نسبت بین دو یا چند کمیت، درصد آنها را مشخص می‌کند (و بالعکس). قیمت اصلی کالا را با توجه به تخفیف و بالعکس تعیین می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب
در بیشتر موارد با توجه به نسبت بین دو یا چند کمیت، درصد آنها را مشخص می‌کند (و بالعکس). در بیشتر موارد قیمت اصلی کالا را با توجه به تخفیف و بالعکس تعیین می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	خوب
در برخی مواقع با توجه به نسبت بین دو یا چند کمیت، درصد آنها را مشخص می‌کند (و بالعکس). برخی مواقع با توجه به درصد تخفیف، قیمت کالا را پس از تخفیف مشخص می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول
در تبدیل نسبت دو یا چند کمیت به درصد و تعیین قیمت با توجه به درصد تخفیف، به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

نشانه‌های تحقق

صفحه

اهداف کلی

عناوین کارنامه

انجام تقسیم عدد صحیح بر عدد صحیح با باقیمانده (با شکل، بدون شکل) و کسر بر عدد صحیح و بالعکس - حل مسائل مربوطه	۳۶، ۳۷، ۳۸، ۳۹	- درک رابطه تقسیم عدد صحیح بر عدد صحیح دیگر با ضرب آن عدد صحیح در معکوس عدد صحیح دیگر - کسب مهارت در تقسیم عدد صحیح بر عدد صحیح (با باقیمانده)، کسر بر عدد صحیح و بالعکس	تقسیم کسرها
- بیان نسبت دو یا چند کمیت مرتبط با یکدیگر یا یک کمیت به کل به صورت کلامی یا کسر یا جدول - بیان ارتباط بین دو یا چند نسبت به صورت کلامی یا دو کسر مساوی و یا جدول تناسب - بیان کاربرد نسبت و تناسب در زندگی روزمره - حل مسائل مربوطه	۴۸-۵۹	- درک مفهوم نسبت و تناسب - کسب مهارت در نوشتن کسرهای مساوی - کسب مهارت در استفاده از نسبت و تناسب در زندگی روزمره	نسبت و تناسب
- تبدیل نسبت بین دو یا چند کمیت به درصد و بالعکس - تعیین قیمت اصلی با توجه به تخفیف و بالعکس - حل مسائل مربوطه	۶۳-۶۰	- درک مفهوم درصد - کسب مهارت در استفاده از درصد در زندگی روزمره	درصد
عملیات روی اعداد			

سطوح عملکرد

در بیشتر موارد کلیه خطوط تقارن در شکل‌های ساده و ترکیبی را تعیین یا رسم کرده، قرینه یک نقطه یا شکل هندسی را نسبت به خط تقارن رسم می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب
بیشتر خطوط تقارن در شکل‌های ساده را تعیین یا رسم می‌کند. بیشتر مواقع قرینه یک نقطه یا شکل‌های ساده را نسبت به خط تقارن رسم می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	خوب
برخی از خطوط تقارن را در شکل‌های ساده کتاب درسی تعیین یا رسم می‌کند. در برخی مواقع قرینه یک نقطه یا شکل‌های ساده را نسبت به خط تقارن رسم می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول
برای تعیین یا رسم خطوط تقارن در شکل‌های هندسی ساده و رسم قرینه یک نقطه یا شکل‌های ساده نسبت به خط تقارن به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
قرینه یک شکل نسبت به یک نقطه را رسم نموده و آنها را با هم مقایسه کرده و شباهت و وضعیت آنها را نسبت به یکدیگر بیان می‌کند.	خیلی خوب
در بیشتر موارد، قرینه یک شکل نسبت به یک نقطه را رسم نموده و آنها را با هم مقایسه کرده و شباهت‌ها و وضعیت آنها را نسبت به یکدیگر بیان می‌کند.	خوب
در برخی موارد، قرینه یک شکل نسبت به یک نقطه را رسم نموده و آنها را با هم مقایسه کرده و شباهت‌ها و وضعیت آنها را نسبت به یکدیگر بیان می‌کند.	قابل قبول
برای رسم قرینه یک شکل نسبت به یک نقطه و بیان شباهت و وضعیت آنها نسبت به یکدیگر به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
نیمساز انواع زاویه را به کمک نقاله رسم می‌کند و اندازه زاویه‌ها را به کمک نقاله و با توجه به خواص نیمساز بیان می‌کند. مجموع زوایای داخلی و خارجی سه ضلعی را با استفاده از نقاله و بدون استفاده از نقاله مشخص می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب
نیمساز انواع زاویه را به کمک نقاله رسم می‌کند و اندازه زاویه‌ها را به کمک نقاله و با توجه به خواص نیمساز بیان می‌کند. مجموع زوایای داخلی سه ضلعی را با استفاده از نقاله و بدون استفاده از نقاله مشخص می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی از مسائل جدید را حل می‌کند.	خوب
نیمساز برخی از زاویه‌ها را به کمک نقاله رسم می‌کند. اندازه زاویه‌ها را به کمک نقاله و با توجه به خواص نیمساز بیان می‌کند. مجموع زوایای داخلی سه ضلعی را بیان می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول
برای رسم نیمساز برخی از زاویه‌ها به کمک نقاله، بیان اندازه زاویه‌ها با توجه به خواص نیمساز و محاسبه مجموع زوایای داخلی سه ضلعی و حل مسائل، به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

نشانه‌های تحقق

<ul style="list-style-type: none"> - تعیین یا رسم خط/خط‌های تقارن در شکل‌های هندسی - رسم قرینه یک نقطه یا شکل هندسی نسبت به خط تقارن - حل مسائل مربوطه 	۶۸-۷۲	<ul style="list-style-type: none"> - کسب مهارت در تعیین و رسم خط تقارن - کسب مهارت در رسم قرینه یک شکل نسبت به خط تقارن 	تقارن محوری
<ul style="list-style-type: none"> - رسم قرینه یک شکل نسبت به یک نقطه - مشخص کردن رابطه بین یک شکل با قرینه آن (با توجه به مرکز تقارن) 	۷۳-۷۴	<ul style="list-style-type: none"> - درک مفهوم مرکز تقارن و تقارن مرکزی 	تقارن مرکزی
<ul style="list-style-type: none"> - بیان خاصیت نیمساز زاویه - رسم نیمساز انواع زاویه به کمک نقاله - تعیین مجموع زوایای داخلی یک مثلث بدون استفاده از نقاله - محاسبه زوایای خارجی مثلث - حل مسائل مربوطه 	۷۵-۷۸	<ul style="list-style-type: none"> - درک مفهوم نیمساز زاویه - کسب مهارت در رسم نیمساز زاویه به کمک نقاله - کسب مهارت در محاسبه زوایای داخلی و خارجی سه ضلعی‌ها 	نیمساز

عنوان کارنامه	اهداف کلی	صفحه	نشانه‌های تحقق
هندسه	خواص چندضلعی‌ها	۷۹-۸۳	<ul style="list-style-type: none"> - تعیین مجموع زوایای داخلی چهارضلعی‌ها با استفاده از نقاله بدون استفاده از نقاله - بیان خواص مشترک و متمایز چهارضلعی‌ها و قطرهای آنها (در حد کتاب درسی) - حل مسائل مربوطه
اندازه‌گیری	محیط دایره	۱۱۰-۱۱۲	<ul style="list-style-type: none"> - بیان چگونگی به دست آوردن عدد پی و محاسبه محیط دایره - محاسبه محیط دایره - تعیین کاربرد دایره و محیط آن در زندگی روزمره - حل مسائل مربوطه
مساحت لوزی، دوزنقه	مساحت لوزی و دوزنقه	۱۰۶-۱۰۹	<ul style="list-style-type: none"> - بیان چگونگی به دست آوردن فرمول مساحت لوزی و دوزنقه - محاسبه مساحت لوزی و دوزنقه در حالت‌های مختلف (با استفاده از شکل، شکل‌های ترکیبی، با استفاده از فرمول) - حل مسائل مربوطه
نیازمند آموزش	نیازمند آموزش		
نیازمند آموزش	نیازمند آموزش		
قابل قبول	قابل قبول		
خوب	خوب		
خیلی خوب	خیلی خوب		
خوب	خوب		
خیلی خوب	خیلی خوب		
قابل قبول	قابل قبول		
خوب	خوب		
خیلی خوب	خیلی خوب		
نیازمند آموزش	نیازمند آموزش		

سطوح عملکرد

مجموع زوایای داخلی چهارضلعی‌ها را با استفاده یا بدون استفاده از نقاله محاسبه می‌کند. چهارضلعی‌ها را با یکدیگر مقایسه کرده، خواص مشترک و متمایز آنها و خواص قطرهای (در حد کتاب درسی) بیان می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.

مجموع زوایای داخلی چهارضلعی‌ها را با استفاده یا بدون استفاده از نقاله محاسبه می‌کند. چهارضلعی‌ها را با یکدیگر مقایسه کرده و بیشتر خواص مشترک و متمایز آنها و برخی از خواص قطرهای (در حد کتاب درسی) را بیان می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.

مجموع زوایای داخلی چهارضلعی‌ها را با استفاده از نقاله محاسبه می‌کند. چهارضلعی‌ها را با یکدیگر مقایسه کرده و حداقل دو خاصیت مشترک و متمایز آنها را بیان می‌کند. حداقل یک خاصیت برای قطرهای هر چهارضلعی را بیان می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.

برای محاسبه مجموع زوایای داخلی چهارضلعی و مقایسه چهارضلعی‌ها و تعیین خواص قطرهای چهارضلعی‌ها به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.

چگونگی به دست آوردن عدد پی و محاسبه محیط دایره را بیان می‌کند. محیط دایره و محیط شکل‌های ترکیبی را با استفاده از فرمول محاسبه می‌کند. کاربرد دایره و محیط آن در زندگی روزمره را تعیین می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.

چگونگی به دست آوردن عدد پی و فرمول محیط دایره را بیان می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند. برای محاسبه عدد پی و محیط دایره و حل مسائل، به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.

مساحت لوزی و دوزنقه را در حالت‌های مختلف محاسبه می‌کند. چگونگی به دست آوردن فرمول مساحت لوزی و دوزنقه را توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.

مساحت لوزی و دوزنقه را در بیشتر حالت‌ها محاسبه می‌کند و چگونگی به دست آوردن فرمول مساحت لوزی و دوزنقه را بیان می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی از مسائل جدید را حل می‌کند.

فرمول محاسبه مساحت لوزی و دوزنقه را بیان می‌کند. مساحت لوزی و دوزنقه را با توجه به برخی از شکل‌ها محاسبه کرده و مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ریاضی» پایه پنجم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطح عملکرد	
خیلی خوب	گنجایش ظروف و حجم اشکال هندسی (مکعب و مستطیل) ساده و ترکیبی را محاسبه کرده و از واحدهای استاندارد مناسب برای اندازه‌گیری حجم و گنجایش استفاده می‌کند. واحدها را به یکدیگر تبدیل کرده و کاربرد آنها را در زندگی روزمره بیان می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.
خوب	در بیشتر موارد گنجایش ظروف و حجم اشکال هندسی ساده و ترکیبی را محاسبه کرده و از واحدهای استاندارد مناسب برای اندازه‌گیری حجم و گنجایش استفاده می‌کند. واحدها را به یکدیگر تبدیل کرده و کاربرد برخی از آنها را در زندگی روزمره بیان می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.
قابل قبول	در بیشتر موارد گنجایش ظروف و حجم اشکال هندسی ساده را محاسبه کرده و از واحدهای استاندارد مناسب برای اندازه‌گیری حجم و گنجایش استفاده می‌کند. در برخی موارد واحدها را به یکدیگر تبدیل می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
نیازمند آموزش	برخی از واحدهای اندازه‌گیری حجم و گنجایش را نام می‌برد. برای محاسبه گنجایش ظروف و حجم اشکال هندسی ساده و به کارگیری واحد استاندارد مناسب برای اندازه‌گیری آنها و تبدیل واحدها به یکدیگر به کمک راهنمایی معلم نیاز دارد.
خیلی خوب	روش‌های مختلف جمع‌آوری داده‌ها را بیان کرده و برای هر کدام یک مثال ذکر می‌کند. با توجه به جدول داده‌ها و مسئله، نمودار مناسب رسم می‌کند و بالعکس. داده‌ها را تفسیر می‌کند. انواع نمودارها را با یکدیگر مقایسه می‌کند و کاربرد هر یک را بیان می‌کند. مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.
خوب	اغلب روش‌های جمع‌آوری داده‌ها را بیان کرده و برای هر کدام یک مثال ذکر می‌کند. با توجه به جدول داده‌ها و مسئله، نمودار مناسب رسم می‌کند و داده‌ها را تفسیر می‌کند. کاربرد نمودار ستونی، دایره‌ای و خط شکسته را بیان می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.
قابل قبول	برخی از روش‌های جمع‌آوری داده‌ها را با ذکر مثال بیان می‌کند. با راهنمایی معلم نمودار مناسب با جدول داده‌ها و مسئله را رسم و داده‌ها را تفسیر می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.
نیازمند آموزش	حداقل یک روش برای جمع‌آوری داده‌ها را بیان می‌کند. برای رسم نمودار مناسب با جدول داده‌ها و مسئله و تفسیر داده‌ها، به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.
نشانه‌های تحقق	<ul style="list-style-type: none"> - محاسبه گنجایش ظروف و حجم اشکال هندسی (مکعب و مکعب مستطیل) ساده و ترکیبی - استفاده از واحدهای استاندارد اندازه‌گیری حجم و گنجایش (سانتی متر مکعب، لیتر، سی‌سی) و تبدیل آنها به یکدیگر - بیان موارد استفاده سانتی متر مکعب، متر مکعب، لیتر، سی‌سی در زندگی روزمره
صفحه	۱۱۳-۱۲۱
اهداف کلی	<ul style="list-style-type: none"> - کسب مهارت در اندازه‌گیری گنجایش ظروف و حجم اشکال هندسی و به کارگیری واحدهای استاندارد برای بیان آن - درک مفاهیم سانتی متر مکعب، متر مکعب، لیتر، سی‌سی و موارد به کارگیری آن - کسب مهارت در تبدیل واحدهای اندازه‌گیری حجم و گنجایش
عناوین کارنامه	حجم و گنجایش
	جمع‌آوری داده‌ها و رسم نمودار
	آمار و احتمال

سطوح عملکرد		تشریح‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	میانگین داده‌ها را به کمک نمودار یا بدون استفاده از نمودار محاسبه می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	محاسبه میانگین با استفاده از نمودار یا بدون استفاده از نمودار	۱۳۰-۱۳۳	درک مفهوم میانگین کسب مهارت در محاسبه میانگین	میانگین
خوب	میانگین داده‌ها را به کمک نمودار (با استفاده از حداقل یک روش) یا بدون استفاده از نمودار محاسبه می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	محاسبه میانگین با استفاده از نمودار یا بدون استفاده از نمودار	۱۳۰-۱۳۳	درک مفهوم احتمال کسب مهارت در پیش‌بینی حالات ممکن یک پیشامد و استفاده از عبارات مناسب برای بیان آن کسب مهارت در تعیین عادلانه یا ناعادلانه بودن بازی‌های شانسی	احتمال
قابل قبول	میانگین داده‌ها را بدون استفاده از نمودار محاسبه می‌کند. میانگین داده‌ها را با استفاده از نمودار، با راهنمایی معلم محاسبه می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	محاسبه میانگین با استفاده از نمودار یا بدون استفاده از نمودار	۱۳۰-۱۳۳	درک مفهوم احتمال کسب مهارت در پیش‌بینی حالات ممکن یک پیشامد و استفاده از عبارات مناسب برای بیان آن کسب مهارت در تعیین عادلانه یا ناعادلانه بودن بازی‌های شانسی	احتمال
نیازمند آموزش	برای محاسبه میانگین با استفاده از نمودار یا بدون استفاده از نمودار و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	محاسبه میانگین با استفاده از نمودار یا بدون استفاده از نمودار	۱۳۰-۱۳۳	درک مفهوم احتمال کسب مهارت در پیش‌بینی حالات ممکن یک پیشامد و استفاده از عبارات مناسب برای بیان آن کسب مهارت در تعیین عادلانه یا ناعادلانه بودن بازی‌های شانسی	احتمال
خیلی خوب	احتمال وقوع یک پیشامد را پیش‌بینی کرده و با جمله مناسب (به طور حتم اتفاق می‌افتد، به احتمال بیشتر، به احتمال برابر، به احتمال کمتر، و به طور حتم اتفاق نمی‌افتد) بیان کرده و دلیل می‌آورد. عادلانه یا ناعادلانه بودن بازی‌های شانسی را مشخص می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	پیش‌بینی حالات ممکن یک اتفاق و بیان آن با جملات مناسب تعیین عادلانه یا ناعادلانه بودن بازی‌های شانسی حل مسائل مربوطه	۱۳۴-۱۳۷	درک مفهوم احتمال کسب مهارت در پیش‌بینی حالات ممکن یک پیشامد و استفاده از عبارات مناسب برای بیان آن کسب مهارت در تعیین عادلانه یا ناعادلانه بودن بازی‌های شانسی	احتمال
خوب	بیشتر مواقع احتمال وقوع یک پیشامد را پیش‌بینی کرده و با جمله مناسب (به طور حتم اتفاق می‌افتد، به احتمال بیشتر، به احتمال برابر، به احتمال کمتر، و به طور حتم اتفاق نمی‌افتد) بیان می‌کند. عادلانه یا ناعادلانه بودن بیشتر بازی‌های شانسی را مشخص می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	پیش‌بینی حالات ممکن یک اتفاق و بیان آن با جملات مناسب تعیین عادلانه یا ناعادلانه بودن بازی‌های شانسی حل مسائل مربوطه	۱۳۴-۱۳۷	درک مفهوم احتمال کسب مهارت در پیش‌بینی حالات ممکن یک پیشامد و استفاده از عبارات مناسب برای بیان آن کسب مهارت در تعیین عادلانه یا ناعادلانه بودن بازی‌های شانسی	احتمال
قابل قبول	برخی مواقع (حداقل دو مورد) وقوع یک پیشامد را پیش‌بینی کرده و با جمله مناسب (به طور حتم اتفاق می‌افتد، به احتمال بیشتر، به احتمال برابر، به احتمال کمتر، و به طور حتم اتفاق نمی‌افتد) بیان می‌کند. عادلانه یا ناعادلانه بودن حداقل یک بازی شانسی را مشخص می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	پیش‌بینی حالات ممکن یک اتفاق و بیان آن با جملات مناسب تعیین عادلانه یا ناعادلانه بودن بازی‌های شانسی حل مسائل مربوطه	۱۳۴-۱۳۷	درک مفهوم احتمال کسب مهارت در پیش‌بینی حالات ممکن یک پیشامد و استفاده از عبارات مناسب برای بیان آن کسب مهارت در تعیین عادلانه یا ناعادلانه بودن بازی‌های شانسی	احتمال
نیازمند آموزش	برای پیش‌بینی احتمال وقوع یک پیشامد و بیان آن با جمله مناسب و تعیین عادلانه یا ناعادلانه بودن بازی‌های شانسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	پیش‌بینی حالات ممکن یک اتفاق و بیان آن با جملات مناسب تعیین عادلانه یا ناعادلانه بودن بازی‌های شانسی حل مسائل مربوطه	۱۳۴-۱۳۷	درک مفهوم احتمال کسب مهارت در پیش‌بینی حالات ممکن یک پیشامد و استفاده از عبارات مناسب برای بیان آن کسب مهارت در تعیین عادلانه یا ناعادلانه بودن بازی‌های شانسی	احتمال
آمار و احتمال					

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس فارسی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکردی درس «فارسی» پایه پنجم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۹۰-۹۱

عناوین کارنامه	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
گوش دادن	کسب مهارت گوش دادن و درک شنیداری	<ul style="list-style-type: none"> پاسخ به پرسش‌های مربوط به درک اطلاعات آشکار و استنباطی متن شنیداری تلفیق و تفسیر اطلاعات متن شنیداری بحث و گفت و گو در مورد مطالب متن شنیداری با توجه به نمودار تعیین شده بیان ارتباط و تناسب محتوایی متن شنیداری با ضرب المثل‌های تعیین شده
سخن گفتن	کسب مهارت سخن گفتن	<ul style="list-style-type: none"> به‌کارگیری زبان فارسی معیار در گفت و گو با دیگران شرکت فعال در بحث و گفتگو نظم و انسجام در رساندن پیام سخن گفتن در مقابل جمع درک و نقد سخن دیگران به‌کارگیری گونه‌های مختلف زبان (رسمی و غیر رسمی) متناسب با موقعیت و مخاطب اجرای نمایش با رعایت مراحل (صحنه پردازی، انتخاب نقش، اجرای نقش، نقد و بررسی)

نیازمند آموزش	خوب	خیلی خوب	قابل قبول	نیازمند آموزش
در پرسش‌های آشکار و استنباطی متن شنیداری پاسخ کامل می‌دهد. درباره متن شنیداری به پرسش‌های آشکار و در بیشتر موارد به پرسش‌های استنباطی متن شنیداری پاسخ کامل می‌دهد. درباره متن شنیداری به پرسش‌ها پاسخ می‌دهد. اطلاعات متن شنیداری را تلفیق و تفسیر می‌کند و ارتباط آن با ضرب المثل‌های تعیین شده را بیان می‌کند.	به پرسش‌های آشکار و در بیشتر موارد به پرسش‌های استنباطی متن شنیداری پاسخ کامل می‌دهد. درباره متن شنیداری به پرسش‌ها پاسخ می‌دهد. اطلاعات متن شنیداری را تلفیق و تفسیر می‌کند و ارتباط آن با ضرب المثل‌های تعیین شده را بیان می‌کند.	به پرسش‌های آشکار و در برخی موارد به پرسش‌های استنباطی متن شنیداری پاسخ می‌دهد. درباره متن شنیداری به پرسش‌ها پاسخ می‌دهد. اطلاعات متن شنیداری را تلفیق و تفسیر می‌کند و ارتباط آن با ضرب المثل‌های تعیین شده، به راهم‌های معلم نیازمند است.	در پاسخ به پرسش‌های آشکار، بحث و گفت و گو درباره متن شنیداری و بازگو کردن آن به کمک و راهم‌های معلم نیاز دارد.	با رعایت زبان فارسی معیار در گفت و گو با دیگران، مشارکت فعال دارد. پیام خود را به صورت مسجع بیان می‌کند. در مقابل جمع تسلط سخن می‌گوید و سخن آنان را درک و نقد می‌کند. متناسب با موقعیت و مخاطب، گونه‌های مختلف زبان را به کار می‌گیرد. نمایش را با رعایت مراحل آن اجرا می‌کند.
در برخی موارد در گفت و گو با دیگران مشارکت دارد ولیکن در رساندن پیام به صورت مسجع، سخن گفتن در مقابل جمع، اجرای نمایش به راهم‌های و کمک معلم نیازمند است.	در اکثر موارد با رعایت زبان فارسی معیار در گفت و گو با دیگران مشارکت دارد. پیام خود را به صورت مسجع بیان می‌کند. در مقابل جمع سخن می‌گوید. در برخی موارد، سخن آنان را درک و نقد می‌کند و متناسب با موقعیت و مخاطب، گونه‌های مختلف زبان را به کار می‌گیرد. در اجرای نمایش با رعایت مراحل آن نیاز به راهم‌های معلم دارد.	در اکثر موارد با رعایت زبان فارسی معیار در گفت و گو با دیگران مشارکت دارد. پیام خود را به صورت مسجع بیان می‌کند. در مقابل جمع سخن می‌گوید. در اکثر موارد سخن آنان را درک و نقد می‌کند و متناسب با موقعیت و مخاطب، گونه‌های مختلف زبان را به کار می‌گیرد. در بیشتر موارد نمایش را با رعایت مراحل آن اجرا می‌کند.	در اکثر موارد با رعایت زبان فارسی معیار در گفت و گو با دیگران مشارکت دارد. پیام خود را به صورت مسجع بیان می‌کند. در مقابل جمع سخن می‌گوید. در برخی موارد، سخن آنان را درک و نقد می‌کند و متناسب با موقعیت و مخاطب، گونه‌های مختلف زبان را به کار می‌گیرد. در اجرای نمایش با رعایت مراحل آن نیاز به راهم‌های معلم دارد.	در برخی موارد در گفت و گو با دیگران مشارکت دارد ولیکن در رساندن پیام به صورت مسجع، سخن گفتن در مقابل جمع، اجرای نمایش به راهم‌های و کمک معلم نیازمند است.

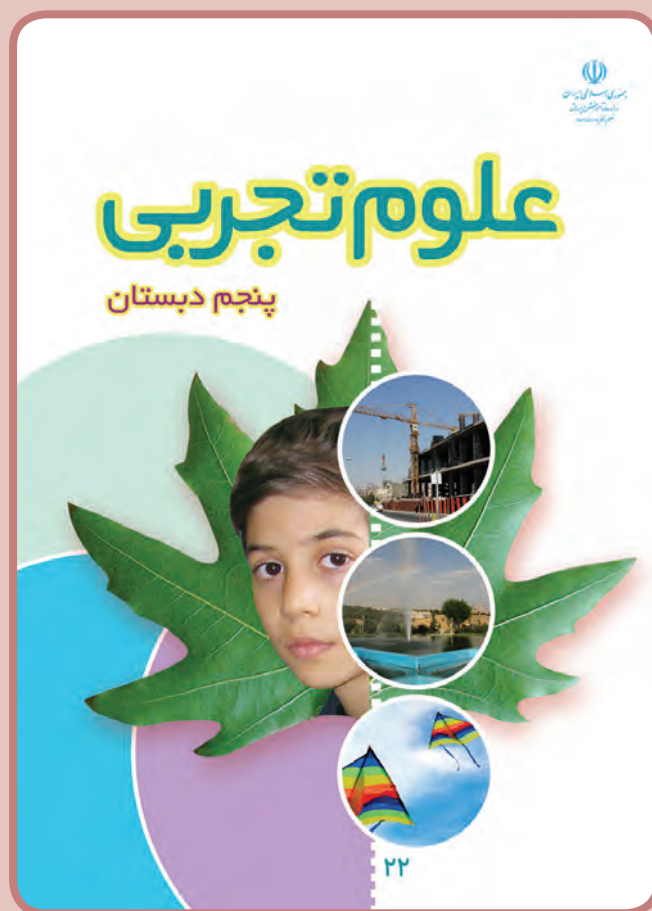
ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکردی درس «فارسی» پایه پنجم دوره ابتدایی - سوال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	متن اثر، شعر) را درست و روان، با لحن و آهنگ و سرعت مناسب می‌خواند و شعرهای تعیین شده در کتاب را حفظ می‌کند. اطلاعات آشکار و ترتیب رویدادهای متن را بیان می‌کند؛ به سوالات استنباطی و روابط محتوایی با ضرب‌المثل پاسخ داده، اطلاعات متن را تلفیق و تفسیر می‌کند.	<ul style="list-style-type: none"> - خواندن صحیح متن (نثر، شعر) به صورت روان با رعایت لحن و آهنگ و سرعت مناسب - حفظ شعرهای تعیین شده - بیان اطلاعات آشکار متن خوانداری - بیان ترتیب رویدادهای متن خوانداری - پاسخ به پرسش‌های استنباطی خوانداری - تلفیق و تفسیر اطلاعات متن خوانداری 	- کسب مهارت روخوانی و درک خوانداری	خواندن
خوب	متن اثر، شعر) را درست و روان می‌خواند و در اکثر موارد لحن، آهنگ و سرعت مناسب را رعایت می‌کند و شعرهای تعیین شده در کتاب را حفظ می‌کند. اطلاعات آشکار و ترتیب رویدادهای متن خوانداری را بیان کرده، در بیشتر موارد به سوالات استنباطی و روابط محتوایی با ضرب‌المثل و تلفیق و تفسیر اطلاعات متن پاسخ می‌دهد.			خواندن
قابل قبول	در اکثر موارد، متن اثر، شعر) را درست و روان می‌خواند. در برخی موارد، شعرهای تعیین شده در کتاب را حفظ می‌کند و اطلاعات آشکار و ترتیب رویدادهای متن دیداری و خوانداری را بیان کرده و در برخی موارد به سوالات استنباطی پاسخ می‌دهد.			مهارت‌های خواندن
نیازمند آموزش	در خواندن متن اثر، شعر) و حفظ شعر به صورت درست و روان و بیان ترتیب رویدادهای متن، توانایی لازم را ندارد و در پاسخ به سوالات آشکار و استنباطی به کمک و راهنمایی معلم نیازمند است.			

سطوح عملکرد	
خیلی خوب	شکل صحیح املاي واژه‌های کتاب را تشخیص می‌دهد و آنها را خوانا، درست و زیبا می‌نویسد و به پرسش‌های املاي به‌طور کامل پاسخ می‌دهد.
خوب	شکل صحیح املاي واژه‌های کتاب را تشخیص می‌دهد و در اکثر موارد آنها را خوانا، درست و زیبا می‌نویسد و به پرسش‌های املاي پاسخ می‌دهد.
قابل قبول	در اکثر موارد شکل صحیح املاي واژه‌های کتاب را تشخیص می‌دهد و در برخی موارد آنها را خوانا، درست می‌نویسد و به پرسش‌های املاي، پاسخ می‌دهد.
نیازمند آموزش	در تشخیص و نوشتن املاي صحیح واژه‌های کتاب و پاسخ به پرسش‌های املاي به کمک راهنمای معلم نیاز دارد.
خیلی خوب	در هنگام نوشتن متن در قالب‌های مختلف، معیارهای ارائه شده و نشانه‌های نگارشی را رعایت می‌کند و به پرسش‌های نگارشی پاسخ صحیح می‌دهد. برای متن عنوان مناسب انتخاب می‌کند.
خوب	در بیشتر موارد، هنگام نوشتن متن در قالب‌های مختلف، معیارهای ارائه شده و نشانه‌های نگارشی را رعایت می‌کند و به پرسش‌های نگارشی پاسخ صحیح می‌دهد. برای متن عنوان انتخاب می‌کند.
قابل قبول	در برخی موارد، هنگام نوشتن متن در قالب‌های مختلف، معیارهای ارائه شده و نشانه‌های نگارشی را رعایت می‌کند و به پرسش‌های نگارشی پاسخ صحیح می‌دهد.
نیازمند آموزش	در نوشتن متن در قالب‌های مختلف با توجه به معیارهای ارائه شده و نشانه‌های نگارشی به کمک و راهنمای معلم نیاز دارد. به ندرت به پرسش‌های نگارشی پاسخ می‌دهد. برای متن عنوان انتخاب می‌کند.
نشانه‌های تحقق	<ul style="list-style-type: none"> - تشخیص و کاربرد املاي صحیح واژه‌ها - رعایت خوانانویسی و زیبا نویسی - پاسخ به پرسش‌های املاي
اهداف کلی	- کسب مهارت درست نویسی و زیبانویسی
عناوین کارنامه	درست‌نویسی و املا
	نگارش و انشا
مهارت‌های نوشتن	

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس علوم تجربی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکردی درس «علوم تجربی» پایه پنجم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۳۰۰ - ۹۹

دانش آموز با انجام بازی، با مسئله مواجه شده و از طریق تعیین عوامل اثرگذار (مشخص کردن عوامل متغیر، ثابت و فرضیه‌هایی برای حل مسئله بیان نموده و با انجام آزمایش، درستی و نادرستی فرضیه‌های خود را بررسی کرده و نتیجه‌گیری خود را کتبی ارائه می‌دهد.	دانش آموز با انجام بازی، با مسئله مواجه شده و از طریق تعیین عوامل اثرگذار (مشخص کردن عوامل متغیر، ثابت و فرضیه برای حل مسئله بیان نموده و با انجام آزمایش، درستی و نادرستی فرضیه‌های خود را بررسی کرده و نتیجه‌گیری خود را کتبی ارائه می‌دهد.	دانش آموز با انجام بازی، با مسئله مواجه شده و از طریق تعیین عوامل اثرگذار (مشخص کردن عوامل متغیر، ثابت و فرضیه برای حل مسئله بیان نموده و آن را آزمایش کرده و درستی و نادرستی آن را بررسی کرده و نتیجه‌گیری خود را کتبی ارائه می‌دهد.	دانش آموز با انجام بازی، با مسئله مواجه شده و از طریق تعیین عوامل اثرگذار (مشخص کردن عوامل متغیر، ثابت و فرضیه برای حل مسئله بیان نموده و آن را آزمایش کرده و درستی و نادرستی آن را بررسی کرده و نتیجه‌گیری خود را کتبی ارائه می‌دهد.
سطح ۳ (خیلی خوب)	سطح ۲ (خوب)	سطح ۱ (قابل قبول)	سطح ۰ (نیست)
فهرست کاملی از تغییرات پیرامون خود تهیه، نوع تغییرات آنها (جنس، شکل، اندازه، رنگ، بو و...) را مشخص کرده، با انجام آزمایش‌های متنوع، تغییرات را طبقه‌بندی و نامگذاری و در مورد دخالت انسان در تغییرات طبیعت و مفید یا مضر بودن آنها و سرعت تغییرات برخی از مواد، اطلاعات کاملی جمع‌آوری می‌کند و به کلاس گزارش می‌دهد.	فهرستی از تغییرات پیرامون خود تهیه، نوع تغییرات آنها (جنس، شکل، اندازه، رنگ، بو و...) را مشخص کرده، با انجام آزمایش‌هایی، تغییرات را طبقه‌بندی و در مورد دخالت انسان در تغییرات طبیعت و مفید یا مضر بودن آنها و سرعت تغییرات برخی از مواد، اطلاعات جمع‌آوری می‌کند و به کلاس گزارش می‌دهد.	فهرست مختصری از تغییرات پیرامون خود تهیه، نوع تغییرات آنها (جنس، شکل، اندازه، رنگ، بو و...) را مشخص کرده، با انجام فعالیت‌های کتاب، تغییرات را طبقه‌بندی، نامگذاری و در مورد دخالت انسان در تغییرات طبیعت و مفید یا مضر بودن آنها، اطلاعات مختصری جمع‌آوری می‌کند و به کلاس گزارش می‌دهد.	فهرست مختصری از تغییرات پیرامون خود تهیه، نوع تغییرات آنها (جنس، شکل، اندازه، رنگ، بو و...) را مشخص کرده، با انجام فعالیت‌های کتاب، تغییرات را طبقه‌بندی، نامگذاری و در مورد دخالت انسان در تغییرات طبیعت و مفید یا مضر بودن آنها، اطلاعات مختصری جمع‌آوری می‌کند و به کلاس گزارش می‌دهد.
با استفاده از ابزارهای متنوع، نور را تجزیه می‌کند و با کمک ذره‌بین، تصاویر مختلف را تشکیل می‌دهد. به نمونه‌هایی از کاربردهای عدسی در زندگی اشاره نموده و درباره آنها اطلاعاتی جمع‌آوری می‌کند و به کلاس گزارش می‌دهد.	با استفاده از حداقل دو ابزار نور را تجزیه می‌کند و به کمک ذره‌بین تصاویری از اجسام را تشکیل می‌دهد. به نمونه‌هایی از کاربرد عدسی در زندگی اشاره می‌کند.	با استفاده از حداقل یک ابزار نور را تجزیه می‌کند و به کمک ذره‌بین تصاویری از اجسام را تشکیل می‌دهد. به نمونه‌هایی از کاربرد عدسی در زندگی (در حد کتاب درسی) اشاره می‌کند.	با استفاده از حداقل یک ابزار نور را تجزیه می‌کند و به کمک ذره‌بین تصاویری از اجسام را تشکیل می‌دهد. به نمونه‌هایی از کاربرد عدسی در زندگی (در حد کتاب درسی) اشاره می‌کند.
با انجام فعالیت‌های کتاب، رابطه بین قسمت‌های مختلف اهرم را کشف و در جدول مقایسه‌ای نشان می‌دهد و به‌طور صحیح نتیجه‌گیری می‌کند. نمونه‌های متنوعی از ابزار و وسایلی که در زندگی روزمره مانند اهرم عمل کرده، به کار برده و آنها را براساس محل تکیه‌گاه، طبقه‌بندی می‌کند.	با انجام فعالیت‌های کتاب، رابطه بین قسمت‌های مختلف اهرم را کشف و در جدول مقایسه‌ای نشان می‌دهد و نتیجه‌گیری می‌کند. چند نمونه از ابزار و وسایلی که در زندگی روزمره مانند اهرم عمل کرده، به کار برده و آنها را براساس محل تکیه‌گاه، طبقه‌بندی می‌کند.	با انجام فعالیت‌های کتاب، رابطه بین قسمت‌های مختلف اهرم را در جدولی نشان می‌دهد. نمونه‌ای از ابزار و وسایلی که در زندگی روزمره مانند اهرم عمل کرده، به کار برده و آنها را براساس محل تکیه‌گاه، طبقه‌بندی می‌کند.	با انجام فعالیت‌های کتاب، رابطه بین قسمت‌های مختلف اهرم را در جدولی نشان می‌دهد. نمونه‌ای از ابزار و وسایلی که در زندگی روزمره مانند اهرم عمل کرده، به کار برده و آنها را براساس محل تکیه‌گاه، طبقه‌بندی می‌کند.
مهارت‌های فرایندی و روش علمی	ماده تغییر می‌کند	رنگین کمان	کارها آسان می‌شود (۱)
مواد و تغییرات آن	حرکت و انرژی		

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکردی درس «علوم تجربی» پایه پنجم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

عبارت کارنامه	درس
حرکت و انرژی	۹
کارها آسان می‌شود (۲)	۹
برگی از تاریخ زمین	۴
زمین و پیرامون آن	۱۰
خاک با ارزش	۱۰

سطح ۱ (قابل قبول)	سطح ۲ (خوب)	سطح ۳ (خیلی خوب)
<p>با انجام فعالیت‌های کتاب، در مورد برخی از ماشین‌های ساده و کاربرد آنها در زندگی به طور مختصر توضیح می‌دهد. یک ماشین مرکب با استفاده از ماشین‌های ساده (حداقل ۳ ماشین) می‌سازد و به کار می‌گیرد.</p>	<p>با انجام فعالیت‌های کتاب، در مورد اغلب ماشین‌های ساده و کاربرد آنها در زندگی توضیح می‌دهد. یک ماشین مرکب با استفاده از ماشین‌های ساده (حداقل ۴ ماشین) می‌سازد و به کار می‌گیرد.</p>	<p>با انجام فعالیت‌های کتاب، در مورد ماشین‌های ساده (سطح شش‌درا، گوه، قوزقه، پیچ، چرخ محور و اهرم) و کاربرد آنها در زندگی توضیح می‌دهد. یک ماشین مرکب با استفاده از ماشین‌های ساده (هر ۶ ماشین) می‌سازد و به کار می‌گیرد.</p>
<p>از طریق مشاهده اثر بدن جانداران، به برخی از ویژگی‌های آن اشاره می‌کند. با انجام فعالیت کتاب، نحوه تشکیل فسل و فایده مطالعه فسل‌ها را به دربارۀ برخی از کاربردهای فسل در زندگی، اطلاعات جمع‌آوری می‌کند و به کلاس گزارش می‌دهد.</p>	<p>از طریق مشاهده اثر بدن جانداران، به برخی از ویژگی‌های آن اشاره می‌کند. با انجام فعالیت کتاب، نحوه تشکیل فسل و فایده مطالعه فسل‌ها را توضیح داده و دربارۀ برخی از کاربردهای فسل در زندگی، اطلاعات جمع‌آوری می‌کند و به کلاس گزارش می‌دهد.</p>	<p>از طریق مشاهده اثر بدن جانداران، به چند مورد از ویژگی‌های آنها اشاره می‌کند. با انجام فعالیت کتاب، نحوه تشکیل فسل و فایده مطالعه فسل‌ها را به درستی توضیح داده، دربارۀ کاربردهای فسل در زندگی، اطلاعات جمع‌آوری می‌کند و به کلاس گزارش می‌دهد.</p>
<p>با انجام فعالیت‌های کتاب، در مورد برخی از عوامل مؤثر در تشکیل خاک (خرق شدن سنگ‌ها، گیاهان، جانوران، آب و هوا، ۱۰۰) و نفوذپذیری آب در خاک، گزارش مختصری ارائه می‌دهد. درباره برخی از عواملی که بر فرسایش خاک اثر می‌گذارد، اطلاعات جمع‌آوری کرده و برای جلوگیری از فرسایش خاک پیشنهادهایی ارائه می‌دهد.</p>	<p>با انجام فعالیت‌های کتاب، در مورد اغلب عوامل مؤثر در تشکیل خاک (خرق شدن سنگ‌ها، گیاهان، جانوران، آب و هوا، ۱۰۰) و نفوذپذیری آب در خاک، گزارش ارائه می‌دهد. درباره اکثر عواملی که بر فرسایش خاک اثر می‌گذارد، اطلاعات جمع‌آوری کرده و برای جلوگیری از فرسایش خاک پیشنهادهایی ارائه می‌دهد.</p>	<p>با انجام فعالیت‌های کتاب، در مورد عوامل مؤثر در تشکیل خاک (خرق شدن سنگ‌ها، گیاهان، جانوران، آب و هوا، ۱۰۰) و نفوذپذیری آب در خاک، گزارش کاملی ارائه می‌دهد. درباره عواملی که بر فرسایش خاک اثر می‌گذارد، اطلاعات جمع‌آوری کرده و برای جلوگیری از فرسایش خاک پیشنهادهای متنوعی ارائه می‌دهد.</p>

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکردی درس «علوم تجربی» پایه پنجم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۳۰۰ - ۹۹

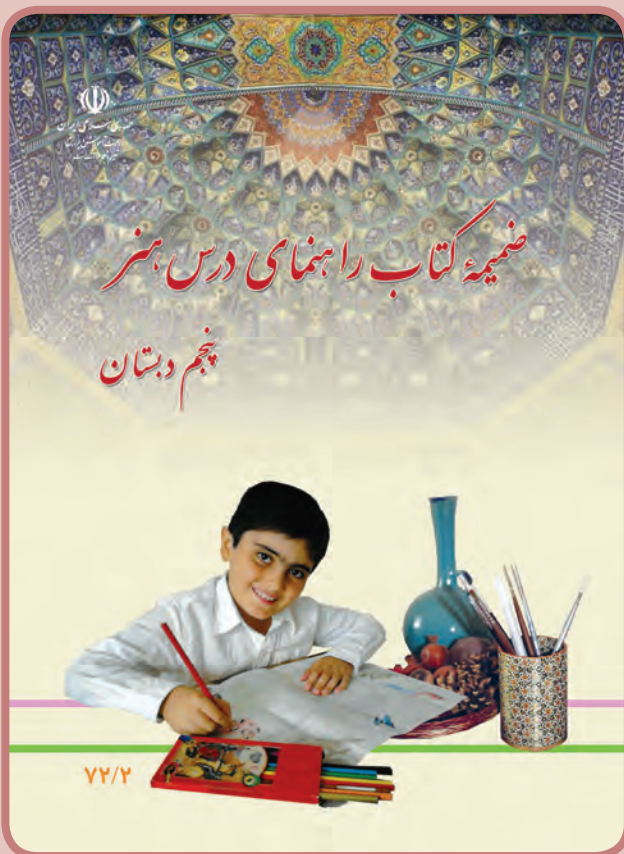
عنوان کارنامه	درس		
دنیای زنده، بدن انسان و سلامت	حرکت بدن	<p>سطح ۱ (قابل قبول)</p> <p>مدل دست را ساخته و با آن کار ماهیچه و استخوان را بیان می‌کند. برخی از راه‌های حفظ سلامت اسکلت و ماهیچه‌ها را در فعالیت‌های مختلف بیان می‌کند و به کار می‌گیرد.</p>	
	۵	<p>با انجام فعالیت‌های کتاب، ساختمان چشم و گوش و کارکرد اجزای مختلف آنها را بیان می‌کند. درباره حفظ سلامت چشم و گوش با استفاده از یک منبع، اطلاعات جمع‌آوری می‌کند و گزارش مختصری ارائه می‌دهد و در برخی موارد به کار می‌گیرد.</p>	
	۶	<p>با انجام فعالیت‌های کتاب، درباره حس چشایی، بویایی، لامسه و کارکرد اجزای مختلف آنها توضیح مختصر می‌دهد. درباره راه‌های حفظ سلامت آنها با استفاده از یک منبع، اطلاعات جمع‌آوری کرده و گزارش مختصری ارائه می‌دهد و در برخی موارد به کار می‌گیرد.</p>	
چه خبر؟ (۲)	۷	<p>با انجام فعالیت‌های کتاب، درباره حس چشایی، بویایی، لامسه و کارکرد اجزای مختلف آنها به طور کامل توضیح می‌دهد و درباره راه‌های حفظ سلامت آنها با استفاده از منابع مختلف (کتاب، مجله و...)، اطلاعات جمع‌آوری کرده و گزارش کاملی ارائه می‌دهد و همواره به کار می‌گیرد.</p>	
سطح ۳ (خیلی خوب)	سطح ۲ (خوب)	سطح ۱ (قابل قبول)	سطح ۰ (نیست)
مدل دست را به درستی می‌سازد و با آن کار ماهیچه، استخوان و مفصل را توضیح می‌دهد. راه‌های حفظ سلامت اسکلت و ماهیچه‌ها را در فعالیت‌های مختلف بیان می‌کند و به کار می‌گیرد.	مدل دست را ساخته و با آن کار ماهیچه، استخوان و مفصل را به طور مختصر توضیح می‌دهد. اغلب راه‌های حفظ سلامت اسکلت و ماهیچه‌ها را در فعالیت‌های مختلف بیان می‌کند و به کار می‌گیرد.	مدل دست را ساخته و با آن کار ماهیچه، استخوان و گوش و کارکرد اجزای مختلف آنها را توضیح می‌دهد. درباره حفظ سلامت چشم و گوش با استفاده از یک منبع، اطلاعات جمع‌آوری می‌کند و گزارش مختصری ارائه می‌دهد و در اکثر موارد به کار می‌گیرد.	با انجام فعالیت‌های کتاب، ساختمان چشم و گوش و کارکرد اجزای مختلف آنها را به طور کامل توضیح می‌دهد. درباره حفظ سلامت چشم و گوش با استفاده از منابع مختلف (کتاب، مجله و...)، اطلاعات جمع‌آوری می‌کند و گزارش کاملی ارائه می‌دهد و همواره به کار می‌گیرد.

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکردی درس «علوم تجربی» پایه پنجم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

عناوین کارنامه	درس
بکارید و بخورید	۱۱
	۱۲
دنیای زنده، بدن انسان و سلامت	۱۱
	۱۲
سطح ۱ (قابل قبول)	با انجام فعالیت‌های کتاب، درباره برخی از عوامل مؤثر بر رشد گیاه (نور، هوا، آب، خاک) اطلاعات جمع‌آوری می‌کند و مشاهدات خود را بیان می‌کند و در زندگی روزمره به کار می‌بندد. در مورد کاشتین گیاه و رشد آن در برخی از مناطق، پیشنهادی ارائه می‌دهد.
سطح ۲ (خوب)	با انجام فعالیت‌های کتاب، درباره اغلب عوامل مؤثر بر رشد گیاه (نور، هوا، آب، خاک) اطلاعات جمع‌آوری می‌کند و مشاهدات خود را در قالب جدولی ارائه می‌دهد و در زندگی روزمره به کار می‌بندد. در مورد کاشتین گیاه و رشد آن در اغلب مناطق پیشنهادی ارائه می‌دهد.
سطح ۳ (خیلی خوب)	با انجام فعالیت‌های کتاب، درباره عوامل مؤثر بر رشد گیاه (نور، هوا، آب، خاک) اطلاعات جمع‌آوری می‌کند و مشاهدات خود را در قالب جدول و نمودار ارائه می‌دهد و در زندگی روزمره به کار می‌بندد. در مورد کاشتین گیاه و رشد آن در مناطق مختلف پیشنهادی متنوعی ارائه می‌دهد.
سطح ۱ (قابل قبول)	با انجام فعالیت‌های کتاب، تاز کشنده، آوند، رگبرگ و روزنه را با راهنمایی معلم تشخیص داده و به کارکرد آنها اشاره می‌کند و از طریق کاوشگری، نحوه انتقال مواد و آب از ریشه به سایر قسمت‌های گیاه و تبادل اکسیژن و کربن‌دی‌اکسید از روزنه در گیاه را تا حدودی بیان می‌کند ولی برای نوشتن یک داستان علمی تخیلی با عنوان «از ریشه تا برگ» به راهنمایی معلم نیاز دارد.
سطح ۲ (خوب)	با انجام فعالیت‌های کتاب، تاز کشنده، آوند، رگبرگ و روزنه را تشخیص داده و در مورد کارکرد آنها توضیح می‌دهد. از طریق کاوشگری، نحوه انتقال مواد و آب از ریشه به سایر قسمت‌های گیاه و تبادل اکسیژن و کربن‌دی‌اکسید از روزنه در گیاه را به طور مختصر بیان می‌کند و یک داستان علمی تخیلی به عنوان «از ریشه تا برگ» می‌نویسد.
سطح ۳ (خیلی خوب)	با انجام فعالیت‌های کتاب، تاز کشنده، آوند، رگبرگ و روزنه را تشخیص داده و در مورد کارکرد آنها توضیح کامل می‌دهد. از طریق کاوشگری، نحوه انتقال مواد و آب از ریشه به سایر قسمت‌های گیاه و تبادل اکسیژن و کربن‌دی‌اکسید از روزنه در گیاه را به طور کامل بیان می‌کند و یک داستان علمی تخیلی به عنوان «از ریشه تا برگ» (همراه با شکل) می‌نویسد.

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس هنر

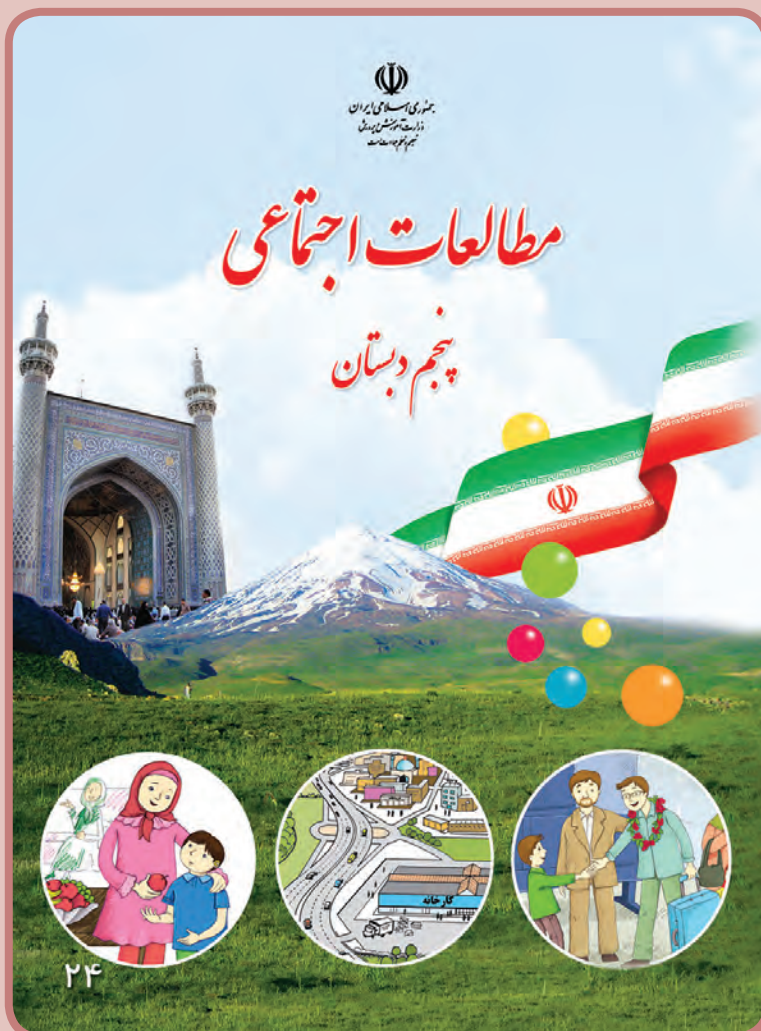
جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «هنر» پایه پنجم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطح عملکرد	
خیلی خوب	در آفرینش‌های هنری، مشاهدات خود از طبیعت و میراث فرهنگی را در ترکیب تازه و متنوع به کار می‌گیرد.
خوب	در آفرینش‌های هنری، مشاهدات خود از طبیعت و میراث فرهنگی را در ترکیب تازه به کار می‌گیرد.
قابل قبول	در بیشتر آفرینش‌های هنری، مشاهدات خود از طبیعت و میراث فرهنگی را در ترکیب تازه به کار می‌گیرد.
نیازمند آموزش	برای به کار گرفتن مشاهدات خود از طبیعت و میراث فرهنگی در آفرینش‌های هنری به راهنمایی معلم نیاز دارد.
خیلی خوب	در آفرینش‌های هنری خود و در زیباسازی محیط پیرامون، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را به شکل مناسب به کار می‌گیرد.
خوب	در بیشتر آفرینش‌های هنری خود و در زیباسازی محیط پیرامون، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را به شکل مناسب به کار می‌گیرد.
قابل قبول	در برخی از آفرینش‌های هنری خود و در زیباسازی محیط پیرامون، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را به شکل مناسب به کار می‌گیرد.
نیازمند آموزش	در به کارگیری عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی در آفرینش‌های هنری خود و در زیباسازی محیط پیرامون به کمک معلم نیاز دارد.
خیلی خوب	احساسات و معنای مورد نظر خود را با استفاده از مواد و ابزار مناسب در قالب یک اثر هنری بیان می‌کند. در استفاده و نگهداری از ابزار و وسایل و در محیط پیرامون خود نکات ایمنی، بهداشتی، نظم و پاکیزگی را کاملاً رعایت می‌کند.
خوب	در بیشتر موارد، احساسات و معنای مورد نظر خود را با استفاده از مواد و ابزار مناسب در قالب یک اثر هنری بیان می‌کند. در استفاده و نگهداری از ابزار و وسایل و در محیط پیرامون خود نکات ایمنی، بهداشتی، نظم و پاکیزگی را کاملاً رعایت می‌کند.
قابل قبول	در برخی موارد، احساسات و معنای مورد نظر خود را با استفاده از مواد و ابزار مناسب در قالب یک اثر هنری بیان می‌کند. در استفاده و نگهداری از ابزار و وسایل و در محیط پیرامون خود نکات ایمنی، بهداشتی، نظم و پاکیزگی را کاملاً رعایت می‌کند.
نیازمند آموزش	برای بیان احساسات و معنای مورد نظر خود، با استفاده از مواد و ابزار مناسب به راهنمایی معلم نیاز دارد.

نشانه‌های تحقق	– مشاهده طبیعت و میراث فرهنگی - هنری ایران – به کارگیری قوه تخیل و خلاقیت خود در آفرینش هنری
اهداف کلی	به کارگیری قوه تخیل و خلاقیت در آفرینش هنری
عناوین کارنامه	پرورش ایده
	بیان ایده
	آفرینش هنری

سطوح عملکرد		اهداف کلی	نشانه‌های تحقق	عناوین کارنامه
عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی در طبیعت را تشخیص می‌دهد و برای حفظ و نگهداری آن به عنوان بخشی از خلقت تلاش می‌کند.	خیلی خوب	شناسایی عناصر بصری در طبیعت	- شناسایی عناصر بصری در طبیعت - شناسایی قواعد زیبایی‌شناسی در طبیعت به عنوان بخشی از خلقت پروردگار و تلاش برای نگهداری از آن	زیبایی‌شناسی
در بیشتر موارد، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی در طبیعت را تشخیص می‌دهد و برای حفظ و نگهداری آن به عنوان بخشی از خلقت تلاش می‌کند.	خوب	درک زیبایی‌های طبیعت و توجه به خالق آن		
عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی در طبیعت را با راهنمایی معلم تشخیص می‌دهد.	نیازمند تلاش			زیبایی‌شناسی
عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را در آثار هنری و در محیط پیرامون تشخیص می‌دهد.	خیلی خوب			
در بیشتر موارد، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را در آثار هنری و در محیط پیرامون تشخیص می‌دهد.	خوب			درک زیبایی‌ها در آثار هنری
در برخی موارد، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را در آثار هنری و در محیط پیرامون تشخیص می‌دهد.	قابل قبول			
عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را در آثار هنری و در محیط پیرامون با راهنمایی معلم تشخیص می‌دهد.	نیازمند تلاش			درک هنری
اهمیت توجه به تاریخ و میراث فرهنگی - هنری ایران را با ذکر نمونه‌های متنوع بیان می‌کند. قواعد زیبایی‌شناسی را در میراث فرهنگی ایران تشخیص می‌دهد و در حفظ و نگهداری میراث فرهنگی تلاش می‌کند.	خیلی خوب			
اهمیت توجه به تاریخ و میراث فرهنگی - هنری ایران را با ذکر چند نمونه بیان می‌کند. در بیشتر موارد، قواعد زیبایی‌شناسی را در میراث فرهنگی ایران تشخیص می‌دهد. در حفظ و نگهداری میراث فرهنگی تلاش می‌کند.	خوب			
اهمیت توجه به تاریخ و میراث فرهنگی - هنری ایران را با ذکر دست کم دو نمونه بیان می‌کند. در برخی موارد، قواعد زیبایی‌شناسی را در میراث فرهنگی ایران تشخیص می‌دهد.	قابل قبول			
با راهنمایی معلم اهمیت توجه به تاریخ و میراث فرهنگی - هنری ایران را بیان می‌کند و قواعد زیبایی‌شناسی را در میراث فرهنگی ایران تشخیص می‌دهد.	نیازمند تلاش			
تأثیر احساسی - عاطفی یک اثر هنری را بر خود توصیف می‌کند. چگونگی به کارگیری قواعد زیبایی‌شناسی در یک اثر هنری را توصیف می‌کند. اثر هنری خود و دیگران را بر اساس قواعد زیبایی‌شناسی بررسی و نتیجه را گزارش می‌کند.	خیلی خوب			نقد هنری
تأثیر احساسی - عاطفی یک اثر هنری را بر خود بیان می‌کند. چگونگی به کارگیری قواعد زیبایی‌شناسی در یک اثر هنری را بیان می‌کند. در بیشتر موارد، اثر هنری خود و دیگران را بر اساس قواعد زیبایی‌شناسی بررسی و نتیجه را گزارش می‌کند.	خوب			
در بیشتر موارد، تأثیر احساسی - عاطفی یک اثر هنری را بر خود و چگونگی به کارگیری قواعد زیبایی‌شناسی در یک اثر هنری را بیان می‌کند. در برخی موارد، اثر هنری خود و دیگران را بر اساس قواعد زیبایی‌شناسی بررسی و نتیجه را گزارش می‌کند.	قابل قبول			
برای بیان تأثیر احساسی - عاطفی یک اثر هنری بر خود و بررسی اثر هنری خود و دیگران بر اساس قواعد زیبایی‌شناسی به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش			

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس مطالعات اجتماعی

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	نکات لازم در برقراری ارتباط با دیگران را ذکر و رعایت کرده، با توجه به معیارها، گفت‌وگوی دیگران را ارزیابی می‌کند. احساسات خود و راه‌های غلبه بر غم و ترس‌های نابجا، به وجود آوردن شادی برای خود و دیگران و همدلی با آنها در موقعیت‌های مختلف بررسی و بیان می‌کند. گروه را تعریف کرده و نکات مهم برای عضو مؤثر بودن در گروه را برمی‌شمرد و می‌تواند کار گروهی را به بهترین وجه انجام دهد.	– بیان راه‌های مناسب همدلی با دیگران – شناسایی برخی تکالیف و مسئولیت‌ها نسبت به خود و دیگران و رعایت آنها – رعایت نکات مربوط به کار گروهی	۳، ۴ و ۱۰	– شناخت و رعایت اصول برقراری ارتباط مؤثر با دیگران و تعامل مناسب در گروه	نظام اجتماعی
خوب	نکات لازم در برقراری ارتباط با دیگران را ذکر و رعایت می‌کند. برای ارزیابی گفت‌وگوی دیگران به اغلب معیارها توجه می‌کند. احساسات خود و راه‌های غلبه بر غم و ترس‌های نابجا، به وجود آوردن شادی برای خود و دیگران و همدلی با آنها را در اغلب موقعیت‌ها بررسی و بیان می‌کند. گروه را تعریف کرده و اغلب نکات مهم برای عضو مؤثر بودن در گروه را برمی‌شمرد و می‌تواند کار گروهی را به بهترین وجه انجام دهد.	– ذکر و رعایت نکات لازم در برقراری ارتباط با دیگران (گوش دادن، سخن گفتن، حریم شخصی، ارتباط غیر کلامی) و ارزیابی گفتگوی همکلاسان – بیان احساسات خود – بیان راه‌های مناسب همدلی با دیگران	۳ و ۲، ۱	– شناخت و رعایت اصول برقراری ارتباط مؤثر با دیگران و تعامل مناسب در گروه	
قابل قبول	به برخی از نکات لازم در برقراری ارتباط با دیگران اشاره کرده و آنها را رعایت می‌کند. راه‌های غلبه بر احساسات خود و برخی از راه‌های غلبه بر غم و ترس‌های نابجا، به وجود آوردن شادی برای خود و دیگران و همدلی با آنها را در برخی از موقعیت‌ها بررسی و بیان می‌کند. به تعریف گروه اشاره کرده و برخی نکات مهم برای عضو مؤثر بودن در گروه را برمی‌شمرد. با محدودی نکات لازم همکاری در گروه را رعایت می‌کند.	– بیان نقش و وظایف مؤسسات اجتماعی (شوراها، هلال احمر و سازمان انتقال خون) با موضوع همدلی – بیان ویژگی‌های ارکان حکومت جمهوری اسلامی – تکمیل نمودار ارکان حکومت جمهوری اسلامی – تشخیص رابطه وظایف قوای سه‌گانه با امور زندگی روزمره – کشف شباهت‌های مدیریت یک اردو با مدیریت یک کشور		– شناخت نقش و وظایف نهاد حکومت و برخی گروه‌ها و مؤسسات اجتماعی (شوراها، هلال احمر و سازمان انتقال خون)	
نیازمند آموزش	نقش و وظایف مؤسسات اجتماعی را بیان می‌کند. نمودار ارکان حکومت جمهوری اسلامی را تکمیل می‌کند و می‌تواند شباهت‌های مدیریت یک اردو و اداره یک کشور را کشف کند. رابطه انقلاب امور زندگی روزمره را با وظایف قوای سه‌گانه تشخیص می‌دهد.				
خیلی خوب	نقش و وظایف مؤسسات اجتماعی را بیان می‌کند. نمودار ارکان حکومت جمهوری اسلامی را تکمیل می‌کند و می‌تواند حداقل سه مورد از رابطه امور زندگی روزمره با وظایف قوای سه‌گانه را تشخیص دهد.				
خوب	نقش و وظایف اغلب مؤسسات اجتماعی را بیان می‌کند. نمودار ارکان حکومت جمهوری اسلامی را تکمیل می‌کند و می‌تواند حداقل سه مورد از رابطه امور زندگی روزمره با وظایف قوای سه‌گانه را تشخیص دهد.				
قابل قبول	نقش و وظایف برخی از مؤسسات اجتماعی را بیان می‌کند. نمودار ارکان حکومت جمهوری اسلامی را تکمیل می‌کند و حداقل یک مورد از امور زندگی روزمره را با وظایف قوای سه‌گانه تشخیص می‌دهد.				
نیازمند آموزش	در بیان نقش و وظایف مؤسسات اجتماعی، ارکان حکومت جمهوری اسلامی و وظایف قوای سه‌گانه به راه‌هایی کمک معلم نیاز دارد.				

سطوح عملکرد

دانشمندان و وزیران دوره «ورود اسلام به ایران تا پایان دوره تیموری» را نام برده و درباره اقدامات آنها توضیح کافی می‌دهد. شعرا و آثار آنها و آثار تاریخی به جامانده از آن دوره و علل رونق هنر و زبان فارسی را بیان می‌کند و می‌تواند با استفاده از واژه‌های داده شده متن کاملی درباره شخصیت‌های مهم این دوره بنویسد.	خوب
دانشمندان و وزیران دوره «ورود اسلام به ایران تا پایان دوره تیموری» را نام برده و درباره اقدامات آنها به طور مختصر توضیح می‌دهد. اغلب شعرا و آثار آنها و همچنین آثار تاریخی به جامانده از آن دوره و برخی از علل رونق هنر و زبان فارسی را بیان می‌کند و می‌تواند با استفاده از واژه‌های داده شده، معنی درباره یکی از شخصیت‌ها بنویسد.	خوب
برخی از دانشمندان و وزیران «دوره ورود اسلام به ایران تا پایان دوره تیموری» را نام برده و نمونه‌هایی از اقدامات آنها را بیان می‌کند. برخی از شعرا و آثار آنها و همچنین آثار تاریخی به جامانده از آن دوره را ذکر می‌کند و می‌تواند با استفاده از برخی از واژه‌های داده شده، عبارتی درباره یکی از شخصیت‌ها بنویسد.	قابل قبول
برخی از دانشمندان و وزیران دوره «ورود اسلام به ایران تا پایان دوره تیموری» را نام برده و برای بیان مطالبی درباره اقدامات آنها و ذکر نام شعرا و آثار به جامانده از آن دوره و نوشتن یک متن، به راهنمایی و کمک معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
رویدادهای مهم تاریخ اسلام، علل و عوامل آنها را شرح داده و به ترتیب روی نمودار خط زمان نشان می‌دهد. عبارات مرتبط با اقدامات مهم شخصیت‌های تاریخ اسلام را تکمیل می‌کند. محاسبات مرتبط با آن را انجام می‌دهد.	خیلی خوب
اغلب رویدادهای مهم تاریخ اسلام، علل و عوامل آنها را شرح داده، اغلب آنها را به ترتیب روی نمودار خط زمان نشان می‌دهد. اغلب عبارات مرتبط با اقدامات مهم شخصیت‌های تاریخ اسلام را تکمیل می‌کند. مبدأ تاریخ مسلمانان را توضیح داده و محاسبات مرتبط با آن را انجام می‌دهد.	خوب
برخی از رویدادهای مهم تاریخ اسلام، علل و عوامل آنها را شرح داده، برخی از آنها را به ترتیب روی نمودار خط زمان نشان می‌دهد. برخی عبارات مرتبط با اقدامات مهم شخصیت‌های تاریخ اسلام را تکمیل می‌کند. مبدأ تاریخ مسلمانان را توضیح داده و محاسبات مرتبط با آن را انجام می‌دهد.	قابل قبول
برای بیان رویدادهای مهم تاریخ اسلام، علل و عوامل آنها، نشان دادن آنها به ترتیب روی نمودار خط زمان، تکمیل عبارات مرتبط با اقدامات مهم شخصیت‌های تاریخ اسلام، توضیح مبدأ تاریخ مسلمانان و برای محاسبات مرتبط با آن به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

نشانه‌های تحقق

<ul style="list-style-type: none"> - برشمردن اقدامات وزیران ایرانی - بیان نام برخی شعرا، دانشمندان و آثار آنها - نام بردن آثار تاریخی دوره ورود اسلام به ایران تا پایان دوره تیموری - نوشتن متن کوتاه در مورد شخصیت‌های این دوره - بیان علل رونق هنر و زبان فارسی در دوره‌های حکومت‌های ایرانی 	۱۹ و ۲۰	اهداف کلی	عناوین کارنامه
<ul style="list-style-type: none"> - شناخت رویدادهای مهم تاریخ صدر اسلام از بعثت پیامبر(ص) تا قیام عاشورا 	۱۵، ۱۶ و ۱۸	اهداف جزئی	
<ul style="list-style-type: none"> - بیان علت و چگونگی رویدادهای مهم تاریخ صدر اسلام (بعثت، محاصره اقتصادی، هجرت، فتح مکه، جنگ صفین، قیام عاشورا) - نشان دادن رویدادهای مهم تاریخ اسلام به ترتیب بر روی نمودار خط زمان - تکمیل عبارات مرتبط با اقدامات مهم شخصیت‌های تاریخ صدر اسلام - بیان مبدأ تاریخ مسلمانان و انجام محاسبه مربوط به سال شمسی 			فرهنگ و هویت
			زمان، تداوم و تغییر

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
رویدادهای مهم سیاسی حکومت‌ها و سلسله‌های پس از ورود اسلام به ایران تا دوره تیموری و پیامدهای آنها را بیان می‌کند و این سلسله‌ها را روی نمودار خط زمان نشان داده و به وسیله نقشه، قلمرو آنها را با یکدیگر مقایسه می‌کند.	خیلی خوب	مقایسه وسعت قلمرو سلسله‌ها و حکومت‌های ایرانی پس از ورود اسلام به ایران تا پایان دوره تیموری بر روی نقشه بیان رویدادهای سیاسی، تاریخ ایران و پیامدهای آنها (از تشکیل حکومت ترکان تا پایان دوره تیموری) جانمایی سلسله‌های حکومت‌ها روی نمودار خط زمان	۱۹، ۲۰، ۲۱ و ۲۲	آشنایی با رویدادهای سیاسی و سلسله‌های پس از ورود اسلام به ایران تا پایان دوره تیموری	زمان، تداوم و تغییر
اغلب رویدادهای مهم سیاسی حکومت‌ها و سلسله‌های پس از ورود اسلام به ایران تا دوره تیموری و برخی از پیامدهای آنها را توضیح می‌دهد و این سلسله‌ها را بر روی نمودار خط زمان نشان داده و به وسیله نقشه، قلمرو آنها را با یکدیگر مقایسه می‌کند.	خوب				
برخی از رویدادهای مهم سیاسی حکومت‌ها و سلسله‌های پس از ورود اسلام به ایران تا دوره تیموری را بیان و بر روی نمودار خط زمان نشان داده و به وسیله نقشه، قلمرو آنها را با یکدیگر مقایسه می‌کند.	قابل قبول				
برای نام بردن حکومت‌ها و سلسله‌های پس از ورود اسلام به ایران تا دوره تیموری و رویدادهای سیاسی مهم و پیامدهای آنها و نشان دادن آنها بر روی نمودار خط زمان و مقایسه کردن قلمرو آنها با یکدیگر به وسیله نقشه، به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش				
حرکت وضعی و انتقالی زمین را تعریف کرده و نتایج آن را بیان می‌کند. خطوط فرضی را روی کره جغرافیا با تصویر نشان می‌دهد. جهت قبله در ایران را به طور کامل (جنوب غربی) بیان می‌کند.	خیلی خوب	تعریف حرکات وضعی و انتقالی زمین و بیان نتایج آنها نشان دادن موقعیت مکانی پدیده‌ها و خطوط فرضی (استوا، مدارها، نصف‌النهار مبدأ، نیمکره) بر روی کره جغرافیا یا تصویر بیان جهت قبله در ایران و نشان دادن آن بر روی نقشه	۱۳، ۱۴ و ۱۵	شناخت حرکات زمین و موقعیت مکانی پدیده‌ها قبله‌یابی	فضا و مکان
حرکت وضعی و انتقالی زمین را تعریف و نتایج آن را بیان می‌کند. اغلب خطوط فرضی را روی کره جغرافیا با تصویر نشان می‌دهد. جهت قبله در ایران را به طور کامل (جنوب غربی) بیان می‌کند.	خوب				
حرکت وضعی و انتقالی زمین را تعریف و نتایج آن را بیان می‌کند. برخی از خطوط فرضی را روی کره جغرافیا با تصویر نشان می‌دهد. جهت قبله در ایران را تا حدودی (جنوب) بیان می‌کند.	قابل قبول				
برای تعریف حرکت وضعی و انتقالی زمین و نتایج آن و نشان دادن خطوط فرضی روی کره جغرافیا و پیدا کردن جهت قبله در ایران به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش				

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکردی درس «مطالعات اجتماعی» پایه پنجم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰ - ۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	با استفاده از نقشه و متن کتاب، ویژگی‌های طبیعی و انسانی کشورهای همسایه ایران را استخراج و اشتراکات این کشورها را با ایران بیان می‌کند. اقیانوس‌ها و قاره‌ها را روی کره جغرافیایی نشان می‌دهد و روی نقشه جهان جانمایی می‌کند. شیوه‌های متنوع زندگی در نواحی مختلف قاره آسیا را از ابعاد مختلف بررسی و با یکدیگر مقایسه می‌کند.	<ul style="list-style-type: none"> - استخراج ویژگی‌های طبیعی و انسانی کشورهای همسایه ایران (جمهوری آذربایجان، ارمنستان، پاکستان و عراق) با استفاده از نقشه و کتاب - بیان اشتراکات ایران با کشورهای همسایه - بیان و جانمایی اقیانوس‌ها و قاره‌ها روی نقشه جهان - مقایسه شیوه‌های متنوع زندگی در قاره آسیا (قطبی، سیبری، بیابانی) در ابعاد مختلف (آب و هوا، پوشش گیاهی، زندگی جانوری، مسکن، تغذیه، نوع فعالیت) 	۱۱، ۱۲، ۱۴ و ۱۷	- آشنایی با ویژگی‌های طبیعی و انسانی برخی از کشورهای همسایه ایران، شناخت وجود قاره‌ها و اقیانوس‌ها و برخی ویژگی‌های قاره آسیا	فضا و مکان
خوب	با استفاده از نقشه و متن کتاب، برخی از ویژگی‌های طبیعی و انسانی کشورهای همسایه ایران را با استفاده از نقشه و متن کتاب، اغلب ویژگی‌های طبیعی و انسانی کشورهای همسایه ایران را استخراج و اشتراکات این کشورها را با ایران بیان می‌کند. اقیانوس‌ها و قاره‌ها را روی کره جغرافیایی نشان می‌دهد و روی نقشه جهان جانمایی می‌کند. شیوه‌های متنوع زندگی در نواحی مختلف قاره آسیا را از ابعاد مختلف در اغلب موارد بررسی و با یکدیگر مقایسه می‌کند.				
قابل قبول	با استفاده از نقشه و متن کتاب، توضیح ویژگی‌های طبیعی و انسانی و بیان اشتراکات این کشورها و مقایسه شیوه‌های متنوع زندگی در مناطق مختلف آسیا و تشخیص قاره‌ها و اقیانوس‌های جهان روی نقشه و نام بردن آنها به راهم‌نامی و کمک معلم نیاز دارد.				
نیازمند آموزش					

عناوین کارنامه	اهداف کلی	درس	نشانه‌های تحقق
منابع و فعالیت‌های اقتصادی	آشنایی با ویژگی‌ها و اهمیت برخی منابع ایران (جمعیت و منابع آب)	۵ و ۶	<ul style="list-style-type: none"> نشان دادن پراکندگی جمعیت و منابع آب (رودها) روی نقشه بیان علل و عوامل رشد جمعیت، پراکندگی جمعیت و مهاجرت کاوشگری درباره جمعیت مدرسه خود کاوشگری درباره مصارف آب در محیط زندگی خود و ارائه پیشنهاد خواندن نمودار جمعیت ایران (توصیف و تحلیل نمودار)
	آشنایی با صنعت و پراکندگی نواحی مهم صنعتی ایران	۷	<ul style="list-style-type: none"> بیان مفهوم صنعت بیان تفاوت صنایع مادر و مصرفی و نشان دادن پراکندگی آنها روی نقشه مربوط کردن مواد اولیه تعیین شده به کالاهای مشخص شده کاوشگری درباره عوامل تولید در یک کارخانه
			<p>پراکندگی جمعیت ایران و منابع آب ایران را روی نقشه نشان می‌دهد. علل و عوامل رشد جمعیت، پراکندگی جمعیت، مهاجرت را روی مدل و نمودار نشان داده و به طور کامل بیان می‌کند. می‌تواند درباره جمعیت مدرسه خود اطلاعاتی جمع‌آوری کرده و نمودار مربوط به آن را ترسیم و تحلیل کند. درباره مصارف آب در محیط زندگی خود بررسی نموده و در مورد نحوه درست مصارف آب پیشنهادهای متنوعی (در قالب جدول، پوستر و...) ارائه می‌کند.</p> <p>پراکندگی جمعیت ایران و منابع آب ایران را روی نقشه نشان می‌دهد. اغلب علل و عوامل رشد جمعیت، پراکندگی جمعیت، مهاجرت را روی مدل و نمودار نشان داده و بیان می‌کند و می‌تواند درباره جمعیت مدرسه خود اطلاعاتی جمع‌آوری کرده و نمودار مربوط به آن را ترسیم کند. درباره مصارف آب در محیط زندگی خود بررسی نموده و پیشنهادهایی در مورد نحوه درست مصارف آب ارائه می‌کند.</p> <p>پراکندگی جمعیت ایران و منابع آب ایران را روی نقشه نشان می‌دهد. برخی از علل و عوامل رشد جمعیت، پراکندگی جمعیت، مهاجرت را روی مدل و نمودار نشان می‌دهد و بیان می‌کند و می‌تواند درباره جمعیت مدرسه خود اطلاعاتی جمع‌آوری کرده و نمودار مربوط به آن را ترسیم کند. درباره مصارف آب در محیط زندگی خود بررسی نموده و پیشنهادی در مورد نحوه درست مصارف آب ارائه می‌کند.</p> <p>برای بیان پراکندگی جمعیت و منابع آب ایران و علل و عوامل رشد جمعیت و کاوش درباره جمعیت مدرسه خود و پیشنهاد در مورد مصارف آب در محیط زندگی، به راهنمایی و کمک معلم نیاز دارد.</p> <p>مفهوم صنعت را بیان می‌کند و تفاوت میان صنایع مادر و مصرفی را با ذکر مصادیق مختلف آنها توضیح می‌دهد و پراکندگی صنایع مادر و مصرفی را روی نقشه و نمودار نشان می‌دهد و مواد اولیه کالاهای تعیین شده را مشخص می‌کند و با کمک معلم در یک کارخانه نزدیک محل زندگی اطلاعاتی (از طریق بازدید یا پرسش و جواب) جمع‌آوری می‌کند.</p> <p>مفهوم صنعت را به طور مختصر بیان می‌کند و تفاوت میان صنایع مادر و مصرفی را با ذکر یک مثال بیان می‌کند و پراکندگی برخی از صنایع مادر و مصرفی را روی نقشه و نمودار نشان می‌دهد و مواد اولیه برخی از کالاهای تعیین شده را مشخص می‌کند و با کمک معلم درباره یکی از عوامل تولید در یک کارخانه نزدیک محل زندگی اطلاعاتی (از طریق بازدید یا پرسش و جواب) جمع‌آوری می‌کند.</p> <p>برای بیان مفهوم صنعت، تفاوت میان صنایع مادر و مصرفی، پراکندگی برخی از صنایع مادر و مصرفی و تشخیص مواد اولیه برخی از کالاهای تعیین شده و جمع‌آوری اطلاعات از یک کارخانه نزدیک محل زندگی خود به راهنمایی و کمک معلم نیاز دارد.</p>
			نیازمند آموزش

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکردی در «مطالعات اجتماعی» پایه پنجم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد	
خوب	<p>ضرورت راه‌ها و وسایل حمل و نقل را در زندگی انسان بیان می‌کند و درباره نحوه آمد و شد دانش‌آموزان و کارکنان به مدرسه یک تحقیق میدانی را به طور کامل انجام می‌دهد (تکمیل پرسشنامه و رسم نمودار و توضیح در مورد آن به طور کامل). راه‌ها و وسایل حمل و نقل را با یکدیگر به طور کامل مقایسه کرده و نقش آنها را در بازرگانی (صادرات و واردات) با مثال‌های مستقیم بیان می‌کند و بنادر و راه‌های مهم را روی نقشه نشان می‌دهد و نکات ایمنی را در سفرهای جاده‌ای توضیح می‌دهد.</p>
خوب	<p>ضرورت راه‌ها و وسایل حمل و نقل را در زندگی انسان بیان می‌کند و درباره نحوه آمد و شد دانش‌آموزان و کارکنان به مدرسه یک تحقیق میدانی را انجام می‌دهد (تکمیل پرسشنامه و رسم نمودار و توضیح در مورد آن). راه‌ها و وسایل حمل و نقل را در اغلب جنبه‌ها با یکدیگر مقایسه کرده و نقش آنها را در بازرگانی (صادرات و واردات) با چند مثال بیان می‌کند. اغلب بنادر و راه‌های مهم را روی نقشه نشان می‌دهد و بیشتر موارد نکات ایمنی را در سفرهای جاده‌ای توضیح می‌دهد.</p>
قابل قبول	<p>ضرورت راه‌ها و وسایل حمل و نقل را در زندگی انسان به طور مختصر بیان می‌کند و درباره نحوه آمد و شد دانش‌آموزان و کارکنان به مدرسه یک تحقیق میدانی در حد جمع‌آوری اطلاعات و تکمیل پرسشنامه انجام می‌دهد. راه‌ها و وسایل حمل و نقل را از برخی جنبه‌ها با یکدیگر مقایسه کرده و نقش آنها را در بازرگانی (صادرات و واردات) با یک مثال بیان می‌کند. برخی بنادر و راه‌های مهم را روی نقشه نشان داده و برخی از نکات ایمنی را در سفرهای جاده‌ای توضیح می‌دهد.</p>
نیازمند آموزش	<p>در بیان ضرورت راه و وسایل حمل و نقل در زندگی انسان، انجام یک تحقیق میدانی درباره نحوه آمد و شد دانش‌آموزان و کارکنان به مدرسه، مقایسه راه‌ها و وسایل حمل و نقل و بیان نقش آنها در بازرگانی با ذکر مثال و نشان دادن برخی بنادر و راه‌های مهم بر روی نقشه، نیاز به راهنمایی و کمک معلم دارد.</p>

نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
<ul style="list-style-type: none"> - بیان ضرورت وجود راه در زندگی انسان - مقایسه وسایل حمل و نقل و انواع راه‌ها - کاوشگری (میدانی) درباره آمد و شد به مدرسه - بیان مفهوم صادرات و واردات با ذکر مثال - بیان نکات ایمنی در سفرهای جاده‌ای - معین کردن بنادر و راه‌های مهم روی نقشه 	۸ و ۹	- آشنایی با انواع راه‌ها و وسایل حمل و نقل و نقش آنها در اقتصاد و بازرگانی	منابع و فعالیت‌های اقتصادی

بخش ششم

عناوین مواد درسی و موضوعات پایه ششم جهت درج در کارنامه توصیفی ۴۰۰-۹۹

قرآن

- خواندن (روخوانی، قرائت)
- آموزه‌های قرآنی (ترجمه کلمات و عبارات قرآنی، پیام قرآنی و داستان‌های قرآنی)

هدیه‌های آسمان

دانش آموزان اقلیت‌های دینی	دانش آموزان اهل سنت	
- خداشناسی	- خداشناسی	- خداشناسی
- پیامبری	- پیامبری	- پیامبری
- جهان آخرت	- جهان آخرت	- امامت
- آداب و اخلاق دینی	- قرآن کریم	- جهان آخرت
- مراسم دینی - ملی	- آداب و اخلاق اسلامی	- قرآن کریم
- تعالیم ویژه اقلیت‌های دینی	- احکام اسلامی	- آداب و اخلاق اسلامی
	- مراسم اسلامی	- احکام اسلامی
	- شخصیت‌های دینی	- مراسم اسلامی
		- شخصیت‌های دینی

تربیت بدنی

- آمادگی جسمانی
- مهارت‌های ورزشی پایه (دو و میدانی)
- ایمنی، بهداشت و تغذیه در فعالیت‌های جسمانی
- بازی‌های ورزشی و بومی - محلی

فارسی

- مهارت‌های خواندن (گوش دادن، سخن گفتن و خواندن)
- مهارت‌های نوشتن (درست نویسی و املا، نگارش و انشا)

ریاضی

- عدد و عملیات روی آن (الگوها، عدد نویسی تا سیزده رقم، عدد صحیح، عدد اعشاری، کسر/ اعداد مخلوط، جمع و تفریق کسرها/ اعداد مخلوط، ضرب کسرها/ اعداد مخلوط، تقسیم کسرها/ اعداد مخلوط، جمع و تفریق اعداد اعشاری، ضرب اعداد

- اعشاری، تقسیم اعداد اعشاری، نسبت، تناسب، درصد، محاسبات تقریبی و ترتیب عملیات و بخش پذیری)
- هندسه (مرکز تقارن و تقارن مرکزی، دوران، محورهای مختصات، تقارن و مختصات)
- اندازه‌گیری (طول و سطح، جرم و حجم، خط و زاویه)

علوم تجربی

- مهارت‌های فرآیندی و روش علمی (زنگ علوم، طراحی کنیم و بسازیم، از گذشته تا آینده)
- مواد و تغییرات آن (سرگذشت دفتر من، کارخانه کاغذسازی)
- دنیای زنده، بدن انسان و سلامت (خیلی کوچک، خیلی بزرگ، شگفتی‌های برگ، جنگل برای کیست؟، سالم بمانیم)
- حرکت و انرژی (ورزش و نیرو (۱)، ورزش و نیرو (۲)، سفر انرژی)
- زمین و پیرامون آن (سفر به اعماق زمین، زمین پویا)

هنر

- آفرینش هنری (پرورش ایده، بیان ایده)
- درک هنری (زیبایی‌شناسی، تاریخ و میراث فرهنگی ایران، نقد هنری)

مطالعات اجتماعی

- نظام اجتماعی
- فضا و مکان
- زمان، تداوم و تغییر
- فرهنگ و هویت
- منابع و فعالیت‌های اقتصادی

تفکر و پژوهش

- انتخاب و تصمیم‌گیری
- پروژه پژوهشی
- نظام‌مندی
- هویت و ارزش
- مهارت‌های مشترک

کار و فناوری

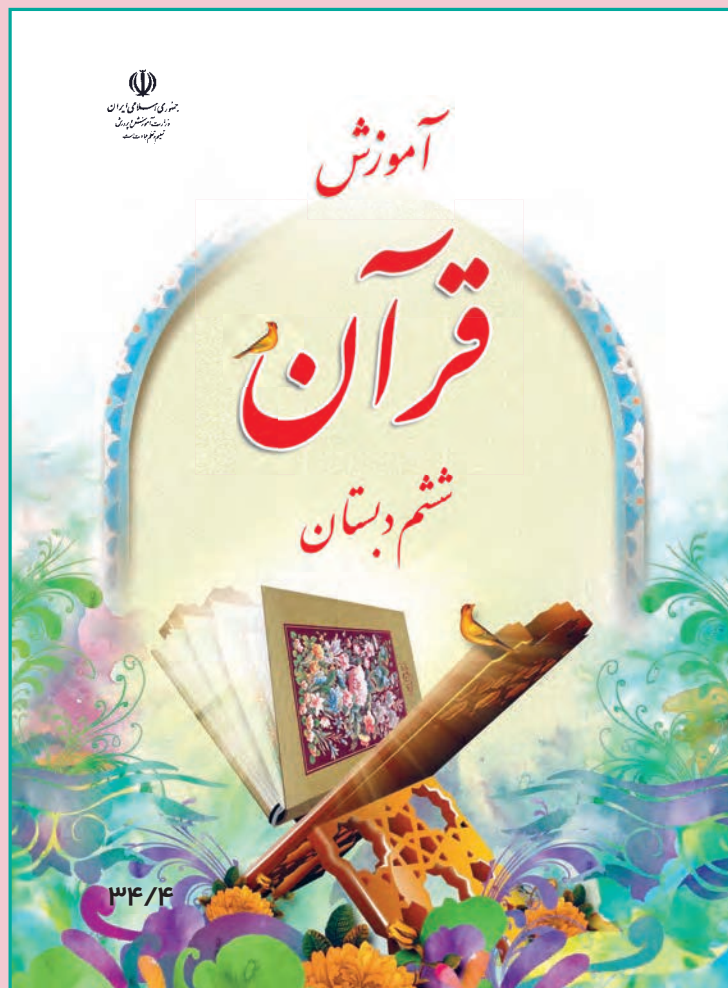
- فناوری اطلاعات (رایانه و ارگونومی کار با آن، کار با رایانه، نقاشی با رایانه، تایپ در رایانه، نوشتن با رایانه، الگوریتم و روندنما)
- طراحی و ساخت پروژه‌ها (فرایند اجرای پروژه، ایمنی و بهداشت)

◀ شایستگی‌های عمومی

- شایستگی‌های فردی (رعایت بهداشت و ایمنی، رعایت آموخته‌های اخلاقی)
- شایستگی‌های فرهنگی – اجتماعی (مسئولیت‌پذیری، مشارکت در کار گروهی، احترام به ارزش‌های ملی و مذهبی)
- شایستگی‌های یادگیری (توجه به مطالعه و کتاب‌خوانی، تلاش برای یادگیری بیشتر در مکان‌ها و زمان‌های مختلف)

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس آموزش قرآن

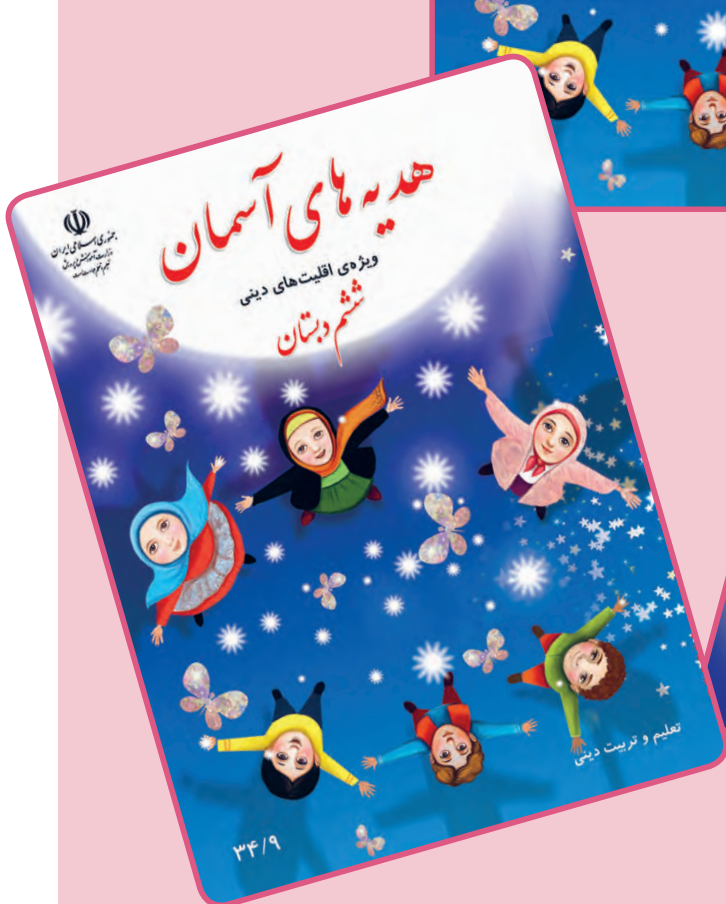
جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «قرآن» پایه ششم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۹۴-۹۵

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	جلسه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	آیات و عبارات قرآنی کتاب درسی و مصحف آموزشی را به صورت صحیح و شمرده می‌خواند.	خواندن صحیح و شمرده آیات	آیات جلسه سوم کتاب و مصحف آموزشی	کسب مهارت روخوانی آیات قرآنی	روخوانی
خوب	آیات و عبارات قرآنی کتاب درسی و بیشتر آیات مصحف آموزشی را به صورت صحیح و شمرده می‌خواند.	خواندن صحیح و شمرده آیات اول هر درس به صورت روان و معمولی	آیات جلسه اول تمام دروس	کسب مهارت روان خوانی آیات جلسه اول	قرائت
قابل قبول	برخی از آیات و عبارات قرآنی کتاب درسی و مصحف آموزشی را به صورت صحیح و شمرده می‌خواند.	خواندن آیات جلسه اول هر درس را روان و تقریباً آهنگین می‌خواند.	آیات جلسه اول تمام دروس	آشنایی با کلمات و عبارات ساده و کاربرد قرآنی	ترجمه کلمات و عبارات قرآنی
نیازمند آموزش	آیات جلسه اول هر درس را روان و آهنگین می‌خواند.	برای روان و معمولی خواندن آیات جلسه اول به کمک معلم نیاز دارد.	آیات جلسه اول تمام دروس	ترجمه کلمات و عبارات قرآنی	آموزه‌های قرآنی
خیلی خوب	ترجمه کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را بیان می‌کند.	بیان معنای کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی	جلسه دوم تمام دروس	ترجمه کلمات و عبارات قرآنی	آموزه‌های قرآنی
خوب	ترجمه بیشتر کلمات و عبارات قرآنی کتاب درسی را بیان می‌کند.	خواندن متن و ترجمه پیام قرآنی را از حفظ می‌خواند و مفاهیم و مصداق آن را با ذکر چند مثال بیان می‌کند.	جلسه اول دروس ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۹، ۱۰، ۱۱، ۱۳، ۱۵	درک مفهومی پیام‌های قرآنی	پیام قرآنی
قابل قبول	ترجمه برخی از کلمات و عبارات قرآنی را از روی کتاب درسی می‌خواند و یا ذکر مثال، مفهوم و مصداق آن را بیان می‌کند.	مثن و ترجمه پیام قرآنی را از روی کتاب درسی می‌خواند و به کمک معلم برخی از مفاهیم و مصداق آن را بیان می‌کند.	جلسه اول دروس ۴، ۸، ۱۲	آشنایی با داستان‌های قرآنی	داستان‌های قرآنی
نیازمند آموزش	آیات جلسه اول هر درس را با ذکر جزئیات به زبان خودش بازگو می‌کند.	داستان‌های کتاب درسی را به صورت کلی به زبان خودش بازگو می‌کند.	داستان‌های کتاب درسی	داستان‌های کتاب درسی	داستان‌های کتاب درسی
خیلی خوب	داستان‌های کتاب درسی را با ذکر جزئیات به زبان خودش بازگو می‌کند.	داستان‌های کتاب درسی را با کمک معلم نیازمند است.	داستان‌های کتاب درسی	داستان‌های کتاب درسی	داستان‌های کتاب درسی
خوب	داستان‌های کتاب درسی را به صورت کلی به زبان خودش بازگو می‌کند.				
قابل قبول	داستان‌های کتاب درسی را با کمک معلم نیازمند است.				
نیازمند آموزش	داستان‌های کتاب درسی را با کمک معلم نیازمند است.				

۱- روان خوانی یعنی خواندن کلمات، عبارات و آیات قرآن کریم با رعایت عملی قواعد خواندن قرآن و به صورت معمولی و روان
تذکره: تعریف و بیان قواعد روخوانی در ارزشیابی مورد نظر نیست، بلکه کاربرد و رعایت عملی آنها کافی است.

۲- خواندن آهنگین یعنی خواندن شبیه قرائت الکریم (الرحم) فسرده و نوار صوتی

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس هدیه‌های آسمان

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	مفهوم تولی و تبری را با استفاده از نمونه‌های متنوع و وظایف خود را در این زمینه بیان می‌کند. نمونه‌های متنوعی از ویژگی‌های رفتاری پیشوایان دین را در دفاع از دین بیان و برای الگو گرفتن از ایشان تلاش می‌کند.	بیان معنای تولی و تبری با ذکر مصادیق امروزی و نمونه‌هایی از رفتارهای پیشوایان دین (مانند قیام امام حسین(ع)، حماسه حضرت قاسم در روز عاشورا و انقلاب اسلامی) و تلاش برای الگو گرفتن از آنها	۳ و ۵	درک مفهوم تولی و تبری و تلاش برای الگو گرفتن از رفتار پیشوایان دین در این زمینه	امامت
خوب	مفهوم تولی و تبری را با استفاده از چند نمونه و وظایف خود را در این زمینه بیان می‌کند. چند نمونه از ویژگی‌های رفتاری پیشوایان دین را در دفاع از دین بیان و برای الگو گرفتن از ایشان تلاش می‌کند.	– بیان وظایف ما نسبت به امام زمان (ع) و نحوه بهره‌مندی از دعا و توجه ایشان – شناسایی نایبان امام زمان (ع) در دوره غیبت و وظایف ما نسبت به ایشان	۷ و ۸	درک مفهوم مهربانی و توجه امام زمان (ع) نسبت به شیعیان و وظایف ما نسبت به ایشان برای بهره‌مندی از توجه ایشان	
قابل قبول	با راهنمایی آموزگار مفهوم تولی و تبری را با استفاده از چند نمونه (در حد کتاب درسی) بیان می‌کند. چند نمونه از ویژگی‌های رفتاری پیشوایان دین را در دفاع از دین بیان و برای الگو گرفتن از ایشان تلاش می‌کند.	– بیان نمونه‌هایی از آداب معاشرت اسلامی و عوامل و شیوه‌های حفظ سلامتی و فواید آنها را بیان می‌کند (در حد کتاب درسی) و نسبت به رعایت آنها توجه دارد. در برخی موارد نحوه عمل به آداب معاشرت و راه‌های حفظ سلامت را در موقعیت‌های مختلف تشخیص می‌دهد.	۱۰ و ۱۱	درک اهمیت آداب معاشرت اسلامی و حفظ سلامت و تلاش برای رعایت آن	آداب و اخلاق اسلامی
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار وظایف ما نسبت به امام زمان (ع) و نحوه بهره‌مندی از دعا و توجه ایشان را بیان می‌کند. نایبان امام زمان (ع) در دوره غیبت را معرفی و ویژگی‌های ایشان و وظایف ما نسبت به ایشان را بیان می‌کند.	– تشخیص رفتار مناسب مطابق با آموزه‌های درس در موقعیت‌های مختلف			
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار نمونه‌های متنوعی از آداب معاشرت اسلامی و عوامل و شیوه‌های حفظ سلامتی و فواید آنها را بیان می‌کند و نسبت به رعایت آنها توجه دارد. نحوه عمل به آداب معاشرت و راه‌های حفظ سلامتی را در موقعیت‌های مختلف تشخیص می‌دهد.				
خیلی خوب	نمونه‌های متنوعی از آداب معاشرت اسلامی و عوامل و شیوه‌های حفظ سلامتی و فواید آنها را بیان می‌کند و نسبت به رعایت آنها توجه دارد.				
خوب	چند نمونه از آداب معاشرت اسلامی و عوامل و شیوه‌های حفظ سلامتی و فواید آنها را بیان می‌کند و نسبت به رعایت آنها توجه دارد.				
قابل قبول	چند نمونه از آداب معاشرت اسلامی و عوامل و شیوه‌های حفظ سلامتی و فواید آنها را بیان می‌کند (در حد کتاب درسی) و نسبت به رعایت آنها توجه دارد. در برخی موارد نحوه عمل به آداب معاشرت و راه‌های حفظ سلامت را در موقعیت‌های مختلف تشخیص می‌دهد.				
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار چند نمونه از آداب معاشرت اسلامی و عوامل و شیوه‌های حفظ سلامتی و فواید آنها را بیان می‌کند و نحوه عمل به آداب معاشرت و راه‌های حفظ سلامت در موقعیت‌های مختلف را تشخیص می‌دهد.				

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «هدیه‌های آسمان» پایه نهم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰ - ۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق		درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
نقش تلاش و کوشش و سایر عوامل مؤثر در رسیدن به موفقیت را با ذکر مثال‌های متنوع مناسب بیان می‌کند. در موقعیت‌های مختلف، رفتار مناسب برای کسب موفقیت را تشخیص می‌دهد.	خیلی خوب	بیان اهمیت و نقش تلاش و کوشش در موفقیت انسان و مصادیق آن	۹	درک مفهوم ساده اصل معاد و رابطه زندگی در دنیا و آخرت	جهان آخرت	
نقش تلاش و کوشش و سایر عوامل مؤثر در رسیدن به موفقیت را با ذکر چند مثال مناسب بیان می‌کند. در بیشتر موقعیت‌ها، رفتار مناسب برای کسب موفقیت را تشخیص می‌دهد.	خوب	تشخیص رفتار مناسب مطابق با آموزه‌های درس در موقعیت‌های مختلف	۱۴	درک اهمیت و نقش تلاش و کوشش در موفقیت انسان		
با راهنمایی آموزگار نقش تلاش و کوشش و سایر عوامل مؤثر در رسیدن به موفقیت را با ذکر مثال بیان می‌کند و در موقعیت‌ها، رفتار مناسب برای کسب موفقیت را تشخیص می‌دهد.	نیازمند آموزش					
نمونه‌های متنوعی از آداب علم‌جویی و دانش‌آموزی و حق معلم را بیان و به رعایت آنها توجه می‌کند. رفتار مناسب با آداب علم‌جویی را در موقعیت‌های مختلف تشخیص می‌دهد.	خیلی خوب	بیان آداب علم‌جویی و دانش‌آموزی و توجه به رعایت آنها	۱۷	آشنایی با آداب علم‌جویی و دانش‌آموزی و تلاش برای رعایت آنها	آداب و اخلاق اسلامی	
چند نمونه از آداب علم‌جویی و دانش‌آموزی و حق معلم را بیان و به رعایت آنها توجه می‌کند (در حد کتاب درسی). در برخی موارد رفتار مناسب با آداب علم‌جویی را در موقعیت‌های مختلف تشخیص می‌دهد.	خوب	تشخیص رفتار منطبق با آداب علم‌جویی در موقعیت‌های مختلف				
با راهنمایی آموزگار نمونه‌های از آداب علم‌جویی و دانش‌آموزی و حق معلم را بیان و به رعایت آنها توجه می‌کند و رفتار مناسب با آداب علم‌جویی را در موقعیت‌های مختلف تشخیص می‌دهد.	نیازمند آموزش					
مفهوم اصل معاد و رابطه زندگی در دنیا و آخرت و تأثیر اعتقاد به معاد در زندگی را با ذکر نمونه‌های متنوع توضیح می‌دهد.	خیلی خوب					
مفهوم اصل معاد و رابطه زندگی در دنیا و آخرت و تأثیر اعتقاد به معاد در زندگی را با ذکر چند نمونه توضیح می‌دهد.	خوب					
مفهوم اصل معاد و رابطه زندگی در دنیا و آخرت و تأثیر اعتقاد به معاد در زندگی را با ذکر چند نمونه (در حد کتاب درسی) توضیح می‌دهد.	قابل قبول					
با راهنمایی آموزگار مفهوم اصل معاد و رابطه دنیا و آخرت و تأثیر اعتقاد به معاد در زندگی را با ذکر چند نمونه توضیح می‌دهد.	نیازمند آموزش					

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
مفهوم پیام قرآنی درس را با ذکر مثال‌هایی توضیح می‌دهد و ارتباط آن را با موضوع درس بیان می‌کند.	خیلی خوب	- بیان مفهوم پیام قرآنی درس و ارتباط آن با موضوع درس - درک مفهوم پیام‌های قرآنی	همهٔ درس	درک مفهوم پیام‌های قرآنی	قرآن کریم
مفهوم پیام قرآنی درس را با ذکر مثال توضیح می‌دهد و ارتباط آن را با موضوع درس بیان می‌کند.	خوب				
مفهوم پیام قرآنی درس را بیان می‌کند و ارتباط آن را با موضوع درس بیان می‌کند.	قابل قبول	- بیان اهمیت و ضرورت امر به معروف و نهی از منکر، مصادیق و شیوه‌های آن را بیان می‌کند و نحوه عمل به احکام آن را در چند موقعیت‌های مختلف تشخیص می‌دهد. - چند نمونه از ضرورت امر به معروف و نهی از منکر، مصادیق و شیوه‌های آن را بیان می‌کند و نحوه عمل به احکام آن را در چند موقعیت تشخیص می‌دهد. - با راهمایی آموزگار مفهوم پیام قرآنی درس و ارتباط آن را با موضوع درس بیان می‌کند.	۴	درک مفهوم امر به معروف و نهی از منکر و تلاش برای عمل به آن	احکام اسلامی
با راهمایی آموزگار مفهوم پیام قرآنی درس و ارتباط آن را با موضوع درس بیان می‌کند.	نیازمند آموزش				
چند نمونه از ضرورت امر به معروف و نهی از منکر، مصادیق و شیوه‌های آن را بیان می‌کند و نحوه عمل به احکام آن را در چند موقعیت تشخیص می‌دهد.	خوب				
چند نمونه از ضرورت امر به معروف و نهی از منکر، مصادیق و شیوه‌های آن را بیان می‌کند و نحوه عمل به احکام آن را در چند موقعیت تشخیص می‌دهد (در حد کتاب درسی).	قابل قبول				
با راهمایی آموزگار چند نمونه از ضرورت امر به معروف و نهی از منکر، مصادیق و شیوه‌های آن را بیان می‌کند و نحوه عمل به احکام آن را در چند موقعیت تشخیص می‌دهد.	نیازمند آموزش	- بیان احکام عمدهٔ نماز و روزه مسافر و توجه نسبت به رعایت آنها - تشخیص حکم نماز و روزه کامل یا شکسته در موقعیت‌های مختلف	۱۲	آشنایی با احکام نماز و روزه مسافر و تلاش برای رعایت آنها	احکام اسلامی
احکام نماز و روزه مسافر را بیان می‌کند و حکم نماز و روزه کامل یا شکسته را در موقعیت‌های مختلف تشخیص می‌دهد و به آن عمل می‌کند.	خیلی خوب				
احکام نماز و روزه مسافر را بیان می‌کند و حکم نماز و روزه کامل یا شکسته را در بیشتر موقعیت‌ها تشخیص می‌دهد و به آن عمل می‌کند.	خوب				
احکام نماز و روزه مسافر را بیان می‌کند و حکم نماز و روزه کامل یا شکسته را در برخی از موقعیت‌ها تشخیص می‌دهد و به آن عمل می‌کند.	قابل قبول				
با راهمایی آموزگار احکام نماز و روزه مسافر را بیان می‌کند و حکم نماز و روزه کامل یا شکسته را در موقعیت‌های مختلف تشخیص می‌دهد و به آن عمل می‌کند.	نیازمند آموزش				

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
اصول و مراسم حج، عید فطر، قربان و زیارت و فواید و ویژگی‌های آنها را بیان می‌کند.	خیلی خوب	- بیان برخی از اعمال و مراسم حج، عید فطر و قربان، زیارت و فواید و ویژگی‌های آنها	۱۳ و ۱۶	آشنایی با مراسم و اعمال حج و برخی از آداب عیدهای بزرگ مسلمانان و زیارت	مراسم اسلامی
چند نمونه از اعمال و مراسم حج، عید فطر، قربان و برخی از فواید و ویژگی‌های آنها را بیان می‌کند.	خوب				
برخی از اعمال و مراسم حج، عید فطر، قربان و فواید و ویژگی‌های آنها را بیان می‌کند.	قابل قبول				
با راهنمایی آموزگار اعمال و مراسم حج، عید فطر، قربان و زیارت و نمونه‌ای از فواید و ویژگی‌های آنها را بیان می‌کند.	نیازمند آموزش				
مقام شهید و شهادت و دفاع مقدس و درس‌هایی که از آنها می‌گیریم، با نمونه‌های متنوع بیان می‌کند.	خیلی خوب	- بیان مقام شهید و شهادت و دفاع مقدس و درس‌هایی که از شهدا می‌گیریم	۱۵	آشنایی با مقام شهید و شهادت و دفاع مقدس	
مقام شهید و شهادت و دفاع مقدس و درس‌هایی که از آنها می‌گیریم، با چند نمونه بیان می‌کند.	خوب				
مقام شهید و شهادت و دفاع مقدس و درس‌هایی که از آنها می‌گیریم، با چند نمونه (در حد کتاب درسی) بیان می‌کند.	قابل قبول				
با راهنمایی آموزگار مقام شهید و شهادت و دفاع مقدس و درس‌هایی که از آنها می‌گیریم، با چند نمونه بیان می‌کند.	نیازمند آموزش				
با بیان چند ویژگی حضرت معصومه (س)، احمد بن موسی و حضرت عبدالعظیم (ع)، ایشان را معرفی می‌کند. قاسم (ع) را معرفی و ماجرای شهادت او و درس‌هایی را که از آن می‌توان گرفت، بیان می‌کند.	خیلی خوب	- معرفی برخی از فرزندان ائمه و شخصیت‌های دینی [حضرت معصومه (س)، احمد بن موسی و حضرت عبدالعظیم (ع) و حضرت قاسم (ع)] از طریق بیان ویژگی‌های ایشان	۱۶، ۹، ۳	آشنایی با برخی از شخصیت‌های دینی	شخصیت‌های دینی
با بیان دو ویژگی حضرت معصومه (س)، احمد بن موسی و حضرت عبدالعظیم (ع)، ایشان را معرفی می‌کند. قاسم (ع) را معرفی و ماجرای شهادت او و درس‌هایی را که از آن می‌توان گرفت، بیان می‌کند.	خوب				
با بیان یک ویژگی حضرت معصومه (س)، احمد بن موسی و حضرت عبدالعظیم (ع)، ایشان را معرفی می‌کند. قاسم (ع) را معرفی و ماجرای شهادت او و یک نمونه از درس‌هایی را که از آن می‌توان گرفت، بیان می‌کند.	قابل قبول				
با راهنمایی آموزگار حضرت معصومه (س)، احمد بن موسی و حضرت عبدالعظیم (ع) را معرفی می‌کند. قاسم (ع) را معرفی و ماجرای شهادت او و درس‌هایی را که از آن می‌توان گرفت، بیان می‌کند.	نیازمند آموزش				

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطح عملکردی درس «هدیه‌های آسمان» پایه ششم ابتدایی - ضمیمه ویژه اهل سنت^۱ - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد		عناوین کارنامه	اهداف کلی	شماره درس	نشانه‌های تحقق
خیلی خوب	نمونه‌های متنوعی از سیره پیامبر (ص) و مصادیق آن را در زندگی روزمره خود بیان و برای الگوگیری از آنها تلاش می‌کند.				
خوب	چند نمونه از سیره پیامبر (ص) و مصادیق آن را در زندگی روزمره خود بیان و برای الگوگیری از آنها تلاش می‌کند.		آشنایی با نمونه‌هایی از سیره پیامبر (ص) و تلاش برای الگوگیری از رفتار و زندگی ایشان	۸	- بیان نمونه‌هایی از سیره پیامبر (ص) و مصادیق آن در زندگی روزمره خود - تلاش برای الگوگیری از سیره پیامبر (ص)
قابل قبول	دو نمونه از سیره پیامبر (ص) و مصادیق آن را در زندگی روزمره خود بیان و برای الگوگیری از آنها تلاش می‌کند.	پیامبری ^۲			
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار نمونه‌هایی از سیره پیامبر (ص) و مصادیق آن را در زندگی روزمره خود بیان و برای الگوگیری از آنها تلاش می‌کند.				
خیلی خوب	داستان قرآنی درس و پیام برگرفته از آن و نمونه‌های متنوعی از مصادیق آن را بیان می‌کند.				
خوب	داستان قرآنی درس و پیام برگرفته از آن و چند نمونه از مصادیق آن را بیان می‌کند.		آشنایی با داستان‌های قرآنی و درک پیام‌ها و مصادیق آن	۷	بیان یکی از داستان‌های قرآنی و پیام‌ها و مصادیق آن
قابل قبول	داستان قرآنی درس و پیام برگرفته از آن و دو نمونه از مصادیق آن را بیان می‌کند.				
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار، داستان قرآنی درس و پیام برگرفته از آن و دو نمونه از مصادیق آن را بیان می‌کند.	قرآن کریم ^۳			

- ۱- جداول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطح عملکرد سایر عناوین این درس، برای دانش‌آموزان اهل سنت، همانند دانش‌آموزان دیگر است.
- ۲- علاوه بر مواردی که تحت همین عنوان در جدول کتاب هدیه‌های آسمان ششم آمده است.
- ۳- علاوه بر مواردی که تحت همین عنوان در جدول کتاب هدیه‌های آسمان ششم آمده است.

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطح عملکردی درس «هدیه‌های آسمان» پایه ششم ابتدایی - ضمیمه ویژه اهل سنت^۱ - سوال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	شماره دروس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
اهل بیت پیامبر (ص) و تابعین، امام حسن، حضرت قاسم و امام ابوحنیفه را معرفی و نمونه‌هایی از ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری و وفاداری یا داستان‌هایی از زندگی ایشان را بیان و نسبت به آنها ابراز علاقه و ادای احترام و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.	خیلی خوب	- معرفی و بیان ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری یا داستان‌هایی از زندگی اهل بیت پیامبر (ص)، تابعین، امام حسن، حضرت قاسم و امام ابوحنیفه - ابراز علاقه و احترام نسبت به اهل بیت پیامبر (ص)، تابعین، امام حسن، حضرت قاسم و امام ابوحنیفه و تلاش برای الگوگیری از زندگی و رفتار ایشان	۳ و ۵ و ۶	درک مفهوم «ظلم ستیزی» در رفتار امام حسن، حضرت قاسم و امام ابوحنیفه آشنایی با معنا و ویژگی‌های اهل بیت پیامبر (ص) و تابعین و تلاش برای الگوگیری از رفتار و زندگی ایشان	شخصیت‌های دینی
اهل بیت پیامبر (ص) و تابعین، امام حسین، حضرت قاسم و امام ابوحنیفه را معرفی و دو ویژگی شخصیتی و رفتاری یا داستان‌هایی از زندگی ایشان را بیان و نسبت به آنها ابراز علاقه و ادای احترام و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.	خوب				
با راهنمایی آموزگار اهل بیت پیامبر (ص) و تابعین، امام حسین، حضرت قاسم و امام ابوحنیفه را معرفی و ویژگی‌های شخصیتی و رفتاری یا داستان‌هایی از زندگی ایشان را بیان و نسبت به آنها ادای احترام و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.	نیازمند آموزش				
اعمال و مراسم حج، عید فطر و قربان و فواید و ویژگی‌های آنها را بیان می‌کند.	خیلی خوب				
چند نمونه از اعمال و مراسم حج، عید فطر و قربان و برخی از فواید و ویژگی‌های آنها را بیان می‌کند.	خوب	بیان برخی از اعمال و مراسم حج، عید فطر و قربان و فواید و ویژگی‌های آنها			
برخی از اعمال و مراسم حج، عید فطر و قربان و نمونه‌ای از فواید و ویژگی‌های آنها را بیان می‌کند.	قابل قبول				
با راهنمایی آموزگار اعمال و مراسم حج، عید فطر و قربان و فواید و ویژگی‌های آنها را بیان می‌کند.	نیازمند آموزش				

۱- علاوه بر مواردی که تحت عنوان «آشنایی با مقام شهید و شهادت و دفاع مقدس» در جدول کتاب هدیه‌های آسمان پایه ششم آمده است.

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «هدیه‌های آسمان» پایه ششم — ویژه اقلیت‌های دینی^۱ - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	شماره درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	به مفهوم اصل توحید و نمونه‌های متنوعی ^۲ از صفات خداوند و ارتباط آنها با اصل توحید اشاره و در قالب متنی کوتاه خداوند را ستایش می‌کند.	بیان مفهوم اصل توحید (یگانگی خداوند در مهربانی، بخشندگی، دانایی و توانایی) - ستایش خداوند در قالب متنی کوتاه	۱	درک مفهوم ساده اصل توحید و ستایش یگانگی خداوند	خداشناسی
خوب	به مفهوم اصل توحید و نمونه‌هایی از صفات خداوند و ارتباط آنها با اصل توحید اشاره و در قالب متنی کوتاه خداوند را ستایش می‌کند.				
قابل قبول	به مفهوم اصل توحید و دو نمونه از صفات خداوند و ارتباط آنها با اصل توحید اشاره و در قالب جمله خداوند را ستایش می‌کند.				
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار به مفهوم اصل توحید و صفات خداوند و ارتباط آنها با اصل توحید اشاره و در قالب جمله خداوند را ستایش می‌کند.				
خیلی خوب	مفهوم اصل نبوت و نمونه‌های متنوعی از ویژگی‌ها و رفتار پیامبران و مأموریت‌ها و وظایف ایشان را بیان می‌کند. در موقعیت‌های مختلف، رفتارهای منطبق با سیره پیامبران را تشخیص می‌دهد و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.	- بیان مفهوم اصل نبوت - بیان ویژگی‌ها و رفتار پیامبران - بیان مأموریت‌ها و وظایف پیامبران - تشخیص رفتار منطبق با سیره پیامبران در موقعیت‌های مختلف و تلاش برای الگوگیری از ایشان	۲ و ۳ و ۶ و ۷	درک مفهوم ساده اصل نبوت و آشنایی با ویژگی‌ها، وظایف و سیره پیامبران و تلاش برای الگوگیری از ایشان	پیامبری
خوب	مفهوم اصل نبوت و چند نمونه از ویژگی‌ها و رفتار پیامبران و مأموریت‌ها و وظایف ایشان را بیان می‌کند. در بیشتر موقعیت‌ها، رفتارهای منطبق با سیره پیامبران را تشخیص می‌دهد و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.				
قابل قبول	مفهوم اصل نبوت و حداقل دو نمونه از ویژگی‌ها و رفتار پیامبران و مأموریت‌ها و وظایف ایشان را بیان می‌کند. در برخی موقعیت‌ها، رفتارهای منطبق با سیره پیامبران را تشخیص می‌دهد و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.				
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار مفهوم اصل نبوت و نمونه‌هایی از ویژگی‌ها و رفتار پیامبران و مأموریت‌ها و وظایف ایشان را بیان می‌کند و در موقعیت‌ها، رفتارهای منطبق با سیره پیامبران را تشخیص می‌دهد و برای الگوگیری از ایشان تلاش می‌کند.				

۱- این جدول مربوط به محتوای کتاب هدیه‌های آسمان ویژه اقلیت‌های دینی است. جدا اول مربوط به تعالیم ویژه اقلیت‌های دینی، توسط آموزگاران محترم، مشابه سایر بخش‌ها تهیه خواهد شد.
۲- منظور از ارا به «نمونه‌های متنوع» بیان مثال‌هایی از ابعاد مختلف موضوع است، منظور از «چند نمونه» یا «نمونه‌های» بیان مثال‌هایی در خصوص یکی از ابعاد موضوع است.

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	شماره درس	اهداف کلی	عبارتین کارنامه
خوب	نمونه‌های متنوعی از آداب معاشرت و عوامل و شیوه‌های حفظ سلامتی و فواید آنها را بیان می‌کند و نسبت به رعایت آنها توجه دارد. نحوه عمل به آداب معاشرت و راه‌های حفظ سلامت را در موقعیت‌های مختلف تشخیص می‌دهد.	بیان نمونه‌هایی از آداب معاشرت و فواید رعایت آنها - آشنایی با عوامل و فواید حفظ سلامتی و تلاش برای رعایت آنها - تشخیص رفتار مناسب مطابق با آموزه‌های درس در موقعیت‌های مختلف	۶ و ۷	درک اهمیت رعایت آداب معاشرت و حفظ سلامت و تلاش برای رعایت آنها	آداب و اخلاق دینی
خوب	چند نمونه از آداب معاشرت و عوامل و شیوه‌های حفظ سلامتی و فواید آنها را بیان می‌کند (در حد کتاب درسی) و نسبت به رعایت آنها توجه دارد. در برخی موارد نحوه عمل به آداب معاشرت و راه‌های حفظ سلامت را در موقعیت‌های مختلف تشخیص می‌دهد.	بیان اهمیت و نقش تلاش و کوشش در موفقیت انسان و مصادیق آن - تشخیص رفتار مناسب مطابق با آموزه‌های درس در موقعیت‌های مختلف	۸	درک اهمیت و نقش تلاش و کوشش در موفقیت انسان	
خوب	با راهنمایی آموزگار چند نمونه از آداب معاشرت و عوامل و شیوه‌های حفظ سلامتی و فواید آنها را بیان می‌کند و نحوه عمل به آداب معاشرت و راه‌های حفظ سلامت در موقعیت‌های مختلف را تشخیص می‌دهد.				
خیلی خوب	نقش تلاش و کوشش و سایر عوامل مؤثر در رسیدن به موفقیت را با ذکر مثال‌های متنوع مناسب بیان می‌کند. در موقعیت‌های مختلف، رفتار مناسب برای کسب موفقیت را تشخیص می‌دهد.				
خوب	نقش تلاش و کوشش و سایر عوامل مؤثر در رسیدن به موفقیت را با ذکر چند مثال مناسب بیان می‌کند. در بیشتر موقعیت‌ها، رفتار مناسب برای کسب موفقیت را تشخیص می‌دهد.				
قابل قبول	نقش تلاش و کوشش و سایر عوامل مؤثر در رسیدن به موفقیت را با ذکر چند مثال مناسب (در حد کتاب درسی) بیان می‌کند. در برخی موقعیت‌ها، رفتار مناسب برای کسب موفقیت را تشخیص می‌دهد.				
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار چند مثال مناسب (در حد کتاب درسی) بیان می‌کند و در موقعیت‌ها، رفتار مناسب برای کسب موفقیت را تشخیص می‌دهد.				

سطوح عملکرد			
خوب	نمونه‌های متنوعی از آداب علم‌جویی و دانش‌آموزی و حق معلم را بیان و به رعایت آنها توجه می‌کند. رفتار مناسب با آداب علم‌جویی را در موقعیت‌های مختلف تشخیص می‌دهد.		
خوب	چند نمونه از آداب علم‌جویی و دانش‌آموزی و حق معلم را بیان و به رعایت آنها توجه می‌کند. در بیشتر موارد رفتار مناسب با آداب علم‌جویی را در موقعیت‌های مختلف تشخیص می‌دهد.		
قابل قبول	چند نمونه از آداب علم‌جویی و دانش‌آموزی و حق معلم را بیان و به رعایت آنها توجه می‌کند (در حد کتاب درسی). در برخی موارد رفتار مناسب با آداب علم‌جویی را در موقعیت‌های مختلف تشخیص می‌دهد.		
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار نمونه‌هایی از آداب علم‌جویی و دانش‌آموزی و حق معلم را بیان و به رعایت آنها توجه می‌کند و رفتار مناسب با آداب علم‌جویی را در موقعیت‌های مختلف تشخیص می‌دهد.		
خیلی خوب	نمونه‌های متنوعی از ضرورت امر به خوبی و نهی از بدی، مصادیق و شیوه‌های آن را بیان می‌کند و نحوه عمل به آن را در موقعیت‌های مختلف تشخیص می‌دهد.		
خوب	چند نمونه از ضرورت امر به خوبی و نهی از بدی، مصادیق و شیوه‌های آن را بیان می‌کند و نحوه عمل به آن را در چند موقعیت تشخیص می‌دهد.		
قابل قبول	چند نمونه از ضرورت امر به خوبی و نهی از بدی، مصادیق و شیوه‌های آن را بیان می‌کند و نحوه عمل به آن را در چند موقعیت تشخیص می‌دهد (در حد کتاب درسی).		
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار چند نمونه از ضرورت امر به خوبی و نهی از بدی، مصادیق و شیوه‌های آن را بیان می‌کند و نحوه عمل به آن را در چند موقعیت تشخیص می‌دهد.		
عناوین کارنامه	اهداف کلی	شماره درس	نشانه‌های تحقق
آداب و اخلاق دینی	آشنایی با آداب علم‌جویی و دانش‌آموزی و تلاش برای رعایت آنها	۱۰	بیان آداب علم‌جویی و دانش‌آموزی و توجه به رعایت آنها تشخیص رفتار منطبق با آداب علم‌جویی در موقعیت‌های مختلف
	درک مفهوم امر به خوبی و نهی از بدی و تلاش برای عمل به آن	۴	بیان اهمیت و ضرورت امر به خوبی و نهی از بدی و برخی از مصادیق و شیوه‌های آن تشخیص نحوه امر به خوبی و نهی از بدی در موقعیت‌های مختلف

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «هدیه‌های آسمان» پایه ششم - ویژه اقلیت‌های دینی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد	
مفهوم اصل معاد و رابطه زندگی در دنیا و آخرت و تأثیر اعتقاد به معاد در زندگی را با ذکر نمونه‌های متنوع توضیح می‌دهد.	خیلی خوب
مفهوم اصل معاد و رابطه زندگی در دنیا و آخرت و تأثیر اعتقاد به معاد در زندگی را با ذکر چند نمونه توضیح می‌دهد.	خوب
مفهوم اصل معاد و رابطه زندگی در دنیا و آخرت و تأثیر اعتقاد به معاد در زندگی را با ذکر چند نمونه (در حد کتاب درسی) توضیح می‌دهد.	قابل قبول
با راهنمایی آموزگار مفهوم اصل معاد و رابطه دنیا و آخرت و تأثیر اعتقاد به معاد در زندگی را با ذکر چند نمونه توضیح می‌دهد.	نیازمند آموزش
مقام شهید و شهادت و دفاع مقدس و درس‌هایی را که از آنها می‌گیریم، با نمونه‌های متنوع بیان می‌کند. در برگزاری مراسم بزرگداشت شهدای دفاع مقدس و سایر مناسبت‌های دینی - ملی واقع در طول سال تحصیلی فعالانه مشارکت می‌کند.	خیلی خوب
مقام شهید و شهادت و دفاع مقدس و درس‌هایی را که از آنها می‌گیریم، با چند نمونه بیان می‌کند. در برگزاری مراسم بزرگداشت شهدای دفاع مقدس و سایر مناسبت‌های دینی - ملی واقع در طول سال تحصیلی شرکت می‌کند.	خوب
مقام شهید و شهادت و دفاع مقدس و درس‌هایی را که از آنها می‌گیریم، با چند نمونه (در حد کتاب درسی) بیان می‌کند. در برگزاری مراسم بزرگداشت شهدای دفاع مقدس و سایر مناسبت‌های دینی - ملی واقع در طول سال تحصیلی شرکت می‌کند.	قابل قبول
با راهنمایی آموزگار مقام شهید و شهادت و دفاع مقدس و درس‌هایی را که از آنها می‌گیریم، با چند نمونه بیان می‌کند. با همراهی آموزگار در برگزاری مراسم بزرگداشت شهدای دفاع مقدس و سایر مناسبت‌های دینی - ملی واقع در طول سال تحصیلی شرکت می‌کند.	نیازمند آموزش

شماره درس	تشریح‌های تحقق	اهداف کلی	عناوین کارنامه
۵	- بیان مفهوم اصل معاد و رابطه زندگی در دنیا و آخرت - بیان تأثیر اعتقاد به معاد در زندگی و مصادیق آن	درک مفهوم ساده اصل معاد و تلاش برای انجام کارهای نیک	جهان آخرت
۹	- بیان مقام شهید و شهادت و دفاع مقدس و درس‌هایی که از شهدا می‌گیریم - مشارکت در برگزاری مراسم بزرگداشت شهدای دفاع مقدس و سایر مناسبت‌های دینی - ملی	آشنایی با مقام شهید و شهادت و دفاع مقدس و سایر مناسبت‌های دینی - ملی و مشارکت در برگزاری آنها	مراسم دینی - ملی

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس تربیت بدنی

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	صفحات	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.	- شرکت در انواع فعالیت‌های هوازی (دویدن، دوچرخه‌سواری و...) - اجرای فعالیت‌های هوازی در زمان نسبتاً طولانی - ارتقاء عملکرد در آزمون‌های قلبی - تنفسی	فصل سوم راهنمای معلم (صفحه ۶۰-۳۹)	بهبود استقامت قلبی - تنفسی	آمادگی جسمانی
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.				
قابل قبول	در انجام برخی از موارد موفق است.				
نیازمند آموزش	در انجام موارد اندکی موفق است.	- شرکت در انواع تمرینات کششی - اجرای فعالیت‌های بدنی مختلف در دامنه حرکتی وسیع‌تر - ارتقاء عملکرد در آزمون‌های انعطاف‌پذیری عضلانی	فصل سوم راهنمای معلم (صفحه ۶۰-۳۹)	بهبود قدرت و استقامت عضلانی	آمادگی جسمانی
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.				
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.				
قابل قبول	در انجام برخی از موارد موفق است.	- دویدن از روی موانع به جای پریدن از روی آنها - افزایش سرعت دویدن از روی موانع - ارتقاء عملکرد در اجرای بازی‌های دو سرعت با مانع	فصل چهارم (صفحه ۸۰-۶۲)	کسب مهارت پایه دو سرعت ماریج امدادی	مهارت‌های ورزشی پایه (دو و میدانی)
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.				
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.				
قابل قبول	در انجام برخی از موارد موفق است.	- دویدن از بین موانع بدون برخورد با آنها - افزایش سرعت دویدن از بین موانع - تعویض صحیح و به موقع حلقه یا چوب امدادی - ارتقاء عملکرد در اجرای بازی‌های دو سرعت ماریج امدادی	فصل چهارم (صفحه ۸۰-۶۲)	کسب مهارت پایه دو سرعت ماریج امدادی	مهارت‌های ورزشی پایه (دو و میدانی)
خیلی خوب	در انجام همه موارد موفق است.				
خوب	در انجام بیشتر موارد موفق است.				
نیازمند آموزش	در انجام موارد اندکی موفق است.				

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق		صفحات	اهداف کلی	عناوین کارنامه
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب	اجرای الگوی صحیح انواع پرش	اجرای الگوی صحیح انواع پرتاب	فصل چهارم (صفحه ۸۰-۶۲)	کسب مهارت پایه پرش	مهارت های ورزشی پایه (دو و میدانی)
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب	افزایش مسافت افقی در انواع پرش	افزایش مسافت افقی در انواع پرتاب		کسب مهارت پایه پرتاب	
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول	ارتقاء عملکرد در اجرای انواع بازی‌های پرشی	ارتقاء عملکرد در اجرای انواع بازی‌های پرتابی	فصل دوم (صفحه ۳۷-۲۲)	کسب مهارت پایه درک و به‌کارگیری در ایمنی، بهداشت و تغذیه در فعالیت جسمانی	ایمنی، بهداشت و تغذیه در فعالیت جسمانی
در انجام موارد اندکی موفق است.	نیازمند آموزش					
در انجام همه موارد موفق است.	خیلی خوب			فصل پنجم (صفحه ۱۱۶-۸۲)	مشارکت فعال در انواع بازی‌های ورزشی و بومی - محلی	بازی‌های ورزشی و بومی - محلی
در انجام بیشتر موارد موفق است.	خوب					
در انجام برخی از موارد موفق است.	قابل قبول					
در انجام موارد اندکی موفق است.	نیازمند آموزش					

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس فارسی

سطوح عملکرد

به پرسش‌های آشکار و استنباطی متن شنیداری پاسخ می‌دهد. اطلاعات متن شنیداری را تلفیق، تفسیر و نقد می‌کند و عناصر داستان متن شنیداری را تشخیص و گزارش می‌دهد.	خیلی خوب
به پرسش‌های آشکار و استنباطی متن شنیداری پاسخ می‌دهد. در بیشتر موارد اطلاعات متن شنیداری را تلفیق، تفسیر و گزارش می‌کند و عناصر داستان متن شنیداری را تشخیص و گزارش می‌دهد.	خوب
به پرسش‌های آشکار متن شنیداری در بیشتر موارد به پرسش‌های استنباطی آن پاسخ می‌دهد. در برخی موارد اطلاعات متن شنیداری را تلفیق، تفسیر و نقد می‌کند و عناصر داستان متن شنیداری را تشخیص و گزارش می‌دهد.	قابل قبول
به پرسش‌های آشکار متن شنیداری و در برخی موارد به پرسش‌های استنباطی آن پاسخ می‌دهد. در تفسیر، نقد متن شنیداری و بیان عناصر داستان به راه‌حلی و کمک معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
با رعایت زبان فارسی معیار در گفت‌وگو با دیگران، مشارکت فعال دارد. پیام خود را به صورت منسجم بیان می‌کند. در مقابل جمع با سبب سخن می‌گوید و سخن آنها را نقد می‌کند و گونه‌های مختلف زبان را متناسب با موقعیت و مخاطب، به کار می‌گیرد.	خیلی خوب
با رعایت زبان فارسی معیار در گفت‌وگو با دیگران، مشارکت و پیام خود را به صورت منسجم بیان می‌کند. در مقابل جمع سخن می‌گوید. سخن دیگران را نقد می‌کند و گونه‌های مختلف زبان را متناسب با موقعیت و مخاطب، به کار می‌گیرد.	خوب
در بیشتر موارد با رعایت زبان فارسی معیار در گفت‌وگو با دیگران مشارکت و پیام خود را به صورت منسجم بیان می‌کند. در مقابل جمع سخن می‌گوید. در برخی موارد، سخن دیگران را نقد می‌کند و گونه‌های مختلف زبان را متناسب با موقعیت و مخاطب، به کار می‌گیرد.	قابل قبول
در برخی موارد با رعایت زبان فارسی معیار در گفت‌وگو با دیگران مشارکت می‌کند. در رساندن پیام به صورت منسجم، سخن گفتن در مقابل جمع، نقد سخن دیگران و به کارگیری گونه‌های مختلف زبانی به راه‌حلی و کمک معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
متن اثر و شعری را با رعایت مکتب، لحن و آهنگ و سرعت مناسب، درست و روان می‌خواند و شعرهای تعیین شده در کتاب را از حفظ، روان می‌خواند. اطلاعات آشکار متن را بیان می‌کند؛ به پرسش‌های استنباطی پاسخ می‌دهد و اطلاعات متن را تلفیق، تفسیر و نقد می‌کند. ترتیب وقوع رویدادهای متن را بیان می‌کند. با توجه به موضوع داستانی را انتخاب و ماجرای آن را با رعایت سیر منطقی و ذکر جزئیات بیان می‌کند. عناصر داستان را در متن خوانده شده تشخیص و گزارش می‌دهد.	خیلی خوب
متن اثر و شعری را درست و روان می‌خواند و در بیشتر موارد، لحن، آهنگ و سرعت مناسب را رعایت می‌کند. شعرهای تعیین شده در کتاب را از حفظ می‌خواند. اطلاعات آشکار متن را بیان می‌کند و برخی از پرسش‌های استنباطی را پاسخ می‌دهد و اطلاعات متن را تلفیق و تفسیر می‌کند. ترتیب وقوع رویدادهای متن را کم و بیش بیان می‌کند. با توجه به موضوع، داستانی را انتخاب و ماجرای آن را به طور کلی بیان می‌کند. در برخی موارد عناصر داستان را در متن خوانده شده تشخیص و گزارش می‌دهد.	خوب
در بیشتر موارد، متن اثر و شعری را درست و روان می‌خواند و در برخی موارد مکتب، لحن و آهنگ مناسب را رعایت می‌کند. برخی از شعرهای تعیین شده در کتاب را از حفظ می‌خواند. اطلاعات آشکار متن را بیان می‌کند و برخی از پرسش‌های استنباطی را پاسخ می‌دهد و اطلاعات متن را تلفیق و تفسیر می‌کند. ترتیب وقوع رویدادهای متن را کم و بیش بیان می‌کند. با توجه به موضوع، داستانی را انتخاب و ماجرای آن را به طور کلی بیان می‌کند. در برخی موارد عناصر داستان را در متن خوانده شده تشخیص و گزارش می‌دهد.	قابل قبول
در خواندن متن اثر و شعری به صورت درست و روان، حفظ شعر، پاسخ به پرسش‌های استنباطی و تفسیر اطلاعات متن، انتخاب و بیان داستان و تشخیص عناصر آن به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

نشانه‌های تحقق

- بیان اطلاعات آشکار و استنباطی متن شنیداری
- تلفیق، تفسیر و نقد اطلاعات متن شنیداری
- تشخیص و بیان عناصر داستان در متن شنیداری

- به کارگیری زبان فارسی معیار در گفت‌وگو با دیگران
- شرکت فعالانه در بحث و گفت‌وگو
- نظم و انسجام در رساندن پیام
- سخن گفتن در مقابل جمع
- نقد سخن دیگران
- به کارگیری گونه‌های مختلف زبان (رسمی و غیررسمی) متناسب با موقعیت

- خواندن صحیح متن (نثر و شعر) به صورت درست و روان با رعایت مکتب، لحن و آهنگ و سرعت مناسب
- حفظ شعرهای تعیین شده
- بیان اطلاعات آشکار متن
- پاسخ به پرسش‌های استنباطی
- تلفیق، تفسیر و نقد اطلاعات متن
- بیان ترتیب وقوع رویدادهای متن
- انتخاب داستان با توجه به موضوع و بیان آن
- تشخیص و بیان عناصر داستان در متن خوانده شده

اهداف کلی

کسب مهارت گوش دادن و درک شنیداری

کسب مهارت سخن گفتن

کسب مهارت روخوانی و درک خوانداری

عناوین کارنامه

گوش دادن

سخن گفتن

خواندن

مهارت‌های خواندن

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «افراسی» پایه ششم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد	
خیلی خوب	شکل صحیح واژه‌های کتاب را تشخیص می‌دهد و املاهای آنها را خوانا، درست و زیبا و با سرعت مناسب می‌نویسد و به پرسش‌های املائی به طور کامل پاسخ می‌دهد.
خوب	شکل صحیح واژه‌های کتاب را تشخیص می‌دهد و در بیشتر موارد املاهای آنها را خوانا، درست و زیبا و با سرعت مناسب می‌نویسد و به پرسش‌های املائی پاسخ می‌دهد.
قابل قبول	در بیشتر موارد شکل صحیح واژه‌های کتاب را تشخیص می‌دهد و در برخی موارد املاهای آنها را خوانا، درست و زیبا و با سرعت مناسب می‌نویسد و به پرسش‌های املائی پاسخ می‌دهد.
نیازمند آموزش	در تشخیص و نوشتن املا صحیح واژه‌های کتاب و پاسخ به پرسش‌های املائی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.
خیلی خوب	هنگام نوشتن متن در قالب‌های مختلف معیارهای تعیین شده را رعایت می‌کند. برای متن، عنوان مناسب انتخاب می‌کند. نوشتن، نکات نگارشی را رعایت می‌کند. به پرسش‌های نگارشی پاسخ صحیح می‌دهد.
خوب	در بیشتر موارد هنگام نوشتن متن در قالب‌های مختلف، معیارهای تعیین شده را رعایت و برای متن، عنوان مناسب انتخاب می‌کند. نکات نگارشی را رعایت می‌کند و به پرسش‌های نگارشی پاسخ صحیح می‌دهد.
قابل قبول	در برخی موارد هنگام نوشتن متن در قالب‌های مختلف، معیارهای تعیین شده را رعایت و برای متن، عنوان انتخاب می‌کند. نکات نگارشی را رعایت می‌کند و به پرسش‌های نگارشی پاسخ می‌دهد.
نیازمند آموزش	در نوشتن متن در قالب‌های مختلف، با معیارهای تعیین شده، به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد. برای متن عنوان انتخاب می‌کند کم و بیش نکات نگارشی را رعایت می‌کند و به پرسش‌های نگارشی پاسخ می‌دهد.

نشانه‌های تحقق	اهداف کلی	عناوین کارنامه
<ul style="list-style-type: none"> - تشخیص و کاربرد املا صحیح واژه‌ها - رعایت خوانانویسی و زیبانویسی - پاسخ به پرسش‌های املائی 	کسب مهارت درست‌نویسی و زیبانویسی	درست‌نویسی و املا
<ul style="list-style-type: none"> - نوشتن متن در قالب‌های مختلف (خاطره، شرح حال، زندگی‌نامه، گزارش و خلاصه‌نویسی، ساده‌نویسی، بازنویسی، ادامه متن ناتمام، متن خلاق، نوشتن بند توصیفی و ...) - رعایت نکات نگارشی و معیارهای تعیین شده - انتخاب عنوان برای متن نوشته - پاسخ به پرسش‌های نگارشی 	کسب مهارت نگارش و انشانویسی	نگارش و انشا
مهارت‌های نوشتن		

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس ریاضی

سطوح عملکرد

اعداد صحیح را با استفاده از شکل با محور بازتابی می‌کند، می‌خواند، می‌نویسد و مقایسه می‌کند. همچنین اعداد علامت‌دار را با تعیین قرارداد می‌خواند، می‌نویسد و مقایسه می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب
در بیشتر موارد اعداد صحیح را با استفاده از شکل با محور بازتابی می‌کند، می‌خواند، می‌نویسد و مقایسه می‌کند. بیشتر موارد اعداد علامت‌دار را با توجه به قرارداد می‌خواند و بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	خوب
در برخی موارد اعداد صحیح را به درستی روی محور اعداد نشان می‌دهد، می‌خواند، می‌نویسد و مقایسه می‌کند. در برخی موارد اعداد علامت‌دار را با توجه به قرارداد، می‌خواند، می‌نویسد و مقایسه می‌کند و برخی از مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول
در نشان دادن اعداد صحیح روی محور اعداد و نوشتن و خواندن اعداد علامت‌دار با توجه به قرارداد و مقایسه آنها به راه‌های و کمک معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
اعداد اعشاری را با بازتابی‌های مختلف نشان می‌دهد. تبدیل کسر اعشاری به عدد اعشاری و بالعکس را انجام می‌دهد و حاصل را ساده می‌کند. در مورد فرایند تبدیل آنها به یکدیگر توضیح می‌دهد. عددهای اعشاری را مقایسه می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب
اعداد اعشاری را با بازتابی‌های مختلف می‌خواند و می‌نویسد. در بیشتر موارد تبدیل کسر اعشاری به عدد اعشاری و بالعکس را انجام می‌دهد و حاصل را ساده می‌کند. عددهای اعشاری را در جدول ارزش مکانی قرار می‌دهد. برخی از مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول
در بیشتر موارد برای خواندن و نوشتن اعداد اعشاری و تبدیل آن به کسر و بالعکس و مقایسه عدد اعشاری به راه‌های و کمک معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
کسر/ها/عددهای مخلوط را به صورت‌های مختلف بازتابی می‌کند، آنها را با کسر/ها/عددهای مخلوط یا با اعداد دیگر با استفاده از روش‌های مختلف (شکل، محور، هم‌مخرج کردن، مقایسه با یک عدد صحیح و ...) مقایسه و از نمادهای $<$ و $>$ برای بیان ریاضی آن استفاده می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب
در بیشتر موارد کسر/ها/عددهای مخلوط را به صورت‌های مختلف بازتابی می‌کند، آنها را با کسر/ها/عددهای مخلوط یا با اعداد دیگر با استفاده از روش‌های مختلف (شکل، محور، هم‌مخرج کردن، مقایسه کرده و از نمادهای $<$ و $>$ برای بیان ریاضی آن استفاده می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	خوب
در برخی موارد کسر/ها/عددهای مخلوط را به صورت‌های مختلف بازتابی می‌کند، آنها را با کسر/ها/عددهای مخلوط یا با اعداد دیگر با استفاده از حداقل یک روش مقایسه و از نمادهای $<$ و $>$ برای بیان ریاضی آن استفاده می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول
برای بازتابی کسر/ها/عددهای مخلوط و مقایسه آنها با کسر/ها/عددهای مخلوط یا با اعداد دیگر با استفاده از حداقل یک روش و بیان آن با نمادهای ریاضی و حل مسائل ساده کتاب درسی به راه‌های و کمک معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

نشانه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
<ul style="list-style-type: none"> - خواندن و نوشتن اعداد صحیح و بازتابی آن به صورت‌های مختلف (شکل، محور) - مقایسه اعداد صحیح - خواندن و نوشتن اعداد علامت‌دار با تعیین قرارداد - حل مسائل مربوط 	۱۶-۱۹	- درک اعداد صحیح و توانایی مقایسه آنها	عدد صحیح
<ul style="list-style-type: none"> - خواندن و نمایش کسر اعشاری و عدد اعشاری در حالت‌های مختلف (رقم، حروف، گسترده‌نویسی، جدول ارزش مکانی، الگویابی، محور و رسم شکل) - تبدیل کسر اعشاری و عدد اعشاری به یکدیگر - مقایسه اعداد اعشاری - حل مسائل مربوط 	۴۴-۴۷	- درک و تعمیم مفهوم عدد اعشاری	عدد اعشاری
<ul style="list-style-type: none"> - بازتابی کسر/ عدد مخلوط - مقایسه کسر/ها/عددهای مخلوط با کسر/ها/عددهای مخلوط یا با اعداد دیگر (عدد طبیعی، عدد اعشاری) - حل مسائل مربوط 	۳۷	- توسعه درک مفهوم کسر/ عدد مخلوط	کسر/ عدد مخلوط

عدد و عملیات روی آن

سطوح عملکرد		نیازمند آموزش	قابل قبول	خوب	خیلی خوب	نیازمند آموزش
اعداد بخش پذیری بر ۲، ۳، ۵، ۹، ۱۰ را تعیین می‌کند و دلایل خود را بیان می‌نماید. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسئله‌های جدید را حل می‌کند.	اعداد بخش پذیری بر ۲، ۳، ۵، ۹، ۱۰ را تعیین می‌کند و دلایل خود را به صورت خلاصه بیان می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	بخش پذیری اعداد بر ۲، ۳، ۵، ۹ و ۱۰ را تعیین می‌کند و حداقل دو عدد بزرگ‌تر از ۲۰ مثال می‌زند که بر ۳ و ۹ بخش پذیر باشند و دلایل خود را بیان می‌کند. مسائل ساده کتاب درسی را حل می‌کند.	برای تعیین بخش پذیری اعداد بر ۲، ۳، ۵، ۹ و ۱۰ در حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	جمع و تفریق کسرها با عددهای مخلوط را در حالت‌های مختلف انجام می‌دهد و در صورت لزوم، پاسخ را ساده یا تبدیل می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	در بیشتر موارد جمع و تفریق کسرها با عددهای مخلوط را در حالت‌های مختلف انجام می‌دهد و در صورت لزوم پاسخ را ساده یا تبدیل می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	در برخی موارد جمع و تفریق کسرها با عددهای مخلوط را در حالت‌های مختلف انجام می‌دهد و در صورت لزوم پاسخ را ساده یا تبدیل می‌کند. برخی از مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.
تعیین بخش پذیری اعداد بر ۲، ۳، ۵، ۹، ۱۰ با ارائه دلیل	حل مسائل مربوط	تعیین بخش پذیری اعداد بر ۲، ۳، ۵، ۹، ۱۰	جمع و تفریق کسرها / عددهای مخلوط با کسرها / عددهای مخلوط یا با اعداد دیگر (عدد طبیعی و عدد اعشاری) و ساده کردن پاسخ	حل مسائل مربوط	جمع و تفریق کسرها / عددهای مخلوط با کسرها / عددهای مخلوط یا با اعداد طبیعی با بازنمایی‌های مختلف (با شکل، عبارت ریاضی) و ساده کردن پاسخ	به دست آوردن معکوس اعداد
صفحه	۱۱-۱۵	۲۴-۲۷	۲۸-۳۱			
اهداف کلی	درک مفهوم بخش پذیری تشخیص اعداد بخش پذیر بر ۲، ۳، ۵، ۹ و ۱۰	کسب مهارت در انجام جمع و تفریق کسر/ عدد مخلوط	درک مفهوم ضرب کسرها/ عددهای مخلوط و کسب مهارت در آن			
عناوین کارنامه	بخش پذیری	جمع و تفریق کسر/ عدد مخلوط	ضرب کسر/ عدد مخلوط			
عدد و عملیات روی آن						

سطوح عملکرد	
خیلی خوب	تقسیم کسر یا عدد مخلوط بر کسر یا عدد طبیعی را با استفاده از بازنمایی‌های مختلف انجام داده و درباره آن توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.
خوب	در بیشتر موارد تقسیم کسر یا عدد مخلوط بر کسر یا عدد مخلوط یا عدد طبیعی را با استفاده از حداقل دو بازنامه انجام و درباره آن توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.
قابل قبول	در برخی موارد تقسیم کسر یا عدد مخلوط بر کسر یا عدد مخلوط یا عدد طبیعی را با استفاده از عبارت ریاضی انجام می‌دهد. برخی مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.
نیازمند آموزش	برای تقسیم کسر یا عدد مخلوط بر کسر یا عدد مخلوط یا عدد طبیعی و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک راهنمایی معلم نیاز دارد.
خیلی خوب	جمع و تفریق اعداد اعشاری را با یکدیگر/ با عدد طبیعی به صورت ذهنی و با استفاده از روش‌های مختلف انجام می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند و در مورد آن توضیح می‌دهد.
خوب	در بیشتر موارد جمع و تفریق اعداد اعشاری را با یکدیگر/ با عدد طبیعی به صورت ذهنی و با استفاده از روش‌ها انجام می‌دهد. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند و در مورد آن توضیح مختصر می‌دهد.
قابل قبول	در برخی موارد جمع و تفریق اعداد اعشاری را با یکدیگر/ با عدد طبیعی به صورت ذهنی و با استفاده از حداقل یک روش انجام می‌دهد و برخی مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.
نیازمند آموزش	برای جمع و تفریق اعداد اعشاری با یکدیگر/ با عدد طبیعی به صورت ذهنی و با استفاده از حداقل یک روش به کمک راهنمایی معلم نیاز دارد.
خیلی خوب	ضرب اعداد اعشاری را در یکدیگر یا در عدد طبیعی به صورت ذهنی (در حد کتاب درسی) یا با استفاده از روش‌های مختلف انجام داده، مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند و در مورد آن توضیح می‌دهد.
خوب	در بیشتر موارد ضرب اعداد اعشاری را در یکدیگر یا در عدد طبیعی به صورت ذهنی (در حد کتاب درسی) یا با استفاده از حداقل دو روش انجام داده، بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند و در مورد آن توضیح مختصر می‌دهد.
قابل قبول	در برخی موارد ضرب اعداد اعشاری را در یکدیگر یا در عدد طبیعی به صورت ذهنی (در حد کتاب درسی) یا با استفاده از حداقل یک روش انجام می‌دهد و برخی مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.
نیازمند آموزش	برای ضرب اعداد اعشاری در یکدیگر یا در عدد طبیعی به صورت ذهنی یا با استفاده از حداقل یک روش به کمک راهنمایی معلم نیاز دارد.

نشانه‌های تحقق	<ul style="list-style-type: none"> - تقسیم کسر/ عدد مخلوط بر کسر یا عدد مخلوط یا عدد طبیعی با بازنمایی‌های مختلف (شکل، محور و عبارت ریاضی) - حل مسائل مربوط
صفحه	۳۷-۳۲
اهداف کلی	- درک مفهوم تقسیم کسرها و عددهای مخلوط بر یکدیگر و کسب مهارت در انجام آنها
عناوین کارنامه	تقسیم کسر/ عدد مخلوط
نشانه‌های تحقق	<ul style="list-style-type: none"> - جمع و تفریق اعداد اعشاری با یکدیگر/ با عدد طبیعی به صورت ذهنی و با استفاده از روش‌های مختلف (استفاده از شکل، محور، دستورالعمل) - حل مسائل مربوط
صفحه	۴۷-۴۶
اهداف کلی	- کسب مهارت جمع و تفریق اعداد اعشاری
عناوین کارنامه	جمع و تفریق اعداد اعشاری
نشانه‌های تحقق	<ul style="list-style-type: none"> - ضرب اعداد اعشاری در یکدیگر با استفاده از روش‌های مختلف (تبدیل به کسرها، مساحتی، استفاده از شکل، استفاده از دستورالعمل) - ضرب اعداد اعشاری در عدد طبیعی - ضرب عدد اعشار در ده، صد، هزار، ... به صورت ذهنی - حل مسائل مربوط
صفحه	۵۱-۴۸
اهداف کلی	- کسب مهارت ضرب اعداد اعشاری در یکدیگر و در عدد طبیعی
عناوین کارنامه	ضرب اعداد اعشاری
عدد و عملیات روی آن	

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	تقسیم عدد اعشاری بر عدد اعشاری با عدد طبیعی و بالعکس را به صورت ذهنی (در حد کتاب درسی) و با استفاده از روش‌های مختلف انجام می‌دهد و خارج قسمت و باقی مانده را مشخص می‌کند و درباره آن توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	تقسیم عدد اعشاری بر عدد اعشاری یا عدد طبیعی و بالعکس با عدد طبیعی و بالعکس استفاده از روش‌های مختلف (با شکل، دستورالعمل، با کمک ماشین حساب) با باقی مانده، بدون باقی مانده یا به صورت ذهنی تقسیم عدد اعشاری بر ۱۰، ۱۰۰، ۱۰۰۰ به صورت ذهنی	۴۹ - ۵۹	کسب مهارت در تقسیم عدد اعشاری بر عدد اعشاری یا عدد طبیعی و بالعکس	تقسیم اعداد اعشاری
خوب	در بیشتر موارد تقسیم عدد اعشاری بر عدد اعشاری یا عدد طبیعی و بالعکس را به صورت ذهنی (در حد کتاب درسی) و با استفاده از حداقل یک روش انجام می‌دهد و خارج قسمت و باقی مانده را مشخص می‌کند. برخی مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.	تقسیم عدد اعشاری بر عدد اعشاری یا عدد طبیعی و بالعکس			
قابل قبول	در تقسیم عدد اعشاری بر عدد اعشاری یا عدد طبیعی به صورت ذهنی و با استفاده از حداقل یک روش و حل مسائل ساده کتاب درسی، به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش			
خیلی خوب	نسبت بین دو یا چند کمیت یا درصد آنها را مشخص و به صورت‌های مختلف (کسری/ مخلوط/ اعشاری) از زمانی می‌کند. جدول تناسب را تکمیل و نسبت‌ها را مقایسه می‌کند. برای حل مسائل روزمره و ریاضیات مالی، تعیین و تفسیر احتمال وقوع یک واقعه، از تناسب و درصد با نمودار استفاده می‌کند. بر اساس اطلاعات، نمودار دایره ای مناسب رسم می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	بیان نسبت بین دو یا چند کمیت - تعیین نسبت‌های متناسب و نامتناسب - تکمیل و بسط جدول تناسب - کسب مهارت در مقایسه نسبت‌ها - محاسبه درصد کمیت‌ها (کمتر و بیشتر از ۱۰۰٪) با توجه به نسبت آنها - استفاده از تناسب و درصد در حل مسائل روزمره و ریاضیات مالی - استفاده از درصد در آمار و احتمال و رسم نمودار دایره‌ای	۱۱۰ - ۱۲۷	درک مفهوم نسبت، تناسب و درصد - کسب مهارت در به‌کارگیری نسبت، تناسب و درصد در آمار و احتمال و زندگی روزمره	نسبت، تناسب و درصد
خوب	نسبت بین دو یا چند کمیت را تعیین و یا درصد آنها را مشخص و به صورت‌های مختلف (کسری/ مخلوط/ اعشاری) از زمانی می‌کند. جدول تناسب را تکمیل و در بیشتر موارد نسبت‌ها را مقایسه می‌کند. در بیشتر موارد برای حل مسائل روزمره و ریاضیات مالی، تعیین و تفسیر احتمال وقوع یک واقعه، از تناسب و درصد استفاده می‌کند. برخی از مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.	خوب			
قابل قبول	در برخی موارد نسبت بین دو یا چند کمیت را تعیین و درصد آنها را مشخص می‌کند. در برخی موارد جدول تناسب را تکمیل و نسبت‌ها را مقایسه می‌کند. در برخی موارد برای حل مسائل روزمره و ریاضیات مالی، تعیین و تفسیر احتمال وقوع یک واقعه، از تناسب و درصد استفاده می‌کند.	قابل قبول			
نیازمند آموزش	برای تعیین نسبت بین دو یا چند کمیت و مشخص کردن درصد آنها و تعیین نسبت‌های متناسب، تکمیل جدول تناسب، مقایسه نسبت‌ها، تعیین سود یا تخفیف، تعیین درصد احتمال وقوع یک حادثه و حل مسائل ساده کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش			

عدد و عملیات روی آن

سطوح عملکرد	
خوب	<p>ضرورت تقریب زدن اعداد و چگونگی انجام آن را در موقعیت‌های مختلف همراه با مثال بیان می‌کند (حداقل سه مورد). اعداد یا کسرها را با روش‌های مختلف (قطع کردن، گرد کردن) تقریب می‌زند و پاسخ‌ها را مقایسه می‌کند و میزان اختلاف بین پاسخ تقریبی و واقعی را مشخص می‌کند. در انجام محاسبات، ترتیب عملیات را رعایت می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.</p>
خوب	<p>ضرورت تقریب زدن اعداد و چگونگی انجام آن را در موقعیت‌های مختلف همراه با مثال بیان می‌کند (حداقل دو مورد). در بیشتر مواقع اعداد یا کسرها را با روش‌های مختلف (قطع کردن، گرد کردن) تقریب می‌زند و پاسخ‌ها را مقایسه می‌کند و میزان اختلاف بین پاسخ تقریبی و واقعی را مشخص می‌کند و در انجام محاسبات، ترتیب عملیات را رعایت می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.</p>
قابل قبول	<p>ضرورت تقریب زدن اعداد و چگونگی انجام آن را در حداقل یک موقعیت همراه با مثال بیان می‌کند. در برخی مواقع اعداد یا کسرها را با روش‌های مختلف (قطع کردن، گرد کردن) تقریب می‌زند و پاسخ‌ها را مقایسه می‌کند و در انجام محاسبات، ترتیب عملیات را رعایت می‌کند. برخی مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.</p>
نیازمند آموزش	<p>برای بیان ضرورت تقریب زدن اعداد در یک موقعیت و تقریب زدن اعداد یا کسرها با روش قطع کردن، گرد کردن و رعایت ترتیب عملیات و حل مسائل ساده کتاب درسی به راهنمایی و کمک معلم نیاز دارد.</p>

نشانه‌های تحقق	<ul style="list-style-type: none"> - بیان ضرورت تقریب زدن اعداد در موقعیت‌های مختلف و چگونگی انجام آن (ابتدا محاسبه، سپس تقریب و بالعکس) - انجام محاسبات با تقریب‌های موردنظر و با استفاده از روش‌های قطع کردن و گرد کردن و مقایسه پاسخ‌ها - رعایت ترتیب عملیات در انجام محاسبات - حل مسائل مربوط
صفحه	۱۴۱-۱۳۲
اهداف کلی	<ul style="list-style-type: none"> - درک مفهوم تقریب و کاربرد آن در محاسبات - کسب مهارت در رعایت ترتیب در انجام محاسبات
عناوین کارنامه	محاسبات تقریبی و ترتیب عملیات
	عدد و عملیات روی آن

سطح عملکرد

فرقته یک شکل یا نقاط روی شکل را نسبت به مرکز تقارن در حالت‌های مختلف و با استفاده از روش‌های مختلف رسم می‌کند. شکل‌هایی را که مرکز تقارن یا تقارن مرکزی دارند، مشخص و خواص آنها را بیان می‌کند. مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.	خیلی خوب
فرقته یک شکل یا نقاط روی شکل را نسبت به مرکز تقارن در بعضی از حالات‌ها و با استفاده از حداقل دو روش رسم می‌کند. شکل‌هایی را که مرکز تقارن یا تقارن مرکزی دارند، مشخص و خواص آنها را بیان می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.	خوب
فرقته یک شکل یا نقاط روی شکل را نسبت به مرکز تقارن در حداقل یک حالت و با استفاده از حداقل یک روش رسم می‌کند. برخی از شکل‌هایی که مرکز تقارن دارند را مشخص می‌کند. برخی شکل‌ها را به گونه‌ای رنگ‌آمیزی می‌کند که تقارن مرکزی داشته باشند. برخی مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول
برای رسم فرقته یک شکل یا نقاط روی شکل نسبت به مرکز تقارن در حداقل یک حالت و با استفاده از حداقل یک روش و مشخص کردن شکل‌هایی که مرکز تقارن دارند و با رنگ‌آمیزی شکل‌هایی که تقارن مرکزی دارند به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
دوران یافته یک شکل با زاویه چرخش 90° یا 180° نسبت به مرکز دوران بر روی صفحه شطرنجی مشخص با رسم می‌کند. شکل‌هایی که تقارن چرخشی دارند را مشخص و زاویه چرخش آنها را تعیین می‌کند. مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.	خیلی خوب
دوران یافته بیشتر شکل‌ها را با زاویه 90° نسبت به مرکز دوران را بر روی صفحه شطرنجی مشخص با رسم می‌کند. بیشتر شکل‌هایی را که دوران یافته برخی از شکل‌ها را با زاویه 90° نسبت به مرکز دوران مشخص با رسم می‌کند. برخی از شکل‌هایی که تقارن چرخشی دارند و زاویه چرخش آنها 90° است را بر روی صفحه شطرنجی مشخص می‌کند. برخی از مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول
برای شناسایی رسم دوران یافته بیشتر شکل‌ها نسبت به مرکز دوران و تعیین شکل‌هایی که بر روی صفحه شطرنجی تقارن چرخشی دارند و تعیین زاویه چرخش آنها و حل مسائل کتاب درسی به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
محورهای مختصات را رسم و آنها را درجه‌بندی می‌کند. نقاط مورد نظر را یک شکل را در صفحه مختصات رسم با توجه به نقاط روی صفحه مختصات آنها را مشخص می‌کند. با توجه به محورهای تقارن، فرقته یک نقطه را نسبت به محور تقارن، تعیین و مختصات آن را مشخص می‌کند و درازة رابطه بین مختصات آنها توضیح می‌دهد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب
با توجه به محورهای مختصات موجود و درجه‌بندی آنها، نقاط مورد نظر را یک شکل را در صفحه مختصات رسم با توجه به نقاط روی صفحه مختصات آنها را مشخص می‌کند. در بیشتر موارد با توجه به محورهای تقارن، فرقته یک نقطه را نسبت به محور تقارن، تعیین و مختصات آن را مشخص می‌کند. برخی مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول
برای تعیین مختصات یک نقطه یا محل نقطه‌ای که مختصات آن داده شده است و یا پیدا کردن فرقته یک نقطه نسبت به محور تقارن به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

رسم فرقته یک شکل یا نقاط روی شکل نسبت به مرکز تقارن در حالت‌های مختلف (مرکز تقارن خارج از شکل، مرکز تقارن داخل شکل، روی شکل) با روش‌های مختلف (با استفاده از محورهای تقارن، خط‌کش، صفحه شطرنجی و کاغذ شفاف)	نشانه‌های تحقق
– رسم فرقته یک شکل یا نقاط روی شکل نسبت به مرکز تقارن در حالت‌های مختلف (مرکز تقارن خارج از شکل، مرکز تقارن داخل شکل، روی شکل) با روش‌های مختلف (با استفاده از محورهای تقارن، خط‌کش، صفحه شطرنجی و کاغذ شفاف)	– تعیین یک نقطه یا رسم یک شکل در صفحه مختصات با توجه به مختصات داده شده
– بیان خواص مرکز تقارن یک شکل	– تعیین مختصات یک نقطه یا یک شکل با توجه به محل آن در صفحه مختصات
– شناسایی شکل‌های دارای مرکز تقارن/تقارن مرکزی	– تعیین مختصات فرقته یک نقطه یا توجه به محورهای تقارن
– حل مسائل مربوط	– بیان رابطه بین مختصات یک نقطه و فرقته آن
	– حل مسائل مربوط
۶۹-۶۴	۷۴-۸۱
– درک مفهوم مرکز تقارن	– درک مفهوم صفحه مختصات، محورهای مختصات و مختصات یک نقطه
– درک مفهوم تقارن مرکزی	– کسب مهارت در تعیین مختصات یک نقطه
– کسب مهارت در رسم فرقته یک شکل نسبت به مرکز تقارن	– درک رابطه بین مختصات یک نقطه و فرقته آن
– رسم یک شکل با توجه به مختصات آن	– رسم یک شکل با توجه به مختصات آن
مرکز تقارن و تقارن مرکزی	محورهای مختصات، تقارن و مختصات
	دوران

سطوح عملکرد

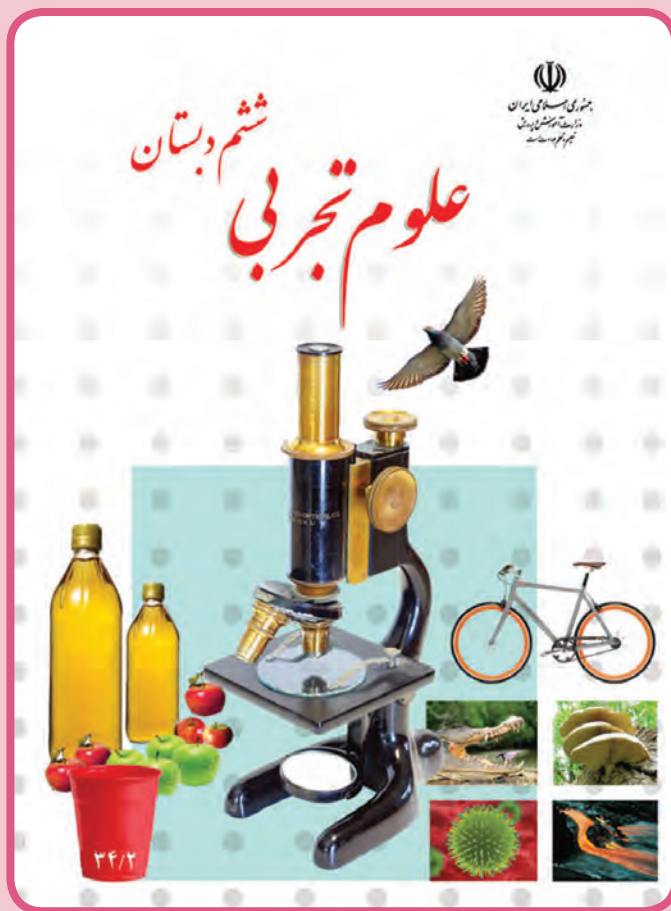
با استفاده از واحدها و به کارگیری ابزار مناسب، طول اشیا و مساحت اشکال را اندازه می‌گیرد و اندازه‌ها را تخمین می‌زند و در صورت لزوم، آنها را به واحدهای کوچک‌تر یا بزرگ‌تر تبدیل و برای اغلب واحدها، بیان می‌کند. چگونگی به دست آوردن مساحت دایره را بیان می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند و فرایند حل مسئله را توضیح می‌دهد.	خیلی خوب
در بیشتر موارد با استفاده از واحدها و به کارگیری ابزار مناسب، طول اشیا و مساحت اشکال را اندازه می‌گیرد و اندازه‌ها را تخمین می‌زند و در صورت لزوم، آنها را به واحدهای کوچک‌تر یا بزرگ‌تر تبدیل می‌کند، برای برخی از واحدها، مصادیق مناسب بیان می‌کند و چگونگی به دست آوردن مساحت دایره را بیان می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	خوب
در برخی موارد با استفاده از واحدها و به کارگیری ابزار مناسب، طول اشیا و مساحت اشکال را اندازه می‌گیرد و اندازه‌ها را تخمین می‌زند و در صورت لزوم، آنها را به واحدهای کوچک‌تر یا بزرگ‌تر تبدیل می‌کند، برای برخی از واحدها، مصادیق مناسب بیان می‌کند و برخی مسائل ساده‌ی کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول
در بیشتر موارد برای اندازه‌گیری و انتخاب واحد و به کارگیری ابزار مناسب اندازه‌گیری طول، مساحت و تخمین اندازه‌ها و تبدیل واحدهای اندازه‌گیری به یکدیگر به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
اندازه جرم و حجم اشیا را تخمین می‌زند و با استفاده از واحد و به کارگیری ابزار مناسب آنها را اندازه‌گیری یا محاسبه می‌کند و در صورت لزوم، به واحدهای کوچک‌تر یا بزرگ‌تر تبدیل می‌کند. برای واحدهای مختلف مصادیق مناسب بیان می‌کند. هرم، مکعب و مکعب مستطیل می‌سازد. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب
در بیشتر موارد اندازه جرم و حجم اشیا را تخمین می‌زند و با استفاده از واحد و به کارگیری ابزار مناسب آنها را اندازه‌گیری یا محاسبه می‌کند و در صورت لزوم، به واحدهای کوچک‌تر یا بزرگ‌تر تبدیل می‌کند. برای برخی از واحدها مصادیق مناسب بیان می‌کند و مکعب و مکعب مستطیل می‌سازد. برخی مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.	خوب
در برخی موارد اندازه جرم و حجم اشیا را تخمین می‌زند و با استفاده از واحد و به کارگیری ابزار مناسب آنها را اندازه‌گیری یا محاسبه می‌کند و در صورت لزوم، به واحدهای کوچک‌تر یا بزرگ‌تر تبدیل می‌کند. برای برخی از واحدها مصادیق مناسب بیان می‌کند و مکعب مستطیل می‌سازد. برخی مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول
برای اندازه‌گیری و محاسبه جرم و حجم اشیا و استفاده از واحدها و به کارگیری ابزار مناسب و تبدیل واحدهای کوچک‌تر یا بزرگ‌تر و ساخت مکعب و مکعب مستطیل به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

تشخیص کمیت‌های اندازه‌گیری و شناخت واحدهای آنها اندازه‌گیری طول اشیا و مساحت اشکال (به ویژه دایره، گسترده مکعب و مکعب مستطیل) با استفاده از واحد و ابزار مناسب بیان مصادیق مناسب برای واحدهای اندازه‌گیری تخمین اندازه طول و سطح اشیا تبدیل واحدهای اندازه‌گیری (طول، سطح) به یکدیگر بیان چگونگی به دست آوردن مساحت دایره حل مسائل مربوط	۹۴-۹۸ و ۱۰۸-۱۱۰	نشانه‌های تحقق
اندازه‌گیری جرم و حجم اشیا (مکعب و مکعب مستطیل) با استفاده از واحد و ابزار مناسب درک صحیح از واحدها و بیان مصادیق تخمین اندازه جرم و حجم اشیا تبدیل واحدهای اندازه‌گیری در کمیت جرم و حجم ساخت مکعب و مکعب مستطیل و هرم حل مسائل مربوط	۹۴-۹۷	صفحه
درک مفهوم اندازه‌گیری کسب مهارت اندازه‌گیری طول، سطح کسب مهارت تخمین زدن اندازه طول و سطح کسب مهارت در تبدیل واحدهای اندازه‌گیری طول و سطح	کسب مهارت اندازه‌گیری جرم و حجم کسب مهارت تخمین اندازه جرم و حجم کسب مهارت تبدیل واحدهای اندازه‌گیری جرم و حجم	اهداف کلی
طول و سطح	جرم و حجم	عناوین کارنامه
اندازه‌گیری		

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «ریاضی» پایه ششم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	صفحه	اهداف کلی	عناوین کارنامه
فاصله یک نقطه از یک خط را محاسبه می‌کند. عمودمنصف یک پاره خط را رسم و خواص آن را بیان می‌کند. خواص زوایای متمم، مکمل و متقابل به رأس را بیان و متمم و مکمل یک زاویه را محاسبه می‌کند. مسائل کتاب درسی و بیشتر مسائل جدید را حل می‌کند.	خیلی خوب	- محاسبه اندازه فاصله یک نقطه از یک خط - رسم عمودمنصف یک پاره خط و بیان خواص آن - بیان خواص زوایای متمم، مکمل و متقابل به رأس و اندازه آنها - حل مسائل مربوط	۱۰۵-۱۰۲	- درک مفهوم فاصله یک نقطه از خط - درک مفهوم عمودمنصف یک پاره خط - کسب مهارت در اندازه‌گیری فاصله نقطه از خط، رسم عمودمنصف پاره خط - درک زوایای متمم، مکمل، متقابل به رأس - کسب مهارت در اندازه‌گیری متمم/مکمل یک زاویه	خط و زاویه اندازه‌گیری
در بیشتر موارد فاصله یک نقطه از یک خط را محاسبه می‌کند. عمودمنصف یک پاره خط را رسم و خواص آن را بیان می‌کند. خواص زوایای متمم، مکمل و متقابل به رأس را بیان و متمم و مکمل یک زاویه را محاسبه می‌کند. بیشتر مسائل کتاب درسی و برخی مسائل جدید را حل می‌کند.	خوب				
در برخی موارد فاصله یک نقطه از یک خط را محاسبه و عمودمنصف یک پاره خط را رسم می‌کند و حداقل دو خاصیت آن را بیان می‌کند. خواص زوایای متمم، مکمل و متقابل به رأس را بیان و در برخی موارد متمم/مکمل یک زاویه را محاسبه می‌کند. برخی از مسائل کتاب درسی را حل می‌کند.	قابل قبول				
برای محاسبه فاصله یک نقطه از یک خط، رسم عمودمنصف یک پاره خط، بیان خواص آن و محاسبه متمم و مکمل یک زاویه به کمک و راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش				

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس علوم تجربی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «علوم» پایه ششم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد	
خیلی خوب	برای یافتن پاسخ مسئله، آزمایش‌هایی را طراحی و اجرا و نتایج را گزارش می‌کند.
خوب	از طریق اجرای آزمایش ارائه شده، پاسخ مسئله را نتیجه‌گیری و گزارش می‌کند.
قابل قبول	مسئله و برخی عوامل مؤثر در آن را تشخیص و برای حل آن فرضیه ارائه می‌دهد.
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار مسئله و برخی عوامل مؤثر در آن را تشخیص و برای حل آن فرضیه ارائه می‌دهد.
خیلی خوب	ساخت یک وسیله متحرک را با استفاده از موتور الکتریکی (آرپیجی)، چرخ دنده، تسمه و ... طراحی و اجرا می‌کند.
خوب	ساخت یک وسیله متحرک را طراحی و اجرا می‌کند.
قابل قبول	بر اساس طرح داده شده، یک وسیله ساده متحرک می‌سازد.
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار بر اساس طرح داده شده، یک وسیله ساده متحرک می‌سازد.
خیلی خوب	تأثیر تغییرات یک نمونه فناوری مرتبط با وسایل ارتباط جمعی را بر زندگی روزمره جمع‌آوری و تغییرات آن را در یک دوره زمانی گزارش می‌کند.
خوب	اطلاعاتی در مورد تغییرات یک نمونه فناوری وسایل ارتباط شخصی مانند تلفن را در یک دوره زمانی جمع‌آوری و گزارش می‌کند.
قابل قبول	اطلاعاتی در مورد یک فناوری ساده که به‌طور روزمره با آن سروکار دارد، جمع‌آوری و گزارش می‌کند.
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار اطلاعاتی در مورد یک فناوری ساده که به‌طور روزمره با آن سروکار دارد، جمع‌آوری و گزارش می‌کند.

عناوین کارنامه	درس	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
زنگ علوم	۱	به‌کارگیری روش علمی در حل مسئله	<ul style="list-style-type: none"> - شناسایی و انتخاب مسئله‌ای از زندگی روزانه - طراحی، آزمایش و اجرای آن به منظور یافتن پاسخ مسئله - ارائه راه حل با توجه به نتایج به‌دست‌آمده
طراحی کنیم و بسازیم	۸	کسب مهارت در طراحی و ساخت وسایل متحرک	<ul style="list-style-type: none"> - ساخت یک وسیله متحرک
از گذشته تا آینده	۱۴	آشنایی با روند تغییرات یک فناوری در طول زمان	<ul style="list-style-type: none"> - جمع‌آوری اطلاعات در مورد روند تغییر نمونه‌ای از فناوری‌های معاصر و پیش‌بینی تغییرات آن در آینده

مهارت‌های فرآیندی و روش علمی

سطح عملکرد

چگونگی تبدیل مواد را در مراحل مختلف تولید یک محصول تشخیص و برای کاهش مصرف میزان انرژی، بازافت و استفاده بهینه از مواد و وسایل راه‌حل‌های خلاقانه ارائه می‌دهد.	خیلی خوب
مراحل تولید یک محصول را تشخیص و برای کاهش مصرف میزان انرژی، بازافت و استفاده بهینه از مواد و وسایل راه‌حل‌های ارائه می‌دهد.	خوب
مراحل آشکار تولید یک محصول را تشخیص و نتیجه را گزارش می‌دهد.	قابل قبول
با راهنمایی آموزگار مراحل آشکار تولید یک محصول را تشخیص می‌دهد.	نیازمند آموزش
اغلب مواد و وسایل به‌کاررفته در تولید یک محصول/فراورده را تشخیص می‌دهد؛ بیش از دو مورد از آنها را بررسی و اثرات زیست‌محیطی آنها را گزارش می‌کند.	خیلی خوب
اغلب مواد و وسایل به‌کاررفته در تولید یک محصول/فراورده را تشخیص می‌دهد؛ دو مورد از آنها را بررسی و اثرات زیست‌محیطی آنها را گزارش می‌کند.	خوب
برخی از مواد و وسایل به‌کاررفته در تولید یک محصول/فراورده را تشخیص می‌دهد؛ یک مورد از آنها را بررسی و اثرات زیست‌محیطی آن را گزارش می‌کند.	قابل قبول
با راهنمایی آموزگار برخی از مواد و وسایل به‌کاررفته در تولید یک محصول/فراورده را تشخیص می‌دهد.	نیازمند آموزش
بر اساس مدل ساخته‌شده از لایه‌های زمین، تفاوت و اهمیت هر لایه را توضیح می‌دهد.	خیلی خوب
برخی از ویژگی‌های لایه‌های زمین را از روی مدل توضیح می‌دهد.	خوب
لایه‌های زمین را از طریق نقاشی یا ساخت مدل و ماکت نشان می‌دهد.	قابل قبول
با راهنمایی آموزگار لایه‌های زمین را از طریق نقاشی یا ساخت مدل و ماکت نشان می‌دهد.	نیازمند آموزش
با شناسایی مکان‌های امن و ناامن، نحوه مراقبت از خود، کمک به دیگران و چگونگی پدیده‌های طبیعی را بیان می‌کند.	خیلی خوب
اثرات هر یک از پدیده‌های طبیعی مانند زمین‌لرزه و آتشفشان را در زندگی خود بیان می‌کند.	خوب
چگونگی به‌وجود آمدن پدیده‌های طبیعی چون زمین‌لرزه و آتشفشان را بیان می‌کند.	قابل قبول
با راهنمایی آموزگار چگونگی به‌وجود آمدن زمین‌لرزه و آتشفشان را بیان می‌کند.	نیازمند آموزش

عناوین کارنامه	درس	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
مواد و تغییرات آن	۲	آشنایی با تبدیل مواد در فرایند تولید یک محصول	بررسی فرایند تولید یک محصول از ماده اولیه تا محصول نهایی - بررسی و ارائه گزارش چگونگی تأثیر تبدیل مواد به یکدیگر - ارائه پیشنهاد برای صرفه‌جویی، بازیافت و استفاده بهینه از مواد اولیه یا محصول
	۳	آشنایی با اثرات مواد به‌کاررفته در تولید یک محصول روی زندگی انسان و محیط زیست	- تشخیص/شناسایی مواد و وسایل به‌کاررفته در تولید یک محصول/فراورده - بیان اثرات برخی مواد بر سلامت انسان و محیط زیست
زمین و پیرامون آن	۴	آشنایی با ساختمان درونی زمین	- شناسایی ساختمان درونی زمین - ساخت مدل برای نشان دادن لایه‌های کره زمین
	۵	حرکت ورقه‌های سنگ کره	- بررسی اثرات پدیده‌های طبیعی بر زندگی انسان و محیط زیست

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «علوم» پایه ششم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطح عملکرد	
مصداق هل دادن و کشیدن را در موقعیت‌های گوناگون زندگی روزمره و اثر دو یا چند نیرو را بر حرکت یک جسم تشخیص و گزارش می‌دهد.	خیلی خوب
مصداق هل دادن و کشیدن را در زندگی روزمره و اثر آنها را بر حرکت اجسام تشخیص می‌دهد.	خوب
مصداق هل دادن و کشیدن را در مثال‌های ساده تشخیص می‌دهد.	قابل قبول
با راهنمایی آموزگار مصداق هل دادن و کشیدن را در مثال‌های ساده تشخیص می‌دهد.	نیازمند آموزش
نیروهای تماسی (اصطکاک و مقاومت هوا) و غیرتماسی (الکتریکی، مغناطیسی) و تأثیر آنها را بر حرکت در مثال‌هایی مانند هوپسا که بیش از یک نیرو بر جسم وارد می‌شود، تشخیص و گزارش می‌دهد.	خیلی خوب
نیروهای تماسی و غیرتماسی و تأثیر آنها را بر حرکت در موقعیت‌های گوناگون زندگی روزمره، تشخیص و گزارش می‌دهد.	خوب
نیروهای تماسی و غیرتماسی و تأثیر آنها را بر حرکت در موقعیت‌های گوناگون زندگی روزمره، تشخیص و گزارش می‌دهد.	قابل قبول
با راهنمایی آموزگار نیروهای تماسی و غیرتماسی و تأثیر آنها را بر حرکت در موقعیت‌های گوناگون زندگی روزمره، تشخیص می‌دهد.	نیازمند آموزش
نقش و تأثیر تبدیل انرژی در وسایل گوناگون را در بهبود سطح زندگی در وسایل و ابزارهای گوناگون تشخیص و گزارش می‌دهد.	خیلی خوب
نقش و تأثیر تبدیل انرژی در وسایل گوناگون را در رفع نیازهای زندگی روزمره، در موقعیت‌های آشنا، تشخیص و گزارش می‌دهد.	خوب
با شناخت انرژی و اشکال آن، تبدیل انرژی را در وسایل گوناگون، در موقعیت‌های آشنا، تشخیص و گزارش می‌دهد.	قابل قبول
با راهنمایی آموزگار تبدیل انرژی را در وسایل گوناگون، در موقعیت‌های آشنا، تشخیص و گزارش می‌دهد.	نیازمند آموزش

عناوین کارنامه	درس	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
ورزش و نیرو (۱)	۶	آشنایی با تأثیر و کاربرد نیرو در زندگی روزمره	شناسایی انواع نیرو در زندگی روزمره
ورزش و نیرو (۲)	۷	آشنایی با انواع نیروهای وارد بر جسم و تشخیص اثر آنها بر حرکت جسم	بررسی تأثیر نیروها بر حرکت و ارائه گزارش
سفر انرژی	۹	انواع آن در زندگی انسان	شناسایی انواع انرژی در وسایل مختلف - بررسی نقش انواع انرژی در زندگی روزمره

حرکت و انرژی

عناوین کارنامه	درس	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
عناوین کارنامه	خیلی کوچک، خیلی بزرگ	خیلی کوچک، خیلی بزرگ	۱۰
	شگفتی‌های برگ	شگفتی‌های برگ	۱۱
	جنگل برای کیست؟	جنگل برای کیست؟	۱۲
	سالم بمانیم	سالم بمانیم	۱۳
مشاهده چند نمونه با میکروسکوپ و گزارش نتایج آن	آشنایی با میکروسکوپ و تقویت مهارت کار با آن	۱۰	<ul style="list-style-type: none"> - مشاهده چند نمونه با میکروسکوپ و گزارش نتایج آن
جمع‌آوری اطلاعات در مورد غذاسازی گیاهان	بررسی نقش گیاهان در غذاسازی و کاهش آلودگی هوا	۱۱	<ul style="list-style-type: none"> - جمع‌آوری اطلاعات در مورد غذاسازی گیاهان
مطالعه یک زیستگاه و بررسی اجزای آن در محیط زندگی و نحوه ارتباط متقابل بین اجزای آن	درک ارتباط متقابل جانداران و محیط زیست آنها	۱۲	<ul style="list-style-type: none"> - مطالعه یک زیستگاه و بررسی اجزای آن در محیط زندگی و نحوه ارتباط متقابل بین اجزای آن
- مقایسه بیماری‌های واگیر و غیرواگیر و عوامل مؤثر در بروز و پیشگیری آنها	آشنایی با عوامل بیماری‌زا و به‌کارگیری رفتارهای سالم در جلوگیری و پیشگیری آنها	۱۳	<ul style="list-style-type: none"> - مقایسه بیماری‌های واگیر و غیرواگیر و عوامل مؤثر در بروز و پیشگیری آنها

سطوح عملکرد

خیلی خوب	نمونه‌های را به کلاس می‌آورد و با استفاده از میکروسکوپ با بزرگ‌نمایی‌های مختلف مشاهده و نتایج را گزارش می‌دهد.
خوب	با راهنمایی آموزگار، نمونه‌هایی را آماده و با استفاده از میکروسکوپ، با بزرگ‌نمایی‌های مختلف مشاهده و نتایج را گزارش می‌کند.
قابل قبول	نمونه‌های آماده را با استفاده از میکروسکوپ مشاهده و نتایج را گزارش می‌کند.
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار، نمونه‌های آماده را با استفاده از میکروسکوپ مشاهده و نتایج را گزارش می‌کند.
خیلی خوب	نقش گیاهان و فرایند فتوسنتز را در پاکیزه کردن هوا و تأمین غذای موجودات زنده گزارش می‌دهد.
خوب	درباره انواع غذاهایی که گیاهان تولید می‌کنند، اطلاعات جمع‌آوری و گزارش می‌کند.
قابل قبول	با اجرای آزمایش، غذاسازی گیاهان از طریق فتوسنتز را نشان می‌دهد.
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار، با اجرای آزمایش، غذاسازی گیاهان از طریق فتوسنتز را نشان می‌دهد.
خیلی خوب	تنوع ارتباط بین جانداران و تأثیر حفظ محیط‌های طبیعی را در این ارتباط‌ها گزارش می‌کند.
خوب	ضمن گزارش ارتباط‌های ساده بین جانداران، اهمیت این ارتباط را در زندگی هر یک از جانداران گزارش می‌کند.
قابل قبول	ارتباط‌های ساده بین جانداران بیرون خود و اهمیت محیط‌های طبیعی را گزارش می‌دهد.
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار، ارتباط‌های ساده بین جانداران بیرون خود و اهمیت محیط‌های طبیعی را گزارش می‌دهد.
خیلی خوب	با شناخت رفتارهای سالم و ناسالم پیشنهادهایی برای جلوگیری از ابتلا و گسترش بیماری‌ها ارائه می‌دهد.
خوب	چگونگی مبارزه بدن با برخی از بیماری‌ها و راه‌های افزایش مقاومت بدن در برابر برخی بیماری‌ها را گزارش می‌کند.
قابل قبول	بیماری‌های واگیر و غیرواگیر را مقایسه و عوامل مؤثر در بروز آنها را گزارش می‌کند.
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار، بیماری‌های واگیر و غیرواگیر را مقایسه و عوامل مؤثر در بروز آنها را گزارش می‌کند.

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس هنر

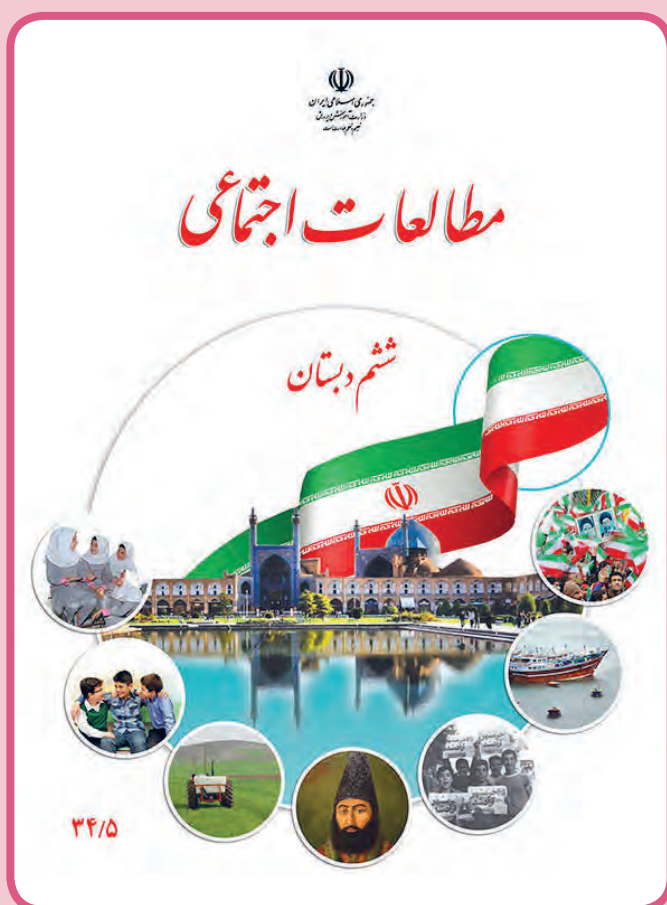
سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	در آفرینش‌های هنری، مشاهدات خود از طبیعت و میراث فرهنگی را در ترکیب تازه و متنوع به کار می‌گیرد.	– مشاهده طبیعت و میراث فرهنگی - هنری ایران – به کارگیری قوه تخیل و خلاقیت خود در آفرینش هنری	به کارگیری قوه تخیل و خلاقیت در آفرینش هنری	پرورش ایده
خوب	در آفرینش‌های هنری، مشاهدات خود از طبیعت و میراث فرهنگی را در ترکیب تازه به کار می‌گیرد.	– به کارگیری عناصر بصری (نقطه، خط، سطح، حجم، رنگ و...) به اقتضای آفرینش اثر هنری – به کارگیری قواعد زیبایی‌شناسی (نظم، تناسب، تقارن، تنوع شکل‌ها و...) در آفرینش اثر هنری – به کارگیری قواعد زیبایی‌شناسی در محیط اطراف خود	بیان افکار و احساسات در قالب آثار مختلف هنری	
قابل قبول	در بیشتر آفرینش‌های هنری، مساهمات خود از طبیعت و میراث فرهنگی را در ترکیب تازه به کار می‌گیرد.	– به کارگیری عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را به شکل مناسب به کار می‌گیرد. – در برخی از آفرینش‌های هنری خود و در زیباسازی محیط پیرامون، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را به شکل مناسب به کار می‌گیرد.	به کارگیری قواعد زیبایی‌شناسی	بیان ایده
نیازمند آموزش	برای به کار گرفتن مشاهدات خود از طبیعت و میراث فرهنگی در آفرینش‌های هنری به راهنمایی معلم نیاز دارد.	در به کارگیری عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی در آفرینش‌های هنری خود و در زیباسازی محیط پیرامون به کمک معلم نیاز دارد.		
خیلی خوب	در آفرینش‌های هنری خود و در زیباسازی محیط پیرامون، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را به شکل مناسب به کار می‌گیرد.			آفرینش هنری
خوب	در بیشتر آفرینش‌های هنری خود و در زیباسازی محیط پیرامون، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را به شکل مناسب به کار می‌گیرد.			
قابل قبول	در برخی از آفرینش‌های هنری خود و در زیباسازی محیط پیرامون، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را به شکل مناسب به کار می‌گیرد.			
نیازمند آموزش	در به کارگیری عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی در آفرینش‌های هنری خود و در زیباسازی محیط پیرامون به کمک معلم نیاز دارد.			
خیلی خوب	احساسات و معنای مورد نظر خود را با استفاده از مواد و ابزار مناسب و در قالب یک اثر هنری بیان می‌کند. در استفاده و نگاه‌های از ابزار و وسایل و در محیط پیرامون خود نکات ایمنی، بهداشتی، نظم و پاکیزگی را کاملاً رعایت می‌کند.	– بیان احساسات و انتقال معنا در قالب آثار هنری مختلف – انتخاب وسایل و مواد مناسب برای آفرینش هنری و به کارگیری صحیح آنها – نگهداری از ابزار و وسایل و رعایت نظم و پاکیزگی		
خوب	در بیشتر موارد، احساسات و معنای مورد نظر خود را با استفاده از مواد و ابزار مناسب و در قالب یک اثر هنری بیان می‌کند. در استفاده و نگاه‌های از ابزار و وسایل و در محیط پیرامون خود نکات ایمنی، بهداشتی، نظم و پاکیزگی را کاملاً رعایت می‌کند.			
قابل قبول	در برخی موارد، احساسات و معنای مورد نظر خود را با استفاده از مواد و ابزار مناسب و در قالب یک اثر هنری بیان می‌کند. در استفاده و نگاه‌های از ابزار و وسایل و در محیط پیرامون خود نکات ایمنی، بهداشتی، نظم و پاکیزگی را کاملاً رعایت می‌کند.			
نیازمند آموزش	برای بیان احساسات و معنای مورد نظر خود با استفاده از مواد و ابزار مناسب به راهنمایی معلم نیاز دارد.			

سطوح عملکرد

عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی در طبیعت را تشخیص می‌دهد و برای حفظ و نگهداری آن به عنوان بخشی از خلقت تلاش می‌کند.	خیلی خوب
در بیشتر موارد، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی در طبیعت را تشخیص می‌دهد و برای حفظ و نگهداری آن به عنوان بخشی از خلقت تلاش می‌کند.	خوب
در برخی موارد، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی در طبیعت را تشخیص می‌دهد و برای حفظ و نگهداری آن به عنوان بخشی از خلقت تلاش می‌کند.	قابل قبول
عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی در طبیعت را با راهنمایی معلم تشخیص می‌دهد.	نیازمند تلاش
عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را در آثار هنری و در محیط پیرامون تشخیص می‌دهد.	خیلی خوب
در بیشتر موارد، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را در آثار هنری و در محیط پیرامون تشخیص می‌دهد.	خوب
در برخی موارد، عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را در آثار هنری و در محیط پیرامون تشخیص می‌دهد.	قابل قبول
عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی را در آثار هنری و در محیط پیرامون با راهنمایی معلم تشخیص می‌دهد.	نیازمند تلاش
اهمیت توجه به تاریخ و میراث فرهنگی - هنری ایران را با ذکر نمونه‌های متنوع بیان می‌کند. قواعد زیبایی‌شناسی را در میراث فرهنگی ایران تشخیص می‌دهد و در حفظ و نگهداری میراث فرهنگی تلاش می‌کند.	خیلی خوب
اهمیت توجه به تاریخ و میراث فرهنگی - هنری ایران را با ذکر چند نمونه بیان می‌کند. در بیشتر موارد، قواعد زیبایی‌شناسی را در میراث فرهنگی ایران تشخیص می‌دهد. در حفظ و نگهداری میراث فرهنگی تلاش می‌کند.	خوب
اهمیت توجه به تاریخ و میراث فرهنگی - هنری ایران را با ذکر حداقل دو نمونه بیان می‌کند. در برخی موارد، قواعد زیبایی‌شناسی را در میراث فرهنگی ایران تشخیص می‌دهد.	قابل قبول
با راهنمایی معلم اهمیت توجه به تاریخ و میراث فرهنگی - هنری ایران را بیان می‌کند و قواعد زیبایی‌شناسی را در میراث فرهنگی ایران تشخیص می‌دهد.	نیازمند تلاش
تأثیر احساسی - عاطفی یک اثر هنری را بر خود و چگونگی به‌کارگیری قواعد زیبایی‌شناسی در یک اثر هنری را توصیف می‌کند. اثر هنری خود و دیگران را بر اساس قواعد زیبایی‌شناسی بررسی و نتیجه را گزارش می‌کند.	خیلی خوب
تأثیر احساسی - عاطفی یک اثر هنری را بر خود و چگونگی به‌کارگیری قواعد زیبایی‌شناسی در یک اثر هنری را بیان می‌کند. در بیشتر موارد، تأثیر احساسی - عاطفی یک اثر هنری را بر خود و دیگران را بر اساس قواعد زیبایی‌شناسی بررسی و نتیجه را گزارش می‌کند.	خوب
در بیشتر موارد، تأثیر احساسی - عاطفی یک اثر هنری را بر خود و دیگران را بر اساس قواعد زیبایی‌شناسی بررسی و نتیجه را گزارش می‌کند.	قابل قبول
برای بیان تأثیر احساسی - عاطفی یک اثر هنری بر خود و بررسی اثر هنری خود و دیگران بر اساس قواعد زیبایی‌شناسی به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

نشانه‌های تحقق	اهداف کلی	عناوین کارنامه
<p>- شناسایی عناصر بصری در طبیعت</p> <p>- شناسایی قواعد زیبایی‌شناسی در طبیعت</p> <p>- شناسایی طبیعت به عنوان بخشی از خلقت پروردگار و تلاش برای نگهداری از آن</p>	<p>درک زیبایی‌های طبیعت و توجه به خالق آن</p>	زیبایی‌شناسی
<p>- شناسایی عناصر بصری و قواعد زیبایی‌شناسی در آثار هنری و محیط پیرامون</p> <p>- ارائه پیشنهادهایی برای حفظ و نگهداری میراث فرهنگی ایران</p>	<p>درک زیبایی‌ها در آثار هنری</p>	تاریخ و میراث فرهنگی ایران
<p>- توصیف احساسی - عاطفی یک اثر هنری</p> <p>- توصیف قواعد زیبایی‌شناسی درون یک اثر هنری</p> <p>- بررسی اثر هنری خود و دیگران بر اساس قواعد زیبایی‌شناسی</p>	<p>توصیف و اظهار نظر درباره آثار هنری خود و دیگران</p>	نقد هنری
درک هنری		

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس مطالعات اجتماعی

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «اطلاعات اجتماعی» پایه ششم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد

در موقعیت‌های فرضی با توجه به مراحل تصمیم‌گیری، اثرات و پیامدهای ناشی از آن، تصمیم درست می‌گیرد. اهمیت و نکات مهم در تصمیم‌گیری را با ذکر مثال‌های متنوع توضیح می‌دهد.	خیلی خوب
در موقعیت‌های فرضی با توجه به مراحل تصمیم‌گیری و اثرات و پیامدهای ناشی از آن، در بیشتر موارد تصمیم درست می‌گیرد. اهمیت و توجه به نکات مهم در تصمیم‌گیری را با ذکر چند مثال توضیح می‌دهد.	خوب
در موقعیت‌های فرضی با توجه به مراحل تصمیم‌گیری و اثرات و پیامدهای ناشی از آن، در برخی موارد تصمیم درست می‌گیرد. اهمیت و توجه به نکات مهم در تصمیم‌گیری را با ذکر مثال به طور مختصر بیان می‌کند.	قابل قبول
برای تصمیم‌گیری در موقعیت‌های فرضی با توجه به مراحل آن و اثرات و پیامدهای ناشی از آن و بیان اهمیت تصمیم‌گیری، به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
برنامه روزانه خود را روی نمودار دایره‌ای نشان می‌دهد، آن را نقد می‌کند و برنامه مناسبی برای خود ارائه می‌دهد. با جمع‌آوری نمونه‌های متنوع، نحوه گذراندن اوقات فراغت در گذشته و حال را مقایسه و امکانات محلی برای گذراندن اوقات فراغت را مشخص می‌کند. نکات لازم هنگام استفاده از مکان‌های عمومی را به طور کامل بیان می‌کند. در مورد چگونگی گذراندن اوقات فراغت خود به طور مناسب برنامه‌ریزی می‌کند.	خیلی خوب
برنامه روزانه خود را با برنامه سایرین مقایسه می‌کند و برنامه مناسبی برای خود ارائه می‌دهد. با جمع‌آوری دست کم دو نمونه، نحوه گذراندن اوقات فراغت در گذشته و حال را مقایسه و امکانات محلی برای گذراندن اوقات فراغت را مشخص می‌کند. بیشتر نکات لازم هنگام استفاده از مکان‌های عمومی را بیان می‌کند. در مورد چگونگی گذراندن اوقات فراغت خود به طور مناسب برنامه‌ریزی می‌کند.	قابل قبول
برای نوشتن برنامه روزانه خود روی نمودار دایره‌ای و برنامه‌ریزی برنامه روزانه و گذراندن اوقات فراغت و جمع‌آوری اطلاعات درباره امکانات محلی و نحوه استفاده از آن برای گذراندن اوقات فراغت به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
اهمیت دوستی و راهکارهای حفظ دوستی را بیان می‌کند و معیارهای عقلانی و دینی را در انتخاب دوست به کار می‌گیرد.	خیلی خوب
اگر موارد اهمیت دوستی و راهکارهای حفظ آن را بیان می‌کند و اگر معیارهای عقلانی و دینی را در انتخاب دوست به کار می‌گیرد.	خوب
برخی از موارد اهمیت دوستی و راهکارهای حفظ آن را بیان می‌کند و برخی از معیارهای عقلانی و دینی را در انتخاب دوست به کار می‌گیرد.	قابل قبول
به اهمیت دوستی و راهکارهای حفظ آن اشاره می‌کند و در انتخاب دوست بر اساس معیارهای عقلانی و دینی به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش

نشانه‌های تحقق

تصمیم‌گیری در موقعیت‌های فرضی	۴،۳	کسب مهارت در تصمیم‌گیری
بررسی اثرات و پیامدهای انتخاب‌های مختلف برای تصمیم‌گیری		
بیان اهمیت تصمیم‌گیری و نکات مهم برای تصمیم‌گیری		
تصمیم‌گیری در موقعیت‌های فرضی	۱۴،۱۳	کسب مهارت در برنامه‌ریزی برای زندگی روزمره
جمع‌آوری اطلاعات در مورد نحوه گذراندن اوقات فراغت در گذشته و امکانات محلی برای گذراندن اوقات فراغت		
برنامه‌ریزی برای اوقات فراغت		
بیان نکات لازم در هنگام استفاده از مکان‌های عمومی		
ارزیابی نقش و تأثیر دوستی در زندگی	۲،۱	کسب مهارت در دوست‌یابی و حفظ دوستی
بیان راهکارهای حفظ دوستی		
به کارگیری معیارهای عقلانی و دینی برای انتخاب دوست		

نظام اجتماعی

سطح عملکرد

عمل نفوذ استعمارگران در ایران و شیوه‌های آنها را بررسی و نحوه مبارزه مردم ایران با استعمارگران را تجزیه و تحلیل می‌کند.	خیلی خوب
اغلب عمل نفوذ استعمارگران در ایران و شیوه‌های آنها را بررسی می‌کند و نحوه مبارزه مردم ایران با استعمارگران را توضیح می‌دهد.	خوب
برخی از علل نفوذ استعمارگران در ایران و شیوه‌های آنها را بررسی و نحوه مبارزه مردم ایران با استعمارگران را بیان می‌کند.	قابل قبول
در بیان نحوه نفوذ استعمارگران به ایران و راه‌های مبارزه مردم بر علیه آنان نیاز به راهنمایی معلم دارد.	نیازمند آموزش
علل و عوامل جنگ تحمیلی و دفاع مقدس و نمونه‌های متنوعی از ایثارگری‌های رزمندگان و شهدا را بیان می‌کند و راه‌هایی برای قدردانی از آنها پیشنهاد می‌دهد.	خیلی خوب
علل و عوامل جنگ تحمیلی و دفاع مقدس و نمونه‌هایی از ایثارگری‌های رزمندگان و شهدا را بیان می‌کند و راه‌هایی برای قدردانی از آنها بیان می‌کند.	خوب
برخی از علل و عوامل جنگ تحمیلی و دفاع مقدس و حداقل دو نمونه از ایثارگری‌های رزمندگان و شهدا را بیان می‌کند و راه‌هایی برای قدردانی از آنها بیان می‌کند.	قابل قبول
در بیان علل و عوامل جنگ تحمیلی و دفاع مقدس و ارائه نمونه‌هایی از قدردانی ایثارگران و شهدا به راهنمایی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش
با بررسی شواهد و مدارک مختلف، تغییرات پدیده‌های زندگی امروز را در طی زمان از جنبه‌های متنوع مقایسه و نتیجه را گزارش می‌کند.	خیلی خوب
با بررسی شواهد و مدارک مختلف، تغییرات برخی از پدیده‌های زندگی امروز را در طی زمان از چند جنبه مقایسه و نتیجه را گزارش می‌کند.	خوب
با بررسی شواهد و مدارک، تغییرات پدیده‌های زندگی امروز را در طی زمان از یک جنبه بیان می‌کند.	قابل قبول
در بررسی شواهد و مدارک و بیان تغییرات پدیده‌های زندگی در طی زمان به کمک و راهنمایی معلم نیازمند است.	نیازمند آموزش

نشانه‌های تحقق

درس

اهداف کلی

عناوین کارنامه

<p>– بررسی و بیان علل نفوذ استعمارگران در ایران و شیوه‌های آنها</p> <p>– تجزیه و تحلیل مبارزه مردم ایران بر علیه استعمارگران</p>	۲۲، ۲۱	شناخت علل و نحوه نفوذ استعمارگران در ایران و مبارزه مردم ایران با آنها
<p>– بیان علل و عوامل جنگ تحمیلی و دفاع مقدس</p> <p>– بیان نمونه‌هایی از ایثارگری‌های رزمندگان و شهدا</p> <p>– قدردانی از ایثارگران و شهدا و ارائه پیشنهاد در مورد نحوه قدردانی از آنها</p>	۲۴، ۲۳	آشنایی با جنگ تحمیلی و پیامدهای دفاع مقدس
<p>– مقایسه تغییرات پدیده‌های زندگی امروز (پوشاک، اوقات فراغت و ...) در گذر زمان با استفاده از بررسی شواهد و مدارک مختلف</p>	۱۶، ۱۵، ۱۴	شناخت تغییرات پدیده‌های زندگی امروز در گذر زمان

زمان، تداوم، تغییر

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	با استفاده از شواهد متنوع، علل شکوفایی فرهنگ و هنر در دوره صفوی را توضیح و راه‌های متنوعی برای حفظ آثار تاریخی پیشنهاد می‌دهد.	بیان علل شکوفایی فرهنگ و هنر در دوره صفوی با استفاده از شواهد - بیان نحوه حفظ آثار تاریخی	۱۲، ۱۱	بررسی علل شکوفایی فرهنگ و هنر در دوره صفویه	فرهنگ و هویت
خوب	با استفاده از شواهد مندرج در کتاب، علل شکوفایی فرهنگ و هنر در دوره صفوی و راه‌های حفظ آثار تاریخی پیشنهاد می‌دهد.				
قابل قبول	با استفاده از برخی شواهد مندرج در کتاب، علل شکوفایی فرهنگ و هنر در دوره صفوی و نحوه حفظ آثار تاریخی را بیان می‌کند.				
نیازمند آموزش	برای بیان علل شکوفایی فرهنگ و هنر در دوره صفوی و نحوه حفظ آثار تاریخی به راهنمایی معلم نیاز دارد.				
خیلی خوب	آثار و مفاخر دوره اسلامی را با ذکر نمونه‌های متنوع، شرح می‌دهد و علل شکوفایی علوم و فنون آن دوره را توضیح می‌دهد.	- بیان آثار و مفاخر دوره اسلامی - بیان دلایل شکوفایی علوم و فنون در دوره اسلامی	۱۰، ۹	شناخت علل و عوامل شکوفایی علوم و فنون در دوره اسلامی	
خوب	آثار و مفاخر دوره اسلامی را با ذکر حداقل دو نمونه شرح می‌دهد و برخی از علل شکوفایی علوم و فنون آن دوره را بیان می‌کند.				
نیازمند آموزش	در بیان آثار و مفاخر دوره اسلامی و علل شکوفایی علوم و فنون آن دوره، به راهنمایی معلم نیاز دارد.				
خیلی خوب	نمونه‌های متنوعی از آداب و آموزه‌های دینی در مورد دوستی و ویژگی‌های دوست خوب، لباس پوشیدن، اوقات فراغت و برنامه روزانه روزانه توضیح و نمونه‌های متنوعی از رعایت آنها را در زندگی خود به کلاس می‌دهد.	- بیان برخی از آداب و آموزه‌های دینی در مورد دوستی و ویژگی‌های دوست خوب، لباس پوشیدن، اوقات فراغت و برنامه روزانه - رعایت آداب و آموزه‌های دینی در دوستی و ویژگی‌های دوست خوب، لباس پوشیدن، اوقات فراغت و برنامه روزانه	۱۶، ۱۴، ۱۳، ۲، ۱	شناخت آداب و آموزه‌های دینی در مورد مسائل روزمره زندگی	
خوب	چند نمونه از آداب و آموزه‌های دینی در مورد دوستی و ویژگی‌های دوست خوب، لباس پوشیدن، اوقات فراغت و برنامه روزانه توضیح و چند نمونه از رعایت آنها را در زندگی خود به کلاس می‌دهد.				
قابل قبول	دو نمونه از آداب و آموزه‌های دینی در مورد دوستی و ویژگی‌های دوست خوب، لباس پوشیدن، اوقات فراغت و برنامه روزانه را بیان می‌کند و نمونه‌ای از رعایت آنها را در زندگی خود به کلاس می‌دهد.				
نیازمند آموزش	در بیان آداب و آموزه‌های دینی در مورد دوستی و ویژگی‌های دوست خوب، لباس پوشیدن، اوقات فراغت و برنامه روزانه و ارائه نمونه‌هایی از رعایت آنها در زندگی خود، به راهنمایی معلم نیاز دارد.				

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	دروس	اهداف کلی	عیان کارنامه
خیلی خوب	انواع گروه‌های شغلی و نقش آنها را در فعالیت‌های مختلف اقتصادی (پوشاک، دریا، کشاورزی) توضیح می‌دهد.	- بیان نقش گروه‌های شغلی در فعالیت‌های مختلف اقتصادی (کشاورزی، پوشاک و دریا)	۱۸، ۱۶، ۶	آشنایی با مشاغل و نقش آنها در فعالیت‌های اقتصادی	شناخت منابع انرژی و توجه به مصرف بهینه آن
خوب	چند گروه شغلی و نقش آنها را در فعالیت‌های مختلف اقتصادی (پوشاک، دریا، کشاورزی) بیان می‌کند.				
قابل قبول	برخی از گروه شغلی و نقش آنها را در فعالیت‌های مختلف اقتصادی (پوشاک، دریا، کشاورزی) بیان می‌کند.	- بیان فرایند تولید تا مصرف برخی کالاها - توضیح درباره نحوه انتخاب و خرید عاقلانه کالاهای مختلف	۱۸، ۱۶، ۸، ۶	آشنایی با نحوه تولید و مصرف کالاها	
نیازمند آموزش	در بیان نقش گروه‌های شغلی در فعالیت‌های اقتصادی (پوشاک، دریا، کشاورزی) به راهنمایی معلم نیاز دارد.				
خیلی خوب	فرایند تولید تا مصرف چند نمونه کالا را توضیح می‌دهد و نمونه‌هایی از ملاحظات تصمیم‌گیری در خرید عاقلانه و مصرف کالاها را بیان می‌کند.	- جمع‌آوری اطلاعات درباره سوخت‌های فسیلی و انرژی‌های نو و مقایسه آنها با یکدیگر - بیان نکات مربوط به مصرف بهینه سوخت‌های فسیلی و برق و به‌کارگیری آنها - ارائه ایده در مورد نحوه مصرف انرژی در آینده	۸، ۷		
خوب	فرایند تولید تا مصرف دو نمونه کالا را توضیح می‌دهد و دو نمونه از ملاحظات تصمیم‌گیری در خرید عاقلانه و مصرف کالاها را بیان می‌کند.				
قابل قبول	فرایند تولید تا مصرف یک کالا را توضیح می‌دهد و به نمونه‌ای از ملاحظات تصمیم‌گیری در خرید عاقلانه و مصرف کالاها اشاره می‌کند.	نیازمند آموزش			
خیلی خوب	در بیان فرایند تولید از منبع تا مصرف کالاها و ارائه ملاحظات تصمیم‌گیری عاقلانه در خرید و مصرف آنها، به راهنمایی معلم نیاز دارد.				
خیلی خوب	درباره انرژی‌های حاصل از سوخت‌های فسیلی و انرژی‌های نو، به روش‌های مختلف اطلاعات جمع‌آوری می‌کند. آنها را از جنبه‌های مختلف با هم مقایسه و نکات مربوط به مصرف بهینه سوخت‌های فسیلی و برق را بیان می‌کند و بیشتر آنها را در زندگی روزمره به کار می‌گیرد.	خوب			
خوب	درباره نحوه مصرف انرژی در آینده، ایده یا تصویری کلی بیان می‌کند.				
قابل قبول	درباره انرژی‌های حاصل از سوخت‌های فسیلی و انرژی‌های نو، از طریق پرس و جو اطلاعاتی جمع‌آوری می‌کند. آنها را از یک جنبه با هم مقایسه و برخی از نکات مربوط به مصرف بهینه سوخت‌های فسیلی و برق را بیان می‌کند و آنها را در زندگی روزمره به کار می‌گیرد.	نیازمند آموزش			
نیازمند آموزش	در جمع‌آوری اطلاعات با موضوع انرژی‌های حاصل از سوخت‌های فسیلی و انرژی‌های نو و مقایسه آنها و بیان نکات مربوط به مصرف بهینه سوخت‌های فسیلی و برق، نیاز به راهنمایی و کمک معلم دارد.				

منابع و فعالیت‌های اقتصادی

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد

درس تفکر و پژوهش

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «تفکر و پژوهش» پایه ششم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطح عملکرد	
در موقعیت‌های تصمیم‌گیری، به جنبه‌های مختلف، شامل انتخاب هدف، تعیین اولویت‌ها، دیدگاه‌های دیگران، پیامدهای آنی و آنی برای خود و دیگران و ارزش‌های والاتر توجه می‌کند.	خیلی خوب
در موقعیت‌های تصمیم‌گیری، به اغلب جنبه‌های آن شامل انتخاب هدف، تعیین اولویت‌ها، دیدگاه‌های دیگران، پیامدهای آنی و آنی برای خود و دیگران و ارزش‌های والاتر توجه می‌کند.	خوب
در موقعیت‌های تصمیم‌گیری، به برخی از جنبه‌های آن شامل انتخاب هدف، تعیین اولویت‌ها، دیدگاه‌های دیگران، پیامدهای آنی و آنی برای خود و دیگران و ارزش‌های والاتر توجه می‌کند.	قابل قبول
با راهنمایی آموزگار در موقعیت‌های تصمیم‌گیری، به جنبه‌های مختلف، شامل انتخاب هدف، تعیین اولویت‌ها، دیدگاه‌های دیگران، پیامدهای آنی و آنی برای خود و دیگران و ارزش‌های والاتر توجه می‌کند.	نیازمند آموزش
مراحل مختلف انجام پروژه پژوهشی شامل طرح پرسش‌های مناسب و تشخیص مسئله، تشخیص راه‌های یافتن پاسخ سؤال و منابع گره‌آوردی اطلاعات، برنامه‌ریزی برای دستیابی به پاسخ سؤال خود و ارائه یافته‌های خود در قالب گزارش کتبی و شفاهی با رعایت معیارهای گزارش‌نویسی را به درستی انجام می‌دهد.	خیلی خوب
اغلب مراحل انجام پروژه پژوهشی شامل طرح پرسش‌های مناسب و تشخیص مسئله، تشخیص راه‌های یافتن پاسخ سؤال و منابع گره‌آوردی اطلاعات، برنامه‌ریزی برای دستیابی به پاسخ سؤال خود در قالب گزارش کتبی و شفاهی با رعایت معیارهای گزارش‌نویسی را به درستی انجام می‌دهد.	خوب
برخی از مراحل انجام پروژه پژوهشی شامل طرح پرسش‌های مناسب و تشخیص مسئله، تشخیص راه‌های یافتن پاسخ سؤال و منابع گره‌آوردی اطلاعات، برنامه‌ریزی برای دستیابی به پاسخ سؤال خود و ارائه یافته‌های خود در قالب گزارش کتبی و شفاهی با رعایت معیارهای گزارش‌نویسی را به درستی انجام می‌دهد.	قابل قبول
با راهنمایی آموزگار مراحل انجام پروژه پژوهشی را انجام می‌دهد.	نیازمند آموزش
نشانه‌های تحقق	<ul style="list-style-type: none"> - توجه به انتخاب هدف و تعیین اولویت‌ها در تصمیم‌گیری - در نظر گرفتن دیدگاه و ویژگی‌های دیگران در تصمیم‌گیری - در نظر گرفتن پیامدهای آنی و آنی برای خود و دیگران در تصمیم‌گیری - در نظر گرفتن ارزش‌های والاتر در تصمیم‌گیری
صفحه	۱-۲۲
اهداف کلی	کسب مهارت انتخاب و تصمیم‌گیری
عناوین کارنامه	انتخاب و تصمیم‌گیری
نشانه‌های تحقق	<ul style="list-style-type: none"> - طرح پرسش‌های مناسب و تشخیص مسئله - شناسایی و تشخیص منابع و شیوه‌های مناسب گردآوری اطلاعات - برنامه‌ریزی برای دستیابی به پاسخ سؤالات خود - رعایت معیارهای گزارش‌نویسی و ارائه گزارش کتبی و شفاهی
صفحه	۲۳-۵۰
اهداف کلی	کسب مهارت طراحی و اجرای پروژه پژوهشی
عناوین کارنامه	پروژه پژوهشی

سطوح عملکرد	
خیلی خوب	در موقعیت‌های مختلف، به همه موارد شامل بررسی دقیق موقعیت یا موضوع، ارائه دلایل و شواهد کافی برای حدس، گمان و فرضیه خود، تشخیص رابطه بین اجزای یک نظام و تأثیر آنها بر یکدیگر و بر کل نظام، شناسایی و بیان تفاوت‌ها، شباهت‌ها و روابط و پدیده‌ها، امور و وقایع، توجه می‌کند.
خوب	در موقعیت‌های مختلف، به اغلب موارد شامل بررسی دقیق موقعیت یا موضوع، ارائه دلایل و شواهد کافی برای حدس، گمان و فرضیه خود، تشخیص رابطه بین اجزای یک نظام و تأثیر آنها بر یکدیگر و بر کل نظام، شناسایی و بیان تفاوت‌ها، شباهت‌ها و روابط و پدیده‌ها، امور و وقایع، توجه می‌کند.
قابل قبول	در موقعیت‌های مختلف، به برخی از موارد شامل بررسی دقیق موقعیت یا موضوع، ارائه دلایل و شواهد کافی برای حدس، گمان و فرضیه خود، تشخیص رابطه بین اجزای یک نظام و تأثیر آنها بر یکدیگر و بر کل نظام، شناسایی و بیان تفاوت‌ها، شباهت‌ها و روابط و پدیده‌ها، امور و وقایع، توجه می‌کند.
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار در موقعیت‌های مختلف، به مواردی چون بررسی دقیق موقعیت یا موضوع، ارائه دلایل و شواهد کافی برای حدس، گمان و فرضیه خود، تشخیص رابطه بین اجزای یک نظام و تأثیر آنها بر یکدیگر و بر کل نظام، شناسایی و بیان تفاوت‌ها، شباهت‌ها و روابط و پدیده‌ها، امور و وقایع، توجه می‌کند.
خیلی خوب	در موارد مختلف در قبول یا رد ارزش‌ها تأمل می‌کند، موقعیت خود را تحلیل و جایگاه و نقش خود در نظام‌های مختلف را شناسایی می‌کند، در خود تأمل و بر اساس نظام معیار خود را ارزشیابی می‌کند، بین دیدگاه و واقعیت تمایز قائل می‌شود و علل تفاوت در نظرات افراد مختلف را درک می‌کند.
خوب	در اغلب موارد در قبول یا رد ارزش‌ها تأمل می‌کند، موقعیت خود را تحلیل و جایگاه و نقش خود در نظام‌های مختلف را شناسایی می‌کند، در خود تأمل و بر اساس نظام معیار خود را ارزشیابی می‌کند، بین دیدگاه و واقعیت تمایز قائل می‌شود و علل تفاوت در نظرات افراد مختلف را درک می‌کند.
قابل قبول	در برخی موارد در قبول یا رد ارزش‌ها تأمل می‌کند، موقعیت خود را تحلیل و جایگاه و نقش خود در نظام‌های مختلف را شناسایی می‌کند، در خود تأمل و بر اساس نظام معیار خود را ارزشیابی می‌کند، بین دیدگاه و واقعیت تمایز قائل می‌شود و علل تفاوت در نظرات افراد مختلف را درک می‌کند.
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار در قبول یا رد ارزش‌ها تأمل می‌کند، موقعیت خود را تحلیل و جایگاه و نقش خود در نظام‌های مختلف را شناسایی می‌کند، در خود تأمل و بر اساس نظام معیار خود را ارزشیابی می‌کند، بین دیدگاه و واقعیت تمایز قائل می‌شود و علل تفاوت در نظرات افراد مختلف را درک می‌کند.

عناوین کارنامه	اهداف کلی	صفحه	نشانه‌های تحقق
نظام‌مندی	کسب مهارت‌های پایه تفکر	۵۱ - ۶۸	<ul style="list-style-type: none"> - بررسی دقیق موقعیت یا موضوع - ارائه دلایل و شواهد کافی برای حدس، گمان و فرضیه خود (با استفاده از دانسته‌های قبلی خود و اطلاعات جدید) - تشخیص رابطه بین اجزای یک نظام و تأثیر اجزای آن بر یکدیگر و بر کل نظام - شناسایی و بیان تفاوت‌ها، شباهت‌ها و روابط بین نظرات و پدیده‌ها، امور و وقایع
هویت و ارزش	کسب توانایی تحلیل موقعیت و تأمل در خود	۶۹ - ۸۸	<ul style="list-style-type: none"> - تأمل در قبول و یا رد ارزش‌ها - تحلیل موقعیت و شناسایی جایگاه و نقش خود در نظام‌های مختلف - تأمل در خود و خود ارزشیابی بر اساس نظام معیار - تمایز قائل شدن بین دیدگاه و واقعیت و درک علل تفاوت در نظرات افراد مختلف

ادامه جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطح عملکرد درس «تفکر و پژوهش» پایه ششم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطح عملکرد	
خیلی خوب	در موقعیت‌های مختلف، از اطلاعات و اندوخته‌ها برای تبدیل مجهول به معلوم استفاده می‌کند. پدیده‌ها را بررسی و تفاوت‌ها، شباهت‌ها و رابطه بین آنها را شناسایی و بیان می‌کند. اطلاعات، آراء، ایده‌ها و اعمال خود و دیگران را مقایسه و ارزیابی می‌کند. از زبان صحیح و دقیق برای توضیح آراء، نظرات و تصمیم‌های خود استفاده می‌کند. در حل مسائل و مشکلات با اعضای گروه یا کل کلاس همفکری و آداب و مهارت‌های اجتماعی برخاسته از ارزش‌های دینی را در گفت‌وگوها رعایت می‌کند.
خوب	در اغلب موارد از اطلاعات و اندوخته‌ها برای تبدیل مجهول به معلوم استفاده می‌کند. پدیده‌ها را بررسی و تفاوت‌ها، شباهت‌ها و رابطه بین آنها را شناسایی و بیان می‌کند. اطلاعات، آراء، ایده‌ها و اعمال خود و دیگران را مقایسه و ارزیابی می‌کند. از زبان صحیح و دقیق برای توضیح آراء، نظرات و تصمیم‌های خود استفاده می‌کند. در حل مسائل و مشکلات با اعضای گروه یا کل کلاس همفکری و آداب و مهارت‌های اجتماعی برخاسته از ارزش‌های دینی را در گفت‌وگوها رعایت می‌کند.
قابل قبول	در برخی از موارد از اطلاعات و اندوخته‌ها برای تبدیل مجهول به معلوم استفاده می‌کند. پدیده‌ها را بررسی و تفاوت‌ها، شباهت‌ها و رابطه بین آنها را شناسایی و بیان می‌کند. اطلاعات، آراء، ایده‌ها و اعمال خود و دیگران را مقایسه و ارزیابی می‌کند. از زبان صحیح و دقیق برای توضیح آراء، نظرات و تصمیم‌های خود استفاده می‌کند. در حل مسائل و مشکلات با اعضای گروه یا کل کلاس همفکری و آداب و مهارت‌های اجتماعی برخاسته از ارزش‌های دینی را در گفت‌وگوها رعایت می‌کند.
نیازمند آموزش	با راهنمایی آموزگار از اطلاعات و اندوخته‌ها برای تبدیل مجهول به معلوم استفاده می‌کند. پدیده‌ها را بررسی و تفاوت‌ها، شباهت‌ها و رابطه بین آنها را شناسایی و بیان می‌کند. اطلاعات، آراء، ایده‌ها و اعمال خود و دیگران را مقایسه و ارزیابی می‌کند. از زبان صحیح و دقیق برای توضیح آراء، نظرات و تصمیم‌های خود استفاده می‌کند. در حل مسائل و مشکلات با اعضای گروه یا کل کلاس همفکری و آداب و مهارت‌های اجتماعی برخاسته از ارزش‌های دینی را در گفت‌وگوها رعایت می‌کند.

نشانه‌های تحقق	<ul style="list-style-type: none"> - کار بر روی اطلاعات و اندوخته‌ها برای تبدیل مجهول به معلوم - بررسی پدیده‌ها و شناسایی تفاوت‌ها، شباهت‌ها و رابطه‌ها - سنجش اطلاعات و به چالش کشیدن ایده‌ها و اعمال خود و دیگران - استفاده از زبان صحیح و دقیق برای توضیح ایده‌ها و تصمیم‌های خود - همفکری با دیگران در حل مسائل و مشکلات - رعایت مهارت‌های اجتماعی و معیارهای برخاسته از ارزش‌های دینی در ارتباط با خود و دیگران
صفحه	کل کتاب
اهداف کلی	کسب صفات و ویژگی‌های منش تفکر
عناوین کارنامه	مهارت‌های مشترک

اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس کار و فناوری

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس «کار و فناوری» پایه ششم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
اجزای رایانه را نام می‌برد و بیشتر آنها را به درستی به کار می‌گیرد. اصول ایمنی و بهداشتی کار با رایانه را رعایت می‌کند.	خیلی خوب	نام بردن اجزای بیرونی رایانه و کار با آنها رعایت اصول ایمنی و بهداشتی کار با رایانه (مانند طرز صحیح نشستن پشت رایانه)	۱	- آشنایی با اجزای رایانه و کاربرد آنها - رعایت نکات ایمنی و بهداشتی کار با رایانه	رایانه و ارگونومی کار با آن
اجزای رایانه را نام می‌برد و برخی از آنها را به درستی به کار می‌گیرد. بیشتر اصول ایمنی و بهداشتی کار با رایانه را رعایت می‌کند.	خوب				
اجزای رایانه را نام می‌برد و تعداد کمی از آنها را به کار می‌گیرد. برخی از اصول ایمنی و بهداشتی کار با رایانه را رعایت می‌کند.	قابل قبول	- انجام عملیات کار با پوشه (ایجاد، تغییر نام، باز کردن، انتقال، کپی، حذف و بازیابی پرونده و پوشه) - کار با پنجره‌ها و نمادها (باز کردن، بستن، کوچک‌نمایی، بزرگ‌نمایی، تغییر اندازه، مرتب‌سازی و ...)	۲	- آشنایی با پرونده و پوشه و کار با آنها - آشنایی با بخش‌های مختلف سیستم عامل (پنجره‌ها، نمادها)	کار با رایانه
برای نام بردن اجزای رایانه، به کارگیری آنها و رعایت اصول ایمنی و بهداشتی کار با رایانه به راه‌ملمی معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش				
حداقل ۶ مورد از عملیات کار با پرونده و پوشه (ایجاد، تغییر نام، باز کردن، انتقال، کپی، حذف و بازیابی پرونده و پوشه) را انجام می‌دهد. عملیات روی پنجره‌ها و نمادها (در حد بسته آموزشی) را به درستی انجام می‌دهد.	خیلی خوب				
حداقل ۵ مورد از عملیات کار با پرونده و پوشه را انجام می‌دهد. در بیشتر موارد عملیات روی پنجره‌ها و نمادها (در حد بسته آموزشی) را به درستی انجام می‌دهد.	خوب	حداقل ۳ مورد از عملیات کار با پرونده و پوشه را انجام می‌دهد. در برخی موارد عملیات روی پنجره‌ها و نمادها (در حد بسته آموزشی) را به درستی انجام می‌دهد.	۳	- آشنایی با پرونده و پوشه و کار با آنها - آشنایی با بخش‌های مختلف سیستم عامل (پنجره‌ها، نمادها)	کار با رایانه
حداقل ۳ مورد از عملیات کار با پرونده و پوشه را انجام می‌دهد. با راهنمایی آموزگار، عملیات روی پنجره‌ها و نمادها (در حد بسته آموزشی) را انجام می‌دهد.	قابل قبول				
کثیر از ۳ مورد از عملیات کار با پوشه را انجام می‌دهد. با راهنمایی آموزگار، عملیات روی پنجره‌ها و نمادها (در حد بسته آموزشی) را انجام می‌دهد.	نیازمند آموزش				

فناوری اطلاعات

سطح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
خیلی خوب	برنامه نقاشی را اجرا می‌کند، با استفاده از شکل‌ها، رنگ‌ها و ابزارها نقاشی می‌کشد و آن را ذخیره می‌کند. در نقاشی ذخیره شده تغییراتی ایجاد می‌کند (تغییر اندازه، نوشتن روی تصویر و ...).	اجرای برنامه نقاشی (paint) - رسم نقاشی در برنامه نقاشی و رنگ‌آمیزی آن - ذخیره پرونده نقاشی - تغییر در پرونده (تغییر اندازه، نوشتن روی تصویر و ...)	۲	- آشنایی با محیط نرم افزار نقاشی و کار با آن	نقاشی با رایانه
خوب	برنامه نقاشی را اجرا می‌کند، با استفاده از بیشتر شکل‌ها، رنگ‌ها و ابزارها نقاشی می‌کند و آن را ذخیره می‌کند. در نقاشی ذخیره شده تغییراتی ایجاد می‌کند (تغییر اندازه، نوشتن روی تصویر و ...).	کار با صفحه کلید - انجام تایپ به صورت ده انگشتی - انجام تمرین‌ها و آزمون‌های افزایش سرعت تایپ	۵	- آشنایی با صفحه کلید و کار با آن - کسب مهارت در تایپ ده انگشتی	تایپ در رایانه (تایپ ده انگشتی)
قابل قبول	برنامه نقاشی را اجرا می‌کند، با استفاده از برخی شکل‌ها، رنگ‌ها و ابزارها نقاشی می‌کند و آن را ذخیره می‌کند. در نقاشی ذخیره شده تغییراتی ایجاد می‌کند (تغییر اندازه، نوشتن روی تصویر و ...).	نیازمند آموزش			
خیلی خوب	برنامه واژه‌پرداز را اجرا و یک پرونده متنی ایجاد می‌کند و عملیات (تایپ، ذخیره کردن، باز کردن، استفاده از قلم‌ها، شکل‌ها، ایجاد جدول) را روی آن انجام می‌دهد. متن را انتخاب می‌کند و حداقل ۴ مورد از تغییرات متنی (نوع، اندازه، رنگ و سبک قلم و ترازبندی متن) را انجام می‌دهد.	نیازمند آموزش			
خوب	برنامه واژه‌پرداز را اجرا و یک پرونده ایجاد می‌کند و بیشتر عملیات (تایپ، ذخیره کردن، باز کردن، استفاده از برخی قلم‌ها) را روی آن انجام می‌دهد. متن را انتخاب می‌کند و حداقل ۳ مورد از تغییرات متنی (نوع، اندازه، رنگ و سبک قلم و ترازبندی متن) را انجام می‌دهد.	خوب	۶	- آشنایی با برنامه واژه‌پرداز و کسب مهارت در استفاده از آن - ویرایش و تنظیم متن در برنامه واژه‌پرداز	نوشتن با رایانه (واژه پرداز)
قابل قبول	برنامه واژه‌پرداز را اجرا و یک پرونده ایجاد می‌کند و برخی از عملیات (تایپ، باز کردن، ذخیره کردن) را روی آن انجام می‌دهد. متن را انتخاب می‌کند و حداقل ۲ مورد از تغییرات متنی را انجام می‌دهد.	قابل قبول			
نیازمند آموزش	برای اجرای برنامه واژه‌پرداز، کار با آن، تغییر و تنظیم متن به کمک و راهنمای معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش			

فناوری اطلاعات

جدول اهداف، نشانه‌های تحقق و سطوح عملکرد درس الگار و فناوری» پایه ششم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۴۰۰ - ۹۹

سطوح عملکرد		نشانه‌های تحقق	درس	اهداف کلی	عناوین کارنامه
مسئله ساده تجزیه می‌کند. مراحل حل مسئله را به‌درستی تشخیص می‌دهد و الگوریتم حل مسئله را می‌نویسد. روندنمای حل مسئله را به‌طور کامل از روی الگوریتم آن رسم می‌کند.	خیلی خوب	شناسایی مسئله - تشخیص مسائل ساده و پیچیده - تجزیه یک مسئله به مراحل آن و نوشتن الگوریتم حل مسئله - رسم روندنمای حل مسئله از روی الگوریتم	۸	- شناخت مسئله و روش حل مسئله و تشخیص مسائل ساده و پیچیده - نوشتن مراحل حل مسئله (الگوریتم مسئله) - ترسیم روند نمای حل مسئله	الگوریتم و روندنما فناوری اطلاعات
در بیشتر موارد، مسائل روزمره، اطراف خود را شناسایی می‌کند و مسائل ساده و پیچیده را تشخیص می‌دهد، مسائل پیچیده را به چند مسئله ساده تجزیه می‌کند. در اغلب موارد، مراحل حل مسئله را به‌درستی تشخیص می‌دهد و الگوریتم حل مسئله را می‌نویسد. بخشی از روندنمای حل مسئله را از روی الگوریتم آن رسم می‌کند.	خوب				
در برخی موارد، مسائل روزمره، اطراف خود را شناسایی می‌کند و مسائل ساده و پیچیده را تشخیص می‌دهد، مراحل حل مسئله را تشخیص می‌دهد و الگوریتم حل مسئله را می‌نویسد. بخشی از روندنمای حل مسئله را از روی الگوریتم آن رسم می‌کند.	قابل قبول				
برای شناسایی مسائل ساده و پیچیده و تجزیه مسئله پیچیده به چند مسئله و تشخیص مراحل حل مسئله و نوشتن الگوریتم و رسم روندنمای آن به کمک راهنمای معلم نیاز دارد.	نیازمند آموزش				
نکات ایمنی و بهداشتی را در فرایند اجرای پروژه‌ها، به‌طور مستقل و نهادینه شده رعایت می‌کند. فرایند اجرای پروژه (طراحی، ساخت، بازرسی و کنترل پروژه و بهینه‌سازی فرایند اجرای پروژه) را با شرایط مطلوب (در حد کتاب درسی) انجام می‌دهد.	خیلی خوب	- طراحی و اجرای پروژه با توجه به استانداردهای تعریف شده - رعایت نکات ایمنی و بهداشتی در مراحل انجام پروژه‌ها			
در بیشتر موارد، نکات ایمنی و بهداشتی را در فرایند اجرای پروژه‌ها، به‌طور مستقل و نهادینه شده رعایت می‌کند. فرایند اجرای پروژه (طراحی، ساخت، بازرسی و کنترل پروژه و بهینه‌سازی فرایند اجرای پروژه) را به‌درستی انجام می‌دهد.	خوب		۹.۷.۴		
در برخی موارد، نکات ایمنی و بهداشتی را در فرایند اجرای پروژه‌ها، به‌طور مستقل و نهادینه شده رعایت می‌کند. فرایند اجرای پروژه (طراحی، ساخت، بازرسی و کنترل پروژه و بهینه‌سازی فرایند اجرای پروژه) را به‌درستی انجام می‌دهد.	قابل قبول			- طراحی و ساخت پروژه - درک اهمیت توجه به نکات ایمنی و بهداشتی در فرایند اجرای پروژه‌ها	
با راهنمای آموزگار، نکات ایمنی و بهداشتی را در فرایند اجرای پروژه‌ها رعایت می‌کند و فرایند اجرای پروژه را انجام می‌دهد.	نیازمند آموزش				

۱- شاخص ذکر است که دانش آموزان به‌جای پروژه‌های متن کتاب می‌توانند، یودمان/پروژه‌های انتهایی کتاب را انتخاب و انجام دهند. در صورت انتخاب پروژه‌های انتهایی کتاب، جهت دسترسی به جدول ارزشیابی به کتاب راهنمای معلم کار و فناوری پایه ششم (جلد دوم) : راهنمای پروژه‌ها و یودمان‌های انتخابی) مراجعه فرمایند.

اهداف و نشانه‌های تحقق شایستگی‌های عمومی برنامه‌های درسی پایه‌های اول، دوم، سوم، چهارم، پنجم و ششم ابتدایی

جدول اهداف و نشانه‌های تحقق شایستگی‌های عمومی، برنامه‌های درسی پایه اول، دوم، سوم، چهارم، پنجم و ششم دوره ابتدایی - سال تحصیلی ۳۰۰ - ۹۹

عناوین	اهداف کلی	نشانه‌های تحقق
شایستگی‌های فردی	رعایت بهداشت و ایمنی	<ul style="list-style-type: none"> - توجه به آراستگی و پاکیزگی خود و محیط و وسایل شخصی - رعایت نکات بهداشت فردی و اجتماعی - رعایت نکات ایمنی در تغذیه، انجام فعالیت و استفاده از وسایل
	رعایت آموخته‌های اخلاقی	<ul style="list-style-type: none"> - خوش رفتاری با دیگران - احترام به بزرگ‌ترها و همسالان
شایستگی‌های اجتماعی	مسئولیت‌پذیری	<ul style="list-style-type: none"> - انجام صحیح و به‌موقع تکالیف و فعالیت‌ها - استفاده صحیح از وسایل شخصی و عمومی - رعایت مقررات کلاس و مدرسه - رعایت نظم و ترتیب در انجام فعالیت‌ها و برنامه‌ها
	مشارکت در کار گروهی	<ul style="list-style-type: none"> - ایفای نقش محوله در گروه - رعایت نوبت - ارائه نظر و پیشنهاد خود به دیگران - گوش دادن به نظرات دیگران
شایستگی‌های یادگیری	احترام به ارزش‌های ملی و مذهبی	<ul style="list-style-type: none"> - حساسیت نسبت به رعایت ارزش‌های ملی و مذهبی - مشارکت در برگزاری مراسم و مناسبت‌ها
	توجه به مطالعه و کتاب‌خوانی	<ul style="list-style-type: none"> - استناد به مطالبات خود در گفتگوها - عضویت فعال در کتابخانه - جمع‌آوری اطلاعات از منابع مختلف در پاسخ به سوال موجود
	تلاش برای یادگیری بیشتر در مکان‌ها و زمان‌های مختلف	<ul style="list-style-type: none"> - کنجکاوی و پرسش‌گری - تجسم، تحلیل، خلاصیت و نوآوری در انجام فعالیت‌ها - تأمل در مورد مسائل - ارزیابی یک موضوع از جنبه‌های مختلف براساس ملاک‌های داده شده

کلیدواژه‌ها

❖ **ارزشیابی:** به فرایند نظام‌دار برای جمع‌آوری، تحلیل و تفسیر اطلاعات به منظور تعیین میزان تحقق اهداف موردنظر، براساس ملاک‌ها و معیارهای مشخص شده، اطلاق می‌شود.

❖ **ارزشیابی پیشرفت تحصیلی:** فرایند منظم جمع‌آوری اطلاعات به منظور بررسی، داوری و قضاوت در مورد تلاش‌های یادگیری دانش‌آموزان و فعالیت‌های معلم در دستیابی به اهداف آموزشی و پرورشی براساس ملاک‌های معین است.

❖ **ارزشیابی توصیفی:** شیوه‌ای از ارزشیابی تحصیلی – تربیتی است که اطلاعات لازم، معتبر و مستند برای شناخت دقیق و همه‌جانبه فراگیران در ابعاد مختلف یادگیری، با استفاده از ابزارها و روش‌های مناسب مانند کار پوشه، آزمون‌ها (با تأکید بر آزمون‌های عملکردی) و مشاهدات در طول فرایند یاددهی – یادگیری به دست می‌آید؛ تا براساس آن بازخوردهای کیفی مورد نیاز برای کمک به یادگیری و یاددهی بهتر در فضای روانی و عاطفی مطلوب برای دانش‌آموز، معلم و اولیاء حاصل آید.

❖ **ارزشیابی تکوینی:** نوعی از ارزشیابی است که در طول فرایند یاددهی – یادگیری به طور پیوسته و مداوم برای شناسایی و تقویت قوت‌ها و شناسایی و رفع ضعف‌ها، موانع و مشکلات یادگیری فراگیران صورت می‌گیرد.

❖ **ارزشیابی پایانی:** به منظور تشخیص تحقق اهداف آموزشی – تربیتی در پایان نوبت و یا سال تحصیلی از طریق جمع‌بندی و تحلیل نتایج ارزشیابی‌های تکوینی و سایر اطلاعات به دست آمده، صورت می‌پذیرد و نتایج آن به شکل توصیفی گزارش می‌شود.

❖ **آزمون:** ابزاری است برای اندازه‌گیری و سنجش آموخته‌های دانش‌آموزان در قالب سؤالات کتبی، شفاهی و موقعیت‌های عملی.

❖ **آزمون مداد – کاغذی:** مجموعه سؤالات کتبی است که توسط دانش‌آموزان به صورت نوشتاری پاسخ داده می‌شود.

❖ **آزمون عملکردی:** ابزاری است که به وسیله آن عملکرد، تلاش و فعالیت‌های دانش‌آموز در موقعیت‌های عملی و قابل مشاهده سنجیده می‌شود.

❖ **کارپوشه:** مجموعه‌ای هدفمند از نمونه فعالیت‌ها و کارهای مختلف دانش‌آموز است که به منظور مستند کردن فرایند تلاش و پیشرفت و موفقیت او در طول سال تحصیلی با مشارکت دانش‌آموز، معلم و اولیاء جمع‌آوری، طبقه‌بندی و مدیریت می‌شود.

❖ **ثبت مشاهدات:** روشی است برای ثبت و توصیف وقایع و رفتارهای قابل مشاهده دانش‌آموز، در حیطه‌های مختلف که اطلاعات مناسبی را برای شناخت دقیق‌تر دانش‌آموز در اختیار معلم و اولیاء قرار می‌دهد.

❖ **بازخورد:** فرایندی است که در آن معلم، واکنش‌های خود را در قبال تلاش و عملکرد دانش‌آموز، با هدف راهنمایی، تشویق و کمک به وی و با استفاده از روش‌ها و ابزارهای مختلف (کلامی، غیرکلامی، مکتوب و...) ارائه می‌دهد.

❖ **فرایند یادگیری:** فعالیت‌ها و اقداماتی است که دانش‌آموز با راهنمایی و هدایت معلم برای دستیابی به اهداف آموزشی- تربیتی پیش‌بینی شده، انجام می‌دهد.

❖ **گزارش پیشرفت تحصیلی- تربیتی:** جمع‌بندی اطلاعات و نتایج ارزشیابی‌های تکوینی که در طول فرایند یاددهی- یادگیری با ابزارهای مناسب صورت گرفته و ارائه تصویری کلی از آموخته‌ها، مهارت‌ها، توانایی‌ها و نگرش‌های دانش‌آموز به منظور تقویت نقاط قوت و رفع موانع یادگیری دانش‌آموز است.

❖ **اهداف برنامه درسی:** اهدافی است که توسط برنامه‌ریزان درسی برای دوره، پایه و عناوین درسی ابتدایی، پیش‌بینی شده و به تصویب شورای عالی آموزش و پرورش می‌رسد.

❖ **وضعیت آموزشی- تربیتی:** شرایط، موقعیت و جایگاه دانش‌آموز است که در فرایند یادگیری با توجه به مستندات جمع‌آوری شده در خصوص یادگیری و رفتار او تعیین می‌شود.

❖ **فعالیت‌های مکمل:** فعالیت‌هایی است که معلم یا مربی به منظور غنای فرایند یاددهی- یادگیری علاوه بر آنچه که در کتاب‌های درسی پیش‌بینی می‌شود- در نظر می‌گیرد تا فرصت‌های یادگیری بهتری را برای دانش‌آموز فراهم کند.

❖ **درس پژوهی:** پژوهش‌هایی است که دانش‌آموز در ارتباط با موضوعات درسی با هدایت و راهنمایی معلم یا مربی انجام می‌دهد.

❖ **پروژه:** مجموعه فعالیت‌های هدفمندی است که معلم یا مربی برای تعمیق، تثبیت و کاربست یادگیری دانش‌آموز به صورت فردی و گروهی تعیین می‌کند.

❖ **کلاس‌های جبرانی:** جلسات آموزشی اضافه بر ساعات درسی عادی دانش‌آموزان است که به منظور جبران ضعف‌های درسی آنها در چارچوب قوانین و مقررات شورای عالی، توسط مدرسه پیش‌بینی می‌شود.

❖ **فوق برنامه:** فعالیت‌ها و برنامه‌هایی هستند که در برنامه درسی یا جدول ساعات مدرسه منظور نشده‌اند ولی زیر نظر مدرسه یا در مراکز مکمل مدرسه زیر نظر منطقه یا ناحیه و به انتخاب دانش‌آموزان انجام می‌گیرند.

❖ **مقیاس:** یک مفهوم قراردادی است که براساس آن میزان عملکرد دانش‌آموزان در دستیابی به اهداف سنجیده و تعیین می‌شود.

منابع و مأخذ

- ۱- تلخایی، محمود؛ بازاندیشی در فرایند آموزش، تهران، آیت، ۱۳۸۴.
- ۲- حسنی، محمد و احمدی، حسین. ارزشیابی توصیفی، الگویی نو در ارزشیابی تحصیلی. چاپ اول، ۱۳۸۴.
- ۳- حسنی، محمد. سخنرانی در کارگاه غنی‌سازی کتاب‌های درسی پایه اول ابتدایی از منظر ارزشیابی توصیفی. خرداد ۱۳۸۸.
- ۴- حسنی، محمد. راهنمای اجرای ارزشیابی کیفی توصیفی در کلاس درس، چاپ نهم، ۱۳۸۸.
- ۵- حسنی، محمد. کژتابی‌های ذهنی، روزنامه همشهری، ۸۸/۱۰/۱۹.
- ۶- رستگار، طاهره. ارزشیابی در خدمت آموزش. چاپ اول، تهران، منادی تربیت، ۱۳۸۲.
- ۷- رستگار، طاهره. راهنمای معلم در ارزشیابی علوم تجربی ۵ (پنجم دبستان). چاپ اول، تهران، مدرسه، ۱۳۸۲.
- ۸- «رشد آموزش ابتدایی»، دوره نهم، دی ماه ۱۳۸۴.
- ۹- «رشد معلم»، دوره بیست و چهارم، اسفند ماه ۱۳۸۴.
- ۱۰- سیف، علی‌اکبر. روش‌های اندازه‌گیری و ارزشیابی آموزشی. تهران، دوران، ۱۳۷۵.
- ۱۱- کترادرگ، ادوارد. سنجش و یادگیری در دبستان. ترجمه علیرضا کیامنش و کامران گنجی، تهران، رشد، ۱۳۸۲.
- ۱۲- فراهانی، مهدی. مقدمه‌ای بر ارزشیابی کیفی آموخته‌های فراگیران. چاپ اول، منادی تربیت، ۱۳۸۴.
- ۱۳- مجموعه مصوبات شورای عالی آموزش و پرورش، دبیرخانه شورای عالی آموزش و پرورش، تهران ۱۳۸۵.
- ۱۴- تایلور، استوارت و همکاران. تلفیق آموزش و ارزشیابی. ترجمه طاهره رستگار، تهران، علوم نوین، ۱۳۸۸.
- ۱۵- کلیه کتاب‌های درسی دوره ابتدایی.
- ۱۶- کلیه راهنماهای معلم دروس دوره ابتدایی.

باسمه تعالی

پرسشنامه نظرخواهی درباره راهنمای معلم در ارزشیابی توصیفی

نام و نام خانوادگی :	استان محل خدمت :	شهرستان/روستا :	مدرسه :
سابقه اجرای طرح :	شماره تماس :	نشانی پست الکترونیکی :	پایه تدریس :

همکار گرامی

بدون تردید، نظرات و تجربیات ارزشمند شما در مورد اجرای طرح ارزشیابی توصیفی و کتاب راهنمای آن در محیط واقعی، مهم ترین منبع برای بازنگری کتاب و متناسب سازی آن با نیازهای آموزشی می باشد. بدین منظور پرسشنامه ذیل تدوین شده است. خواهشمند است پس از تکمیل آن را به نشانی دفتر برنامه ریزی و تألیف کتب درسی ارسال نمایید. امید است با نظرات و پیشنهادهای سازنده ما را در رفع نواقص کتاب یاری رسانید.

۱- به نظر شما تا چه اندازه معلمان می توانند با مطالعه کتاب اطلاعات لازم در خصوص ارزشیابی توصیفی را کسب کنند؟
دلایل خود را ذکر فرمایید.

بسیار زیاد زیاد تا حدودی کم بسیار کم

آیا نیاز است مطالب دیگری نیز در کتاب گنجانده شود؟

۲- چه بخش هایی از کتاب نیاز به توضیح بیشتری دارد؟ لطفاً با ذکر شماره صفحات دلایل خود را مرقوم فرمایید.

۳- آیا جداول اهداف، نشانه های تحقق و سطوح عملکرد برنامه های درسی، اهداف برنامه های درسی پایه مورد نظر را پوشش می دهد؟

بله خیر

لطفاً دلایل خود را بیان نمایید.

۴- آیا سطوح عملکرد اهداف ارائه شده در فصل سوم از سازماندهی منطقی و مناسبی برخوردار است؟
بله خیر در صورت انتخاب پاسخ خیر، دلایل خود را مرقوم فرمایید.

۵- آیا نشانه‌های تحقق اهداف و سطوح عملکرد آنها از وضوح و شفافیت کافی برخوردار است؟
بله خیر لطفاً دلایل خود را مرقوم فرمایید.

۶- آیا محتوای فصل سوم کتاب برای ارزش‌گذاری و قضاوت دربارهٔ پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان کافی می‌باشد؟
بله خیر در صورت انتخاب پاسخ خیر، دلایل خود را به تفکیک موضوعات درسی ذکر نمایید.

۷- هرگونه پیشنهاد و توصیهٔ دیگری برای بهبود و اصلاح کتاب دارید لطفاً مرقوم فرمایید.

از همکاری شما سپاسگزاریم

تهران، خیابان ایرانشهر شمالی، ساختمان شمارهٔ ۴ آموزش و پرورش، شماره ۲۷۴، کد پستی ۱۵۸۴۷۴۱۳۳۵،
صندوق پستی: ۱۵۸۵۵/۳۶۳، پست الکترونیکی: talif@talif.sch.ir